Questiones

Antonij Andree super .xij. libros metaphysice nouissime diligenti examine recognite: ac nouis additionibus textuū: alijsq₃ q̄₃pluribus postillis in margine decorate. Addita tabula alphabetica: que oēs principales q̄ōnes: ⁊ icidētes propositiones recto ordine monstrat.

✠

¶ Ad Lectorem.

Antonij andree in libros prime philosophie ꝓfundissimas questiones: que impressorum vitio hactenus mendosissime habebantur: cum corrigendas susceperim lector studiosissime: arbitratus sum maliuolentissimos non defuturos: qui me temeritatis plurimum redarguerent: tanquam imparem longe humeris meis prouinciam subierim: vt minimus ego inter Scotistarum sectatores illius scripta recognoscere ausim: qui cum omnibus: qui in Aristo. ad mentem doctoris subtilis scripsere: certare videatur: neminique: vt mea fert opinio: cedat. Verum quoniam opus artificem laudat: speremque lucubrationum mearum premium non solum a recte philosophantibus: sed etiam ab impijs obtrectatoribus consequi: onus ipsum non detrectaui. Precibus igitur Amadei Scoti viri profecto integerrimi: cuius studium sibi et maioribus suis semper fuit: vt aliquem nouum libellum ab inferis: vt ita dicam: graui impensa reuocatum: ad publicam vtilitatem in lucem propalarent: suisque impressoribus cudendum traderent. Vel plerosque ab alijs minus diligenter impressos alicuius docti viri examini subijcerent: libentius Anto. Andream recognoscendum accepi. Ratus iniuriam Scotice doctrine fieri: si tanti doctoris questiones mendis coinquinate circumferentur. Collatis igitur quampluribus exemplaribus: et precipue preceptorum meorum: quibus per decennium continue operam dedi: a fronte ad calcem totum opus castigaui. In quo emendando: quid egerim: quantum laborauerim vnusquisque facile videre poterit: qui omnes alias impressiones vbique locorum excussas: et que in posterum imprimentur nostris comparandas duxerit. Testor meam conscientiam me in plerisque locis plures integras lineas addidisse: literam inuersam mutasse: deprauataque infinita loca: ita vt nullus sensus elici posset: in pristinum candorem restituisse. Addidi preterea quamplures remissiones ad doctorem nostrum: necnon aliorum scribentium opiniones in margine representaui. Textus quoque Aristo. per commenta adieci: et omnia ad intelligentiam operis necessaria apponenda curaui. Si quid ergo bene elucubratum et perpolitum inueneris: non mihi: sed deo optimo maximo gratias agas. Sin vero quippiam minus eruditum offenderis: illud totum imperitie mee ascribere velis. Vale.

¶ Brandinij Scoti Veneti carmen.

Certa manent firmo magne preconia laudis.
  Nec minus ingenio Lucide docte tuo.
Qui prior Antoni celestia scripta polisti
  Andree: quem mox Scotica turba colit.
Innumere quamquam scaterent vndique mende.
  Nitida nunc fulgent candidiora die.
Tantum docta cohors debet tibi Lucide quantum
  Vtile diuinum seculis extat opus.
Dij faciant eques longeui Nestoris annos.
  Vt valeas melius fortia facta sequi.

¶ Tabula in Antonij Andree metaphysicem alphabetice optime disposita.

Abstractio duplex.s.ad subz ⁊ ad suppositũ.lib.3.q.2.fol.3.
Ab B ⁊ ab illo moueri pt abstrahi vnũ cõe moueri per se primo demõstrabile de aliquo subto tãq̃ passio.lib.1.q.7.fol.2.
Ab eodẽ obto sũt actiões alteri⁹ spẽi.li.2.q.3.fol.vltimum.
Ab habitu ad puationẽ quõ est trãsit⁹ vel motus.li.10.q.4.
Accidẽtia ĩtẽtionalia possunt esse plura in eodẽ subiecto.li.2.q.5.arti.primo lib.5.q.5.cõclusione.1.
Accidẽtia realia respectiua solo nũero differẽtia possunt eẽ plura in eodem subiecto.lib.5.q.8.conclusione.2.
Accidẽtia absoluta nõ educta de potẽtia mãe numero differẽtia pñt eẽ plura in eodẽ subto.li.5.q.8.ꝯclusione.3.
Accidẽtia sunt nõ entia quõ intelligitur.li.4.q.1.fol.2.
Accidẽtia realia absoluta solũ nũero diña nõ educta de potẽtia mãe p motũ plura pñt eẽ i eodẽ.li.5.q.8.ꝯclone.4.
Accidẽtia realia educta de potentia materie per motum nõ possunt esse in eodem ibidem cõclusione.5.
Accidens cum sit cõcretum:põt sumi.s.pro per se significato ⁊ pro denominato.lib.7.q.1.articu.1.
Accidentis ratio per essentialia assignari potest:sed illa non esset diffinitio.lib.7.q.1.fol.4.conclusione.3.
Accidens quõ dicitur separabile.lib.7.q.3.fol.vltimum.
Accidens est forma simplex simplicitate opposita compositioni ex re ⁊ re.lib.8.q.5.arti.2.
Accidens non est forma simplex simplicitate opposita cõpositioni ex realitate ⁊ realitate.ibidem.
Actio tripliciter accipitur:scz pro respectu:pro actione imanente: ⁊ pro actione transeunte.lib.9.q.4.
Actio pro respectu trãsmutantis ad trãsmutans q̃ est in gñe actionis est in agẽte subiectiue nõ in passo.li.9.q.4.ar.1.
Actio pro operatione transeunte absoluta vel respectiua est in passo subiectiue.ibidem.
Actiuo ⁊ passiuo approximatis quomodo nõ semꝑ sequit̃ actio.lib.9.q.1.fol.2.principali.
Actus duplex primus:scz ⁊ secundus.lib.1.q.2.arti.3.
Actus ⁊ generationes omnes circa singulare sũt quõ sit intelligenda hec propositio.lib.1.q.7.ad.q.
Actio duplex scz actio respectus ⁊ actio actu.ibidem.
Actus vniuersalis respicit obiectum in vniuersali.ibidem.
Actus a quo specificatur.lib.4.q.2.fol.3.
Actus quomodo est prior potentia.lib.9.q.3.
Actus ⁊ potẽtia quõ opponunt̃ relatiue nõ mutuo.ibidez.
Actus potẽtie sensitiue ⁊ vegetatiue quomodo non sunt prayes.lib.1.q.11.articu.1.conclusio.2.
Admirans ⁊ expans quõ differũt lib.1.q.5.arti.2.circa finẽ.
Agẽs agit ꝑꝑ finẽ quõ sit intelligẽdũ.lib.5.q.2.fol.3.q.3.
Agens liberum cuiusmodi est deus põt voluntate antiqua causare quecũq3 de nouo sine sui mutatione.li.5.q.3.fol.vltimum.q.1.2.lib.6.q.5.soluendo.3.
Agens non largitur multitudinem: sed perfectionem quomodo intelligitur.lib.7.q.11.ad Cõmentatorem.
Agẽs nãlẽ approximatũ passo nõ ht nõ agẽ li.9.q.2.fol.3.
Alietas conceptuũ sufficit ad precognosci ⁊ concludi.lib.7.q.1.fol.primum principale.
Alteratio duplex pura: ⁊ non pura:pme non est annexa: generatio simpliciter:secunde ꝟo sic.lib.8.q.1.
Animal a qua forma habet vnitatem.lib.7.q.17.
Anima habet duplex officium respectu corporis.s.informãdi ⁊ mouendi libro.8.q.4.
Aĩs nõ põt eẽ verũ vel nectũ sine ꝯñte.li.3.q.2.ad pmuz.
Approximatio vel remotio a suo contrario nõ est causa suscipiendi magis ⁊ minus.lib.8.q.6.arti.primo.
Appetitus triplex.s.nãlis aĩalis:⁊ liber.li.1.q.2.articu.1.
Appetitus aĩalis respectu quoꝝ sit.ibidẽ arti.2.ꝯclone.2.
Appetitus ad actũ pmũ ⁊ ad 2m.an sit idẽ.lib.1.q.2.arti.3.
Argumẽtũ a cõmutata ꝓportiõe quõ valeat.li.7.q.13.fo.1.
Ars ex experimẽtis generat̃.libro pmo.q.5.arti.secundo.
Ars ⁊ prudentia conueniunt ⁊ differunt.lib.1.q.6.fol.1.
Artifex perfectus:ex quo quis dicatur.lib.1.q.6.fol.2.
Artifex quid primo intelligat.lib.7.q.13.fol.2.
A sensibilib⁹ an sit expectãda sincera ꝟitas.li.1.q.8.fol.vl.
Attributio sola nõ põit vnitatẽ vniuocatiõis.li.4.q.1.fo.7.
Auditus quõ faciat ad scientiã.lib.1.q.3.fol.primum.
Aureo.arguit cõtra diffinitionẽ praxis lib.1.q.11.arti.pmo pbando.s.logicam ⁊ rhetoricam non esse speculatiuas.
Bonum speculatiuum est nobilius bono practico.libro primo.q.12.ad primum.
Causa prima ⁊ secũda in causando differunt.lib.pmo q.pma.ad primum principale.
Causaꝝ q̃dã est p se:q̃dã p accñs.lib.2.q.4.arti.pmo.
Cãrũ q̃dã sunt eẽntialr ordinate:q̃dã ꝟo accidẽtalr.ibidẽ.
Cause per se ⁊ per accidens differunt a causis essentialiter ⁊ accidentaliter ordinatis tripliciter.ibidem.
Cãrũ q̃dã sũt eiusdẽ ordis:q̃dã alteri⁹ ordis.li.5.q.1.arti.1.
Cãrũ eiusdẽ ordinis q̃dã sunt totales: q̃dã ꝑtiales.ibidem.
Causarũ q̃dã eiusdez gñis:q̃dam alterius generis.ibidem.
Causa efficiens p motũ hz duplicẽ effectũ:vnũ mediatũ alterũ imediatũ.lib.5.q.3.arti.pmo pro opinione Egidij.
Causa in actu ⁊ effect⁹ quõ sil' sint ⁊ non sint.ibidem fz opinionẽ Egidij ⁊ ẽt p ꝟitate.arti.2.⁊ fol.argumẽ.p⁹qõnis.
Causa in potẽtia ⁊ effectus non simul sunt ⁊ nõ sunt fm opinionem Egidij.lib.5.q.3.arti.primo.
Causa volũtaria siue libera sine sui mutatione põt aliter se habere ad effectum per solam alterationez effectus.lib.5.q.3.fol.vlti.q.prime:⁊ lib.6.q.5.fol.3.
Celũ nõ ẽ cõpositũ ex mã ⁊ forma fz Ari.lib.8.q.4.ꝯne.1.
Celeste corpus non est animatum ẽt fm viam Ari.ibidem.
Celum lz sit compositum ex materia ⁊ forma fm theologos non tamen est animatum.ibidem.
Celum primum a quo moueatur.lib.12.q.secunda.
Cerebrũ in duas diuiditur partes.lib.pmo.q.5a articu.pmo.
Circulus quõ ꝯtingit in demñatõe.li.5o.q.2a fol.3.p.3.q.
Cogitatiue virtutis officiũ ⁊ organũ.lib.pmo.q.5.arti.pmo.
Cognitio dupliciter.s.simpliciter ⁊ fm ꝓportionem lib.5.q.secunda fol.4.⁊.2.q.secunda ad q.
Cognitio intellectiua duplex.s.pncipiorũ ⁊ conclusionum.⁊ vtraq3 est duplex cõplexa.s.⁊ incõplexa.li.1.q.2.arti.2.
Cognitio vlis quõ ẽ ꝑticulari ꝑfectior.li.1.q.9.ad.2.pncipa.
Cognitio practica q̃liter extẽdit̃ ad praxiz.lib.1.q.1.arti.2.
Cognitionis mãliũ ⁊ immãlium difficultas.lib.2.q.secũda.
Cognitiõis sensitiue sex sunt gradus:quibus correspondent alij sex gradus cognitionis intellectiue.li.2.q.3.articu.3.
Cognoscibile ꝑfectius dicitur dupliciter.s.in se vel fm ꝑfectionem.lib.7.q.4.fol.argumenta.
Conclusio quomodo cognoscitur.lib.1.q.5.articu.secundo.
Cõclo practica nõ seq̃t̃ ex pncipijs speclatiuis.li.1.q.6.fo.3
Cõceptus entis est vnus realiter.lib.pmo.q.pma arti.3.
Conceptus aliquis quomodo dicitur perfectus ⁊ imperfectus.eadem.q.respondendo ad primum principale.
Cõceptus entis formaliter nec est finitus:nec infinit⁹.ibidẽ.
Cõceptus triplex.s.simpliciter simplex:quidditatiuus: ⁊ p accidens lib.7.q.13.conclusione.3.
Cõceptus generis est in se vnus.lib.7.q.14.arti.secundo.
Cõceptus gñis est alius a ꝯceptu dĩe.lib.7.q.14.articu.2.
Cõcretio duplex.s.ad subm ⁊ ad suppositũ.lib.3.q.2.ad.3.
Conditiones praxis que sunt ⁊ quot.lib.pmo.q.11.articu.p.
Conditiones primi pncipij.lib.4.q.4.ad.q.

Corruptibile dicit potentiam propinquam τ remotam ad corrumpi.lib.7.q.12.ad primum prime opinionis.
Corruptibile:τ icorruptibile an differāt gñe:τ quō differāt in genere physico:nō aūt gñe logico.lib.10.q.7.
Considerare abstracta ſm eē proprium metaphysici.lib.1.q.prima.sol.2.principale notabili.2.
Continentia virtualis duplex.lib.1.q.1.sol.3.principale.
Continens dupliciter potest capi.s.materialiter τ subiectiue.libro.5.q.13.sol.1.τ.q.17.sol.1.
Continuum quō est diuisibile in potentia.lib.5.q.10.sol.3.
Cōtinuū hȝ in se duo de rōne eiꝰ.s.vnū diuidi in semp diuisibilia:aliud ꝙ hȝ vnitatem.ibidem sol.vlti.in fine.
Conuenit aliquid alicui dupliciter.s.per se primo: τ per se non primo.lib.5.q.17.articu.primo.
Cōpositū ex mā τ forma dicit formaliter entitatē distinctā ab entitate suarum partium.lib.7.q.18.ɔclōne prima.
Cōpositio est duplex.s.totalis eēntialis τ ꝑtialis lib.10.q.5.
Compositio essentialis totalis est duplex.ibidem.
Cōpō duplex.s.rei τ rei τ cōpositio realitatū.lib.8.q.5.ar.2.
Compositum generatur per se primo:τ quomodo declaratur duabus conclusionibus.lib.7.q.9.articu.secundo.
Cōtingit scire in vli ignorādo in ꝑticulari.li.4.q.4.sol.vl.
Contradictoria inesse eidem ſm quid non est impossibile.lib.4.q.4.sol.1.prime vie.
Cōtradictiōis due sūt ɔditiones.li.4.q.6.sol.1.circa finem.
Contradictoriorū semper alterum dicitur devnoquoqȝ in incōplexis.lib.4.q.6.sol.vltimum.
Contradictoria non est necesse predicari de quolibet cuȝ reduplicatione.ibidem.
Cōtraria imediata hīt subm mediū.li.4.q.6.arti.2.sol.4.
Contraria quō hēant eādē mām.li.5.q.6.sol.vltimum.
Contraria quomodo dicuntur aliqua.lib.10.q.secunda.
Contraria quō sunt termini motus.lib.10.q.4.ad finem.
Contrarietas dupliciter sumi potest.lib.10.q.6.
Contrarietatis conditiones que sint.ibidem.
De nihilo ly de/pōt notare habitudinem termini vel subiecti.li.7.q.11.arti.3.sol.1.
Denominatio duplex.lib.7.q.14.sol.2.
Demōstratiōes sancti Thome ꝓbātes a ꝑori ꝓpōnē Ari.oēs hoīes nā scire desiderāt coincidunt.lib.1.q.2.arti.3.
Demōstratio potissima ē ꝑ cāȝ finalem.li.5.q.2.sol.4.q.4.
Dependere potest aliquid a termino respectus τ nō dependere a respectu.lib.7.q.1.sol.3.contra.3.conclusionem.
Dependens a pluribus causis est vel pōt esse perfectiꝰ dependente a paucioribus.li.8.q.5.sol.2ᵐ.ad cōfirmationē.
Depēdētia essentialis:vel nō essentialis respectus ad fundamentū non est ratio ꝙ terminus talis respectus vel depēdentie ponatur in diffōne fundamenti.lib.7.q.ꝑma sol.3.contra tertiam conclusionem.
Desideriū respectu cuiꝰ sit.lib.ꝑmo.q.2.sol.3.ꝑncipale.
Desideriū naturale sciēdi qd sit.ibidē sol.ꝑᵐ principale.
Destructo quocūqȝ inferiori denominatiua predicatiōe nō sequit̄ destructio supioris.li.4.q.6.sol.4.principale.
Deos non esse plures concessum est ab Aristo.lib.12.q.3.cōclusione.2.τ.q.vltima eiusdem probatur sex vijs.
Deus τ creatura sunt se non totis distincta in realitate:ȝ nō in conceptu reali:τ quomodo intelligatur.lib.1.q.1.respōdendo ad primū argumētū ꝑncipale:τ lib.4.q.1.sol.6.
Deus est efficiens imobile.lib.3.q.prima artica.2.
Deꝰ sine mutatiōe vult q̄cūqȝ vult.li.5.q.3.sol.vlti.q.ꝑma.
Deus nō est illa substantia:que est metrū τ mēsura intrinseca oium eorum:que sunt in predicamēto sube.li.10.q.ꝑᵃ.
Deus est intellꝰ infiniꝰ:volūtas īfinita:bonū infinitū:potentie infinite:necesse esse τ oipotens.li.12.q.vlti.arti.ꝑmo.
Dꝗ sūt istiꝰ ꝓpōnis subȝ claudit ɔ̄dictionē.ibidē sol.ꝑmū.
Dictiones quare dicuntur cathegorematice τ sincathegorematice pulcherrime nota.lib.7.q.6.ad medium.q.
Diffinitio nugatoria esse non debet.li.7.q.15.sol.2.pro opi.τ sol.3.ibidem.
Diffinitio quomodo dicat totam quidditatē diffiniti nō cōprehensiue:sed explanatiue.lib.7.q.18.sol.2.principale.
Diffinitio est quoddā totum habens partes.ibidem.
Diffinitio ɔtradictionis.s.ɔ̄dictio est oppositio:cuius ſm se nō est dare mediū:quō intelligat̄ ꝑ poste.li.4.q.6.arti.2.
Diffinitū est notius ꝑtibꝰ diffiniētibꝰ.lib.ꝑ.q.10.ar.2.ɔ̄ne.8.
Difficultas cognoscendi res est ex ꝑte intellectus.lib.2.q.2.ibi:aliter ergo dicendum.
Differentia inter cās in actu τ in potentia respectu effectuū proportionaliter acceptorū non est accipienda q̄tuȝ ad ipsas relationes cause ad effectū.lib.5.q.3.articu.2.
Differētia inter cās in actu τ in potentia:τ effectus sibi proportionatos non est intelligenda de fundamentis relonū inquantū fundamenta sunt.ibidem.
Differentia ista supradicta non est intelligēda de fundamētis absolute acceptis sub relationibus.ibidem.
Differētia inter ꝑuationē τ gnōnē.lib.7.q.11.arti.3.
Differentie ɔceptus determinatus.lib.7.q.4.ꝑᵐ dubium.
Differētie ɔceptui qd correspōdet.li.7.q.11.sol.2.dubium.
Differentia superior nō includitur in inferiori.lib.7.q.15.
Differentia quā assignat Aristo.inter potentias rōnales τ irrationales est cōuenienter assignata.lib.9.q.2.articu.ꝑ.
Distantia duplex dimensiua τ perfectiua.lib.2.q.4.sol.2.τ lib.4.q.6.arti.secūdo.sol.2.principale.
Distātia ɔ̄dictionis est infinita.lib.4.q.6.arti.2.sol.2.ꝑnci.
Distinctio sciētiarū ꝑ ꝑncipia est prior distinctione ꝑ obta.lib.primo.q.prima sol.2.principale.
Distinctio scie metaphy.ab alijs penes qd attēdit̄.ibidem.
Distinctio formalis tollit negationē in his que sunt ideȝ realiter.lib.4.q.prima sol.2.pro opi.Auicen.
Diuersitas vel vnitas qcūqȝ obiecti vel actus nō diuersificat potētiā vel identificat.lib.ꝑ.q.7.sol.ꝑᵐ.
Diuisio vnitas.s.formalis τ fundamētalis.s.metaphysi.tex.cōmēti.12.q.6.ad.q.
Diuisio que presupponitur diffinitioni vnius:qō conuertit̄ cum ente:que nam diuisio sit.lib.10.q.3.
Diuisibile τ indiuisibile quō relatiue opponant̄.lib.10.q.3.
Diuisibilitas in partes eiusdem rōnis non est essentialis ratio quantitatis lib.5.q.10.arti.secundo.
Diuisio gñis aliqñ sit ꝑ dRās ꝓprie dictas: aliqñ ꝑ passiones circūloquētes dRās eēntiales.ibidē sol.ꝑᵐ ɔ̄ ɔ̄nem.
Diuisibilitas in partes eiusdem rationis est propria passio quantitatis.ibidem.
Efficiens est principiū vnde motus quomodo intelligatur.li.5.q.4.sol.2.
Efficiēs imobile aliō a ꝑᵒ cā ē efficiēs ꝑ motū.li.3.q.1.ar.2.
Efficiēs duplx:qōdā ꝑ motū:qōdā sine motu.li.2.q.1.ar.1.
Effectus substantie separate nō ducunt in perfectam notitiam cause.lib.2.q.3.sol.1.opinio.
Effectus magis est a fine q̄ a causis intrinsecis.lib.5.q.scōa sol.4.q.4.
Effecꝰ ad B ꝙ sit necessarius qd reqrit̄.lib.5.q.4.arti.ꝑ.
Effecꝰ icōplexus nullus est simplr necius.ibidē arti.scōo.
Eiusdē effectus possunt esse plures cause eiusdem generis τ totales.lib.5.q.prima articu.secundo.
Eiusdē effecꝰ pñt eē plēs cāe alteriꝰ gñis τ totales.ibidem.
Eiusdem effectus possunt esse cause eiusdeȝ generis τ ordinis:si sint cause partiales.ibidem.
Eiusdem effectus esse plures causas totales eiusdem generis τ eiusdem ordinis est impossibile.ibidem.
Ens est:vnū est propositio imediata τ quō.lib.8.q.7.ad.q.

Ens pͦ diuisione quo diuidit̃.lib.1.q.1.in declara.tituli.q.
Ens inquãtũ ens est pmũ subm metaphysi.lib.1.q.1.arti.3.
Ens qd est subiectũ metaphy.hz veras passiones.ibidem.
Ens nõ predicat̃ in quid de omnibus.ibidem respondendo ad primum argumentum contra.4.conclusionem.
Entis pncipia sunt dupliciter diia.ibidem fol.7.principale.
Ens descendit per modos in inferiora.lib.1.q.prima.fol.1.
Entis equiuocatio impugnatur.lib.4.q.prima arti.primo.
Ens cõiter sumptũ est vniuocum omnibus entibus vniuocatione physica.lib.4.q.prima arti.secundo.
Ens cõiter sumptum est vere vniuocum omnibus entibus vniuocatione logica.ibidem.
Ens cõiter sumptum est vere vniuocum vniuocatione metaphysica.ibidem.
Ens quare non potest esse genus.ibidem.fol.3.
Ens quõ descẽdit in decẽ gña.ibidẽ fol.4.z lib.5.q.7.fol.1.
Ens est obz adeq̃tũ intells.li.4.q.1.fol.1.z lib.1.q.1.arti.3.
Ens predicat̃ de omnibus:lz non qdditatiue.lib.4.q.3.articu.secundo contra Auicennam.
Ens nec est vnum:nec nonvnum formaliter.ibidem articu.3.fol.2.contra.4.conclusionem.
Ens an distinguatur in predicamenta sm diuersos modos predicandi.lib.5.q.9.
Entis diuisio in decem genera est prima.ibidem.
Ens qd puenit enti reali z rõni est equiuocũ.ibidẽ fol.vlti.
Entiũ quedã sunt realia:quedã pure rõnalia:quedam primo sic z partim sic.lib.5.q.9.ibidem.
Ens p accidẽs dicit̃ dupliciter.s.vt priuat perseitatẽ in se z in ordine ad alterum.lib.6.q.5.articu.primo.
Entis per accñs pmo mõ tñ q̃z de quo pprie nõ est scientia vna vnitate speciei specialissime.lib.6.q.4.arti.secũdo.
Entis p accñs pmo mõ nõ pprie:sz cõcomitãter accipiẽdo nõ põt esse sciẽtia vna vnitate speciei per se.ibidem.
Entis per accidẽs pmo mõ pprie accipiẽdo põt eẽ scientia vna vnitate generis vel proximi vel remoti.ibidem.
Ens p accidẽs accipit̃ vno modo p ceptu:quẽ p se importat:alio modo pro re substrata.ibidem.q.5.fol.1.
Entis per accidens scdo mõ z reduplicatiue accepti nõ põt esse scientia.ibidem.q.5.articu.secundo.
Entis p accidẽs scdo mõ nõ reduplicatiue pt eẽ scia.ibidẽ.
Ens p accidẽs põt esse a causa naturali.ibidem fol.2.
Ens p pticipationẽ reducit̃ ad ens p eẽntiã.li.12.q.vi.fo.2.
Ens verũ non est de consideratione metaphysici sm vnaz opinionem.lib.6.q.8.arti.primo.
Ens in potẽtia di dupl̃r.s.obiectiua z subiectiua.li.9.q.6.
Ens dupliciter dĩ.s.per se z p accidens.lib.7.q.7.articu.2.
Entitas compositi alia ab entitate partium est entitas absoluta.lib.7.q.prima conclusione secunda.
Entitas compositi est forma totius.ibidem conclusione.3.
Ens dicitur multipliciter pmo physicoz contra Parmenidem z Melissum.lib.4.q.prima fol.3.
Equalitas duplex.s.pro equalitate determinati generis z p equalitate essentiali.lib.5.q.13.fol.4.
Equinitas est tm̃ equinitas.lib.pmo.q.7.fol.2.ad obiectionem contra solutionem tertij principalis.
Esse z nõ eẽ dupliciter.s.simpliciter z sm quid.lib.4.q.6.articu.3.solu.1.in oppositum.
Esse simpliciter z non esse simpliciter quid sit.ibidem.
Esse nobilius alicuius dicitur dupliciter.lib.5.q.scda arti.3.
Esse de essentia alicuius z esse idem realiter:vel essentialr differunt.lib.7.q.prima articu.primo.
Esse forme quomodo acquiritur.lib.7.q.9.solu.2.
Esse compositi quomodo acquiritur.ibidem.
Estimatiue virtutis officiũ z organũ.lib.1.q.5.arti.primo.
Ex duobus entibus in actu quomodo fiat vnũ per se.libro 7.q.17.solu.vlti.z libro.8.q.7.fol.1.
Ex materia z forma fit per se vnum z quare.lib.8.q.7.
Ex subiecto z accidente quare non fit per se vnum.ibidem.
Experimentalis cognitio lz coadiuuet ad artem in nobis generandam:non tamen est sufficiens cã.lib.1.q.1.fol.1.
Expertus quõ arguit per simile.ibidem fol.secũdum.
Expertus certius operatur artifice.lib.primo.q.6.
Experimentum dupliciter.lib.primo.q.6.fol.1.
Expertus perfectus quomodo dicitur.lib.primo.q.6.fol.1.
Expertus hz habitum in potentia motiua.ibidem.
Ex necessarijs non nisi necessarium sequit̃ lib.1.q.7.fol.4.
Ex per se potest sequi non per se.ibidem.
Extensio scientie practice:in quibꝰ ꝯsistat.lib.1.q.11.arti.2.
Extrema cõtradictionis possunt vniuocari in aliquo cõmuni.libro.4.q.1.fol.1.
Fantasie vel sensus cõis organum:in qua capitis parte sit.lib.1.q.5.articu.primo.
Finiti ad infinitũ nõ est proportio cõmensurationis:sed est pportio cognoscentis ad cognitũ.lib.2.q.3.fol.primum.
Finis duplex.s.p motũ z sine motu attigẽdus.li.3.q.1.ar.1.
Finis reperitur in aliquo dupliciter.ibidem.
Finis ratio quomodo reperitur in pma cã.ibidem articu.2.
Finis est duplex.s.quo:z gratia cuius.lib.5.q.2.arti.primo.
Finis gratia cuius aliquando per operationem in esse producitur:aliquando non sm presuppositum.ibidem.
Finis est pncipiũ.lib.5.q.secũda arti.2.z fol.pmum pme.q.
Finis est causa.ibidem z fol.2.pro.2.q.
Finis est causa efficientis.ibidem z fol.3.pro.3.q.
Finis est maxima causa.ibidem z fol.4.q.4.
Finis quomodo dicitur nobilior.lib.5.q.secunda articu.3.
Finis est id a quo sciẽtia practica denominatur sm vnam opinionem.lib.7.q.prima articu.secundo.
Finis quomodo est causa.lib.6.q.prima articu.secundo.
Finis gratia cuius est causa finalis:non finis quo.lib.6.q.prima articu.secundo fol.1.secunde opinionis.
Formalitas diffinitur lib.4.q.secunda articu.primo.
Formalitas penes quid attenditur.lib.4.q.scda fol.3.
Forma duplex.s.forma partis:z forma totius.lib.5.q.5.
Forma est prior materia z magis ens.lib.7.q.5.ad.q.
Forma est prior composito:z quomodo.ibidem.
Forma non est magis ens composito.ibidem.
Forma in cõposito habet duplex esse.s.esse sibi proprium:z esse communicatum sibi a composito.ibidem.
Forma potest existere sine materia z ecõtra.ibidem.fol.4.
Forma sumitur dupliciter.s.pro forma partis z pro forma totius.lib.7.q.7.articu.secundo.
Forma nullo modo est terminus per se pmo generationis.ibidem.libro.7.q.9.articu.secundo.
Forma est terminus formalis quo generationis.ibidem.
Forme separate nunquid sint necessarie ad generationem sicut posuit Plato de ideis.lib.7.q.10.ad.q.
Forma est principium quo:z non qd.ibidem fol.1.
Forma generationis a quo producitur:si non a semine.lib.7.q.11.ad dubium.
Forma facit cognoscere materiam:z vtrũqz simul faciunt cognoscere compositum.lib.7.q.12.ad scdm prime opi.
Formarum quomodo di qcquid erat esse.lib.7.q.12.fo.2.
Formarum pluralitas in animali est necessaria.lib.7.q.17.
Forma totius non est aliquid ipsiꝰ totius perfectius constituens totũ:nec est aliquid medium vniens mãm forme:nec est aliqd vltra formã ptis pficiẽs mãm z formã:sed est tota nã:siue qdditas ꝯstituẽs totã entitatẽ:non qꝫ sit forma informans:sed forma qua suppositũ est ens qddi tatiue alia realiter a forma partis.li.7.q.18.in illis qnqz dictis post tertiam conclusionem.

Forma nō suscipit magis ꝛ minus ſm dispōnē subti: vꝫ ſm ꝙ est in subto: remanēte ei⁹ eēntia imutata. li.8.q.6.ar.1.
Forme radicatio maior ꝛ minor in mā non est cā ꝙ ipsa su sciplat magis ꝛ minus. lib.8.q.6.arti. primo.
Forma specifica quō ē diuisibilis ꝛ īdiuisibilis. ibidē arti.2
Forma suscipiēs magis ꝛ min⁹ quomodo habeat gradus. ibidem. ꝛ lib.11.q. prima articu. secundo.
Forma seu quidditas specifica ſm ꝙ exprimitur per diffinitionē abstrahit ab omni gradu. ibidē ꝛ sol. vlti. pncipa.
Forme medie ꝯtrariorū non sunt composite compositione essentiali ex partib⁹ realiter distinctis. lib.10.q.5.
Forme medie contrariorum sunt composite compositione essentiali totali ex ptibus formalr distinctis. ibidem.
Forme medie ꝯriorū nō sūt cōposite cōpōne ꝑtiali. ibidez.
Forme medie: vt supra qualē simplicitatē hēant. ꝓꝫ ibidez.
Forma substātialis introducit̄ in instanti. lib.11.q. prima.
Forma substātialis naturalis est actu ostensa habens partē extra partem. lib.11.q. prima articu. secundo.
Frigus quomodo facit ad calorem. lib.9.q. scda sol. vltimū.
Genus entium abstractorum ponit subm ſm Cōmē. lib. primo.q. prima articu. secundo.
Generalissimum lꝫ habeat quid: non tñ hꝫ quidditatē improprie dictam. lib. primo.q.1. sol.5. principale.
Genus nō predicat̄ per se de differentia. lib.3.q.2. sol.q.
Genus quō ꝑdicat̄ de dr̄ia ꝑ accn̄s. ibidem sol. vltimum.
Genus ꝛ differentia non sunt alij conceptus ſm vnam opinionem: que impugnatur. lib.7.q.14. arti. primo.
Genus ꝛ differentia differunt ſm modum concipiendi ſm eandem opinionem. ibidem.
Generis ꝯceptus determinatus. lib.7.q.14. arti.2. dubio.1.
Generis ꝯceptū qd corrīdet. lib.7.q.14. sol. scdm dubium.
Genus nihil est preter species quomodo intelligitur. lib.7. q.14. sol. primum principale.
Generis ꝯceptus est ꝑtialis cū ꝑdicat̄ de toto. ibidē solu.3.
Genus quō distinguit̄ ꝑ dr̄iam. lib.7.q.15. sol. vlti. pncipale.
Genus duplex. s. physicum ꝛ logicum. lib.10.q.7.
Generatio est trāsmutatio totius in totū nullo sensibili remanente quomodo intelligitur lib.7.q.6. circa medium.
Generata per putrefactionē ꝛ per propagationē sunt eiusdē speciei. lib.7.q.8. opinione.3.
Generata per propagationē ꝛ ex putri materia nō sunt eiusdem speciei ſm Auerroim: cui opponitur totaliter in altero extremo opinio Auicenne. ibidem.
Generatio ad duo comparatur. s. ad subiectum ꝛ ad terminum. lib.7.q.9. articu. primo.
Generatio quomodo dicitur naturalis. ibidem sol.2.
Generatio vniuoca saluatur etiam in putrefactis ꝛ quomodo. lib.7.q.10. sol.3.
Genitū hoc aliqd pōt esse a pura forma. ibidem solnēdo.4.
Generata dupliciter generantur. s. sine semine ꝛ cuꝫ semine. lib.7.q.11. articu. secundo ad dubium.
Generationis modus naturalis: siue naturalitas ḡnationis penes quid attenditur. ibidē arti.3. sol.2.
Generatio vni⁹ est corruptio alteri⁹ quō itelligit̄. lib.8.q.3.
Generabile ꝛ corruptibile dicitur dupliciter. s. per se: ꝛ ꝑ accidens. lib.8.q.5. ad primum.
Generatio ꝛ motus contracte quomodo differunt. ibidem.
Generatio forme substātialis est successiua. li.11.q.1. arti.2.
Generatio est a non subiecto in subiectum quomodo intelligitur. ibidem sol.1. in oppositum.
Gradus generationis vniuoce sunt quatuor. lib.12.q. ꝑma.
Gradus forme qualiter sint dabiles. lib.8.q.6. arti. secundo.
Gradus forme quid sit. ibidem.
Gradus sunt multiplices. ibidem.
Graduū pluralitas quomodo in conceptu speciei. ibidem.
Habitus quomodo est ratio cognoscendi rem. lib. primo.q.9. ad vltimum principale.
Habitus intellectus duplex. s. proprius ꝛ cōmunis. ibidem. lib.6.q.3. articu. primo.
Habitus intellectus quid sit. ibidem.
Habitus intell's est vnus triplici vnitate. s. specifica ꝛ generica generis propinqui: ꝛ generica ḡnis remoti. ibidem.
Habitus in vniuersali non est respectu propriorum nisi in potentia. lib.6.q.3. articu.3.
Habitibus presentibus in materia cessat motus: quomodo sit intelligendum. lib.5.q.3. sol.1.
Homo non potest naturaliter attingere beatitudinem. lib. 3.q.3. sol.4.
Idem simile ꝛ equale sunt relationes: possunt tamen sumi transcendenter. lib.4.q.3. sol. vltimum.
Idem quandoqꝫ concipitur confuse: quandoqꝫ distincte. li. 7.q.7. articu. secundo.
Idem agere in seipsuꝫ est impole. lib.9.q.1. ꝯclusione ꝑma.
Idem non pōt agere in seipsum causando formā in se substantialem. ibidem conclusione secunda.
Idem non potest agere in seipsuꝫ quacunqꝫ vniuoca actione. ibidem conclusione tertia.
Idem mouere se quotiēs ꝯtingit. ibidē post tertiā ꝯclonez.
Idem ad diuersa comparatum est prius ꝛ posterius. lib.4. q.5. articu. primo. ꝛ lib.5.q. secunda sol.3. pro.3.q.
Idē numero quomodo refertur ad aliud. lib.5.q.13. sol.3.
Idē ad plura referri non inconuenit diuersimode. lib.5.q. 13. sol.1. ꝛ.q.14. sol.2. ꝛ.q.17. articu. secundo.
Idē ꝑ se ꝑmo referri ad plura est ipossibile. lib.5.q.17. ar.2.
Idē relatum ad duo per se primo ꝛ non primo supponimus per se primo: ꝛ per se non primo. ibidem.
Identitas respectus ad fundamentum vel non idētitas nō est causa: ꝙ terminus talis respectus ponatur in diffōne fundamenti. lib.7.q.1. sol.3. contra tertiam cōclusionem.
Ideas quare posuit Plato. lib.7.q.16. articu. primo.
Ignis est corruptibilis ista propositio est in secundo modo dicendi per se. lib.7.q.12. ad secundū prime opinionis.
Illa sunt vnū nūero: quorū mā est vna. lib.5.q.5. ꝛ.6. solu.2.
Impossibile est idem simul esse ꝛ non esse est principium firmissimum: habet enim oēs conditiones conuenientes tali principio. lib.4.q.4. ad.q.
Impossibile est idem simul ꝛc. non est simpliciter primum principium. ibidem.q.5. arti. secundo dicitur primum in comparatione ad quedam alia. ibidem solu. argu.
In eo qd̄ est equiuocū. lib.7.q.1. sol.1. ꝯtra tertiam ꝯclonez.
In genere latent equiuocatiōes. lib.4.q.1. sol.1. ꝑ opione.
Immobilia sunt in duplici genere. lib.3.q.1. articu. primo.
Imperfectum quō reducitur ad ꝑfectū. li.12.q. vlti. solu.2.
Imperfectum dicitur dupliciter. s. includens limitationem: ꝛ non includens. ibidem.
In immobilibus non est motus terminatiue: lꝫ sit motus subiectiue. lib.3.q. prima articu. tertio.
In immobilibus est motus effectiue. ibidem.
Indeterminatio duplex: scilicet ex defectu ꝛ ex superabundantia sine illimitatione lib.9.q.2. arti. secundo.
In dictis ſm accidēs nō est idem qd̄ quid est cum eo: cuius est: quomodo sit intelligendū. lib.7.q.7. arti. secundo.
In dictis ſꝫ se quō est idē: qd̄ qd est cū eo: cuius est. ibidez.
In indiuiduo albedinis est tria ꝯsiderare. s. naturaꝫ: gradū: ꝛ hecceitatem. lib.8.q.6. arti. secundo.
In mā rerū nālīū aliqd forme preexistit ante ḡnōnem ſm vnaꝫ opionē hñtē quinqꝫ modos dicendi. li.7.q.11. ar.1.
In materia nunqd ponatur forme inchoatiuum. ibidem.
In materia nunqd sit ratio seminalis. ibidem arti. secundo.
Inherētia ē duplex. s. actualis ꝛ aptitudinalis. li.7.q.1. ar.ꝑ.

Inherentia

Inherentia nec actualis nec aptitudinalis est de essentia accidentis:siue absoluti siue respectiui.ibidē arti.scđo.

Inherentia aptitudinalis est idez realiter accidenti.ibidez.

Inherentia actualis nō est idez realiter accidenti.ibidem.

Inherentia actualis accidentis est accidēs per accidens.libro.7.q.1.solu.vlti.cōtra tertiam conclusionem.

Inherentia actualis est eadē realr accidenti relatiue.ibidē.

In causis essentialiter ordinatis est impossibilis simpliciter infinitas.libro.2.q.4.arti.2.

In causis accidētaliter ordinatis est impossibilis infinitas nisi ponat̄ status in essentialiter ordinatis.ibidem.

Infinitas in causis est simpliciter impossibilis.si adhuc negaret̄ in eis essentialis ordo.

In natura est duplex pcessus.vnus ascensiuus:alius descēsiuus ꝛ resolutorius.libro.7.q.11.arti.scđo.

Infinitum an possit diffiniri.libro pmo.q.5.solu.2.

Infinitū sumi pōt tripliciter.libro.2.q.5.arti.2.

Infinitum dupliciter.q.eadem articulo eodem.

Infiniti cognitio octo conclusionibus ostenditur.libro.9° articulis eisdem.

In singulari est nā ꝛ heccceitas.lib.1.q.8.ad questionem.

In singulari sunt multa preter naturā cōmunē ꝛ sic heccceitatem.libro pmo.q.6.solu.scđm.

Instans non idem in toto tempore:sed aliud.libro.3.q.3.

Intellectus noster pro statu isto non per se intelligit singulare sub propria ratione singularitatis.libro.7.q.13.art.2.conclusione scđa.

Intellectus noster pro statu isto intelligit singulare per lineā reflexā reflectendo ad phantasmata.ibidē ꝯclone.3.

In intellectu aliqd potest esse dupliciter:scilicet subiectiue ꝛ obiectiue.

Intellectus ꝛ volūtas comparari possunt:vel ad actus proprios:vel ad actus aliarum potentiarū.cōparatio prima essentialior.scđa vero accidentalis.lib.9.q.2.arti.2.

Intellectio pmi mouentis nō est aliud ab essentia sua.libro scđo.questione.4.conclusio.4.

Intellectus primi est idem sue essentie.ibidem.

Intellectus pmi mouentis intelligit semper ꝛ actio oia intelligibilia:ꝛ quō.lib.12.q.4.conclusione.6.

Intellectus diuinus villesceret.si intelligeret aliqd aliud a se:quomodo intelligitur.ibidem solu.pmū.

Intellectus pmi entis:quomodo ꝛ se ꝛ alia a se intelligat.libro.12.q.4.ad finem.

Intelligentie alie a prima non possunt esse virtutis infinite.libro.12.q.3.conclusione prima.

Intellectus est pncipalis causa respectu notitie:ꝛ quomodo libro primo.q.5.solu.primū.

Intellectus intelligens aliquid sub ratione vniuersali:aut intelligit illud sub ratione communicabilis:aut incommunicabilis.libro.5.q.6.ad.q.

Intellectus refertur ad intelligibile ꝛ intelligentem:non tñ per se primo.libro.5.q.17.solu.vltimum.

Intellectus extensione fit practicus:quomodo sit intelligendum.libro.6.questione prima articulo scđo:ꝛ precipue soluendo primum opinionis.

Intelligibile creatum ꝛ increatum quomodo distant.libro scđo.q.3.solu.contra principale.

Intellectio duplex:scilz abstractiua ꝛ intuitiua.libro septimo.q.13.articulo pmo.

In complexis non est effectus simpliciter necessarius.lib.5.questione.4.articulo pmo.

In entibus rationis dantur gradus.libro.8.q.6.ad questionem.ad scđam instantiam.

Intentio prima quid sit.libro.7.q.16.articulo scđo.

Intentio secunda quid sit.ibidem.

Inter contradictoria:quomodo potest dari medium.libro 4.q.2.solu.scđa.

Inter contradictoria:quomodo nullo modo datur mediuz.libro.4.questione.6.articulo scđo.

Inter esse simpliciter ꝛ non esse simpliciter datur medium s̄m quid.ibidem.solu.pmum in oppositum.

Logica non est scientia practica:sed speculatiua.libro primo.q.11.articulo pmo.

Locus nō est in genere q̄titatis.lib.5.q.16.solu.5.

Magis eligendo magis fugiendum opponit̄.libro.1.q.13.solu.vltimum.

Magis alio dicitur vel s̄m perfectionem:vel s̄m independentiam.libro.7.q.5.ad Aristo.

Magis ꝛ minus maius ꝛ minus quomodo differūt ꝛ cōueniunt.libro.8.q.6.articulo scđo.

Materie si essent plures:non negaretur in eis forte infinitas.libro scđo.q.4.solutione prima.

Materie non habent rationem realem efficiendi:nec cum motu:nec sine motu.libro.3.q.pma arti.2.

Materie ordinantur ad finem.ibidem.

Materia nunqd sit principium indiuiduationis.lib.5.q.5.

Materia ꝛ forma quomodo opponantur.ibidem.

Materia est ens:ꝛ quomodo.libro.7.q.6.ad.q.

Materia:nec est quid:nec quale:nec quantū:quomodo intelligitur.ibidem.solu.primum.

Materia dupliciter sumitur:scilicet pro materia partis ꝛ ꝑ materia totius.libro.7.q.7.articulo scđo.

Materia est ex qua fit aliquid cum insit:quomodo intelligitur.libro.7.q.8.solu.primum.

Materia generatur ꝛ corrūpit̄ sub iectiue.lib.7.q.9.arti.2.

Materia nō generat̄:neqз corrumpitur terminatiue.ibidē

Materia non est pars quidditatis s̄m vnam opinionē:que improbatur.libro.7.q.12.

Materia quomodo est ignota ꝛ que materia sit ignota.lib.7.q.12.solu.2.prime opinionis.

Materia nō contracta:que est pars potentialis accepta ab solute ꝛ vlitatis ptinet ad qdditatez.ibidē.opi.2.

Materia contracta per indiuiduationē pertinet ad quidditatem simul totius.ibidem conclusione scđa.

Materia accepta pro parte integrali remota pertinet ad quidditatem rei non ꝓprie.ibidem.conclusione.4.

Materia contracta per existentiam pertinet ad quidditatē simul totius.ibidem.conclusione.3.

Materia contracta per accidens non pertinet ad quidditatem.ibidem.conclusione.5.

Materia contracta quocūqз modo non est de ratione qdditatis specifice.ibidem ad finem.q.

Mater nihil actiue operatur ad generationem prolis s̄m Aristo.lz bene s̄m Auicennam.lib.8.q.2.

Mater est agens minus principale.ibidem. solu.pmū.

Materia quomodo est diuisibilis ꝛ indiuisibilis.libro.11.questione pma.articulo pmo.

Medium demonstrationis:lz sit proprium vni conclusioni:potest tamen esse cōmune pluribus alijs.lib.1.q.1.articulo.3.in responsione ad 2m quinte ꝯclusionis.

Medium inter aliqua potest esse dupliciter.s.s̄m formam vel s̄m subiectum.libro.4.q.6.arti.pmo.

Medium summi potest negatiue ꝛ positiue.ibidem.

Medium vi interpositionis ꝛ presuppositionis.ibidem.

Medium adequatum ad probandum aliquod non habere magnitudinem.lib.12.q.3.ad scđam auctoritatem.

Medicina quomodo distinguitur in practicam ꝛ speculatiuam.lib.6.arti.2.q.1.solu.pmū opinionis.

Meliora sunt ponenda in vniuerso quomodo intelligitur.libro.12.q.vltima.solu.3.

Memoratiue virtutis officium et organum.lib.1.q.5.art.1.
Mensura duplex:scilz mensurans per replicationem:et scdm perfectionem.lib.5.q.10.arti.primo.ibidem.
Mensura duplex.s.intrinseca et extrinseca.lib.5.q.11.
Mensura intrinseca nō distinguitur realiter a mensurato.ibidem.solu.3.
Mensura extrinseca distinguit realr a mensurato.ibidem.
Metaphysicus quomodo considerat causas altissimas.libro primo.q.1.solu.6.principa.
Metaphy.considerat omnem quidditatem inquantū hec. scdm vnam opinionem.libro primo q.9.ad.q.
Metaphysi.considerat omnem quidditatem:vt hec etiam quo ad per se accidentia scdm aliam opinionem.ibidem.
Metaphysi.considerat solum in vniuersali.ibidem.
Metaphysica non ordinatur ad amorem:qui sit actus illicitus voluntatis.libro primo.q.11.solu.primū.
Metaphysica quō ordinat alias scias.ibidem.solu.2.
Metaphysica est nobilior omnibus scientijs.ibidem.
Metaphysi.est nobilior oib9 sciētijs:et quō.lib.1.q.12.ad.q.
Metaphy.q̄re dicat scia diuina.lib.2.q.3.ad 4um auctem.
Motus reperitur in aliquo tripli̓r.lib.3.q.1.arti.primo.
Motus est diuisibilis per accidens scdm vnam opinionem: que etiam impugnatur.lib.5.q.10.solu.5.
Motus effectiue quantus a magnitudine:in se tamen formaliter:est formaliter diuisibilis.
Motus duplex.s.cōis et primus:spālis et scdari9.lib.5.q.11.
Motus mensuratur tempore:et quō.ibidem ad finem.
Motus duplex.quidā dicitur deperditiuus:quidā scdo acquisitiuus.libro.10.q.4.
Motus dupliciter.s.cōmuniter et ɔtracte.lib.11.q.1.artic.1.
Multitudo dupliciter considerari pōt.lib.10.q.3.
Natura cōis habēs vnitatem minorē vnitate numerali.lib.1.q.7.sol.3.et.7.huius.q.16.arti.2.
Natura cōmunis quomodo est apta nata predicari de pluribus.libro primo.q.7.solu.primū.
Nā est pn̄m motus et q̄etis quō intelligit.lib.7.q.11.solu.3.
Natura quomodo nō intendit primo vniuersale.
Necessarium in necessarium conuertitur:lz per se in per se non conuertatur.lib.3.q.2.ad primum et scdm.
Necessarium et per accidens stant simul.ibidem.
Necessaria sunt in duplici genere.lib.5.q.4.arti.primo.
Necessariuz dupl̓r.s.simpliciter et scdm qd.ibidē.arti.1.
Necessaria complexa habent causam sui in se.lib.5.q.4.artic.3.et quomodo.ibidem.solu.vltimum.
Necessarium effectiue et formal̓r.ibidem solu.primum.
Necessitas causarū 2x.s.in eēndo et in cāndo.li.5.q.4.arti.1.
Necessitas duplex:scilz ɔsequentis et ɔsñe.ibidem.
Negatio non hz distinctam formalitatem ab affirmatione: quam includit.lib.4.q.2 arti.2.
Negatio habet distinctam formalitatem ab affirmatione quam destruit.ibidem.
Negatio quomodo cognoscitur.ibidem solu.primū.
Negatio alicuius per quot potest concludi.libro.12.q.3.ad secundam auctoritatem.
Nihil itelligim9 nisi abstrahēdo a phātasīs.lib.2.q.3.solu.1.
Nihil est in intellectu quin prius fuerit in sensu:quomodo intelligitur.libro primo.q.5.arti.2.
Notitia sensitiua quomodo preacquiritur ad omnem intellectiuam cognitionem.libro primo.q.5.arti.2.
Nō omnia cōsiderata in scia sunt subm scie.lib.1.q.1.sol.2.
Numerus est duplex:scilz de genere quantitatis et transcendens.lib.4.q.3.arti.3.
Nullum intelligere respectu cuiuscunqz obiecti potest esse accidens essentie prime.lib.12.q.4.conclusione.5.
Numerus in grāmatica non est talis modus significandi: quales sunt alij modi grāmaticales.lib.12.q.vlti.sol.1.
Obiectum visus est prius obiecto tactus:et quomodo.lib.1.q.3.solu.4.
Obiectuz sensus qualem vnitatem habeat.libro primo.q.7.solu.1.argumentum:2.q.8.ad.q.
Obti ad pom q̄lis ɔportio sit.lib.2.q.3.solu.2.p opione.
Obm motiuū intell̓s dz hre.3.ɔditiones.lib.4.q.2.artic.1.
Obiectum habit9 nūq̄ȝ excedit obm po͛.lib.4.q.2.solu.3.
Obiectum intellectus ad que se extendat.ibidem.
Obiectum metaphysi.et obiectum intellectus et formalitas sunt equalis ambitus.ibidem.
Obiectum primuz intellectus non potest esse aliqd nisi formaliter:vel saltem realiter et essentialiter includatur in quocūqz per se intelligibili.lib.6.q.7.articulo primo.
Obiectum intellectus non determinatur per aliquid posterius ente.ibidem ad finem.
Obiectum intellectus quoddaz est primo intellectum:quoddam scdo non primo.libro.7.q.13.artic.primo.
Officium virtutis visiue.libro primo.q.5.arti.primo.
Omnes homines natura scire desiderant:quomodo sit intelligenda hec ɔpositio.lib.1.q.2.arti.2.
Omnis nostra cognitio oritur a sensu:siue sensitiua:siue intellectiua fuerit.libro primo.q.5.arti.primo.
Omnia opposita sunt formaliter in genere relationis:fundamentaliter scdo non.lib.4.q.6.solu.3.principale.
Omne constitutum ex proprio genere et propria differētia nūquid sit perfecta diffinitio:et quō.lib.7.q.3.solu.1.
Operatio duplex.s.transiens et imanens.lib.1.q.7.ad.q.
Opinio ponentium substantias imateriales non esse a nobis cognoscibiles scdm suas qdditates.lib.2.q.3.arti.1.
Opinio ista impugnatur.ibidem articulo scdo.
Opinio eoꝝ q ponunt instans esse idē scdm subam.lib.3.q.3.
Opiniones ponentium metaphysi.considerare qdditates in particulari destruuntur.lib.1.q.9.ad medium.q.
Opinio Cōmentatoris de difficultate cognoscendi res impugnatur.lib.2.q.2.
Opinio Auicenne de ente et vno stat in tribus dictis.libro 4.q.3.articulo primo.
Opinio Cōmentatoris cōtra Auicennam.ibidem arti.2.
Opinio ponens vnum non dicere aliquod positiuuz.ibidē conclusione 4a.
Opinio Egidij nunqd causa particularis in actu et effectus sibi correspondens simul sint et non sint.lib.5.q.3.artic.1.
Opinio ista Egidij impugnatur.ibidem.
Opinio phi est in reb9 repiri effectū neccēiuz.lib.5.q.4.ar.2.
Opinio eoꝝ qui ponunt:q ens distinguatur in decez genera scdm diuersos modos predicādi.lib.5.q.7.improbat.
Opinio tenens diuisibilitatez non esse propriam rationem quantitatis.libro.5.q.10.arti.primo.
Opinio ista impugnatur.ibidem.
Opposita vno modo considerata possunt non esse opposita alio modo considerata.libro.10.q.2.
Oppositionis diuersas species in eodem concurrere nō inconuenit.ibidem.
Organū virtutis visiue in qua capitis pte sit.lib.1.q.5.art.1.
Ordinare scientiam contingit dupliciter.lib.1.q.12.solu.2.
Passionum entis ordo.libro primo.questione prima.articulo.3.
Passio disiuncta real̓r et q̄tuz ad illud qd̄ significat est vnica.ibidem in responsione ad 3m.et.5.conclusionem.
Passiones entis disiuncte circūloquuntur nobis passionez vnicam.ibidem.
Passiones quantitatis quatuor assignantur a Philosopho.lib.5.q.10.solu.1.in oppositum.
Passiones transcendentes ex principijs notis via sensus

sunt demonstrabiles de generibus generalissimis.
Passionis essentia quomodo precognoscatur.lib.7.q.1.sol.2.principale.
Per accidens et necessarium stant simul.lib.3.q.2.solu.2.
Perfectius 2r.s.permissiue et positiue.lib.1.q.1.fo.3.principale.
Perfectiuo duplex.s.prima et secunda.lib.1.q.2.articulo.3.
Perfectio cognitionis pot esse dupliciter:vel secundum proportionem:vel simpliciter.lib.2.q.2.ad.q.et lib.5.q.2.sol.4.q.4.
Perfectiora in entitate non habent perfectam cognitionem simpliciter.lib.2.q.2.ad primum argumentum.
Phs naturalis non pot probare deum esse.lib.1.q.1.arti.2.
Potentia duplex.s.essentialis et accidentalis.lib.1.q.2.artic.3.
Potentiarum alie disparate:alie subordinate.lib.1.q.8.sol.2.
Potentiarum alie eiusdem generis:alie diuersorum generum.ibidem.
Potentia eadem et omnino idem hz actum eundem.lib.2.q.3.solu.vlti.
Potentia duplex:quedam abyciens actum:quedam stans cum actu.lib.5.q.10.solu.3.
Potentia actiua et passiua dupliciter possunt accipi.lib.5.q.14.
Potentia obiectiua numeratur ad numerum actuum:subiectiua vero minime.lib.7.q.6.ad finem.
Potentie rationalis et irrationalis differentia quomodo sit intelligenda.lib.9.q.2.articulo primo.
Potentie actiue prius distinctio penes quod attenditur.lib.9.q.2.art.2.
Potentia actiua duplex.ibidem.
Potentia rationalis 2r pot sumi.s.complete et incomplete.ibidem.
Potentia rationalis:quomodo potest in opposita simul.ibidem.
Potentia passiua est potentia contradictionis:et quomodo.ibidem.solu.3.ad confirmationem.
Praxis quid sit.libro primo.q.11.articulo primo.
Praxis est actus elicitus voluntatis vel imperatus.ibidem.conclusione.2.
Praxis pot recte et non recte elici.ibidem.conclusione.3.et.4.
Practicum et speculatiuum sumi possunt dupliciter.s.pro aptitudine et pro ratione intrinseca.lib.6.q.2.arti.primo.
Practicum et speculatiuum quomodo sunt differentie essentiales scientie:et quomodo non.ibidem articulo secundo.
Predicari in quid contingit dupliciter.s.formaliter et denominatiue.libro.7.q.15.et solu.2.principale.
Primitas duplex.s.perfectionis et adequationis.lib.1.q.1.ar.1.
Prima cognitione de re quod cognoscitur.lib.1.q.9.ad vlti.
Primo principio aliquid est notius in falsitate.lib.4.q.4.ad.q.
Primum principium est negatiuum in vocibus sic affirmatiuum in re.lib.4.q.4.solu.prima secunde vie.
Primum mouens est formaliter intelligens.lib.12.q.4.conclusione.1.
Primum mouens est formaliter volens.ibidem.
Primitas duplex.s.generationis et perfectionis.lib.7.q.4.art.1.
Primo dupliciter dicitur.s.secundum totum:et vt dicit causalitatem.
Principium primum est firmissimum.lib.4.q.4.ad.q.
Principia sunt duplicia:scilicet complexa et incomplexa.lib.11.q.prima solu.7.principale.
Principia complexa quomodo cognoscuntur.lib.1.q.5.art.2.
Principia complexa quanto vniuersaliora tanto notiora.lib.1.q.10.arti.2.conclusione prima.
Principiorum notitia non inest nobis a natura.lib.2.q.1.arti.1.an vero insint nobis aliquo modo et non.ibidem.arti.2.
Prius tempore quomodo sit intelligendum:dum dicitur substantia est prior tempore omni accidente lib.7.q.2.arti.2.
Prioritatis nature ordo duplex.s.cum causalitate et sine causalitate.lib.7.q.5.ad Aristo.solu.vltimum.
Prius alio dicitur dupliciter.s.secundum perfectionem et secundum independentiam.lib.7.q.5.ad Aristo.
Priuatio quomodo cognoscitur.libro.4.q.2.solu.primum.
Priuatio duplex.lib.10.q.4.
Priuationem non semper precedit habitus.ibidem.
Priuatio quomodo est posterior habitu.ibidem.
Productio potest esse vniuoca in vno gradu:et equiuoca in alio.libro.12.q.prima.
Propositio affirmatiua dicitur identica:negatiua vero diuersificatiua:et quare.lib.4.q.5.arti.primo.
Propositionum est ordo in primitate.ibidem.
Propositio dupliciter.s.secundum fundamenta realia:et secundum fundamenta intentionalia.lib.5.q.6.ac.q.in fine.
Prudentia duplex:scilicet proprie dicta:et metaphorice dicta.libro.1.q.4.respondendo ad.q.
Prudentia in brutis respectu quorum sit.ibidem.
Prudentia quid sit.ibidem.
Qualiter:potest sumi dupliciter.vno modo vt est res determinati generis.alio modo pro qualitate essentiali.lib.5.q.13.solu.4.
Qualitates actiue non attingunt terminum generationis.lib.7.q.10.
Quantitas est diuisibilis ista propositio est per se in secundo modo.libro.5.q.10.articulo secundo.
Quantitatis quatuor assignantur passiones.ibidem.
Quantitatis partes diuise quomodo differunt.ibidem.sol.1.in oppositum.
Quantitas discreta non est diuisa actu:sicut nec continua.ibidem.solutione secunda.
Quantum:potest intelligi dupliciter.s.vel inquantum mathematicum:vel inquantum naturale.ibidem.solu.3.
Quantitas duplex.s.perfectionis et molis.lib.5.q.13.sol.4.
Quantitas triplex.s.dimensionis:perfectionis:et virtualis.libro.8.q.6.articulo secundo.
Quasi aliquotiens distrahit:aliquotiens affirmat.libro.1.q.prima articulo.3.
Quidditates substantiarum abstractarum quomodo sunt a nobis cognoscibiles.lib.2.q.3.arti.3.
Quidditas rei materialis non est per se obiectum intellectus nostri.lib.2.q.3.solu.2.
Quidditas duplex.s.specifica et indiuidualis.lib.8.q.6.art.2.
Quod mouetur est quod generatur non mouetur:quomodo intelligitur.li.7.q.6.so.2.
Quod quid est colligitur ex predicatis in quid:et est substantia et non nisi substantie secundum vnam opinionem.ibidem.
Quod quid est:quomodo sit idem et non idem cum eo cuius est secundum eandem opinionem.3.conclusionibus declaratur.ibidem.
Quod quid est aliquorum est per se primo:aliquorum vero per se:sed non primo.lib.7.q.7.arti.2.et in resolutione argumentorum.
Quod quid est:quomodo sit idem et non idem cum eo cuius est secundum veritatem.ibidem.
Ratio quam facit Commentator.2.meta.pro intellectionem substantiarum abstractarum improbatur.lib.2.q.3.solu.1.
Ratio Aristo.contra Platonem de ideis.s.quod si idee vel forme separate sunt cause generantes:genitum non erit hoc aliquid nunquid valeat.lib.7.q.10.
Ratio seminalis quid sit.lib.7.q.11.articulo secundo.
Ratio seminalis non ponitur vt sit principium productiuum forme substantialis:sicut nec semen.ibidem.artic.3.
Ratio intelligendi se est idem nature prius.lib.1.q.4.conclusione.4.correlari.2.
Reduplicatiua dictio tenetur dupliciter.s.reduplicatiue et specificatiue.libro primo.q.prima.
Relatiuorum modi sufficienter a philosopho assignantur.libro.5.q.12.arti.2.et.q.13.et.14.et.15.ibidem.
Relationum distinctio penes quid attenditur.ibidem.
Relatio non est idem realiter fundamento semper.ibidem.sol.1.
Relatiua referri ratione generis:licet sint per se:non tamen primo.ibidem.solu.2.et.q.13.solu.prima.
Relatiua comparantur dupliciter.vno modo vt comparantur ad seinuicem.alio modo vt comparantur ad diuersa.lib.5.q.13.solu.2.
Relatio pot fundari super aliam relationem.lib.5.q.14.solu.1.
Relatiua non sunt in eodem genere physico.licet bene logico.libro.5.q.15.solu.primum.
Relatiua non habent medium.ibidem.
Relatiua tertij modi non referuntur mutuo relatione reali.libro.5.q.15.solu.2.
Relatiuorum modi:super quibus fundantur.lib.9.q.16.ibi vide alr.

Relationes reales oppositas fundari in eodem fundamento quomodo contingit.lib.9.q.1.solu.3.
Relatiue opposita dupliciter intelligi possunt:scilicet mutuo et non mutuo.libro.9.q.3.
Repugnantia formarum substantialium non est repugnantia contrarietatis lib.10.q.6.arti.2.conclusione secunda.
Repugnantia formarum substantialium est repugnantia contrarietatis large sumpte.ibidem conclusione secunda.
Res dicitur causata dupliciter.s.aliquando in sua causalitate:aliquando in suo esse.lib.5.q.2.articulo primo.
Respectus duplex:scilicet intrinsecus et extrinsecus adueniens.libro.9.q.4.articulo.primo.
Resolutio vsque ad materiam primam fit in omni generatione et corruptione simpliciter.lib.8.q.3.
Rhetorica non est scientia practica.lib.1.q.2.artic.1.
Semper numquid attingat terminum formalem generationis.lib.7.q.11.artic.2.
Sensus est equiuocus ad potentiam et ad actum sentiendi.lib.5.q.10.sol.2.
Sensus quomodo fundat relationem.ibidem.
Sensus quomodo est singularium.lib.7.q.13.solu.prima.
Sicut se habet oculus noctue ad lucem solis:sic intellectus noster ad manifestissima in natura.lib.2.q.3.sol.primum principale.
Similitudo duplex.s.pro re determinati generis et pro similitudine essentiali.libro.5.q.13.solu.4.
Simile non est omnino idem.lib.8.q.1.sol.1.contra 3am conclusionem.
Similitudo realis alia formalis:alia virtualis.lib.12.q.1.
Similitudo formalis 2x.s.secundum speciem et secundum aliquid commune.ibidem.
Similitudo secundum speciem duplex.s.in forma:et modo essendi forme:et in modo essendi forme tantum.ibidem.
Simplex duplex:scilicet vt opponitur compositioni totali:et vt opponitur compositioni partiali.lib.10.q.5.
Simplicitas essentialis duplex.ibidem.
Simplicitas partialis duplex.ibidem.
Singulare quomodo habet quod quid est.libro.7.q.13.solu.2.
Singularitas non est ratio formalis sentiendi.lib.1.q.8.ad.q.
Singularium cognitiones quomodo sunt proprie sensibus.ibidem.sol.1.
Singulare est primum cognitum cognitione sensitiua.libro primo.q.10.articulo secundo conclusione 3a.
Singulare est nobis simpliciter primo notum.ibidem conclusione.2.
Singulare magis vniuersalis est notius.ibidem conclusione.6.
Singulare est triplex.s.vt abstrahit ab existentia:vt contrahitur per existentiam:et vt includit accidentali.lib.7.q.13.arti.1.
Singulare quolibet modo sumptum est per se intelligibile.lib.7.q.13.articulo primo.
Singulare qualitercumque modo sumptum est per se primo intelligibile.ibidem.
Singulare quocumque modo sumptum est per se intelligibile a nobis pro statu isto.ibidem articulo secundo.
Singulare non est per se obiectum sensus.lib.1.q.7.ad vltimum.
Simpliciter quomodo intelligitur.lib.1.q.1.in declaratione tituli.q.
Scientia potest sumi vel pro habitu conclusionis:vel pro quacumque determinata notitia per causam per se:licet non necessarium.lib.6.q.5.arti.1.
Scientia est in genere qualitatis:et non in genere relationis.libro.5.q.16.solutione vltima.
Scientia a quo causatur.lib.6.q.prima artic.primo.
Scientia practica est nobilior speculatiua quomodo sit intelligendum.articulo.2.ibidem.
Scientia a quo dicatur practica:scilicet ab obiecto:an a fine.ibidem artic.2.pro opinione doctoris.
Scientie tot sunt quot sunt conclusiones demonstrabiles secundum vnam opinionem.lib.6.q.3.artic.primo.
Scientia est vna specifice:que est circa subiectum vnum ad quod alia attribuuntur secundum aliam opinionem.ibidem.
Scientia dicitur vna triplici vnitate:scilicet specifica generica:generis propinqui:et generica generis remoti.ibidem.
Scientie trimembris diuisio assignata ab Ar.6.metaphysice:quomodo sit intelligenda.lib.6.q.3.arti.2.per totum.
Scientie diuisio est sufficienter assignata.ibidem artic.3.
Scientia potest esse de aliquo dupliciter.s.communiter et proprie.lib.6.q.5.arti.1.
Scientia distinguitur vel secundum vnitatem speciei specialissime:vel secundum vnitatem generis proximi vel remoti.lib.6.q.3.arti.1.et q.4.arti.1.
Scientia non solum circa subiectum:sed circa causas et principia subiecti versatur.lib.1.q.1.in solutione secundi principalis.
Scientie denominatio non semper fit a subiecto:sed a nobiliori parte subiecti.lib.1.q.1.sol.2.principali in fine.
Scientie subalternatio penes quid attenditur.ibidem solutione quarta principali:et soluti.2.
Scientia in nobis dupliciter habetur.s.aut per doctrinam aut per inuentionem.lib.1.q.3.artic.primo.
Scientia habita per inuentionem est prior.ibidem.
Scientia in nobis fit sicut sanatio.ibidem.
Scientia eadem considerat superius et inferius.lib.1.q.9.so.3.
Scientia metaphy.ad que se extendit.lib.4.q.2.solu.1.
Scientia in actu et scitum in actu quomodo simul sint et non sint:et quomodo ad vnicum referantur.lib.5.q.3.solu.3.
Scientia duplex.s.practica et speculatiua.lib.5.q.16.ad dubium.
Scientia practica duplex.s.ordinatiua et operatiua.lib.1.q.11.et lib.5.q.16.ad dubium.et lib.6.q.1.arti.2.in sol.1.opinionis.
Scire practicum duplex.libro primo.q.6.solu.3.
Scire operari est pure practicum:scire vero ordinatiuum ad operari accedit aliqualiter ad speculatiuum.ibidem.
Scibile et scientia possunt sumi dupliciter.s.vniformiter vel difformiter.s.vel vt ambo in actu:vel potentia:vel vt vnum in actu et altera in potentia.lib.5.q.15.sol.2.
Syllogismus ex oppositis nihil probat.lib.4.q.4.sol.2.secunde vie.
Syllogismus circularis nihil probat.ibidem.
Signa omnia entia vocet quomodo intelligitur.lib.1.q.1.sol.5.principali.
Substantie immateriales non pertinent ad considerationem alicuius scientie particularis nobis note naturaliter.lib.1.q.1.in solu.2.principalis.
Substantia quomodo consideratur a metaphy.ibidem solu.8.principali.
Substantie immateriales sunt cognoscibiles a nobis pro statu isto.lib.2.q.3.articulo.2.
Substantia potest sumi dupliciter.s.vt est res determinati generis:et pro essentia rei.lib.5.q.13.solu.4.
Substantia duplex.s.corporea et incorporea:quarum prima consideratur a metaphy.altera vero et a naturali et a metaph.lib.6.q.3.ar.5.
Substantia aliqua in genere substantie est mensura intrinseca illius generis.lib.10.q.prima.
Substantias non esse plures potentie infinite conceditur ab Aristo.lib.12.q.3.conclusione secunda.
Substantia incorporea est a nobis cognoscibilis:sed non pro statu isto.lib.6.q.3.solu.prima.
Substantia est prior omnium accidentium tempore quomodo intelligitur secundum opinionem Commentatoris et aliorum.lib.7.q.2.art.1.
Substantia potest dupliciter considerari.s.vt hec:et in quantum substantia.ibidem opinione secunda.
Substantia est prior omni ente diffinito quomodo intelligitur.lib.7.q.3.ad.q.
Substantia non est primum entium cognitione primitate generationis.lib.7.q.4.articulo secundo.
Substantia est primum omnium entium cognitione primitate perfectionis.ibidem.
Substantie species non multiplicantur cum specie accidentis.ibidem.
Substantie ratio que sit.lib.7.q.5.solu.3.
Substantia prima quare dicatur maxime substantia.ibidem.
Substantia quomodo suscipiat magis et minus.lib.11.q.1.ar.2.ad finem.
Subiectum et passio quomodo sunt ibidem.lib.1.q.1.sol.6.principali.
Subiecto quid primo occurrit.lib.6.q.3.articulo.3.
Subiectum scientie quomodo sit inueniendum.lib.6.q.3.artic.3.
Substantiam quare ponitur in diffinitione accidentis.lib.7.q.3.sol.2.
Subiectum quomodo manet idem sub vtroque termino:et quomodo non.li.8.q.1.

Superior potentia si habet plurium species: plura cognoscit. libro primo. q. 9. ad ultimum.
Supposita plura esse in eodē quomodo est possibile. lib. 7. q. 17. solu. 6. principali.
Scutum: cuius vna medietas est alba: altera nigra: nūquid sit simpliciter albū vel nigrū. lib. 4. q. 6. arti. 2. solu. 4.
Scutum: cuius vna medietas est alba: altera nigra: nō eē coloratum conceditur. ibidem solu. 4. principali.
Species ad plura refertur: ⁊ quō. lib. 5. q. 17. solu. 2. ⁊ 3.
Species in phantasia: ad quam intellectus se cōuertit: qd primo representat. lib. 7. q. 13. conclusione. 3.
Species eadem representat vniuersale ⁊ singulare: sed diuersimode: ⁊ quomodo. ibidem.
Speculatiuum ⁊ practicū dupliciter. lib. 6. q. 2. arti. p̊.
Speculatiuū ⁊ practicū quomodo sunt differentie essentiales scientie: ⁊ quomodo non. ibidem articu. 2.

Tactus est duarum contrarietatum. libro primo. questione. 3. solu. 3.
Tempus ⁊ motus quomodo distinguuntur. lib. 5. q. 11.
Tempus est duplex. s. cōmune ⁊ speciale. ibidem.
Tempus quomodo sumitur in illa ꝓpōne Aristo. substātia est prior tempore. lib. 7. q. 2. articu. 2.
Tempus accipitur dupliciter. ibidem.
Tps accipit̃ ꝑ passiōe p̊mi mobilis ⁊ ꝑ mēsura. ibidē.
Termini principioꝝ quō cognoscūtur. lib. 5. q. 5. arti. 2.
Termini cōclusionum quomodo cognoscūtur. ibidem.
Termini generationis se habent: sicut habitus ⁊ priuatio. lib. 4. q. 6. articu. 2. solu. 1. in oppositum.
Termini generatiōis possunt comparari vel ad subiectū vel ad ipsam generationem. ibidem.
Terminare aliquid contingit dupliciter. s. vt quo: ⁊ vt qd. lib. 7. q. 9. articulo primo.
Termini motus sumuntur dupliciter: quidam primi: qdā concomitantes primos. lib. 10. q. 4. ⁊ lib. 11. q. 1. arti. 1.
Termini generationis quō opponunt̃. lib. 11. q. 1. arti. 1.
Totū sumitur dupliciter. s. cathegorematice ⁊ syncathegorematice. lib. 7. q. 6. circa medium.
Tribus propositionibus complectitur Cōmētatoris opinio contra Auicen. de subiecto metaph.
Tria dicta Cōmentatoris impugnantur. ibidem.
Tria requiruntur ad hoc q aliquid moueat intellectum. lib. 4. q. 2. articulo primo.

Uerum est primum obiectū intellectus s̄m vnam opinionem. lib. 6. q. 8. arti. p̊mo.
Ueritas duplex. s. in rebus ⁊ in intellectu. ibidem. arti. 2.
Ueritas in rebus dupliciter. s. absolute s̄m rem: ⁊ per cōparationem ad intelligentem. ibidem.
Uerū per cōparationem ad intellectū dr̄ triplr̄. ibidē.
Ueritas in rebus dicitur tripliciter. ibidem.
Ueritas in itellu est duplex s̄m ei⁹ duplicē opōnē. ibidē.
Ueritatum istarum differentia. ibidem.
Ueritas 2x. s. cōplexa ⁊ icōplexa ⁊ vtraq qd sit. ibidē.
Ueritates iste nūquid sint relationes reales: vel rationis. ibidem. ibi dubium tamen est.
Ueritas in intellectu s̄m operationem cōplexam non est de consideratione meta^{ci}. ibidem de scdo principali.
Ueritas in rebus quomodo sit de consideratione meta^{ci}. ibidem conclusionibus secūda tertia ⁊ quarta.
Uisus quomodo faciat ad scientiam. lib. p̊mo. q. 3. solu. 1.
Uisus est vnius contrarietatis. ibidem. solu. 3.
Uisio in pria ⁊ in via hʒ diuersa lumia. lib. 2. q. 3. sol. vlti.
Uiolentum est cuius principium est extra: passo nō conferente vim: quomodo intelligitur. lib. 7. q. 11. solu. 3.
Uiuum preter formā animalis hʒ formā cōem corporis mixti: ⁊ p̄ter formā mixti hʒ alias formas spāles specifice distinctas: tot quot organa. lib. 7. q. 17. solu. 4.
Uoluntas quomodo reducitur ad actum: cum sit ex se indeterminata. lib. 9. q. 2. articulo secundo.
Uolitio primi mouentis non est aliud ab essentia sua. lib. 12. q. 4. conclusione tertia.
Ut/potest sumi specificatiue ⁊ reduplicatiue in hac ꝓpositione: ens vt vnum.
Unitas duplex. s. perfectionis ⁊ indiuisibilitatis. lib. 7. q. 17. solu. 5. principali.
Unitas tot⁹ nō ponit in nūm. li. 7. q. 18. sol. vlt. p̊ncipali.
Unitas duplex. s. vnionis ⁊ idētitatis. lib. 8. q. 7. solu. 2.
Unum quomodo opponitur multitudini: ⁊ quomō non. lib. 10. q. 2. ⁊ lib. eodem questione tertia.
Unum est prima passio entis. libro p̊mo. q. p̊ma. arti. 3.
Unum est de ente indemonstrabili. ibidem in responsione ad primam contra quintam conclusionem.
Unū sumit̃ duplr̄. s. simplr̄: ⁊ s̄m qd. eodem arti. r̄ndēdo ad 3^m cōtra 5^{am} ꝯclusionē: ⁊ melius. lib. 4. q. 3. arti. 3.
Unitas quecūq: vel diuersitas obiecti: vel act⁹ nō diuersificat potentiam: vel idētificat. lib. p̊mo. q. 7. solu. 3.
Unitas realis minor vnitate numerali necessario ponit̃. ibidē: ⁊ 7 huius. q. 16. arti. 2. ꝯne. 2. ⁊ 5° huius. q. 6. sol. 1.
Unum qd est passio entis non est de genere quantitatis. contra Auicēnam. lib. 4. q. 3. articulo secūdo.
Unum dupliciter sumitur. s. vt est passio entis: ⁊ vt est p̊ncipium numeri. ibidem articulo tertio.
Unum proprie sumptum non dicit eandem naturam cū ente. ibidem conclusione prima.
Unū ⁊ ens n̄ dicūt foialr̄ ⁊ qdditatiue eādē nāʒ. ibi. cō. 2.
Unum ⁊ ens dicunt eandē nām realiter. ibidē ꝯclone. 3.
Unum qd est passio entis dicit formaliter aliud positiuū. ibidem conclusione quarta.
Unū cū sit quo nō pōt eē qd. ibidē sol. 1. ꝯ quartā ꝯnem.
Unum dicitur multipliciter. s. numero: specie: genere: ⁊ ꝓportione. lib. 5. q. 6. ⁊ q. 13. eiusdem solutione. 3.
Unius diuisio: an sit s̄m intentiōes logicas: an ꝟo s̄m fundamenta. ibidem.
Unum est equiuocum. ibidem solutione secunda.
Unitas scie penes quid attendatur. lib. 6. q. 3. articu. p̊.
Unitas idētitatis maior nō arguit maiorē ꝑfeciaʒ ꝯstitutionē fiēdā ex his q̄ sic sunt vnū. lib. 7. q. 17. sol. 3. p̊n^{li}.
Uniuersale in actu a quo causatur. lib. 1. q. 8. ad 2^m.
Ul̄e 2x. s. in cāndo ⁊ in p̊dicādo. lib. 1. q. 10. ad. q. arti. 1.
Uniuersale in causando penes quid attenditur. ibidem.
Uniuersale in predicando penes quid attenditur. ibidē.
Ul̄ius in cāndo est min⁹ notū. ibidē arti. 2. ꝯne p̊ma.
Ul̄ius in p̊dicādo quō est notū nobis. ibidē ꝯne. 7.
Ul̄e ⁊ singulare referuntur adinuicē. lib. 5. q. 6. ad. q.
Uniuersale an sit aliquid in rebus. lib. 7. q. 16. per totū.
Uniuersale pro prima intentione dupliciter. ibidem.
Uniuersale quomodo est aliquid in rebus pluribus conclusionibus declaratur. ibidem.
Uniuocatio triplex. s. physica: metaphysica: ⁊ logica. lib. 4. q. prima. articulo secūdo.
Uniuocatio physica quid sit. ibidem.
Uniuocatio metaphysica quid sit. ibidem.
Uniuocatio logica quid sit. ibidem.
Uniuoce generationis gradus qui sint ⁊ quot. lib. 12. q. 1.

FINIS.

¶ Explicit Tabula in Libros metaph. Antonij andree alphabetice disposita: que quantum vtilis sit vnicuiq patere poterit: qui conclusiones in ea cōtentas ipsi libro cōferre voluerit.

Tituli questionum

¶ Liber. I.

qõ pª Utruz ens simpliciter sumptum sit subiectum metaph. char. 1.
2ª Utruz ista propositio sit vera. Omnes homines naturaliter scire desiderant. 4
3ª Utrum visus faciat magis scire. 5
4ª Utrum prudentia sit in brutis. 5
5ª Utrum ex experimentis generetur ars. 6
6ª Utrũ expt' nõ hñs artẽ certi' opet̃ artifice sẽ expto. 7
7ª Utrum oẽs act' ⁊ gnõnes sunt circa singularia. 7
8ª Utrum singularitas sit rõ formalis obiectiua sensus. 8
9ª Utrum ad metaphysicum pertineat cognoscere oẽs quidditates rerum in particulari. 9
10ª Utrum magis vlia sint difficiliora ad cognoscẽdũ. 9
11ª Utrũ metaphĩca sit scia practica vel speculatiua. 10
12ª Utrũ scia speculatiua sit nobilior practica. 10

¶ Liber. II.

qõ pª Utrum prima principia cõplexa sint nobis naturaliter cognita. 11
2ª Utrũ difficultas cognoscẽdi res sit ex pte itelr̃s. 11
3ª Utrũ sbe imãles possint cogñsci s̃z suas qddirates. 11
4ª Utrum sit ponere statum in omni genere. 13
5ª Utrum infinitum possit cognosci a nobis. 13

¶ Liber. III.

qõ pª Utruz i imobilib' sit cã efficiẽs ⁊ finalis. 14
2ª Utrũ genus p̃dicet̃ per se de dĩia. 15
3ª Utrũ idẽ nunc vel instãs sit in toto tempore. 15

¶ Liber. IIII.

qõ pª Utrum ens vniuoce predicetur de omnibus entibus. 15
2ª Utrum negatio habeat distinctam formalitatem ab affirmatione. 16
3ª Utrum vnum ⁊ ens significent eandem naturã. 17
4ª Utrum istud principium impossibile est idem esse ⁊ non esse sit firmissimum. 19
5ª Utrum illud p̃ncipiũ ipo'e ⁊c. sit simpl'r p̃mum. 19
6ª Utrum inter cõtradictoria sit dare medium. 19

¶ Liber. V.

qõ pª Utrũ eiusdẽ effect' sint pl'es cause per se. 20
2ª Utrum finis sit principium. 20
3ª Utrum causa particularis ⁊ in actu simul sit ⁊ non sit cum effectu. 21
4ª Utrum necessaria habeant causam sui esse. 22
5ª Utrũ mã q̃ ẽ altera ps cõpositi sit cã ididuatõis. 22
6ª Utrũ scda diuisio vni' q̃ dĩ logica sit cõueniens. 22
7ª Utrum ens distinguat̃ in decem predicamenta. 23
8ª Utrum possibile sit duo accidentia differẽtia solo numero esse in eodem subiecto. 24
9ª Utrum ratio prioris sit bene assignata. 24
10ª Utrum propria ratio quantitatis s̃m q̧ est generalissimum sit diuisibilitas. 25
11ª Utrum tempus sit idem quod motus. 26
12ª Utruz p̃hs conuenienter ⁊ sufficienter assignet tres modos relatiuorum. 26
13ª Utrũ p̃mus modus relatiuoꝝ fuerit bñ assignat'. 26
14ª Utrũ scd's modus relatiuoꝝ sit bene assignatus. 26
15ª Utrum tertius modus sit bene assignatus. 26
16ª Utrũ tertius modus distiguat̃ a duobus primis. 27
17ª Utrum idẽ referatur ad duo vel ad plura. 27

¶ Liber. VI.

qõ pª Utrum scientia practica sortiatur esse practicum a fine. 27
2ª Utrum practicum ⁊ speculatiuum sint differentie essentiales sciẽtie. 28
3ª Utrũ diuisio trimẽbris scie specl'atiue sit ꝯueniẽs. 28
4ª Utrum de ente per accñs p̃mo mõ sit p se scia. 29
5ª Utrum de ente p accñs scdo mõ sit scientia. 29
6ª Utrũ ens vnũ dẽat separi a ꝯsideratõe metaphĩci. 30

¶ Liber. VII.

qõ pª Utrũ inherẽtia sit de ẽentia accidentis. 31
2ª Utrũ suba sit prior oi accñte tp̃e. 31
3ª Utrum suba sit prior oi accidẽte diffinitione. 32
4ª Utrum suba sit prior omni accñte cognitione. 32
5ª Utrũ for' sit p̃or mã ⁊ cõposito ⁊ mag̃ ens vtroq;. 33
6ª Utrum materia sit ens. 33
7ª Utrũ qõ q̃d est sit idẽ cũ eo cui' ẽ qõ quidest. 33
8ª Utrum generata per putrefactionem ⁊ per propagationem differant specie. 34
9ª Utrũ tm̃ cõpositũ ex mã ⁊ forma generet̃ p̃mo. 34
10ª Utrũ rõ p̃hi ꝯcludat ꝯ platonem de ideis. 35
11ª Utrum mã rerũ nãliũ sit aliq̃ pars forme gñande. 35
12ª Utrũ in nãlibus mã sit ps q̃dditatis specifice. 37
13ª Utrum singulare sit p se a nobis intelligibile. 37
14ª Utrũ cõceptus generis sit alius a cõceptu dñe. 38
15ª Utrum differentia vltima generis inferioris includat formaliter differentiam superioris. 39
16ª Utrum vniuersale sit aliquid in rebus. 40
17ª Utrũ distõ formalis priuz organicarum aialis sit pp pl'es formas reales real'r aut specifice distictas. 40
18ª Utrum cõpositũ dicat aliã entitatẽ a partibus. 41

¶ Liber. VIII.

qõ pª Utrum in motu alterationis oportet manere idem subiectum. 42
2ª Utrum ad formationem prolis mater aliquid actiue cooperetur. 42
3ª Utrum in omni generatione ⁊ corruptione fiat resolutio vsq; ad materiam primam. 42
4ª Utrũ substantia corporis sempiterni: puta celi sit cõposita vere ex materia ⁊ forma. 42
5ª Utrũ accidens sit cõpositũ ex ptibus distinctis. 43
6ª Utrum in quidditate formarum naturalium suscipientium magis ⁊ minus sit dare gradus. 44
7ª Utrũ ex materia ⁊ forma cõstituat̃ p se vnuz. 44

¶ Liber. IX.

qõ pª Utruz aliqd possit moueri a seipso. 45
2ª Utrũ dñia quã assignat p̃hs inter potentias rõnales ⁊ irrõnales sit conueniens. 45
3ª Utrum actus sit prior potentia s̃m rationem. 46
4ª Utrum actio sit in passo sicut in subiecto. 46

¶ Liber. X.

qõ pª Utrum primus motor sit mensura omnium que sunt de genere substantie. 47
2ª Utrum vnum ⁊ multa opponantur cõtrarie. 47
3ª Utrum diuisibile sit prius indiuisibili. 47
4ª Utrũ p̃oña sit trãsmutatio a p̃uatõe ad habitũ. 47
5ª Utrũ media ꝯrioꝝ sint vere po' ex extremis. 47
6ª Utrũ formalis repugnãtia que est inter formas substantiales sit repugnantia contrarietatis. 48
7ª Utrũ corruptibile ⁊ icorruptibile differãt gñe. 48

¶ Liber. XI.

qõ pª Utrum generatio ⁊ corruptio sit mutatio successiua. 48

¶ Liber. XII.

qõ pª Utrum omnis productio vel inductio cuiuscũq; forme sit vniuoca. 49
2ª Utrũ p̃mũ celũ moueat̃ imediate a p̃mo p̃n? 50
3ª Utrũ Arist. posu'rit oẽs itelligẽtias v'tutis ifinite. 50
4ª Utrũ intell's p̃mi mouẽtis itelligat aliud a se. 50
5ª Utrũ p̃ncipatui ⁊ regno vniuersi p̃sit tm̃ vnus. 51

FINIS.

¶ Altissimi doctoris Antonij andree seraphici ordinis minorũ q̃ones subtilissime super duodecim libros Metaphisice Aristotelis, feliciter incipiunt.

Eli gyrũ circuiui sola. Ecclesiastici. 24. Scdm
4. metaphy. tex. co. primi. doctrinam Arist. & eũ cõiter sequẽtiũ: scientia metaph. q̃ theologia phoꝝ: & sapia noiat̃: versat̃ circa totũ ens: & significãter circa subas sepatas: vt circa nobiliores partes sui subti p̃mi. Et iõ q̃ est circa nobilissima entia: nobilissima scia est inter oẽs scias naliter adinuẽtas. Nobilitas. n. sciarũ ex nobilitate
T. c. 1. te oriẽ subtoꝝ ex p̃ de aia. Iõ in psona hui⁹ scie ɔgrue põt dici. Gyrũ celi &c. ¶ Ubi describit̃ ei⁹ dignitas admirãda q̃ntũ ad q̃tuor. s. q̃ntũ ad amplexũ ambitionis magnifice. Influxũ correctionis auctẽtice. Actũ ingstionis amplifice. Et gradũ plationis mirifice. ¶ Primũ p̃bat ipsi⁹ gyri ɔtinẽtia gñalis cũ p̃mittit̃ gyrũ: ad instar eni cuiuslibet gyri vel circuli: q̃ est figura capacissima f3 geometricos: scia metaphy. oia ambit. Nã vt dĩ p̃ huius in plogo. sapiẽtis. i. meta. est oia scire vt ɔtingit. Scia. n. metaphy. gyrat oia entia: siue sint imobilia & incorruptibilia: siue mobilia & corruptibilia: inq̃ntũ in eis reperit̃ rõ entis: pro quo põt itelligi illud Eccle. 43. Uide arcũ: & bñdic q̃ fecit illũ: valde speciosus est in splẽdore suo: gyrauit celũ i circuitu glie sue. Dabit⁹ q̃dẽ metaphy. est q̃dã arcus misticus iaciẽs sagittas veritatis ɔ̃ hostes falsitatis: iõ est q̃si arcus refulgẽs iter nebulas glie. Eccle. 50. Uide igit̃ ipsã: & bñdic q̃ fecit illã. Nã gyrauit celũ. i. totã vniuersitatẽ entiũ: & spãlr entiũ: quoꝝ hitatio est in celo. ¶ Scdm p̃bat ipsi⁹ influẽtia vtualis cũ addit̃ celi. Sicut eni celũ influit i hec oia iferiora: sic scia metaph. in oẽs alias scias humanas: vtpote q̃ hñt istã sciam: oẽs alias: & earum principia possunt corrigere virga veritatis: defendere basta p̃bitatis: approbare & roborare norma equitatis: sicut innuit Aristo. in primo poste. parũ an
T. c. 23. te illud capitulum. Difficile est aũt noscere. Idcirco de
A. 1 Firmamentum. hac sciẽtia põt etiã intelligi illud Eccle. 43. Altitudinis firmamẽtũ pulchritudo eius spẽs celi in visione glie. ¶ Terciũ probat efficacia regularis cũ subiungitur circuitui. Circuit quidem inquirẽdo de omnibus veraciter
R. 1. Psalm⁹. sine deceptione. Et ĩ plurimũ efficaciter sine defectione & generaliter sine exceptione: ideo in figura ipsa est ille
Phison fluui⁹ Euilath. fluui⁹ phison: de quo dicitur Genesis scdo: q̃ ipse circuit oẽm terram euilath: vbi nascitur aurũ. s. sapientie: & aurum terre illius optimum est. Euilath interpretatur stolidus: cuiusmodi sunt oẽs scientie hũane de se metaphy. excepta. ¶ Quartũ probat eius eminentia solitaris cũ concluditur sola. Inter omnes enim scias humanas ista sola precellit: & oibus principiatur: ipsa enim sola est: cui nulla alia assimilatur. Sola enim est cui omnis alia famulatur. Sola est: quã omnis alia admiratur: vt admirantes dicere possim⁹ illud Trenorũ primo. Quomodo sedet sola ciuitas plena populo &c. certe sedet vt regina omnium scientiarum. Questio. I.

Uia scdm doctrinã Arist. p̃mo poste. notitia subi p̃supponit̃ toti scie. T. c. 2.
Nã de subto opz p̃supponere: q̃ est: & q̃d est. Idcirco ad expositionẽ libri metaphy. manũ extẽdẽs ɔsidẽs de dñi bonitate de subto metaphy. talẽ pfero q̃onẽ. (Uide in oib⁹ cõnibus istis originalr sco oñ i sua meta.) ¶ Utrũ ens simplr sumptũ: qd est cõe deo & creature: sit scie metaphy. subtum p̃m̃ p̃mitate adeq̃tionis. Et arguit̃ q̃ nõ. ¶ Nã vnius scie realis est vnũ subm reale: s3 ens acceptũ vt cõe deo & creature nõ est aliqd vnũ reale: metaphy. aũt est vna scia realis: p3: g̃ ens sic cõe nõ ẽ sub3 metaphy. maior p̃bat̃: tũ q̃ ɔtingit vno hitu vel vno actu: vni⁹ act⁹ est vnũ obm. g̃ vni⁹ hitus est vnũ obm: p3 sic p̃ª pars: tũ3 q̃ nõ maioris entitatis est effect⁹ q̃3 cã: & mẽsuratũ q̃3 mẽsura: s3 obm cãt sciam: & mẽsurat: g̃ si est scia realis: obm nõ est ens rõnis: s3 ens reale: & sic p3 scda ps. Minor p̃bat̃: q̃ q̃ sunt se totis distincta nihil cõe reale hñt: in quo ɔueniũt: oppositũ p̃dicati infert oppositũ subcti: s3 deus & creatura sũt se totis distincta: alr de⁹ nõ eẽt sũme simplex: q̃ haberet quo ɔueniret: & quo differret a creatura. g̃ ens cõe deo & creature nõ est aliqd vnũ reale. (Arguit̃ p̃mo Scotus? est accipiẽdo reale. vt dicit ẽnolationẽ extrinsecam. Propositiõ liter itellige si scdm genus habitus vnus: similiter ẽ act⁹ si scdm spẽm: similiter & act⁹) ¶ P̃. Illud quo Scdo.
scia foialr distinguit̃: & a quo formalr denoiat̃ est eius subm p̃m̃: sed ens sic cõe nõ est h⁹ re⁹ scie metaph. g̃ &c.
Maior est euidẽs: he eni sũt ɔditiões subti p̃mi. s. q̃ denominet sciã foialr: & q̃ distinguat eã a qualibet alia. Scie eni secant̃ quẽadmodũ & res: ex 3° de aia. Minor p̃bat̃: p̃mo q̃ntũ ad p̃mã pte de distõne: q̃ 6° metaphy. capl̃o p̃ distinguit Ari. tres ptes scie speculatiue: dicens: physicã eẽ circa inseparabilia: & mobilia: mathematicã circa insepabilia & imobilia: p̃mã vo p̃hiã circa sepabilia: & imobilia: cuiusmodi sũt sube sepate. Si g̃ hec distõ sciaꝝ sit ɔueniẽs: vĩ q̃ sit p subta p̃pria ipsaꝝ. 2° pars minoris de denoiatiõe p3 ex 6° hui⁹: vbi vocat hãc sciã theologiã: qd p̃bat duplr: tũ3 q̃ si alicubi diuinũ existit: in tali nã existit: h̃ est in imobili & sepabili de q̃ p̃duxit hãc sciã ɔsideraret: tũ q̃ honorabilissimã sciã opz eẽ circa honorabilissimũ gen⁹: sed ista scia est honorabilissima: vt ex plogo hui⁹: & gen⁹ subarũ separataꝝ est nobilissimũ. g̃ &c. ¶ Cõfirmat̃: q̃ in plogo hui⁹ vocat Phs hãc sciã diuinã: q̃ est dinoꝝ. (Uide i reportatio in p̃°. q. 1. & alio conditionco. T. c. 38. T. c. 1. T. c. 2.) ¶ P̃. Si ens sic cõe est subm metaphy. g̃ in speculatiõe entis sic cõis ɔsistit felicitas nãlis. ɔñs ẽ falsũ. g̃ & añs: p̃batio ɔñe: f3 Arist. 10° ethi. felicitas nãlis ɔsistit i actu metaphĩali: vel sapiali: qd idẽ est. Tũc sic. Notitia subti in scia virtualr cõtinet totam notitiã illi⁹ scie. g̃ est pfectior q̃cũq3 alia in illa scia: q̃ qd ɔtinet vtualr, aliud est eo pfectius: si g̃ felicitas consistat in aliquo actu sapie vl̃ metaphy. maxime erit circa actũ cognoscẽdi subm metaphy. qd est ens p se: cũ ille actus sit pfectissim⁹ in metaphy. falsitas aũt ɔñtis p3 ex hoc: q̃ notitia entis vt ens est simplr impfectissima. (Tertio. C. 2. 10. & seq. Cõtinens virtualr est perfectius ɔtento.) ¶ P̃. Quarto.
Si ens sic cõe est subm p̃m̃ scie metaphy. g̃ scia metaph. Uide. 3 di. 1. q. 2. artĩ. 1.
subalternat sibi oẽs alias scias. ɔñs est falsũ. g̃ & añs. p̃batio ɔñtie: q̃ tũc subm vniuscuiusq3 scie eẽt sub subto metaphy. hec eni est ɔditio scie subalternate: vt p3 ex p̃ poste. falsitas ɔñtis p3. 6. metaphy. vbi Arist. distinguit tres ptes eẽntiales scie speculatiue: qd nõ eẽt: si oẽs alie subalternarent̃ metaphy. p̃bo: q̃ scie subalternate vel ponũt in numerũ: vel nõ. si sic. g̃ plures essent q̃3 tres: cũ multe sint scie subalternate amplius q̃3 tres: si nõ ponũt in numerũ. g̃ physi. & mathe. nõ subalternant̃ metaphy. (T. c. 11. T. c. 1. & 2.) ¶ P̃. De subto scie opz notũ esse si est: & q̃d est ex p̃mo Quinto.
poste. capl̃o p̃: s3 in ista scia nõ est notũ de ente q̃d est. g̃ T. c. secundi.
ens nõ est subm in ista scia. p̃bo mi. tũ3 q̃ ens est equocũ: vt ait Porphy. ca. de spẽ. si q̃s &c. Equocũ aũt nõ h3

gd:tuz qz dato q sit vniuocu est cõissimu:nõ hñs gen⁹ supra se:nec diffinitionem:nec p pris diffõné.g nec gd:qz diffini
Sexto. tio dicit gd est esse rei ex p topi.¶ P. De subm sciencie
Capitulo.4. hz passiones de ipso demrabiles ex p poste.sed ens non
T.c.43. est hõ pbo minoré duplr:tuz qz passio differt eẽntialiter a subto: ens aũt nõ est hõ:qz ens est de eẽntia cuiuslz:tu qz passio pdicat denoiatiue de subto:z subm de passiõe nõ nisi p accñs:qz pdicationes p sc nõ puertunt ex pmo poste.ens aũt pdicat de quolibet in gd:vt videt.¶ P.
Septimo. Subm cuiuslz scie hz pncipia ppria:z ptes:ex p poster.
T.c.34.capl ca.illo.certior aũt: sz ens cõe sic nõ est hõ.g zc.pbo mi.
p°.t.c.35.t.c. tu qz ente nihil é pus:pn^m aũt é pus pncipiato:tu qz si ens
43.t.42. inqtu ens:z vt sic cõe hẽret pn^a.g qõlz ens hẽret pn^a:sic
T.c.35. n.arguit phs p po.c.de reduplicatiõe:si iustitia cẽt bonu i eo q bonu:oẽ bonu cẽt iustitia.pñs est falsu:z:qz tũc
Octauo. cẽt pcessus i ifinitu i pncipijs z pncipiati.¶ P. Suba est pmu subm hui⁹ scie.g nõ est ens.pña pz:qz eiusdem scie nõ pñt esse plura subta pma.añs pbat p Aristo.4° metaphy.c.p.g ait.Ubiqz xo pmi ppie est scia:ex quo
T.c.2. alia depẽdent:z pp qd dñr.g si hoc est suba subax. opz pn⁹ z cãs hẽre phm pmu:tu ex.8.metaphy.c.p.subaru
T.com.pmi querunt cãe z pncipia:sed illud:cuius cãe z pncipia qru
Tex.com.4. tur in scia:est subm pmu illius scientie:tu ex.4.meta.ca. z.tot sunt ptes phie:quot sunt sube:p qd inuenit:q sm diuisioné sube:vt subti pmi distiguit scia ista.¶ Cõtra
In oppo.p° Ari.4.metaphy.est scia:q speculat ens inqtu ens:z illa
Tex.com.1. nõ est aliqua particularis:vñ sm Cõmẽ.loquit de metaphy.cu⁹ ibi statuit subm.¶ P.Aui.p metaphy.ca.z.
Secundo. primum subiectum hui⁹ scie est ens inqtum ens.

Respondeo in ista qõne sic pcedã.Prio qõnis titulu breuit declabo.Scdo qda
Arti.prim⁹. opi.qua nõ teneo ptractabo. Tertio ad qõné alr:z ad
Terminorũ argumẽta respondebo.
declaratio.

Quãtu ad p^m sciendu est: q in titulo qõnis ponit: vtru ens simplr:p ly simplr intelligo vlr:z abstracte:sm q ens psiderat cõissime z pcise inquãtuz ens:z sub pcisa z ppria rõne entitatis:abstrahẽs a quacũqz rõne entis spãlis.¶ Scdo ponit cõe deo z creature.Ad cu⁹ euidẽtia est nõndu:q diuisio entis in.x.pdi
Entis diuisio
Hec ista est
prima.
Corrolarium. camẽta nõ est pma entis diuisio:sed alia est pot ista.s.q ens diuidit in ens finitu:z in ens infinitu:z accipiẽdo alteru mẽbroru.s.ens finitu diuidit z^a diuisione in.x.predicamẽta:ex qbus pz correlarie:q deus cadit sub altero mẽbro pme diuisiõis:z.x.pdicamẽta sub alio:oẽ.n.ens pdicamẽtale est finitu:iõ de⁹ est extra oẽ gen⁹.Qõ g accipit ens vt diuidit pma diuisiõe:z nõ vt diuidit secuda diuisione:ideo positu est ens:qd est cõe deo z creature.
Primitas duplex.
Uide in post pdicamentis z gneo aucta. de priori.
¶ Tertio ponit pmu pmitate adequatiõis:vñ nõndu est:q qtu ad pñs sufficit:duplex est pmitas.s.pmitas psectionis:z pmitas adeqtionis;pmitas psectionis in q cuiqz scia psegt gradu entitatis rei:vt illud dicat pmum tali pmitate:qd est nobili⁹ ens qcuqz alio ad illa sciam ptinẽte:sicut in pposito ponit pmu ens:qd est de⁹:qz est nobili⁹ ens sm gradu entitatis quocuqz alio ente ad psideratioẽ scie metaphy.ptinẽte:sed pmitas:siue prioritas adeqtionis notat equalitaté pcisaz subti ad sciam:qz s.scia non excedit subm:nec e9.Sed qcqd cadit aliquo mõ sub psideratione scie:cadit sub rõne formali subti:z e9:qcqd pticipat rõné formalé subti:cadit sub cõsideratione illi⁹ scie.x.g.si ens inqtu ens ponit subm primuz metaphy.tali pmitate:qcqd pticipat rõné entis vt sic cadit sub psideratiõe metaphy.z qcqd metaphy.psiderat sub rõne entis psiderat.¶ Est ergo sensus qõnis.Utru
Quis sensus.
Uide huc in expõne text⁹ in.4.in pncl ens cõissime sumptu:vt sub se ptinet omne ens finitu z infinitu:z sub ppria z formali rõne entitatis.i.ens inqtu ens:sit subiectu pmu scie metaphy.sic adeqtum:z:q nihil subterfugiat cõsideratioẽ huius scie:nisi;vt participat rationem entis.
pio:q:sio ocai pit ly inqtu.

Quantu ad z^m est vna opi.Cõmẽ.s.q de⁹ z intelligẽtie:siue illud qd est genus subaru separataru:est subz pmu hui⁹ scie:vñ p Aui.q posuit subz esse ens:inqtum ens:dicit sic p phy.s.cõ.vlti.g dicit: q pma phia nitit pbare entia separabilia esse:peccat: genus eniz entiu separatoru esse nõ demõstrat nisi in scia nãli:hec eni entia sunt subm pme phie:z impossibile est aliq sciam demrare suu subm esse:sed pcedit ipm esse: aut qz est manifestu p se:aut qz est demonstratu in alia scia.Uñ peccauit Auic.g.d.pmu phm demõstrare p^m pncipiu esse.hec Cõmẽta.¶ Hec aũt opi.tria ponit vt pz intuenti.pmu dictu est:q nulla scia probat suu subm esse.Scdm est:pma phia nõ posse probare deu esse:sed tm nãlé.Tertiu est:q genus entiu separatoru est pme phie subm pmu.¶ Pro ista opione arguit p secudam rõné positã in pede qõnis.Illud quo scia sozalr distinguit zc.¶ P.Hoc in plogo pbat Aris.q hec scia é speculatiua circa p^a pn⁹ z pmas cãs ex descriptiõe sapiẽtie: hõ aũt sunt sube sepate.¶ P.Sube sepate nõ sut oino nobis ignote:cu de ipsis multa signa hẽam⁹.g cognitio eax tradit in aliqua scia nõ nãli:vel mathema.pz g in ista:cu dñmõ sint tres ptes scie speculatiue ex 6° metaphy.¶ P.Scia psiderãs aliqua plura attributa ad aliqd vnu pmu:maxime psiderat illud pmu tanq ppriuz subm:ad qd aliq attribuunt:sed pmu ens.i.pma causa est:ad qd oia entia attribuunt.g de illo p maxime est hec scientia vt de ppio subto.Maior est euidẽs ex 4° metaphy.vbiqz vere ppie pmi est scientia:ex quo alia depẽdent:z propter qd dicunt.¶ Sed hec opio non placet:iõ arguit ptra ipsaz.¶ Cõtra pmu dictu sic.Omnis scia vtit vel põt vti demrãtione qa.g probat vel potest probare suu subm eẽ.Ma.est euidẽs:qz sicut p cãm pbat effectus pp gd:ita e9 p effectu pbat cã qa.pña oñdit sic.Oz.s.ois scia qa demrat suu subm esse: qz p effectu demrat aliqd de cã.s.esse:ex hoc eni q effect⁹ nõ pt esse sine tali pditione in cã:effectus nõ põt esse sine esse cãe.g si effect⁹ est:hẽc cã est.¶ Cõfirmat:qz appet inductiue q scia aliqua põt demrare suu subm eẽ:z hoc a posteriori:sicut in lib.elenc.demrat syllm sophysticu esse per sile:pz ibi.Silr Priscianus lib.pstructionu ostẽdit orõné pstructã eẽ per similé modu hñdi lrax ad dictiões: z dictionu ad orones.¶ Aduertẽdu zm:q nulla scia demõstrat suu subm esse demonstratione pp gd:z a priori: qz ipm subm est pmo cognitu prioritate nãe:põt tn demrare suu subz esse demrãtione qa.sic itelligẽdo q scia q psupponit pceptu aliquẽ:puta gd nois apud itellectu de subto:z de illo pceptu p effectu arguit p q sit.scdo q alia sibi insint.¶ Cõtra z^m dictu arguo p q vtraqz tã phia pma q et nãlis põt pbare deu eẽ sic.Ois ppietas cõsiderata in effectu:qua ipole est sibi incẽ:nisi ẽt cã sit:pcludit cãz eẽ demrãtione qa.Sed tã proprietas cõsiderata in scia metaphysicali:q et in nãli de effectu nõ põt sibi inesse:nisi pmu mouens:z pmu ens sit.g vtraqz scia põt ips pbare esse demrãtione qa.¶ P.Scdo q hoc magis possit pma phia q nãlis : arguit sic.Sciẽtia psiderans cõditiones effectusque ducut in cognitionez excellẽtiore cãe:magis põt demrare cãm esse:sed pma phia est huius:respectu nãlis.g zc.Ma.est euidens : sed minor pz ex hoc:q gñales proprietates entis:que considerant in scia metaphy.magis ducũt in cognitioné positiuã pmi entis p excelletiã q spãles pditiones cõsiderate in scia nãli:min⁹ eni excellẽs vt pmitas mouẽdi tñ: quã probat

Articulus.z.
Cõmẽ.opio
p°meta.capl
te secundo.
p°meta.ca
te secundo.
Explanatio
z roboratio
opi.Cõmẽ.
Uide.6.ethi.
Tex.c.z.z.z.
A.i.Prim q
A.i.Alia.
Tex.c.scdl.
Cõtra oppositum.
A.i.Añs.
Uide p°pos.
Uide Sco:ti q sup lib.elen.
q.z Ubi pbz in pn⁹ primal elec.z é scdo z pelo pmi ca.
Ubi psciani i minori volu mine li.z.in p 1°.vbi ponit illa silitudinem.Uide idẽ arg.in z° logo.p.infra rñ.q.z. tertie q.ad secũdu argu.
T.c.34.z in de.

ta.metaphy.

quā pbat phs nālis.8.phyſi.ꝙ eſſe primū ens ſimplr: qḋ probat pmus phe. ¶ Tertio arguit: ꝙ phyſic.nō pt probare deū eē ſic: qꝛ ſi ſic.ḡ phyſica ſic eſt ſimplr por metaphy.ↄñs eſt euidenter ſlm.ḡ ⁊ añs. pbatio ↄñe:n ponis deū eſſe pmū cognitū: ⁊ pmū notum in iſta ſcia: ⁊ eſſe nobis pcognitū ex aliquo medio nāli. Si ḡ ponis deū eē ſimplr pcognitū ex tali medio: ⁊ h̄ ꝓſuppoſitum in ꝗ̄rñ eſt ſit pcognitū.ḡ ſcia nālis ſimplr eſt por iſta:qꝛ notiſſimo hic eſt aliqḋ ibi ſimplr not⁹. ¶ Cōfirmatur: qꝛ tūc illa:ꝗ̄ eſt ſimplr ↄ in phyſi.ſ.deū eſſe: eſſet hic p⁹ ꝓpoſitio ſimplr indemōſtrabilis: ⁊ ita phyſic.eēt prior metaphy. ¶ P̄.Seqꝛ:ꝙ ſaltē ꝗ̄tū ad iſtā ↄnem deum eē:metaphy.ſubalternarē phyſi.ſiue phia nāli: ſic chirurgia ſubalternaṫ geometrie ꝗ̄tū ad iſtā ↄnē:ꝙ vulnera circularia tardius curanṫ:lȝ oīno nō ſit ſile hic: ⁊ ibi vt pȝ. ¶ Cōtra 3ᵐ dcm̄ arguit ſic. Unū⁹ ſcie ē vnū ſubȝ

Uide p⁹ poſ. tex.cō.30. Tex.cō.43. Cōſidera inſtātias ꝓꝑ eq uocationē h⁹ termini ſube.

ex p poſte.ſi ḡ de⁹ ⁊ intelligētie ſūt hic ſubm:opȝ aſſignare illis aliqḋ cōe ⁊ vniuocū:a quo hȝ iſta ſcia vnitatem: illud vel eſt ens:vel ſuba. Nihil enī alind vr̄ eis poſſe aſſignari cōe vniuocū.Cū ens imediate diuidatur poſt pmā diuiſionē in.x.genera: ⁊ ſuba imediate p corporeas ⁊ icorporeā.ſi illō.cōe ſit ens.ḡ habeo propoſitū:qꝛ ens erit hic ſubm: ⁊ p ↄñs nō tm̄ ſube imāles imo māles: ⁊ gñaliter oē ens ſubijciṫ ↄſiderationi ſcie hui⁹ vt ſubm.

Ens abſtrahit a ſbās mālibus ⁊ imālibus.

Ens enī cōe non magis abſtrahit a ſubſtantijs mālib⁹ ꝗ̄ immālibus. Si aūt illud cōmune ſit ſuba.Cōtra multipliciter. Tum:qꝛ deus caderet in genere p ſe: ⁊ p ↄñs eēt diffinibilis. Tū:qꝛ vt ſic metaphy.nō magis erit de ſubſtātijs imālibus ꝗ̄ mālib⁹:cū ſuba equaliter abſtrahat ab vtriſqȝ. ¶ Cōfirmaṫ:qꝛ ſcia cōis nō magis ē de vna ſpecie ꝗ̄ de alia:pȝ aūt ex dictis:ꝙ i nullo ſpāli magis vniuocaṫ deus: ⁊ ſube ſeparate ꝗ̄ de⁹: ⁊ ſube corporee.ḡ ſi ꝓꝑ aliq̄ vnionē:vel virtutē ſit totū illud genus entiū ponēdū vnū ſubm:pari rōne ⁊ gen⁹ ſubaꝝ corporearū. ¶ Ulterius ↄ opi.iſtā faciūt oēs rōnes poſterius ponēde:ꝙ ens in ꝗ̄tū ens eſt ſubm pmū meta.qꝛ ſi ſic.ḡ nō gen⁹ entiū ſeparatoꝝ:cum vni⁹ ſcie ſit tm̄ vnū ſubm pmū:nec rōnes cogūt. ¶ Ad p᷑ poſitū:in pede.q.dicet rñdēdo ad rōnes pncipales. ¶ Ad 2ᵐ cū di ꝙ hic in ꝓlogo pbaṫ:ꝙ hec ſcia eſt ſpeculatiua circa p⁹ pn⁹. Dico ꝙ hoc nō pbat ſubas ſeparatas eſſe hic ſubm pmū.naȝ quelibet ſcia ↄſiderat pncipia ſui ſubiecti: ⁊ paſſiones: ⁊ partes: ⁊ multa alia ſm ꝙ diuerſimode ad ſubm primum hñt attributionē. ¶ Ad 3ᵐ cū di.ſube ſeparate nō ſunt nobis totalr ignote. Rñdeo ſicut diceṫ.6.lib.de ſubſtantijs ſeparatis ſunt multe ꝓprietates cognoſcibiles ꝗ̄tuȝ eſt ex pte illarū:ſed nō a nobis via ſenſus:iō aliqua ſcia ſpeculatiua eſt poſſis hēri de eis:ſȝ nō a nobis:propterea res aūt ꝗ̄ ſunt ſcibiles a nobis via ſenſus de illis ſubſtantijs:ſunt ſole paſſiones entis. Unū verum eſt:ꝙ ille ſube ſunt ſubm alicui⁹ ſcie ſpeculatiue poſſis intellectui potēti cognoſcere ipſas:ſed nō nobis: ⁊ iō ꝗ̄tū ad ea:que ſūt ſcibilia de eis:cadunt ſub cōſideratione metaphy.nō vt ſubm pmū:ſed vt aliqḋ ↄtētū ſub ſubto pmo:qḋ eſt ens vt pȝ. ¶ Ad 4ᵐ cū di:ſcia ↄſiderās aliq̄ plura ⁊c̄. Iſta rō pōt reduci ↄ ſpmā:ad aſſumpta maiori addo iſtā minorē:ſȝ ſuba eſt:ad quā oīa entia attribuuntur.4.meta. vbiqȝ ꝟbo pmi ꝓprie ⁊c̄.ḡ de ſuba eſt maxie iſta ſcia: ⁊ p ↄñs nō de deo:vl de gñe entiū ſeparatoꝝ. ¶ Ad formā argumēti:ↄcedo maiorē cū iſta ſpecificatione:ſi illud tale hȝ oēs conditiones reqſitas ad ſubm pmū:tūc minor eſt falſa:vt pȝ ex predictis:qꝛ illud genus nō eſt aliqḋ vnū ab ente:vel ſubſtantia: ⁊ tunc vt prius.

Eleſcio lib.

T.cō.ſecūdi.

Arti.tertius. titulo xlo.

Quantum ad tertiū articulū dōm:ꝙ ens in ꝗ̄tū ens:qḋ eſt cōe deo ⁊ creature:ē ſubȝ pmū metaphy. Ad cui⁹ euidētiā declaro aliq̄s ↄnes:ſcȝ qnqȝ. ¶ Prima ↄ ſit iſta:ens qḋ eſt cōe deo ⁊ creature dicit vnū ↄceptū ꝓpriū aliū a ↄceptu dei:vel creature. Hāc ↄnē oñdo ſic. Impoſſe ē eūdē ↄceptū eidē itellectui ſimul eē certū: ⁊ dubiū:ſed aliqs intellꝰ cert⁹ de aliquo ꝙ ſit ens:pōt dubitare:vtrū ſit de⁹:vl creatura.ergo iſte intellꝰ hȝ vnū ↄceptū entis aliū a ↄceptu dei: ⁊ creature. Maior videṫ euidēs ex terminis:qꝛ negare pdicatum eſt negare ſubiectū. Minor pbaṫ:qꝛ fidelis diſputans cū infideli:vtꝝ.a.ſit deus:nō dubitat:vtꝝ.a.ſit ens:imo eſt cert⁹ tā ille ꝗ̄ aduerſarius:nā vterqȝ ſupponit tanꝗ̄ verū: ⁊ certum ꝙ.a.ſit ens: ⁊ tñ dubitācan.a.ſit de⁹:vel creatura:alr̄ eēt vana coꝝ diſputatio. ¶ P̄. Impoſſibile eſt aliq̄ plura in eodē vno ↄceptu ↄuenire: ⁊ differre: ſȝ de⁹ ⁊ creatura ↄueniūt in ente:vel cōceptu entis:quia vtrūqȝ vere eſt ens:differunt aūt ꝓprijs ↄceptibus:ſicut pȝ.qꝛ nō eſt idē ↄcept⁹ dei: ⁊ creature.ḡ ↄceptus entis ē ali⁹ a cōceptu dei: ⁊ creature. Ma.pȝ:nō enī eſt intelligibile oppoſitū. ¶ P̄.Certū eſt:ꝙ ens pdicaṫ de deo ⁊ de creatura.ḡ vel ſm aliū cōceptū:vel eūdē.ſi ſm eundē: ſic erit pdicatio eiuſdē de ſeipſo.ḡ ſm aliū conceptū: ⁊ ille ali⁹ eſt vn⁹ in ſe:aliogn tot eēnt entia cōiſſima:quot inferiora. ¶ Cōfirmaṫ:qꝛ vel cōceptus entis eſt idē cū cōceptu dei ⁊ creature:vel ali⁹.ſi alius habeṫ ꝓpoſitū. ſi idē:vel idē alteri:vel vtriqȝ.ſi alteri.ḡ nō pdicabiṫ de altero: ⁊ ſic de⁹:vel creatura nō eſſet vere ens:qḋ eſt abſurdū. Si enī eſt idē vtriqȝ.ḡ ⁊ illi ſunt idē inter ſe:quia que ſunt idē vni 3⁹:inter ſe ſunt idē eo mō:quo ſunt ideȝ illi 3⁹. Cū igiṫ cōceptus dei ⁊ creature ſit vn⁹ ⁊ idē: per ↄñs ſequiṫ:ꝙ ↄcipiēdo deū:ↄcipiṫ creatura: ⁊ ecōtra:qḋ eſt abſurdū:vt pȝ. ¶ P̄.Cōcept⁹ entis eſt por nāliter ↄceptu dei ⁊ creature.ḡ alius.añs pȝ:qꝛ ille ↄceptus nāliter eſt por:a quo nō ↄuertiṫ ſubſiſtendi.ↄña ex libro pdicamētoꝝ: ⁊ ex.5.metaphy.ca.de pori:ſed ↄcept⁹ entis eſt h⁹:qꝛ ſequiṫ:eſt deus.ḡ ens: ⁊ nō ecō. Silr ſi eſt creatura. ergo ens: ⁊ nō ecōuerſo.ḡ ↄceptus entis eſt nāliter por. ꝓbatio ↄñe:pus in ſuo pori non dependet a poſteriori: nec ꝗ̄tū ad eſſe:nec ꝗ̄tū ad cognoſci:qꝛ vt ſic:non repugnat ſibi eſſe ſine poſteriori.ergo eſt aliud a poſteriori. ¶ P̄. Inter ↄceptus ꝗdditatiuos ſolus ↄceptus entis eſt ſimplr ſimplex.ḡ ali⁹ a quocūqȝ ↄceptu entis iſerioris:cuiuſmodi ſūt de⁹: ⁊ creatura.añs ſuppono pro nūc. ↄña pȝ:qꝛ ipoſſe eſt eūdē ↄceptū eſſe ſimplr ſimplicē: ⁊ nō ſimplr ſimplicē: nullus ↄceptus entis inferioris eſt ſimplr ſimplex oīno. ¶ Ex predictis concludo correlariū:ꝙ ↄcept⁹ entis eſt vniuocus deo ⁊ creature:qꝛ ſi ali⁹ ⁊ vnus.ḡ vniuocus:de qua vniuocatione diceṫ amplius in.4.hui⁹ dño ↄcedēte. ¶ Scōa ↄ ſit iſta:ↄcept⁹ entis cōis deo: ⁊ creature eſt vnus realiter:hāc oñdo ſic. Ois conceptus:ꝗ predicaṫ in qḋ de aliqbus pdicatione dicēte.h̄ eſt hoc:eſt vnus cōceptus realiter:ſȝ ↄceptus entis eſt h⁹.ḡ ⁊c̄. Ma.ē euidēs:qꝛ oppoᵐ pdicat i iſert oppoſitū ſubti. Dato enī ꝙ nō ſit vn⁹ realr:iā nō pdicabiṫ in qḋ de plibus:nullū enim ens rōnis pdicaṫ de ente reali eſſentialiter: ⁊ in quid. Minor pbaṫ ſilī mō:quo arguit Ari.p̊ topi.qꝛ illud pdicaṫ in qḋ de aliquo:ꝑ qḋ rñdetur ad interrogationē factā p qḋ de eo:h⁹ eſt ens:qꝛ ſi queratur qḋ eſt deus:reſpōdeṫ ꝙ ens:ſimilr eſt de creatura. ¶ Rñdeṫ forte:ꝙ ens nō hȝ cōitatē aliq̄ realē:ſȝ ſolū ꝗ̄tū ad quādā indifferētiā ↄcipiēdi:cū ergo diciṫ:ꝙ pdicaṫ in qḋ:nō eſt itelligēdū:ꝙ ſit aliqḋ cōe reale:qḋ pdiceṫ in qḋ de plurib⁹:ſed ſub vno mō ↄcipiēdi ↄtinentur plures res:quarū qualibet predicaṫ de hoc: ⁊ de illo ſeorſum:puta realitas dei ↄtēta ſub vno mō ↄcipiēdi ens i cōi pdicaṫ d deo: ⁊ realitas creature ↄtēta ſub alio mō

Ens cōe deo ⁊ creaturis ſbȝ primū meta. Uide in theorema.

Idē argumētū.3.d.q.2. ⁊ 8.d.q.2.pᵗē.

Ca.de priori tex.cō.16.

Uide.3.d.1. Uide i ſnīa li. 4.q.1.

Uel realiter vel formalr. Cōceptū ētis vniuocū deo ⁊ creature eē vnū realr.

Ens rōnis ñ pdicaṫ in qḋ de ente reali. Capi.4.

Harcoli op.

ɔcipiédi ens ṗdicaꝛ de creatura. ❡ Cōtra.q: si sic tunc predicatio entis de deo nō eēt ṗdicatio supioꝛis de inferioꝛi:s ȝ eiusdē de seipso:silr ⁊ de alijs:qḋ nullus sane mētis diceret. ❡ P̄. Ad ṗncipale vni⁹ potētie vnū est obȝ adeq̄tū:sed ens cōe deo ⁊ creature:est ṗmū obm intellectus sm Auī.ṗ metaphy.ca.5.ens ⁊ res ṗma impressiōe imprimunꝛ in aīa.ḡ ens sic cōe:est aliqḋ vnū:nō vnum sm rōnē.ḡ vnū realr.ṗbatio assumpte:obm potētie ṗcedit nālr actū potētie.ḡ nō est vnū p intellm:q: in suo ṗori est aliqḋ vnū. ❡ P̄. Circūscripto ol intellectu:deus ⁊ creatura hñt aliq̄ ɔuenientiā:q: plus ɔueniūt q̄ ens ⁊ nihil.ḡ illa ɔueniētia est realis:⁊ ita fundamētū isti⁹ cōuenientie est reale:q: nulla relatio realis pōt fundari sup ens rōnis:nō enl maioꝛis entitatis est res fundata q̄ fundās:fundamētū illi⁹ ɔuenientie est vnū:cū sit relatio de ṗmo mō relatiuoꝝ ex.5.meta.ca.de ad aliqd.ergo de⁹ ⁊ creatura hñt aliq̄ vnitatē realē:⁊ hec est vnitas entis:i quo ɔueniūt de⁹ ⁊ creatura. ❡ P̄. Intellect⁹ intelligens ens cōe deo ⁊ creature:aut est verus:aut est falsus.si est falsus:nihil ad ṗpositū.si verus.ḡ sic opȝ esse ex pte rei: ꝙ aliqd realr sit cōe:tūc enl intellcs est verus qn intelligit sicut se hȝ in re sm Ari.9.meta.ca.vlti. ❡ Cōfirmaꝛ: q: alr vlitas entis eēt qḋdā fictitiū:vt chimera:nisi intellect⁹ a pte rei cogereꝛ ad sic abstrahēdū vnū aliqḋ cōe: vñ opȝ qḋ oi vnitati alicui⁹ veri ɔceptus corridea t aliq̄ vnitas ex nā rei. ❡ Tertia ɔ̄ sit ista. Ens cōe deo ⁊ creature est subm ṗmū metaphysice scie:⁊ hec ɔ̄ est directe ad q̄ōnē. Hāc ondo sic.ṗmo auctoritatib⁹. 2° rōnibus. Aucte sic. Aril.postq̄ distinxit.6.meta.tres ptes scie speculatiue : mouet dubitationē:vtrū ṗma ph̄ia sit vlis:aut circa aliqḋ genus determinatū. Et vl soluere ꝙ sit vlis: vñ circa finē solōnis dicit de ente inq̄tū ens:hui⁹ vtiqȝ erit speculari. ❡ P̄. Ibidē in.6.dicit:ꝙ si nō est altera sub̄a pter nāo ɔsistētes:tūc phȳca erit prima scia:q: phȳca tunc eēt de oībus entibus:sicut nūc est de oīb⁹ nālib⁹: q: tūc oīa entia essent nālia:sed nunc est ita de omnibus nālibus:ꝙ primū subm eius est aliqḋ cōe oīb⁹ nālibus: ⁊ nō aliqḋ primū:ad qḋ oīa attribuanꝛ:sicut Auic.vult ṗmo metaphy.c.2.⁊ Cōmētatoꝛ.4.metaphy.cō.primo ergo subm ṗme scie est aliqḋ cōissimū:alr ɔ̄ria Aril.nulla esset:⁊ illud cōmunissimū nō est nisi ens. ❡ P̄. Metaphy.ɔsiderat primas causas:vt ṗbaꝛ in ṗlogo meta. ergo debet considerare effectū ṗmaꝝ causaꝝ:q: eiusdē scientie est considerare cām:⁊ effectum:prime aūt cause sunt p se ⁊ sm se cāe entiū inq̄tū sunt entia.ergo ens inquātū ens ɔsideraꝛ in ista scia vt subȝ ṗmū. ❡ P̄. Hoc expresse dicit Cōmēta.in ṗhemio tertij meta.ꝙ subm vtriusqȝ scie.s.metaphy.⁊ disputatiue est ens inquantū ens. ❡ Ad ɔclōnē istā arguiꝛ ēt p rōnes. Primo sic. Illud est subm cuiuslibet scie:cui⁹ per se ṗmo sunt passiones:que consideranꝛ p se in illa scia:sed nihil aliud ab ente est hm̄ꝙ.s.passiones metaphy.sunt p se ṗmo illius.ḡ ens:⁊ nihil aliud est subm ṗmum scie metaphy. Maioꝛ est euidens accipiēdo ly ṗmo:vt accipit Aristo.ṗ poste. caplo de vli:qḋ.s.inest sibi sm ꝙ ipm:⁊ nō p aliud : sed omni alij inest p ipm. Hec enl est ɔditio ṗmi subti cuius libet passionis:sed mi.pȝ:q̄tū ad vtrāqȝ partē:q: passiones metaphy.puta:vnū:bonū:verū:vnū ⁊ multa:actus ⁊ potētia ⁊c̄.nō sunt alicui⁹ inferioꝛis entis per se ṗ:sed cuiuslȝ inq̄tū ens:nā alr non ɔuenirent omni enti.ḡ sunt p se ṗmo passiones entis inq̄tū ens. Istā rōnē ṗ pōdero. ❡ P̄. Si ens inq̄tū ens non est subm primū scie metaphy.ḡ opȝ dare quatuoꝛ scias speculatiuas eēntialiter distinctas.ɔ̄ñs est falsū:⁊ ɔ̄ ṗhm in.6.hui⁹:q ponit tm̄ tres.ergo ⁊ añs. ṗbatio ɔ̄ñe:ens inq̄tū ens est scibile

Cōsidera instāciā ex.24. dist.secundi. capi.2.secūdi

Cōsidera instāciā ex.3.q. quo.arti.1.

Realis relatio nō pt fundari i ens rōnis.

T.com.20. Idē in caplo de sub̄a i ṗdica.⁊ in caplo de simul i p⁹ ṗdica. ⁊ alibi.

T.com.22.

Ens deo ⁊ creature cōe: subm ṗmū metaphysice scientie.

Tex.com.2.

Tex.cō.3.

Tex.com.4.

T.com.5.

Et ṗncipiū rerū creatarū est eē.Vide.2. q.4.2.sntiaꝝ. Idē.4.meta phy.T.cō.5. Vide equocationē hui⁹ termini ṗmo in Scoto.d.2.q 20.sc̄di.ad secūdū argu.⁊ ītra li.7.q.9.

T.com.11.

Cōditio ṗmi subti passionis.

T.com.2.

⁊ habet proprias passiones demr̄abiles de ipso:vt diceꝛ infra.ergo in scia aliq̄:nō ph̄ica:nec mathe.nec in ista pte.ergo in aliqua alia.ḡ quatuoꝛ:q: illa eēt speculatiua:⁊ nō practica:q: speculatio entis inq̄tū ens non est directiua in aliqua vera praxi:vt hȝ declarari infra.6.hui⁹. ❡ P̄. Si scia metaphy.est de aliquo gñe determinato: ⁊ non de ente inq̄tū ens.ḡ aliq̄ scia erit ṗoꝛ ⁊ supioꝛ ad istā.ɔ̄ñs est falsū:q: iaȝ ista impropꝛie diceretꝛ ab Aril. 6° hui⁹:⁊ ṗmo de gñōne:⁊ alibi frequēter ṗma ph̄ia:q: nihil est ṗus ṗmo. ṗbatio ɔ̄ñe.illud gen⁹ determinatū: de quo esset metaphy.hēret aliqd supius ad ipm:qḋ hēret aliq̄ passionē demr̄abilē de ipso in alia scia.ḡ eadē passio eēt demr̄abilis de subto hui⁹ scie:accipiēdo pro medio illud subm supius:cui⁹ eēt ṗ° passio:sicut hēre tres demr̄at de isochele accipiēdo p medio triangulū:quod est subm hui⁹ passiōis ṗmū:arguēdo in tertia figura sic. Ois triāgulus hȝ tres angulos:aliqs triāgulus est isocheles.ergo isocheles hȝ tres. Silr ēt in proposito:⁊ ita illa scia de subto cōioꝛi demr̄abit aliqd tanq̄ ɔclōnē:qḋ accipietur hic pro principio:⁊ sic simplr illa scia erit ṗoꝛ ⁊ superioꝛ q̄ ista. ❡ P̄. Maxime scia est circa maxime scibilia sm Ari.hic in ṗlogo.sed metaphy.est maxime scia sm eūdē ibidē.ergo est circa maxīe scibilia. Maxime scibilia aūt dr̄r duplr:vel q: ṗmo oiȝ sciunꝛ:sine qbus nō pñt alia sciri:cuiusmodi sunt cōissima:vt ens inquātū ens:⁊ quicqd ɔsequiꝛ ens inq̄tū ens:vel dr̄r maxime scibilia:q: sūt certissima cognoscibilia cuiusmodi sunt ṗma ṗncipia ⁊ cāe:⁊ tanto sm se certioꝛa sunt:q̄to sunt ṗoꝛa:ex illis.n.depēdet tota certitudo posterioꝝ. ergo ista scia ɔsiderabit maxime scibilia vtroqȝ modo nō seoꝛsum ṗpter vnitatē scie ɔseruādā.ergo sub aliq̄ rōne cōi : hec est ratio entis inquātū ens:⁊ nulla alia. ❡ Cōfirmaꝛ.nā istam sciam vocam⁹ metaphysicam: q̄ dī a metaphy.qḋ est trā:⁊ physis:qḋ est scia:q̄si transcēdens scia:q: est de trāscēdētib⁹. ❡ Quarta ɔ̄ est ista. ens qḋ est subm metaphy.scie hȝ veras ⁊ proprias passiones. Hāc ondo sic. Aristo.in.4.meta.in principio est scia que speculatur ens inquātū ens:⁊ que huic isunt sm se. ❡ P̄. Ibidē cap.3.qḋ incipit:⁊ phi ⁊c̄.vult expsse : ꝙ ens inquātū ens hȝ ṗprias passiones:vñ dicit sic.qm̄ sicut sunt numeri:⁊ inq̄tuȝ numerus ṗprie passiōes : vt paritas ⁊ iparitas:cōmensuratio:equalitas:excedentia ⁊ defectio:⁊ hec sm se adinuicē insunt numeris. Silr aūt ⁊ de solido:⁊ imobili ⁊ mobili:⁊ leui ⁊ graui sunt alia ṗpria:sic ⁊ enti inquātū ens sunt q̄dā ṗpria:⁊ ea sunt : de quib⁹ ph̄i est perscrutari veritatē.hec Aril.qd planius: hoc idē vult Aristo.⁊ Cōmen.in.4.⁊ alibi frequenter. ❡ P̄. Qḋ est pfectionis in quacūqȝ scia simpliciter nō est negandū in scia pfectissima ⁊ nobilissima:s ȝ hr̄e proprias passiones est pfectionis in quacūqȝ scia:nā omnis scia realis cōsiderat ṗprias ⁊ reales passiōes circa subȝ. ḡ h nō est negādū in scia metaphysice:que est nobilissima. ❡ Cōfirmaꝛ:nā sciētia proprie sumpta est hītus ɔ̄nis demōstrare ex ṗmo poste.demr̄atio ꝟo concludit ṗpriā passionē de subto:quo mō ḡ saluabiꝛ metaphysicā esse verā sciam:si nō hȝ ṗprias passiones scibiles vł demr̄abiles de subto. ❡ Sed ɔ̄ istā ɔ̄nē arguiꝛ sic. Si ens inquātū ens:⁊ sm suā totā cōitatē hȝ aliquā ṗpriā passionē:sit a.tūc sic.si ens hȝ passionem.a.ḡ.a.est nihil. ɔ̄ñs est falsū.ḡ ⁊ añs.falsitas ɔ̄ñtis pȝ:q: nihil non est passio vera alicui⁹. ṗbatio ɔ̄ñe.oē subm est ex̄ essentiaȝ passionis:cū cadat in diffōne eius vt additū:vt habetur ex 7° metaphy.sed qcqd est ex̄ eēntiā entis est non ens: ⁊ p ɔ̄ñs nihil:seqꝛ etiaȝ:ꝙ ens sm suā totā cōitatem nō ṗdicaꝛ in qd ō quolȝ. ❡ P̄. Si dicas:ꝙ ens aliquo mō

q.prima.

T.c.2.⁊.5. T.com.14.

Maxie scibilia duplicia.

Metaphysi. vñ dicitur. Ens veras ⁊ ṗprias passiōes habet. T.c.1.

T.c.5.

Ibidem.

T.c.5.

Instaꝛ cōtra ɔclusionem.

T.c.19.⁊.41 ⁊ 15. Nō ē falsū, 4.metaphy.

pdicet de.a.in qd.g.a.erit passio sui.ons est falsum:quia nihil est passio sui. pbatio ane.qcqd est passio supioris est passio iferioris p se:lz est pmo supioris.si g ens pdicat in qd de.a.g.a.est iferi⁹ ad ens.si g.a.est passio entis eet passio sui:z p ons eet demfabilis pp qd de seipso p ens tanq p mediu:qz passio:q est pmo supiori:est demostrabilis pp qd de quolibet inferiori p illud supius tanq p mediu:sic hre tres est demfabile pp qd de isochele p triagulu tanq p mediu.g.a.esset simplr noti⁹ de ente q de seipso:z sic eet qrere pp qd.a.est.a.qd est 3 phm.7. meta.c.vltimo:qrere pp qd ipm est ipm:nihil est qrere.

T.c.59. Uide simile. 5.meta.t.co. 23.ca.2.ii.

¶ P. Aui.p meta.dicit:q vnu z multa sut qsi passiões entis:sic suba z qtitas sut spes. Tuc sic.qd est qsi tale: no est vere tale:sz ens hz qsi passiões.g no hz vere passiones. ¶ Sz iste rones no cogut. Ad pma nego ona: qz.a.no eet simplr nihil. Ad pbone cu dr:q oe subz est extra eentia passiois:si p esse extra eentia itelligis ee ex cepru formale alicui⁹:sic cocedo:na subm distinguit formaliter a sua ppria passioe:z sic cadit in ei⁹ diffone: vt addiui:si aut p ee extra eentia itelligis distone reale: q est inter re z rem.sic nego.na ppria passio no distinguit a subto realr:z p ons.a.est ens realr.z no nihil:no tn est ens formalr. Est eni dare mediu inter ens foialiter:z nihil.s.aliqd:qd nec est hoc:nec illud:tn inter ens realr:z nihil:no est dare mediu. Qd addit:q tuc ens fm sua tota coitate no pdicat in qd de oibus:no habeo p icouenietissimo p nccio:qz ipole est ens pdicari de vltimis differetijs:vel de pprijs passionib⁹:vel de suis pprijs 3hentibus:qbus 3bit ad ens creatu:vel increatu:sicut ondaz deo dāte in 4° meta. ¶ Ad 2m nego suppositum:q ens aliquo mo pdicet in qd de.a.z p ons tot⁹ pcessus ronis nullus est:qz ruinoso z falso initit fundameto. Ad Auic. dico:q vba sua sunt ista. ex oñibus ens inquatum ens qda sunt ei qsi spes:vt suba:quatitas:qualitas:z qda sut ei:vt accitalia ppria:vt vnu z multa:potetia z actus zc. hec ille.pz q no dicit qsi passiões. Sed dato q diceret qsi:ad forma ronis: dico q ly quasi no semp e additio distrahes:imo aliqn est distractiua:aliqn confirmatiua. Exeplu pmi Eccle.24. Ego qsi vitis fructificaui zc.ly qsi/dic silitudine:no pprietate:z io quoda mo distrahit. Exeplu scdi.Joanis p. Uidim⁹ glia ei⁹:gloria qsi vnigeniti a pre.i.illi⁹ q est vere vnigenit⁹ pris:sic in proposito ens hz qsi passiones.i.ens hz veras passiões:stat g oclo. ¶ Quinta o sic ista:ens qd est subm p̄m meta.hz veras z proprias passiões demfabiles de ipso. Hac ondo sic: fm Phz in plogo meta.sapia est certissima scia:certior aut est scia pp qd:q qa:p pmo poste.g metaphica:que est ppriе sapia ex prolo.metaphy.est scia pp qd:sz omnis scia pp qd demfat passione de subto et demfatione potissima vt pz. ¶ P. Ut.a.arguit:qd est pfectionis in qlibet scia:no est negadu in scia pfectissima:sed pfectionis est in quacuqz scia:q demostret proprias passiones de subto:qz fm Ari.p poste. vna scia est vnius generis subiecti partes z passiones eius cosiderans.ergo hoc non est negadu in scientia nobilissima. Confirmat:qz sciētia est habit⁹ oclusionis demfate ex pmo poste.coclusio autez demfationis otinet passione demfata o subto. Uñ multi vilr vilificare metaphicā:q negat eā posse demfare: maxime cu ipsa considerat pma pncipia demostrationis:qb⁹ vtunt alie scie demfantes:vt pz ex 4° z 6° metaphy. ¶ Sed 3 ista one arguit:na in demonstratione potissima opz sumi pro medio aliqd medias inter subz z passione:sed inter ens z sua passione no cadit mediu. ergo de ente no pot aliqd demfari demfatione potissima. pbo minore:inter subm:cui⁹ oncept⁹ est simpliciter

Esse extra essentiā alicui⁹ duplicater.

Dat mediuz inter ens formalr z nihil: sz no dat inter ens realiter z nihil.

Ens de qb⁹ no pdicat in quid.

Quasi distra ctiua z confirmatiua dictio

Uide Greg. 18.moralium. ca.4.z Aug. sup Joanez.

Ens hz passiones demostrabiles.

T.c.30.21.z alibi sepe:specialiter 26.

T.c.42.

T.c.43.

T.c.5.z alibi

Difficile mul ti metaphysicam.

Litera coclusionem.

simplex:z sua passione no pot esse aliqd mediu:sed conceptus entis est simplr simplex.g zc. pbatio maioris p sili:na illud mediu:aut est diffo passionis:aut diffinitio subti:aut mistu ex diffone hui⁹ z illi⁹:sz subm z passio:q hnt ocepru simplr simplicem:cuiusmodi sunt ens:z sua passio:no pnt diffiniri.g inter ens z sua ppria passione nullu demfatiuu mediu pot assumi. ¶ P. Ois demonstratio est ex pncipijs pprijs ex p poste. Uñ in demonstratione potissima vnu tm mediu est ad vna oclusione: augent eni oclones vel demfationes no p media:sed in post assumendo ex p poste.sed qcuqz osiderata a meta. sunt coia z no ppria.g zc. ¶ P. Nulli subm est in po° otradictionis ad suas passiones demostrabiles de ipso: sed ens est in potetia 3dictionis ad ea:que ponunt passiones demfabiles de ente.g illa.que ponunt passiones entis:no sunt passiones entis demfabiles de ipso. Maior pz:qz alr passio otingenter inesset subto.z p ons non esset demonstrabilis:nec scibilis de subto. Minor pbatur inductiue.pmo in passioib⁹ disiunctis:puta actus z potetia:ca z cau:otingens vel necu zc. Na potetia includit negatione actus z eo.g si ens est in actu vel potetia:pot ee in actu z no in actu:po° z no potetia. ¶ Secudo ondo in passionib⁹ vnicis:puta in vno:vnu enim dicit vno mo vnu otinuitate ex.5.metaphy.c.pmo. Continuu aut oe est diuisibile:z pot fieri plura:z p ons non vnu.g vnu z no vnu. ¶ P. Nulla passio demostrabilis de subiecto pdicat in qd de subto:nec de aliquo otento sub subto:pz:sed aliquid qd ponit passio demostrabilis de ente:puta vnu:predicat in quid de cotetis sub ente.ergo zc. pbatio minoris.10.metaphy.c.3.in fine dicit Aristo.q sicut ens predicat eandē nām:z non aliam de quato:z quali zc.ita z vnu de his:de quibus predicatur: sed ens ita pdicat nāz dece pdicameto:z:q pdicatur de eis in qd.g z vnu de his de qbus pdicat:si silitudo Aris. valet. Et nota q iste due vltime rones eq vel magis cocludut 3 qrta one sicut 3 qnta:vt pz intueti. ¶ Sz iste rones no cogut. ¶ Ad pmu no cogit scieti arte demonstradi:cu dr:q in demostratioe potissima opz sumi zc. ocedo maiore:sz minor est falsa. Ad pbatione est dom q diffo est duplex:qda dices qd e:qda pp qd e:mediu aut demfationis no est diffo dices qd est simplr:sed diffinitio dicens pp quid. Ad ppositu iter ens z passiones entis pot sumi diffinitio dicens pp qd ipsius passionis: no obstate:q passio heat oceptu simplr simplice. Ad cuius euidetia notadu est:q subm hns plures passiões sic se hz respectu eaz:q ipse passiones fluut ab ipso subto fm ordine queda nale:qz vna mediate alia:ita q prior passio est ca pp qd inherētie scde:z pot sumi p medio ad demostradu scdaz de subto. Exeplu:hre angulu extrinsecu eqpollete duob⁹ rectis intrinsecis oppositis:z hre tres agulos eqles duob⁹ rectis sut due passiões triaguli hntes se ad triagulu fm ordine nalem:qz vna inest mediate altera:z vna pot sumi p medio ad pbandum alia demostratiue. Na p hre angulu extrinsecu pbatur triagulus hre tres. Sed nuqd hre angulu extrinsecum est diffinitio habere tres:est vtiqz diffinitio eius:no dicens qd:sed pp quid. Na diffinitio dices pp qd est mediu demfationis:z isto mo ois ca est dices pp quid esse cau:vt Arist.2.poste.iuxta pn° ait:idē est mediu z ca: z ibidē iuxta mediu libri ondit quo p oēs cās contingit demfare. ¶ Ité.7.hui⁹.ca.vltimo ondens Arist.q qd pp quid/semp qrit aliqd de aliquo dicit sic. Palā igitur q querit cām:hoc aut est q qd erat esse:vt est dicere logice:qd in qbusda qde est:cui⁹ causa.i.finis:vt forsan in domo aut lecto:in qbusda vo qd mouit pmo.i.causa ef.

Dicit hoc pp diuersas opiniones.

T.c.5.z.21.

T.c.29. Et inde e q fm est ca essentie passionū.vide 3.de p.q.7.ad argumēta scde opinionis. Uide.9.metaphysice de hac potentia.

T.c.11

T.c.3.

Diffinitio duplex. Que diffinitio demostratiōis mediū.

Ordo inter passiōes subti

Una passio medium demostrādi aliam.

Cōsidera istas.

Uide p° poste.c.31. T.c.11. T.c.59.

ficiens. Un expresse dicit q logice loquedo causé etiã extrisece pinét ad qd gd est rei: ꝛ p pñs q ǭlibz cã poſſit esse mediũ demrationis: sumẽdo qd gd p ppter gd.

Cae extrinſe ce ptinent ad qd gd eſt rei.

¶ Ad ppositũ cũ entis sint plures passiones: non opꝫ ǭrere diffinitioné gd est ad pbãdũ passioné de ente: vt arguit rõ: sꝫ sufficit diffinitio pp gd: hec aũt est vna passio respectu alterius. s. pοr respectu posterioris. Sic enĩ diffinitio: vel rõ a. s. pmi termini. i. passionis: est medium demrationis: vt dr. z. poste. qd intelligẽdum est de oĩ demõstratione potissima demrante passioné de subto: excepta pma passione. q̃ vel nõ est demrabilis: vel demonstraẽ de subto p diffõné subti: passiões g̃ entis hñt quẽdã ordiné ad ens: ꝛ vna põt sumi p medio ad demrandũ aliã: esto q ens: ꝛ ppria passio ǭlibet entis sit indiffinibilis diffõne dicẽte gd est: qꝛ ꝯceptus simplr simplex nõ est diffinibilis: vt pꝫ p Aris. 6. meta. contra Platoné.

Cõſidera inſtantias hic. T. com. 8.

Prima paſſio vel indemõſtrabilis: vel p diffõnẽ demrabilis.

Cõcept⁹ ſimplr ſimplex diffõne caret. T. c. vltimi. Ubi ẽt. 7. metaphy. t. c. vl. ꝛ. 4. meta. t. cõ. 9. ꝛ alibi.

¶ Sed hic est vnũ dubiũ: q̃ passio sit pοr: ꝛ q̃ posterior in passionib⁹ entis: vt sic vna possit aliam demonstrare.

¶ Rñdeo: saluo meliori iudicio: qcqd sit de alijs passionibus: qꝛ nimis plixũ ꝛ difficile eẽt videre hoc de oĩb⁹ passionib⁹ entis: tñ vĩ q vnũ sit simplr p⁹ passio entis: tũ qꝛ de ea spẽaliter pbat Aristo. q signat eãdé nãꝫ cũ ente. 4. meta. ca. z. ꝛ ibidé dicit q eedé sunt ptes entis ꝛ vni⁹: tũ qꝛ in. 11. metaphy. ca. 3. dicit q nihil differt oĩa entia reducere ad ens ꝛ ad vnũ: cũ idé significét ꝯuertibilr: vñ ibi videẽ q̃si loqui vniformiter de ente ꝛ vno. Post vnũ videẽ eẽ z^m verũ. 3^m aũt bonũ. Nã rõ veritatis videẽ esse pοr ex nã rei rõne bonitatis: sicut intellc̃ naliter est pοr volũtate: sic põt dici de alijs passionibus ꝯsiter qd subtiliori doctori relinquo: qd si ita est: ipsum vnũ põt sumi p medio ad pbãdũ ꝛ demrandũ ens eẽ verũ: ꝛ verũ ad pbãdũ ens eẽ bonũ: ꝛ sic de alijs. Ipm aũt vnũ remanet indemõstrabile de ente: vel pp defectũ medij: vel qꝛ ipm inesse enti est p se notũ: vel ppter vtrũqꝫ.

Paſſionum entis ordo: vide Sco. d. 39 primi. vbi vĩ velle q paſſiones entis ſaltez cões imediate inſunt: ꝛ dñr de ente Sꝫ cõſidera. T. com. 3. A. l. vbiqꝫ. A. l. lectori.

Vide in. 2. d. ꝛ. q. 1. idem.

¶ Ad z^m dico: q ꝓprietas medij demrationis est re⁹ ꝯnis demrande: vt vni⁹ ꝯnis sit tñ vnũ mediũ: sed aliqd esse ppriũ vni: ꝛ cõe pluribus alijs sm aliam rõné: nõ repugnat: cõsiderata g̃ a metaphy. sunt ppria sibi: ꝛ cõia alijs sciẽtijs: pportionabilr cuilibet.

¶ Ad 3^m cũ dr: nullũ subm est in potẽtia ꝯdictionis ꝛc. dr ad maioré: q vera est loquẽdo de passionibus vnitis: ꝛ nõ disiũctis: ꝛ sic mi. est falsa. Cõtra: qꝛ passio disiuncta vel est vna: vel due. si est vna. g̃ nečio inest enti: ꝛ cuilibꝫ enti inferiori. g̃ oẽ ens: vel est in actu: vel in potẽtia: cã vel cãtũ: ꝯtingens vel nečiũ: ꝛ sic nullũ ens eẽt alterũ determinate: qd est absurdũ. Si sint due: idé qd pus: imo absurdius sequiẽ: q cũ ǭlibet passio supioris sit passio inferioris: qdlibet ens non solũ esset ꝯtingens vel nečiũ sub disiunctione: imo determinate qdlibet ens esset nečiuꝫ: ꝛ qdlibet ꝯtingẽs simul.

Vide hic optime d paſſio nib⁹ vnicis ꝛ diſiunctis.

A. l. q.

¶ Dices q passiones disiuncte nõ sunt ppie passiones illi⁹ cõis: cui⁹ assignanẽ: sed ppie inferioris. Exẽplũ par ꝛ ipar dñr passiões numeri: nõ tñ sunt ppie passiones ipsi⁹ numeri in cõi: qꝛ nullus numerus est: q simul sit par ꝛ impar: sed sunt passiones disiuncte: ꝛ seorsum inferiorũ numerorũ. Silr in ppositio in passionib⁹ disiũctis ipsi⁹ entis.

¶ Cõtra. Oĩs talis ppria passio hꝫ aliqd subm: cui inest p se pmo: sic q nõ inest illi sm rõné alteri⁹: sꝫ oĩ alij p rõné ei⁹ ex p post. sed passio disiũcta siue ponaẽ vna: siue due: nõ hꝫ aliqd tale p^m subm: nisi ipsũ cõe: qꝛ nulli alteri cõuertibiliter inest. pꝫ ergo q illud cõe est eius subꝫ pmũ: ꝛ tũc idé est qd pus.

T. c. 13. ꝛ. 43

¶ Aliter g̃ dõm est: q passio disiuncta realiter: vel q̃tũ ad illud qd signat: est vnica: qꝛ eniꝫ illa passio vnica est ignota nobis: nõ possumus eã noiare vno nomine: sꝫ circũloquimur eã per aliqua duo nomina disiuncta: eo mõ quo loqtur Aristo. 10. metaphy. de medio ꝯtrariorũ innoiato: qd circũloqmur p abnegationé vtriusqꝫ: vt qd nec é bonũ: neqꝫ malũ.

Rñſio ꝓpria

T. c. 19. Ubi cõmẽ. 16. vbi exemplificat eõ. de hermaf.

Dico ergo: q p ꝯtingens ꝛ necessariuꝫ circũloqmur vnã passioné: que sit. a. ꝛ ad. a. nõ se hꝫ ens in potẽtia ꝯdictionis: imo nečio oẽ ens est. a. silr d alijs. Si arguas. g̃ oẽ ens est nečiuꝫ vel ꝯtingens simul. Dico q si p hec duo intelligis ipm. a. ꝯcedo: aliter nõ: ꝛ sic nihil mali seqẽ: nõ tñ oẽ ens é ꝯtingens vel necessariũ: accipiendo necessarium ꝛ contingens sm ppriũ signatũ.

¶ Ad aliud qd addiẽ: q idé ens: puta continuum aliqñ est vnũ: aliqñ multa ꝛ nõ vnũ. Dico q vnũ accipiẽ dupliciter: vno mõ simplr: alio mõ sm gd. p mõ est passio vnica: nec opponiẽ multitudini: imo ipsa multitudo est aliquo mõ vna: sicut ꝛ ens. z^o mõ est passio disiuncta: ꝛ opponiẽ multitudini: multitudo eni cõparata ad vnum nõ est vnũ simplr. Primo mõ ens nõ est in po^a ꝯdictionis: pꝫ. z^o mõ dõm est: sicut dictũ est de alijs passionib⁹ disiunctis.

Unũ duplr. vide in ꝯflatis d. 24. ꝛ. 25. optime.

¶ Ad 4^m dõm: q illa silitudo non currit q̃tuor pedib⁹: verũ quidé est: q sicut ens significat eandé nãm realiter cũ quolibet: de quo pdicaẽ: sic ꝛ vnum: qꝛ vnũ cũ sit ppria passio entis nõ differt realr a quocũqꝫ ente: sed est dissile: qꝛ ens est idé formalr cuilibet inferiori: de quo predicaẽ: ꝛ iõ pdicaẽ in gd: non sic vnũ: iõ non predicatur in quid sed in quale: ꝛ denoiatiue: sicut passio de subto: passio eniꝫ etsi sit idé realiter cum subiecto: tñ est sibi nõ idé formaliter: vt dicẽ plixius. 4. huius.

Ad argumenta principalia in oppo^m facta.

Ad argumẽta pncipalia. Ad pmum.

Ad qõnem maioré concedo q vni⁹ scie realis est vnũ subiectũ reale: sed nego minoré: qꝛ ens vt est cõe deo ꝛ creature dicit vnũ conceptum realé: vt pbatũ est supra ꝯclone z^a. Ad probationé dico q deus ꝛ creatura sunt seipsis totis distincta in realitate: sed nõ in cõceptu reali: sꝫ quo mõ hoc est posẽ: sciẽdũ est ad huius euidẽtiã: q qñ intelligiẽ aliqua realitas cũ mõ suo itrinseco: iste ꝯceptus nõ est ita simplr simplex: q̃n possit concipi illa realitas absqꝫ mõ isto: sed tũc est ꝯceptus impfectus illi⁹ rei: põt ẽt ꝯcipi sub isto mõ: ꝛ tũc est ꝯceptus pfectus ꝛ adequatus illi rei. Exẽplũ: si esset albedo in tertio gradu intẽsionis: posito ẽt q esset oĩno simplex in re: possit tñ cõcipi sub rõne albedinis tantẽ: ꝛ tũc pfecte ꝯciperẽ ꝯceptu adequato ipsi rei: vl̃ posset ꝯcipi pcise sub rõne albedinis: ꝛ tũc ꝯciperẽ ꝯceptu imperfecto ꝛ deficiẽte a pfectione rei. Concept⁹ aũt iste imperfectus posset eẽ cõis albedini isti ꝛ alij: ꝯceptus aũté perfectus eẽt proprius: requiriẽ ergo distinctio iter illã: a quo accipiẽ ꝯceptus cõis: ꝛ illud a quo accipiẽ ꝯcept⁹ ppriꝰ: nõ vt distinctio realitatis ꝛ realitatis: sꝫ vt distinctio realitatis: ꝛ modi intrinseci eiusdé realitatis: que distinctio sufficit ad habẽdũ cõceptũ perfectũ: vel impfectũ de eodé: quorũ impfect⁹ sit cõis: ꝛ pfect⁹ sit ppriꝰ.

Vide 8. d. p. q. 3. ſoluẽdo tertiũ argu. principale.

Vide vbi ſupra. q. 2. Et q tangit hic ꝯceptũ q̃ litatiuũ magis q̃ obiectũ.

¶ Ad ppositũ: ꝯceptus entis cõis deo ꝛ creature descẽdit in ꝯceptũ dei ꝛ creature nõ p aliã ꝛ aliã realitateꝫ: sꝫ per modos intrinsecos alterius ꝛ alteri⁹ realitatis. s. per finitũ ꝛ infi^m: ita q sic ꝯcept⁹ albedinis abstrahit a tãto vel tãto gradu albedis ꝛ est cõcept⁹ impfectus: ꝛ inadequat⁹ huic: ꝛ illi albedini: ita gdé ꝯceptus entis respectu dei ꝛ creature. Deus g̃ ꝛ creatura sunt se totis distincta in realitate: ꝛ in conceptu reali pfecto ꝛ adequato realitati cuicũqꝫ: sꝫ hoc nõ obstãte ꝯueniũt in aliquo ꝯceptu reali impfecto ꝛ inadequato realitati: cuiusmodi est ꝯceptus entis: qui vt sic abstrahit ab omni mõ itrinseco realitatis dei: ꝛ creature: q sunt finitũ ꝛ infinitum. Unde ꝯcept⁹ entis formaliter nõ est finitus: nec infinitus positiue: sed cõis vtriqꝫ abstrahens ab vtroqꝫ.

Hoc hꝫ exponi pe ꝯceptu obiectiuo hic cautẽ.

Deus ꝛ creatura qdo ꝯueniũt ꝛ qdo diſtinguunt.

Entis ꝯcept⁹ nec finit⁹ nec infinit⁹ poſitiue ſoſalr.

¶ Ad z^m cũ diciẽ: q illud quo scia formalr distinguiẽ ꝛc. dico q ista maior

non est

Ad secundum. Scia nõ solũ circa subz sed circa cãs subi. Uide ad pposituz in plogo primi.q.3. vbi multa diuina qõnis tc. Subm libri de aĩa tc.

nõ est vlr vera. ¶ Ad cui⁹ euidẽtiã sunt duo notanda. ¶ Primũ est: qꝫ scia nõ solũ vĩ eẽ circa aliqd tãq̃ circa subz ꝑncipalr ꝯsideratũ: sz ẽt circa cãs subi. Exẽᵐ in pħica tractat̃ de nã. quãuis nullus ponat nãz eẽ subm illi⁹ scie: sz aliqd ei⁹ nã est ꝑnᵐ. Siſr i lib⁹ de aĩa tractat̃ de diffõne aĩe ⁊ passiõib⁹ ⁊ ptib⁹ ei⁹: cũ tñ subz illi⁹ scie ponat̃ corp⁹ aĩatũ: cui⁹ aĩa est ꝑnᵐ: ⁊ sic de multis alijs.

Tex.cõ.1.

Tex.cõ.2.

Cõsilr est in pposito: nã circa cãs altissimas est ꝯsideratio hui⁹ scie: cui⁹ sũt subẽ imãles: nõ tanq̃ circa subz ꝑncipalẽ: nã in ꝑn⁹ sexti hui⁹ dr: qꝫ ꝑn⁹ ⁊ cãe q̃runt̃ entiũ: inq̃ntũ entia sũt: sz tãq̃ circa ꝑn⁹ ⁊ cãs subi. Unñ in ꝑn⁹ q̃rti metaphy. ondit Ar. hãc sciaz eẽ circa ens: ex eo qꝫ est circa ꝑmas cãs: qꝛ ille cãe sũt cãe ꝓm se effect⁹ ꝑmi: qõ est ens inq̃ntũ ens. Jõ ꝯcedit̃: qꝫ ꝑme cãe cãnt entitatẽ in effectu. Alie aũt cãe scdẽ cãnt determinatã entitatẽ vl talitatẽ entis. Cõsiderat g̃ metapħ. cãs altissimas: vt ꝑn⁹ sui subi. vel ẽt alr cõsiderat eas vt ꝑncipaliores ptes sui subi ꝑmĩnã sunt nobilissima entia.

Uide in.4.d. 1.q.1. A.l.[illegible]

¶ Scdo est nõnᵐ: qꝫ subẽ imãles ⁊ imobiles nõ ptinẽt ad ꝯsideratiõnẽ alicui⁹ scie ꝑticularis nobis note ex puris nãlibus: nõ nãlis: qꝛ nõ sunt mobilia: nõ meta^{ce}: qꝛ nõ sunt q̃ta: sz eaꝝ cõsideratio ptinet ad aliq̃ sciam supiorẽ: cui⁹ ꝯsideratio abstrahit a motu: ⁊ q̃to: hec aũt est metaphysi. Unñ in ista scia nõ solũ ꝯsiderant̃ tanq̃ cãe sui subi: sz tanq̃ ꝑncipales ptes subi: q̃ ꝓm eẽ sunt abstracte illa abstractiõe: q̃ ppria est huic scie: q̃ abstractio ꝓz ꝯsiderationẽ vel rõnẽ competit alijs ꝯsideratis in hac scia. Quicqd. n. ꝯsiderat̃ hic cõsiderat̃ nõ inq̃ntũ q̃tũ: aut inq̃ntũ mobile. Et iõ qõlibz hic ꝯsideratũ abstrahit ꝓm ꝯsiderationẽ ⁊ a q̃to: ⁊ a motu: ⁊ p ꝯñs ꝑcipue cõsiderant̃ hic illa: q̃ que ꝓm eẽ abstrahũt ab vtroqꝫ: hõ sũt subẽ sepate: nõ qꝫ ꝯsiderent̃ sub rõne qua tales subẽ: sz semp sub rõne entis cõsiderat metaphy. qcqd ꝯsiderat.

Cõsiderata in metaphysica abstrahunt a q̃to ⁊ a motu ⁊ sub q̃ rõne ꝯsiderant̃ hic subẽ sepate. Tex.cõ.41.

Tunc ad rõnẽ ⁊ auctẽ Phi. 6. meta. de diuisiõne scie speculatiue dõm: qꝫ ꝓm Ar. ꝑ poste. cap. illo. Certior autez scia. altera aũt scia est ab altera: quotiẽcũqꝫ ꝑn⁹ neqꝫ ex eisdẽ: neqꝫ ex alterutris sunt. Distinguunt̃ igit̃ scie nõ solũ penes diuersa suba: sed ẽt penes ꝑn⁹ diuersa: ⁊ forsan h̃ distictio p ꝑn⁹ est prior ⁊ eẽntialior q̃ illa: que est per suba: q̃uis per suba aliqñ fiat distinctio: vt pbat illa auctas tertij de aĩa. Secant̃ tc. Sic igit̃ itelligi põt illa distinctio vel diuisio sciaꝝ speculatiuaꝝ. 6. metapħ. Quia lz duaꝝ. s. pħice: ⁊ mathe^{ce}: ponãt̃ ibi subiecta distinguẽtia: vel forte ꝑn⁹: tñ hui⁹ scie ponunt̃ ibi ꝑn⁹: nõ suba: p q̃ ab alijs distinguit̃. Alr põt dici iuxta zᵐ notabile: qꝫ ista scia ꝯsiderat oĩa illa: q̃ alie scie ꝑticulares cõsiderãt: lz sub rõne cõiori: ⁊ magis abstracta. Aliqua tñ cõsiderat metapħica: qb⁹ cõuenit tãta abstractio in eẽndo: q̃nta nõ ꝯuenit ꝯsideratis in alijs sciẽtijs: ⁊ iõ qñ distinguit̃ h̃ scia ab alijs: ꝯuenienter h̃ fit p illa ꝯsiderabilia: in qb⁹ nõ ꝯuenit cũ alijs sciẽtijs: sed in qbus distinguit̃: vñ hec scia est circa sepabilia ⁊ imobilia nõ tanq̃ circa subz: sz tanq̃ circa ꝑncipales ptes subi: q̃ nõ ꝑticipãt rõnẽ subi alicui⁹ alteri⁹ scie. Per idẽ rñdet̃ ad aliã ptẽ minoris de denoĩatiõe: hec. n. scia põt dici theologia nõ a subto: sz a cã: sicẽ nãlis scia dĩ a nã: q̃ nõ est subz illi⁹ scie: sz ꝑnᵐ illi⁹ subi. pz g̃ ex ꝑdictis: qꝫ illa maior nõ est vlr vã: lz aliqñ sit vera.

Distictio per principia pos.. q̃ p subiecta. Tex.cõ.38.

A quo hec scia dĩ theologia.

¶ Ad ꝯfirmationẽ: qꝫ ista scia dĩ diuina: dĩ vt ꝑus. ¶ Ad 3ᵐ nego ꝯñtiã. Ad pbõnez: dico qꝫ aliqd eẽ pfecti⁹ põt eẽ duplr: vel ꝑmissiue: vel positiue: ꝑ mõ q̃to vl̃ius tãto pfecti⁹. zᵐ mõ. oẽ iferi⁹ est pfecti⁹ suo supiori: qꝛ ẽt icludit aliqd positiue: qõ addit supra supi⁹. Exẽᵐ: aĩal est pfecti⁹ musca ꝑmissiue p tãto: qꝛ aĩal põt eẽ in aliq̃ pfectiori q̃ musca: puta in hoĩe: sz musca est pfectior aĩali positiue inq̃ntũ includit aĩal ⁊ aliqd aliud: qõ addit supra aĩal.

Ad tertium. Esse pfectius duplr.

Ad ppoᵐ notitia subi in scia est pfectior ꝑmissiue ⁊ v̓tualr: nõ aũt opꝫ qꝫ sit pfectior positiue: pfectior. n. est cognitio q̃ scit̃ qꝫ ꝑᵐ ens itelligit p eẽntiã suã: qõ pb^{r}. 12. meta. q̃ scire qꝫ ens inq̃ntũ ens est vnũ. Cũ g̃ ait Ar. 10. ethi. qꝫ i actu metaphysicali ꝯsistit felicitas: h̃ hꝫ v̓tute p q̃to subẽ imãles sũt de ꝯsideratiõe metapħ. mõ ꝑexposito: in q̃rũ ꝯtẽplatione ꝯsistit felicitas nãlis ꝓz ipsũ: h̃. n. est pfectior notitia positiue q̃ notitia entis inq̃ntũ ens: nõ obstãte qꝫ illa sit pfectior v̓tualr ⁊ ꝑmissiue. ¶ Cõtra. oẽ v̓tualr ꝯtẽntiuũ alic⁹ est pfecti⁹ eo ẽt positiue: sz notitia subi ꝯtinet v̓tualiter oẽm aliã notitiã in illa scia. g̃ tc. Rñdeo ꝯtinẽ v̓tualr aliqd põt eẽ z^{r}: vel v̓tualr actualr: vel v̓tualr potẽtialr. ꝑ⁹ ꝯtinẽtia arguit maiorẽ pfectionez positiue. z⁹ solũ ꝑmissiue. sic est in pposito: maxĩe de vna scia vnitate ḡnis pximi vel remoti: de q̃ dicet̃ in. 6. hui⁹.

Tex.cõ 51.

Cõtinere v̓tualr duplr.

¶ Ad 4ᵐ cũ argr: qꝫ si sic: tũc meta^{ca} oẽs alias subalternaret sibi. nego ꝯñtiaz. Ad pbõnẽ dico qꝫ ꝓcedit ab isufficiẽti: nã ad sciaz subalternatã nõ suffic̃ hr̃e subz sub subto: sz plura alia reqrunt̃: iter q̃ est vnũ: qꝫ. s. subm scie subalternate addat aliq̃ d̓riaz accñtalẽ supra subz scie subalternãtis: q̃ mõ se hꝫ musica ad arithmeticã: ⁊ pspectiua ad geometriã nõ sic i pposito. Unñ caueãt illi: q̃ ens mobile ponũt subz scie nãlis: qꝛ nõ poterũt euadere qñ scia nãlis subalternet̃ meta^{ce}: cũ mobilitas sit q̃si d̓ria accñtalis.

Ad quartum

Ad sciaz subalternatam q̃ ꝯditiones tc.

Reprehendit ponentes ens mobile subm pħie nãlis.

¶ Ad 5ᵐ cũ dr: qꝫ ꝺ subto opꝫ scire si ẽ: ⁊ qd est tc. cõcedo: sz minor est falsa. Ad ꝑmã pbõnẽ: cũ dĩ qꝫ ens nõ est vniuocũ: dico qꝫ sĩm est: vt hꝫ declari. 4. huius: ⁊ ibidem dicet̃ ad Porphᵐ: entia. n. etsi equocant̃ realr ⁊ pħice loquẽdo: nõ tñ equocant̃ in ꝯceptu entis logice ⁊ metapħ. loquẽdo. Ad scdaz pbõnẽ cũ dr: qꝫ ens nõ hẽt qd: cũ sit cõissimũ ⁊ trãscẽdẽs: dico qꝫ h̃ ꝯcludit ḡnalr ⁊ eq̃lr de oĩ ḡnalissimo: qꝛ nullũ ḡnalissimũ hꝫ qdditatẽ ꝓpe dictã: ⁊ tñ qõlz hꝫ qd: qꝛ alr non ꝑdicaret̃ in qd de aliq̃. vñ ppõ ista est isufficiẽs. s. qꝫ si nõ hꝫ diffõnẽ ꝓpe dictã. g̃ nõ hꝫ qd: nõ. n. seq̃t̃ nisi de qdditate spẽi: cui⁹ est ꝓpe diffõ: lz g̃ ens nõ hẽat qd: qõ exprimit̃ p diffõnez: sic arguit pbõ illa: tñ hꝫ qd eo mõ: q̃ hꝫ essentiã: opꝫ. n. in diffõnibus deuenire ad aliqua simplr indiffinibilia: qꝛ nõ est ꝓcessus in ifinitũ in rõnib⁹ ꝓm Phꝫ. 4. meta.

Ad quintum

Uide Johãnẽ canonicum in hac materia.

Uide in libro diffõnũ t. z. metaphysice. tex.c.9.t.16.

¶ Ad 6ᵐ dr: qꝫ ens hꝫ pprias passiones demrabiles de ipso: vt pꝫ ex 4° ⁊ 5° ꝯnib⁹. Ad ꝑ^{am} pbõnẽ cũ dr: qꝫ passio differt eẽntialr a subto: dico qꝫ falsũ est: nisi p ly eẽntialr itelligas idẽ qõ formalr. Subm. n. ⁊ passio sũt idẽ essentialr ⁊ realr: lz hẽant nõ idẽtitatẽ formalẽ: vt dicet̃ 4° huius. Ad scdaz pbõnẽ ꝯcedo: qꝫ passiones entis ꝑdicant̃ denoĩatiue de ente: ⁊ ens de passionibus nõ nisi p accidens: ⁊ cũz dĩ qꝫ ens ꝑdicat̃ in qd de quolz: dico qꝫ falsũz est: vt iaz dixi in corpe qõnis.

Ad secundum. Ad secunde. Ad do passiones de ente ⁊ ens de passionibus ꝑdicet̃.

¶ Ad 7ᵐ cũz dr: qꝫ ens inq̃ntũ ens nõ hꝫ ꝑn⁹: dõm qꝫ ꝑn⁹ subi põt itelligi in duplici ḡnẽ: vel cõplexa: vel icõplexa: ⁊ vtroqꝫ mõ ens hꝫ ꝑn⁹: nã ꝑncipia incõplexa entis inq̃ntũ ens sunt ꝑme cãe. s. subẽ imãles. nã ipse sunt cãe ꝑmi effectus: q̃ est rei entitas. Habet ẽt ꝑn⁹ cõplexa. i. ꝑn⁹ ppietatũ: per que sue ppietates sibi inherẽt: qꝛ de ipso põt eẽ demrãtio pp qd: vt iaz pcõissuz est.

Ad septimum. Subi ꝑn⁹ in duplici d̓ria ⁊ que principia habeat ens.

¶ Tũc ad pbõnez cũ dr: qꝫ ente nihil est ꝑus. ꝑnᵐ aũt est prius ꝑncipiato: dico qꝫ si sit sermo de ꝑncipio incõplexo ens cõe vt sic nõ habet ꝑnᵐ: qꝛ cũ sit cõe cause ⁊ causato abstrahit ab vtroqꝫ: ⁊ neutruz includit in sua qdditatiua rõne: sed bene ens hꝫ ꝑncipiũ: vt ꝯseruat̃ in suis inferiorib⁹: nã plura sunt entia: qb⁹ ꝯuenit ꝑnᵐ hr̃e ⁊ eẽ ꝑncipiata: ⁊ h̃ mõ ens hꝫ aliqd ꝑus se. Si sit sermo de ꝑncipio cõplexo: ꝯcedo qꝫ tale ꝑncipiũ nõ est ꝑus ente: sed ppietate entis: cui⁹ est ꝑnᵐ: vt ꝑdictũ est. Ad scdaz pbationẽ q̃. s. tũc oẽ ens

baberet p̄n^m vel p̄ncipia:si entis inquātū ens essent p̄n-
Vide in quo-lib.q.3. cipia. R̄ndeo si loq̄mur de p̄n^o incomplexo:sic dico q̄
Considera an specificet rō-nē entis i cōi vel i p̄ticulari ens inq̄tū ens h̄z p̄n^z:accipiēdo ly inq̄tū/specificatiue:
⁊ nō reduplicatiue:⁊ tūc est sensus entis inq̄tuz ens:id-
est entis s̄m suā entitatē:sicut dicimus:hō inq̄tū albus
vī.idest s̄m suā albedinē:⁊ tūc cuz infert̄.ḡ q̄libet ens
h̄z p̄n^m.negāda est ꝯn̄tia:q̄z ꝯn̄tia nō valet ab inq̄tum
ad vl'e:nisi q̄n inq̄tū tenet̄ reduplicatiue eo mō:quo lo
Vide hunc in expōne lr̄e.4 posto.t.1. quit̄ Ar.p̄ prioꝝ:vt allegatū est de iustitia. Si vero lo-
quamur de p̄ncipio cōplexo:q̄ sunt ꝑpōnes imediate
ad ꝓbādū passiones de subiecto:sic dico q̄ entis inq̄^m
ens sunt p̄n^a:et accipiendo ly inq̄tū/reduplicatiue:⁊ sic
oē ens h̄z p̄n^m:q̄z passiōes entis sunt demōstrabiles de
quolibet ente p̄ p̄ncipia cōplexa:nā ois passio supioris
est passio inferioris cuiuslibet p̄ se:l̄z nō p̄ se p̄mo:ergo
Inq̄tū ⁊ q̄l̄z dictio redupli cātiua pōt ac-cipi dupl'r:vl' 3^r.vide Joā. de magistro. 4.q.scōi phy. p̄z q̄ arg^m accipit minorē falsaz. ¶ Notandū autē ad
euidentiā predictoꝝ:q̄ ly inq̄tū/⁊ quel̄z alia dictio re-
duplicatiua dupl'r accipitur:aliq̄n specificatiue:⁊ aliq̄n
reduplicatiue. Reduplicatiue accipit̄:q̄n denotat illud
cui iniungit̄ esse formalē cām precisaz:⁊ ꝓpriā inheren
ne p̄dicati ad subm. Exemplū.hō inq̄tū homo est risi-
bilis:hic.n.ly inq̄tū/denotat q̄ hō:qui sequit̄ imediate
ly inq̄tūz:⁊ cui cōiungit̄ ly inq̄tū:est cā precisa ꝓpria
⁊ formalis quare risibilitas inest subiecto:q̄d est hō:nā
risibilitas inest hoi s̄m ꝓpriā rōnē humanitatis:vt per
Cōsequētiam valere ⁊ non valere ab in-q̄tū ad vl'e. cām:⁊ tūc valet ꝯn̄tia ab inq̄tū ad vl'e:nā si hō inq̄tū
hō:est risibilis.ḡ ois hō. Accipit̄ aūt specificatiue:q̄n nō
notat talē cām:sed solū illud:cui addit̄ accipi s̄m rōnez
formalē. Exēplū.hō inq̄tuz hō est albus:est sensus.hō
inq̄tū hō.i.illud q̄d est hō:est albus:solū eni specificat:
⁊ nō reduplicat sic accipiēdo ly inq̄tū:⁊ tunc non valet
ꝯn̄tia ab inq̄tū ad vl'e:nō eniz seq̄t̄:hō inquātū hō est
albus:ergo ois hō est albus:h' etiā modo accipit Arist.
Tex.cō.10. 3° phy.⁊ est exēplū aptius ad ꝓpositū:vbi diffiniens
motū dicit:q̄ motus est actus entis in potentia inq̄tuz
in potentia:cum eniz mobile habeat in se duas rōnes:
q̄z est ens in actu:⁊ ens in potentia:motus est actus ei^9.
Vide i repor. dis.31.ad hoc nō p̄mo mō:sed scōo mō:⁊ isto mō significat ly inq̄tū/
q̄n accipit̄ tm̄ specificatiue:q̄z si reduplicatiue inferret̄
vl'em.ergo oē ens in potētia mouet̄:q̄d est falsum:quo
Tex.cō.35. mō ait Aristo.p̄ prioꝝ:q̄ si iustitia est bonū:inquantū
bonū:iustitia est oē bonū:q̄d est falsuz. Sic in ꝓposito:
p̄mo mō accipit̄ reduplicatio ꝓprijssime:scōo mō mi-
Ad octauum nus ꝓprie. ¶ Ad 8^m cū arguit̄:q̄ suba est p̄^m subiectū.
ergo nō ens.nego añs.⁊ ad oēs auctoritates:que addu-
cūt ... q̄ nihil vult plus dicere ph's:nisi q̄ de suba
est p̄ncipalior intētio metaph.sicut de priori nobiliori:
⁊ notiori parte sui subiecti p̄mi. Sic eniz querunt̄ p̄nci-
pia substātie nō vl'r:sed p̄ncipal'r:⁊ isto mō intēdit Ar.
Tex.cō.4. ꝓbare in p̄n^o septimi metaphysi.vbi ꝓbat subam esse
priorē oi ente triplici prioritate:quare de substātia p̄nci
Tex.cō.5. pal'r est agendum:⁊ sic q̄d sit subm metaphy.p̄z.

¶ Omnes homines natura scire deside-
rant. Questio. II.

Arguit̄ p̄mo Queritur Utrū dicta p̄ma ꝓpositio
sit vera. ¶ Et vr̄ q̄ nō:nā
si sic.ergo oēs hoies nāliter sciunt se scire.
1 ꝯn̄s est falsuz.ḡ ⁊ añs.falsitas ꝯn̄tis p̄z:tū
q̄z nō oēs hoies sunt sciētes:nec p̄ ꝯn̄s sciūt
2 se scire:tum q̄z scire se scire est actus reflexus:nō autem
oēs hoies reflectunt se supra actum rectū sciendi:vt sic
3 sciant nāliter se scire:tum q̄z multi credūt se scire:⁊ non
sciunt.si aūt nāl'r scirent se scire:nunq̄z deciperent̄ in ta-
li opinione:q̄z act^9 nālis semp̄ est rectus.ꝯn̄tia p̄z:quia

nihil desiderat̄ nisi cognitū s̄m Augu.9.de trini. Inuisa
inq̄t diligere possumus:incognita nequaquā. ¶ P̄. Ad Cap^o.2.⁊.3. capl'o.4. Secundo.
p̄ncipale:si sic.ḡ oēs hoies amoto ipedimēto scirēt.ꝯse
quēs est falsuz:q̄z aīa nostra est sicut tabula rasa:in qua
nihil depictum est ex 3° de aīa:et oi extrinseco impedi- Tex.cō.14.
mento amoto.ꝯn̄tia p̄z in oib^9 nālib^9:nā ignis:q̄z nāl'r
inclinat̄ sursuz:statim mouet̄ sursuz:si sit extra locū illū
amoto ipedimēto. ¶ P̄. Si sic.ergo oēs hoies nō h̄ñt Tertio.
sciam:vel saltē h̄ñs nō desiderat.ꝯn̄s est falsuz quātuz
ad p̄mā p̄tē euidenter:nā videmus:q̄ multi h̄ñt sciam:
quātū ad scōaz p̄tē:est etiā falsum/aliter ꝓpō non esset
vl'r vera:⁊ sic habet̄ ꝓpositū.ꝯn̄tia tū̄ ꝓbat̄:q̄z deside-
riū nō est nisi respectu rei nō habite.si ḡ desiderant:nō
h̄ñt:vel habens nō desiderat. ¶ P̄. Aliqui desiderant P̄:imo phy. t cō.81. Quarto.
ignorantiā.ergo nō omnes nāliter desiderant scientiā.
ꝯn̄tia est euidens:sed añs ꝓbatur:q̄z est aliqua ignoran
tia affectata. ¶ Contra est Aristo.hic in litera. Sic sit hypo crite nr̄i tp̄is.

Respondeo In ista q̄ōne sic ꝓcedā.p̄mo pre- Ad q̄ōnem.
mittā vnā distinctionē.2° ostēdā
triplicem ꝯclōnem.3° quedā dubia pertractabo.

Quantum ad p̄^m notādū:q̄ triplex est appetit^9 Appetitus tri plex.
vel desideriū in rebus. Quidā enim Vide in.4.d. 49.q.10.ad ꝓ positum.
est appetitus nālis. Quidā sensitiuus siue aīalis. Quidā
intellectualis:siue rōnalis. Dicit̄ appetit^9 nālis inclina
tio vel tendentia q̄dā:qua vnaqueq̄z res tendit:⁊ incli-
nat̄ ad finē suū:⁊ p̄fectionē. Appetitus aūt aīalis dī qui
cō sequit̄ sensuz:s̄m quē quilibet sensus tendit ⁊ iclinat̄
ad obm cōueniēs:⁊ fugit discōueniens. Sed appetitus
rōnalis dicit̄ ipsa volūtas ꝯn̄s ipsuz intellectū:sicut ap
petitus sensitiuus sequit̄ ipsuz sensuz. ¶ Et nota:q̄ isti Appetituum diu mulap^x.
appetitus differūt adinuicē:p̄mo q̄z appetitus rōnalis
est formal'r liber:nō sic appetit^9 aīalis:vel nālis. Scōo
q̄z appetitus rōnalis ⁊ sensitiuus aliq̄n noiant potētiaz:
aliq̄n actū elicitū:appetit^9 aūt nālis nec noiat potētiaz:
nec actū elicitū:sed est q̄dā tēdētia ꝯn̄s nām rei nō dif-
ferens real'r ab ipsa nā rei:naz q̄cūq̄z res se ipsa iclinat̄
ad suuz finē ⁊ p̄fectionē. Tertio appetitus sensitiuus se
h̄z in plus q̄z intellectiuus:nā vbicunq̄z reperit̄ intelle-
ctiuus:reperit̄ ⁊ sensitiuus:⁊ nō ec̄:⁊ hoc in mortalib^9:
vt dī 2° de aīa:sil'r appetit^9 nālis se h̄z in plus q̄z sensi- Tex.cō.15.
tiuus vel intellectiuus:nā vbicūq̄z illi repiunt̄ ⁊ ipse:⁊
nō ec̄:vn̄ et ipsemet appetit^9 sensitiuus:⁊ intellectiuus:
vt sunt q̄dā nāe:h̄ñt appetitū nālē:⁊ iclinationē quādā:
⁊ tendētiā:qua tēdūt in suū finē ⁊ p̄fectionē. Un̄ appeti
tus rōnalis in mortalibus est s̄rior:⁊ in paucioribus^9 s̄m
p̄r:⁊ post ipsaz appetit^9 aīalis:simpl'r aūt p̄or p̄oritate
cōitatis:⁊ in plus se h̄ñs:est appetit^9 nālis. Quarto dif-
ferunt:q̄z appetit^9 aīalis:⁊ rōnalis in suis actib^9 semper
p̄supponūt actū p̄orē alteri^9 potētie cognitiue:puta vo-
luntas actū itell's:⁊ appetitus sensitiuus actum sensus.
Appetitus autē naturalis nullū actū alicuius potentie
presupponit.v.g.graue appetit centrum appetitu nāli.
Quem aliū actū presupponit:videt̄ q̄ nullum.

Quantum ad 2^m sit ista p̄ma ꝯ. Ista ꝓpō. Oēs
hoies.⁊c̄.nō est intelligēda de appe-
titu:vel desiderio rōnali. Hāc sic ondo.ois talis appeti
tus rōnalis p̄suppōit actū itell's:s̄z appetit^9.q̄ oēs hoies
nāl'r scire d'siderāt nō p̄supponit actū itell's:ḡ ⁊c̄.maior
p̄z ex p̄cedētib^9.minor ꝓbat̄:q̄z appetit^9 ⁊ si est aliq̄n
re^a habiti:nō tū̄ necio est re^a hiti:dicta aūt ꝓpō suppo-
nit̄ eē vl'is:⁊ necia:si aūt iste appetit^9 supponeret necio
actū itell's:cū act^9 itell's sit scire:iste appetit^9 esset necio
re^a hiti. ¶ P̄. Ois appetit^9 rōnalis est foial'r liber:s̄z ap
petit^9:q̄ oēs hoies nā scire desiderāt nō est foial'r liber.
ḡ ⁊c̄.ꝓbō minorē:q̄z si sic.ḡ possent nō d'siderare scire:

ꝛ sic dicta ꝓpõ nõ eẽt neca:ꝫ ꝯtigẽs. ¶ 2ª ꝯ sit ista: ꝙ
ꝓpõ ista. Oẽs hoies ꝛc. nõ est itelligẽda de appetitu vl
desiderio aiali. Hãc ondo sic. Ois appetit⁹ aialis est tm̃
respcũ sensibiliũ: ſꝫ appetit⁹: quo oẽs hoies scire deside
rãt nõ est hmõ.ğ ꝛc. maior est euidẽs: qꝛ appetit⁹ aialis: ꝛ
sensitiu⁹ seqͥt adeq̃te ipꝫ sensuꝫ. minor pꝫ: qꝛ nõ tm̃ ap-
petim⁹ scire sensibilia: imo ẽt isensibilia: ꝛ plus. Confir-
mat: qꝛ tũc bruta appeterẽt scire: cũ appetitũ sensitiuũ
hẽant. ¶ 3ª ꝯ sit ista: ista ꝓpõ. Oẽs hoies ꝛc. itelligẽda
est de appetitu nãli. Hoc pꝫ ꝑ locũ a diuiſiõe: qꝛ nõ restat
ali⁹ appetit⁹.ğ oẽs hoies scire desiderãt nãlr. i. nãli ap-
Tex. cõ. 75. ꝛ 82. ꝛ. 49. petitu: qꝛ vnaqueq; res tẽdit: ꝛ iclinat ad suũ finẽ ꝛ ꝑfe
ctionẽ. vñ Ar. 2ᵒ phico. ꝓbat nãm agẽ ꝓp finẽ: alr. n. nõ
accidẽt ibi error: nec frustratio: nã ğ itẽdit finẽ: ğ hꝫ ap-
petitũ: ꝛ tñ nõ cognoscit: ğ ẽ aliqs appetit⁹ sine cognĩe: ꝛ cũ
Tex. c. 81. 23. ꝛ. 88. ꝑfectio sit aliq̃ mõ finis ꝑfectibilis ex 2ᵒ phy. qꝛ ẽt est fi
nis mot⁹. ꝗd ponit appetit⁹ siue desideriũ nãle in oĩbus
ordiatis ad finẽ aliũ a se: ꝛ ꝑfectibilib⁹ ꝑfectiõe differẽ
te ab eẽn⁹ sua: ꝗd dico ad excludendũ pᵐ ens: ꝛ isto mõ
dr̃ graue appetere centrũ: ꝛ mã formã: ꝛ sic de alijs.

Quantum ad 3ᵐ ꝑncipale est pᵐ dubiũ. Utrũ illa ꝓpõ: quã istra Arist. ꝓbat a po-
steriori ꝛ a signo: possit ẽt a cã: ꝛ a ꝑori declari. ¶ Ubi
Thomas. sciẽdũ. ꝙ qdã expositor nitit eam a cã declarari tripl̃r.
¶ Prio sic. Oẽ iꝑfectũ nãlr appetit suã ꝑfectionẽ.
Tex. cõ. 81. ex ꝑ phy. ca. vlti. aia aũt hois de se est ipfecta fm itelle-
ctiuã potẽtiã: cũ sit sic tabula rasa: in q̃ nihil depingit. ex
Tex. cõ. 24. 3ᵒ de aia.ğ nãlr desiderat scire: qd est ꝑfectio ei⁹ fm po
tentiã itellectiuã. ¶ Scdo sic. Unũqdq; iclinat ad suã
ꝓpriã opõnẽ: sicut calidũ ad calefaciẽdũ. opõ aũt hois
inq̃tũ hõ est itelligẽ: ꝑ hoc. n. distinguit ab oib⁹ alijs.ğ
hõ nãlr desiderat: ꝛ iclinat ad itelligere. ergo ꝛ ad scire.
¶ Tertio sic. Unũqdq; nãlr appetit ꝯiũgi suo pn⁹ hõ
aũt ꝯiũgit substãtijs sepatis ꝑ itelligere: sicut ꝓbat Ar.
Caplo. 10. 10ᵒ ethico x: ꝙ in speculatiõe vitatis hõ maxie assimila
tur substãtijs sepatis: ꝛ ibi cõcludit: ꝛ ꝓbat beatitudinẽ
nr̃am cõsistere.ğ hõ nãliter appetit scire. Sed iste ꝓba
tiones eo mõ: quo valẽt vĩr coincidere: ꝛ abinuicẽ non
Homo duplex. Tex. cõ. 2. ꝛ. 5. distigui. ¶ Ad cui⁹ euidẽtiã notãdũ: ꝙ sicut est duplex
act⁹. s. pm⁹ ꝛ scds ex 2ᵒ de aia: ita est duplex ꝑfectio. s. pᵃ
ꝛ scda. pma est foia vel habitus. scda ipsa operatio ꝯris
formẽ: vnũqdq; aũt nãliter appetit vtrãq; perfectionẽ.
cũ opatio sit finis habitus. Ista ğ ꝓpositio: vnũqdq; ap
petit suã ꝑfectionẽ: ostẽdit ꝓpositũ tñ de scia: de q̃ ꝓce-
dit pᵃ rõ: q̃ꝫ de itelligere: de quo ꝓcedit 2ᵃ rõ: ꝛ sic 2ᵃ co
icidit in idẽ cũ pᵃ. ¶ P. Tertia rõ nõ vĩ disticta a scda:
qꝛ hõ nõ est nat⁹ cõiungi suo pn⁹ nisi ꝑ opõnẽ: nec vĩ eẽ
alia rõ desiderãdi opõnẽ: nisi ꝓp talẽ ꝯiunctionẽ: ꝛ iõ
eodẽ appetitu appetit hoc: ꝛ illud: cũ ergo scda coicidat
A. l. ꝛ sic nõ sunt realr nisi vna. cũ pma: ꝛ tertia cũ scda: pma erit eadẽ cũ scda ꝛ tertia: ꝛ
sic sunt realr vna. ¶ Ex istis ergo trib⁹ rõnib⁹ põt col-
ligi vna rõ sic. Unũqdq; nãliter appetit suã ꝑfectionẽ
taꝫ pmã: que est forma: q̃ꝫ scdaꝫ: q̃ est ꝓpria opõ: ꝑ quã
ẽt põt cõiungi suo pn⁹.ğ hõ nãlr appetit sciam: q̃ est pᵃ
perfectio: ꝛ intelligere: qd est scda perfectio: per quã cõ-
iungit suo pncipio. ¶ Scdm dubiũ est circa ꝑdicta: cũ
hõ nãlr appetat vtrãq; ꝑfectionẽ. s. pmã ꝛ scdaꝫ. vtruꝫ
eodẽ appetitu: vel vniuoce dicto appetat vtrãq;: vl ap
Potentia 2ˣ. petitu equoce dicto. ¶ Et vĩ ꝙ equoce. naꝫ sicut potẽtia
dr̃ equoce de poᵃ eẽntiali: q̃ est ad formã: ꝛ de accñtali: q̃
Tex. cõ. 55. est ad opõnẽ ꝯritez formã ex 2ᵒ de aia: ita vĩ equocum
Vide. 8. phy. esse desideriũ illõ qd est ad formã: ꝛ illud qd est ad opa
Tex. cõ. 32. tionẽ ꝯritez formã. ¶ Ad qd põt dici: qd põt eẽ vniuo-
cum: ꝛ equocus alr ꝛ alr sumpt⁹: sicut ꝛ ipsa poᵃ: vniuo-
ce qdẽ: qꝛ eodẽ desiderio: vel saltẽ vniuoce dicto appe-
tit scia imediate: itelligẽ aũt mediate: qꝛ mediãte scia:
qd qdẽ desideriũ corrñdet poᵉ essentiali: qꝛ nõ hñs for-
mã est in poᵃ eẽntiali ad actũ pᵐ ꝛ 2ᵐ: ꝛ est eadẽ poten
tia respectu vtriusq; act⁹. Silr eodẽ appetitu ꝛ deside-
rio eẽntiali põt appeti for⁹: ꝛ opõ: ꝫ diuersimode q̃tuꝫ
ad mediate: ꝛ imediate appeti: ꝛ hoc qñ neutruꝫ hꝫ: sed
vtrũq; deficit: forte ẽt eodẽ appetitu ꝛ desiderio eẽntia
li põt appeti imeᵗᵉ opatio vt finis: ꝛ ipsa forma ꝓpter
finẽ: nõ aũo fine sic: siue eꝯ. ¶ Põt ẽt dici: ꝙ desiderio
equoce dicto appetit vtraq; ꝑfectio: qd pꝫ: qꝛ pñt sepa
ri. nã habita foia est appetitus ad opõnẽ: nõ ad formã:
ꝛ si sic: tũc scia appetit imeᵗᵉ: ꝛ intelligere imeᵗᵉ: qdlibet
suo ꝓprio appetitu. Primus appetit⁹ corrñdet potẽtie
essentiali: ꝛ põt dici appetitus ad formã: ꝛ appetit⁹ eẽn-
tialis. Scds corrñdet potentie accidẽtali: ꝛ põt dici ap
petit⁹ ꝯris formã: ꝛ appetitus accñtalis. Utraq; via est
ꝓbabilis: sed pma magis: qꝛ pluralitas nõ vĩ ponenda
esse sine necessitate. Et sic pꝫ ad questionem.

Ad argumenta. Ad pᵐ cũ dĩ.ğ oẽs hoies sciũt se scire. nego ꝯñtiaꝫ: Ad primum.
ꝯñtia. n. teneret: si illud desideriũ sciẽdi eẽt act⁹ elicitus
volũtatis: de quo loqͥt Aug. vbi allegat: tali. n. desiderio
nihil desiderat: nisi cognitũ: ſꝫ nõ est ita hic. Illud eniꝫ
desideriũ sciẽdi est q̃dã inclinatio nãlis ipsi⁹ intell̃s ad
sciẽdũ: sic q̃libet poᵃ hꝫ nãlẽ iclinationẽ ad suã ꝑfectio-
nẽ: ꝛ tale desideriũ nõ ꝑexigit nec̃io cognitionẽ in ipso
desiderato: graue. n. desiderãs centrũ: quã notitiã hꝫ de
centro: ¶ Ad 2ᵐ cũ dĩ.ğ amoto ipedimẽto oẽs scirẽt. Ad secundũ.
nego ꝯñtiã. Ad ꝓbõnẽ notãdũ: ꝙ vt dictuꝫ est in corpe
qõnis: duplex est appetit⁹: eẽntialis: ꝛ accñtalis. eẽntia-
lis ꝑcedit formã ꝛ ꝑfectionẽ pmã. accñtalis est ꝯris for
mã. De pmo appetitu: dico ꝙ nõ est verꝫ: ꝙ amoto im Vide in. 2. di. q. 10.
ipedimẽto nec̃io illõ hẽat ad qd est iclinatio: qꝛ exigit
agẽs extrinsecũ iducẽs formã. De 2ᵒ appetitu ꝯcedo: ꝙ
saltẽ põt: hñs. n. formã: ꝛ hitũ amoto ipedimẽto põt exi
re in actũ habit⁹: sine ẽt aliquo extriseco agẽte: de pmo
appetitu itelligẽda est ꝓpõ: nõ de scdo. ¶ Ad exẽᵐ qd
ponit de igne: dico ꝙ ignis appetit sursuꝫ appetitu ac-
cidẽtali: qꝛ hñs pᵐ actũ. s. formã leuis põt exire in actũ
amoto ipedimẽto: nõ. n. appetit appetitu eẽntiali: vt pꝫ:
ꝛ iõ nihil mali seqͥt. ¶ Ad 3ᵐ cũ arguit.ğ oẽs non hñt Ad tertium.
sciaꝫ: vel hñs: nõ desiderat. nego ꝯñtiaꝫ q̃tũ ad vtrũq;
ꝯris: ꝛ ad ꝓbõnẽ cũ dĩ: ꝙ desideriũ nõ est nisi respectu
nõ hiti: dico ꝙ falsuꝫ est: imo põt eẽ ẽt respectu hiti: vt
ꝓbat ꝑ quãdã glosaꝫ supra pmã canonicã Petri super Caplo. 1.
illud. In quẽ desiderãt angeli ꝓspicere: ponit. n. deside- Vide Grego. rũ mora. c. 155. exponen tem ꝛ ipugnã tẽ glosaꝫ hãc Caplo viii.
riũ respectu habiti: ne fastidiũ generet: glosa tñ illa loq
tur de desiderio: qd est actus elicitus voluntatis: ꝛ illud
forte nõ manet desiderato hito iuxta illud Augu. 9ᵒ de
trinitate. Appetitus inhiãtis fit amor tenẽtis: vel fruen
tis: qcqd tñ sit de isto desiderio: desideriuꝫ nãle: de quo
est sermo: non corrũpit habito ipso desiderato: qꝛ tunc
esset pncipiũ appetẽdi suã corruptionẽ: sicut de ꝑuatio-
ne arguit pmo physico. vñ idẽ vĩ oino desideriũ nãle: Tex. cõ. 81.
ꝛ dilectio nãlis: qd ex hoc pꝫ: qꝛ Aristo. ꝓbat dictã pro- In prologo.
positionẽ ꝑ dilectionẽ nãlẽ sensuũ: quos nõ appetimus A. l. ildicam⁹
tñ vt habitos: sed habitos amam⁹. Alr dĩ: ꝙ ꝓpõ intel
ligit de oĩ homine fm se ꝯsiderato: sicut aia de se semꝑ
est nuda ab omni cognitione: ꝛ sic ꝯris est veruꝫ: ꝙ oẽs
hoies nõ sciunt fm se ꝯsiderati: sed pma solutio verior
est. ¶ Ad 4ᵐ cum dĩ: ꝙ aliq desiderant ꝛc. dico: simul Ad quartum
stat: ꝙ hõ nãlr desiderat scire desiderio nãli: ꝛ tñ accñ-
taliter: ꝛ voluntarie velit ꝯrariuꝫ: voluntas. n. in nobis
ex sua libertate põt moueri ꝯ nãlem inclinationẽ: nũq̃
tñ ꝑ se vult nõ scire: sed ꝑ accidens: puta: qꝛ aliqd aliud

vult magis actu elicito: vt pigritiā: vel nō hře remorsū ɔsciētie q̄ scire: ad qd̄ est iclinatio nālis: equocat̄ g̃ in argumento de appetere nāli: ⁊ appetere volūtario: seu libero: aliqd̄ .n. appetit̄ nālr: qd̄ volūtarie oditur.

¶ Hic maxie sensuū cognoscere nos facit: ⁊ multas differētias demōstrat. Qō. III.

Lz fale dubiū ac ordinaria q. vide idē in expōne lře. Cap. 1. ad fi. Arguit p̄mo

Queritur Utrū inter oēs sensus: visus faciat nos magi scire. ¶ Et vī q̄ nō: q̄ dicit phs in lib. de sensu ⁊ sensa. q̄ ceci nati hn̄tes auditū sunt magi sapiētes: q̄ surdi nati hn̄tes visum. g̃ ille sensus magis diligit̄: q̄ magis cognoscimus: f̄m q̄ cognitio ordinat̄ ad sciaz: seq̄t̄ q̄ auditus sit magis diligendus.

Secundo. Quere dūciā in albio.

¶ P̄. Leo i f̄mōe Pasche ɔfert tactū Thome visui quo ad certitudinē cognitiōis: vn̄ palpās clamauit: dn̄s meus: ⁊ de⁹ meus.

Tertio.

¶ Itē ɔ hoc q̄ dicit: visuz plꝭs dīias demr̄are: nā tact⁹ plꝭs demr̄at: q̄ sensus: q̄ est duarū ɔrietatū plꝭs dīias demr̄at q̄ ille: q̄ est vni⁹ trī: sed sensus tact⁹ est duaꝝ ɔrietatū. s. calidi ⁊ frigidi: humidi ⁊ sicci: visus aūt est vni⁹ trī. s. albi ⁊ nigri ex 2° d̄ aīa. g̃ ⁊c.

Quarto. T. c 8 ⁊ . 107 T. cō. 7. ⁊ se.

¶ P̄. Ap. 2° de gn̄ōne. p̄me q̄litates sūt p se tāgibiles: s; posteri⁹ nō iuenit̄ sine p̄ori. g̃ vbicūq̄ inenit̄ q̄litas visibilis: inenit̄ ⁊ q̄litas tāgibilis: ⁊ nō e ɔ. g̃ plꝭs dīias nobis demr̄at tact⁹ q̄ visus.

Quinto.

¶ P̄. Cōtra h: qd̄ dicit: q̄ sensuz visus magis diligim⁹: pbo q̄ nō. nā illū sensuz magis diligim⁹: cui⁹ oppo^m magis odim⁹ ex 2° p̄oꝝ caplo illo. qn̄ aūt extremitates ɔuertunt̄: in vltima regula dī: q̄ magis eligēdo magis fugiēdū opponit̄: s; magis odimus opp^m tact⁹: q̄ oppo^m visus: q̄ oppo^m tact⁹ destruit aīal: nō aūt opp^m visus. g̃ tactū magis diligim⁹ q̄ visuz.

Caplo. 11.

Uide. 3. de aīa ad fine. Ad p̄mum ⁊ ad questionē. Uide Scotuz p̄° repor. d. 16 ⁊ in 2° angli. dis. 42. q. 1. ⁊ 14. di. 8. q. 2. ac ci. d. 1. q. 5 ⁊ p̄° p̄ber. q. h. ⁊ seq̄nē. de vocib⁹ significatiuis ad ppositū. Scia dupliciter acquirit. Tex. cō. 58. Idem hē. 3. de aīa expressius tex. cō. 68.

Rn̄deo Iste rōnes nō cogunt. ¶ Ad p̄^m dōm: q̄ visus magis facit ad cognitionē per se: siue ad sciām: que est per inuētionez: sicut vult Aristo. in de sensu ⁊ sen. vbi supra. ¶ Ad p̄hz dōm: q̄ sicut ipse ibidez vult: auditus solū per accidēs magis facit ad cognitionē: siue ad sciam: que est p doctrinā: ex hoc q̄ vox audibilis: que mouet auditū: est significatiua ɔceptuū mētis: ⁊ hoc accidit voci f̄m q̄ imutat auditū: si .n. eedem voces formarent̄ que mō: ⁊ nō essent signa instituta cōceptib⁹: auditio eaꝝ nihil iuuaret ad disciplinā: etiam si signa visibilia iposita cēnt ad signandū ɔceptus oēs: sicut monachi hn̄t de multis: tūc visus p illū modū ɔferret ad disciplinā: per quē modū ɔfert nunc auditus: sed voces sunt signa pmptissima: ⁊ pp illud vī linguā esse dataz hoib⁹ ex 2° de aīa. sic g̃ p3: q̄ q̄tū ad sciaz hitā p inuētionē visus facit magis ad sciam q̄ auditus: s; q̄tuz ad sciaz hitā p doctrinā auditus magis facit ad sciam: nō per se: sed p accn̄s: q̄ suū obm ex institutione factuz est signū cōceptus: per quā institutionē nihil sibi accrescit: vn̄ p accidēs auditus magis facit scire: visus autem per se ⁊ directe mediāte lumine nāli ipsi⁹ itellc̄s.

Ad secundū3 Uide. 3. di. p̄. q. 4. ar. 2.

¶ Ad illō Leonis dico: q̄ ɔfert tactū visui nō quo ad p se p̄^m obm vtriusq̄3: s; forte q̄tū ad illō corp⁹ chri magis experiēdū p visuz: ⁊ p tacū sil̄ q̄ p visū solū.

Ad tertium. Quere scotuz sup lib. de aīa q. prima. Uide p̄m de sensu ⁊ sensato. vbi supra. C. 4. Obm visus in plib⁹ q̄ alterius nōe obm reperit.

¶ Ad aliud cōcedo: q̄ tact⁹ est duaꝝ ɔrietatū: visus aūt vnius trī: ⁊ ex hoc forte seq̄t̄: q̄ tact⁹ nō est simplr̄ vn⁹ sensus: de q̄ alias: tn̄ ex hoc nō seq̄t̄: q̄ tact⁹ plures rerū dīias ostendat: q̄ obm ipsi⁹ visus. s. lux ⁊ color in plurib⁹ corpib⁹ reperiunt̄ q̄ oēs q̄litates tangibiles: si essent mille: ⁊ q̄ cognoscim⁹ sūbam p sua accn̄tia: vt dicet̄. 7. hui⁹. qōne illa. vtrū sūba sit p̄or oīuz entiū cognitione: ⁊ obiectum visus in pluribus reperit̄ q̄ obiectū tactus: vel cuiusl3 alterius sensus pticularis: q̄ oīa corpa tam inferiora: q̄ supiora lucē: vel colorē pticipant: nō aūt alias q̄litates: puta tangibiles: audibiles: ⁊ h̃ ɔ̃ iō visus plures res demōstrat: ⁊ magis facit ad sciaz: iō magis diligit̄.

Ad quartum. Nota regule limitationes. Qualr̄ qualitates q̄tuor tangibiles medis q̄ debēt p̄me qualitatum.

¶ Ad illud de scdo de gn̄ōne dici pōt: q̄ h3 vitatez: qn̄ p⁹us est de cēntia posterioris: sicut aīal de cēntia hoīs: s; nō sic in ɔposito: q̄ iste q̄litates p̄me nō sunt de cēntia lucis: silr̄ iste q̄litates tāgibiles nō sūt simplr̄ p̄me: s; sūt p̄me respectu susceptiui eaꝝ: cuiusmodi sunt hec iferiora: vn̄ et ingale allegat̄ illa auctoritas: dicit. n. sic: qm̄ igit̄ querimus sensibilis corpis p̄n̄: hoc aūt est tāgibile: iō sole cōtrarietates f̄m tacū faciūt spēs corpis: ⁊ p̄n̄ corpis sensibilis: de quo ibi itēdit: ⁊ seq̄t̄: q̄ius visus sit p̄or tactu: q̄pp ⁊ sub3 p̄us. s. ob3: s; nō est corpis tāgibilis passio f3 q̄ tangibile: s; f̄m q̄ aliud: ⁊ si t ɔuenit p̄us nā. i. f3 aliq̄ nām cōem corpi gn̄ābili: de quo itēdit: ⁊ corpi celesti: cuiusmodi forsan est nā perspicui: p3 g̃: q̄ auctas est ad oppo^m: q̄ obm visus ɔtingit eē p̄us. s. p̄oritate cōitatis: ⁊ iō est in plus.

A. I. Cōtingit

Ad quintum

¶ Ad vltimū de illa regula scdi p̄oꝝ dōm: q̄ fallit p exēplū in terminis: nā meli⁹ est bn̄ viuere q̄ viuere: ⁊ tn̄ magis odim⁹ oppo^m viuere q̄ opp^m bn̄ viuere: q̄ opp^m viuere destruit viuere: ⁊ bn̄ viuere. vn̄ Aristo. 7. topic̄. glosat illā ɔpōnē sic. nisi cū alteruz infert alteꝝ: ⁊ vult q̄ illa regula nō tenet qn̄ magis eligendū icludit minus eligēdū: sicut in exēplo posito: bn̄ viuere includit viuere: silr̄ in ɔposito: sensus visus icludit sensuz tact⁹: ⁊ oppo^m tactus destruit visuz ⁊ tactum.

Caplo. 2. In alia spe ponit̄ vnum corre. s. q̄ 3us est gradus cognitionis in aialibus: vide cū i expōne textus huius loci.

¶ Ex sensibus autem quibusdam quidem ipsorum memoria non fit. quibusdam vero fit: ⁊ pp hoc alia quidem prudentia sunt. alia vero disciplinabiliora non potentibus memorari. Qō. IIII.

Queritur Utrū prudentia sit in brutis. ¶ Et vī q̄ nō. naz prudentia est recta rō agibiliū. ex 6° ethic. bruta nō hn̄t rōnē. g̃ nec prudētiaz.

Arguit p̄mo Caplo. 6. Secundo.

¶ P̄. Prudentia includit pudentiā de futuris cū memoria p̄teritoꝝ: qd̄ nō pōt esse sine collatione preteriti ad futurū. ɔferre aūt est actus rōnis: sed bruta non hn̄t rōnez. ergo nec prudētiam.

Tertio. Formalr̄ vel pticipatione.

¶ P̄. Bruta nihil cognoscunt nisi p sensus. sensus aūt nō est p se nisi sensibiliuz ɔprioꝝ: vel cōiuz: s; prudētia est circa nociuū ⁊ vtile: q̄ non sunt sensibilia: nec cōia: nec ɔpria. patet g̃ q̄ bruta nō hn̄t prudentiā. ¶ Cōtra Aristo. in litera.

In oppositū ad qōnem. Prudētia 2^x

Respondeo Duplex est prudētia. ɔprie dicta. ⁊ metaphorice dicta. hoc supposito dico duo ad qōnē. ¶ Primo: q̄ in brutis nō est prudētia ɔprie dicta: sic bn̄ pbāt p̄^a ⁊ 2^a rō ad opp^m. ¶ 2° dico: q̄ in brutis est prudētia metaphorice dicta. Circa qd̄ dicit vn⁹ expositor: q̄ in brutis ē prudētia metaphorice dicta: ⁊ h̃ re^a illoꝝ: q̄ nāli istictu ɔsequunt̄. vn̄ f̄m eū: prudētia in aialib⁹ alijs ab hoie est nālis estimatio de ɔueniētib⁹ ɔsequēdis: ⁊ nociuis fugiēdis: sic agn⁹ sequit̄ m̄rem: ⁊ fugit lupuz: ⁊ sic de alijs: puta hirūdo facit nidū: ⁊ formica colligit grana ɔ hiemē.

Thomas.

Contra Thomā. vide doctorē in. 4. d. 45. q. 3. ad ɔpositum.

¶ S3 ɔ f̄m Aristo. hic in lr̄a. memoria est ps prudētie brutoꝝ. nam prudētia est ɔuidētia de futuris ex memoria p̄teritoꝝ: s; formica gn̄āta in estate nō meminit hiemis: q̄ nūq̄ vidit hyemē: ⁊ tn̄ colligit grana. g̃ prudētia nō est in eis respcū eoꝝ: ad q̄ hn̄t nālez instinctū.

Capl. 6. ⁊ 3. ethi. h3 idem Discrepat a thoma opīe.

¶ P̄. Prudentia est habitus ɔsiliatiu⁹. 6. ethic̄. ɔsiliū aūt nō est de fine: s; de hijs: q̄ sūt ad finē: nō circa necia: s; circa ɔtigētia: q̄ pñt alr̄ se hře. g̃ prudētia i brutis d3 poni circa ea q̄ pñt sic: vel alr̄ agere: s; ea circa q̄ se hn̄t ex nāli instinctu nō sunt ɔtingētia hoc mō: q̄ cū ɔsequant̄ totā spēm: ita ne

cessario psequunt illa. q ad ista magis necessitantur: et magis agunt q agant g re talium no est prudetia in istis. ¶ Dom g aliter: q in brutis est prudentia metaphorica: no tm re illoz: ad q inclinant ex instinctu nali: sz respcu pzigenitu: ad q sic se prit hic. vel aliter: puta q formica grana zgreget: vel reponat in h loco: vel in illo: et accipiat ex h cumulo: vel ex illo: et h ex memoria loci: vbi primu granu posuit: et cumuli: vn p grana sustulit. Itee ex prudetia aranea facit tela: vbi est maior copia muscarum: et hirudo facit nidu. vbi difficilior est accessus. prudetia g no est ponenda in brutis re eoz: ad q nalr iclinant: et ne cessario. V.g. in formica re hui: qd e aggregare grana simplr: sz respcu eoz: ad q se hnt zringeter. puta aggregare grana in hoc foramine: et no in illo. vel accipe de h cumulo: et no de illo: et h e memoria loci: vbi posuit prius

Ad pm et vn accepit. silr d alys. ¶ Ad arm in oppom. illa diffo Ar. est de prudetia ppe dca: q tm e i hoie no i brutis: sz pter ista pot ee alia metaphoa: q no reqrit rone: et illa

Ad 2m pot ee in brutis. ¶ Ad 2m zcedo: q prudetia est prudetia futuroz cu recordatioe pteritoz: et h est in brutis: et cu di q h no fit sine collatioe: dico q bruta expimeti paz participat: vt di in lra: et sic hnt aliq mo experimentu: ita et collatione aliqn: sz no illaz: q appropriat roni: q est p discursu a noto ad ignotu: talis. n. collatio e i hoie: de q pcedit argm. alia est iproprie sumpta: put aliqs ex memoria vni facit illd: et no aliud: et ista no nectio reqrit

Ad 3m rone: et hec est in brutis. ¶ Ad 3m di: q p cognitionem sensitiua iteriore: puta p estimatiua pot aliqd cognosci: qd no cognoscit p sensuz exteriore: lz forte spes illi sit

Alb. in li. 2. c. 3. d. pni. in sensu exteriori: sic ponit de cognitioe sube p intellm qua nullus sensus cognoscit: lz sm eos suba multiplicet spem sua cu spe accntis: q aut sensus no cognoscit spez illa: q tm est in ipso sensu: h est pp defectu vtutis sensitiue no spei reprntatis: sic mediu no videt colore: lz i medio sit spes coloris: qcqd sit de suba. Exepla. n. ponim

T. c. 40. no vt ita sint ex p poz: tm pbabile vr: q cu spe accntis sil comultiplicet spes nociui: et vtilis: lz no pcipiat nociuu et vtile sensu exteriori pp defectu sensus illi: tn pci

Alr sentit do cor. 3. dis. 1. 3 Bonaue. alr solue &c. pit a sensu iteriori: puta ab estimatiua: q sub ietionib sensatis subfodit ietioes no sensatas sz Aui. sic. n. ouis vides lupu statiz apphedit inimicitia lupi: et h mo pot hie actu prudetie circa talia. s. fugiedo vel psequedo.

¶ Hoibus aut scia et ars p expimetu euenit: experietia quide. n. arte fecit: vt pholo. recte dicens: sz in inexpietia casum. Q. V.

Argum. pmo Ali. ic Alb. in phe. meta. et scdo p: ster. et alios ibidem. **Queritur** Utru ex expimentis gnet ars. Et vr q no. na sz phs in lra. hie qde acceptione in multis singularib: expimeti est: hie aut in oib: artis est: sz ex multis no pot zcludi oia: qr eet fallacia

Secundo. A. l. generao h dicit pp gno. ve vniuocam Tertio. Pho et scdo Phy et 5. et 7. metaphy. A. l. Aue. A. l. Causa et effectus. zntis: g ex expimetis no gnat ars. ¶ P. Habet ex lra sequeti: q expti sciut qr solu: sz artifex pp qd: ex cognitione aut qa no zcludit cognitio pp qd: qr nobilior ee inferes q illatu: et gnans gnato saltě no iperfecti: g &c. ¶ P. Si ex expimetis fit ars: ops q ly ex dicat circumstatia alicui cae. q ro cai: no finalis. pz: qr finis est posterior in ee eo: cui est finis. expimetu aut pcedit artez: nec foialis: vel malis: qr foia et ma sunt ptes rei: et inexistunt rei: cognitio aut expimetalis est singulariu: qd no est ps cognitiois vlis: q habet p arte: nec dicit hitudine efficietis: qr vel vniuoci: vel equoci: no p mo: qr tuc causatu efficies eet eiusde spei: qd est falsum: nec scdo mo: qr tuc ca efficiens eet nobilior suo effectu: qd est falsum

Quarto. in pposito: qr ars nobilior est expimento. ¶ P. Ars et scia insunt nobis a na: g no gnant ex expimento. zntia est euides. ans pbat a platone: ipse. n. plato quesiuit ab vno puero de geometria directe: q nuq didicit ea: q recte interrogat de pncipys geometricis et znibus recte respodit ad oia. tunc sic. nullus recte iterrogat recte rndit ad ea: q ignorat. sz iste puer recte iterrogat recte rndit: et tn nuq didicit. g a na habuit. ¶ P. Sicut ex vna memoria no gnat vnu expimetu: nec ex vno expimeto ars: vt pz in lra. g necessario ex multis: sz multa experimeta sunt multe cognitiones eiusde spei: qr multoz singulariu in vna spe: sz multa accntia eiusde spei no prit ee in eode subo ex. 5. hui. g nec multe tales cognitioes in eade po experimetatiua: siue illa sit cogitatiua: siue alia quecuqz. g nuq gnat ars ex expimetis: qr no prit esse plura sil. ¶ P. Aug. in lib. 83. qo q. 9. dicit: q a sensibilib no est expectada sincera vitas: qd pbat: qr oe sensibile est zrinue mutabile: sz de talib no e certa apphesio sensitiua: et p zns ex talib no hi ars: q est certa notitia. ¶ Cotra. Phs hic in lra: et scdo posterio.

Als p pone. — Quinto. — Tex. co. 15. — Tex. co. vlt. — Ad qonem.

Rndeo In ista qone. Primo premittam aliqua necia. Scdo dicam ad questionem.

Quantum ad pm pmitto vnu. s. q ars: vel scia: duplr hi in nobis: vel p inuetione: vel p doctrina: oe. n. qd quis nouit: aut discens: aut inueniens nouit pposite. ¶ Circa qd dico tria p ordine. Primo dico: q scia hita p inuetione est simplr prior. Probatio huius: nullus. n. docet: nisi qd didicit p doctrinam ab alio: vel p inuetione. si p inuetione: hi ppositu. si p doctrinaz ab alio. qrit de illo alio: qr vel habuit p doctrina: vel p inuetione: et tuc vt prius: vel g erit pcessus in infinitu. vel stabit ad hnte sciaz p inuetione. ¶ Scdz dictu est. q de istis modis sciedi est sic de sanatioe: qnqz eni na est ita potes: q sine adiutorio extriseco iducit sanitate: qnqz aut pp sui debilitate idiget adiutorio extriseco: et a se no sufficit. h pz ad sensuz: tuc et illud reqsitu extrisecu est taqz instrz. ipsa aut na adiuta est pncipalr sanas. silr in pposito. na in qbusda: nale lume itell's est ita potes q ex se sufficit. q applicet pna ad znes: et tunc di scia gnari vel acqri p inuetione: qnqz aut a se no pot: et tuc iuuat ex qbusda signis sensibilib sibi a docete ppositis: p q doces exprimit applicatione pncipioz ad coclusiones q apud se hz: et addisces zcipit: et in vtute luminis ppry itell's zni assentit: qua videt ee deducta ex pncipys sibi prius notis: ita q illa signa se hnt: vt instrm: sz lume intell's se hz vt ages pncipale iduces sciaz. et tuc scia di acqri p doctrina. ¶ Tertiu dcm est: qd sequitur ex scdo. q scia habita per inuetione assimilat pme sanationi: qr no idiget extrinseco adiutorio. habita aut p doctrina scde sanationi. pz de se. ¶ Scdm qd pmitto est. q ois nra cognitio: siue ptinet ad sensitiua iteriore: puta imaginatiua: memoria: sensuz coem &c. siue ad intellectiua: que orit a sensu. ¶ De sensitiua iteriori q mo depedet: et orit a sensu: pot colligi ex dictis Auic. sexto naturaz. et in libro de dria spus et aie. ¶ Ad cuius euidentia notandum. q sic colligit ex dictis libris. cerebru aialis diuidit in duas ptes. anteriore: q maior est. et posteriore: q minor est. Et in pte anteriori sunt duo vetriculi. vnus alter alio: et an alium. In postrema pte est vnus tm: et quasi inter istas duas ptes est vnus ventriculus medius hns duas ptes. vna supiore: et alia iferiore: ita q est vna sita sup alia: et iter illu mediu vetriculu: et pte posteriore est qda corpus ad modu vermis: et claudit et aperit: cum opus fuerit rememorari. et vergit versus pte posteriorez. ¶ De istis g p ordine dicam. A p g ventriculo p pris pcedut septe paria neruoz: quoz vnum deseruit visui

Qualr p hec in nobis ars et scia &c. — No hent formalr ex &c. — Parte. 1. ca. viii. et pte. 4. ca. 1. et infra. No h de pote tys et obis sen sua interioz. Quere Aui. p pmi et alibi. na hac diuisione cebri no ponit expsse: sz hn idge 6. nalu: habz auctor de dria spus et aie ipsam expsse: qre et Alb. et Tho. et alios.

visiue: ⁊ orit vnus neruus a dextera parte illi⁹ p̄mi ven-
triculi: alius a sinistra: ⁊ q̄ orit̃ a sinistra tendit ad dexte-
rā: ⁊ q̄ a dextera ad sinistrā: ita φ ꝯcurrūt ⁊ iterſecāt ſe
ad modū crucis: ptēdunt̃ aūt iſti nerui ⁊ elōgant̃ quo-
uſqȝ recipiūt in ſuis orificijs ipſos oculos. ¶ Nota ēt
φ in illo ꝯcurſu eſt q̄dā ꝯcauitas: p quā pōt eē trāſit⁹
ipſius ſpūs ab oculis vſqȝ ad illū p̄mū vētriculū p̄ti-
me ꝑtis cerebri: ⁊ ab illo eſt via vſqȝ ad vētriculū me-
diū: ⁊ ab illo vſqȝ ad poſteriorē. ¶ His p̄miſſis notan
dū. φ in illo ꝯcurſu neruoꝝ duoꝝ eſt organū v̄tutis vi-
ſiue: cui⁹ eſt colores appꝛehēdere: q2 ſi alibi viſus iudica
ret de obiecto: cū recipiat duas ſpēs in duob⁹ oculis: ſemꝑ
iudicaret vnū eē duo. ¶ Uirtus aūt ſenſitiua iterior ꝑ
pinquior v̄tuti viſiue eſt ſenſus cōis: cuius organū eſt in
p̄mo vētriculo anterioris ꝑtis cerebri: cui⁹ offīm eſt ap-
prehēdere oīa ſenſibilia ſenſuū particulariū: ⁊ iudicare
diuerſitates eoꝝ. vt hꝫ 2⁹ de aīa: ⁊ ad hūc ſenſū vīr ꝯcurrere
organa ſenſuū ꝑticulariū: ſicut ad centrū: vel ad pūctū: vt
ait Ar. ibidē: hec ēt v̄t⁹ vocat̃ phātaſia. vn̄ idē eſt dicē
phātaſiā ⁊ ſenſū cōēm: de hoc ſenſu loqt̃ Aui. 6 nālium
lib. 4. ca. p̄. ¶ Poſt ſenſū aūt cōēm eſt imagiatio: cui⁹
organū eſt poſterior vētriculus anterioris ꝑtis cerebri:
cui⁹ offīm eſt retinere illud qd̄ ſibi tradit̃ a ſenſu cōi: re
tinet enim ſpēs illoꝝ q̄ appꝛehēdunt̃ tā a ſenſib⁹ par-
ticularib⁹ q̄ȝ a ſenſu cōi: nō tn̄ diſcernit: vt dicit Aui. 6.
nāliū. lib. 4. cap. p̄. diſcernere aūt ꝯuenit ipſi ſenſui cōi
⁊ ꝑticulari: ⁊ cuilȝ ſuo mō. ¶ Poſt imaginatiuā eſt v̄t⁹
cogitatiua: cui⁹ organū eſt in iferiori ꝑte ventriculi me-
dij: offīm ei⁹ eſt facē cōpōnē inter ea: q̄ ꝯſeruant̃ in ima-
ginatione: vt vult Aui. lib. eodē. ca. p̄. p hāc po^m poſſū
cogitare vel cognoſcere ſolē viridē: vel mōtē aureū: lȝ
nō viderī ea ꝯiūcta: tn̄ ſpēȝ ſolis ⁊ viridis habeo ſeor-
ſū in imagiatione: forte hec eſt vis expimētatiua: de q̄
nūc eſt ſermo in q̄one. ¶ Poſt cogitatiuā eſt eſtimati-
ua: cui⁹ organū eſt in ſupiori ꝑte vētriculi medij: offīm
ei⁹ eſt appꝛehēdere itentiones nō ſenſatas: q̄. ſ. nūq̄ȝ ceci-
derūt ſub appꝛehēſiōe alicui⁹ ſenſus ꝑticularis: tn̄ appꝛē
dit eas ſub intētionib⁹ ſenſatis: q̄. ſ. ceciderūt ſub ꝑticu-
lari ſenſu. Per hāc v̄tutē appꝛehēdit ouis inimicitiā lupi
vidēs lupū: lȝ nō appꝛehēderit ſpēs inimicitie p ſenſum
ꝑticularē. ⁊ iō vidēs lupū fugit eſtimās eū eē inimicū.
Et hoc vult Aui. vbi. ſ. ca⁹ eodē ſm eū ibidē: p hāc v̄tu
tē appꝛehendunt̃ aliq̄ intētiones ſenſate: q̄s. ſ. ſenſus ꝑti-
cularis nat⁹ eſt appꝛehēdere: lȝ nō appꝛehēdat: puta cū vi-
dem⁹ aliqd̄ ceruleū: iudicam⁹ ⁊ exiſtimam⁹ illō eē mel
⁊ dulce: hoc eni nō oſtēdit nobis ſenſus. ¶ Ultio eſt vis
memoratiua: cui⁹ organū eſt in ventriculis poſterioris
ꝑtis cerebri: offīm ei⁹ eſt retinere ea: q̄ appꝛehēſa ſunt per
eſtimationē. vn̄ ſic ſe hꝫ ad eſtimatiuā: ſicut imagiatio
ad ſenſū cōem: ſicut. n. ſenſus cōis appꝛehendit que ſibi
reddunt̃ a ſenſib⁹ ꝑticularib⁹: ⁊ nō retinet aliqd niſi for
te p modicū tp̄s: vel q̄ȝdiu eſt in actu ſentiendi: imagia
tio aūt illa retinet ⁊ ꝯſeruat. ſilr vis memoratiua reti-
net ⁊ ꝯſeruat ea: q̄ in eſtimatiua nō remanēt: niſi q̄ȝdiu
eſt in actu appꝛehēdēdi: ⁊ h̄ dicit Aui. 6⁹ nāliū. ca. 6. lib. p̄.
¶ Ex p̄dictis pȝ euidēter: φ oīs cognitio ſenſitiua inte
rior orit̃ a ſenſu exteriori. ¶ Sȝ circa p̄dicta eſt vnum
dubiū. nā Ariſt. de ſomno ⁊ vigilia lib. p̄. cap. 3. vult φ
p̄^m ſenſitiuū: qd̄ vocat ſenſū cōem: eſt ſitū in corde: eo-
dē ēt lib⁹ oſtdit̃: φ oēs ſenſus radicant̃ i corde: pbat. n.
ibi φ mot⁹ ⁊ ſenſus in aiali hn̄t p̄n^m a corde: ⁊ tn̄ organa
oīum ſenſuū aſſignata ſunt mō eſſe in cerebro. Lȝ de
hoc ſint multe opiones: tn̄ pn̄t ꝯcordari. Idcirco dōm:
φ oēs ſenſus ſunt a corde radicalr̄ ⁊ originalr̄ vt dicit
Ar. tn̄ foialr̄ ⁊ q̄ſi ſubiiue ſūt i organis ſituatis iuxta ce-

De religs. 6. partib⁹ ⁊ offi cijs eoꝝ vide in locis ſallegat; vȝ. 6. nāliū Aui. ⁊ in cioñē de dūa ſpūs ⁊ aie nō longe a pn⁹.
Uide appoſt. ſup. 2. de aia. φ vlt. vbi qn̄qȝ varios modos dōl reci tat de mō hn̄dī potētiaruȝ vbi pla notāda habes.
T. c. 145. ⁊ ſe quētibus.
Uide Auer. 3. de aia. cō. 5. ⁊. 6. ad ppoſitum.
Phātaſia ⁊ ſenſus cōmunis idem.
A. l. Parte.
A. l. Parte.
Imaginatio nō diſcernit.

A. l. Parte prima.
Cognitio ſenſitiua interior ab exteriori oritur.

Utrū in corde: ⁊ cerebro ſint ſenſus.

rebuȝ mō preexpoſito: ſicut ēt ipſe Ari. ꝓcedit de viſu:
auditu: odoratu de ſenſu ⁊ ſenſato. li. p̄. ca. 2⁹. lȝ de tactu
⁊ guſtu aſſerat hr̄e organū circa cor. ¶ De cognitione
itellectiua pȝ ēt φ orit̃ a ſenſu: ſiue ſit hita p inuētionē:
ſiue p doctrinā. De habita p inuētionē pȝ: de habita ēt
p doctrinā pȝ idē: lȝ aliqd dicāt ꝯtrāriū. nā addiſcens non
pōt cognoſcere niſi cognoſcat ad qd iſtituta ſunt ſigna
q̄ ꝓponit docēs: ⁊ illa appꝛehēdit p aliquē ſenſum. vn̄ ſi
cecus a natiuitate doceret̃ ab aliquo de colorib⁹ nunq̄ȝ
hr̄et de eis habitū ſcientificū: ſed tn̄ habitū fidei: vel cre
dulitatis: q2 poſſet credere docenti: φ color eſt tale ens:
vel forte nō hr̄et niſi cōceptū nois: vel habitū vocalē: ⁊
iō dicit Ariſt. p̄ poſte. φ deficiēte ſenſu deficit ſcīa que
hꝫ de ſenſibilib⁹ illius ſenſus: quā ipoſe eſt accipe. oīs ḡ
ſcīa orit̃ a ſenſu. nam ſi illa ſcibilia ſunt ſenſibilia: pȝ. ſi
aūt nō ſint ſenſibilia: puta ſube imālēs: ⁊ intētiones nō
ſenſate: ⁊ hm̄: tunc ēt talia cōcipiunt̃ ab intellectu: p̄ actu
itell̄s nō ſine appꝛehēſiōe ſenſibiliū: ex qb⁹ cognoſcunt̃:
vel p diſcurſū: vt forte ſuba: vel q2 multiplicāt ſpecieȝ
ſuā cū ſpēb⁹ ſenſibiliū: vt itentiones non ſenſate: ⁊ ſuba
ſm aliā opinionē. ḡ nullo actu itellectus cognoſcit̃ ali-
qd a nobis: niſi p̄ceſſerit cognitio ſenſitiua in ſenſu.

Quantum ad 2^m p̄ncipale notādū: φ oīs cogni
tio intellectiua: vel eſt p̄ncipioꝝ: vel
eſt ꝯclonū: ⁊ vtroqȝ mō diuidit̃: q2 vel eſt notitia incō
plexa puta de termis p̄ncipij vel ꝯcluſionis: vel eſt no-
titia cōplexa de cōplexione. ſ. huius: vel illius.

His dictis riideo ad q̄onē. Et ſit iſta prima ꝯ:
φ ad habēdā notitiā incōplexā de
p̄ncipijs: q̄ eſt de terminis ſimplicib⁹, necīa eſt cognitio
ſenſitiua: ſeu expimētalis: hoc pȝ ex p̄dictis: naȝ p̄exiſte
cognitiōe ꝑticulari ſenſitiua gn̄ant̃ ꝯſir̄ cognitiones po
ſteriores in ſenſu cōi: q̄ phātaſia dr̄: ⁊ ſic vlteri⁹: ⁊ q2 il-
lud qd̄ exiſtit in v̄tute phantaſtica: vt ibi exiſtit: eſt ipro
portionatū ad mouendū itell̄m polem ſm quoſdā: ⁊ iō
attribuit̃ ſibi aliq̄ foia ab itell̄u agēte abſtrahēte quqd
ſit illa forma: v̄tute cui⁹ pōt mouere itell̄m polem: ⁊ ſic
itelligit termios icōplexos. ¶ 2ª ꝯ ſit iſta. Ad hn̄dū de
p̄ncipijs notitiā cōplexā non eſt necīa ſimplr̄ cognitio
ſenſitiua ſeu expimētalis: hn̄ tn̄ eſt vtilis ⁊ coadiuuans:
vt cōplexoni p̄ncipij citius aſſentiat̃. Pria ps ꝯclonis de-
clarat̃ ſic. nam ipſe itellectus ꝯcept⁹ mō p̄expoſito ter-
minis ſimplicib⁹ pōt v̄tute ꝓpria ipſos cōponere vel
diuidere: ita φ cōceptus tales cōplexi ſi ſint p̄ncipioꝝ
p̄moꝝ cognoſcunt̃ eſſe veri lumine nāli itell̄s: q2 p̄n⁹ co
gnoſcim⁹: inq̄ȝtū terminos cognoſcim⁹ p̄ poſte. ⁊ iō co-
gnitio ſenſitiua. vel expimētalis nō eſt ſimplr̄ necīa p
tali cōplexa cognīe de p̄ncipijs hn̄da. Scd̄a ps declat̃
ſic: q2 tales cōcept⁹ cōplexi p̄ns cognoſci: q2 veri ſūt ex
frequēti cognitiōe ſenſitiua ⁊ memoratiua ⁊ expimēta-
li: q̄ȝten⁹ p eas cognoſcim⁹ termios talis p̄ncipij in ſuis
ſingularib⁹ in re eē ꝯiunctos: ſicut ſenſus frequēter videt
hāc totalitatē: ⁊ hāc maioritatē ꝯiungi: ⁊ ex h̄ itell̄s citi⁹
aſſentit huic p̄n⁹: oē totū mai⁹ eſt ſua pte. ſic ḡ pȝ ex p̄di
ctis: qualr̄ cognitio expimētalis valet ad cognoſcendū
illud qd̄ eſt p̄n^m artis ⁊ ſcīe: de quo hꝫ 2⁹ poſte. q2 ⁊ pp
cognitionē ſimpliciū: q̄ cognitione ſenſitiua appꝛehēdun
tur: ⁊ pp cognitionē veritatis in cōpōne mō p̄expoſito.
¶ Notādū tn̄ ad maiorē declaratiōnē v̄itatis duarū cō-
cluſionū dictaꝝ: φ q̄ȝtū ad cognitionē terminoꝝ de p̄n
cipijs nō eſt cognitio expimētalis: ſeu frequēs acceptio
ſenſibiliū necīa: ſȝ aliq̄ appꝛehēſio ſenſibiliū eſt ita necīa:
φ ſine illa ipoſe eſt ab itell̄u ꝯcipi: vel appꝛehendi qd̄ eſt
termin⁹ p̄ncipij: vel ipm̄ cōpo^m: qd̄ ita vex eſt de ꝯne:
ſicut de p̄n⁹: vt dicet̃. Quātū aūt ad conditioneȝ cōplonis

Intellectiua cognitio a ſenſu oritur.
A ō dic: ⁊ p̄⁹ poſte. expoſitores.

Cecus a natiuitate de colorib⁹ nō ſciaȝ ſȝ fidē habere poteſt.
T. c. cō. 33.

Subē notitia quomō.

Intellectiua cognitio multiplex.

Ad q̄onē ſm mētē ꝓpriā. Pria cōclo.

Henricus. Uide. 3. d. 1. ⁊ 21. ⁊. 15. qō. enoli.
Scd̄a cōclo.

A. l. cognitio

T. c. cō. 6.

T. c. c. vltimi

pncipij iuuat cognitio experimētalis: vt citi⁹ assentiatur pn⁰ affirmatiuo si p sensum cognoscat̄ ꝯiūctio extremorū in singularib⁹ ꝛ negatiuo si in sensu sit disiūctio: ſʒ nō est simplr neccīa: nec ipsa: nec aliq̄ sensitiua: lʒ.n.nūq̄ p aliquē sensuʒ videat̄ ꝯiūctio: vel sepatio i re: ſʒ tñ ex sensib⁹ apprehēdant̄ termini: ꝫ itell's cōponat vel diuidat ipse ꝓpa v̄tute assentiet: imo vbi sensus pcipit ꝯiūctionē singulariū terminoꝝ i re: adhuc certi⁹ adhereret pn⁰ per lumē nāle itell'c̄ꝙ pp aliq̄ apprehēsionē sensus: si.n. in apprehēsiōe sensus eēt error: adhuc itell's circa illō pn^m nō erraret q̄tū ad v̄itatē cōpōnis: ꝛ iudicaret ēt sensum errare circa h̄: nō obstāte: ꝙ a sensu errāte accipet notitiā simpliciū: ꝛ illa cōponeret ex sua v̄tute. ⁋ 3ª ꝯclo sit ista. Ad h̄ndā notitiā incōplexā de ꝯne q̄ est notitia terminoꝝ neccīa est cognitio sensitiua: seu expimētalis. Ista declarat̄ sic p^o: ꝛ ei⁹ ꝓbō pʒ ex p̄cedētib⁹: q2 nihil est in intellr̄: qn p̄us fuerit in sensu aliquo mō: q2 vl' p se: vt color. vel p ptes suas: vt mōs aure⁹. vel in suo remisso: vt albedo intēsa. vel in suo silī: vt antechrs. vel in suo effectu: vt itelligētia. vel alicuo alio mō. ⁋ 4ª ꝯ sit ista. Ad h̄ndā de ꝯne notitiā cōplexā iuuat cognitio sensitiua: ꝛ expimētalis: nō tñ ē neccīa simplr. Hoc sic pʒ: nā cognitio expimētalis iuuat ex frequēti memoria genita: q̄.s. ꝯclo ista vera est: q2 p sensuʒ vʒ ꝯiūctio ꝯnis in terminis singularib⁹: vlteri⁹ cū itell's assentit ꝯni: q2 vera ē ex frequēti cognitiōe sensibiliū: ꝛ cog̃scit illō cui assentit nō eē per se notum: nec est p̄mum principium cognoscit illud eē veꝝ: ꝛ h̄ q2 hʒ cāʒ: ꝛ sic icitat̄ ad ingrēdū pp qd illius veri: vn̄ expti de ꝯclone q2 est: vn̄r se h̄re circa illā: sicut admirātes adhuc cās ei⁹: qō cognoscūt q2 veꝝ ē: ꝛ ex h̄ icipiūt philosophari: ꝛ cām ingrere: pʒ in lr̄a: ſʒ dr̄ia ē inter admirationē ꝛ expimētū: q2 admiratio min⁹ est q̄ cognitio expimētalis: q2 admiratio pōt eē ex vnico actu sentiēdi: ꝛ expimētū nō. ⁋ Ex p̄dictis pʒ v̄itas q̄ōnis: q2 ex expimētis gn̄at̄ ars: siue q̄ ad pn^a: siue q̄ ad ꝯnes: q2 cognitio expimētalis: seu notitia sensitiua q̄tū ad notitiā cōplexā nō est totalis cā: nec neccīa simplr: verūtñ est vtilis ꝛ coadiuuās mō p̄dicto: est tñ neccīa simplr q̄tū ad notitiam incōplexā. Sic ad questionem.

A.1.diuiso.
Tertia ꝯclo.
Vide de sēsu ꝛ sensato capitulo tertio. Cadere sub sensu multipliciter.
Quarta conclusio.
A.1.de cognitione.
Differt experimentum ab admiratione.

Ad argumēta.

Ad p^m cū dr̄: ꝙ ex multis non pōt ꝯcludi oia: dr̄ vno mō: ꝙ s̄m Ari. 8. topi. inductū in multis singularib⁹ opʒ vl'e cōcedere vel iferre instāniā: aliogn ꝓteruit ridēs: expert⁹ aūt hʒ notitiā de multis: ꝛ in nullo iferr̄ istāntiā. g pōt accipere: ꝙ sic ē d oib⁹. ⁋ Sʒ ꝯ: q̄uis ꝯcludat̄ ridēti diale ctice s̄m artē nūc dictā: tñ scia nō gn̄at̄ p h̄: nā lʒ ita sit in multis: nō tñ necē est ita eē i oib⁹: lʒ nesciat qs inferre istāniā: ꝛ q̄diu nō est necē ita eē in oib⁹ nō est firma adhesio: ꝙ sit ita in oib⁹. ⁋ Alr̄ g dōm: ꝙ argumētū bene ꝓbat: ꝙ cognitio expimētalis q̄tūcūqꝫ frequēs nō ifert necciō: ita eē in oib⁹: ſʒ tñ ꝓbabilr̄: ꝛ ex h̄ seq̄t: ꝙ nō est sufficiēs cā ad cāndū artē: vel sciaʒ: ſʒ tñ coadiuuans: ꝛ occasionalis: qō ꝯcessuʒ est in corpe q̄ōnis. ⁋ Ad 2^m cū dr̄: ꝙ ex cogne: q2 nō ifert̄ cognitio pp qd. Dōʒ vt p̄us ꝙ ex expimēto nō seq̄t pp qd notitia sciētifica: ſʒ ex expimēto cog̃scēti: q2 est: dat̄ occasio ingrēdi cām: ꝛ sic inuestigādi pp qd: ꝛ p ꝯñs: ꝙ ita sit in oib⁹: nā expt⁹ p singularia arguit p sile: ꝙ sic est de vno singulari: ita ē de plurib⁹: ꝛ sic est de multis: ita ꝛ de oib⁹: ex multis eni singularib⁹ cū hac ꝓpōne: nā agit vniformiter: vt in plib⁹ nisi ipediat̄: seq̄t vl'is: ꝛ si nō sit cā ipediens: seq̄t simplr ꝙ sic sit in oib⁹. ⁋ Ad 3^m dōm: ꝙ ly ex ꝓpōt ibi noiare cāʒ efficiētē nō p̄ncipalē: sed instr̄alē: nec talē: q̄lis est notitia p̄ncipioꝝ respectu ꝯnis: ſʒ minorē: q2 occasionalē mō p̄expositio: efficiēs aūt p̄ncipale in oi acq̄sitione sciētā h̄ic

Ad p^m argumentū c.3. ꝛ.6. ꝛ alibi. Vide.1.pos. t.c.29.
Ad solu.
Vide.2.phy. t.c.9.meta. t.1.ꝛ.2.de generatione.
Ad tertium.
A.1.notare.

q̄ ēt ꝯnū ex p̄ncipijs est ipse itell's v̄tute luminis nālis: ꝓpositio v̄o allegata de efficiēte: ꝙ vel est pfectius effectu vel nō min⁹ pfectū vera est de cā p̄ncipali ꝛ totali s̄ʒ Cōmē. 11. meta. ⁋ Ad 4^m nego aīs: q2 scia nō inest nobis a nā. Ad ꝓbōnē Platonis: dico ꝙ Plato docuit puerū in illa iterrogatione: sicut ꝛ oēs alij docētes: nihil eniʒ pōt docēs facere quo ad assensuʒ p̄hēdū cōplexis: nisi debito ordine ꝓponere p̄ncipia nota discipulo: ꝛ talia seq̄ētia ex illis in illo ordine quo sequunt̄: ꝛ ipse discipulus ꝓpria v̄tute intell's acq̄escit illis sic ordinate ꝓpositis: q2 syllogism⁹ pfect⁹ nulli⁹ idiget ex p̄ p̄oꝝ. ⁋ Ad 5^m de plib⁹ expimētis ꝛc̄. dictū est in corpe q̄ōnis: quo cognitio sensitiua sufficit ad notitiā p̄ncipij: si vltra intell's abstrahat ꝛ cōponat. Ad notitiā āt ꝯnis plus valēt multe memorie: ꝛ pl'a expimēta: vt faciētes cognoscere qa: ꝛ ingrere pp qd: cū aūt dr̄: ꝙ multa accn̄a eiusdē spēi non pnt eē sil' in eodē: dico ꝙ nō est veꝝ vl'r: nec in ꝓposito. Ad Ari. dicet̄ in qnto quō itelligēdus sit. ⁋ Ad vltimū Augusti. Dōʒ: ꝙ nō oia sensibilia sūt ꝯtinue mutabilia: nec in fieri: vt dicet̄ in 4° hui⁹ ꝯ Heraclitū. Sed ad auctoritatē Aug. saluādā pōt dici: ꝙ sincera veritas nō cognoscit̄ a sensu: ita ꝙ sensus cog̃scat imutabilitatē veritatis: nec obm inq̄tū sic imobile nisi pñs: ꝛ dū est pñs: nō aūt semꝑ est pñs: posito ēt ꝙ semꝑ ꝯtinuaret̄ visio mea circa obm aliqō: qō sit.a. sicut in p̄ instāti nō pcipio imutabilitatē.a. p sensuʒ: q2 p tūc nō pcipio: nisi quō.a. se hʒ: vt tūc: q2 nō pcipio ip̄m nisi vt est tūc pñs: ita ēt in tota visiōe q̄tūcūqꝫ ꝯtinua nūq̄ pcipiā imutabilitatē.a. ſʒ p ol nūc pcipiā quō se hʒ p tūc: nō sic est de intellu: q2 possuʒ itelligere rē s̄m ꝙ ipsa imutabilis est: ꝛ ipsaʒ rei imutabilitatē. Alr̄ dr̄: ꝙ a sensibilib⁹ nō ē expectāda sincera veritas tāq̄ a cā p̄ncipali effectiua: tñ a cognitione sensitiua tanq̄ ab occasiōe acq̄rit̄ sincera v̄itas ꝛ imutabilis: q2 ois nostra cognitio icipit a sensu: lʒ ab eo non h̄eat totalē cāliitatē. ⁋ Alr̄ dr̄: ꝙ Augusti. loq̄t de q̄daꝫ cognitiōe supiori i diuinis vel regulis eternis i q̄bus solū vʒ pfecte veꝝ: ꝛ ad istā nō attingit cognitio sensitiua.

Cā efficiens duplex.
T.c.40. Ad quartuʒ.
Capl.1. Ad quintum
Ad sextum. In expōne litere t.c.22.
Quō a sensibilibus h̄eat sincera v̄itas.

⁋ Ad agere quidem igitur experientia nihil ab arte differre videtur: sed ꝛ expertos magis proficere videmus sine experiētia rationem habentibus. Questio.VI.

Queritur Utrū verū sit: ꝙ expt⁹ nobilis artē certi⁹ opet̄ artifice inexpto. Uī̄ ꝙ nō: q2 sicut prudētia ē habit⁹ cognitiu⁹ circa agibilia: ita ars circa factibilia ex. 6. ethi. ſʒ nullus certi⁹ agit circa agibilia q̄ prudens. ergo nec circa factibilia q̄ artifex. ⁋ P̄. Agēs p cognitionē q̄to certi⁹ cog̃scit tāto certius opat̄: ſʒ artifex certi⁹ cog̃scit q̄ exptus ex lr̄a: q2 cognoscit cām ꝛ pp qd: expt⁹ tñ qa. g ꝛc̄. ⁋ P̄. Qui pfectius scit qddītatē alicui⁹: pfecti⁹ scit illud: ſʒ artifex pfectius sit qd est sanare q̄ exptus. ergo pfectius sit sanare. ꝓbō minoris: q2 qdditas sanatiōis est vl'e: ꝛ p se etiā respicit obm vl'e: vl'e aūt magis scitur ab artifice q̄ ab experto. ergo. ⁋ Contra Aristo. in litera.

Arguit p̄mo
Ca.1.ꝛ.5.
Secundo
Tertio

Respondeo planū ē: ꝙ exptus certi⁹ opat̄ artifice inexpto. Cui⁹ rō est quā ponit p̄hs: q2 cognitio expimētalis est p se singularis: circa qō p se est opatio: cognitio aūt artis est vl'is a p̄mo ꝛ p se: q2 si est singularis: hoc est ex ꝯñti: ꝛ p accn̄s: q2 g expt⁹ pfectius cognoscit opabile q̄ artifex: iō pfecti⁹ opat̄: ꝛ hoc est qō ait Aristo. hic in lr̄a: si igit̄ sine expimento qs rōnē h̄eat: ꝛ vl'e qd cognoscat: in hoc aūt singulare ignoret: multotiens quidem in curatione peccabit.

Ad q̄ōnem.

Ad primum Ex ambo sūt habit⁹ practi. ci.

Ad argumēta. Ad pᵐ dōm: q in aliquo ē sili
nido. s. q sicut prudētia ē ha
bitus cognitiu⁹ circa agibilia: ita ars circa factibilia: sꝫ ē
dissilitudo in alio: q prudētia non gñat in nobis nisi ex
actib⁹ nr̄is: iō nullus est prudēs: qn fuerit expt⁹: ars autē
nō gñat solū p expimētū: sꝫ ēt p doctrinā sine expimen
tis: pꝫ: ⁊ iō pōt aliqs hēre artē: q nō est exptus: quare mi
nus certe cogr̄scit opabile p se q̄ꝫ exptus: ⁊ iō incerti⁹ opa
bit q̄ꝫ exptus. ¶ Cōtra h̄ dicit Ari. q ars gñat ex expi
mēto: nō ḡ pōt gñari p doctrinā sine expimēto. ¶ Rn̄
deo: dictū phi nō est vlr verū: sic eni est verū: q ex expi
mēto gñat ars: sꝫ nō ōis ars. ¶ Alr pōt dici: q expimē
tū duplr pōt sumi: vno mō p cognitiōe expimētali ad
hibito ope exteriori: alio mō nō adhibito ope exteriori
exercitatiuō: scdo mō ōis ars gñat ex expimēto: p° mō
nō opꝫ: nō sic de prudētia: q opꝫ exercere actus pruden
tie si hō debeat eē prudēs: sic aūt loquitur in proposito.
¶ Ad zᵐ de agēte p cognitionē dicēdū: q. s. argumētū
pcederet si artifex certi⁹ cognosceret singulare: circa qd
est opatio p se q̄ꝫ expertus: qd falsū est: q artifex certi⁹
cognoscit vle: exptus aūt certius singulare: circa qd est
opatio p se. ¶ Cōtra: q tūc vr̄ sequi: q artifex nō cogno
scit pticulare: qd est ꝯ multos: vel si sic: tūc argumētū p
cedit: q tūc cognoscit pticulare pp qd: sicut vle: qd nō fa
cit expt⁹: ⁊ p ꝯn̄s certi⁹ cognoscit opabile: ⁊ tūc illud qd
p⁹us. ¶ Rn̄deo qcqd sit de cognitione pticularis: vtrū
p se possit intelligi ⁊ cognosci: de quo forte dicet 7° hui⁹:
tn̄ ꝯcedat p nūc: tūc ad formā rōnis dr̄ vno mō: q arti
fex ex hoc solo est artifex pfect⁹: q hꝫ hitū pfectū in vlr:
quē hēre pōt nō applicādo ad pticulare: ꝯuenit eni ꝫ scire
in vli ignorādo in pticulari z° poꝝ: pōle est igit̄ artificē
eē pfectū: ⁊ tn̄ nō p se cognoscere pticulare: circa qd est
opatio. Exptū aūt est ipōle esse pfecte exptū: nisi pfecte
cognoscat singulare: q cognitio expimētalis p se est ipi⁹
singularis: artifex ḡ ex eo q artifex nō opꝫ: q ita cogno
scat opabile: sicut exptus: tn̄ ex hoc nō seqt̄ qn pōle sit
artificē ita p se ⁊ pfecte cognoscere singulare: sicut exptū
si applicet cognitionem vlem: quā hꝫ ad ipm singulare.
Est ergo intelligēdū dictū Ari. de his habitib⁹ pcise ꝯsi
deratis in respectu ad illa: quoꝝ sunt pn̄⁹ cognoscēdi: ex
se: nō aūt de his: q̄ pn̄t cognosci p applicationē horū ha
bituū ad alia. ¶ Alr dr̄: q in singulari: circa qd est opa
tio p se: sunt multa p̄ter nām cōeꝫ: q̄ multū diuersificant
actionē: nā alr opꝫ agere circa hūc ifirmū i n hoc loco: ⁊
hoc tempore quā circa illum infirmum eadem infirmi
tate in spē laborātē in alio loco: ⁊ in alio tempore. Ista
aūt annexa cognoscit exptus ex multa frequētatione ⁊
cognitiōe singulariū: ⁊ q̄tū ad se: ⁊ q̄tū ad annexa: q̄ nō
opꝫ cognoscere artificē vt artifex est: q lꝫ de singulari
possit cognoscere p se pp qd si applicet: nō tn̄ cognoscet
annexa p hitū artis: iō exptus certi⁹ opat̄. ¶ Alr dr̄: q
qd sit de cognitione artis ⁊ expimēti: q exptus ex freqn
ter agere hꝫ hitū in potētia motiua: q̄ exeqt̄ opōnē: vel
forte in mēbro quo agit aliū ab habitu potētie expimē
tatiue iterioris sensitiue: vt cytharedus hꝫ quēdā hitum
in manu: q̄lē nō hꝫ artifex inexptus: ⁊ q iste habit⁹ mul
tū facit ad expedite agēdū: iō exptus hn̄s talē hitū expe
ditius ⁊ certius opat̄. ¶ Ad 3ᵐ cū dr̄: q pfectius scit ⁊c̄.
dōm: q maior est vera de scire speculatiuo: ⁊ mi. silr: sed
ꝯclo nō pōt sumi: nisi p scire practico: q lꝫ scire ꝯstruit̄
cū ifinitiuo sanare qd ex cōi mō loquēdi signat opōnē:
iō rō nō valet: q ꝯ practica nō seqt̄ ex p̄missis specula
tiuis. ¶ Sꝫ ꝯ: q artifex inq̄tū talis nihil cognoscit spe
culatiue: cū ars sit habit⁹ practicus. ḡ minor est vera de
cognitione practica: maior aūt de vtraqꝫ: q quācūqꝫ co
gnitione: siue practica: siue speculatiua perfectius cogno
scitur quid est aliquid: eadē perfecti⁹ cognoscitur illud:
ergo ꝯclo est vera de cognitione practica. ¶ P̄. Sciētia
practica cū sit habit⁹ itell̄s est circa obm vle: qd est obꝫ
intell̄s. ḡ magis est circa obꝫ vle q̄ꝫ circa pticulare: ⁊ tūc
seqt̄ ppositū: q pfectiorē sciaꝫ practicā hꝫ q p se cogno
scit vle: cuiusmodi est artifex: ⁊ p ꝯn̄s perfecti⁹ opatur.
¶ Rn̄deo ad pᵐ dico: q scire practicū est duplex. s. sci
re opari: ⁊ scire ordinatiuū ad opari. pᵐ ppriē est practi
cū ⁊ stricto mō. zᵐ vō minus ppriē ⁊ cōiter dr̄ practicū.
p̄mū scire est expti: q imediate opat̄. zᵐ est artificis: cui⁹
est ordiare pōtēnā exequētē opōnē: ⁊ iō artifex media
te ⁊ remote opat̄: hic vō imediate: ōis ḡ artifex scit pra
ctice: nō p̄mo mō: sed scdo mō. Scire aūt scdo mō pōt
dici speculatiuū respectu p̄mi: cū aliqualr recedat a p
pinquissime scire practico: ⁊ sic accedit ad speculatiuū: qn̄
eni sunt duo extrema opposita: qn̄ aliqd recedit ab vno
vr̄ accedere ad aliud. Sic ḡ intelligēda est solutio data:
q ꝯ rōnis est ppinquissime practica: minor aūt est practi
ca: sed nō ppriē: ⁊ iō est speculatiua respectu ꝯn̄is: ꝯclo
aūt practica nō seqt̄ ex ambabus p̄missis speculatiuis.
¶ Ad zᵐ dōm: q scire practicū p̄mo mō est p se circa
singulare: ⁊ nūq̄ꝫ acqrit̄ nisi ex experiētia: vn̄ est eiusdē
potentie: cuius est cognitio expimētalis: puta cogitatiue
forsan: sed scire practicū z° mō pōt esse circa vle: ⁊ est in
intellectu extendente cognitionem ad vniuersale opera
bile: circa quod non est operatio actualis.

quis prudēs.

Est rn̄sio de ctorio.

Experimētū duplr potest sumi.

A. l loquitur

Ad secūdū.

Tenet q sic. q cū sit magis ens q̄ vle igitur magis intelligibile.

A. l cōtingit Capi. zo.

Titulus. s. qd nis.

Vide. z. phy sico. t. z. t. 3. ethico.

Ad tertium.

Vide in plogo p. q. ō pra ra ⁊ practica.

Practicū scire duplex.

Vide in plogo. q. 4. i fi.

Quod scire practicū circa singl̄e ⁊ vle ⁊ cui⁹ potētie

¶ Actus autē ⁊ omnes generationes circa singulare sunt ⁊c̄. Questio. VII.

Queritur Utrū oēs actus: ⁊ gnōnes
sint circa singulare. ¶ Et
vr̄ q nō: q si sic. ḡ act⁹ itell̄s est circa singu
lare. ꝯn̄s est falsum. ḡ ⁊ an̄s. falsitas ꝯn̄tis
pꝫ: q act⁹ intelligēdi nō est circa singulare:
sed circa vle p sētā ex z° de aia: singulare dū sentit̄: vle
dū intelligit̄. pbatio ꝯn̄e: q act⁹ intelligēdi est pprius
actus artis ⁊ scie: ergo aliqs actus. ¶ P̄. Si sic. ḡ singu
lare est p se subm motus ⁊ gnōnis: ⁊ taliū passionū. ꝯn̄s
est falsum. ḡ ⁊ an̄s. ꝯn̄a pꝫ: sed q ꝯn̄s sit falsum pbo: q
tūc tales passiones cū p se insint singularib⁹ nō poterūt
demr̄ari de subto i aliq̄ scia cū singulare nō sit p se subꝫ
alicui⁹ artis vel scie: nā singularia relinquēda sunt ab ar
te fm Porphyriū. ¶ P̄. Si sic. ḡ ex numerali distōne
obiectoꝝ seqt̄ numeralis distinctio potētie. ꝯn̄s est fal
sum: q eodē visu videm⁹ h̄ albū: ⁊ illud. pbatio ꝯn̄e: sic
ex vnitate p se obti vel diuersitate est vnitas vel diuersi
tas act⁹: ita ex vnitate vel diuersitate act⁹ est vnitas vel
diuersitas potētie. ḡ si singulare est p se obm actus: seqt̄
q ali⁹ est act⁹ circa singulare hoc ⁊ illud: ⁊ per ꝯn̄s alia
potētia: sicut ḡ est aliūs ⁊ aliūs actus: quo vr̄ hoc albūꝫ:
⁊ illō: sic alia ⁊ alia potētia. ¶ P̄. arguit̄ logice sic. Sor
tes p se sanat̄: sortes p se est hō. ḡ hō p se sanat̄: sꝫ hō nō
est p se singulare. ergo nō oēs act⁹ sunt p se circa singu
laria. ¶ P̄. Si sic. aut circa hoc singulare tm̄: aut circa
singulare abstractū ab h̄: ⁊ ab illo. si pᵐ. ḡ ita circa h̄: q
nō circa illud: quare potētia visiua ita erit circa hoc al
būm: q non circa illud qd est absurdū. si secūdū det̄. ergo
circa vniuersale: q abstractū ab hoc: ⁊ ab illo est vniuer
sale. ¶ Contra Aristo. hic in litera ⁊c̄.

Respondeo Duplex est act⁹: vel operatio: vna
transiens in exteriorē māmm: sicut
edificare: alia est manens in agēte: sicut itelligere: ⁊ vel
le: de quo dōm est amplius als. ¶ His p̄missis dicēdū
p̄mo: q ppō Ari. vera est de actibus trāseūtibus: ⁊ hoc

fm q

Arguit p̄mo

T. c. 60. idē s p°post. te. cō. 40. t. z. po ste. ad fineꝫ.

Secundo.

Vide primo post. t. 7. me taphy. c. 1. de specie.

Tertio.

Vide. z. de anima.

Quarto.

Quinto.

In oppositū

Actus ⁊ opa tio duplex.

Vide. 9 meta phy. ca. 16 in nono libro.

Uide in quo. q.13.τ.13.di. quarti.q.1.τ Fran.in con. flatu.di.3.q. 6.τ Sco.di. 3.primi in fine τ primo repoꝛ tationi.d.27 ſm ꝙ exiſtūt extra in rebus:τ habēt eē exiſtētie:nō ſm ꝙ ꝯſiderant ab intellectu:τ habent eē cognitum. Itaqꝫ duo dicant in gloſando ꝓpōnē phi. Primū dictū eſt:ꝙ ꝓpō phi eſt intelligēda de actu trāſeūte in māam extra. 2m dictū ē:ꝙ ꝓpō nō ē itelligēda de actu imanēte. Pri mū dictū ꝓbaſ ſic.nullū ſingulare exiſtit in ſubo vlī:ſꝫ ſingularī:ſꝫ actus trāſiēs extra eſt ꝑ ſe ſingularis:τ exi ſtit in aliquo:ſicut in ſubo cū ſit accñs.ḡ illud in quo exi ſtit:eſt necīo aliqd ſingulare:τ nō vlē:ſꝫ illud eſt ſubm: vel obꝫ circa qd.ergo. ¶ Sꝫ ꝯtra:qꝛ oīs actio eſt in agē te:vt in ſubo:ſed obm act⁹ nō eſt agēs.ḡ actus nō eſt in

Actio duplex eo:q̄re rō nihil ꝯcludit. Rñdeo duplex eſt actio:actio re ſpectus:τ actio acta:pª vtiqꝫ eſt in agēte:q̄ nō dicit aliud q̄ꝫ reſpectū quēdā agētis ad paſſum: vt trāſmutātis ad trāſmutatū.2ª actio eſt ipſe mot⁹:vel forma:q̄ terminat motū:τ ꝓducit ꝑ motū:τ ita eſt in paſſo:ſicut τ mot⁹ in

T.c.19.τ in de.22. mobili ex.3.phyſi.de 2ª loquīur nō de pª:q̄re tenet rō. Dixi aūt vt exiſtūt in reb⁹ extra:τ nō ſm ꝙ ꝯſiderant ab intellu:qꝛ act⁹ vlis vt ꝯſideraſ ab itellu reſpicit obꝫ vlē:vt inferi⁹ diceſ:q̄cūqꝫ ſit actus ille. Scdm dictū ꝓ

qm ſīs τ ſe quē. baſ ꝑ oppoſitū:nā actus imanēs exiſtit in agēte:ſicut in ſubo:τ nō in obo:ſicut intellectio lapidis eſt ſubiectiue in intellectu:nō in lapide:τ iō talis act⁹ eſt ſingularis:qꝛ exiſtit in ſubo ſingularī:ſicut pꝫ de itelligere:ſꝫ obiectū circa quod eſt ſit per ſe vniuerſale.

Ad primū. **Ad argumēta.** Ad pmū pꝫ:ꝙ ꝓcedit de actu imanēte:de quo nō intelligiſ

Ad ſecundū ꝓpoſitio. ¶ Ad 2m dī:ꝙ q̄libet moueri exiſtens in nā eſt in aliquo ꝑticulari:tñ ab h̄ moueri τ ab illo pōt ab ſtrahi vnū cōe moueri:τ pōt eē paſſio ꝑ ſe pmo demrā bilis de aliquo ſubo cōi in aliq̄ ſcia:τ aīs eſt ſubm nālis

Regula nota bilis. Uide primo poſte.t.c.2.τ infra. phie.ꝓbatio huiꝰ:qꝛ qd ineſt multis vniuoce:τ nō vni ꝑ alterū:opꝫ ꝙ pº inſit vni cōi ſllis:ꝑ cu⁹ nāꝫ inſit illis mul tis:oīs eni act⁹ vt vlis:τ in ꝯſideratione intellꝰ exiſtens eſt circa obm vlē:τ nō ſingulare:vt ſdixi. ¶ Ad 3m ne

Ad tertium. Uide.q.ſeq. go ꝯñꝫ.Ad ꝓbōnē dico:ꝙ nō ex q̄cūqꝫ vnitate:vel di uerſitate obti:vl act⁹ ſeqꝫ vnitas:vel diuerſitas potētie: ſꝫ ex vnitate vel diuerſitate ſm gen⁹.Cōfirmaſ a ſili.nā ſicut potētia receptiua māe reſpectu formaꝝ eſt eadem reſpectu oīum formaꝝ eiuſdē gn̄is phyſi.ſic τ po⁹ cogni

T.c.27. tiua reſpectu oboꝝ.Cōfirmaſ 2º ꝑ Ari.2º poſte.dicētē: ꝙ ſenſus eſt vlis:vt hoīs:nō callie hoīs:ſentire:ho ſingu

A.l.rōnē laris. ¶ Cōtra hāc rōnē arguiſ:nā ſequunſ tria incōue niētia.pmū:ꝙ ſi ſic.ḡ aliqd ſm rōnē vlis eēt ꝑ ſe obm ſenſus.ꝓbatio ꝯñe:qꝛ obm ſm vnitatē gn̄is eſt ꝑ ſe vlē: falſitas ꝯñtis ꝓbaſ:qꝛ tūc nō diſtīgueren ſenſus τ itellꝰ penes obta ſꝫ rōnes formales:qꝛ vtraqꝫ potētia eēt cir ca obm vle. 2m:qꝛ ſi ſic:vlitas ſcederet oēm actū itellꝰ:

pº de anima. co.8. qd eſt ꝯ Cōmē.q vult:ꝙ itellꝰ facit vlitatē in reb⁹.ꝓba tio ꝯñe:q̄cqd eſt pus poꝛe:eſt pus poſterioꝛe:ſꝫ act⁹ ſen ſus ꝓcedit actū intellꝰ:obꝫ aūt ſenſus ꝓcedit actū ſenſus: ergo τ ꝓcedit actū intellꝰ:ſi ḡ obm ſenſus hꝫ vnitatē ge neris:vt tu dicis:cū iſta vnitas ſit vnitas vlis:ſeqtur ꝙ vl.tas ꝓcedit actū itellꝰ. 3m:qꝛ ſi ſic.ḡ potētie cognitiue: puta ſenſui:eſt aliqd ꝑ ſe obm ſm aliq̄ꝫ rōnē:ſm quam ipoſe eſt illā potētiā illud ꝑ ſe obm cognoſcere.ꝯñs eſt euidēter falſuꝫ.ꝓbatio ꝯñe:qꝛ ſenſus nihil cognoſcit niſi ſentiēdo:ſentire ē ſoli⁹ ſingularis ꝑ ſe:vt ꝯcedit ēt tu ſoꝛ

T.c.27.q.16 Uide de vli reali τ eiꝰ en titate τ vnita te in codeꝫ.in ſuꝑ ci. ex 2º poſte. ¶ Rñdeo ſicut ꝓbabiſ in 7º opꝫ dare ſter vnitatē vlis in actu aliq̄ꝫ vnitatē realē minoreꝫ vnitate numerali:q̄ eſt poꝛ ex nā rei vnitate vlis:a q̄ moueſ in tellectus ad cādū aliqd cōe abſtractū ab h̄ ſingulari τ illo eiuſdeꝫ ſpēi magis q̄ꝫ diuerſarū:alr vlē eſſet pura fi ctio:τ ꝓbatur ēt vnica rōne ꝓ nūc:qꝛ circūſcripto omni intellu hec albedo magis ꝯuenit cū hac albedine q̄ꝫ cuꝫ

aliquo alterius ſpēi:vel generis iſta cōueniētia cū ſit de pmo modo relatiuoꝝ fundaſ ſuper vnuꝫ.ḡ iſta vnitas eſt realis:qꝛ relatio realis non pōt fundari ſupra ens ra tionis tñ:ſed hec vnitas nō eſt numeralis:pꝫ.ḡ erit aliq̄ minoꝛ.Un̄ dico:ꝙ illud vnū reale ꝓcedens actū intellꝰ nō eſt vnū in multis q̄ꝫ ad eē:ſꝫ eſt vnū ſter multa: vel de multis ꝑ intellectū abſtrahētē:τ ꝓdicātē illud de Ad vlis rōnē duę ꝯditiōes multis:τ tūc eſt actu vlē:τ nō pus:qꝛ ambe ꝯditiones re requirunt. quirunſ ad vlē pº poſte. ¶ Dicēdū ḡ ad icōueniētia ad ducta:ꝙ vnitas obti ſenſus:quā dixi vnitatē gn̄is:nō eſt aliqua vnitas vlis i actu:de qua ꝯcludit:ſꝫ eſt aliqd vnū T.c.25.τ.15 vnitate poꝛe:q̄ eſt vnitas realis:minoꝛ tñ vnitate nume τ ſcdo poſte. rali.Sed ꝯtra illud vnū eſt aptū natū ꝓdicari de plib⁹: t.c.16. ergo eſt actu vlē. ¶ Pꝫ. Illud vnū vel eſt vlē:vel eſt ſin gulare:qꝛ nō eſt dare mediū:nō eſt vlē per te.ḡ ſingula re:τ tūc reddit argumētū:qꝛ reſpectu diuerſoꝝ ſingula riū ſunt vel erūt diuerſe potētie. ¶ Rñdeo ad pm τ di co:ꝙ illud vnū reale eſt aptū natum ꝓdicari de plibus aptitudine remota:ſed ſit aptū aptitudine ꝓpinqua per intellectū.pª aptitudo nō ſufficit ad vlē actu.ſed ſcda eſt necīa cū pma:τ iō illud vnū reale nō eſt vlē actu. ¶ Ad 2m dico ſm Aui.5º meta.ꝙ eq̄nitas tñ eſt equinitas:nec Capi.1. eſt vna:nec plures:nec eſt vlē:nec particulare τc̄.ſed ab Uide.3.d.ſe ſtrahit a q̄cūqꝫ tali ꝯditione:τ iō eſt mediū iter vlē τ ꝑ cūdi.q.1.oīa ticulare ꝑ abnegationē vtriuſqꝫ. ¶ Notādū tñ ꝙ Aui. que hic tāgū nō negat vnitatē ſimplr de q̄dditate cū ait:ꝙ nō ē vna: tur. neqꝫ plēs:ſed negat vnitatē numeralē:τ multitudinē ſi bi oppoſitā:ad quā q̄dditas eſt de ſe indifferens:τ de ſe ad neutrū determinanſ:nec ad vlē:nec ad ſingulare:τ vt ſic in ſe ꝯſiderata ſine vtroqꝫ illoꝝ eſt obꝫ ſenſus:hꝫ tñ ſemꝑ vnitatē ſibi cōpetētē:nā oē vnū eſt vnū vnitate ſi bi ꝓpria:hec eſt vnitas minoꝛ vnitate numerali:aut poꝛ A.l.maioꝛ. vnitate vlis in actu vt ꝓdictū ē. ¶ Ad 4m ꝓncipale:qd Ad quartū. eſt argumētū logicū rñdeo:ꝙ accepit duas ſingulares ex q̄bus nihil ſeqꝫ:ſicut nec ex duab⁹ indefinitis. ¶ Alr dī ꝙ argumētū eſt in 3ª figura:vbi ſemꝑ eſt ꝯclō ꝑticu laris:cū igiſ ꝯcludiſ .ḡ hō ꝑ ſe ſanaſ:ly hō hꝫ ſupponere pro ꝑticulari:τ ſic nihil ꝯ ꝓpoſitū:imo magis ꝓ. ¶ Cō tra:ly hō eodē mō ſupponit in ꝯclone:quo ꝓdicaſ in mi noꝛi:ſed ibi ꝓdicaſ vt vlē:cū dī:ſortes ꝑ ſe eſt hō.ḡ ſilr in ꝯclone. ¶ Rñdeo nego maioꝛē:nā alr ex vlib⁹ non poſſet ꝯcludi ꝑticulare in tertia figura:qd eſt falſuꝫ:pꝫ in pmo:τ in ſcdo mō nō.ḡ opꝫ ꝙ eodē mō ſupponat in cō cluſiōe:quo ꝓdicaſ in pmiſſa. ¶ Aliter dī:ꝙ lꝫ ex neceſ De hoc infra, ſariis nūq̄ꝫ ſequaſ niſi necīū ſicut ex veris nō niſi verū: τ in.3.q.2. tñ ex ꝑ ſe pōt ſequi nō ꝑ ſe. ¶ Ratio pmi eſt:qꝛ aīs nō A.l.vel. pōt eſſe necīū:nec verū:niſi ēt tale ſit ꝯñs:alioqn poſſet eſſe verū ſine illo:pmiſſe aūt ſe hñt vt aīs:ꝯclō vt ꝯñs. ¶ Rō ſcdi eſt:qꝛ aīs eſt ſeparabile a ꝯñte q̄ꝫ tū ad cāli tatē:qꝛ aīs pōt eē cā ꝯñtis:nō ecōtra:iſta autē cāl itas eſt in ꝓpoſitionib⁹ veris ꝑ ſe:qꝛ ſubm pōt hēre cām in ſe:q̄re ꝓdicatū ſibi inſit:nō aūt ecōtra:τ iō ꝓpoſitio ꝑ ſe nō ꝯuerti tur in ꝑ ſe ex pº poſte.aīs vlis affirmatiua ꝑ ſe eēt ſim T.c.34.ex ꝓ pliciter ꝯuertibilis:qꝛ ꝓpoſitio ꝑ ſe eq̄pollet vli in argu miſſis in.t.c. mēto.ḡ eſt fallacia accñtis:qꝛ nō valet:ſi duo ꝯueniūt in 35. Uide ſu vna cā.ḡ vnū eſt cā alteri⁹ ſic in ꝓpoſito iſta.ḡ ꝯclō ſeqꝫ pra.q.1.hu⁹. q̄ eſt ꝑ accñs.ḡ hō ſanaſ. ¶ Ad vltimū dico:ꝙ hic act⁹ Ad quintū. eſt circa hoc ſingulare:τ act⁹ ſingularis i cōi eſt circa ſin gulare in cōi:τ actus ſm nām circa obm ſm nām:τ act⁹ vlis circa obm vlē:τ pro tāto eſt verū illud ſcdi poſte. T.c.27. ſenſus eſt vlis:ſentire ſingulare:qꝛ q̄libet vn⁹ act⁹ ſentiē di eſt circa vnum ſingulare tñ:multi aūt circa multa:τ oēs illi actus ſunt ab eadē potētia:ex quo ꝯcluditur:ꝙ nullū vnū ſingulare eſt pmū obm potētie:ſed aliqd vnū in multis:qd eſt q̄dā vlē mō expoſito:ſꝫ aūt q̄libꝫ ſen

tire sit tñ circa singulare: nõ tñ vt circa p̄mū obm: sed est circa illud vnū reale: qḋ est in singulari: de quo amplius in septimo: ⁊ in questione sequente.

¶ Amplius autem sensuum neq̃ vnum sapientiam esse ponimus: cū his singulorū cognitiones maxime proprie sint: sed ꝓpter quid de nullo dicunt. Questio. VIII.

Arguit p̄mo

Queritur vtrū obm per se sensus sit aliqḋ sub rõne singularitatis: et ita q̄ singularitas sit formalis rõ obtiua sensus. Ũr q̄ sic: nā dicit ph̄s p̄ meta. q̄ cognitiones singulariū sūt maxie ꝓprie sensibus. ¶ P̄. 2° de aīa: singulare dū sentit: vle dū itelligit. ¶ Cõfirmat: q: alr idē ſm eādē rõnē erit obm sensus ⁊ intell'c: nā si singularitas nõ est rõ obtiua sensus. ḡ erit ipsa nā subiecta singularitati: sȝ nā talis est obm intell'c: quõ ḡ ponet dña sensus ⁊ intell'cū diuersaꝝ potētiaꝝ diuersa sint obta: nõ vi. ¶ P̄. Cui⁹ est act⁹: ei⁹ est potētia ſm Aristo. p̄ de somno ⁊ vigilia iuxta p̄n^m: sȝ sentire est ipsius singularis: vt singulare est. ḡ ⁊ ipse sensus. ꝓbatio minoris ſȝ ph̄m 2° poste. sentire est singulare.

In p̄hemio. T.c. 60. ⁊ alibi vbi supra. q. p̄cedenti.
Arguit 2°.
Arguit tertio capitu. 1. T.c. 27.

Sed contra est Aristo. 2° poste. sensus est vniuersalis vt hois: sentire ꝟo singularis. ¶ P̄. Sicut se habet potentia receptiua materie respectu formaꝝ: sic po^a cognitiua sensitiua re^u obtoꝝ: sed potētia receptiua mãe est eadē respectu oīuȝ formarū eiusdē gñis phys. q: inter oēs formas tales est transmutatio ex. 10. meta. trāsmutatio aūt nõ est nisi iter formas: q̄ hñt idē susceptibile: ⁊ idē gen⁹ phys. qḋ idē est. ḡ idētitas potētie sensitiue iudicabitur respectu vnitatis obti sȝ gen⁹. ¶ P̄. Singularitas: vt sic: est eiusdē rõnis in colore: ⁊ in sono ⁊c. ḡ singularitas nõ est formalis rõ obtiua. ꝓbatio p̄ne: q: ꝑ formalē rõnē obtiuā distinguntur potētie: vel ostēdunt esse distincte. ḡ si sic: eadē potentia eēt respectu soni: ⁊ coloris: qḋ est manifeste falsum. ¶ P̄. Uel hec singularitas est formalis rõ subtiua: vel abstracta ab hac ⁊ ab illa. nõ p̄ mõ: q: tūc aliqḋ singulare nõ sentiret. si 2° mõ illa singularitas est cõis ⁊ vlis.

In opposi'. T.c. 27.
P̄rimo.
Secundo.
T.c. 12.
Genus physicum quid.
Tertio.
Quarto.
R̃.1. aliquid.

Ad q̄nem.

Respondeo ⁊ dico: q̄ singulare sub rõne singularitatis nõ est obm ꝑ seipsū⁹ sensus: sed obm ꝑ seipsū⁹ sensus est aliqḋ reale vnū p̄us vnitate vli: ⁊ min⁹ vnū q̄ vnū numero: vt p̄dixi iā. ¶ Ubi notādū: q̄ in singulari est duo p̄siderare. s. ipsaȝ singularitatē: q̄ pōt vocari heccitas: ⁊ nām subiectā singularitati: q̄ de se est indifferēs ad eē h': ⁊ vt sic indifferēs p̄cedit ipsaȝ singularitatē: ⁊ in illo suo p̄ori quo p̄cedit: hȝ illā indifferētiā: ⁊ vnitatē realē minorē vnitate numerali: cū ergo sentit singulare: ipsa nā subiecta singularitati est formalis rõ obtiua: lȝ totū singulare sentiat: vt qḋ. ¶ Si q̄ras quõ se hēat ipsa singularitas: vel heccitas ad obm: cū nõ sit rõ formalis obti. Dico q̄ se hȝ ad modū quo cā sine qua nõ. Sic intelligēdo: q̄ ipsa ꝓprietas idiuidualis nõ est rõ agēdi: sed hñ est p̄ditio agētis: ipsa eni nā est rõ mouēdi: ⁊ agendi in sensu: sed nõ sine singularitate: obm ḡ sensus est ipa nā idifferēs: nõ tñ sentit sine singularitate: vt pȝ in sitū: q̄ color non vi: nisi sub q̄titate: lȝ q̄titas nõ sit formalis rõ ipsi⁹ obti: est tñ rõ sine qua non.

In singulari duo p̄siderāt
Obm sensus duplex quo. s. ⁊ quod. heccitas cõditio agētis: ⁊ non rõ agēdi est.

Ad p̄mum

Ad argumēta. Ad p̄mū dōm: q̄ ꝑ tāto cognitiones singularium dr̄ ꝓprie sensibus: q: rõ singularitatis est reqsita ad actum sensus nõ vt rõ formalis obti: sȝ vt cā sine qua nõ. ¶ Ad illud 2° de aīa ꝑ idē. ¶ Ad cõfirmationē de distinctione sensus ⁊ itell'c ꝑ obta dico: q̄ si ſm vnā opionē vle in actu esset per se obm intell'c possibilis ⁊ cāretur ab intellectu agēte: tūc nõ sequeret incõueniēs: q: nā que est obm sensus nõ est actu vle. Si ꝟo dicat ſm aliā opionē: q̄ intellectus agēs nõ cāt vle: sed intell's polis p̄siderans istam q̄dditatē illimitatā causat in eā vleita: q̄ vle actu nõ est ꝑ se obm intell'c: sed p̄sequit̄ ēt actionē p̄mā intellectus possibilis: ita q̄ quidditas ſm se: sicut est obm sensus: vt p̄cessum est: ita ⁊ intellectus si sic dicatur: tūc argumentum haberet apparentiam. Si potentie distinguātur ꝑ obiecta tūc respōdeo: q̄ potētiarū quedā sūt disperate: quedam subordinate. Si disperate: tunc dico q̄ etiā habēt obiecta disperata. Exēplū potētie sensitiue particulares ideo vnus sensus: puta visus nõ pōt in obiectuȝ alterius: puta auditus si sunt subordinate: vel sunt eiusdeȝ generis: puta si ambe sūt cognitiue: vel alterius generis: puta si vna est cognitiua: altera appetitiua: si sunt subordinate ⁊ eiusdem generis: habent etiaȝ obiecta distincta subordinata ſm cõmunius: ⁊ minus cõmune: ⁊ tamē potentia superior potest in omne in qḋ pōt ⁊ inferior. Exēpluȝ sensus cõmunis: ⁊ sensus particularis: q: sensus cõmunis est potentie superior: ⁊ habet obiectū cõmunius: vnde potest in omne illud in qḋ pōt visus: ⁊ adhuc plus patet scḋo de anima. Similiter de potētijs subordinatis alterius generis: nam si potentia cognitiua est cõmunior q̄ appetitiua habebit obiectum cõmunius si sint equalis ambitus: vt in qḋcūq̄ pōt vna: potest ⁊ reliqua: tūc habēt idem obm ambe: ⁊ sub eadem ratione: q̄tum est ex parte obiecti: sicut habent se vt credo intellectus: ⁊ voluntas: de quo alias. ¶ Ad propositum intellectus ⁊ sensus sunt potentie subordinate: ⁊ eiusdeȝ generis: quia ambe cognitiue: distinguunt̄ ergo penes obiectū cõmunius ⁊ minus cõmune: vnde in quodcūq̄ pōt sensus: potest ⁊ intellectus: sed non conuertitur: eadem ergo natura indifferens: ⁊ nondū actualiter vl's poterit cognosci ab vtraq̄: ⁊ nihil mali sequitur. ¶ Ad illud de somno ⁊ vigilia: cuius est actus: eius est potentia: dicitur vno mõ q̄ verū est subtiue: nõ obiectiue: ita q̄ cuius subtiue est potentia: eius subtiue est actus: ex hoc enim probat Ari. ibi: q̄ sicut actus sentiendi est compositi: ita ⁊ potentia: ⁊ non anime tñ. ¶ Potest etiā dici in proposito: q̄ eiusdē est actus ⁊ potentia etiam obtiue: ita q̄ sicut potentia sensitiua hȝ pro obiecto illā naturā sic indifferentem: sic ⁊ actus: qḋ probatur: tuȝ q: aliter nõ esset idem obiectū potētie ⁊ actus: tum q: al's potentia sensitiua haberet aliquid per se obiectū ſm aliquā rationē: ſm quā impossibile esset illam potentiā cognoscere actu obiectū illud: qḋ est absurdū: ⁊ q̄ sensus cognoscat obiectum ſm nāȝ cõmunē: ⁊ nõ ſȝ singularitatē. probatur sic: q: omnis potentia cognitiua cognoscit obiectū sub illa vnitate: sub qua distinguit ipsum ab omni alio: qḋ nõ est vnum ista vnitate: sed sensus: puta visus actu videns obiectum: nõ distinguit ipsum ab omni alio: qḋ nõ est vnum vnitate numerali ⁊ singulari. ergo non cognoscit ipsuȝ sub vnitate numerali vel singulari. ergo sub aliq̄ alia: illa est vnitas nãe realis minor vnitate numerali. probatio minoris: q: lȝ radius in medio cōtinuo mouetur: ⁊ sit alius ⁊ alius numero: visus tamē nõ distinguit: sed iudicat ip̄m quasi vnū continue permanentem. Similiter si per diuinā potentiā fierent duo corpora simul in eodem loco eiusdē q̄titatis ⁊ coloris: nūq̄ sensus distingueret inter illa: sȝ iudicaret vnū corp⁹ numero se sentire: hec est vna rõ ad ꝓbādū illā vnitatē inter illas potentias. 7. meta. ¶ Sicut ḡ negādū est de potētia sensitiua: q̄ sit ꝑ se: ⁊ p̄ circa singulare: ita negādū est de actu. Cū dr̄ 2° poste. sentire est singulare: ⁊ quecūq̄ silia adducant̄: eādē hñt veritatē: quatenus singularitas est ratio: sine qua non.

cāt vle p⁹ ⁊. 3. p. secundi. Vle a quo cāt̄.
Dicitur p̄bis potētie distinguunt̄ ꝑ obta de q̄bus poet̄ v̄bo verificari.
Potentie in multiplici differentia.
T. cõ. 145. ⁊ infra.
Vide. 3. d. ꝑ.
Ad tertium.
Vide infra li. bro. 5. q. 10. ad hoc. Vide p̄° elencoȝ q. 17. ⁊ sup. 3. meta. q. 4.
R̃. 1. singularem.
Casus.
R̃. 1. alias.

¶ Itaq̄

¶ Itaq3 primuz existimamus sapientez oia maxime scire vt contingit zc. Qõ.IX.

Argum̃ pmo. Queritur vtrũ ad metha.inq̃tũ talis p se ptineat cognoscere
T.c.1. oẽs qdditates rerũ in pticulari. Et vĩ q sic. nã fm Phm 6° huius iuxta pn^m nulla alia scia facit ɔsiderationẽ de ipso qd qd est. g̃ ista hz cognoscere oẽs qdditates. ɔña pbaẽ: q2 qdditates rez sũt note. si g̃ in nulla alia scia: sequitur q in ista.
Secundo. ¶ P. Cognitio tñ in vli est imp̃fecta: eo q ɔfusa z indistincta. g̃ si meta. nõ cognoscit quidditates rerũ in pticulari: sed tñ in vli, eẽt imp̃fecte sciẽs: z alij pfecte: qd est ɔ Phm hic in plogo.
Tertio. ¶ P. A simili sicut est in potẽtijs ordinatis: sic est in hitib^9: sz sic est in potẽtijs ordinatis: q potẽtia supior põt oẽz rõnẽ apprehẽdere: quã põt iferior. g̃ habit^9 supior cognoscet oia q̃ cognoscunẽ in hitib^9 inferioribus: sz habit^9 inferiores cognoscũt in pticulari. ergo z supior meta. est habitus suprem^9. g̃ zc.

A. l. z supiora. In oppositũ. **Contra.** si sic. ergo omnes alie scientie sup̃fluerẽt: qd est absurdũ dicere.

Ad qõnẽ fm mẽt auctorĩ. **Respondeo** di q sic: sz sunt duo modi dicẽdi: vn^9 modus est: q ad meta. ptinet cognoscere qnãlibet qdditatẽ. fm q qdditas est: z fz q hec qdditas: nõ tñ fm oẽm rõnẽ cuiuscũq3 accñtis huic qdditati. sz h̃ pertinet ad alias scias. ¶ P: o isto mõ arguiẽ p sic. qdditas hic ẽ prior cognitiõe: diffõne: z tpe: motu: z q̃titate: z quocũq3 alio accñte ex 7° hui^9. g̃ põt ɔsiderari absq3 illis accñtib^9: q2 prius i suo priori nõ depẽdet
T.c.4.z.5. a suo posteriori nec q̃tũ ad eẽ: nec q̃tũ ad cognosci: alr sũ nõ eẽt prius: sed qdditas: vt sic nõ ɔsideraẽ in scia nãli: q2 illa nõ abstrahit a motu: nec in mathematica: q2 illa nõ abstrahit a q̃to. g̃ relinq̃ẽ q in metaphy. ¶ P. Si hec qdditas pticularis nõ ɔsideranẽ a meta. g̃ ab aliquo alio. ɔña est falsũ. pbatio: q2 illa scia q̃cũq3 fuerit subalternata metaphy. q2 cũ metaphica ɔsideret qdditatez in cõi: si illa ɔsideret in pticulari hz subz sub subto: qd est
A. l. q̃ est dispositio. diffõ scie subalterne. ¶ P. Si nõ. g̃ supius z iferi^9 p se ad eãdẽ sciaz nõ ptinebũt. ɔña est falsũ: q2 eiusdẽ scie ẽ ɔsiderare nũerũ: z binariũ: triãgulũ: z ysochelem zc. ɔña pz: q2 hec qdditas est iferior ad qdditatẽ in cõi. ¶ P. p^a cognitio de re ptinet ad metaphicũ: q2 est pm^9 sciẽs: sed p^a cognitiõe de re cognosciẽ sua qdditas. g̃ zc. minor pbaẽ: q2 illud qd est de re oino ostẽsibili cognosciẽ de re p^a cognitiõe hõ est qdditas ppria: q̃ habeẽ p diffõnẽ fz
T.c.59. Vide. 6. metaphy. idem. illud septimi metaphy. ca. vltimo: q̃rere eni q̃re hõ est hõ: nihil est q̃rere. Vñ ibi ondit Ari. q qd est rei hz rõnẽ cãe: z pncipij idemõstrabilis: nec põt de eo formari qõ pp qd. ¶ Ali^9 modus dicẽdi tenẽs eãdẽ ɔnẽ est q
Scds mod^9 dicendi. qdditas hec z pticularis est prior accñtib^9: z accñtia p se respectu illi^9 qdditatis sũt ppria accñtib^9 p accñs: sz g̃ qdditas fm q hec pticularis: z ẽt q̃tũ ad se p accñtia ptinet ad meta. tñ inquãtũ mobile: vel hñs: q̃ sũt accñtia p accñs. i. vt formalr itellecta sub aliquo accidẽte p accñs ptinet ad aliã sciaz: q2 sic est posterior seipsa itellecta sine illis accñtib^9: q̃ sunt accñtia p accñs. Ambo isti modi ɔueniũt i h̃: q alie scie nõ ɔsiderãt qdditatẽ: nec hãc qdditatẽ in se: sz tñ accñtia sibi. Sz differũt: q2 primus mo-
Cõueniẽtia z dña illarum opi. dus dicit: q metaphica ɔsiderat qdditatẽ: z hãc qdditatẽ tñ: vt qdditas est. Scds modus dicit: q metaphica ɔsiderat qdditatẽ: z hãc qdditatẽ: nõ tñ vt qdditas ẽ: sz ẽt q̃tũ ad p se accñtia. ¶ Sz ɔ illud in quo ɔueniũt
Cõtra cõue-niẽtiã opionum. arguiẽ: q2 si sic. g̃ oẽs alie scie ɔsiderant de ente p accñs. ɔña est falsũ: z ɔ Aristo. 6° meta. g̃ z añs. ɔña est euidẽs:
T.c.4. z ifra q2 qdditas cũ accñte p accñs ɔstituit ens per accñs fm Phm 5° meta. ca. de ente: z vno. Cõcedũt g̃ illi q dñt: q de
T.c.2.z.13. z alibi. corpore mobili inq̃tũ mobile est scia nãlis: z q mobilitas, sit formalis rõ subiectiua: nec habeant ɔcedere: q nãlis scia sit de ente p accñs: de quo als. s. in p^a qõne libri physicorũ plixius recolo me dixisse. ¶ Cõfirmaẽ rõ: q2 ne-
Cõtra opinãtes corp^9 mobile eẽ subm in scia nãli. cesse est p̃cognoscere de subto qd est ex pmo poste. sed ens p accñs nõ hz qd: q2 oẽ hñs qd: vel est gen^9: vl' in genere: sed ens per accidens nõ est in gñe: imo distinguiẽ
T.c.2. ɔ oia gña 6° meta. ¶ Cõtra: illud in quo scds modus di-
T.c.4. stinguiẽ a p̃ arguiẽ sic: q2 si sic. g̃ oẽs alie scie erũt sciẽtie
Cõtra oppo-sitũ dñam. metaphysice subalternate. ɔña est falsũ: vt ẽt ipsi dñt. g̃ z añs pbatio ɔñe: q2 tũc nulla passio remanet ɔsideranda in alijs sciẽtijs: q2 sola metaphica ɔsiderat pprias: z pmas passiões: alie aũt accñtia p accñs: z per ɔñs nulla alia demñat pmã passionẽ inesse: sz p̃supponit demõstrari in alia: sz ɔclõ vbi demõstraẽ p^a passio: est pn^m in inferiori scia: vbi demõstraẽ posterior passio: vl' aliqd aliõ: sed hec est ɔditio scie subalternãtis: z subalternate. g̃ oẽs alie scie sunt subalternate scie metaphysice. ¶ Alr ergo
Ad qõnẽ fm mẽtẽ pprias. dicendũ: q ad metaphysicã: inq̃tũ talis: nõ ptinet ɔsiderare oẽs qdditates in pticulari: sz i vli tñ: z sub rõne en-
Vide instantias in Scoto in plogo. p. q.3. in si. z.2. d.1. q.2. z.3. d. scdãm. q.1. z alibi sepe. vide Fran. in plogo. cõsono q.14. tis: z hoc pbat rõ facta ad oppositũ: q2 alr oẽs alie sup̃fluerẽt. Vñ z Ari. multũ tẽperate dicit: sic decet: z vt cõtingit: q2 sapiẽtis nõ est scire oia quocũq3 mõ: sz vt ɔtingit. i. in cõi: z in vli: nec rõnes alterius opionis cogunt. ¶ Ad pmũ dico: q q̃lz qdditas nõ est prior oi accñte: sed solũ qdditas sube: nõ aũt qdditas q̃titatis: vel q̃litatis: q2 si sic: eẽt prius seipsa. ¶ Contra adhuc stat argumẽtũ: q2 qdditas ignis est prior oi motu: z q̃titate. g̃ vt sic nõ cõsideraẽ a nãli: nec a mathematica. g̃ a metaphica: z habeẽ ppositũ. ¶ Rñdeo: mobilitas nõ est formalis ratio
Mobilitatẽ subi nãlis sci entie formalẽ rõnẽ nõ esse ostendit. subiectiua subti nãlis: vt als dixi. Cui^9 vna est rõ p nũc: q2 subm sub rõne subti prius est nãlr passiõe. g̃ in suo priori passio nõ est formalr rõ cognoscẽdi ipsuz: ex quo posterius est: mobilitas aũt est passio in scia nãli. ¶ Dicẽdũ g̃ q qdditas ignis cũ illo: qd appropat ipz qcqd sit illõ: vt ppriũ subz mot^9: ɔsideraẽ i scia nãli. g̃ talis qdditas vt qdditas ɔsiderabiẽ a phõ nãli: illõ ˀo qd appropat ipsuz: vt sit subm mot^9: nõ est mot^9: q2 prius nãlr hz rõnẽ illã q̃ sit subm mot^9. ¶ Ad z^m cũ inferiẽ: q illa est subalternata metaphice dico: q põt reduci ɔ eoz: nã fz eos illa alia hz subm sub subto: z vltra adderet dñiã accñtalem ad subm metaphysice: nã qdditas fz se q̃tũ ad accidẽtia p accidẽs ɔsideraẽ ab alia scia: hec est aũt vna õ ɔditiõib^9 scie subalterne: q addat dñiaz accñtalem. Ad formã pcedit ab insufficiẽti. Ad cui^9 euidẽtiã notãdũ: q
Que ɔdõnes subalternate sciencie sint. vna ɔditio scie subalterne est: q suũ subm sit sub subto scie subalternãtis. Alia q sciat q2: vbi supior scit pp qd: z a supiori accipit sua pn^a ad pbãdũ ɔnes. Alia q subz addat dñiaz accñtalẽ: sicut son^9 addiẽ numero: z visuale linee. Ad propositum l3 nãlis z mathematica habeant subm sub subto metaphice: q2 illa ɔsiderat qdditatẽ in cõi: z iste qdditatẽ in pticulari. i. in spãli: nõ tñ addũt differẽtiam accñtalẽ: sz eẽntialẽ: puta hãc qdditatẽ sup qdditatẽ. ¶ Ad 3^m dõm: q ad eãdẽ sciaz ptinet ɔsiderare supi^9 z inferi^9 genus z spẽm fm rõnẽ supioris: sicut pz i exẽplo q adduciẽ: q2 arithmeticus ɔsiderat de nũero z binario fm rõnẽ numeri: z sic metaphica fm rõnẽ entis in cõi ɔsiderat de oi ente: tñ de supiori z iferiori põt eẽ alia z alia scia fm aliã z aliã rõnẽ ppriã: vñ si binari^9 hẽret aliq̃s passiões pprias demñabiles de ipso nõ per rõnẽ nũeri. ei^9 ɔsideratio ptineret ad aliã sciaz ab arith-
Prima rei cognitio dupl'r. metica: sic dicẽdũ in pposito. ¶ Ad vltimũ dõm: q p^a cognitio de re vel est vlis: vel est pticularis: pma vli cognosciẽ illud: qd pmo inest sibi in vli: sicut ens: z hõ. p^a

xo particulari cognoscit̃ pmo: qȝ sibi inest i particulari. s. sua ppria qdditas: metaphica aũt non est pma scia pticularis de hoie in pticulari: sed prima vniuersalis de ipso inquantum ens: vel substantia.

Ad primum argumentum — **Ad prīmū** pncipale de 6° meta. dico: q solū intē dit q nulla alia scia ꝯsiderat qd i cōi nisi meta. ¶ Ad 2m qn̄ dr̄: q cognitio in vl̄i est impsectior ꝛc. dr̄ vno mō: q lȝ psectior sit cognitio scie in pticulari: vt pticulare icludit vle q̄ȝ in vl̄i tn̄: tn̄ vbi pticulare nō icludit vl̄e: vle nō est ipsectū. ¶ Alr̄ dr̄: q lȝ aliquo mō cognitio pticularis sit psectior in se sumpta: pcise tn̄ cognitio vl̄is de ppzio cognoscibili est certior sȝ pportionē q̄ȝ cognitio pticularis de suo cognoscibili: qꝛ plus dat cogscere vl̄e q̄tū cogscibile est q̄ȝ pticulare. ¶ Ad 3m de silī de potētijs ordinatis dico: q nō est sile de potētijs ꝛ hītib': qꝛ ex q̄ supior poa hȝ maiorē v̄tutē ꝛ vim: si spēs pluriū hȝ: pōt illa pl'a cogscere: sȝ hitus nō est rō cognoscēdi nisi repn̄tādo rē: hit' aũt vl̄is nō est repn̄tatiuus illoꝝ pticulariū. pbatio: qꝛ ꝯtingit scire in vl̄i ignorādo in pticulari: habitu g̃ vl̄i nō cognoscunt̃ que sūt habitus inferioris: potentia autem superior: ꝛ habet virtutem maiorem: ꝛ potest recipere alias species.

Ad secundū

Que cognitio perfectior an in vl̄i an i particulari. Alr̄ dicere scūs Tho. vide in pa pte q. 56. ꝛ in q. de veritate. q. 8.

Ad tertium.

¶ Fere āt ꝛ difficillima sūt hoib' ad cognoscendum que maxime sunt vl'ia: nam a sensibus sunt remotissima.

Questio. X.

Arguit̃ pmo Albo dic mā 3 s. d. 1. q. 2. in Scoto. Tex cō. 2.

Queritur Utrū magis vl'ia sint difficiliora ad cognoscēdū. Et vr̄ q nō: nā inata est nobis via pcedere ex notiorib' nobis ex p° phy. ꝛ itēdit ibi: vt pȝ p l'raȝ: q vl'iora sint nobis magis nota: ꝛ singularia min' nota. ¶ Cōfirmat̃: qꝛ ꝯfusa ꝛ idetermināta sūt nobis magis nō: vt dr̄ ibidē: totū est magis notū q̄ȝ ptes: sȝ vl'ia sūt magis ꝯfusa: ꝛ idetermiata q̄ȝ singularia: vl'e ē ēt totū. g̃ vl'ia sūt nobis magis nō. ¶ P̄. Illa citius occurrūt itellui: quoꝝ singularia occurrūt citi' sensui: sȝ singularia magis vl'is citi' sentiunt̃. g̃ magis vl'ia prius itelligunt̃. pbō minoꝛ: qꝛ pueri p oēs hoies appellant pñes: ꝛ oēs feminas mr̄es ꝛc. pȝ ēt in expimēto Aui. qꝛ si aliqd videat̃ a remotis pus cognoscit̃ q sit corp' q̄ȝ aial: ꝛ pus aial q̄ȝ hō: ꝛ hō q̄ȝ sortes. ¶ P̄. Fm Aui. 2° meta. c. p cōissima: vt est ens ꝛ res pa ipressiōe iprimunt̃ in aia. g̃ p cognoscunt̃. ¶ P̄. Oꝫ min' vl'ia magis cognoscant̃: ꝛ sint magis nota nāe: arguit̃ sic. vnūqdqȝ est magis notū: qd est magis psectū ꝛ magis ens: qꝛ sic res se hnt ad entitatē: ita ꝛ ad cognoscibilitatē: sȝ min' vl'e est psecti' ens q̄ȝ magis vl'e: qꝛ addit supra magis vl'e alique psectionē. g̃ est magis notū. ¶ Contra Aristo. in textu.

Tex. cō. 3. p° phy. t. c. 4. Secundo.

p° phy. t. c. 5.

In pma pte animalium. Tertio. A. l. sme. Quarto.

Ad qōnē fm mēte ppriaȝ. — **Respōdeo.** Primo pmittā vnā distīnctionē. 2° ostēdā multiplicē conclusionem.

Ulē duplex. — **Quātū** ad pm dico: q q̄tū p nūc sufficit: duplex est vl'e. s. in cāndo: ꝛ in pdicādo. vl'e aūt i cāndo attēdit̃ penes ambitū ꝛ extēsionē v̄tutis: vt illud dicat̃ vl'ius isto mō: cui' v̄tus ad pl'es effectus se extēdit: sicut cā pma: q̄ tn̄ in se est singularis: vt opponit̃ vl'i in pdicādo: cū nō pdicet̃ de pl'ib' singularib'. vl'e aūt in pdicādo est illud qd diffinit̃ p poste. qd est vnum in multis: ꝛ de multis: qd. s. est aptū natū de pluribus pdicari.

T. c. 25. idē 2. poste. ad fi nē. vide pmo periherme.

Quātū ad 2m: si q̄rat̃ de vl'i fm cāitatē: sit ista pa ꝯclo: magis vl'e fm cāitatē est nobis min' notū q̄ȝ min' vl'e: hāc ostdo sic. q̄to aliqd est min' sensibile: tāto est min' notū nobis: sȝ magis vl'e fȝ cāitatē ē min' sensibile. g̃ ꝛc. maior pȝ d itelligētijs sepatis a māa: q̄ qꝛ min' sensibilia: min' nō sūt nobis. pbō minoꝛ: qꝛ vl'iora in cāndo sūt psectiora: sȝ psectiora sūt min' sensibilia. ¶ Nōndū tn̄: q ista ꝯ nō ē itelligēda de pncipijs cōplexis: nā cāe vel pn̄a cōplexa q̄to sūt vl'iora ēt i cāndo: tn̄ sūt notiora. Uñ ꝛ pa pn̄a simplr̄ sūt: sic loc' iaruit ex 2° meta. ¶ Si aūt q̄rat̃ de vl'i fȝ pdicationē: aut magis vl'e cōparat̃ ad singulare simplr̄: aut ad min' vl'e: sic genus cōparat̃ ad spēm. si p mō: distinguēdū est de cognitiōe: qꝛ cognitio pōt sumi duplr̄. vno mō vt est cōis ad sensitiuā ꝛ itellectiuā: q̄ dr̄ cognitio in gn̄e. alio mō sumit̃ determinate p cognitiōe vel sensitiua seorsum: vel itellectiua seorsuȝ. si g̃ cōparet̃ vl'e magis ad singulare simplr̄ penes cognitionē cōeȝ in gn̄e: sit ista 2a ꝯ. Singulare simplr̄ est nobis noti' q̄ȝ vl'e: hāc ostdo sic. Illud est noti' nobis simplr̄: qd est noti' in cognitiōe pa in nobis: sȝ singulare simplr̄ est hō. g̃ ꝛc. pbatio minoris: cognitio pma in nobis est sensitiua: singulare aūt noti' est nobis cognitiōe sensitiua q̄ȝ vl'e pȝ. ¶ Si aūt magis vl'e nō cōparet̃ ad pticulare vl' singulare simplr̄ q̄tū ad cognitionē in gn̄e: sȝ q̄tū ad hāc: vel illā seorsuȝ. Si q̄tū ad sensitiuā: sit ista 3a ꝯ. Singulare ē nobis noti' q̄ȝ vl'e: hāc ostdo sic. illud est noti' cognitiōe sensitiua: qd sentit̃ p se q̄ȝ qd sentit̃ p accn̄s: sȝ singulare p se sentit̃: vl'e āt p accn̄s: qꝛ inquātū est in singulari: pȝ g̃: q singulare est noti' q̄ȝ vl'e cognitiōe sensitiua. ¶ Si aūt magis vl'e cōparetur ad singulare q̄tū ad cognitionē itellectiuā: vel singulare nō est intelligibile p se: sȝ p accn̄s fm vnā opionem: vel pōt p se intelligi fm aliā opionē. Si pa opio teneat̃: sit ista ꝯ 4a. Ul'e est pus notū q̄ȝ singulare: hanc ostdo sic. oē p accn̄s est posteri' eo: qd est p se 2° phy. ca. de fortuna: sȝ fm pmā opionē vl'e p se intelligit̃: singulare aūt p accn̄s. g̃. ¶ Si āt 2a opio teneat̃ sit ista 5a ꝯ. Singulare est notius q̄ȝ vl'e: hāc declaro sic. ꝯclo nō cognoscit̃ nisi p pncipia: q̄ sunt magis nota fm Ari. p poste. pncipia āt fm eū sumunt̃ p inductionē: inductio aūt est ex singularib'. g̃ tot' iste pcessus incipit a cognitiōe singulariū: ꝛ p ꝯn̄s ista sūt nota pus. ¶ Si āt cōparet̃ magis vl'e ad minus vl'e: vt qn̄ vtrūqȝ est simplr̄ vl'e: h pōt eē duplr̄: qꝛ aut ambo cōparant̃ adinuicē: aut singularia eorū cōparantur adinuicem. ¶ Si scd̄o mō: sit ista sexta ꝯclo. Singulare magis vl'is est nobis noti' q̄ȝ singulare min' vniuersalis: hoc apparet: tū qꝛ illud est confusius: iō pus notū: tuȝ a signo: qꝛ pueri prius vocāt oēs hoies patres: tuȝ a remotis: qꝛ pus vr̄ aliqd esse animal: q̄ȝ hō ꝛc. vt superius dicebat̃. ¶ Si aūt vtrūqȝ vl'e cōparet̃ adinuicē hoc contingit duplr̄: qꝛ vel ipsuȝ superius ꝯsiderat̃ vt est qd indistinctū plura ꝯtinēs confuse: vel est qddā distinctū diffiniēs. ¶ Si p modo: sit ista 7a ꝯclo. Magis vl'e est pus nobis notū: hāc pbāt pme q̄tuor rōnes pus facte in opponēdo. ¶ Cōtra: qꝛ ppinquius simplr̄ tali est magis tale 3° topi. sȝ singulare est nobis simplr̄ magis notū ex 2a ꝯclone: ꝛ min' vl'e est ppinquius singulari q̄ȝ magis vl'e pȝ. ergo est magis notū. ¶ Respōdeo regula ista de 3° topi. est sic intelligenda si sit propinquius illi: in eo qd tale. singulare aūt est nobis magis notū: quia sensibile. illud g̃ qd est ppinquius singulari: vt sensibile: est nobis notius: sed in hoc magis vl'e est ppinquius q̄ȝ minus vl'e: non q vl'e vt sic sit sensibile: sed vt existit in suppositis: qꝛ singulare magis vl'is est nobis notius: q̄ȝ singulare minus vl'is: vt dictuȝ est. ¶ Si 2° mō sit ista octaua ꝯclo. Diffinitū est nobis magis notū: cognitione tn̄ indistincta: qꝛ pus cognoscit̃ diffinituȝ indistincte q̄ȝ diffiniēs: hāc ostdo sic. Cōposita sūt nob magis nota q̄ȝ simplicia: ex p phy. si. qd intelligēdū est cognitione indistincta: ibi eni dr̄: qd totū: qd est cōpositū: est noti' q̄ȝ ptes: sed min' vl'e cōponit̃ ex magis vl'i. g̃ est nobis magis notū cognitione indistincta. ¶ Cōtra 6° topicorum dicit̃: q

Pricipia in duplici dr̄ia.

T. c. 1.

Cognitio multiplex ꝛ que in genere.

Quo cognitiōe singl'e q̄ȝ vl'e sit nobis notius.

Singl'e p se vl'e p accn̄s sentitur.

An singl'e ab itell'u pcipiatur dr̄e sunt opi. sed vide l'ra in. 7. lib. T. c. 66.

T. c. 5. A. l. fortit.

Cōe aūt pōt duplr̄ ꝯsiderari.

Vide. 3. d. p. ꝛ pmo phy. p'ls ad hec. Caplo. 4.

T. c. 3. ꝛ l'ra.

Ca. 6. ꝛ seq.

dr:q diffinitū est minus notū q̄ diffinientia:sȝ diffiniē
tia sunt magis vlia q̄ diffinitū.ḡ ꝛc. ❡ Cōfirmat̄:quia
ca.4.ꝛ alibi. diffō est p simplr priora ex 6° top.sȝ p te talia sunt min⁹
nota nobis.ḡ priora sūt nobis min⁹ nota:qđ vi absurdū.
❡ Rn̄deo:q diffinientia inq̄tū diffinientia sunt nobis
magis nota ꝛ priora:q̄ diffinitū:ꝛ h q̄tum ad distinctā
cognitionem diffiniti:qualis est cognitio diffinitiua:de
tali loquitur Aristo.6.ethicoꝝ.

Ad quartum p⁹ argumēta. **Ad argumenta.** Ad pma q̄tuor:pȝ ex pce
dētib⁹:nā arguit de cogni
tione ↄfusa magis vlis cōpari ad min⁹ vle:ꝛ faciūt p
7ᵃ ↄne. ❡ Ad vltimū:p qđ pbat̄ min⁹ vle esse magis
notū nobis:dōȝ:q veꝝ est de cogne ↄfusa:ꝛ idistincta.
Et facit pro extrema ↄclusione. ❡ Ad illud in oppoᵐ dico:q Ar.h in lr̄a logt̄ de ma
gis vlib⁹ sȝ cāitatē:ꝛ tale vle est min⁹:ꝛ difficilr nobis
notū:vt pȝ ex pᵃ ↄne. ❡ Ex h pȝ intētio hui⁹ textus:de
qb⁹ h in pte ista intēdit Ar.qꝛ de primis causis ꝛ pnci
pys incōplexis:cuiusmodi sunt substantie sepate.

❡ Opȝ enim hanc primoꝝ principiorum ꝛ causarū esse speculatiuam. Qō. XI.

Arguit pmo. **Queritur** Utrū meta.sit scia practi
ca:vel speculatiua.Et vi q
Quere hanc materiā in plo go pmi.q.4. practica:nā ois scia q̄ ordinat̄ ad bonū mo
ris est vē practica meta.est hm̄:qꝛ est vt bo
ni fiam⁹:ordiat̄.n.imediate ad felicitatē:q̄
Secundo. est sūmū bonū nr̄ȝ.ḡ est vē practica. ❡ P̄.Ordiare est
act⁹ scie practice:sȝ meta.ordinat als:vt pȝ hic in lr̄a in
pcedēti caplo.Sapiētis est ordiare ex 6ᵃ ↄditiōe sapiē
Tertio. tis.ḡ meta.est practica. ❡ P̄.Sicut se hȝ theologia ad
pficiēdū nos inec̄ supnālī:sic metaᶜᵃ ad pficiēdū nos in
eē nālī:sȝ illa ponit̄ practica:qꝛ pficit nos p amorē cha
ritatis:q̄ est eē supnāle.ḡ metaᶜᵃ est practica q̄ nos pfi
cit in eē nāli. ❡ P̄.Metaᶜᵃ ē cōis ad practicā:ꝛ specu
Quarto. latiuā:qꝛ vlis re⁹ oīuȝ.ḡ nec ē speculatiua:nec practica.
❡ Contra.Aristo.hic in litera.

Ad q̄ōnē sȝ mētē ꝑprām. **Rn̄deo.** In ista qōne suppono vnū qđ ab oībus
gñalr ↄcedit̄.s.q hitus seu scia practica
aliq̄ mō extēdit̄ ad praxim:sic ꝛ ipse itell's iuxta illud
tertij de aīa:intell's extēsiōe fit practic⁹:h supposito sic
pcedā.Prio declabo qđ sit praxis:ad quā vr̄ extendi
scia practica:ꝛ a qua dr̄ practica.Scđo q̄lr cognitio:seu
Primus articulus. scia practica extēdit̄ ad praxiȝ.Tertio dicet̄ ad qōnē.
Tex.cō.49. **Quantū** ad pᵐ pono talē rōnē.Praxis ad quam
Nō hȝ sic expresse ex textu sȝ cōuer īfert. vr̄ extēdi scia practica:est act⁹ alteri⁹ poᵉ
q̄ itell's nālr posterior intellectiōe:natus elici ↄformiter
Primo quid. itellectui recto:ad h q sit rect⁹ act⁹. Quatuor ↄdōnes
Conditiones ipsius praxis. ponunt̄ in descriptiōe.Pria ↄditio est:q est act⁹ alteri⁹
Prima. poᵉ q̄ itell's h pȝ:qꝛ stādo pcise in actib⁹ itell's nō ē ex
tēsio itell's:qꝛ extēdē est ex̄ se tēdere:sic aūt itell's nō ex̄
se tēdit:act⁹.n.itell's:vt est ei⁹:nō respicit actū alteri⁹ po
tētie.Si dicas vnū actū itell's extēdi ad aliuȝ:quē diri
git:sic act⁹ cognis logice dirigit̄ in actib⁹ discernēdi ꝛ ar
gumētādi:q ēt sunt act⁹ itell's dico:q nō p h scđs act⁹
est praxis:vt mō loqmur de praxi:a qua.s.dr̄ scia pra
ctica:nec p ↄn̄s pm⁹ erit cognitio practica. ❡ Ex his cō
Vide istos parisienses. cludo correlariū:q logica:vel rhetorica nō est scia pra
ctica. ❡ Sȝ ↄ istđ correlariū arguit Aureolus p sex rō
An logica sit practica vide hic. ꝛ vide tertium in sua logica. nes:q logica sit scia practica.Prio sic.Ois hit⁹ actiuus
est practic⁹:sed taȝ logica:q̄ rhetorica sunt hitus actiui:
ḡ practici.maior vr̄ vā:sȝ minor pbat̄:pᵒ de rhetorica:qꝛ
p ethicoꝝ ca.18.ꝛ.19.vocat eam Phs quādā vtutē:vbi
Cōmen.Eustachius dicit.q est q̄dā vt⁹:ꝛ q̄dā poᵃ.Et
de logica pb̄r:qꝛ rhetorica est assecutiua dialectice.si ḡ
Prio rhetorica. rhetorica est hit⁹ actiu⁹:multo plus logica ꝛ dialectica.

❡ P̄.2° sic.Habit⁹ q nō caret respcū prioritatis:ꝛ ↄfor
mitatis:actiuitatis:ꝛ directiuitatis nō est simplr specu
latiu⁹:qꝛ iste vr̄r ↄdōnes hit⁹ practici:sȝ logica est hm̄.ḡ 2.meta.t.c.15
nō est speculatiua.minor pȝ de prioritate:qꝛ icōueniēs est
sil' q̄rere sciaȝ:ꝛ modū sciēdi.i.logicā:ꝛ iō logica pcedit
notitiā oīuȝ aliaꝝ sciaꝝ.De ↄformitate:ꝛ alys pȝ:quia
oēs alie vtunt̄:ꝛ regulant̄ p logicā. ❡ P̄.3° sic.Habit⁹
cui⁹ finis ppri⁹ nō est act⁹ ppri⁹:est hit⁹ practic⁹:logica
est hm̄.ḡ ꝛc.minor pȝ:qꝛ ordinat̄ ad als scias. ❡ P̄.4°.
Habit⁹ q extēdit̄ ad act⁹ alteri⁹ hit⁹:est practic⁹:sȝ lo
gica est hm̄.ḡ ꝛc.maior pbat̄:qꝛ itell's extēsiōe fit practi
cus. ❡ P̄.5°.Habit⁹ q diuidit̄ in docētē:ꝛ vtētē:est pra
ctic⁹.Exēᵐ de medicina:logica ē hm̄.ḡ ꝛc. ❡ P̄. Nullus
hit⁹ speculatiu⁹ facit obȝ suū:sȝ logica facit.ḡ ꝛc.maior
pbat̄ ex dr̄ia:q̄ est iter hit⁹ speculatiuos:ꝛ actiuos posi
tos 6° meta.minor pbat̄:qꝛ logica fac̄ oīones ↄceptuū Tex.cō.1.
expssiuas:ꝛ syll'os ꝛ hm̄:q̄ sūt subm in logica. ❡ Ex his Vide.6.ethi.
oib⁹ īfert regulā talē.ois ille hit⁹ est practic⁹:q nō solū vide istos parisienses de
hȝ p fine actū quē elicit:sȝ ēt actū:quē dirigit in q̄cūq̄ subto logice.
potētiā. ❡ Sȝ iste rōnes:q̄ oēs ex vna radice pcedūt:
nihil ↄcludūt:sicut patebit rn̄dendo:ꝛ reducendo eas.
❡ Ad pmā reduco eā sic.ois hitus actiu⁹ est practicus: Nō logica nō sit practica vide hic.
h est maior:sȝ ois hitus itellectualis est actiuus.ḡ ois ta
lis est practic⁹:qđ est falsuȝ euidēter:qꝛ tunc nulla scia
eēt speculatiua.minor pbat̄:sic tu:qꝛ ois talis hit⁹ est
facilitas:ꝛ q̄dā vtus sm Ari.6° ethic.q sapiam:ꝛ sciam Caplo.39.
enumerat iter vtutes intellectuales. ❡ Ad formā dico:
q maior est vera:si sit hitus directiuus in praxiȝ:ꝛ tunc
minor falsa:qꝛ nec logica:nec rhetorica dirigunt in pra
xim:sȝ solū in actuȝ itell's:vel speculationis:qđ ideȝ est.
❡ Confirmat̄:qꝛ vr̄ fallacia ↄn̄tis est vtus.ḡ practica:
sunt.n.vtutes multe speculatiue:vt dictū est. ❡ Ad 2ᵐ
dōm:q maior vera est:si ille hitus sit directiu⁹ in opō
nem:q̄ est praxis:ꝛ alterius generis a speculatione:ꝛ sic
minor est falsa:qꝛ logica nō est hm̄:non.n.dirigit:nisi in Logica 2ᵃ.
actū rōnis:que nō est vā praxis:de qua loqmur. ❡ Ad
3ᵐ per idē:qꝛ maior est vera:si hēat p fine actū alteri⁹
generis a speculatione:ꝛ sic minor est falsa. ❡ Alr dr̄:
qꝛ minor est falsa simplr:qꝛ q̄cq̄d sit de logica vtēte:tn̄ logica
logica docēs:vt sic:vr̄ hic actū ppriū p fine. ❡ Ad 4ᵐ
per idē.qꝛ si logica extēdat̄ ad actū alteri⁹ hitus:nō tn̄
ad actū q est praxis:de quo nūc loqmur:ꝛ sic rō nō va
let. ❡ Ad 5ᵐ reducit̄:assumpta maiori:addo minoreȝ:
sȝ meta.diuidit̄ in docētē:ꝛ vtentē.ḡ est practica:ↄclo
est euidenter falsa.ḡ maior:qꝛ minor ēt ↄcedit̄ ab ipso.
pbat̄ ēt:qꝛ oēs alie scie vtunt̄ meta.spālr quātū ad pn
cipia cōia:que sunt dignitates quas accipiunt oēs scie
a meta.sm Phm vndecimo huius.3° caplo. ❡ Ad 6ᵐ
minor est falsa:qꝛ q̄cq̄d sit de logica vtēte:tn̄ logica do
cens psupponit obm suū:puta dicibile incōplexū in li
bro pdicamētoꝝ:ꝛ sic de alys. ❡ Aliter:data maiore:ꝛ sm cōeȝ opi.
minore pcedit ab insufficiētia:qꝛ illō nō sufficit ad sciaȝ
practicā:nisi sit directiua vere praxis:nā i hoc stat sciaȝ
esse practicā:vt dicet̄:qđ de logica non pōt dici. ❡ Ad
illā regulā:quā infert dico:q est falsa:tuȝ qꝛ insufficien
ter docet cognoscere praxiȝ:pȝ.tum qꝛ si quelibet talis
extēsio sufficeret ad habitū practicū:pncipiū in specula
tiuis eēt practicū:cū extēdat̄ ad hitū ↄclonū:qđ absur
dius:stat ergo pma cōditio:q praxis sit actus alterius
potētie q̄ intellectus:vel qđ ideȝ est:alterius generis a
speculatione:ꝛ per ↄn̄s nec logica:nec rhetorica est scia
practica.vadant ergo iste rōnes p vias suas:qꝛ ↄtra p
positū nō faciūt. ❡ Scđa conditio est:q est nālīter po Scđa cōditio
steriori intellectione:hoc pȝ:naȝ actus nō hītes ordinē
ad intellectuȝ:vt ordinabiles:ꝛ regulabiles:cuiusmodi

Cui act⁹ potētiaꝝ: p᷑xis ⁊ q̄ nō: ⁊ de multiplicitate potētiarum.

sunt actus vegetatiui: vel ēt nāliter precedentes intellectionē: vt actus sensitiui: nō dr̄ praxes: nec ad eos extēditur practica cognitio: vt sunt priores intellectione. Similiter actus potētie appetitiue sensitiue: quatenus precedit actū intellectus nō est praxis: nec respectu ipsoꝝ actuū est cognitio practica: nisi pro q̄to est aliquo mō moderatiua istoꝝ actuū: ⁊ isti actus sequunt̄ intellectionē moderatiuā: vt p ipsaꝫ sunt moderati. ❡ Ex duab⁹ cōditionibus supradictis sequit̄ correlarium: q᷑ praxis ad quaꝫ extēdit̄ habitus practicus: nō est nisi actus voluntatis elicitus: vel iperatus: nam nullus alius actus a volitione est posterior essentialr̄ intellectione: q: gcūqꝫ ali⁹ act⁹ dcī: aliqs eiusdē rōnis cū isto posset eē p̄or: sic pꝫ discurrēdo p act⁹ oiuꝫ potētiaꝝ. ❡ Sꝫ ꝯ: q: aliq̄ intellectio est act⁹ iperat⁹ a volūtate. g̃ erit praxis: qd̄ est ꝯ p̄mā ꝯditionē. aūs pꝫ: q: voluntas iperat ēt intellectui. ❡ Rn̄deo argumētū peccat p fallaciā ꝯñtis: h̄.n. veꝝ est: q᷑ ois praxis est act⁹ volūtatis elicit⁹: vel iperat⁹: sꝫ nō ꝯuertit̄: lꝫ g̃ aliq̄ itellectio sit iperata a volūtate: ex hoc nō sequit̄: q᷑ sit praxis. ❡ Tertia ꝯditio est: q᷑ praxis est actus aptus nat⁹ ꝯformiter elici itellectui recto: hoc p̄bat̄ tū ex 6° ethic̄. vbi dr̄: q᷑ electio recta necessario reqrit rōnē rectā: ⁊ si hoc est veꝝ de electione q̄ est actus elicitus volūtatis: pari rōne de actu iperato. Tū ex dicto Aug. 15. de trini. cap. 7° q᷑ intell's intelligit sibi: ⁊ alijs: sicut g̃ pōt indicare de actu suo: ita de actib⁹ aliarū potētiaꝝ q̄ sunt posteriores: ⁊ p ꝯñs si recte iudicet: opꝫ ipsiꝫ actū: q est praxis ꝯformiter elici: si debeat eē rect⁹. ❡ Ex duab⁹ ꝯditionib⁹ vltimis ipsius praxis sequit̄: q᷑ act⁹ iperat⁹ a volūtate nō est p̄mo praxis: sꝫ q̄si p accñs: qd̄ pꝫ ex hoc: q: nō est p̄ posterior intellectiōe: nec p̄ natus elici ꝯformiter rōni recte: opꝫ g̃ aliū actum esse p̄ praxim: iste nō est nisi actus elicitus volūtatis: q est volitio vel nolitio: q: per volitionē vel nolitionē hꝫ dictas ꝯditiones actu actus iperatus: ⁊ ipsa nō p aliud. Et hec est rō eius: qd̄ est esse p ex p̄ posterioꝝ caplo de vlī. ❡ Tūc vltra: q: aliqd est p̄ tale: cōiunctū cūꝫ aliq̄ posteriori adhuc esset tale: si posset ab illo separi. ergo si actus volūtatis posset separari ab actu alteri⁹ potentie: erit praxis ēt ab illo separatus: separat̄ aūt circa qdcūqꝫ obm: circa qd pōt esse actus volūtatis: ⁊ nō act⁹ alteri⁹ potētie iferioris cuiusmodi sūt oia imālia. g̃ circa oē tale solus act⁹ elicitus volūtatis est praxis. ❡ Quarta cōditio est talis: q᷑ praxis est act⁹: qui pōt recte: ⁊ nō recte elici: ⁊ hoc significat̄: cū dr̄: ad hoc q᷑ sit rectus: nā si nō posset recte: ⁊ nō recte elici: frustra poneretur respectu eius scia practica directiua: non eniꝫ idigeret directiuo.

Tertia cōdō.

Caplo. 3.

Vide. 14. de trinitate. ca. 8. ⁊. 10. de trini. expressius.

Magis tñ p volitionēꝫ q: est actus p̄m⁹ volūtatis: cōsidera.

Quarta cōdō

Scd̄s articulus.

Duplicē aptitudinalem respectū habet⁹ practicus ad praxim hꝫ.

Caplo. 3.

Caplo. 3.

Quantum Ad z^m p̄ncipale dico: q᷑ ista extensio scie practice ad praxim: vt regule ad regulatū cōsistit in duplici respectu vel relatione aptitudinali. s. ꝯformitatis: ⁊ p̄oritatis nālis: de p̄oritate pꝫ per illud 6° ethic̄. q᷑ electio recta reqrit rōnē rectaꝫ: nō aūt necessario eā regreret: nisi esset p̄or. ❡ De ꝯformitate hꝫ ēt ibidē: q᷑ veritas ꝯsiderationis practice est cōfesse se habens appetitui recto. ❡ Dixi aptitudinali: q: neutra relatio requirit̄ actualis: q᷑ eniꝫ praxis actualiter sequat̄ ꝯsiderationē: cui sit ꝯformis: h̄ oino accidit ꝯsiderationi: sꝫ ab actuali: naꝫ si ab extensione diceretur practica nulla scia eēt necīo practica: sꝫ eadē qn̄qꝫ practica: qn̄qꝫ speculatiua: qd̄ est ipole. sufficit g̃ z^a extēsio aptitudialis. ❡ Ex his ꝯcludo correlariū: q᷑ nulla scia est de p̄ctica: nisi sit directiua alic⁹ de p̄xis mō p̄expsito.

Que scia vere practica.

Tertius articulus.

Quantum Ad 3^m dico: q᷑ metaphysica est scia speculatiua nō practica. Probat̄: tū ex auctē Ari. hic in lr̄a. ⁊. 6° meta. Probat̄ ēt p rōnem: ois scia practica est directiua alic⁹ vere praxis sꝫ duplicem respectū p̄dictū: sꝫ meta^ca nō est h̄: g̃ ⁊c̄. maior pꝫ ex p̄cedētibus. minor probat̄: q: cognitio entis inq̄tum ens nō est nata dirigere in aliquaꝫ vere praxim: pꝫ discurrendo p actus oium potentiarū: qui pñt eē praxes sm̄ descriptionem positaꝫ in p̄mo articulo q̄onis.

Tex. cō. 1.

Ad argumenta.

Ad p̄^m data maiore: ad minorē dico: q᷑ sꝫ opi. Arist. felicitas ꝯsistit in speculatione dei: q̄ nō est praxis: vt pꝫ ex p̄ articulo: ⁊ iō lꝫ meta. ordinet̄ ad felicitatē: tñ ex hoc nō ē cēsenda practica: q: ex h̄ nō extendit̄ ad praxim. ❡ Si dicas: q᷑ ēt meta^ca ordiat̄ ad amorē vltimi finis. Dico: q᷑ nō ordiat̄ ad aliquē amorē: q sit act⁹ elicit⁹ volūtatis: maxie sꝫ Ph̄z: q rc^a vltimi finis nō posuit aliq̄ praxiꝫ: sꝫ ille amor est q̄dā dilectio nālis: vel amor nālis: q sp necīo est rect⁹: ⁊ p ꝯñs nō est praxis: q̄re meta. q̄ ad talē amorē ordiat̄ nō pp h̄ erit practica. ❡ Ad z^m ꝯcedo: q᷑ ordiare in rōne directiui: vel regulanꝫ est scie practice: sꝫ sic mior est falsa: cū dr̄: q᷑ meta^ca ordiat: ⁊ sapientis ē ordiare. Dico: q᷑ veꝝ est in rōne finis: ⁊ sic itelligit Arꝫ. sꝫ h̄ nō suffic̄ ad practicā sciaꝫ: scia.n. practica nō solū ordiat i rōne finis: sꝫ ēt i rōne efficiētis. ❡ Aliter dr̄: q᷑ si dirigit ēt effectiue: nō tñ in praxī: q: actus aliaꝝ sciaꝝ: in qb⁹ dirigit nō sunt alteri⁹ gñis a speculatiōe. g̃ nec praxis. ❡ Ad 3^m qd̄ est a sīlī: dico q᷑ nō currit quatuor pedib⁹: q: lꝫ sit sīle in h̄: q᷑ sic theologia supnālis pficit nos in eē supnālī: ita meta. in eē nālī: tñ est dissīle: q: theolo^a dina pficit nos in amore charitatis: q̄ est act⁹ elicit⁹ volūtatis: ⁊ p ꝯñs vā praxis: meta^ca āt pficit nos in actu amoris nālis: q nō est praxis cū sit necīo act⁹ rectus: ⁊ nō pōt recte ⁊ nō recte elici: q̄re relinquit̄ q᷑ illa sit practica: ista vō non. ❡ Ad 4^m dōm: q᷑ lꝫ meta. sit cōis oi scie rōne subti: qd̄ est ens cōe oi entitatī modus ꝯsiderādi nō ē cōis: sꝫ p̄prius. s. speculatiuus: nec in mō ꝯsiderandi abstrahit ab vtraqꝫ: sꝫ solū q̄tū ad subm.

Ad primum

Ad secundū

Ad tertium.

Ad quartum

❡ Maxime vō principalis sciaꝝ ⁊ magis pricipalis sub seruiēte est q̄ cognoscit cuiꝰ cā sunt agēda singula ⁊c̄. Qō. XII.

Queritur Utrū speculatiua scia sit nobilior p̄ctica. Videt̄ q᷑ nō: nā cui⁹ finis nobilior est: illa scia est nobilior: sꝫ finis practice est bonū eē: finis speculatiue veꝝ scire: p̄^m aūt nobili⁹ est z°. pꝫ: g̃ practica est nobilior speculatiua. ❡ P̄. Scia ordiatiua alteri⁹ est nobilior ordiata: sed scia ciuilis: q̄ est practica ordinat speculatiuā: vt dī p̄mo ethico. g̃ ⁊c̄.

Arguit̄ p̄mo

2. metaphys. Secundo.

Caplo. 2.

Contra Aristo. hic in littera: sed expressius ⁊. 6. ⁊ 7. metaphysice.

Tex. cō. 2.

Rn̄deo. Scd̄ʒ viā Ph̄i: oī practica est aliq̄ speculatiua nobilior: ⁊ iō speculatiua ē simplr̄ nobilior practica. p̄batio hui⁹: q: practica est gr̄a vsus: speculatiua āt gr̄a speculādi veꝝ: sꝫ z^m ē nobili⁹ p̄. p̄bō: illō est nobili⁹: p qd̄ ꝯuenim⁹ cū nobilissimo: sꝫ p itellectionē v̄itatis ꝯuenim⁹ cū subys separatis: q̄ sūt entia nobilissima: nō.n. faciūt: sic̄ nos: nec agunt aliq̄ cōia nobiscū. g̃ ⁊ speculatiua est nobilior: h̄ aūt itelligo: nisi practica excedat speculatiuā i nobilitate obm̄: qd̄ dico pp veram theologiā: tenēdo q᷑ sit practica. ❡ Cōtra. theologia supnālis est nobilior meta. ⁊ tñ illa est vere practica: vt suppono tanq̄ veꝝ. ❡ Rn̄deo: veꝝ est: qd ergo dicet̄ ad Aristo. dī q᷑ metaphysica est nobilior oib⁹ scientys humanitus adinuentis: de talibus enim loquitur.

2. metaphys. Tex. cō. 3.

Vide in plogo p̄mi senṫ. q. 4.

Quibus scia metaphysica nobilior.

Ad argumenta.

Ad p̄^m g̃ dōm: q᷑ bonū simplr̄ nō est finis practice: de

Ad primum

quo Ar. logr: sz bonū opis: nobilius aūt est bo^m specu-
latiuū q̃ bo^m opis: scia.n. practica est: vt boni simus: nō
simplr: sz sz veritatē: illō nō est bo^m simplr: q: sz ph'z
ordinat ad magis bo^m nr̃z.s. vt speculemur subas sepa-
Caplo. 10. ratas: z gratemur in speculatiōe eaꝝ: ista aūt speculatio est
Ad secundū summū bo^m nr̃m: q: est felicitas sz Ar. 10. ethi. ¶ Ad 2^m
nego minorem. Ad pbationē dico: q aliud est ordinare
sciaz in se: aliud ordiare qs eā legere debeat: vel docere:
vel audire: ciuilis aūt ordiat nō istā: sz qs audiat: aut do-
ceat istā. 2^m ptinet ad practicā: p^m nō. Unū aliud est ordi-
nare vsus alicui^9: z qs dz legere z exercere: qd facit ciui-
lis. Aliō est ordiare ipsaz sciaz in se: qd nō facit practic^9
ciuilis. Exercitiū g̃ ciuilis sic ordināns est meli^9 nō sim
plr: sz in aliquo sensu: z sm qd mō ꝑexposito: quare rō
nō ꝯcludit. ¶ Et hec de primo metaphysice.

¶ Quare sic vr̃ hēe: vt puerbialr dicim^9: in
forib^9 qs delinquet zc. Libri. II. Qō. I.

Circa initiū scđi libri metaphysice.
Querit pmo. Utrū p^a pn^a cō-
plexa: sic de quolz affirmatiuo zc. z oē
totū est maius zc. sint nobis nālr cogni-
ta. Et vr̃ q sic. nā Cōme. 2° meta. cōmē.
Argr pmo p: sup illud: nullus ignorat locū ianue in
domo: dicit: q p^a pn^a sunt nobis nālr co-
Secundo. gnita in qlz gn̄e entiū. ¶ P. Prima pn^a cōplexa nō sūt
nobis cognita p iuentionē: nec p doctrinā. g̃ sūt nālr no-
ta. ꝯñtia pz: q: nō sūt plures modi cogscēdi q̃ isti duo.
pbatio añtis: q: oē cognitū p doctrinā: vel p inuētionē
Tex. cō. 1. cogscit p aliqd prius notū: p illud p poste. oīs doctrina z
oīs disciplina zc. sed pmis pncipijs nihil est prius notū.
g̃ nō sūt cognita p doctrinā: nec p inuentionē.

In opposi- Contra Phs 3° de aīa dic: q aīa de se est sicut ta-
Tex. cō. 14. bula rasa: in qua nihil depingit. g̃ sz suā
naturam: z ex se nullam hz cognitionem.

Ad qōnez hz Rn̄deo z dico duo. Primū q notitia pmoꝝ pnci-
mēt. ppositi. pioꝝ nō inest nobis a nā. Probatio hui^9:
Primū dctm q: oīs nr̃a cognitio intellectiua hz ortū a sensu: z p ꝯñs
nō inest a nā: sed cognitio pmoꝝ pncipioꝝ est intellecti-
6. ethic. ca. 3. ua. pz: vñ respectu pmoꝝ pncipioꝝ ponit hitus: q dr̃ in-
tellect^9. g̃ zc. maior declarat: q: aīa nr̃a nullā hz cognitio-
Nota ordinē nē nālē ex nā sua: nec simpliciū: nec cōplexoꝝ: sz oīs co-
illi in cogno gnitio eius orit a sensu. pmo.n. motu mouet sensus ab
scendo. obto simplici nō cōplexo: z a sensu moto mouet itells:
z itelligit simplicia: q est pmus actus itellectus: deinde
Vide. 3. libro post apphēsionē simpliciū seqr ali^9 act^9: q ē cōponē sim
pmo. q. 4. z plicia adinuicē: z post istā ꝯpōnē hz itells ex lumie nāli:
5. plura ad p vt assentiat illi vitati cōplexe: si illō cōplexū sit p^m pn^m.
positum hec. Secundū dictum est: q notitia pmoꝝ pncipioꝝ
Scđm dictum dr̃ nobis inesse nālr: q̃tenus ex lumie
nāli intells sunt in nobis nota: hita notitia simplici ter-
minorum: quia pncipia cognoscimus inq̃tum termios
cognoscimus ex pmo posteriorum.

Tex. cō 6. Ad argumenta. Ad illud Cōmētatoris di-
Ad primum cendū: q p tāto dicuntur
nobis nālr nota p q̃to facta cōpōne terminoꝝ simpli-
ciū: statim ex lumie nāli intells adheret illi vitati: vñ co-
gnitio terminoꝝ acqrit ex sensib^9: vñ habit^9 pncipioꝝ:
Vide. 6. ethi. quo adherem^9 pmis pncipijs dr̃ itells. ¶ Cōtra si sic:
capl. 3. tunc oēs hoies illis pncipijs equalr assentirent. ꝯñs est
falsuz. g̃ z añs. ꝯñtia pbat: q: qd seqr hoiem vel itellm
nr̃m sz nām suā equalr repit in oib^9 hoib^9: vel in oib^9
hñtibus intellm. falsitas ꝯñtis pz p Cōmen. g sup scđo
In ꝯtrario. physi. in pn^a dicit: q aliq pp ꝯsuetudinē negauerunt p^a
pncipia: z exēplificat de xp̄ianis: qui negāt illud: ex ni-
hilo nihil fit. ¶ Dōm q ratio data itelligēda est de pn

cipijs simplr primis: cuiusmodi sunt. Impole est idem Prīa pn^a in
sit esse z non esse: z oē totū est maius sua pte: z hec circa duplici dr̃a.
que ipole est errare sm Phm 4° huius: nō aūt pcedit T. cō. 8. z. 9.
de his q̃ pñt eē ꝯclōnes respectu pmoꝝ pncipioꝝ: tali-
bus.n. pōt vnus magis q̃ ali^9 assentire: z de talib^9 loqr
Cōmentator vbi supra. ¶ Ad 2^m pncipale dōm: q co- Ad secundū
gnitio pncipioꝝ q̃tū ad simplicia acqrit ex sensibus: z
sic aliqualr fiant nota ex pexistenti cognitione: cū z aūt
dr̃: q nō sunt nota p doctrinā: nec p inuētionez. Dico q
vez est q̃tū ad cognitionē cōplexā: z ista diuidūt acq-
sitionē scie: que sit per prius nota: nō sic autez est de in-
tellectu: qui ponitur habitus principiorum: z hoc modo
est dare tertium modum cognoscendi.

¶ Forsitan autez z difficultate duobus mo
dis existente: non in rebus: sed in nobis est
eius causa. Questio. II.

Queritur Utrū difficultas cognoscē- Argr pmo.
di res sit ex pte intellectus
nr̃i cognoscētis: vel ex pte reꝝ cognoscibi-
liuz. ¶ Et vr̃ q sit ex pte reꝝ: nā res sūt co-
gnoscibiles inq̃tū sunt in actu: z certe in se
z determinate sm Phm 9° huius caplo vltimo: sz mul- T. cō. 21. z se.
te res sūt de se potētiales: vt mā: z multe incerte: vt tps
z motus: multe indeterminate: vt infinitū. g̃ difficultas
cognoscendi tales res est ex pte ipsarū rerū: non ex pte
intells nostri. ¶ Cōfirmat p Cōmētatorē 2° metaph. Cap. 1.
cap. pō q dicit: q difficultas itelligēdi formas mālēs: est
ex pte ipsaꝝ formaꝝ: z nō ex pte intells nr̃i. ¶ P. Sic Secundo.
se hz mā summe disposita ad susceptionē forme: ita itel-
lectus sūme disposit^9 se hz ad intellectionem rei: sed q̃n
mā est sūme disposita ad susceptionē forme: nō est dif-
ficultas recipiēdi formā ex pte māe: sicut pz de lumine
in medio: q: a.n. mediū q̃tū est de se est sūme dispositū:
iō difficultas recipiēdi lumen nō est ex pte medij. g̃ silr
se hebit intells sūme disposit^9 ad itellectionē rei: sz intel-
lect^9 noster est sūme disposit^9 de se ad cognoscēdū res:
cū in eo nō sit nisi sola pusatio cognitionis: z nō aliquid
ꝯtrariū cognitioni rerū: q: si sic: in pte itellectiua eēt ppria
alteratio: qd negat Phs 5° z 7° physi. ¶ Item per hoc Tex. cō. 18.
differt sensus ab itellectu: q: sensus corrūpit ab excellē- Tex. cō. 20.
ti sensibili: intells aūt magis hbilitat z cōfortat ab ex- Tertio.
cellēti itelligibili. Cui^9 rō est: q: sensus est potētia orga- Vide scđo de
nica: nō aūt intells. g̃ si intells nō pōt itelligere: iste de- aīa. t. cō. 123. z
fectus erit ex parte rerum. 3 de aīa. t. cō.
7. z. 67. z. 68

Contra est Phs hic: qui dicit q difficultas: vel Cur sensus
causa difficultatis non est in rebus: sed in corrumpit ab
nobis: qd pbat: q: sicut oculi noctue zc. excellēti sensi
bili: intellect^9
Respondeo. Una opinio est Cōmētatoris: q autez minime
rerū quedā sunt mālēs: z quedaz ab itelligibili.
imālēs. Dicit g̃ q ex pte intells nr̃i est difficultas cog- 2. meta c. 1.
scendi subas sepatas: z nō ex pte eaꝝ: sed in itellectiōe Ad qōnē sm
sube mālis est difficultas ex pte rei. Cui^9 rō assignat: q: Cōmēta. opi.
vnūqdqz est cognoscibile sz q est in actu: q: ergo sube
imālēs sunt oino in actu: mālēs xo non sunt simplr in
actu: idcirco nō hñt imālēs de se: q difficulter cognoscā-
tur: mālēs aūt hñt de se difficultatē cognoscēdi. ¶ Sz Instatur ꝯtra
ꝯtra hoc: qd dicit de subis mālibus arguit sic. Si in re- Cōmē. opinio.
bus mālibus est difficultas ex pte eaꝝ. g̃ hoc idez erit
cōparando illas res ad oēm intellectum. ꝯsequens est
falsum: sicut pz respectu intellectus diuini. ergo z añs.
pbatio ꝯñtie: q: da oppositū. s. q difficultas cognoscen-
di nō sit respectu cuiuscūqz intells: sed respectu intells
alicui^9. s. nr̃i: tunc sic: cū iste sube sint eedē ad quēcūqz
itellm cōparent: seqr q nō est difficultas ex pte eaꝝ: sz
ex pte intells nostri: cui cōparant. ¶ Alr g̃ dōz: q tota

Tex.cõ.8. ex scdo meta.nã alr esset frustra.g pole est hoi hĩe sciaz
Ex pmo met. cõ.1. de pmis causis:q̃ sunt subẽ abstracte vel sepate. ℂ P̃.
Caplo.10. Scdo:q2 phs.10.ethico. pbat:q felicitas hois cõsistit
in speculatione vitatis:⁊ ɔcludit in fine capli:q' sapiẽs
Caplo.8. erit vtiq3 felicissim⁹:⁊ fz ips in.6.ethi.sapia est circa al
tissimas cãs.g in speculatione altissimaꝝ caꝝ consistit
felicitas hois:ad felicitatẽ aũt hois cuz sit finis ꝓprius
Tex.cõ.8. hois nõ est pole hoi ptingere:nã vt dĩ z° hui⁹:nullus co
Uide Sco.in 2.di.6.⁊ in.4 nat ad terminũ nõ futur⁹ venire:nã dedit hoi necĩa ad
dis.49.q.10. attingẽdũ hũc fine:sicut põt ꝓbari a simi de stellis:sicut
Tex.cõ.50.⁊ ponit z° de celo ⁊ mũdo:q si stelle p se moueri possent
59. motu ꝓgressiuo:nã dedisset eis instrã ⁊ organa ad mo
tũ. ℂ Rñdet ad istas duas rõnes:q pole est hoi scire
sciam maxie scibilẽ q̃tũ ad pmã rõnẽ:⁊ speculari altis
simas cãs q̃tũ ad scdaz:nõ tñ in hac vita:sicut oẽs desi
Cap.5.⁊.8. rant in hac vita btitudinẽ fm Aug.13.de trini.ad quaz
nõ possum⁹ ptingere in hac vita. ℂ Cõtra:felicitas:de
Cap.10. qua logt Ar.10.ethic.hri põt in hac vita:dicit.n.sic:q̃re
erit vtiq3 felicitas speculatio q̃dã:opus aũt erit ⁊ exte
riori ꝓsperitate:nõ.n.p se est sufficiens nã ad speculari:
sed op3 corpus sanũ ẽẽ:⁊ cibũ:⁊ reliquũ famulatũ exi
stere ⁊c.sed certũ est:q illa nõ hñr nisi in hac vita. Cõ
firmat:q2 nõ est certũ:tñ ex itẽtione phi:q ponat aliã
Tex.cõ.21. vitã ẽẽ:q2 in diuersis locis:vt in z° de aĩa:⁊.12° hui⁹ vĩ
Tex.cõ.17. log dubitatiue:sed certũ est fm ips felicitatẽ ẽẽ finẽ ho
minis:⁊ p ɔñs possibilẽ attingi.g hoc d3 poni in aliquo
statu:q̃ certũ sit illũ certitudinalr posuisse. ℂ P̃.Cõ
tra rñsionẽ in se arguit pmo sic. Potẽtia iproportiona
bilis alicui obiecto nõ põt p aliquẽ habitũ aduenientẽ
sibi cognoscere p se illud obm.g si po^a itellectiua aĩe cõ
iuncta corpi sit iproportionabilis qdditati subẽ sepate:
p nullũ habitũ:quẽ reciperet:quũ eadẽ remanebit sepa
rata:poterit fieri ꝓportionabilis.g itells sepatus nõ co
gnoscet illas subas sepatas:sicut nec ɔiunct⁹ ꝓbatio ma
ioris:q2 ois hitus receptibilis in aliq̃ po^a:vel respicit p
Uide Scotuz 13.dis.pñu. obto ꝓprio obm istius potẽtie:puta si sufficiat ad eliciẽ
dũ oẽm actũ illius potẽtie:in rõne ꝓximi pncipij ⁊ for
malis eliciẽtis:vel respicit p obto ꝓprio aliqd pticula
re ɔtentũ sub obto:po^e:sicut p3 de diuersis habitib⁹ po^e
itellectiue.Exẽplũ pmi:habitus metaphysicus forsan.
Exẽplũ scdi:habit⁹ geometricus vel arithmeticus:nũq̃
tñ hitus respiciẽs p obto aliqd iproportionabile potẽ
tie poterit recipi in tali po^a. ℂ P̃.Si itells sepatus co
gnosceret aliqd obm per se:qd mõ nõ põt cognoscere:
puta qdditatẽ taliũ subaꝝ.g nõ ẽẽt eadẽ po^a tũc:⁊ mõ
Tex.cõ.33. q2 eiusdẽ potẽtie est idẽ obm ex scdo de aĩa. ℂ P̃.Ter
T.cõ.8.⁊.11. tio ad pncipale sic:phs z° hui⁹ arguit sic.Si fines ẽẽnt
finiti:nullus esset agẽs p itellm.ɔñia illa nõ valet nisi
agẽs per itellectũ intẽderet nõ solũ finẽ ꝓximũ:sed oẽs
fines essentialr ordinatos.nullũ aũt agens p intellm in
tendit agere pp finẽ:quẽ nõ cognoscit.g agens p itellm
cognoscit nõ solũ finẽ ꝓximũ:sed ẽt oẽs essentialr ordi
A.l.effa. natos in vltimũ.si g nõ posset illũ vlãm cognoscere non
est agens p intellm:qd phs negaret. ℂ P̃.Quarto sic.
T.cõ.11.⁊.13 in z° hui⁹ arguit phs sic.Si cãe ẽẽnt ifinite:nihil ɔtin
geret cognoscere:illa ɔñia nõ valet nisi ad cognitionẽ cu
iuslibet effect⁹ oporteat cognoscere oẽs cãs ei⁹:si g non
ɔtingit intelligere pmã cãm que est maxĩa cã cuiuslibz
effect⁹:nullũ effectũ ɔtingit itelligere. ℂ P̃.Quinto sic.
Ueritas rei aut est ɔformitas rei ad ꝓpriã mẽsurã:aut
Uide.6.met. q.finali. nõ est sine illa ɔformitate.g si ɔtingat itelligere verita
tẽ alicui⁹ rei nãlis:pole erit itelligere ɔformitatẽ illius
rei ad ꝓpriã mẽsurã:illa mẽsura est ꝓprie idea in mẽ
te diuina:sz ɔformitatẽ ad ideã nõ ɔtingit itelligere nõ in
tellecta idea:cũ respect⁹ nõ itelligit sine termino.g si est

aliq̃ veritas a nobis itelligibilis:p ɔñs ⁊ idea. ℂ Rñ Et si idea:er
det ad oẽs istas qnq3 rõnes:q nõ ɔcludunt:nisi q co go ⁊ deus.
gnoscimus de subĩs sepatis:q2 sunt:vel incãti sunt cãe
oium mistoꝝ iferioꝝ:nõ aũt pp qd:cũ effect⁹ deficiẽs nõ
sufficiat ad cãndũ notitiã de qd est cãe. ℂ Alr rñdet: Thomas.
q cognoscim⁹ de illis subĩs:q nõ sunt:qa.s.nõ sũt ali
qd istoꝝ iferioꝝ:p h.n.cognoscim⁹ ipsas ẽẽ cãs excedẽ
tes re^s hoꝝ:nõ aũt cognoscim⁹ qd sũt:⁊ h ɔcludũt dicte
rõnes:⁊ nõ plus. ℂ Sz ɔ.p ɔ vtrãq3 solonẽ sil:naz fm
phm 4° hui⁹ rõ quã signat nomẽ est diffõ:diffõ autẽ T.c.38. pmo
exp̃mit qd rei.g vbicũq3 itelligim⁹ rõnẽ quã signat no topic.c.6.
men:ibi possum⁹ itelligẽ qd est res:sed vbicũq3 iponi
mus nomẽ ad signãdũ:ibi possum⁹ itelligẽ rõnẽ:quã Quia signare
signat nomẽ:nullus.n.signat p vocẽ:qd nõ itelligit:sub est intellm co
stãtĳs aũt abstractis vel sepatis iponim⁹ noĩa ꝓpria si gnoscere p°
gnificatiua ipsaꝝ:qd p3:q2 de nullo sũt vã illa:q̃ de deo pihermenias.
affirmant:nisi de illa suba sepata:cui h nomẽ iponim⁹.
g possum⁹ itelligẽ qd sũt. ℂ Scdo ɔ p^am rñsionẽ spãlr
arguit sic. Nã fm phm z° poste.ca.illo. Iteꝝ aũt spe Tex.cõ.8.
culãdũ:vbi tractat de cognitiõe si est:⁊ qd est:vult exp̃s
se:q qñ cogscit si est p se:tũc cogscit qd est:qñ aũt co
gnoscit si est p accñs:nec cogscim⁹ si est:neq3 qd est:cũ
g de subĩs sepatis cognoscim⁹ si est fm te:nõ tñ p acci
dẽs:q2 h nõ est cogscere si est:seqt q de ipsis possum⁹
cogscẽ qd est:maxie de deo:vbi idẽ est si est:⁊ quid est.
ℂ P̃. Impole est cogscẽ cõpõnẽ aliquoꝝ:nisi cognitis Uide scdo di.
terminis vel extremis:q2 fm phm p pihermeni.cap.de vbo: pñ.Scotum.
ẽẽ signat q̃dã cõpõnẽ:quã sine cõpositis nõ est itellige
re:sed ẽẽ imediate inest qdditati illaꝝ subaꝝ.g si cog
scimus subas sepatas ẽẽ:⁊ p ɔñs ẽẽ qdditati eaꝝ inesse,
seqt de necessitate q cogscim⁹ qdditates eaꝝ. ℂ Ter
tio ɔ rñsionẽ scdaz arguit spãlr sic:q2 in oi ꝓpõne nega Oi ꝓpõne ne
tiua est aliq̃ ꝓpõ affirmatiua põr.g si cogscat de subĩs gatiua est ali
sepata qd nõ est:op3 cogscẽ qd est.añs p3 ex z° pihermen. qua affirmati
cap.vlti.vbi dicit phs:q illa ꝓpõ:bonũ nõ est malũ: ua prior.
est vera:q2 hec affirmatiua põr est vã:bo^m est bo^m:⁊ 4° Tex.cõ.16.
huius dicit phs:notior itaq3 est dictio q̃ opposita ne
gatio.stant g dicte rõnes iprobãtes dictã opinionem.

QUANTUM Ad 3^m est dñm ad qõnẽ:q subẽ se Ad qõnẽ fm
parate pñt itelligi fm qdditates p nientẽ ꝓprias
prias ab intellu viatoris fm modũ qui dicet.Cõclusio T.cõ.vltimu.
ista p3:tum ex iprobatione dicte opionis:tuz ex 9° hui⁹
cap.vlti°.vbi dicit q ignorãtia de illis nõ est i nobis:sic
cecitas:sz talis est in nõ hñtib⁹ intellm:tum q2 si effect⁹
ducit in cognitionẽ cause.g magis in cognitionẽ magis A l.ergo ma
cãe:q2 magis dependet ab illa:magis.n.ducit in cogni gis in cogni
tionẽ efficiẽtis q̃ mãe:q2 deus posset facere illum sine tionẽ cãe effi
mã:nõ aũt posset facere sine efficiente:magis ẽt ducit cientis:q2 ma
in cognitionẽ efficientis remoti:q2 minus põt fieri sine gis dependet
illo. ℂ Ad vidẽdũ aũt quo mõ iste subẽ a nobis cogno ab illa.
scant notãdũ est:q sex sunt gradus cognitionis sensiti Sex gradus
ue:qb⁹ corrñdẽt alĳ sex gradus cognitionis itellectiue. tã cognitiõis
Prima cognitio est intuitiua:q̃ respicit obm vt pñs est. sensitiue q̃ in
z° est abstractiua:q̃.s.est p spẽz nõ intuitiuã:sz põt ẽẽ in tellectiue.
abñtia obti.3° est p accñs corrñdẽs pme cognitioni.s.p
ꝑuationẽ p se cognoscibilis:puta cognitio obti pñtis op
positi obto p mõ.4° est cognitio p accñs.s.p ꝑuationẽ
cogscibilis p se z° mõ:puta cognitio alic⁹ obti oppositi
obto scde cognitionis:qd in ei⁹ abñtia cogscit:p spẽz tñ
genitã ab opposito. 5° ẽ cognitio p cõpõnẽ spẽꝝ diuer A.l.obiecto.
soꝝ sensibiliũ. 6° est cognitio alicui⁹ p accñs:puta alic⁹:
cui accidit obm p se.Exẽ^m pmi:visus videt colorẽ.Exẽ^m
scdi:phãtasia imaginat colorẽ visum. Exemplũ tertij: Uide scdo de
visus videt tenebrã.Exẽplũ quarti:phantasia imagiat aĩa.t.cõ.103.
tenebrã.Exẽplũ qnti:phantasia imaginat montẽ aureũ, Quere ẽt ex
positorem.

Exemplū sexti:bō vī p figurā:ꝛ colorem:ꝛ cetera alia:
que sibi accidūt.¶ Silr ēt correlatiue dicunt̄ sex gra-
dus cognitionis itellectiue. Pria cognitio est intuitiua:
q̄ dī notitia visionis:que est de obto pn̄ti: vt pn̄s est in
sua exn̄tia. Scda cognitio est abstractiua: que est obti
pn̄tis in sua spē genita ab obto:qd pōt eē absens in sua
exn̄tia. Tertia est cognitio obti oppositi obto pmi mo-
di. Quarta est cognitio obiecti oppositi obto scdi modi.
Quinta est cognitio alic⁹ ex ɔceptib⁹ aggregatis. Sexta
est p accn̄s:cū aliqd cognoscit̄ p spēm illius:qd sibi ac-
cidit. Exēpluʒ pmi:cognitio beatoꝝ in pria:ꝛ illa cogni-
tio visionis est nobis forte impoſſis p statu isto:de quo
alias. Exēplū scdi:cū intelligo rosaʒ absentē. Exemplū
tertij:cū intelligo aliqd oppositū ɔtie: vel forte puatiue
obto intuitiue viso: vt cū itelligo nō visuʒ obm intuitiue.
Exēplū q̄rti:cū itelligit̄ opp^m ɔtie vel puatiue obto ab-
stractiue cognito:puta cū itelligo nō rosam abstractiue
cognitā. Exēplū qnti:cū itelligo aliqd esse ens infinitū:
necc̄iuʒ:sempiternū. Exēplū sexti:suba intelligit̄ p spēʒ
accn̄tis ſʒ vnā opionē. ¶ Ad ppositū dico:q̄ q̄dditas
subaꝝ separataꝝ nō itelligit̄ nec pmo:nec scdo:nec ter-
tio:nec quarto:sed quinto mō. s. in ɔceptu aggregato:ꝛ
aliqualr sexto mō. s. per effectus suos:substātie eni sepa
rate cognoscunt̄ p hoc:q̄ multa apphēsa sil̄ ɔcipiun-
tur:que oia nunq̄ȝ alibi inueniunt:ꝛ nulli alij ɔueniūt:ꝛ
iste est ɔceptus aggregat⁹:puta de deo:q̄ est ens infini
tuʒ necc̄iuʒ:ꝛ p^m ꝛc. que oia nulli ɔueniūt sil̄ accepta nisi
deo:ꝛ sic de alijs intelligētijs. ¶ Et sic pʒ ad q̄ōnē.

Consid*era* de raptu pauli.

Uide pmo re portationum Scotum. q. 1. quot modis cognoscit̄ de. Uide. 12. met. tex. cō. 39. vbi sic phs descri bit deum.

Ad argumē ta alteri⁹ opi.

Ad argumenta.

Ad p^m fundamentū cū dr:
q̄ nihil intelligim⁹:nisi ab-
strahendo a phantasmatibus:aut intelligit:q̄ nihil itel-
ligimus:nisi cuius cognitionē accipimus a phantasma-
tibus:aut intelligit:q̄ nihil intelligimus:nisi cuius spēs
ſm se prius fuit in phātasia:pmo mō dect̄ maior:ʒ mi-
nor est falsa:sic.n. de substātijs separatis possum⁹ intel-
ligere qd sunt:sicut pʒ ex pcedētib⁹:si intelligit̄ scdo mō:
sic illa maior est falsa:q2 tūc nihil eēt p se intelligibile:
nisi p se sensibile:q2 nihil aliud facit ppriā spēʒ in phan
tasia:qd est falsuʒ:ꝛ ɔtra oēs:nā aia multas reꝝ q̄ddita
tes intelligit:q̄ nō faciūt ppriā spēm in phantasia: vt in-
corporea. Item aia seipsaʒ cognoscit. Un̄ aia diffinitur
2° de aia. cognoscit ēt suas potentias:ꝛ suos actus:ꝛ in-
tentiones scdas:ꝛ multa alia:quoꝝ nullū facit ppriam
spēm in phantasia:pʒ ēt quo mō oia itelligim⁹ p abstra
ctionē a phantasmatib⁹:q2 nec in tertiā:nec in quartaʒ:
nec in quintā:nec in sextā cognitionē veniret intell̄s:nisi
precesset pma vel scda:tn̄ multa nō cognoscit pmo mō:
nec scdo mō:ꝛ ita nō abstracta a phātasmatib⁹:sed co-
gnoscit ea p abstracta:q2 cognoscit ea alijs modis seque
tibus. ¶ Ad illud de lesione organi:dico q̄ cā ibi non
est eq̄litas oboꝝ vtriusq3 potētie:sed cā est ordo nālis
potentiaꝝ p statu isto:q2 itell̄s nihil pōt itelligere:nisi
phātasia prius phātasiet̄ circa illud. ¶ Ad illud de ido-
lo formato:bn̄ veꝝ est:q̄ inde icipit cognitio:sed vltra
itell̄s pgredit̄ ad nō bn̄tia idola:respuēs idola. ¶ Ad
illud qd adducit̄ de inadequatione effect⁹. Dico q̄ non
plus ɔcludit nisi q̄ effectus sube separe non ducunt in
cognitionē pfectā sue cāe:sed hoc nō obstāte pnt duce-
re in cognitionē aliq̄ȝ iperfectā. ¶ Ad illud qd additur
de iproportione finiti ad ifinitū. Dico q̄ lʒ finiti ad in-
finitum nō sit aliq̄ pportio cōmensurationis:pōt tn̄ eē
pportio cognoscētis ad cognitū:q̄ pportio magis req-
rit dissimilitudinē q̄ȝ silitudinē: vt dicet̄. ¶ Ad 2^m fun-
damentū opionis dōm:q̄ illa pbatio:s. q̄dditas mālis
est p se obm itell̄s:est falsa:si intelligit̄ obʒ p^m:sub cui⁹

Tex. cō. 6.

Cur vide. 3. di. primi q. 3. Scotum.

Propor*tio* duplex.

In sequēti so lutione.

A. l. pportio

rōne oia alia intelligunt̄:q2 ostensuʒ est multa alia per
se:ꝛ ſm suā q̄dditatē itelligi a nobis:q̄ ꝝ nullū est suba
mālis. ¶ Ad pbōnē de pportione obti ad potētiā. Di
co:q̄ illa pportio est mouētis ad mobile:q̄ magis req
rit dissilitudinē q̄ȝ silitudinē:qd pbat̄:q2 alr intell̄s an
gelicus:q nō est intell̄s in corpe:nec in mā ſm eos non
posset itellige q̄dditatē sube mālis:q̄ est in mā. Itē itel-
lectus noster nō posset itelligere q̄dditatē rose ipsa non
exn̄te:cū talis q̄dditas nō sit tūc mālis. Itē ſm Auic. p
meta^ce. ens:ꝛ res pma ipressiōe iprimunt̄ in aia:q̄ tn̄ nō
sunt q̄dditates māles:ꝛ sic de multis alijs posset dari
instantia. ¶ Dōm q̄:q̄ inter obm ꝛ potētiā nō reqrit̄
pportio in esse:nec in mō essendi:nec in nā: vel eēn^a:q2
tūc oculus corruptibilis quo mō videret solē incorru-
ptibilē:ꝛ q̄re stella vel luna nō cognoscit solē:reqrit̄ q̄
pportio dissilitudinis que est inter motiuuʒ ꝛ mobile:
si aūt corpus pōt mouere intellectū, ergo multo magis
incorporeū:cuiusmodi sunt sube separate.

Uide in. 2. d. 3. q. 9. scotum soluēdo argu menta idem. de triplici ade q̄tōe q̄ oꝑte faciat ad hec. Uide in plo go So. 1. q. 1. ꝛ in. 4. d. 49. q. 2. ꝛ alibi se pe.

Est scdo me taphy. c. 1. ſm diuisionē mo dernam.

Que pportio inter obiectū ꝛ potentiam.

Ad arg^m pn cipalia p° op positum q̄ōnis Ad primum

Ad primum

pncipale de illa silitudine ad ve
spertilionē pʒ qd dōm sit ſm ex
positionē Cōmētatoris positā in opponēdo:q2 illō exē
plū Aristo. nō demrat res abstractas itelligere eē ipoſe
nobis:sicut ispicere solē eē ipoſe vespertilioni:q2 si ita
eēt:nā ociose egisset:q2 fecisset illud qd de se nālr est in-
telligibile:nō eē ab aliq̄ itellu itelligibile. ¶ Sʒ 3 rō-
nē Cōmētatoris dī satis pbabilr:q̄ in suo argumento
est fallacia ɔn̄tis:nō. n. seq̄t̄:si nā fecisset itelligētias nō
intelligibiles a nobis, q̄ nec ab aliquo. Est ēt alius defe-
ctus in argumēto:q2 frustra dr:q̄ ad finem ordinat̄:ad
quē nō pōt ptingere:sicut hr 2° physicoꝝ. cap. de casu ꝛ
fortuna:sed sube sepate ſm suā intelligibilitatē nō ordi
nant̄ ad itellectionē nr̄am: vt ad finē, q̄ nō sunt frustra
itelligibiles:lʒ nō possint itelligi a nobis. Exēplū:sol. n.
nō est frustra:lʒ nō possit videri a vespttilione. ¶ Ideo
dī alr:q̄ silitudo illa itelligit̄ de po^a recipiēdi ppriam
spēm obti genitā ab obto:p quā fit scda notitia:q̄ dr ab-
stractiua:ꝛ tūc est ipoſe vtriq3:sed in vespttilione est im
possibilitas simplr:in nobis aūt nō simplr:sed ſm istū
statū:in q̄ tn̄ recipimus spēs a sensibilib⁹. ¶ Alr dr:q̄
silitudo itelligēda est de q̄nto gradu notitie itell̄s q̄tū
ad difficultatē:nō q̄tū ad ipoſitatē ſm Cōmen. ¶ Ad
2^m cū dr:q̄ plus distat itelligibile increatū ꝛc. dōm est:
q̄ veꝝ est in esse:nō tn̄ in cognoscibilitate:nec in ppor-
tione obti. ¶ Ad 3^m dr vno mō:q̄ maior est falsa de il-
la po^a actiua:q̄ tn̄ est vni⁹:passiua aūt est ɔrioꝝ:nisi lo
quamur de po^a actiua pma. ¶ Alr pōt dici:cōcessa ma
iore:q̄ itell̄s in actu polis nō dī ampli⁹ passiuus:ꝛ vt fa
ctus in actu circa effect⁹ subaꝝ imālium:quos apphendit
p sensus:querit vlteri⁹ eaꝝ cognitionez mō pexposito.
¶ Ad 4^m cū dr:q̄ hō posset nāliter attingere btitudi-
nem. nego ɔn̄tiaʒ:cā⁹ rō est:q2 btitudo ɔsistit in notitia
intuitiua eaꝝ:q̄lis nō hr a nobis p statu isto: vt dcm̄ est
supra. ¶ Cōtra. eiusdē potētie circa idē obm est eadeʒ
actio spē, q̄ cognitio nr̄a p nūc nō differt spē ab illa vi-
sione:ꝛ tūc oēs essemus beati:lʒ illi qui sūt in pria eēnt
beatiores:sicut ēt inter eos vn⁹ beat⁹ clari⁹ q̄ȝ ali⁹ videt
deū. ān̄s pʒ:q2 siue actio specificet̄ ab obto:siue a po^a:si
vtriq3 est idē spē:ꝛ actio est eadem spē. ¶ R̄ndeo illa
cognitio differt spē a nr̄a cognitiōe. Ad pbōnē dōm:q̄
veꝝ est:q̄n po^a est eadē:ꝛ obm idē:ꝛ ſm eūdē modum
agūt:ꝛ adinuicē se hn̄t:q2 alr posset actio specifice variari.
Exē^m:aq̄ idē obm ifrigidat:ꝛ humectat:q̄ sūt actiōes al
terius spēi:ignis ēt cōburit lignū ppe positū:ꝛ non re-
motū:sed tn̄ calefacit. Itē ista variatio pōt eē pp me-
diū. Exemplū:alr videt visus p aquā:ꝛ alr p aerē:ēt sol
videt̄

Hoc dī Scō tus 2° dī. p. q. 1. solui:t: bene tn̄ p hec argu ta p^m añ op positi q̄ōnis. Tex. cō. 62.

Alr ad arg^m.

Ad secundū.

Ad tertium. Uide prima q. pmi.

A. l. quia.

Ad quartum

vĩ alr in mane q̃ȝ in meridie ꝑpter mediũ vaporosum. Itẽ ista variatio põt eẽ ꝑꝑ lumẽ:nã alr vĩ obm aliqđ in lumine cãdele:ꝛ aliter in lumie solis. Itẽ ẽt variatio põt eſſe ꝑꝑ rõnẽ cognoſcẽdi:nã alr vĩ aliqđ ꝑ ſpẽm ꝑpriaȝ rectã:alr ꝑ reflexã:vt pȝ de obto viſo in ſpeculo reflectẽte. Ad propoſitum:iſta viſio:que eſt in via:ꝛ illa que eſt in patria:habent diuerſa lumina repreſentatiua obiecti: que adinuicem ſpecie diſtinguuntur.

Cognitio vie ꝛ patrie diſſert ſpẽ. ꝛ vñ pue niũt iſta variatio notantur.

¶ Et manifeſtum eſt:q̃ res habent principium:ꝛ q̃ cauſe reruȝ entiũ non ſunt infinite ꝛc̃.

Queſtio.IIII.

Arguit̃ pmo Tẽ.c.1.ꝛ infra Tẽ.c.55.ꝛ.54 ꝛ.16.

Queritur Utrũ ſit ponere ſtatum in oĩ gñe cãrũ. Et videt̃ q̃ nõ: q̃ motus nunq̃ȝ incepit maxime circularis ex.8.phy.ꝛ ſi hoc.ḡ nec gñatio vnq̃ȝ incepit ex 2° de gñõe:ꝛ ꝑ ꝯñs fuerũt ĩfinite gñationes:ſed q̃libet gñatio hȝ ꝑpriã cãm efficiẽtẽ ꝓximã:ꝛ ſi nẽ:ꝛ mãȝ in his q̃ gñant̃ ꝑ ꝓpagationẽ.ḡ oẽs cãe fuerũt infinite. ¶ P̃. Inter p̃m efficiens:ꝛ q̃ðlibet efficiens:ꝛ ſic de alijs cãis:mãli:formali:ꝛ finali:eſt diſtãtia infinita.ḡ pñt accipi media ĩfinita.añs pȝ ſpãliter de pmo efficiente:q̃đ eſt ĩfinitũ:ꝛ alio efficiẽte finito:ſȝ inter finitũ ꝛ infinitũ eſt ĩfinita diſtãtia.ḡ ꝛc̃.pbõ ꝯñe:quãto aliq̃ magis diſtãt:tãto inter illa poſſũt eſſe plura media.ḡ ſi diſtãt in infinitum:infinita poſſunt eſſe media inter illa.

Secundo.

Tex.com.5.

¶ Contra. Philoſophus hic in litera.

Ad q̃ñẽ ſm mãẽ ꝓpriaȝ.

Reſpondeo In iſta q̃õne p̃ aliq̃ diſtĩones pmittent̃.2° ꝯnes alique adducentur.

Cã ꝑ ſe qdã ꝛ ꝑ accñs.

Quãtũ ad pmũ ſit iſta p̃a diſtinctio:q̃ cãrũ q̃dam ſũt ꝑ ſe:q̃dã ꝑ accñs. Uoco cãm ꝑ ſe:q̃ ſm ꝑpriã nãm cauſat:ꝛ nõ ſm aliqđ ſibi accñs:ſȝ cãm per accñs voco:q̃ nõ ſm nãm ꝑpriã:ſȝ ſm aliqđ ſibi accñs cãt.exẽplũ pmi:edificator edificat:ꝛ hõ hoieȝ gñat.exẽplũ ſecũdi.muſicũ edificat:ꝛ albũ gñat. ¶ Scđa diſtinctio ſit iſta:q̃ cãrũ q̃dã ſunt eẽntialr ordinate:ꝛ q̃dã accidẽtaliter. Exẽplũ pmi:vt homo ꝛ ſol ſunt cãe eẽntialr ordinate hoĩs gñari. Exẽplũ ſcđi:pr̃ ꝛ auus ſũt cauſe filij. ¶ Differt aũt iſta diſtõ cãrũ a p̃a:nã aliud eſt loqui de cãis ꝑ ſe:ꝛ ꝑ accñs:ꝛ aliud eſt loqui de cãis eẽntialr ordinatis:ꝛ accñtaliter ordinatis:nã in p̃o eſt tm̃ cõparatio vni° ad vnũ.ſ.cãe ad cãtum:in 2° eſt cõparatio duarum vel pluriũ cãrũ inter ſe:inq̃tũ ab eis eſt cãtũ. ¶ Notandũ aũt q̃ cãe eſſentialr ordinate differũt a cãis accñtalr ordinatis tripl̃r. Prima dñia eſt:q̃ in cãis eſſentialr ordinatis ſcđa inq̃tũ cauſat:depẽdet a p̃a:ſȝ nõ in eſſe:vñ cã ſecũda nõ agit niſi in v̄tute pme:ſed in accidẽtalr ordinatis ſcđa nõ depẽdet a pma:inq̃tũ cãt:lȝ dependeat in eſſe ſuo:vel in aliquo alio:pȝ de filio:q̃ põt gñare pr̃e mortuo. Scđa dñia eſt:q̃ i cãis eẽntialiter ordinatis eſt cãlitas alteri° ordĩs:ꝛ alteri° rõnis:q̃ ſupior ſemꝑ eſt ꝑfectior:ſed in accñtalr ordinatis nõ eſt ſic. Iſta dñia ſeq̃t̃ ex pma:nã nulla cã depẽdet eẽntialr in cãndo a cã eiuſdẽ rõnis:q̃ in cãtione alicuius ſufficit vnũ vnius rõnis. Ex iſta dñia ſequit̃ manifeſte:q̃ cãe eſſentialr ordinate ſunt alteri° ordinis ꝛ ſpẽi:cãe aũt accñtalr ordinate eiuſdẽ ſpẽi. Tertia dñia eſt:q̃ oẽs cãe eſſentialr ordinate ſimul nẽcio ꝯcurrũt:ꝛ requirunt̃ ad cãndũ. Alioquin aliq̃ per ſe cãlitas deeſſet effectui:ſed in accidẽtaliter ordinatis nõ neceſſario requirit̃ ſimultas oium in cãndo:ꝛ hec tertia dñia ex pma ꝛ ſcđa ſequit̃:ſi bene attendatur.

Vide Scotũ 2.d.1 q.1.ꝛ i tracta.õ pmo p̃o°. Vide.2. phy.ꝛ.5.metaphyſice.

Cauſe q̃dam eſſentialr ordinate:ꝛ q̃dã accñtaliter:ꝛ q̃ñ differũt. Vide Scotũ q.1.quarti ſẽtẽtiarũ.ꝛ di. 3.q.7.pzimi.ꝛ.d.3.ſecũdi q.8.

Cãi vni° rõnis ſufficere i cãndo alicuius:ꝛ nõ cãe eẽntialr ordinate ſunt alterius rõnis.

Prima cõcluſio.

Quãtũ ad 2m oñdaȝ tres ꝯclões. ¶ Prima ꝯclo ſit iſta. In cãis eſſentialiter ordinatis eſt impoſſibilis ſimpl̃r infinitas. Hanc probo ſic. Cã vt cauſa habet rõnem primi.ſi ergo cãe ſunt infinite:nõ eſt dare pmã:ꝛ ꝑ ꝯñs nec vltimã:ꝛ ſic oẽs erunt medie.tota ergo vl̃itas cãtoruȝ eſſentialiter ordinatoꝝ eſt cãta:vel ergo ab aliqua ſui ordinis ꝛ vniuerſitatis:vel ab aliq̃ cã q̃ nõ eſt aliqđ ſui ordinis ꝛ vniuerſitatis:nõ pmo mõ:q̃ tunc illa eẽt cã ſui:cũ tota illa vniuerſitas ponat̃ cãta.ergo eſt ſecũdo mõ:nã tota vniuerſitas depẽdẽtiũ depẽdet non ab aliquo illius vniuerſitatis:illa ergo cã a qua depẽdet erit pma:ꝛ ẽt eſſentialr ordinata:ꝛ ſic habeo ꝓpoſitum. ¶ P̃. Si in cãis eſſentialr ordinatis eſt proceſſus in infinitũ.ḡ dabit̃ infinitũ in actu.ꝯñs eſt falſuȝ:q̃đ nullus ponit.ꝯña pȝ ex 3a dñia ſupradicta:q̃ oẽs cãe eẽntialiter ordinate ſunt ſil:ꝛ ꝯcurrũt ad effectũ. ¶ P̃. Prius eſt:q̃đ eſt ꝓpinquius p̃ ex.5.meta.ca.de pori.ḡ vbi nullum eſt pmũ:ibi nihil eſt eſſentialr p̃us.ſi ḡ cãe eſſentialr ordinate eẽnt ĩfinite:nulla eẽt p̃or ꝛ eẽntialiter ordinata:q̃đ eſt dĩe oppoſitũ in adiecto. ¶ P̃. In eẽntialr ordinatis ſuꝑ ſupior eſt ꝑfectior in cãndo ex 2a dñia ſupradicta.ḡ ſi in ĩfinitũ eſt ſupior:in ĩfinitũ eſt ꝑfectior:ꝛ ꝑ ꝯñs ĩfinite ꝑfectiõis in cãndo.ḡ nõ cãns v̄tute alteri°:q̃ q̃ðlȝ cãns v̄tute alterius eſt depẽdẽs ab alio:ꝛ ipſfecte cãns:illa ḡ q̃ eſt infinite ꝑfectionis:eſt ſimpl̃r p̃a:ꝛ hĩ ꝓpoſitũ. ¶ 2a ꝯclo ſit iſta:in cãis accñtalr ordinatis eſt ipoſſĩis infinitas:niſi ponat̃ ſtatus in eẽntialr ordinatis. Hãc oñdo ſic:q̃ accidẽtalis ĩfinitas ſi ponit̃:hȝ erit nõ ſimul:ſȝ ſucceſſiue tm̃: vt alterũ poſt alterũ. Tũc ſic.ois infinitas ſucceſſiua hȝ cãm ꝑpetuãtẽ ipaȝ:q̃ cã in ĩfinitũ durat. Illa cã ꝑpetuãs nõ põt eſſe aliqđ illius ſucceſſionis:q̃ oĩa ſucceſſiua ſũt eiuſdẽ rõnis.ḡ eſt aliqđ p̃us eẽntialr:ꝛ alterius ordinis: a quo depẽdet q̃libet cã illius ſucceſſiõis. Et tũc illa cã erit pma:ꝛ eẽntialiter ordinata:ꝛ hĩ ꝓpoſitũ. Maior ꝓbat̃:q̃ nulla diſſormitas ꝑpetuat̃:niſi in virtute alicui° ꝑmanẽtis:q̃đ nihil eſt illi° diſſormitatis:vel illi° ſucceſſiõis. ¶ 3a ꝯclo ſit iſta:q̃ ſi negeẽ in cãis eẽntialis ordo: adhuc ĩfinitas in cãis eſt ſimpl̃r impoſſĩs. Hãc oñdo ſic: certũ eſt q̃ in entib° aliqđ eſt effectũ.ḡ a ſe:vel ab alio: vel a nullo:nõ a ſe:q̃ ſm Aug.p̃ õ trini.nihil eſt:q̃ ſeipȝ gignat:vt ſic:nec erit a nullo:q̃ a nullo nihil ẽ effectiue. ergo ab alio:illud aliud erit p̃a cã:ꝛ ꝑ ꝯñs in illa erit ſtatus. Si dicatur:q̃ illa agit in virtute alterius prioris. Cõtra.q̃ ſic erit eẽntialr ordĩata:q̃đ negabas. Sic ergo pȝ ad queſtionem:q̃ infinitas in cauſis eſſentialiter ordinatis eſt impoſſibilis ſimpliciter.

Vide.2.mẽtaphyſĩ.ꝛ p̃o poſte. Nota dicit cauſatorũ:ꝛ non cãrũ:q̃ eẽt falſa:q̃ pma cã nõ eſt cãta.

Tẽ.c.16.ꝛ.17

2a ꝯclo.

Vide.2.õ generatiõe in fine p̃°ꝛ 2° ce.ꝛ.8.phyſico. ꝛ.12.

Oĩa ſucceſſiua eſſe eiuſdẽ rationis.

Diſſormitas ꝑpetuat̃ virtute alicui° permanentis.

3a ꝯclo.

Reſolo.q.

Ad argumẽta ad primũ.

Ad argumẽta. Ad p̃m ꝯcedit̃:q̃ poſſit a generatione infinita:q̃ cãe ſunt infinite:ſed ſunt accñtaliter ordinate:vt p̃dictũ eſt. ¶ Sȝ eſt dubiũ de cauſa mãli:vtrũ mãe ſint infinite. Reſpondeo:poſito q̃ materie eſſent plures:forſan non eſſet inconueniens ipſas eſſe infinitas ſucceſſiue:ſicut conceditur de alijs cauſis accidentaliter ordinatis:tenẽdo tamẽ cũ Pho:q̃ tm̃ vna eſt mã omniũ formarũ: vt pȝ p̃ phyſicorũ:ꝛ pmo de generatione. Dico tũc:q̃ nõ ſunt infinite: ſed manet vna mã numero in generato ꝛ corrupto: q̃ gñatio vni° eſt corruptio alteri°.ꝛ ecõ. ¶ Cõtra.ſeptimo huius dĩ:q̃ generãs gñat aliud ꝑꝑ mãȝ. ¶ Reſpõdeo: q̃ intelligit:q̃ alia eſt mã in generãte ꝛ genito:tñ cũ hoc põt ſtare:q̃ ſit eadẽ ſucceſſiue i generato:ꝛ in corrupto: ꝛ hoc in infinitũ. ¶ Ad 2m dõm:q̃ duplex eſt diſtantia: q̃dã dimenſiua:ꝛ q̃dã perfectiua:ſi loquamur de diſtantia ꝑfectiua:ſic ꝯcedo añs:q̃ inter pmũ efficiẽs:ꝛ q̃ðlibȝ aliud eſt infinita diſtãtia:ſed tũc nego ꝯñam:ſicut pȝ de ꝯtrarijs:q̃ maxime diſtãt tali diſtãtia:ꝛ tñ aliq̃ ſũt ꝯtria nõ hñtia mediũ:ad ꝓbationem ꝯñe pȝ:q̃ ꝓcedit de diſtãtia dimẽſiua:de qua antecedens eſt negandum: ſicut patet de ſe:q̃ inter deum ꝛ creaturam non eſt diſtantia dimenſionalis:ſed perfectionalis.

An mãe ſint infinite.

Tex.cõ.67. Tex.cõ.1.

Tex.cõ.28.

Ad ſecũdum. Diſtãtia duplex.

❡ Sed si ifinite eēnt pluralitate spēs eārum non esset ita cognoscere. Questio. V.

Argui͂ pmo
q.3.hui⁹ scōl
T.c.ij.t.13.
Secundo.

QUeritur Utrū ifinitū possit cognosci a nobis. Et videt͂ φ sic. nā deus est infinitus: sed deū possumus cognoscere: sicut ꝓbatū est supius. ꝰ infinitū cognoscitur a nobis. Cōfirmat͂: qꝛ cognitio rei est p oēs cās fm ꝓhm hic in 2°. ꝰ p pmā cāz: sz pma cā est infinita. ꝰ infinitū cognoscit͂ a nobis. ❡ P. Illud cui⁹ diffinitio ꝛ passiōes assignant͂ a nobis: ꝛ ei nomen iponimus: itelligit͂ a nobis: sz infinitū est hmōi: sicut pz tertio phꝫsi. ca. de ifinito. ꝰ ꝛc.

Tertio.
T.c.30.t.ifra t.62.t.63.t 65.

❡ P. Oēs spēs quoꝝcūqꝫ generū sunt intelligibiles a nobis: qꝛ diffinibiles: sz spēs numeri: ꝛ figure sunt infinite: qꝛ vltra vnā spēm datā potest accipi alia: ꝛ sic in infinitū. ꝰ pnt cognosci. Si dicas: φ iste nō sunt vere spēs: qꝛ nō existūt. Cōtra. spēs rose est vere spēs: sz rosa nō existat.

Quarto.
T.cō.27.t 37.t.55.t 67.
Uide p° de aia.t.cō.70.

❡ P. Aristo. 4° phꝫsi. cap. de vacuo argūt͂ sic. si duo corpora pnt eē simul. ꝰ ꝛ infinita. ꝰ a sili: si due spēs pnt eē sil' intellū: vt clarū est: φ sic. ꝰ ꝛ infinite: ꝛ q̄ sz est pncipium cognoscēdi. ꝰ infinita possunt cognosci a nobis.

In opposiū
T.c.11.t.13.
Tex.cō.25.

Contra 2° hui⁹: si cāe formales eēnt infinite: nihil ɔtīgeret scire. Idē dī p phy. ɔ Anaxagorā ponentem principia infinita: qꝛ tūc nihil esset cognoscibile: rō ꝓhi nō valet: si infinitum possit cognosci.

Ad qōnē fm mētē aliorū.
Est opi. Thome.

In ista qōne. Primo premittam vnaz opinionem. Scdo dicam aliter ad questionem.

Quātū ad p^m dī: φ infinitū nō pōt intelligi a nobis fm intētionē phi in lra. ❡ Pro qua opione arguit͂ sic. obꝫ propriū intellꝰ nr̄i est qdditas rei mālis. ꝰ nihil est a nobis cognoscibile: nisi sub rōne qdditatis rei mālis: sz infinitū nō est aliqd mālenec cōtentuz sub qdditate māli. ꝰ nō est a nobis cognoscibile. ❡ P. Si infinitū posset itelligi a nobis: vel hoc eēt vnica intellectione: vel plib⁹: sed neutro mō est a nobis cognoscibile: vt ondā. ꝰ ꝛc. maior pz a sufficiēti diuisione. minor ꝓbat͂: qꝛ nō vnaqꝫ tūc cognosceret p spēm vnā genitam ab obto.

A.l. vnica.

Tūc sic. oē agēs agit fm φ est ens. ꝰ qd causat vnā spēm est vnū in actu. oē aūt tale hꝫ vnā formā: infinitū aūt nō hꝫ formā: qꝛ forme est terminare: infinitum aūt nō terminat͂.

Uide. 4. phy.
Tex. cō. 35.

❡ Scdo ꝓbat͂: φ infinitū non posset plurib⁹ itellectiōib⁹ cognosci: qꝛ si sic: tūc essent in intellectu plures spēs simul: sed plures species intelligibiles sunt plures forme eiusdem rōnis: ꝛ per ɔsequēs sunt incōpossibiles i eodē ex gnto huius. nō ꝰ possunt simul pficere intellm. ꝰ ꝛc.

T.c.13.t.15.

❡ P. Obm ꝛ potētia proportionantur: sed inter finitū ꝛ infinitū nō est ꝓportio. ꝰ intellect⁹ noster cum sit finitus in essendo: ꝛ p ɔns in opando non poterit itelligere ifi^m.

Uide supra q.4.

❡ Dis pmissis ridet͂ fz istā opinionē ad rōnes in oppo^m.

Ad argumēta pncipalia fm opinionē Thome.
Ad primum

❡ Ad p^m de deo dī: φ vtiqꝫ de⁹ est ifinit⁹: ꝛ pōt cognosci a nobis: nō tn̄ sub rōne infiniti: qd ꝓbat͂: qꝛ de⁹ nō cogscit͂ nisi p effectū: nullus aūt effect⁹ adequat ei: ꝛ p ɔns nō pōt ducere in cognitionē ei⁹ fm φ infinit⁹. ❡ Ad ɔfirmationē p idē: qꝛ sz p^a cā sit ifinita: nō tn̄ cognoscit͂ a nobis fm φ ifinita.

Ad scđm.

❡ Ad aliō dī: φ multis iponim⁹ noīa: q̄ tn̄ nō sunt itelligibilia. Exē plū: signām⁹. n. nihil: ꝛ tn̄ nihil nō est itelligibile. Cū etiā dī: φ ifinitū diffinim⁹ ꝛc. dī φ diffinitio est duplex: qdā diffinitio qd rei: qdā xo qd nōis: p⁹ bn̄ arguit diffiniatꝫ eē cogscibile: sz 2^a nō: qꝛ pōt eē tā entis q̄ nō entis: ꝛ tn̄ nō ens nō ē itelligibile: talis eni diffinitio ifiniti ē posita 3° phy.

Duplex diffinitio.
Tex. cō. 62.
Ad tertium.

❡ Ad aliud cū dī de spēb⁹ numeri: ꝛ figure. Rñ det͂: φ sole ille spēs: q̄ in suis singularib⁹ pnt p sensuz apprehēdi: sunt a nobis cognoscibiles: tales aūt sunt finite.

Ad quartū.

❡ Ad vltimū cū arguit͂ a sili dī: φ nō est sile h: ꝛ ibi: qꝛ locus est termin⁹ corpis: ꝛ hꝫ rōnē forme iqꝫtū terminās ipꝫ corp⁹: corp⁹ aūt locatū est sic mā: forme eni est terminare: ꝛ māe terminari: spēs xo itelligibiles hnt respectu itellꝰ modū forē isormātis ꝛ pficiētis: itellꝰ xo modum māe ꝛ pfectibilis: nūc aūt si vna forā pōt terminare: ꝛ informare duo: pari rōne ifinita: qꝛ terminatio: ꝛ isormatio est a pte ei⁹: iō seqt͂: φ si vn⁹ locus pōt terminare ꝛ recipere duo corpa: pari rōne ifinita: ꝛ pp hoc illud ans est ipoīe: sz si mā pōt pfici a duab⁹ formis nō oppositis: nō pp hoc seqt͂: φ ab infinitis: qꝛ h argueret ipsi⁹ māe infinitā capacitatē: sz ꝰ itellꝰ possit isormari a duab⁹ spēb⁹ sil: nō pp h seqt͂: φ ab infinitis. ❡ Alr dī: φ ɔña phi est itelligēda: qꝛ nō est tāta repugnātia respectu paucoꝝ: q̄ta est respectu pluriū: sic est in ꝓposito ꝓhi: qꝛ est tāta repugnātia ex parte loci: φ in eodem loco sint duo corpa quanta si sint plura: ideo sequitur φ si duo corpora possint eē sil. ꝰ ifinita: nō aūt sic est de spēb⁹: qꝛ nō est tanta repugnātia eē sil' duas spēs in itellū: sic plures: vel infinitas.

Instatur contra solutiōes.

❡ Cōtra istas solōnes arguit͂: ꝛ p ɔ pmā: cum dī: φ de⁹ nō pōt cognosci a nobis fm φ ifinit⁹. Cōtra: qꝛ nos itelligim⁹ deū vt creatorē: sz vt est creator est infinit⁹: qꝛ potētia creatiua est infinita. ꝰ itelligim⁹ eū vt infinitum. ❡ P. De⁹ intelligit͂ a nobis: vt est finis vltim⁹: sz vt sic est ifinit⁹. ꝰ itelligim⁹ eū vt ifinitū. ꝓbō maiorē: qꝛ vt in h 2° dī: oē agēs p itellectū cognoscit vltimū finē: vt vltimus ē: arguit͂ eni ibi sic. si fines eēnt ifiniti. ꝰ nullū agēs p itellectū est: qꝛ oē tale cogscit finē vltimū: pp quē agit. ꝓbatio minoris: qꝛ ol bono finito ɔtingit itelligere aliud magis bonū. si ꝰ de⁹: fm φ vltim⁹ finis nō sit bonū infinitū. ꝰ possum⁹ itelligere mai⁹ bonū deo fm φ vltim⁹ finis. ꝰ aliqd aliud pter deū erit vltimior finis: qd est hereticū: ꝛ absurdū.

T.c.3.t.9.

❡ P. Ois cognitio complexa psuppōit cognitionē terminoꝝ: sz ifinitū attribuim⁹ deo: ꝛ remouem⁹ a creatura dicēdo: φ de⁹ est infinit⁹: ꝛ creatura nō. ꝰ cognoscim⁹ ipm ifinitū fm φ est alterū extremuz illi⁹ cōplōnis: ꝛ vt sic attribuit͂ deo: ꝛ remouet͂ a creatura. ❡ Cōtra scdaz: cū dī ad argu^m: φ nihil signat͂: ꝛ tn̄ nō est itelligibile. Arguit͂: qꝛ voces sūt signa reꝝ mediātib⁹ ɔceptibus. ꝰ nihil signat͂: gn pus pcōcipiat͂: ꝛ pintelligat͂. ans pz p perihermenias. voces sūt signa passionū q̄ sunt in aia: ꝛ ibidē dī: φ sicut voces sūt signa passionū: sic passiones sunt signa reꝝ. Cōfirmat͂: qꝛ 4° hui⁹ dī: φ si nihil itelligit͂: nihil signat͂.

In principio
Tex. cō. 10.

❡ P. Impoīe est itelligere distaꝫ extremoꝝ: nisi ipa extrema itelligant͂: sz nos intelligimus distaꝫ inter ens ꝛ nihil. ꝰ cognoscim⁹ ens ꝛ nihil. Cōfirmat͂: qꝛ pruationes ꝛ negationes sunt itelligibiles: cū de ipsis forment͂ alique ꝓpōnes: ꝛ tn̄ pruationes ꝛ negationes sant formalr nihil.

Uide .3. de aia. t.c.145. ꝛ infra. 7. vide. 4. meta. t.c.4.

❡ Cōtra tertiā solōnez de spēbus numeri: vī φ possum⁹ itelligere numeros infinitos: qꝛ p spēm vni⁹ vnitatis pōt intelligi alia vnitas: sic vult Augustin⁹: φ p spēꝫ vni⁹ solis possum⁹ intelligere quot volum⁹ soles: p spēꝫ. ꝰ vni⁹ vnitatis pnt itelligi numeri infiniti p replicationē vnitatis: nō dico sil: sz successiue h sufficit. ❡ Cōtra solōnē q̄rti: sz eni silitudo non valeat oino: tn̄ nō vī esse aliq̄ repugnātia ex parte itellꝰ: gn possint ifinite spēs eē itellectu i actu pmo: sicut cētrū pōt terminare ifinitas lineas: pōt eni intellꝰ: vt videtur: scire ifinita in diuersi eēt q ipmeret infinitas spēs i ipo: verū est tn̄: φ itellꝰ nō pōt nālīter ifinitas spēs acqrere. Cui⁹ rō est: qꝛ opꝫ: φ acqreret illas spēs ex actib⁹ suis: ꝛ p ɔns: φ pcederēt actus infiniti: qd est impoīe: tn̄ φ itellectus hēat infinitas spēs p infusionē nō vī incōueniēs: sicut forte habuit aia christi: de quo alr: qꝛ magis est alterius negocij: nec rōnes facte p opīone cogūt. ❡ Et iō ad

Cur itellꝰ nr̄ nō pōt nālr acqrere infinitas spēs. vide. 14. dī. tertij snīaꝝ Scotum.

pmā cū

Quidditas rei mālis nō esse obm intellectus nři.

ꝑmā cū dī: ꝙ ꝓpriū obm intell's nři est qdditas rei mā/lis: dico ꝙ falsū est: sicut ostēsū est supra qōne de cogni/tione subaꝝ separataꝝ: pōt tñ pro nūc ostēdi vnica rōne sic. nullus habitus potentie pōt aliqd hēre ꝓ obto cōius obto illi potētie: qꝛ nūq̄ habit⁹ excedit potētiā: cui⁹ est: ſʒ habit⁹ meta. hʒ ꝓ obto ens inq̄tū ens: vt ipsemet ꝯce/dit: q est alteri⁹ opiōis: ens aūt inq̄tū ens est cōius qd/ditate māli. ğ qdditas mālis nō est obʒ adequatū itell's.

Infinitū esse intelligibile vnica intellectione. Sed vī ꝙ argumētū loquat de forma subal: hic igit consequens est.

⁋ Ad 2ᵐ ridco: ꝙ infinitū pōt intelligi vnica itellectio ne. Ad ꝓbōnē cū dī: ꝙ hēt cognosci ꝑ vnā spēm: ꝯcedo ꝙ pōt cognosci ꝑ vnā spēʒ: nō tñ genitā ab eo: sicut ꝓba tio ꝓcedit: vel dato ꝙ gigneret vnā spēʒ: nō seqꝛ ex hoc ꝙ infinitū esset terminatū: qꝛ forma terminat illud in q̄ est: illa aūt spēs genita ab infinito nō esset in infinito: sed in ipso intellectu finito cognoscēte. ⁋ Cōtra illud ēt qȯ dicit: ꝙ nihil intelligit a nobis vnica intellectiōe: nisi ꝑ vnā spēʒ arguit sic. Oē qȯ pōt esse vnū extremū vnius cōpōnis apud itellectū: pōt itelligi vnica itellectiōe sim plici: sed pole est aliqua duo: quoꝝ due spēs sunt in intel lectu: esse vnū extremū vnius cōpōnis apud intellectū. ergo ꝛc. maior ꝓbat: qꝛ intell's tñ illud apprehēdit sim plici apprehēsione ꝑmo: qȯ cōponit cū alio. ꝓbatio mi/noris: qꝛ mons aureus nō intelligit vna spē: cū nihil vnū tale sit in re extra: qȯ vnā spēʒ facit in sensu: ꝛ ꝑ ꝯn̄s nec in intellectu: ꝛ tñ ꝯstat ꝙ mons aureus est extremū vni⁹ cōpōnis: vt si dicat: ꝙ mons aureus est figmētū: vel ali quid tale.

Hoc argumentū supponit plures spēs intelligibiles posse esse sil' in itellectu. ꝛ

⁋ P. Multa possumus simul scire. ğ sil' intel ligere. ꝯn̄a pʒ: qꝛ cuiuslʒ sciti in actu est spēs in intellu in actu. añs ꝓbat. pʒ: qꝛ si ꝯsidero vnā ꝯnē ꝑ spēʒ in actu: ꝛ cognosco ꝑ pole alias duas ꝯclones in habitu: si nō hēo spēs illaꝝ duaꝝ in actu: opʒ ergo me ingrere spēs illaꝝ ꝯclonū: sʒ pono ꝑ pole ꝙ singulare nō sit extra in re: qȯ possit facere spēm in sensu: ꝛ ꝑ ꝯn̄s nec in intellectū: vel tūc nunq̄ itelligā illā ꝯclonē: vel habeo illā spēʒ in actu: sic de ꝑma ꝯclone: nec ex v̄tute phātastica pōt abstrahi spēs illi⁹ ꝯclonis: qꝛ ibi nō pñt eē sil' due spēs ſʒ ꝛc: sicut nec in itellectu: nec est incōueniēs plura accñā: ꝛ plures spēs eiusdē rōnis ꝛ gñis fm eē intētionale eē in eodem subto sil: sicut duo lumina sūt in eadē parte medij: de q̄ dicet ampli⁹ 5⁰ hui⁹.

Supra. q. 3. Proportio triplex.

⁋ Ad 3ᵐ de ꝓportione obti ad po tētiā dōm sicut ꝑus: ꝛ pōt sic argui ꝯ eū: quero de q̄ pro/portione loquaris: qꝛ vel de ꝓportiōe numerali: vel de ꝓportione ꝑfectiōis: vel de ꝓportione finiti ad finitū: ꝑ mō nō pōt itelligi: qꝛ eadē po⁹ numero pōt in pla obta numero: scōo mō nō: vt intelligit ꝓportio perfectionis. qȯ aliquotiēs sumptū reddit aliud: visus eniʒ infinities sumptus nō reddit solē: qꝛ est alteri⁹ rōnis: tertio modo nō: qꝛ ꝓportio potētie ꝛ obti est ꝓportio mouētis ꝛ mo ti: ꝛ tñ si aliqd mouet a finito: pōt ēt moueri ab infinito: sicut celū pōt moueri a deo: qȯ nūc mouetur ab angelo.

q. 3.

⁋ Ad formā iam superius dictū fuit: ꝙ illa proportio: cum sit motiui ad mobile: magis requirit dissimilitudi/nē q̄ silitudinē.

Excludit opinionē ex toto

⁋ Opinio ergo ꝑdicta nō cogit quātū ad rationes: nec valet q̄tum ad responsiones.

Quātū ad 2ᵐ ꝑncipale. ꝑmo ꝑmittā q̄sdā distōnes. 2⁰ ostēdā aliquas ꝯclones. ⁋ Quātū ad ꝑᵐ sit ista ꝑ⁹ distinctio: ꝙ ifinitū pōt tripl'r accipi. s. negatiue ꝑuatiue: ꝛ ꝯrie. ꝑ mō dī infinitū: qȯ nō est aptū natū fini ri: sʒ repugnat sibi eo mō: quo dī 3⁰ phy. ꝙ pūct⁹ est infi nitus: sicut vox inuisibilis. Infinitū ꝑuatiue dī: qȯ ꝑuat finē: vel finitatē in apto nato finiri: ꝛ hoc sonat vocabu/lū. Infinitū ꝯrie est: qȯ negat finitatē ponēdo ei⁹ opposi tū: ꝛ isto mō loqꝛ Aristo. ꝛ Boeti⁹ sup ꝑdicamēta: caplo de qualitate: vbi dicit sic ph's: qualitati inest hēre ꝯrium: sicut in iustitia ꝯriat iustitie: iniustus eni ꝯtrarie dī: eo ꝙ

Infinitū triplicter accipitur. 3ᵉ. c. 34. Sicut si linea esset sine pūcto termināte eēt infinita ꝑuatiue: qꝛ apta nata est termi nari.

habet habitū ꝯriū ex actib⁹ generatū: sic infinitū cōtra/rie negat finitatē cū positione cōtrarij: puta infinitū ex/tēsū sine terminis: ꝛ sic loquit ph's ꝑ phy. ꝯ Parmeni dē ꝛ melissum. Istud infinitū cōtrarie dictū pōt dupl'r itelligi. vno mō ꝙ sit actu existēs sine terminis: alio mō ꝙ sit in potētia: qȯ diffinit ph's 3⁰ phy. s. infinitū est: cui⁹ q̄titatē accipiētib⁹ semꝑ est aliqd extra accipere: ita ꝙ q̄tūcūq; accipiat semꝑ est aliqd extra: si tñ esset ꝑuati/ue: vel negatiue nō semꝑ eēt aliqd extra accipere. ğ infi nitū duob⁹ modis vltimis. s. ꝑuatiue: ꝛ ꝯtrarie semꝑ est in q̄titate molis: vel v̄tutis: q̄titas aūt ois dicta ꝓprie: vel metaphorice est magnitudo: vl mltitudo dicta ꝓpe: vel metaphorice. ğ ois infinitas talis est i magnitudine: vel multitudine ꝓpria: vel metaphorica.

T. c. 15. ꝛ lib. T. c. cō. 63. Uide Scotū 3. q. quo.

⁋ Scōa distō sit ista: ꝙ infinitū pōt dupl'r accipi: vno mō ꝓ rōne infi nitatis in se. alio modo pro substrato rationi infinitatis: ꝛ ꝓ eo quod subest tali rōni. Aliud est eniʒ querere de rōne infinitatis in se: ꝛ aliud de eo qȯ subest tali rōni in/finitatis: sicut aliud est q̄rere de ente ꝑ accidēs: aliud est q̄rere de eo qȯ subest: vel est sub ente ꝑ accñs. Ph's eni sexto hui⁹ ꝓbat q̄dā de ente ꝑ accñs: ex quo seqꝛ: ꝙ de ente ꝑ accñs pōt eē scia: ꝛ tñ ibi ꝓbat: ꝙ de ente ꝑ accñs nō pōt esse scia: ꝑmū intelligit de rōne ꝑ accñs entis in se. 2ᵐ de illo cui inest: sic in proposito dicit de infinito.

Infinitū duplicter accipi pōt. T. c. 4. ꝛ lib. Modo de ente per accñs est scia: ꝛ quo n.

De secundo declarabo. 8. ꝯclones. prima ꝯclo sit ista. Infinitū ꝯtrarie in magni/tudine vigoris vel ꝑfectionis a nobis est itelligibile. hāc ostēdo sic. deus est ifinit⁹ ꝯtrarie in magnitudine ꝑfectio/nis: sed de⁹ est a nobis intelligibilis. ğ ꝛc. maior pʒ: quia deus est infinit⁹: ꝛ nō negatiue: nec ꝑuatiue. ğ ꝯtrarie. mi nor est ostēsa superius.

Prima ꝯclo. Nō 3. huius secundi.

⁋ Scōa ꝯclo sit ista. Infinitū cō trarie i multitudine nō pōt cognosci a nobis simul tāq̄ vnū obʒ. hāc ostēdo sic. Intell's qui includit ꝯtradictionē est impossis: ſʒ intell's itelligēs infinitū ꝯrie in multitudi/ne est hō. ğ ꝛc. maior est euidēs: ſʒ minor pʒ ex ꝑcedēti/bus: tū qꝛ nō est dare infinitū in re in actu: tū qꝛ infinita multitudine sunt itelligibilia ifinitis actib⁹: qȯ repugnat itellectui nřo.

Scōa ꝯclo.

⁋ Tertia ꝯclo sit ista. Infinitū cōtrarie in multitudine nō pōt itelligi a nobis successiue: puta itelli gēdo vnū post aliud. hāc ostēdo sic. Si infinitū i multitu dine pōt itelligi successiue: ğ ꝯtingit ifinitū ꝑtrāsire. ꝯn̄s est euidēter falsū. ğ ꝛ añs. ꝓbatio ꝯn̄e: qꝛ si contingeret intelligere infinitū in multitudine successiue: oporteret totā istā mltitudinē ꝑtrāsire.

Tertia ꝯclo. Uide ꝑ⁰ pos. ꝛ 2⁰ meta. ꝛ 2⁰ de gnōne.

⁋ Notādū aūt est: ꝙ ista ꝯclo vī ire ad mētē ph'i: ꝛ certū est de actib⁹ itell's actu infinitis siue simul: siue successiue: qꝛ virtus ei⁹ nō suffi/cit ad tot actiōes hn̄das sil: siue successiue: ꝛ h̄ mō loqꝛ Ph's: habitualr aūt itelligi ifinita ꝑ spēs ꝓprias: nō qdē nālr acqsitas: ſʒ a deo ipressas forte nō est ipole: de quo als.

Uide Grāc. in ꝯ̄ta. d. 43. Uide Scotū in 4. d. 14.

⁋ Quarta ꝯclo sit ista. infinitū ꝯrie in magnitudi/ne quātitatis molis nō pōt itelligi a nobis. hāc ostēdo sic. Intell's q icludit ꝯdictionē est impossis: sed itelligere in/finitū in tali magnitudine includit ꝯtradictionē: ꝓ q̄to nō est dare tale ifinitū in re. ğ ꝛc.

4⁰ ꝯclusio.

⁋ Quita ꝯclo sit ista. Infinitū ꝑuatiue in magnitudine molis nō pōt itelligi a nobis: ista ꝓbat sicut ꝑcedēs: qꝛ nō est dare aliquā talē magnitudinē: q̄ sit apta nata finiri: ꝛ nō sit actu finita: ꝛ ideo intell's intelligēs tale ifinitū repugnat rei.

5⁰ ꝯclusio.

⁋ Sex/ta ꝯclo sit ista. Infinitū ꝑuatiue in multitudine nō pōt intelligi a nobis: hoc pʒ sicut precedens: qꝛ nulla est mul titudo q̄ sit apta nata finiri: ꝛ nō sit actu finita: quare in/tellectus intelligens multitudinē infinita repugnat rei.

6⁰ ꝯclusio.

⁋ Aduertēdū ꝙ oēs ꝑdicte ꝯclones accipiūt infinitū pro re substrata: ꝛ que subijcitur rōne infinitatis. ⁋ Si aūt q̄ratur de infinito accepto pro rōne infinitatis in se

7ª ꝯclusio.

sit ista septima ꝯclo.s.ꝙ infinitū isto mō pōt intelligi a nobis:quā sic ostēdo. Impoſſe est aliqd itelligere inesse: vel nō inesse alteri:nisi ipʒ pˀus apprehēdat ab itellectu simplici:ſʒ infinitū oi mō dictū possum⁹ cognoscere ali cui inesse:vel nō inesse.ǧ necīo ipm īfinitū vt sic pˀus est apprehēsuʒ ab itellectu. Ex oib⁹ pdictis ꝯcludo correla tiue:ꝙ īfinitū acceptū ꝑ re substrata sic est ipoſſe itelligi vel nō itelligi:sicut est poſſe eē:vel nō eē ex pte rei: vn̄ infinitū pfectiōe:sicut ē de⁹:est itelligibile a nobis. In finitū aūt in magnitudine molis vel in multitudine ſm actū nō. Itē īfinitū in eēntialr ordinatis:vel in actu:vel ipotētia:seu puatiue:seu ꝯtrie nō pōt intelligi a nobis:cu ius rō est:qꝛ repugnat rei:ist™ aūt siue i multitudine:siue in magnitudine:siue in qbuscūqʒ accītalr ordinatis:si i potētia accipiat:pōt itelligi a nobis:ꝛ ꝑ pportionabilr acceptū:vt sic sp̄ intells ꝯformet rei. ¶ 8ª ꝯclo sit ista. Infinitū negatiue pōt intelligi a nobis:ꝑ pʒ:qꝛ pūctus. vel vnitas pōt intelligi a nobis:ſʒ ipsa sūt īfinita negati ue.ǧ infinita negatiue pñt a nobis cognosci. Ex predictis patet quid sit dicēdum ad questionem.

Nō infinitū ē a nobis cognoscibile: ꝛ quod non.

8ª conclusio. Que sunt in fi.negatiue.

Ad primum

Ad argumēta.

Ad p™:ꝛ ad ꝯfirmationē pʒ: ꝙ verū ꝯcludūt:qꝛ arguūt de īfinito i magnitudine pfectiōis:qd est de⁹:vn̄ Damasce nus p̄ sniaꝝ:ꝙ ꝑ solū possum⁹ scire de deo:ꝙ est īfinit⁹: ꝛ incōprehēsibilis. ¶ Ad aliud cū arguit:ꝙ īfinitū pōt diffiniri:ꝛ passiōes de eo demſtrari dōm:ꝙ pbat de infi nito accepto nō ꝑ re substrata:ſʒ ꝑ ratione infiniti in se. ¶ Ad aliō de īfinitate spērū nūeri ꝛ figure dico ꝙ oēs sūt itelligibiles a nobis:nō sil̄:ſʒ successiue:tn̄ nō ꝯtingit ptrāsire. ¶ Ad vltimū cū arguit:ꝙ si duo corpa ꝛc̄.di cit ē ꝙ īfinite spes pñt eē sil̄ i itellu actu pˀnō nālr:ſʒ si a deo ifunderent sic̄ supius tactū ē:ꝛ tn̄ nō seqt ꝙ itells i actu 2° possit itelligere ifinita. ¶ Ad auctes ꝑhi i oppo sitū dico ꝙ itelligit ꝙ īfinitas i mltitudine q̄ itelligit ꝑ diuersas spēs:nō pt itelligi a nobis:cū sto ꝙ itells hēret in finitas spēs apd se:qꝛ nō posset elicere sil̄ īfinitos act⁹ ꝛ opōnes:nec posset intelligere vnū post aliud:qꝛ non pos set ea ptransire. ¶ Et hoc de 2° metaphysice.

Capitulo.4.

Ad secundū

Ad tertium.

Ad quartum

Cōsidera infinitā in pma dis. scōi.q.3. vbi arguit de infinitis alr bus:ꝛ hic ꝯfe cit̄.

¶ Amplius aūt multis existētiū non insunt oibus oia:quo nāqʒ mō possibile est:vnde principium esse in immobilibus:aut boni naturam:ꝛc̄. Questio.I.

Argui pmo

Aduerte:qꝛ vident ad ge n⁹ cāe mālis reduci hmōi pn̄°:q̄re p° poste.z.cō.5. ad finem. T.cō.3.t.31. Tex.cō.5. Secundo.

Circa tertiū libꝝ meta. Queritur vtꝝ in imobilibus sit cā efficiens:ꝛ finalis. Et vr̄ ꝙ sic:nā mediū demſtratio nis reducit ad gen⁹ cāe efficiētis:ſʒ scie mathe.q̄ sunt de imobilib⁹ vere demō strāt.ǧ in imobilib⁹ est vere inuenire rō nē efficiētis.maior est nota.ex 2° physic. vbi ꝑhs pn̄ª demōstrationis enumerat iter cās efficiē tes rōne medij. ¶ Itē p̄ poste.dicit:ꝙ pn̄⁹ demſtrationis sunt cāe ꝯclonis:mediū aūt nō est cā mālis:qꝛ nō intrat ꝯnē:nec est cā foꝛalis:nec finalis:relinqt ǧ ꝙ sit cā effi ciēs. ¶ ꝑ. Immobilia sūt entia.ǧ hnt rōnem finis.aūs pʒ:ſʒ ꝯña pbat:qꝛ qd hʒ rōnē entis:hʒ rōnē boni:cū bo nū ꝛ ens ꝯuertant:finis aūt ꝛ bonū sūt idē:vt dicit hic. ¶ Contra Aristo.hic in litera.

Immobilia in duplici dif ferentia esse.

Respondeo ad qōnē.p̄ pmittā aliqˢ distōnes. 2° dicam ad qōnem.

Quātū ad p™ sit ista pª distinctio:ꝙ imobilia sunt in duplici gn̄e:qdā sūt imobilia mouētia:vt de⁹ ꝛ itelligētie.qdā q̄ nō mouēt nec mouent:vt mathe matica. ¶ 2ª distō sit ista:ꝙ duplex est efficiēs:qdam dās eē sine motu:qdā dās eē cū motu. Ex™ p̄mi.de⁹ ǧ nō agit iterueniēte motu.ex™ scdi:oē agēs physicū. ¶ 3ª distinctio sit ista:ꝙ duplex est finis.qdā q attingit ime diāte motu.qdā q attingit sine motu:pm⁹ finis corrñdet 2° efficiēti:scds finis p°. ¶ 4ª distō sit ista:ꝙ mot⁹ repit in aliquo tripl̄r.s.vel effectiue:vel subiectiue:vel terminati ue.ex™ p°:de⁹ ꝛ itelligētie.ex™ scdi:celū ꝛ qdlʒ mobile. ex™ tertij:albedo:ꝛ qlibʒ foꝛa motū terminās. ¶ 5ª di stinctio sit ista:ꝙ finis repit i aliq̄ dupl̄r.vno mō:qꝛ ipʒ ē finis.alio mō:qꝛ ordinat ad finē.ex™ p̄mi:de⁹ q ē finis oiuʒ.ex™ scdi creatura ois:q̄ ad deū:vt ad finē ordinat.

Efficiens du plex.

Finis duplex

Motū eē in aliquo tripl̄r cōtingit esse.

Finē reperiri in aliquo du pliciter.

Quātū ad 2™ vidēdū est.p̄ de efficiēte.2° de fine: de p̄ si sit sermo de imobilib⁹ p̄mo mō:q̄.s. sūt imobilia mouētia:sic dico duo.p™ est:ꝙ de⁹ est effi ciēs imobile sine motu.2™ dictū est:oē efficiēs imobile aliud a p° cā est efficiēs ꝑ motū. Si aūt sit sermo de imo bilibus 2° mō:q̄.s.nec mouēt:nec mouent:vt sūt mathe. sic dico:ꝙ nullo mō repit in eis realr loquēdo rō efficiē tis:nec cū motu:nec sine motu:nā mathe.vt talia nō hnt eē aliqd reale. ¶ De 2° ꝙtum est de fine:si sit sermo de imobilib⁹ p mō q̄.s.sunt mouētia:sic dico duo.p™ est:ꝙ loquēdo de fine p̄ mō:q est ipʒ:qd ē finis:sic finis repit in p° cā:q̄ est oiuʒ finis.2™ dictū est:ꝙ loquēdo de fine 2° mō:put finis repit in aliq̄:qꝛ ipʒ ordinat ad finē:sic dico:ꝙ finis repit in oi creatura:siue mobili:siue imobi li. ¶ Si aūt sit sermo de imobilib⁹ 2° mō:sic pōt dici: ꝙ in eis nō est finis aliquo mō realr loquēdo. Uel pos set dici:ꝙ i eis est finis scdo mō:vt finis repit in aliquo: ſʒ ꝙ ipm ad finē ordinat:nā mathe.eodē mō:quo sunt aliqd citra p̄mā cām:ordinent ad ipsam:ad quā omnia entia:vt ad finem naturaliter ordinantur.

Ad qōnē ſm nūc ꝯpꝛias: Quomō deus est efficiens.

Cōsidere qd esse reale non habent.

Sed hic est vnū dubiū:vtrū in imobilib⁹ possit mot⁹ repiri. ¶ Dōm:ꝙ de motu subiectiue alr est ſʒ viā ꝑhi:alr ſʒ viā Theologi:nā ſʒ ꝑhm:nec de⁹:nec itelli gētie pñt eē subʒ mot⁹:ſʒ sūt simpl̄r imobiles. ¶ Sʒ ſʒ viā theologoꝝ oēs itelligētie pter p̄mā pñt moueri etiā localr:qꝛ moueri de loco ad locū non repugnat angelo. ¶ De imobilibus aūt mathe.pʒ ꝙ in eis nullo mō est mot⁹ subiectiue realr loquēdo. Si aūt loquamur de motu terminatiue:simpl̄r negādū est motū in imobilib⁹ esse: de deo qdē pʒ:qꝛ est oino iterminabilis:de intelligētijs ēt pʒ:qꝛ lʒ sint pducibiles in eē:nō tn̄ ꝑ motū:qꝛ deus:a quo pducte sūt:nō pducit aliqd ꝑ motū. De mathe.aūt pʒ:qꝛ nō pducunt in eē ꝑ motū. ¶ Si aūt loquamur d motu effectiue:sic dico:ꝙ tā in deo:ꝙ in itelligētijs ē re perire motū:qꝛ oēs mouēt vel mouere pñt. De mathe. aūt pʒ:qꝛ nec mouēt:nec mouent realr loquēdo:sic ergo pʒ ad qōnē. ¶ Ad p™ in oppositū dōʒ est:ꝙ lʒ medium respectu ꝯñis dicat hēre rōnē efficiētis:nō tn̄ est ꝑ rea liter loquēdo:ꝛ ꝑ motū:sic loqt hic ꝑhs. ¶ Cōtra.qa discursus demōstratiu⁹ vr̄ esse qdā mot⁹. ¶ Rñdeo:ꝙ nō est mot⁹ realis:qꝛ fit ꝑ itellectū. ¶ Ad 2™ dōʒ:ꝙ nō oē bonū hʒ rōnē finis:nisi illud ad qd oia alia ordinant mathe.aūt lʒ aliqualr possint dici eē ordinata ad finem extrinsecū:tn̄ i eis nō est finis:ad quē aliud ordinat:ita ꝙ vnū sit finis alteri⁹ pꝛoprie loquendo.

An in imobi libus repiat motus. Uide.2.sniaꝝ Scoti.d. 2.q.9.ꝛ seq.

Ad primam Uide Tho.ꝛ alios p° pos. vbi supra.ꝛ 2° phyſi.

Ad secundū Quale bonū hʒ rōnē finis

¶ Nō aūt est possibile genus existentiū vnū esse:neqʒ vnū:neqʒ ens:nā necesse differen tias cuiuslibet generis esse:ꝛ vnū esse quā libet:impossibile est predicari:aut species generis de proprijs differentijs:aut gene ris sine suis speciebus. Quare si est vnum genus:aut ens:nulla differentia:nec vnum: nec ens erit ꝛc̄. Questio.II.

Ueritur Utrū genus pdicet de differētia p se. Et vr q sic: nā hō p se est rōnalis. g rōnale p se est hō. g rationale p se est aial. oña p³ pbat: q2 ppositio necessaria puertit in necciā ex p fox. g p se in p se. 2ª oña pbat: q2 hō p se est aial. si g rōnale p se est hō: seqt q p se ē aial. ¶ P. Hō p se ē aial. hō p se est rōnalis. g rōnale p se ē aial: ista illatio pbat: q2 sicut ex pmissis necīis seqt 9 necīaria ita ex p se p se. ¶ P. 7° huiꝰ dr: q qn aliqd de alio pdicat p se p° mō: vnū pdicat de alio et in abstracto. g iste sūt vere: hūanitas ē rōnalitas: τ hūanitas est aialitas: q2 iste sūt p se p° mō: hō ē rōnal. hō est aial. g seqt q rōnalitas ē aialitas: τ tūc pcretū pdicabit de pcreto p se p° mō: dicendo q rōnale est aial. ¶ P. Si genꝰ p accns pdicat de dria. g p accns pdicat de spē. oña est falsū. g τ añs. pbatio oñe: q2 qn aliqd pdicat de aliq̄ p accns: pdicat p accns de q̄cūq3 in quo illud formalr icludit: dria aūt formalr icludit in spē. g si genus pdicat p accns de dria: pdicat τ de spē p accns.

Contra. q2 si sic. g vnū aial erit multa aialia. oña est falsū. g τ añs. pbō oñe: q2 aial: τ rōnale includunt in pceptu spēi: puta hois: tunc g idē aiali sportat p genꝰ τ driā: aut aliud τ aliō. si p^m. g erit nugatio i diffōne hois. si 2^m. hr ppom: q hō erit duo aialia.

Respōdeo q genꝰ nō pdicat p se de dria: qd ps p Auicēnā 5° metaphy. dicētē: q lz genꝰ τ dria pdicent de toto. i. de spē: nō tñ significāt totū p se: sz genꝰ significat mãle: dria aūt formale: vtrūq3 aūt significāt ptē spēi p modū totius: τ sicut mãle est extra formale: sic pceptꝰ gñis est extra pceptū differentie.

Ad argumēta. Ad p^m neganda est oña: sz est fallacia oñtis: p seitas aūt significat cāz pdicati eē in subto: supius aūt nō h3 cām: quare īferiꝰ sibi insit: sz magis ecōuerso: in subto g pōt eē cā inherentie pdicati: sz in pdicato nō sit cā: q subm sibi insit. Ad pbōnē dico: q nō valet silitudo de ppōne p se: τ necīa. Rō huiꝰ est: q2 añs nō pōt eē verū: vel necessariū: nisi et oña sit verū: vel necīū: aliogn posset eē verū sine illo: ppō g pūersa nō pōt eē vera: seu necīa que se h3: vt añs: nisi pposito pūertēte: que se h3 vt oña sit vera: seu necessaria: verūtñ añs pōt habere cām: q̄re pdicatū vel oña sibi insit: sz nō ecōuerso: vt dictū est: aliogn vlis affirmatiua cōuerteret simplr: q2 p se p° supponit de oi: ppō g p se non necīo pūertit in p se. ¶ Ad 2^m p idē: q2 lz ex pmissis necessariis: q̄ se hñt vt añs in syllogismo: nō possit sequi 9 nisi necīa: q̄ se h3: vt oña aliogn pmisse possent esse vere sine pclone: tñ ex pmissis p se pōt sequi pclo p accns: sz necessaria. ¶ Cōtra. p° poste. dr. q si p accidēs. g non necīum. Rñdeo. Illud est verū de accidētibꝰ cōparatis ad subm: pdicatio enim per accns generis de dria non est aliqs modus p accns: q opponit ad necessariū: de q̄ p accns hr p° poste. qn. s. pdicat accns de accidente: vel accidēs de subto: vel subm de accidēte: τ de tali verum est: q si per accns. g non necessariū: dria aūt nō est proprie accns generis: nisi accipiēdo accidens aliquiꝰ: qd est extra cōceptū gdditatiuū τ formalē: τ iō talis pdicatio p accidēs pōt simul stare cū necīo. ¶ Ad 3^m dōm: q pmisse sunt false. s. humanitas est aialitas: τ silr hūanitas est rōnalitas. Ad pbōnē est sciēdū: q duplex ē pcretio: τ duplex est abstractio: vna pcretio est ad subz: puta qn aliquid denoiat aliud qd est extra suā eēntiā: alia est ad suppositū: puta qn aliquid signat aliquid p modū denominantis aliquid pp: se nãe. exēplū pmi: albū qd denominat subm. exēplū scdi: vt hec albedo est albedo. Silr est duplex abstractio correspōdens: vna a subto: alia a supposito pprio. exēplū pmi: cū albedo abstrahitur ab hoie. exēplū scdi: cū albedo abstrahit ab hac albedine: τ hō ab hoc hoie. ¶ Ad formā ergo rōnis dico: q dictū Phi 7° huiꝰ verū est de pcretis τ abstractis scdo mō: sz nō p° mō: vñ si hec est vera: hic hō est hō: hec ē vera: hec hūanitas est hūanitas: nō tñ sic se h3 in pcretis: τ abstractis p° mō: nō eni valet: si hō est albꝰ. g humanitas est albedo. Rō huiꝰ est: q2 in pdicatione p se p° mō est pdicatio rōne gdditatis: qn aūt pdicatū est intra gdditatē subti: preciso quocunq3 alio: adhuc est de intellectu subiecti: sz si sit pcretū ad subm: subm est extraneū pdicatum est idē subto. Ad ppositū dico: q rōnale in pcreto iō pdicatur de hoie: q2 rōne suppositi signat p modū totiꝰ: in abstracto aūt aufert iste modus τ significat p modū ptis: pars aūt nō pdicat de toto: q̄re iste ambe sunt false: humanitas est aialitas: hūanitas est rōnalitas. ¶ Ad 4^m nego oñaz: ad pbōnē dōm: q ista maior est vera: si illō dat intelligere: τ facit vnū p accns cū alio: dria aūt cū genere nō facit vnū p accns: sz vnū p se. ¶ Alr dr: τ ē idē: q si genꝰ pdicat de dria p accns pprie: nō est pdicatio p accns: q2 nō est in aliquo istoꝝ triū modoꝝ: q ponunt p° poste. sz est p accns largo mō: eo q pdicatū ē ex rōne subti: τ sic p accns diuidit 9 p se p° vel scdo modo.

¶ Similiter aūt se habz circa nūc in tēpore: nō enim hoc contingit fieri τ corrumpi: attamē videtur aliquid semp esse: non substātia aliqua existens τc̄.

Questio. III.

Ueritur Utrū idē nunc vel instans sit i toto tēpore. Et est vna opinio satis cōis: q̄ oritur ex hoc tertio: τ et ex 4° phys. caplo de tpe: qd est idē fm substātiā in toto tpe: sz sit aliud τ aliud fz esse. Qd ostendit sic. substātia ipsius nūc correspōdet sube ipsius mobilis: variatio aūt ipsiꝰ nūc fm eē: correspōdet variationi motꝰ: vñ fm defluxū motꝰ variat nūc fm esse: sz mãeat idē fz subaz pp idētitatē mobilis i toto motu.

Sed contra istā opinionē inqātum verba vidētur sonare arguit p duas rationes Phi 4° phys. p° sic. Illa dnr sil' que sunt in eodē nūc indiuisibili. si g idē est nūc in toto tpe. g illa que fuerunt in millesimo anno: τ q̄ sūt hodie: erūt sil: qd ē f lz euidēter.

Respondetur: q oia psīt esse in eodē nūc realiter: sicut vnū mobile realr p suū motū h3 eē in oibꝰ ptibus spatij: nō tñ oia sūt in eodē nūc fm rōnē: sicut nec est idē mobile fm rōnē: vt h3 esse in diuersis partibꝰ spatij. ¶ Cōtra: vniformitas simultatis accipiēda est corrīdēter idētitati ipsius nunc: vt que sunt in eodē nūc realiter: sint sil' realr: τ q̄ sunt in eodē nūc fm rōnē: sint simul fz rōnē: si ergo in toto tpe est idē nūc realr: τ alterū fm rōnem: sequit q illa: q̄ fuerunt in millesimo anno: τ q̄ sunt hodie erūt sil' realr: τ fz veritatē: sz nō sint simul fm rōnem: qd nullus sane mentis diceret. ¶ P. 2° quia sz ptinui sunt duo termini distincti: sed tps est qddā ptinuum: cuius termini sunt ipsa nunc. g ipsa nūc sunt distincta. Ista rō declarat: q2 ipm nūc fm subam est aliqd indiuisibile de genere q̄titatis: tūc q̄ro: cuius continui sit terminus: vel cuius discreti sit ps: q2 oē indiuisibile: qd est p se de genere q̄titatis vel est terminus continui: vel pars discreti: si ponit pars discreti. g tēpus ponit discretū: qd Phs nō cōcederet pprie loquēdo. Si ponit terminus cōtinui: habet ergo q sit aliud τ aliud: fm q terminat aliā τ aliā partē ptinui: qd est propositum. Rñdet: q vnū τ idem nūc fm rem pōt terminare aliqd tps ex vtraq3 parte: sicut vnū τ idē

Arguit̄ pmo ut sic 6 topi co c. 8. τ alibi caplo. 3.

Secundo.

Tertio. Tex. com. 43 τ alibi.

Quarto.

In opposi.

Ad qñe fm mentē ppriā Capi. 1.

Uide in predicabilibꝰ sua per caplo de genere.

Ad primum Uide supra libro p° q. 7. soluēdo 3m ad pncipale.

Cur ppō necessaria in necessariā non sit p se in p se puertatur.

Ad secūdūz.

Ex pmissis p se pōt seq cōclusio p accidens necessaria tamen.

Tex. 15. τ 36

Tex. cō. 35.

Pdicatio p accidēs multiplex.

Ad tertium.

Concretio τ abstractio duplex.

Uide hāc solutionē in predicabilibꝰ. c. de genere. q. 3 aliter.

Que pdicatio in abstractio τ cōcreto vera: τ q̄ nō. τ rō quare.

Uide. 4. capi cons. c. 2.

Ad quartum.

Per accidens duplex.

Tex. cō. 35.

Dubiū satis est: τ est qd ordinaria.

Tex. cō. 17.

Tex. cō. 104.

Uide ibidem tex. cō. 90.

Tota hec littera h3 Scot. 2. d. scdi. scn. tēciaz. q. 2.

Tex. cō. 92.

Euasio.

Tex. cō. 91.

Euasio.

mobile per suum motum terminat aliquod spatium ex vtraqꝫ parte:qꝛ prius existēs in pncipio alicuius spatij: sit postea p motum in fine illius spatij. ¶ Cōtra.qꝛ illa esse accidunt illi nūc eidē fm substātiā ꝛ fꝫ rē:qꝛ per te illud nūc manet idem sub diuersis esse:ꝛ p ꝯñs illa esse accidūt sibi.ergo nūc tpis nō p se:ſꝫ per accñs est terminus tpis:qḋ est falsuꝫ.nā oē indiuisibile de gñe q̄ntitatis p se terminat q̄ntitatē:vł est pars discreta:q̄re sequit:q̄ tale idē nūc nō sit iduisibile p se de gñe q̄ntitatis. ¶ P̄. Illa esse q̄ro cui⁹ generis sint:si sunt iduisibilia de gñe q̄ntitatis.ḡ sufficiūt ad terminādū propriū ꝯtinuū absqꝫ illo nūc fm subam:qḋ nullus diceret. Si aūt sint alteri⁹ generis:puta qualitatis.ḡ qualitas p se est rō terminandi cōt nuū in gñe q̄ntitatis:qḋ est falsum:videt̄ ḡ rōnes phi stare:nec ipse eas aliq̄n soluit. ¶ P̄. Ad pncipale. si idē nūc fm suba flueret p totū tp̄s.ḡ totus eius fluxus cōponeret̄ ex indiuisibilib⁹:ꝛ per ꝯñs tp̄s quū fm eos nūc fluens causet tp̄s.ꝯñs est manifeste falsum.ḡ ꝛ añs. pbatio ꝯñe:qꝛ nūc indiuisibile nō posset fluere:nisi fm esse diuersa:ḡ necessario sunt indiuisibilia.probat autē

T.cō.89.ꝛ 86. Indiuisibile nō pōt moueri. Tex.cō.80.

phs sexto physi.q̄ indiuisibile nō pōt moueri:qꝛ tunc motus eius cōponeret̄ ex indiuisibilib⁹:qꝛ prius pertrāsitur minus:vel equale q̄ꝫ maius.ḡ tēpus esset cōpositū ex indiuisibilib⁹:qḋ est ꝯ phm. ¶ P̄. Ois mutatio hꝫ aliquā mēsurā.si ḡ idē nūc fm subaꝫ mutatur fm diuersa esse:opꝫ ipsius:ꝛ suoꝝ esse q̄rere aliq̄ꝫ mēsurā:illa vel

Cōclusio du hꝫ rñsua.

erit tēpus:vel erit nūc:ꝛ sic in infinitū. ¶ Dōm ḡ aliter: q̄ nūc est aliud ꝛ aliud fm substātiā in toto tpe:sicut est alius ꝛ alius pūctus in tota linea:sed ad saluandū phꝫ: q̄ pma facie vī dicere oppositū:est notādū:q̄ nō est intentio phi:q̄ idē nūc maneat in toto tpe: sed q̄dcunqꝫ vnū nūc de plurib⁹ ꝯsideratū fm se est idem: ꝛ hoc est dicere esse idē fm subam:ꝯsideratū aūt in ordine ad tēpus p̄teritū:ꝛ futurū non:sed cū sit terminus preteriti:ꝛ

A.l. difficile non.

principiū futuri dī distingui fm esse:qꝛ alia est rō finis: ꝛ principij:vt sic:ergo vnū nūc hꝫ idētitatē fm subam h̄ est ad se ꝛ fꝫ se:ꝛ hꝫ diuisionē fꝫ eē respectu p̄iū tpis: ꝛ nō est tāta idētitas instātis in toto tpe:cū sint infinita instātia:q̄ta est idētitas vnius instātis.ḡ in toto tpe necesse est esse aliud ꝛ aliud nūc fm subam. ¶ Et ad hoc valet declaratio phi:quā isti adducūt p se de mobili: qḋ manet idē nō q̄dē mobile:vt absolute p̄cedit muta-

Uide Scotū in scḋo sniaꝝ vbi supra.

tionē:qꝛ hoc mō nō est tp̄s mēsura eius:nec aliq̄d ptinēs ad tp̄s:ſꝫ forte vt sic:cui ē mēsura ei⁹:de quo alr̄:ſꝫ mobile vt est sub vna mutatione:est idē fm subaꝫ.i.fm eē illius mutationis ꝯsiderate in se:vel fm se:est autē aliud fm esse.i.vt sub illa mutatione terminat p̄teritū:ꝛ initiat futurū:ꝛ fm hoc dī alibi ꝛ alibi esse:nō q̄dē actu:ſꝫ i eodē vbi medio inter extrema:inq̄ꝫtū illud terminat motū fm p̄us vbi:ꝛ inchoat motū fm posteri⁹ vbi:dī autē

Uide.6.phy. t.c.32.ꝛ.7.ꝛ 87.ꝛ alibi.

alibi ꝛ alibi esse:quatenus mutari est aliq̄d vtriusqꝫ extremi. ¶ Et hec de tertio metaphysice.

¶ Ens aūt multis modis dī:ſꝫ ad vnū ꝛ ad vnā aliquā nām:ſꝫ nō equoce ꝛc. Q̄ō.I.

Arguī pmo

Ca.de specie

Circa quartum librum metaphysice. Querit̄ vtrū ens vniuoce predicet̄ de omnibus entib⁹. Uidet̄ q̄ non per porphiriū. Si quis inquit omnia entia vocet equiuoce nuncupabit. ¶ Confirmat̄:qꝛ nihil vnum predicatur vniuoce de oībus p̄p infinitatem entiū in nā.

In oppositū Tex.cō.2.

Contra phs:hic in litera.d.q̄ ens multipliciter dicit̄:nō tñ equiuoce.ergo vniuoce:si vniuocum ꝛ equiuocum sunt immediata.

Respondeo. In ista questione primo recitabo vnam opinionem.secundo dicam aliter ad questionem.

Ad q̄ōnē fm mētē Tho.ꝛ Hen.ꝛ aliorꝫ Tex.cō.2. Uide Scotū 3.ꝛ.8.d.pmi sententiarum. Tex.cō.15.

Quātū ad p̄m sciēdū est:q̄ est vna opinio antiqua: quā ēt sequunt̄ aliqui moderni tenētes ptē negatiuā:p qua arguit̄ mltipliciter: pmo auctoritatib⁹. nā 4° huius dicit phs:q̄ ens dī de entibus:sicut sanū de sanis:ꝛ q̄ meta.est vna scia nō qꝛ oīa illa:de q̄bus est: dicant̄ fm vnum:sed ad vnum.i.nō vniuoce:sed analogice.ergo subm meta.qḋ est ens:nō est vniuocū:sed analogū. ¶ P̄.7° hui⁹ dicit̄:qḋ qualitates:ꝛ cetera accñtia sunt entia:sicut logici dicūt:nō ens eē ens:ꝛ nō scibile eē scibile:ꝛ sicut vas dī salubre:ꝛ corpus:sed in oībus istis nō est vniuocatio eius:qḋ dicit̄ de pluribus:pꝫ.ergo ꝛc. ¶ P̄. Primo phy.dicit phs q̄ pncipiū p̄cedēdi ꝯtra Parmenidē ꝛ Melisuꝫ est:quia ens dī multiplr̄. Arguitur ēt p rōnes:ꝛ pmo sic.si ens est vniuocū ad oīa entia. ḡ ens est genus.ꝯñs est falsuꝫ:ꝛ ꝯ phm 3° meta.ḡ ꝛ añs. pbatio ꝯñe:qꝛ tunc ens diceret̄ in q̄d de plibus differētib⁹ specie:qḋ est p̄priū generi. ¶ Cōfirmat̄ rō:q̄ si ens est hō.ḡ predicat̄ de entibus fm rōnē alicui⁹ vlis:nō differētie:

A.l.ſꝫ in oībus istis ē equocatio eius qḋ dī de pluribus. Tex cō.17. Tex.cō 10. Quodlibet vniuocū mal... fm rōnes ... de illis dicit.

qꝛ nō predicat̄ in quale:nec p̄prij:nec accidētis:qꝛ h̄ sūt extra essentiam eius:de quo dicūt non sic ens:nec etiaꝫ p̄dicat̄ vt species:vt pꝫ.ergo relinquit̄: q̄ predicatur vt genus. ¶ P̄. Si ens est vniuocū ad decem genera.ergo descēdit in illa per aliquas dñias:sint.a.ꝛ.b.aut ergo.a.ꝛ b.includūt ens:aut nō:si sic.ergo in ꝯceptu cuiusꝫ gñis gñalissimi includeret̄ bis ens:ꝛ p ꝯñs nugatio. Si non. ergo.a.ꝛ.b.non sunt entia:ꝛ tūc nō ens erit de intellectu entis:nā.a.ꝛ.b.includūt̄ in cōceptibus decem generum. ¶ P̄. Illis que sunt totaliter:ꝛ imediate sub extremis ꝯdictionis:nihil est cōe vniuocū:ſꝫ de⁹ ꝛ creatura: suba ꝛ accñs sunt hm̄:nā sūt sub istis extremis ꝯdictionis dependere:ꝛ nō depēdere causatū:ꝛ nō cāntum esse ab alio:ꝛ nō esse ab alio.pꝫ ḡ q̄ nihil est eis cōe vniuocū. pbatur maior:qꝛ oīs ꝯceptus cōis est neuter respectu illoꝝ:q̄b⁹ est cōis:ſꝫ nullus ꝯcept⁹ respectu ꝯdictorioꝝ ē neuter:ſꝫ est nec̄io alter illoꝝ:alioq̄n ꝯdictoria hērent medium. ¶ P̄. Que sunt p̄ diuersa i nullo ꝯueniūt:ſꝫ de⁹ est pmo diuersus a creatura:ꝛ vnū p̄dicamētū ab alio.ergo nec deus ꝛ creatura:nec decē gñia ꝯueniunt in aliquo: nec p ꝯñs in aliquo ꝯceptu cōi vniuoco.maior est euidēs:sed pma pars minoris de deo ꝛ creatura.pbat̄:qꝛ alioquin deus hēt quo ꝯueniret:ꝛ q̄ differret a creatura:ꝛ ita non eēt simplr̄ simplex.2ª pars de decē gñib⁹.pbat̄:qꝛ alr̄ nō esset negatiua imediata:q̄ negat̄ vnū gen⁹ gñalissimū ab alio.ꝯñs est falsuꝫ:ꝛ ꝯ phꝫ p̄ poste.pbatio ꝯñe: qꝛ tunc extrema illius negatiue ꝯueniunt in aliquo toto: puta in ente:qḋ nō pōt esse in p̄positiōe imediata negatiua:sicut dicit̄ p̄ poste.vbi supra:ista ergo negatiua:q̄ntitas nō est suba:nō ēt imediata. ¶ P̄. Ubi tñ est vnitas attributionis nō pōt eē vnitas vniuocationis:sed omnia entia attribuunt̄ ad subaꝫ in rōne entis:vt dī in hoc 4°. Item creature ad deuꝫ in ratione entis:oportet ponere vnitatē attributionis.ḡ ens nō est vniuocū predicatis.

Tex.cō.15.

Quātū ad 2ᵐ alia est opinio:quā teneo tāq̄ꝫ veraꝫ: q̄ ens est vniuocum deo ꝛ creature ꝛ sube accidenti:ꝛ generaliter oībus entibus:de quibus predicatur. ¶ Ad cuius euidentiam pmo p̄mittā vnā distinctionē.scḋo ostendā triplicem ꝯclusionē. ¶ De primo sciēdū est:q̄ vniuocatio est triplex: q̄dā est vniuocatio phica:q̄dā logica:ꝛ q̄dā meta.vniuocatio phica est vnitas nāe ex nā rei: circūscripto oī ope intellis:de illa vniuocatione logē phs 7° physi.qñ dicit:q̄ in specie spālissima est p̄prie cōparatio:ꝛ nō in gñe:q̄tenus spēs dicit vnā nām

Ad q̄ōnē fm mētē p̄priā.

Primus arti. Uniuocatio triplex: quedā physica. T.c.24.ꝛ.32

vnā nām ⁊ vniuocā:nō aūt genus:sed latent equocatio-
nes in gñib⁹:genus eniꝫ ē equocū equocatione oppoſi
ta vniuocationi phīce eo ꝙ nō correſpondet ſibi vna nā:vl
Cōmē.8. hypoſtaſis extra ſeq plures:ſꝫ ꝙ dicit Cōmē.⁊ Themi
ſtius ſup pᵐ de aīa, vniuocatio iſta ſolū eſt in ſpē ſpāliſ-
ſima que vere dicit vnaꝫ nām vnitate reali:minore tñ
Cō.16. ꝙ ſit vnitas numeralis:ſicut declarabit in.7. Uniuoca
Quid logica tio logica eſt vnitas alicui⁹ realitatis vel itētionis pme
ſub vna intentione logica concepte.v.g.ſub intentione
generis vel dīe:vel alicuius alteri⁹ ſcđe itentionis.Lo-
gicus enim cōſiderabit hꝰ intentiones ſcđas adiunctas
Correlariuꝫ primum. pmis.¶ Ex quo ꝯcludo correlarie.pmo ꝙ aliqđ trāſcē-
dens eſt ꝓpꝛie vniuocū vniuocatione logica:qꝛ lꝫ nulla
ſcđa intētio in gñe:puta genus ⁊ dīa cōpetit alicui trā-
ſcendenti:⁊ exiſti extra genus:ſicut pꝫ:aliqua tñ cōpetit
Illud vlr e ſtinguit. ſibi:puta intentio vltatis q̃ eſt logica:⁊ 2ᵒ intētio.¶ 2ᵒ
Correlariuꝫ ſcđm. cōcludo:ꝙ aliqđ eē vniuocū vniuocatione logica:⁊ eq
uocū equocatione phīca nō repugnat:pꝫ.n.ex pdictis ꝙ
gen⁹ eſt equocū equocatione phīca:⁊ tñ eſt vniuocum
Quid meta. vniuocatione logica.¶ Uniuocatio metaᶜᵃ eſt vnitas
alicuius pme intentionis abſtrahibilis per itellectum a
pluribus ex nā rei:circumſcripta quacūqꝫ intentione 2ᵒ
vel logica:⁊ hoc mō tranſcendētibus nō repugnat vni-
Correlariuꝫ uocatio:vt dicet.Ex quo ꝯcludit correlarie:ꝙ aliqđ eſt
vniuocū meta.qđ nō eſt vniuocū ꝓpꝛie phīce loquēdo.
Scđs articu-lus. ¶ De ſcđo ſit iſta pᵃ ꝯclō.Ens cōiter ſumptum non eſt
Rōnes ꝙ ens eſt equo-cū ⁊ vniuocū vniuocū oībus entibus vniuocatione phīca.hanc oñdo
ſic.Cōceptui entis cōiter ſumpti nō rñdet vna nā in re
extra.ġ ꝯceptus enā nō eſt vniuocus vniuocatione phy
ſica.aña eſt euidēs:qꝛ cōceptui entis in cōi ſubſunt oīa
entia:de qbus certū eſt:ꝙ nō dicūt aliq̃ vnā nāꝫ.ꝯña
ēt pꝫ ex pcedentibus.¶ 2ᵃ ꝯ ſit iſta.ens cōiter ſumptū
eſt vere vniuocū oībus entib⁹ vniuocatione logica.hāc
oñdo ſic.Illud qđ dicit aliq̃ vnā realitatē vl pmā iten
tionē cōceptā ſub aliqua intentione logica eſt vniuocaꝫ
vniuocatione logica:ſed ens cōiter ſumptū eſt hꝰ.ġ ⁊c̃.
maior pꝫ ex diffōne vniuocationis logice poſite ſupe-
rius.minor etiā eſt euidēs:qꝛ lꝫ ens cōiter ſumptū non
cōcipiat ſub intentione gñis:vel dīe:vel alicuius alte-
rius ſcđe intentionis in gñe:ꝯcipit tñ vel pōt cōcipi ſub
intētione vlis:que vtiqꝫ eſt intētio ſcđa vel logica.¶ 3ᵃ
ꝯclō ſit iſta ens cōiter ſumptū eſt vere vniuocū oībus
entibus vniuocatione meta.ſic intelligendo:ꝙ ens dicit
aliquē vnuꝫ ꝯceptū realē abſtrahibilē ab oībus entib⁹
participantibus ens qdditatiue:ſm quē ꝯceptū ens eſt
pdicabile de oī ente vniuoce:⁊ realr:⁊ in qd.hanc oñdo
Uide Scotū 3 di.q.1.⁊.8.diſ.q.3.pmi ⁊ Francīcuꝫ in plogo cōſar⁹ ⁊ cōſidera inſtantias cōtra illā maximaꝫ Scoti. ſic.Oīs itellectus certus de vno ꝯceptu:⁊ dubi⁹ de duo-
bus:in qbus ille certus qdditatiue includit hꝫ cōceptū
illū:de quo eſt certus aliū a cōceptibus de qbus eſt du-
bius:⁊ vniuocū illis:ſed intellectus hoīs pōt eē certus
de aliquo qđ ſit ens dubitando.vtrū ſit deus vel creatu
ra:ſuba vel accñs:⁊ ſic de alijs in qbus ꝯcept⁹ entis qd-
ditatiue includit:ſicut pꝫ.ġ ꝯceptus entis eſt ali⁹ a con-
ceptibus dubijs:⁊ vniuocus eis:ita ꝙ ex ſe eſt neuter:⁊
includit in vtroqꝫ iſtoꝝ.maior ꝓbat:qꝛ ipoſē eſt eūdē
cōceptū eidē intellectui ſil eē certum ⁊ dubiū.ġ vel eſt
alius ⁊ hꝫ ꝓpoſitū vel nullus:⁊ tūc nō eſt certitudo de
aliquo cōceptu.eſt ġ alius:⁊ ſi qdditatiue includit in il-
lis:ſequit ꝙ nō tñ eſt alius:ſed ēt vniuocus.minor de-
clarat.pmo de deo ⁊ creatura:qꝛ qlꝫ phs antiquus fuit
Uide.1.phy.1.de gnōne.1.de aīa.1.met.1.cō. certus illud qđ ponebat pᵐ pnᵐ eē ens:puta vnus q po-
ſuit ignē pnᵐ:alius aquā:qlꝫ.n.erat certus ignē:vl aquā
eē ens:erat tñ dubiū.vtrū eēt ens creatū:vel increa-
tuꝫ.pᵐ vel nō pᵐ:nō.n.erat certus qđ eēt ens pᵐ:quia
tunc fuiſſet certus de falſo.falſum aūt non ꝯtingit ſcire:
nec erat certus ꝙ eēt nō pᵐ:qꝛ tūc nō potuiſſet oppo-
ſitū.¶ 2ᵒ pꝫ de ſuba ⁊ accñte. Nā phi diuerſi diuer- Uide Scotū 2.ſniaꝝ.di.13 ⁊.1.de aīa:⁊ alibi.
ſimode opinati ſunt de lumine:quoꝝ vnus ponit ꝙ ſit
accñs:alius ꝙ ſit corpus ⁊ ſuba:⁊ ille qdē q ponit ꝙ eſt
ſuba eſt certus ꝙ eſt ens:ſed nō eſt certus ꝙ ſit ſuba:qꝛ
tunc eēt cert⁹ de falſo:nec ꝙ nō eſt ſuba:qꝛ oppoſitum
Euaſio. ponit.¶ Rñdet ꝙ qlꝫ talis phs habuit duos ꝯcept⁹
in intellectu ſuo ꝓpinquos qui ꝓꝑ ꝓpinqtatē analogie
videnī eē vn⁹ ꝯcept⁹:⁊ ꝓꝑ iſtā ꝓpinqtatē q̃ vtr vn⁹
ꝯcept⁹ vi eē certus de vno hoc eſt de illis duob⁹ dubie
Contra euaſionem. ꝯceptis.¶ Cōtra:qꝛ ex iſta euaſione vi deſtrui oīs via
ꝓbādi vnitatē vniuocā alicui⁹ ꝯcept⁹.Si.n.dicis hoīeꝫ
hīe vnū ꝯceptū cōem ad ſortē ⁊ platonē:negabit tibi:⁊
dicet tibi ꝙ ſunt duo cōceptus:ſꝫ vi vnus ꝓꝑ magnaꝫ
ꝓpinquitatē ⁊ ſilitudinē.¶ Cōfirmat rō pncipalis:qꝛ
oīs ꝯcept⁹ pdicabilis de plurib⁹ ſm vnū nomē:⁊ vnaꝫ
rōnē eſt vnus vnitate vniuocatiōis:hec.n.eſt deſcriptio
Caplo.1. vniuoci in antepredicamētis:ſꝫ cōcept⁹ entis eſt hꝰ:naꝫ
pdicat in qd ⁊ includit qdditatiue in entibus inferiori-
bus de qbus dī ꝙ pꝫ:⁊ ꝑ ꝯñs pdicat ſm nomen ⁊ diffi
nitionē.ġ cōceptus entis eſt vniuocus.¶ P̄.Prima dī
gnitas ſeu pmū pnᵐ nō eſt multiplex.ġ nec ens:⁊ ꝑ ꝯñs
vniuocū.aña pꝫ:qꝛ pᵐ pnᵐ nō eſt diſtinguēdū cū ſit no-
Tex.cō.8. tiſſimū:⁊ firmiſſimū ex 4ᵒ huius.ꝯña ꝓbat:qꝛ pmū
pnᵐ cōſtituit ex ente:q̃re ſi pᵐ pnᵐ nō eſt multiplex.ġ
Uide hīc de cognitiōe ſubſtantie ꝑ ſtatu iſto. nec ens ex quo ꝯſtituit.¶ P̄.Probat ſpālr ꝙ ſit vni-
uocū ad ſubam:⁊ accñs ſic.ſi ens nō eſt vniuocū ſube ⁊
accñti.ergo itellꝰ noſter nō pōt hīe ꝯceptū qdditatiuū
Uide i plogo pmi.q.1.Scoti ⁊ in.3.di.3 ⁊ ſup libro de aīa:vide infra in.7.q.4.idē conſidera an iſta noticia ſit diſcurſiua:⁊ tñ ſic pondera ꝯ Scotū vtipſe ꝯ alios.3.diſ.pmi.⁊.3.diſ.ſcđi.ꝯ.cō.103. de ſuba.ꝯñs eſt euidēter falſū.ġ ⁊ aña.ꝓbatio ꝯñtie:qꝛ
ſuba nō imutat imediate itellectū nrm ad itellectioneꝫ
ſuiipſius nō itelligit ꝑ ſtatu iſto:niſi ꝑ ſpeciem accidentis
ſenſibilis:ſed nullus cōceptus qdditatiuus ſube pōt ha
beri ꝑ imutationē accñtis ſenſibilis:niſi poſſit abſtrahi
a cōceptu accñtis:⁊ ille ꝯceptꝰ ſic abſtractus eſt vniuo-
cus:alʳ nō eēt abſtrahibilis:talis aūt ꝯcept⁹ maxime
vi eē cōceptus entis:nā nullus alius eēt qdditatiuus.
maior pꝫ:qꝛ qcqđ pſens ⁊ imediate imutat itellectū il-
lius abſentia pōt nālr ab intellectu cognoſci:qñ nō imu
tat:ſicut appet in 2ᵒ de aīa.ꝙ viſus eſt perceptiuus te-
nebre qñ lux nō eſt preſens:nec viſus imutat.ġ ſi itellꝰ
noſter imutat a ſuba imediate ad actū circa ipꝫ:ſeque-
ret:ꝙ qñ ſuba nō eēt pñs:poſſet eius abſentia nālr
cognoſci:⁊ ita poſſet nālr cognoſci in hoſtia ꝯſecrata nō
eē ſubaꝫ panis:qđ eſt manifeſte falſuꝫ:nullus ġ ꝯcept⁹
qdditatiuus hꝫ de ſuba nālr imediate a ſuba cauſatus:
ſꝫ tñ cauſatus:⁊ abſtract⁹ ꝑ ab accidēte:⁊ alʳ nō eſt niſi
ꝯceptus entis.¶ P̄.Signū diſtributiuū nō diſtribuit
Uide.1.elen-choꝝ ⁊ in anteꝓdicamentis. terminū equocū ꝑ ſuis ſignatis:qꝛ termin⁹ equoc⁹ non
hꝫ vnū ꝯceptū q ſit diuiſibilis in ꝑtes:ſꝫ ſignū diſtribu
tiuū additū enti ipꝫ ens diſtribuit ꝑ ſuis iferiorib⁹:ſeqt
eniꝫ oē ens.ġ ſuba.ġ accñs.ġ ens nō eſt equocū.¶ P̄.
Uide ſcđo de aīa vide ſupra libro.1. Uni⁹ potētie eſt vnū pᵐ obm:ſꝫ pᵐ obm intellectus eſt
ens vt cōe oībus.ġ ens ſic cōe eſt aliqđ vnū:⁊ per ꝯñs
vniuocū.maior pꝫ:qꝛ potentia mouet ab obto ſm for-
Tex.cō.10. mā obti:⁊ niſi hēat vnā formaꝫ nō mouebit:⁊ iō dī 4ᵒ
hui⁹ ꝙ intellꝰ q nō intelligit vnū nihil itelligit.ꝓbatio
minoris:qꝛ illud eſt pᵐ obm itellꝰ:ſub cui⁹ rōne oīa in-
telligūt:ſic pꝫ de obto viſus:ſꝫ nec rō ſube:nec accñtis:
ſꝫ ſola rō entis repit in oībus itelligibilib⁹.ġ ens eſt pᵐ
obꝫ itellꝰ nrī.¶ Pro iſta ꝯne faciūt oēs rōnes adducte
ꝑ pᵒ ⁊ 2ᵒ ꝯnib⁹ pᵉ qōnis iſti⁹ ſcripti poſite in pᵒ lᵒ.Et iō
ꝑ nūc iſte rōnes ſufficiāt:lꝫ multe alie poſſent adduci.

Ad argumenta alterius opinionis.

¶ Ad illā q̃rti meta.de ſano ⁊c̃.
Tex.cō.11: Uide Scotū in.4.di.12.q.1.⁊ in pᵒ ſen. dico:ꝙ phs.10ᵒ meta.ꝯcedit ordinē eēntialeꝫ iter ſpēs
eiuſdē gñis:nā ibi vult ꝙ in qlꝫ genere eſt vnuꝫ pᵐ:qđ
eſt mēſura oīuꝫ alioꝝ:mēſurata aūt hñt ordinē eēndo

lez ad mēsurā: τ tñ nō obstāte tali attributione: nullus negat cōceptū gñis eē vnū: q2 pdicat in qd de plib9 differētib9 spē. Si.n. gen9 nō hrēt vnū cōceptū aliū a cōceptib9 spēp: nullus cōcept9 diceret in qd de plib9: sz glz de seipso: τ sic idē pdicaret de eodē: τ nō genus de spē. Cōfirmat: q2 Phs 7° physicop: vt iā allegatū est dicit: q in gñib9 latēt equocatiōes: pp qd nō pōt eē cōparatio sm gen9: nō tñ est ibi equocatio in gñe: qūtū ad logicū: sed qūtū ad realez physi. q2 nō est ibi vnitas nāe oēa g auctcorq eēnt de illa mā: siue in meta. siue in phica possent opponi pp diuersitatē realē illop: in qb9 est attributio: cū qua diuersitate stat vnitas ccept9 abstrahibilis ab eis: sicut pz de gñe: cōcedo g q accñs hz attributionē eēntialē ad subaz: τ p cñs q ens est analogū ad ea: τ tñ ab h: τ ab illo pōt abstrahi vn9 ccept9 cōis vniuocus: nam analogia realis: τ vniuocatio metaphicalis: realr nō repugnāt in eodē cceptu. ¶ Ad illō qd adducit de 7° meta. dōm: q arg^m de filī nō cludit p tanto: g est vep: q accñtia sūt entia: sicut logici dicūt non ens eē ens τc. qtcn9 iter subaz τ accñs est analogia sz pfectiua τ īpfecti9: cū q tñ stat vā vniuocatio: vt dictuz est: vñ ibidē dicit Ar. q talia nō dñr equoce: sz ad vnum. ¶ Ad aliud de p phy9 3 Parmenidē τ mellissū: dōz: q Phs loqt de multitudie suppositop: q nō repugnat vniuocatiōi: vt est dictū in exponēdo lraz. Pricipiū.n. 3 eos est accipe: q ens multiplr dī: nō equoce: sz multiplr. i. de mulits ad igrēdū de q itelligūt: sicut si diceret: oia eē vnū aīal: 3 eos eēt distiguēdū de aīali: τ qrere de q aiali itelligit. i. qreret: vtp oia eēnt vn9 hō: vel vnus asin9. ¶ Ad pmā rōnē. nego cñtiā: q ens eēt gen9. Ad pbōnē dōz: q pcedit ab insufficiēti: nā aliqd deficit enti: rōne cui9 nō pōt eē gen9. s. q ens de aligb9 cōib9 dignr pdicat de illis. s. q sumūt ab alia re q sit res a q sumit gen9: tales. n. dñe: sicut est forte rōnale: icludūt ens qdditatiue: sz h ē 3 nāz gñis pdicari. s. qdditatiue de dña. ¶ Ad cfirmationē de illis gnqz vlib9 positis a Porphyrio dōz: q Porphyri9 ordinat libzū suuz ad pdicamēta Ar. sicut ipsemet pmittit in phe9: logt g de illis vlib9: q aliq mō inueniunt in linea pdicamētali: sz preter illa est aliqd vle: qd est transcendēs: qd nō ptinet ad aliqd pdicamētū. g ens est vle trāscēdēs pdicatū in qd: nec tñ est gen9: nec spēs: nec ppriū τc. ¶ Ad aliud ccedo: q ens descēdit in decē gña p aliq 3ēntia: q ppriē nō sunt dñe: cū aūt qrit: aut icludūt ens: aut nō: dico q nō includūt ens formalr: sicut nec passiōes entis: nec vltime dñe: vt lferi9 ondā: τ tñ nō sūt nihil: cū g arguit: q non sunt entia: dicendum q non sunt entia formaliter: sunt tñ entia realr τ eēntialr: q aūt illō qd non est ens formalr: dūmō sit ens realr: sic de itellectu entis: nullus est icōueniēs: sic rōnale: qd non est aīal foīalr: est tñ de itellectu hois q est de aīal. ¶ Ad aliō de extremis 3dictiōis τc. aut itelligit q illa sūt sub extremis 3dictionis totalr: h est q illa pcise sunt extrema 3dictionis: τ tunc minor est falsa: q2 deus: vel suba nō est precise h: qd est eē nō ab alio: accipiēdo pportionabilr: qñ illa negatio dī ēt de chimera: sic nec creatura est pcise illa negō nō necesse eē: q2 hoc ēt cōuenit chimere: sed taz de9 q creatura: taz suba q accidēs est aliqd: cui cōuenit altep extremū 3dictionis. si g sic accipias ma. q gbuscūqz conueniūt extrema 3dictionis: ipsa non vniuocant in aliq cōi: illa maior est falsa: nā oia diuidentia p se aliqd cōe sunt talia: q de ipsis dñr extrema 3dictionis: τ tñ vniuocant in ipso cōi diuiso. Silr in pposito: de9 τ creatura: τ suba τ accidēs prit recipe pdicatiōnē 3dictionis: τ tñ hñt aliqd substractū cōe illis extremis 3dictionis rōne cui9 prit hēe aliqd cōe. ¶ Ad aliō dictū fuit i p^a qōne pn cipalī dub9 scripti de deo τ creaturis: lz sint p diuersa in realitate: q2 i nulla realitate cueniūt: nō tñ sūt diuersa in cōceptu reali: quo mō aūt possint eē cōueniētia in cceptu reali: τ nō i realitate: dictū fuit ibi. Qd aūt dī: q negatiua: in qua negat vnū gen9 gñalissimū ab alio: nō eēt imediata. nego cñtiā. Ad pbōnē cū dī: q extrema eēnt in aliquo toto: dico q nō sunt in aliq toto: q possit esse mediū in aliqua figura syllogisticā: remouēdo vnū ab alio: cū de vtroqz affirmatiue ipz ens pdicat. pz g cuilz scienti artē syllogizādi. ¶ Ad vltimū de attributione: dico q attributio sola nō ponit vnitatē vniuocatiōis: q2 vnitas attributionis. minor est vnitate vniuocationis. minor aūt vnitas nō arguit maiorē: tñ minor pōt stare cū maiori: sicut q sunt vnū gñe: sunt vnius spē: lz vnitas gñis sit minor vnitate spēi. Silr in proposito dico q lz vnitas attributionis nō arguat vnitatē vniuocationis: tñ cū vnitate attributionis stat vnitas vniuocationis: lz vna nō sit alia formalr. Exēplū: spēs eiusdez gñis hñt essentialē ordinē τ attributionē ad p^m in illo gñe: ex 10° meta. τ tñ cū h stat vnitas vniuocationis ccept9 ipsius gñis re^u spēp. Silr in pposito i rōne entis: in q est vnitas attributionis ipsa attributa hñt vnitatē vniuocationis. ¶ Ad arg^m in ppositū de pportione dī vno mō: q ipse allegat aliū dicēdo. Si qs τc. ita q nō dī log sz intentionē ppriā. ¶ Alr dī q verū est: accipiēdo equiuoci: sicut accipit apd physicū realē: sicut ēt gen9 realr dī equoce: τ de tali equiuocatione loqt Porphyrius. ¶ Cōtra. ipse fuit logic9: τ ita logice vī loquutū fuisse. ¶ Rñdeo: q multa dñr in logica nō logice: sicut in 2° meta. q in oī motu est mā: τ tñ hoc considerare magis pertinet ad physicum q ad metaphysicum.

¶ Quedā.n. dñr entia: q2 sunt sube: τ qdaz entia: q2 sunt passiones: τ qdaz accidentia: τ quedā: q2 sunt vie ad subam: aut ad relationem: aut q2 sunt nō ens τc. Qō. II.

Queritur Utruz negatio babeat distinctā formalitatē ab affirmatione: cui opponit. Et vī q nō: nā qd hz distinctā intelligibilitatē: nō hz distinctam formalitatē: sed negatio est hm. g τc. pbatio minoris: q2 nō ens nō est obm itellēe: τ p cñs nō pōt distincte itelligi: ens.n. est obz adeqtū itell9: illō g qd subterfugit rōnē entis: subterfugit rōnē obti itell9: sz negō nō est ens. g nō pōt itelligi distincte. ¶ Confirmat: q2 piuatio cognoscit p hitū: τ negō p affirmationē sm doctrinā Phi: vñ affirmatio itellr in negōne. ¶ P. Inter affir^onem τ negōnē nō est dare mediū: cū sint 3dictoria: sz si negō posset distincte cōcipi: qd opz 3cedē. si hēat distinctā formalitatē: tūc affirmationi τ negōni eēt aliqd cōe: τ mediū. s. posse ccipi. ¶ P. Ois foīalitas ē aliqd positiuū: q2 act9 itell9: cū sit positiu9: nō vī posse terminari ad obm: qd nō est positiuū: sz negatio nō est aliqd positiuum. ergo nō habet pprias formalitatem.

Contra. Illa dñr hēe distinctas foīalitates ex nā rei: quop vnū manet in aliq altero non manente: sz illa negatio manet in hoie ex nā rei: hō non est asin9: cuius opposita affirmatiua. s. hō est asinus: nō manet in hoie: sicut pz. g illa affirmatio τ negatio opposita distinctas habēt formalitates ex nā rei.

Respondeo. Primo premittā aliqua necessaria. Scdō dicam ad questionem.

Quantum ad p^m pmo pmittā rōnē foīalitatis: quā describo sic. Formalitas est rō obtalis i re apphēsa ab itellu ex nā rei: quā nō opz sēp moueī itellz: dūmō actū itell9 possit teriare. Qd dico p

Tex.cō.31.
Analogia realis τ vniuoca tio metaphysicalis stant in eodem.
Multiplicitas duplex.
Posset etiaz negari aña. vide. 25. dis. reportationum q. 2. Scoti τ vide ibi q regrunt ad rōnem generis.
Uniuersale duplex.
Ens vle transcendens.
Ens nō in oībus formalr includitur.
Uide hāc rōnē in scoto 8. di. q. 2. pmi scrip.
Uide hāc rōnē in scoto vbi supra.
Uide Scotū vbi supra.
Licet minor vnitas stet cū maiori: nō tñ eā arguit.
Tex.cō.2.
Ad argumentum in opp^m
T. cō. 12.
Multa dñr i logica: non tñ logice dicta.
Argum primo
Uide. 2. 6 dis τ in h. 4° 2. c. 2. τ. 4. τ. 16. τ scdo peribe.
Secundo.
Tertio.
In oppositū.
Que hñt distinctas foīalitates ex nā rei
Primus articulus.
Formalitas quid.

Pondera qd sit mouere intellectu3 vide 3.di.p.Scoti.

tanto:q2 l3 aliqd possit terminare actu itellis:no tn semp pot itellectu ad sui itellectione mouere:sic coiter di q relationes no mouet itellectu rone depedetie:z q2 non sunt aliqd absolutu:z tn terminat actu itellis. Silr proprietates iduiduales ex eo q no hnt rone quidditatiua non mouet itellm:z tn terminat actu ei9:silr negones termi-

Que reqrunt ad hoc vt aliqd moueat intellectu:z que negones:z q no

nant:l3 no moueat itellm:qren9 no sut entia. Itaq3 tria reqrunt ad h:q aliqd moueat itell3. pm q sit ens. 2m q sit absolutu. 3m q beat rone qd:vl eentie:pp pm remouent negones. pp 2m relones. pp 3m ois pprietas hypostatica:vel pprietas psonalis in diuinis:z pprietates indiuiduales:q oia:l3 actu itellm terminet:no tn mouent

Correlarius. Considera an ista descriptio possit extendi ad modos intrinsecos.

itellm. ¶ Ex ista descriptioe pcludo correlarie:q quecuq3 pnt distincte cocipi p itellm:hnt distinctas formalitates ex na rei. ¶ S3 5 vltimu positu descriptioe.s.q aliqd posset terminare actu itellis:qd no pot mouere itellectu:instat:na visus vi moueri a relone:qua dicis:non posse mouere itellm:na ex alio z alio ordine obiectoru fit alia z alia visio:qd no eet nisi ille ordo moueret visu3:ordo aut est relatio:si g relo pot mouere visu3:pari rone z intellm. ¶ P. Unius potetie:z act9 vni9 ronis: est vna ro obiectalis z vni9 ronis:s3 oes act9 itellis sunt vni9 po:z sut act9 vni9 ronis:in rone talis act9. g eo3 e vna ro in obto:s3 h no pot ee ro terminatiua distincta a motiua:q2 sic eent alie z alie rones obiectales. g ille rones no sut sic distincte. g n ee ob3 terminas itell3 moueat et itellm. ¶ P. Si ro terminadi sufficit ad obm itellis. g vbi aliqd termiabit actu itellis ex na rei:illd eet obm reale itellis:sed scde itentiones terminat actu itellis:z tn nullus diceret:q sut ob3 reale itellis. ¶ Rndeo ad pm: q ille ordo no mouet visu3:l3 extrema illi9 ordis q hnt

Que potentia pcipit ordine: z an moueat vel terminet potentiam.

rone absoluti:l3 ille ordo sit qda ro conexa:z sine q no: vn ordo ille:cu3 no sit obm pposit:nec coe:sensus io no solu no mouet sensu3:s3 nec et terminat:vn cognitio eius ptinet ad altiore potetia qcuq3 sit illa:siue sensus cois:siue intellis:vel dato q ille ordo aliq mo pcipiat a sensu:dico q ex hoc no segr:q moueat sensu3:s3 sufficit q terminet actu ei9. ¶ Ad 2m dico:q ro obti no est pci se mouere:s3 accidit sicut p3 in po nutritiua z augmentatiua:z in alijs potetijs mere actiuis:hnt.n.ob3 no motiuu potetie:s3 terminatiuu tn act9 po.cu g in oi obto

Obiecti ratio adequata est terminare no pir mouere.

sit ro terminatiua:segr q obm vt obm:h3 rone terminadi:no mouedi:cui alludit nome obti:na obm vi signi ficare illud qd obijcit po:z circa qd terminat act9 alic9.

Rationes no terminant 2e intentiones.

¶ Ad aliud de scdis itetioib9 dico:q 2e itetioes no terminat ex na rei:na ipse fabricant p actu itellis negociatis:io no frustra posui q formalitas sit ro repta in re ex

Distinguit formaliter quid.

na rei. ¶ 2m q pmitto est h:q distinctio formalis:siue p formalitates iportat no idetitate aliq p:q p vnu excludit aliud a suo pceptu formali in p mo di p se:vt oe illud di distigui ab alio formalr:q non est idem sibi in p di p se.

Negatio ad duas affirmationes pparatur: quaru vnaz psupponit:z alteram destruit.

¶ 3m qd pmitto est h:q nego copat ad duas affirmationes:qru vna icludit:z psupponit:aliam vo destruit z excludit. v.g. ho no est asin9:respicit affirmatiua istam: ho est asin9:z ista:ho est ho:pma destruit sic p3:scdam supponit z icludit vtualr in suo subto:na p tato ista est va:ho no est asin9:p qto ho est ho:nego aut distiguit z plurificat s3 distone z plificatione affirmationis quam destruit:z sic e vna vni9:s3 p3 p pher.z.c.5.q2 vni affirmationi vna nego opponit:no aut sic s3 affirme qua includit:qnimo vni9 affir sunt plres negones:vn illi9 ho est ho:sut ille negatiue:ho no est asin9:ho no est lapis:z sic de alijs qbuscuq3:in qb9 negat aliqd vere de hoie.

Scdo articu. Ad qone s3 natr ppriam

Quantum

Ad 2m rndeo ad qone s3 duas pnes ¶ Pma p est ista. nego no h3 distinctã formalitatẽ ab affire qua icludit z supponit. hac ostendo sic. qd no h3 distictã pceptibilitatẽ ex na rei a pceptibilitate alteri9 no h3 distictã formalitatẽ a formalitate illi9: s3 nego est h9 re affire qua icludit z suppoit. g zc. maior p3 ex pcedentib9. pbatio minoris:nihil est distincte pceptibile ab eo qd icludit in rone sua itrinseca:s3 nego icludit in sua rone affirmem qua supponit:na de rone negationis est no tn pdicatu negatu:s3 et subm:qd e vtualr ipsa affirmatio supposita. ¶ Cofirmat:q2 ipole est intelligere negatiua hac. ho no est asin9:nisi itelligat ho:q subijcit in illa ppone negam:itelligedo aut hoiez itellr vtualr q ho est ho:qre nego illa no pot itelligi sine illa affire:qua supponit. ¶ 2a p sit ista. nego h3 distinctaz formalitatẽ ab affire qua destruit z excludit. hac ostedo

Cosidera in instantiaz in.q. sequeti argue do pra Thomam.

sic. Illa quox vnu dicit pfectione simplr:z aliud ipfectione ex na rei hnt distictas pceptibilitates z formalitates:s3 in deo no ee asinu:dicit pfectionem simplr:z sua affirmatio:qua excludit dicit ipfectione ex na rei.s.deu esse asinu3:z h ex na rei:sic p3. g nego z affirmatio hnt distinctas formalitates. ¶ Silr pot poni exeplu in creaturis:na ista negatiua:ho no est asinus:dicit pfectionez in hoie:affira aut opposita dicit ipfectionez.s.ho est asinus. ¶ P. Illud qd no est ide alteri in p mo dicendi p se:distinguit ab eo formalr:z p pns h3 distincta formalitate:s3 nego est h9:re affire qua excludit. g zc. maior p3 ex pcedetib9. minor et p3:q2 nulla nego icludit in cõceptu affirmationis:nec est sibi idem in primo modo.

Ad argumenta.

Ad pmu dico:q minor est falsa. Ad pbonem dico:q ens est ob3 adeqtu itellis sm totu ambitu analogie sue:

Ad primum Uide Scotu in quoli. q.3. ide.z.c.1. Ratio ens est subiectu metaphysice.

qua h3 sm ordine entiu ad pm ens:z hec est itentio Phi in hoc 4o:vbi ponit subm metaphisice:ens vt ens:z ondit h debere itelligi sm analogia entiu ad pm ens:inter q enumeraz negones z puationes:q dnr entia s3 aliqua reductione ad pm ens. ¶ Ex q p3:q scia metaphisice extedit se no tn ad entia positiua:s3 et ad negatiua z puatiua:q2 ens qd est ei9 subm extedit se ad vtraq3. Qz si iferius Phs distinguit ens a non ente:vbi logr de p pna:q2 ipole est

Negatio per affirmationez z priuatio per habitu cognoscitur.

ide ee z no ee:intelligedu est:q logr de ente:vt determinat ad ens positiuu:sic.n.ens z no ens se excludut. ¶ Ad pfirmatione dom:q si Phs dicit negone cogsci p affirmatione:z puatione p hitu:h est vez:p qto per spez hitus cogscit puatio:z p spez affirmationis cogscit nego:nihilominus tn no seqr:q n possint distincte cogsci. De negone vo posset dici spalr:q ipsa cogscit p affirmatione qua icludit:z ab illa no cogscit seorsu3. ¶ Ad aliud dico:q iter pdictoria realr no est mediu reale:s3 est eis aliq ro cois:z itetio ronis q dici pot de vtroq3.s. posse pcipi ex pte obti:nec h est icoueniens:cu nece sit pcedere pdictoria posse intelligi quocuq3 mo ponant.

Ad secundus vide infra q. vlt. huius.4. z in postpdicamentis.

¶ Ad aliud di vno mo:q no op3:si act9 itellis sit positiuus:q illd qd termiat sit positiuu. ¶ Cotra:q2 actus specificant ab obtis. Rndeo:l3 act9 arguant distingui ex obiectis:tn no specificant:q2 nihil specificat formalr p illd qd e sibi extrisecu:vel dica q specificant ex obiectis motiuis solu. ¶ Alr di q formalitas attedit penes ip3 pcipi abstracte sumptu:z illd e qd positiuu:l3 ip3 substractu huic:qd est pcipi sit positiuu vel negatiuu:ita q in re:qcqd cocipit:vel est positiuu vel negatiuu:s3 hoc qd dico pcipi:penes qd attendit formalitas:abstrahit ab vtroq3:sic ens psideratu a metaphico:est ens positiuu: z tn est coe:salte coitate analogie enti positiuo z negatiuo:q2 vt hi hic in lra metaphic9 psiderat negones z puationes:qd no eet vez:nisi ptinerent sub ente:qd est subm meta.alr ob3 no esset adeqtu scie. ¶ Ex q pcludo cor-

Ad tertium.

Actus no specificari ab obiecto:et si ab obto:a quo.

Ens a metaphysico pside ratu est qd positiuu z abstra ctum ab eo.

Obiectū habitus nō excedere obiectū potentie.

relarie:q qr obm hitus nuncq excedit obm potetie:ideirco obm itellis extēdit se ad ens positiuū z negatiuū: qre negōnes z puatiōes potrūt vtrqz distincte concipi ab itellctū nō subterfugiat obm eius:cōcedo g q ois formalitas est aliqd positiuū:z tñ negō est itelligibilis: nō itellecta affirmatiōe:qr cū ex nā rei ab ea distiguat: iō cogit itells ad eā distincte ɔcipiēdū. ¶ Ex oib⁹ dictis pz:q subm meta^{ce}:z obm itells:z formalitas sūt eq̄lis ambit⁹:z extēdētia se ad oē ens tam positiuū q negatiuū.

Subiectū metaphysice obm intells z formalitatez esse eq̄lis ambit⁹.

¶ Si igitur ens z vnū idem z vna natura: eo q se adinuicez ɔsequunt sicut principiū z cā:sz nō vt vna rōne oñsa:nil aūt differt: nec si silr suscipiam⁹ sz z ppere magis:idē eni z vnus hō:z hō:z ens hō:z nō diuersum aliqd ostēdit fm dictionē repetitā hō: z ens hoīo:z vnus homo. Qō. III.

Arguit pmo I.cō.6.z.13.

Queritur Utrū vnū:z ens significēt eādē nām. Et videt q nō: qr si sic:ista erit vera:tm vnum est ens.ɔñs est falsuz.g z añs:falsitas ɔñtis pz ex pmo phy.vbi iprobat parmenides:q posuit tm vnū eē.probatio ɔñtie:qñ aliqd pdicat de aliq ɔuertibilr:pdicat de eo cū dictione exclusiua:sic si hō z risibile couertunt:vez est:q hō tm est risibilis. ¶ P̄. Diuidens nō signat eādē nāz cū diuiso:sz vnū diuidit ens. g nō signat eādē nām cū ente. pbat maior:qr da oppositū:tūc vnū diuidēs:ex q opponit cōdiuidēti:nō participaret diuisuz:si.n.rōnale diceret eādē nām cuz aial: irrōnale nō pticiparet aial. Silr in pposito:cū vnuz z multa diuidant ens:si vnū signaret eādē nām quā ens: g multitudo eēt nō ens:z sic vnū:z multa nō eēnt diīe entis. ¶ P̄. Unū est determiati gñis:ens aūt nō est determinati gñis.g nō signant eādē nāz:pbatio maioris: qr cui⁹ spēs oēs sunt determinati gñis:ipz est determinati gñis sz oēs spēs vnius.s.sile z dissile:eq̄le z ineq̄le: sunt determinati generis:qr de genere relationis.

Tex.cō.5. In oppositū

Contra Phs est in lra:q dicit:q ens hō:z vnus hō idē signant. Qd pbat dupl'r:tum qr nō sepant in gnōne z corruptione:tum qr ens z vnum pdicant eandem naturam:z essentiaz cuiuslibet per se: z non p accidēs.g significant eandem nām.

In ista qōne sic pcedā.pmo qdā opinio premittet.scdo eius iprobatio apponetur.3° ad questionem alr dicetur.

Primus articulus. Ad qōnez fz mentē Auic. 2° meta.c.1.

Quantū ad p^m sciendū est:q est vna opio Auic. cuius ɔclō est:q ens z vnū signant aliā z aliā nām. ¶ In sua aūt pōne dicit tria. Primū dictū est:q ens z vnū pdicant de oib⁹ entib⁹. 2^m q nō sunt idē fm nām:sz sunt idē subiecto:sicut passio z subm:q sunt idē subiecto. 3^m dictū est:q vnū est determinati gñis.s.de gñe q̄titatis:z p ɔñs nō couertit cū ente. ¶ Primum dictū supponit tanq vez. ¶ 2^m dictū pbat tripl'r:tuz qr si vnū z ens significāt eādē nām.g multitudo nō est ens.ɔñtia pbat sicut pus in opponēdo:tuz scdo:qr dicēdo.ens vnū:esset nugatio:qd est falsuz.ɔñtia pz:qr tunc idē bis diceret:tum 3°:q signat idē:alicui pdicat de eo in qd:sz vnū nō pdicat in qd de ente:sz tm denoiatiue. g zc. ¶ 3^m dictū pbat sic. Ois vnitas est de gñe q̄titatis.g vnū nō est ɔuertibile cū ente:nec dicit eādez nām cū eo.añs pbat:qr ois vnitas q cū alia cōstituit numerū:est de genere q̄titatis:sicut z ip se numerus ɔstituit⁹: nā si cōstitutū est in genere q̄titatis:seqt q ɔstituentia sunt in gñe q̄titatis:sz quecūqz vnitas est hm.g zc.ɔñtia pz:qr ens est trāscēdēs:quare nihil:qd est determinati generis:est idez fm nām:nec couertibile cum ente.

Scdo articulo. Priuo q̄rit. Uide Cō.10. huius cō.8.

Quantum Ad 2^m sciendū est:qd ɔ Aui.arguit suus emulus Cōmētator cōmento tertio. Si vnū nō dicit eādē nām cū ente:sz aliqd additū:accipio istā q hō est vnus. vnūqdqz aūt est vnū sua vnitate:tunc sic.aut hō est vnus p se.aut p accñs.si p se: hz ppositū:qr hō q est qddā ens:est vnus nō p aliqd additū.si hō est vn⁹ p accñs.g p aliqd additū:z tūc qrā de illo addito:qr vel est vnū p se:vel p aliō.si p se:pari rōne stādū est in p̄.si p aliud:qraz de illo alio:sic pus:z sic vel erit pcessus in ifinitū:vel stabit in aliquo:qd est vnū p se:z nō p aliqd additū. Sed qcqd sit de ɔclone: ista rō tm nō ɔcludit:sz peccat dupl'r.p̄ p fallaciā figure dictionis:mutando q in qd:sicut hō est albus p se:vel p accñs.si p accñs.g per aliud:z tūc queram de illo alio: vtrum sit albū p se:vel p accñs.si per accñs.g p aliud: z tunc querā de illo alio:z sic pcedēdo:vt pus:quare seqt q hō sit albus p se. Iste modus arguendi nō valet:qr ɔcludit euidēter falsuz:mutat.n.q in qd:nā albedo est p̄n^m quo hō est alb⁹:nō tm hz rōnē qd:qr albedo nō est alba,pprie loqndo:iō dato q hō sit alb⁹ p aliō: qr p albedinē:nō tm dz vlteri⁹ q̄ri.vtrū albedo sit alba p se:vel p accidēs:nisi mutet quo in qd. Silr in pposito ipsuz vnū:dato q sit aliud ab ente:nō pōt queri vtrū sit vnū p se:vel p aliud:sz mutat quo in qd:nā ipz vnū sic hz rōnē:quo ens est vnū:q nō pōt hře rōnē:qd vnitas.n.nō est vna,pprie loqndo:scdo peccat rō p equocationē:nā sicut p se dī dupl'r.s.p̄ mō:z scdo:ita ēt p accidēs dī dupl'r.vno mō:vt opponit p se p̄ mō:alio mō vt opponit p se scdo mō:ens g denoiatū ab vno:est vnū p accñs:vt opponit p̄ mō p se:nō tm vt opponit 2° mō: nā vnū cū sit passio entis:predicat de ente p se 2° mō.

Unitatē non esse vnam. Per se:z per accñs duplex.

¶ Si ergo iferas.si p accñs.g p aliud. Rñdeo q per aliud dī dupl'r.vno mō p aliō:ab vtroqz extremo:alio mō p aliud ab altero extremo tm:ens g est vnū p aliō nō pmo mō:sz scdo mō:sicut hō est risibilis:nō p aliud ab ipso hoīe:sz p aliō a risibili:qr p formaz ppriā:q est aliud a risibili:z nō aliō ab ipso hoīe:ita dī in pposito.

Per aliō 2^{x}. Per qd hō est risibilis.

¶ Dimissa g ipugnatiōe Cōmēta. Alr arguo ɔ Auicē. z p ɔ p^m dcm:cū.n.dicit:q ens z vnū pdicant de oibus: q̄ro:an pdicant de oib⁹ vniformiter:aut difformiter.nō vniformiter:qr vnū semp pdicat denominatiue:cuz sit passio:ens aūt predicat qdditatiue:sz forsan aliqñ posset denoiatiue pdicari. Si dicas q pdicat difformiter: sic itelligēdo q ens pdicat qdditatiue de oib⁹:vnū vo de oib⁹ denoiatiue. Cōtra p^m instat:z arguit q ens nō pdicat qdditatiue de vltimis diñs:qd pb^r dupl'r.p̄ sic. Sint due diie.a.z.b.tūc vel.a.z.b.icludūt ipz ens qdditatiue:vel nō.si nō:hz ppositū:qr ens nō pdicat de eis in qd. Si vo icludūt ipz ens:cū nō sint oino idē iter se: hñt q ɔueniūt:z quo differūt.g.a.z.b.nō erūt p̄ diuerse: nec vltie diie:sz diñtes.g differt aliis diñs:sint ille alie c.z.d.tūc arguit de istis:sic de pořib⁹:qr vel icludūt ens qdditatiue:vel nō:z sic pcedēdo:vel erit ire in ifinituz in diñs:vel stabit ad aliqs oino nō icludētes ens qdditatiue:qd est ppositū:qr sole ille erūt vltime. ¶ P̄. Secūdo pbat idē a sili:sic est in cōpone reali:ita est in cōpone conceptuū:qr sic ens cōponit ex actu:z po^a in re: ita cōcept⁹ cōposit⁹ p se vn⁹ cōponit ex cōceptu potētiali:z actuali:seu determiabili:z determināte. Sicut g resolutio entis cōpositi stat vltimo ad simpl'r simplicia scilz ad actū vlti^m:z potētiaz vltimā:que sūt p̄ diuersa: ita q nihil vni⁹ icludit aliqd alteri⁹:aliogn nec h eēt p̄⁹ actus:nec illō eēt pmo po^a:nā qd icludit aliqd potētia.

Instat doctor ɔtra Auicen.

Ens nō pdicari qdditatiue de vltimis differentijs.

Compositio duplex.

litatis:nec est p̄mo act⁹:nec ecōuerso. Silr op3 ēt in cōceptib⁹:q̄ ois ɔcept⁹ cōposit⁹ p se vn⁹ resoluit̃ in ɔceptū determiabile:ɀ dterminātē:ita q̄ illa resolō stat ad ɔcept⁹ simplr simplices.s.ad ɔceptū determiabilē tm̄: q̄ nihil determinās icludit:ɀ ad ɔceptū dterminātē tm̄: q̄ nihil determiabile icludit:ɔceptus ille determiabilis est ɔcept⁹ entis:cōcept⁹ aūt determinās est ɔcept⁹ vltīe dr̄ie:isti ḡ ɔcept⁹ erūt p̄ diuersi:ita q̄ vn⁹ nihil includit alteri⁹:ɀ sic ens nō poterit p̄dicari ī qd ō vltimis dr̄ys. Si aūt loq̄t Auicē.de p̄dicatiōe a pte entis:siue sit qdditatiua:siue denoiatiua:forte ver̄ dicit. ⁋ Contra 2ᵐ dictū arguit̃ sic. Quecūq3 sūt idē realr / dicūt eādē nāз: s3 ens ɀ vnū:subm ɀ passio sūt idē realr.ḡ ɀc. pbō minoris illa:q̄r̄ sepatio icludit ɔditionē sūt idez realr:sed ens ɀ vnū:subm ɀ passio sūt h̃ɔ:q̄ eoɀ sepatio includit ɔdictionē.ḡ ɀc. maior p3:q̄ sic ex sepatiōe aliq̄ɀ argr̃ distinctio realis:aliogn ɔtigeret eidē sil' eē:ɀ nō esse:qd est oppoᵐ p̄mi p̄ncipy:ita eɔu̇o ex ipoīi sepōne aliq̄rū sine ɔdictione pbat̃ eoɀ idētitas realis:pbat̃ minor ex 4° hui⁹ de vno ɀ ente:q̄ se ɔsequunt̃ in gnōne ɀ corruptione. Probat̃ ēt gnālr de oi passione:naз si p̄p̄a passio eēt sepabilis a subto:tūc iesset sibi ɔtīgēter:ɀ p ɔn̄s cū scia sit de necȳs:syll's ɔcludēs passionē de subto nō eēt sciētificus:qd est manifeste falsuз. ⁋ Cōtra 3ᵐ dcm̄ argr̃ multiplr. Prio sic. Si vnitas eēt de gn̄e q̄ntitatis. ḡ q̄ntitas erit posterior oib⁹ alys p̄dicamētis.ɔn̄s est falsuз:ɔn̄ q̄r q̄ntitas ponit̃ p̄or oib⁹ p̄dicamētis accn̄talib⁹: tum q̄r imediat̃ inest sube q̄z aliqd aliud p̄dicamentū. ɔn̄ia pbat̃:q̄r qcqd est p̄us p̄ori:est p̄us posteriori:sed cū vnū sit passio oiuз p̄dicamētoɀ:ɀ passio sit nālr posterior q̄cūq3 subto:seq̄t̃ q̄ oia alia sunt p̄ora ipso vno: vnū aūt ponit̃ p̄us ipsa q̄ntitate:cū sit p̄nᵐ in gn̄e q̄ntitatis:q̄re seq̄t̃:q̄ alia p̄dicamēta sūt p̄ora q̄ntitate. ⁋ P. Suba p̄or est oi accn̄te ex 7° huius. sed p̄us in suo p̄ori est cogitabile sine posteriori.ḡ suba in suo p̄ori est intelligibilis sine q̄ntitate:ɀ itelligit̃ vt vna:q̄r indiuisa a se ɀ diuisa a quocūq3 alio.ḡ talis vnitas est sine quātitate. ⁋ P. Nullū transcendēs est determinati gn̄is:s3 vnuз est trāscēdēs:q̄ ɔuertit̃ cū trāscēdēte.s.cū ente.ḡ vnuз nō erit alicuius determinati gn̄is. ⁋ P. Nihil vni⁹ p̄dicamēti est passio alteri⁹ ex illud p̄dicamētū:sed vnitas est passio ois entis.ḡ nō est alicui⁹ determinati p̄dicamēti. maior p3:q̄ passio est eadē realr cū subto:p̄dicamenta sunt realr distincta:ɀ ipermixta. ergo ɀc.

A.l.determinabilis.
A.l.determinante.
De subet idētate ɀ proprie passionis.
Uide Scotuз in scdo sniaɀ di.1.q.4.ɀ.5.
Tex.cō.3.
Uide Scotuз in 4° di.12. arti.1.q.2.
Tex.cō.4.
Pōdera hoc argᵐ ɔ ponētes rn̄tibilitatē ɀ alias passiones in p̄dicamento q̄litatis.
Uide in p° d. 26. ɀ in 2° di. 1. Scotum.
Tertius arti.
Unū 2ʳ dicit̃. Numerus 2ʳ.
Uide cō. 10. meta.c.7. vbi aliq̄ ad ppoᵐ.
Unuз passionē disiunctaз esse vnicā.
Quomō ens ɀ vnū dicunt eandē naturam.

Quantum ad 3ᵐ p̄ncipale sic p̄cedā. p̄mo premittā aliquas distinctiōes. scdo oridas aliquas ɔl'ones. ⁋ De p̄mo sit hec p̄ma distinctio: q̄ vnū dupl'r dr̄:qddā.n. vnū:qd ē p̄nᵐ numeri:ɀ qddā: qd ɔuertit̃ cum ente. p̄ᵐ vnuз est in genere q̄ntitatis. 2ᵐ vnū est transcendēs:ɀ passio entis. Et q̄r qdl3 vnum est p̄nᵐ alicuius numeri:iō sit ista scda distinctio:q̄ numerus est duplex. vnus de gn̄e q̄ntitatis:alius transcēdens: p̄mus numerus causat̃ ex diuisiōe ɔtinui. scds numer⁹ causat̃ ex diuisione:seu distinctione essentiaɀ:p̄nᵐ p̄mi numeri est vnū de genere q̄ntitatis:p̄nᵐ scdi est trāscendens:qd cōuertit̃ cū ente:ɀ iō p̄mus numerus est q̄ntitatiuз:scds est qdditatiuз. ⁋ Tertia distinctio sit ista:q̄ vnū:qd ɔuertit̃ cū ente:pōt accipi dupl'r: vno mō cōiter large:ɀ simpl'r:ɀ sic est passio vnica entis conuertibilis cū ente simpl'r. Alio mō pōt accipi stricte:determinate: ɀ f̃m qd:ɀ hoc mō opponit̃ multitudini:ɀ est passio entis nō vnica:sed disiuncta:ɀ est passio ɔuertibilis cū ente nō simpl'r:sed cū disiunctione. ⁋ De scdo sit ista p̄ᵃ ɔclusio:ens ɀ vnū nō dicūt eādē nām ɔuertibilr:si vnū accipiat̃ p̄prie:stricte:ɀ f̃m qd. si aūt accipiat̃ vnū cōmuniter ɀ simpl'r:sic vnū ɀ ens dicunt eandē nām conuertibilr. Prima ps ɔcl'onis pbat̃ sic:q̄r si ens ɀ vnuз sic acceptū dicerēt eādē nām ɔuertibilr:de quocūq3 p̄dicaret̃ vnū:ɀ alterū:sed ens p̄dicat̃ de multitudine.ḡ ɀ vnū:qd est falsum de vno sic accepto. Scda ps ɔcl'onis sic p3:q̄r de quocūq3 p̄dicat̃ ens:de illo p̄dicat̃ vnū large ɀ cōiter sūptū. ɀ hoc mō multitudo est vnuз:sicut ens. ⁋ Scda ɔ sit ista. ens ɀ vnū nō dicunt eandē nām qdditatiue:ɀ formalr. Hāc ondo sic:tum p̄:q̄r tūc esset nugatio dicēdo ens vnuз:sicut q̄n dicimus hō aial:vel econtra:tum scdo:q̄r p̄dicarent̃ de se in abstracto:ɀ sic ista esset vā. entitas est vnitas:qd est falsuз. ɔn̄ia p3:q̄r que sunt idez qdditatiue vident̃ de se in abstracto p̄didicari adinuicē:vt forte ver̄ est dicere:humanitas est aialitas:nō curo de exēplo. exēpla eniз ponimus ɀc. p̄ p̄oɀ:tum tertio:q̄r ens:ɀ vnū nō p̄dicant̃ de seinuicez in qd.ḡ nec dicūt eādē nāз qdditatiue:ɀ formalr. ɔn̄ia p3:sed an̄s pbat̃:q̄r cū vnū sit passio entis predicat̃ de ente p se in scdo mō:ens autē de vno p se nullo mō:sed p accn̄s p̄dicat̃:q̄r f̃m Phm p̄mo posterioɀ:p̄dicationes per se nō conuertunt̃:tum quarto:q̄r illud qd non cōtinetur in aliquo eoɀ:que diuidunt ens sufficienter: ɀ includūt ipsum qdditatiue:non includit ens quidditatiue:s3 vnum:ɀ alie passiōes entis sunt h̃ɔ.ḡ vnū ɀ alie passiones entis nō includūt ens qdditatiue. maior p3:s3 minor pbat̃:q̄r ens sufficienter vr̄ diuidi tanq̄з in illa:q̄ includūt ip3 qdditatiue in ens increatū:ɀ in decē genera:ɀ in ptes eēntiales decē generū:s3 vnū ɀ passiones entis nō est aliqd decē generū:vt p3:nec ēt est ens ex se increatuз:q̄r ɔuenit entibus creatis:nec est sp̄ēs in aliquo gn̄e:vel p̄nᵐ essentiale alicui⁹ gn̄is:q̄r oē tale includit limitationē:nullū aūt transcendēs de se est limitatū:aliogn repugnaret enti infinito:nec posset de ipso dici formalr:qd est falsuз:q̄r oia trāscendētia dicūt perfectionē simpl'r:ɀ cōueniunt deo in sūmo:tum q̄nto:q̄r si vnū includit ens qdditatiue:vel includit ip̄m p̄cise:vel addit aliqd aliud. nō p̄mo mō:q̄r tūc illud idez ens eēt passio suipsius. si 2° mō illud aliud:qd addit sit a. ergo idē a. includit ens:vel nō. si includit.ḡ vnū includit ens bis:ɀ sic eēt p̄cessus in infinitū:vel vbicūq3 stet̃:illud erit vltimū:qd erit de rōne vni⁹:si nō icludit ens:vocet̃ a. tūc sic. vnū rōne entis nō est passio:q̄r idē nō est passio sui.ḡ illud aliud inclusuз:qd est a. est passio entis p̄: ɀ est tale:qd nō includit ens qdditatiue. p3 ḡ ex p̄dictis: q̄ ens ɀ vnū nō signant eādē nām formalr ɀ qdditatiue:silr est de alys passionib⁹ entis. ⁋ Tertia ɔ sit ista. ens ɀ vnū dicūt eādē nām realr:l3 distinguant̃ formalr: vt ondsuз est in p̄cedēti ɔne:ista ɔ p3 p Phm in l'ra:tum q̄r nō sepant̃ q̄ntū ad gnōnē ɀ corruptionē:tū q̄r sūt idē realr in 3°:de quo p̄dicant̃ p se:nō p accn̄s.ḡ inter se sūt idē realr. ⁋ Quarta ɔ sit ista. Unū qd est passio entis: dicit formalr aliqd positiuū. ⁋ Ad cui⁹ euidētiā sciēdū: q̄ qdā doctor s3 oppᵐ dicēs:q̄ vnū vt distinctū formalr ab ente:nō dicit formalr aliqd positiuū:s3 dicit formalr duplicē negationē. p̄ᵃ negatio est suipsi⁹:seu a seipso indiuisio:ɀ hec negatio fundat̃ sup idētitatē eiusdē ad se:s3 quā.s.ip3 est ip3. Scda negō est diuisio a q̄cūq3 alio:qd nō est ip̄m:ɀ h̃ negatio pōt dici nō idētitas alteri:ita q̄ p̄ma negatio est negatio diuersitatis:ɀ scda identitatis. ⁋ Pro ista ɔcl'one sua arguit̃ p̄ sic. Illd positiuū:qd dicit formalr ip̄m vnū f̃m te:vt distinguit̃ ab ente:vel est vnū:vel nō vnū:nō est dōm q̄ nō vnū:ḡ vnū:tunc sic. vel est vnuз positiue seipso:vel aliq̄ alio:si aliq̄ alio:de illo q̄rat̃:ɀ sic in isinitū:si seipso.ḡ sua vnitas non addit aliqd supra seip3.ḡ silr dicā de ente.s.q̄ seipso positiue

Multitudo est vnum.
Quere ochaз caplo.4.
Quo vnuз:ɀ ens de seinuiceз p̄dicant.
Tex.cō.35.
In quo ens diuiditur.
Trāscendētia marie absoluta dicunt p̄fectionē simpl'r
Uide Scotū 3. di. primi. ɀ esse instantias contra illas.
Thomas.1. pte.q.5.art.1. vide Scotū.

est vnū:ꝛ p ꝯñs vnū vt formalr distinguit ab ente:nō
dicit aliqd positiuū.℄ P̄.Ens vt fm suā rōnē forma-
lē distinguit ab vno vel est vnū:vel nō:ꝛ opȝ dicere:ꝙ
est vnū:aliogn fm suā rōnē formalē nō distingueretur
ab altero:tūc vt p̄us:si illa vnitas dicit aliqd positiuū:
q̄ro de illo:ꝛ sic in infinitū:vel stādū est in h:ꝙ ens po-
sitiue seipso est vnū.g̊ vnitas nō addit supra ens aliqd
positiuū.℄ P̄.Quecūqȝ in creaturis fo͛alr distiguun-
tur:ꝛ q̄ōlȝ est positiuū distinguit̄ ēt realr.g̊ si vnū:ꝛ ens
fo͛alr distigunt̄:ꝛ q̄ōlȝ ē positiuū:distiguit̄ ēt realr:sȝ
h est falsūȝ.g̊ illud ex q̄ seq̄t̄.maior pȝ:qꝛ cū neutrum
istoꝝ positiuoꝝ sit isinitū itēsiue:nō icludit p idētitatē
realitatē alteri᷒.Et cōfirmat̄:qꝛ alr hō nō esset vn᷒ fm
subaȝ:vt dicit h lr̄a.℄ Sȝ ꝯ hāc opionē argr̄:ꝛ p̄ ꝯ ꝯnē
in se:scōo reduco rōnes in ꝯriū. Contra ꝯnē sic. Nulla
negatio est idē realr alicui p se positiuo:sȝ vnū p te est
idē realr ipsi enti.g̊ vnū nō est negatio fo͛alr.maior p-
bat̄:qꝛ alr idē eēt realr positiuū:ꝛ realr negatiuum:qō
vȝ iplicare ꝯdictionē.Scōo reduco rōnes ꝯ eā p̄mam
sic.zᵐ ꝛ vnū supra ens addit duplicē negationē:accipio
eā:tūc sic.vel illa vnitas siue duplex negatio est vna se-
ipsa:vel alio.si seipsa pari rōne stādū erit in p̄.s.ꝙ ens
sit vnū sine duplici negōne:ꝛ sic aliqd eēt fo͛alr vnum
sine vnitate:qō videtur absurdū:si est vnū aliquo alio.
querā de illo:ꝛ sic vel pcedet̄ in īfinitū:vel stabit̄ ī aliq̄
alio:qō ē vnū seipso sine illa duplici negōne:qō est ma-
nifeste falsūȝ.℄ P̄.Jlla rō peccat p fallaciaȝ figure di
ctionis:mutādo q̄ in qō.Uñ rn̄deo ad formā:ꝛ dico ꝙ
vnū addit supra ens aliqd positiuūȝ:qr̄ dr̄ illud vel est
vnū seipso:vel aliq̄ alio:dico ꝙ vnū:cū sit p̄nᵐ quo:non
dȝ dici pprie vnū:qꝛ sic hēt rōnē qō:sicut albedo non
est alba:sȝ illud sit quo aliqd est albū:qr̄ g̊ dicis:ꝙ eo-
dē mō erit de ente:nō valet ille modus arguēdi:mutā-
do q̄ in qō:dicā.n.ꝙ illud positiuū:qō dicit vnū fo͛alr:
nō est vnū fo͛alr:nec fo͛alr:nō vnū:sed est illud:q̄ ens
est vnū. ℄ Scōaȝ rōnem reduco sic:qꝛ queraȝ de illo
negatiuo:sic p̄us:ꝛ ꝯcludet̄ ꝯ te.℄ Ad formā rn̄deo:ꝙ
ens vt distinctū fo͛alr ab vno:nō est vnū fo͛alr:nec nō
vnū:sed abstrahit ab vtroqȝ:si tñ nō vnū accipiat̄ po-
sitiue:vel ꝯrīe nō p̄uatiue solū:vel negatiue:nam vtiqȝ
ens:vt sic fo͛alr acceptū:est nō vnū:sicut cōcept᷒ entis
dr̄ nō eē finit᷒ vel īfinit᷒ fo͛alr positiue:sȝ est nec finit᷒
nec ifinit᷒.℄ Alr pōt dici:ꝙ ens:si accipiat̄ vt distin-
guit̄ ab vno:ꝛ q̄rat̄ vtrū sit vnū:vel nō vnū:pōt dici ꝙ
ly vt/vel accipit̄ reduplicatiue:vel specificatiue.si p̄mo
mō:sic ly ens:vt distinguit̄ ab vno:nec est vnū:vel nō
vnū ꝯrīe:vt dictū est.si specificatiue:sic ens:vt distingui
tur:dr̄ eē vnū:ꝛ est sensus:ꝙ ens:qō distigui̊t fo͛alr ab
vno:est vere vnū:sȝ ex hoc nihil habes.℄ Tertiā rōnē
reduco sic.fm te:ens ꝛ illa duplex negatio differūt fo͛-
malr.ergo ꝛ realr:qō est contra te.ꝯsequētia pbat̄ fm
te:qꝛ cum neutrum sit infinitū intēsiue:nō includit per
idētitatē realitatē alteri᷒ nec refert dicere:vtrū sint am
bo positiua:vel nō:sȝ hoc accidit:dūmō neutrū extre-
moꝝ sit ifinitū itēsiue:qꝛ p te illa est cā p̄cisa:q̄re q̄cūqȝ
differūt fo͛alr:differūt ꝛ realr.℄ Ad fo͛aȝ dicē maior:
si intelligat̄ realr.i.ex nā rei:nō tñ sic realr distinguūt̄:
sicut res:ꝛ res:ꝛ tunc ꝯcedo argᵐ:ꝛ sic esset in pposito.
℄ Alr posset dici:ꝙ rō nō est ad ppositū:qꝛ arguit̄ de
his:q̄ sunt in creaturis:ens aūt ꝛ vnū:cū sint trāscenden
tia:abstrahunt a creato:ꝛ increato:ꝛ repiunt̄ in vtroqȝ.
℄ Dimissa g̊ hac opione.pbat̄ 4ª ꝯ ppositā p̄ sic.qꝛ
vnū dicit pfectionē simplr:sȝ negō nō dicit pfectionem
simplr de se fo͛alr.g̊ ipȝ vnū nō est pura negatio.ma-
ior pȝ:qꝛ in quolȝ melius est ipȝ q̄ȝ nō ipȝ:ꝛ h est descri

Dicit h qꝛ pōt esse distictio iter negatiuū ꝛ positiuū:tenēdo ꝙ negatio dicat distictā fo͛alitatē. Hoc vr̄ esse cōtra illud qō dictū est q.p̄cedēte de negatōe ꝛ affirmatione: quā includit: sed considera tu.

Unum addit ad ens positiuum aliqd:q̄ ens est vnū.

Nō vnū ꝯᵉ.

Et pōt accipi dupl.

Distictio realis duplex.

Prima rō p 4ª ꝯclusione. Unū nō dicit priuationem simplr.

ptio pfectionis simplr:quaȝ ponit Ansel.monologion
15° ꝛ pp hoc:sūma vnitas attribuit̄ p̄mo enti:cui nulla
competit ipfectio.minor pȝ:qꝛ p̄uatio hȝ rōnē mali:vt
sic:ꝛ silr negatio.℄ P̄.Nūq̄ȝ in p̄uationib᷒ aliq̄ redu-
cunt̄ ad p̄ᵐ tale:qꝛ nō est dare sūmū malū:sed sicut oīa
bona reducunt̄ ad sūmū bonū:ita oīa vna ad p̄ᵐ vnū.
g̊ vnū nō hȝ formalr rōnē p̄uationis.℄ P̄. Nulla p̄ua
tio suscipit magis ꝛ min᷒:sed vnū suscipit magis ꝛ mi-
nus:qꝛ simplex est magis vnū q̄ȝ cōpositū.g̊ vnū non
dicit solā p̄uationē.℄ P̄.Negatio nō hȝ rōnē mēsure:
sed opȝ mēsurā eē aliqd positiuū.vnū aūt hȝ rōnē mē-
sure in quolȝ gñe:ex 10° huius.g̊ ꝛc.℄ P̄. Jmpoīe est
aliqd positiuū cōponi intrinsece ex priuationibus:sȝ nu
merus:g est aliqd positiuū cōponit̄ intrinsece ex vnita
tibus.g̊ vnitates nō sunt formalr p̄uatiōes. Sȝ doctor
g est alterius opionis:rn̄dit ad istas rōnes dicendo:ꝙ
vnū:ꝛ p ꝯñs numerus duo dicit.s.aliqd positiuū:qō est
ipsuȝ ens:vel plures entitates:ꝛ dicit aliqd negatiuū.s.
ipsaȝ vnitatē:vel plures vnitates:quaꝝ quelȝ dicit fo͛-
malr duplicē negationē:ita ꝙ vnū:lȝ formalr dicat ne-
gationē:tñ dicit fundamētū positiuū.s.ipsuȝ ens:cui est
idē realr.Dicit g̊ ꝙ vnū est pfectio fo͛alr:nō simplr:
sed rōne fundamēti q̄ntū ad p̄mā rōnē:ꝛ dicit ꝙ plura
reducunt̄ ad sūmū vnū nō formalr:sed rōne fundamē
ti q̄ntuȝ ad zᵃᵐ rōnē:ꝛ ꝙ vnū suscipit magis ꝛ min᷒ nō
formalr:sed rōne fundamenti q̄ntū ad tertiaȝ rōnē:ꝛ ꝙ
vnū hȝ rōnē mensure nō formalr:sed rōne fundamēti
q̄ntū ad quartā rōnē:ꝛ ꝙ numerus q̄ntū ad illō qō dicit
positiuū:cōponit̄ ex vnitatib᷒ rōne fundamētiā:q̄ntuȝ
ꝯo dicit aliqd negatiuū cōponit̄ ex vnitatib᷒:vt dicūt
formalr aliqd negatiuū:q̄ntū ad qntā rōneȝ. ℄ Sed ꝯ
istā rn̄sionē:lȝ videat̄ apparēs arguit̄:nā vnū est vera
passio entis:vel rōne fundamenti:vel rōne alicuius ad-
diti supra ens.nō p̄mo mō:qꝛ idē foret passio suimet.si
scōo mō:vel illud additū est positiuū:ꝛ sic habeo ppo-
situ̇:vel est negatiuū:ꝛ tunc ꝯtra:tū qꝛ nulla negatio:vel
p̄uatio est idē realr cū positiuo:qꝛ vt supra argutuȝ est
idē eēt realr negatiuū ꝛ positiuū:sȝ passio q̄ est vnū:est
idē realr cū subiecto:qō est ens:tum qꝛ negō ē realr:ꝛ fo͛-
malr nihil.si g̊ vnū est negatio:seq̄t̄ ꝙ nihil:ꝛ non ens:
est realr passio entis:ꝛ sic ꝙ idē est realr ens:ꝛ realr nō
ens:ꝛ nihil:q̄ vr̄ absurda.stat g̊ ꝯclo:ꝙ vnū addit ali-
qd fo͛alr positiuū supra ens.℄ Ad rōnes Auicēne in
oppoᵐ.Ad p̄mā.nego ꝯñtiaȝ:cuius falsitas pȝ ex tertia
distōne:ꝛ p̄ª ꝯne:naȝ equocat de vno sūpto simplr:vel
fm qd.℄ Ad zᵃᵐ nego ꝯñtiaȝ. Ad pbōnē dōm:ꝙ nō
repenit̄ oīno idē his:qꝛ cū idētitate reali stat diuersitas
fo͛alis:vel distinctio formalis ex nā rei q̄ tollit nugatio
nē:ꝛ iō dicēdo:ens vnū:nō est nugatio.℄ Ad 3ᵐ nega
tur maior:dūmō sit iter illa distictio fo͛alis:ꝛ ex nā rei
pp quā distōnē passio non p̄dicat̄ in qd de subto:ꝛ silr
dico in pposito.℄ Ad 4ᵐ.nego añs.Ad pbōnē dōm:
ꝙ duplex est numer᷒:sic pȝ ex zª diuisione:vnitas g̊ q̄
est p̄nᵐ numeri causati ex disiōe ꝯtinui:vtiqȝ est de gñe
q̄ntitatis.sȝ de tali vno nō loqmur nūc:sȝ de vno:qō est
p̄nᵐ numeri causati ex diuisione essentiaꝝ.Si inferas.
g̊ ois vnitas est de genere q̄ntitatis:est fallacia ꝯñtis.

Ad argumenta p̄ncipalia cū ifert̄.ergo tm̄ vnū est ens:ꝯcedo:accip̄iendo vnū pportionabilr cū ente.s.si cōiter:cōiter.si ptīcu
lariter:ptīcularliter:naȝ cū vnū sit passio entis:vnifor-
miter accipit̄:sic ipȝ ens.Cū dr̄:ꝙ h ifert̄ ꝯ parmenidē
p̄mo phȳsi.dōm:ꝙ Parmenides posuit oīa entia vnuȝ
signatū:ꝛ ptīculare simplr:ꝛ sȝ rē:ꝯ quē hn̄ valet ipro-
batio Phi:sȝ ego nō pono sic.℄ Ad zᵐ dōm:ꝙ vnum

Vide 5.ꝛ.37.d.scōi Scoti ꝛ.50.di quarte scōa di.2.q.4.istāciaȝ.

Tex.cō.2.

Negationē eē realr ꝛ formalr iter nihil.

Ad rōnes Auicen.

A.l. distōne.

Ad primum argumentum

Ad secundū

diuidēs ipm ens est vnū sumptū ſm qd: ꝛ determiat: ꝛ de B arguit rō: de quo ɔcessu3 est in pͦ ɔne: ꝙ nō diċ eādē nā3 ɔuertibilē cū ente: ſ3 B nō obstāte: vnu3 sumptū simplr: qd est passio entis: dicit eādē nā3 ɔuertibilē cū ente. ❡ Ad 3ᵐ dō3: ꝙ vnū nō est dterminatū gn̄is: cū sit trāſcēdēs. Ad pbatiōe3 dō3: ꝙ minor est falsa: ga l3 idē sile: ꝛ eq̄le dicant relones: ꝛ videant eē de genē relonis: tn̄ possunt accipi trāſcēdēter: q̄tenus oē ens oi enti cōparatū vel est idē: vel diuersu3: vel sile: vel dissimile: equale: vel ineq̄le. ❡ Et sic patet ad questionē.

Ad tertium.

Idē: sile eq̄le accipiuntur dupl'r.

❡ Hoc autem oīum firmissimu3 est principioru3. Tex. cō. nono. Questio. IIII.

Ueritur Utrum istud p̄nᵐ impossibile est: idē sil eē ꝛ nō eē: sit firmissimū ꝛ notissimu3. ❡ Et arguit ꝙ non triplici via: tu3 ga est falsu3: tum ga est aliqd eo notius: tu3 ga ɔtingit dubitare de eo: ꝛ p ɔns errare. ❡ Ex pͣ via arguit sic: ga aliqua opposita possunt eidē ineē. g ꝛ ɔdictoria. ɔña p3. ga ɔdictio icluditur in qualibet specie oppōnis: cū sit pma oppō: ex 4° huius. añs pbat 2ʳ. p de ɔrijs que possunt eidē inesse: ga cuicūq3 inest genus: inest aliqua spēs eius: sed scutu3 cuius vna medietas est alba: ꝛ alia medietas est nigra: est coloratu3. g denoiatur ab aliqua specie coloris: qua autē rōne denoiatur ab albedine: pari rōne a nigredie. ergo simul erit albū ꝛ nigru3: que sunt ɔria. 2° pbatur idē añs de relatiue oppositis: ga idē est duplū: ꝛ dimidiū: sequitur eni si aliqd est duplū ad B. g est duplu3: ga oppᵐ ɔñtis nō stat cū añte: silr seqr: si est dimidiu3 ad B. g est dimidiū. g est duplū: ꝛ dimidiū. ❡ Ex 2ͣ via arguit sic. ppō affirmatiua est notior negatiua: qꝛ notior est affirmatio q̄3 oppᵗᵃ negatio: vt dī in B 4° infra: sed istō p̄nᵐ est ppō negatiua: vt p3. g aliqd est notius isto p̄nͦ. ❡ P̄. In syllo ex oppositis ɔclo d3 esse notior premissis in falsitate: s3 in pmissis accipiunt opposita ɔdictorie: in ɔne autē negat idē a se. Exēplū. hō est aial. hō nō est aial. g aial non est animal. g aliqd in falsitate est notius q̄3 sit oppositū pmi p̄ncipij: ꝛ p ɔns aliqd est notius in veritate pmo p̄nͦ. s. oppositū illius falsi notioris. ❡ Ex 3° via arguit sic. Ois nr̄a cognitio icipit a sensu: sed circa oēm cognitionē sensitiuā ɔtingit errare. g circa itellectiuā: sed illud p̄nᵐ cognoscit cognitione itellectiua. p3. g ꝛc̄. ❡ P̄. Cōtigit scire in vl'i: ꝛ ignorare in pticulari ex 2° poꝝ. c. 20. ita ꝙ ɔtigit opiari i pticulari oppositū vl'is: sed illō pticulare est ɔdictoriū vl'is sciti: vt oē3 mulā eē sterilē: ꝛ hāc nō. g ɔtigit ɔdictoria opinari. ❡ Contra. Philosophus hic in litera. t. c. 8. ꝛ. 9.

Arguit pmo

T.c.27. contrahunt explāsitio.10. huiꝰ tex.cō.15. 2ᵒtop.c.10.

A.l.dicto. T.c.16.

Respōsio. Dōm est cū Phō: ꝙ B pmum p̄nᵐ est firmissimū: ex eo ꝙ ɔueniūt sibi cōditiōes p̄ncipij firmissimi: tu3 ga circa ipm nō ɔtingit errare: nec dubitare: tū ga nō est ɔditiōale: tū ga nō ē necesse venire in mētē hn̄ti termios ipsiꝰ. Iste autē sunt tres ɔditiōes p̄ncipij firmissimi. ❡ pͣ ɔditio pbat. s. ꝙ nō ɔtigit circa ip3 dubitare: ga si sic: tūc posset opinari ɔria inesse eidē: vt ꝙ idē sit calm: ꝛ fridū: sic eni arguit Cōmēta. ꝛ Phs in textu. ❡ S3 ɔ istā rōnē arguit: ꝛ vī ꝙ peccat: nā ois rō ad ipossibile: cuiꝰ ɔ nō ē in falsitate notior q̄3 pmissa itermēda peccat: ꝛ sic est in ppᵗᵒ: qꝛ ɔñs nō est magis icōueniens q̄3 añs: nā si aliqs opinat ɔdictoria eē sil: multo magis ɔria. ❡ Rn̄det 2ʳ: p ꝙ ɔñs est magis ipossibile ſm sensu3. ɔ. nā Phs diċ in fine huius 4ᵗⁱ ꝙ nullus sensus diċ idē sil eē ꝛ nō eē. ❡ Alr rn̄r: ꝙ Phs B nō arguit ɔ negātes pmu3 p̄nᵐ: s3 ad recipiētes ipm: pbādo ꝙ sit firmissimū: notiꝰ est āt in falsitate: ꝙ ɔrie opiones de ɔrijs sūt sil in aia q̄3 ꝙ pᵐ p̄nᵐ ſm itellectū est notiꝰ: notiꝰ est eni mihi ſm itellm: ꝙ ɔrie opiniōes non pnt sil esse in aia mea q̄3 ꝙ istud p̄nᵐ sit firmissimū: q̄re nō op3 fugere ad aliqd notius ſm sensu3. Un̄ notādū: ꝙ Phs ꝛ Cōmētator nō ducūt ad B icōueniens: ꝙ aliqs opinet ɔrie oppoᵗᵃ: s3 ꝙ ɔrie opiones sint in aia eiꝰ: sic opiones ɔdictorioꝝ: l3 Cōmētator magis videat ire ad ipsa opinata. ❡ 2ͣ ɔditio pbat ex B: ꝙ oēs ppōnes reducunt ad istā: quare nō est conditionalis: p3. ❡ 3ͣ pbatur ex hoc: ꝙ est prima dignitatum: quare nō potest acquiri p aliud. g statim cognoscit notis terminis: sicut dictum est in exponendo lr̄am.

Ad pͫ dō: ꝙ pn̄s oīo nō pōt sic opinari albū ꝛ nigrum.

Ad argumēta in oppᵐ. ❡ Ad pᵐ de pͣ via: negando añs: cu3 dī ꝙ aliqua opposita possunt eidē inesse. ❡ Ad pᵃᵐ pbationem de ɔrijs dōm: ꝙ illa ɔria nō insunt scuto simplr: s3 ſ3 qd: cū eni dī: ꝙ cuicūq3 inest genus: ꝛ aliq̄ spēs: dico ꝙ verū est: ꝙ inest aliq̄ eiꝰ spēs vel simplr: vel ſm qd: sic est in pposito: ga scuto inest albedo ꝛ nigredo ſm aliam ꝛ aliā pte: isto mō ēt. s. ſm qd ineē eidē ɔdictoria non est impossibile: sicut dicet iferius in hoc eodē 4°: sic enim non insunt ſm idem. ❡ Ad 2ᵃᵐ pbationē de relatiuis dō3 per idē qd nō est ſm idē: nā mons dī magnus ꝛ puus: ꝛ idē duplū ꝛ dimidiū: non ad ide3: s3 ad diuersa: iferre g idē esse simplr magnū ꝛ paruum: duplū ꝛ dimidiu3: est ignorātia elēchi. Cōsequētie tn̄ ille que sunt Aristo. in pñtis. s. ꝙ si aliquid est duplū ad hoc. g duplū ꝛc̄. sūt bone: per hoc enim pbat Phs magnū ꝛ paruū non eē cōtraria: ga dicunt de eodē: nō tn̄ simplr: sed ſm quid: ga incōparatione ad diuersa. ❡ Ad pmu3 de 2ͣ via dico: ꝙ illud p̄nᵐ est realiter ꝛ formaliter affirmatiuum: q̄uis ſm vocem sit negatiuū: sicut ꝛ ista ppō. nō ipossibile est hoīem currere: vn̄ val3 ista. possibile est hoīem currere: silr etiā illud p̄nᵐ. impossibile est idē simul esse et nō esse: idem valet ꝙ ista. necesse est ide3 non simul eē ꝛ nō esse: que est affirmatiua de mō: ꝛ tali negatiua nō est necessariū aliquā affirmatiuam esse notiorē. ❡ Ad aliud de eadē via dōm: ꝙ Phs in libro prioru3 docet multos syllos ex hypothesi: per quos nō ɔtingit aliqd probare: docet eni syllogiçare ex falsis: ſm quē modū nūq̄3 aliquid pbat: silr de syllo circulari: ſm que3 nihil ɔtingit pbare: imo eoipso ꝙ est circularis: nihil pbat: similr dicet in pposito de syllis ex oppositis. ❡ Aliter dicit: ꝙ notius est ipossibile esse aliqd simul eē ꝛ nō eē q̄3 negatio eiusdem de se: que cōcluditur in syllo ex oppositis: vnde l3 forsan aliqs negaret: ꝙ idē sit ipsum: tn̄ nūq̄3 concederet: ꝙ idem sit ipsum ꝛ non ipsum: vnde notius est in falsitate: ꝙ idem sit ipm ꝛ nō ipsum: q̄3 ꝙ idem nō sit ipsum: pma respōsio est melior. ❡ Ad aliō de tertia via dicendū: ꝙ omnis deceptio que pōt fieri extra per sensu3 non falsificaret primū principiū: nūq̄3 eni aliquis sensus iudicat ꝙ hoc sensibile sit: ꝛ nō sit in eodem instāti: vel dato ꝙ sensus erraret circa ipsu3: tn̄ per intellectū tāq̄3 per potentiā nobiliorem corrigeret error sensus. ❡ Ad vltimū dōm: ꝙ verū est: ꝙ contingit scire in vl'i: ignorādo in particulari: cuius causa est: ga nō pertractat minor cu3 maiori: vnde ſm Phm p posterioꝝ. t. cō. 3. maior pōt sciri prius tēpore q̄3 minor vel ɔclusio: quādo. s. minor nō applicat cū maiori: si tn̄ applicet eodē tēpore scit: ꝛ minor ꝛ maior ꝛ ɔclo. ❡ Ad formā cū dī: ꝙ ɔtingit ignorare in particulari ꝛ scire in vl'i: dico ꝙ verū est pp B: ga nescit illud pticulare ɔtineri sub illo vl'i: s3 pp B nō sciunt ɔdictoria: nō eni opinor ɔdictionē: nisi opinor hāc mulā eē ɔtentā sub mula: ꝛ B nō facio: vt supponit: ꝙ si opinarer hāc mulam ɔtineri sub mula: ipossibile est ignorare hāc mula3 eē sterilē: nā applicata maiori cū minori stati3 scit: vt dcm̄ ē.

Uide Scotū in.4.d.10.q.2. ꝛ in.2.d.2.q.7.

Cap. de ɔtrarie.

Uide i pͦ in plogo.q.1. in fine solonis.

Cōsidera in stātiā in ɔsequenti: ꝛ dic ɔsequēter.

Uide pᵒ phet.q.8.

Error p sensum nō falsificat p̄nᵐ.

Cur ɔtigit scire in vl'i: ꝛ dubitare in pticulari.

Tex. cō. 3.

¶ Natura nāq; principiū ꝛ aliarū dignitatum hec omnium ꝛc. Qō. V.

Argr̄ pmo. **Q**Ueritᷣ Utrū h p̄n^m impo^le est idē sil' cē ꝛ nō cē: simplr sit p̄^m. ¶ Et vr̄ q nō: qa est resolubile in alia p̄n^a p̄ora: sc; in termios pprios: q sunt p̄n^a icōplexa: vnūqdq; eni resoluit i ea ex qb^9 cōponit. Phs hic in litera: qui dicit ipsum cē primum omnium dignitatum.

Lex.cō.9. **Contra.** Phs hic in litera: qui dicit ipsum cē primum omnium dignitatum.

Arti. pmus. **Respōdeo.** Primo premittam quedā vtilia. Secūdo dicam ad questionem.

Ppō 2^x ꝛ qd affirmatiua ꝛ negatiua ppō. Et q 2^x est idētitas in ppōne. **Quantū** ad p̄^m sit istō p̄^m dcm: q qdā ppōnes sūt affirmatiue: ꝛ qdā negatiue: ppō affirmatiua vocat idēdica. i. dicēs ꝛ notās idētitatē pdicati ad subz: siue sit idētitas accītalis: siue eēntialis. Exēplū pmi. hō est alb^9. Exēplū scdi. hō est aial: ppō negatiua vocat diuersidica. i. dicēs vel notās diuersitatē pdicati ad subz. Exēplū. hō nō est asinus. ¶ 2^m dcm sit istō: q in ppōnib^9 istis: siue sint affirmatiue: siue negatiue

Ordo ppōnū affirmatiuaꝝ ꝛ negatiuaꝝ. est ordo in p̄mitate: nā qdā est p p̄^a: ꝛ qdā 2° p̄^a: qdā 3° p̄^a: ꝛ sic p ordinē s; q plus vl' min^9 accedūt ad ppōnē p pmā. Ex^m in affirmatiuis. hō est hō. est p p̄^o. hō est aial rōnale: est 2° p̄^o. hō est aial: est 3° p̄^o. hō est risibil: ē in 4° gdu. hō est alb^9: est in 5° gdu ꝛc. pz eni q istē habēt ordinē in p̄mitate: si cōsiderent idētitas extremoꝝ: silr est dare ordinē in negatiuis: nā p̄or est ista. hō nō ē equus: q̄3 ista. hō nō est hinibilis. ¶ 3^m dcm est: q idez in cōparatōe ad diuisa eē p̄us ꝛ posterius nō est icōueniēs: sic pz in linea pdicamētali: nā gen^9 subalternū est p̄us re^u spēi spālissime: ꝛ posteri^9 gnē gnālissimo. Silr in pposito: ppō 2° pma est prior re^u ppōnis: que est 3° pma: ꝛ posterior ppōne: que est primo pma.

Ad qōnē fm mētē ppriaꝫ. **Quantum** ad secūdum dico: q istud p̄ncipiuz impossibile est ꝛc. nō est pmū simpliciter. i. primo primū: hoc pbo sic: qa illud principiū: cuius termini nō sunt pmo pmi: nec vltimo vltimi: nō est simplr primo pmū: s; h pricipiū est hō. ergo ꝛc. maior pz: qa ista duo sunt de rōne principij simplr pmi: q

Duo reqsita ad primū p̄ncipiū simplr. sit p pmū in essendo: ꝛ vltimo vltimū in resoluēdo: minor pbat: ꝛ p de termino subto: qd est idē ens: 9cept^9 eni ille nō est p pmus: cū sit resolubilis in duos alios 9ceptus: quoꝝ vnus est absolutus: alter respectiuus: cōceptus aūt sitis includēs absolutū: ꝛ respectiuū: nō est cq primus: sic 9cept^9 iclusi: in quos resoluit: iste aūt 9cept^9: idē ens est hō: qa ly idē/ dic 9ceptū respectiuū: ly ens/ dicit 9ceptū absolutū: vel saltē neutrū: ꝛ idifferētē ad absolutū: ꝛ respectiuū. pbat ēt minor de termino pdicato: q est eē, ꝛ nō eē: ille aūt 9cept^9 est aggregat^9 ex affirmatiuo ꝛ negatiuo. g est resolubilis. g nō est p pmus: nec vltimo vltimus. ¶ P̄. Nulla ppō modalis est p prima: qa est resolubilis in aliaꝫ de inesse: sed istud p̄n^m ipo^le est ꝛc. est ppō modalis. g nō est p p̄^a. ¶ Si g q̄rat: q

Principio p̄mū p̄n^m complexum. est p pmū cōplexū simplr: ꝛ p primū: dico q istud ens est ens: istud eni p̄n^m h; terminos p pmos: ꝛ vltimo vltimos: ꝛ p 9ns: qui non sunt resolubiles in aliqs p̄ores: imo ois resolutio 9ceptuū stat ad cōceptū entis: vt ad simplr pmū inter 9ceptus qdditatiuos. ¶ Ad arg^m in oppositū dōm: q Phs vocat istud p̄n^m primū: non q sit simplr primū: sed qa est pmū respectu istoꝝ. s. de qlibet affirmatio vel negatio: omne totū ꝛc. ꝛ si ab eqlibus ꝛc. re^u istoꝝ hoc est primū: ꝛ dr̄ dignitas dignitatū: sic eni totū ꝛ ps: equale ꝛ ineqle nō itelligunt nisi itellecto ente: ita nec h p̄n^m: oē totū ꝛc. de qlibet ꝛc. ꝛ sic de alijs nō intelligunt nisi intellecto hoc p̄n^o: cuius intellectus depēdet ex intellectu entis: ex quo cōponitur.

¶ At vo nec cōtradictionis mediuz nihil eē 9tingit: sed necessarium: aut dicere: aut negare vnum de vnoquoq;. Qō. VI.

QUeritᷣ Utrū inter 9dictoria sit dare mediū. ¶ Et vr̄ q sic. nā eē et nō eē sūt 9dictoria: s; inter eē ꝛ nō eē ē mediū ipsa gnatio: vt dr̄ 2° huius. g ꝛc. ¶ P̄. Quāto mag^9 extrema distāt: tāto sūt plura media iter ipa. g si ifi^te distāt: ifi^ta erūt me^a iter ipsa: sed 9dictoria distāt in ifi^m. g ꝛc. pbatio mioris: qa oī finito 9tigit itelligē mai^9: s; nō 9tigit itelligē maiorē distātiaz q̄3 q est iter 9dictoria: qa qcūq; darent: illa caderet sb 9dictiōe. g ꝛc. ¶ P̄. Inter oia relatiua me^m est relō: s; 9dictoria adīuicē referunt: nā opponunt: ꝛ oppō ē qdaz relō. g iter 9dictoria ē media relō. ¶ P̄. Inter 9dictoria est me^m p abnegationē vtriusq; extremi: nā scutum: cui^9 medietas est alba: ꝛ medietas nigra: nec ē albū: nec nō albū. ¶ P̄. Si iter 9dictoria nō ē me^m. g d qlz ē vera affir^no vl' nega^o: 9ns vr̄ falsū: nā hē iste vnr false. ois hō ē alb^9: ꝛ ois hō nō ē alb^9. g ans ē falsuz: ex q sequit.

Argr̄ pmo. L.c.7. Uide 5. phy^c. Secundo. Cōtradictoria distāt in infinitum. Tertio. Quarto. Quinto.

¶ Contra. Phs hic in litera.

Rn̄deo in ista questione pmittā triplicē distōnez. Secundo dicam ad questionem.

Primus artic^9 **Quantū** ad p̄^m sit ista p̄^a distō: q mediū iter aliq pt eē 2^x. s. vl' s; for^m vl' s; subz. Ex^m p̄^i 9rijs mediatis: croceū eni est qdā media for^a iter albū ꝛ nigrū. Exēplū scdi. in p̄uatiue opposit: lapis eni nō ē vidēs: neq; cec^9. ¶ 2^a distō sit ista: q me^m pōt ēt ꝛ alio mō accipi 2^x: vt hr̄ in tex. hui^9 capli. s. positiue ꝛ nega^ue.

Uide. 10. metaphy. Mediuz iter aliq pōt esse multiplex. Exēplū pmi: rubedo est me^m: iter albū ꝛ nigrū: ꝛ h mediū est eiusdē gnis cū extremis. Exē^m 2^i: mediū: s;m q accipit p abnegationez vtriusq; extremi: vt qd nec est egrū nec sanū: s;m medicos eni ponit aliq for^a: siue dispositio q ē me^o iter egri^tem ꝛ sanitatē: q dr̄ neutralitas.

Ex^m in 9rio sicut celū qd nō ē nigrū: neq; albū 9sidera. ¶ 3^a distō sit ista: q aliq mō accipit me^m 2^x: quia qdā ē me^m iterpōnis: qdā p̄supponis. Ex^m p̄^i: clau^9 cōiūgēs duos postes: ꝛ visc^9 seu glutē. Ex^m 2^i: q̄titas isto^a

Uide. 72. differētiā in Cōciliatore. mediat iter for^m subalē ꝛ māz: for^a eni subalis regrit: ꝛ presupponit māmm quātā ꝛ dispositā: nō q q̄titas mediet iter formā ꝛ māz qsi qdā clauus ꝛ visc^9: cū forma subalis attigit imediate māz: s; solū dr̄ mediū p quāto preexigit ꝛ p̄supponit ad itroductionē forme in māz.

Exēplū nō ē ad mētē Scoti: qr forma ē medium.

Scd's artic^9 Ad qōnē s; mētē ppriaꝫ. Uide Sco. in p̄n. in plogo inferiuz. q. de praxi. L.cō.5.ꝛ.6. **Quantū** ad 2^m dico istā 9nē: q iter 9dictoria nō est mediū qcūq; mō sumptū. Hoc pbo sic. Qncūq; aliqd iest alicui p se: eī^9 opp^m nullo mō inesse pōt: nec p se: nec p accn̄s: pz iducēdo: s; carere me^o inest 9dictorijs p se s;m illō Phi p poste. 9dictio ē oppositio: cui^9 nō est dare me^m s;m se. g 9dictio nullo mō h; mediū. ¶ S; 9 distōnē illā pmi posterior. argr̄: qa nō vr̄ ppa: qa 9uenit 9rijs imediatis: q nō hnt me^m s;m se falte s;m formaz. ¶ Rn̄deo dōm est: q distō data est multiplex eo q negatio pōt cadē sup ly s;m se: vl' p se: vt sit negatio pseitat: vl' pōt eē ecōuerso: vt ly p se, cadat sup negationē: vt sit pseitas negōnis: p mō nō accipit in illa distōne: s; 2° mō: ꝛ est sensus q pseitas affirmat: ꝛ cadit sup negōnez: vt sic 9dictio sit oppō cui^9 p se nō est mediū: ex quo sequit: q nullo mō h; mediuz: ex quo carere medio p se inest sibi: sed p mō ptr pseitas negat: ꝛ ē negatio pseitatis: sic carere medio pōt cōuenire 9rijs imediatis: ꝛ ēt p̄uatiue oppositis: qten^9 carēt medio s;m formā: tn̄ h nō obstāte hnt mediū p accidēs. s. s;m subiectuz: nā carere medio non inest eis per se: vt ly per se, cadit super ly non habere medium: ꝛ est perseitas negatiōis: ꝛ ideo nō repugnat eis habere medium: saltem per accidens modo preexposito.

Uide in postpdicamētis. Ex. 2. d. p. pte 2°. q. 1. rn̄dendo ad p̄^m argu^m in solone cuiusdam replice. vide. 31. d. reportationum. q. 1.

Ad primū

Ad p[rimu]m arg[umentu]m. Esse z[˚] et non esse: et q[uod] n[on] est me[diu]m inter ea.

Ad primũ in opp[ositu]m cũ dr̃: q[uod] eẽ et nõ eẽ sunt ꝯdi
ctoria. Dõz q[uod] eẽ põt z[˚] accipi. vno[˚]
eẽ simplr̃. alio[˚] fm gd. et silr̃ nõ esse põt accipi z[˚]: vno[˚]
simplr̃. alio[˚] fm gd: mõ iter eẽ simpliciter: et nõ eẽ sim
pliciter bñ ẽ mediũ fm gd: vt gñatio: et dico eẽ simplr̃
eẽ pfectũ: et eẽ fm gd eẽ in fieri: vel sic eẽ accipit vno[˚]
p eẽ gñalr̃. put icludit eẽ simplr̃: et fz gd: et nõ eẽ p nõ
eẽ simplr̃: et p mõ sũt ꝯdictoria: nec ẽ mediũ iter ipa. z[˚]
vo mõ nõ sũt ꝯdictoria: sz bñt mediũ. s. ipz fieri: vel eẽ
iperfectũ: nã iter nõ ens simplr̃: et ens in actu et pfectuz
eẽ est mediũ ens: siue eẽ iperfectũ: et h z[˚] mõ loquitur

Tex. cõ. z.

ph̃s z[˚] metaph. vñ dic̃ sic. q[uod] sic̃ semp ẽ mediũ iter eẽ
et nõ eẽ. s. gñatio: ita exñtis et nõ exñtis. i. entis et nõ enti
est mediũ qõ fit: et pz p exẽpla sua que ponit ibi. s. q[uod] ex
addiscẽte fit sciẽs: et ex puero vir: isto g mõ n̄ ꝯdicũt eẽ

Uide. 5. d. ph. z. 1. d. scbl. et 13. m q̃rti: q[uod] gñatio dicta pao: et ꝯside ra z[˚] qui est medium.

et nõ eẽ. ¶ Sz ꝯ. ois p se mutatio mediat inter p se ter
minos: sz termini gnõnis sũt ꝯdictoꝝ. s. eẽ et nõ eẽ. g in
ter eẽ et nõ eẽ q̃ sunt ꝯdictoria vere est me[diu]m. pbatio mi
noris: nã gñatio est a nõ subto in subm: et corruptio eꝯ:
vt dr̃ 5[˚] phy. ibidẽ ẽt dr̃: q[uod] gñatio et corruptio sunt ꝯdi

Tex. cõ. z.
Tex. cõ. z z.

ctoria. ¶ Cõfirmat: qa hic in textu vt appuit parũ añ.
ph̃s pbãs q[uod] nõ sit medium iter ꝯdictoria. s. iter ens et
nõ ens arguit sic. qa si sic. g est aliq̃ mutatio media in
ter gnõnẽ et corruptionẽ: sz illa ꝯña nulla eẽt: nisi termi

Uiõ. 10. d. 4. q. 1. z. 2. ciũ.

ni gnõnis ꝯdicerẽt. ¶ Rñdeo q[uod] termini gnõnis non
sũt ꝯdictoꝝ: sz se hñt sic̃ habit[us] et puatio: et isti sũt termi
ni pmi nõ solũ in gnõne: sz ẽt in q̃cũq3 alia mutatione.
¶ Ad illõ qõ dr̃ de 5[˚] phy. dõm q[uod] ph̃s accipit p non
subz puationẽ forme: p subz habitũ vel formaz. ¶ Ad
illõ qõ addit: q[uod] gñatio et corruptio sũt ꝯdictoria: p ꝯdi
ctoria itelligunt puatiue opposita: nã puatiue opp[osi]ta sũt
sicut ꝯdictoria circa subz aptũ natũ qõ ẽ subz mutatio
nis. ¶ Ad ꝯfirmationẽ de 4[˚] hui[us] dõz: q[uod] arg[umentu]m est a mi
nori. s. q[uod] si est medium iter ꝯdictoria: multo mag[is] iter q̃
cũq3 alia opposita: et ita iter puationẽ et formã: et ideo ẽ
mutatio aliq̃ media iter illa q̃ terminant ad formaz q̃

Comme. s. hy pothes.

est gñatio: et illa q̃ terminant ad puationez q̃ est corru
ptio. ¶ Sz ꝯ istã rñsionẽ arguit p: qa vr̃ ꝯcedere ppo
situ: nã fm te puatio et for[ma] sũt termini gnõnis: sz priua
tio et for[ma] sũt ꝯdictoria circa susceptibile ẽt p te. si g in
ter puationẽ et formã sit mediũ: sequit q[uod] iter ꝯdictoria
sit mediũ. ¶ P. Cõtraria imediata sũt ꝯdictoria circa
subz: pari rõne sic puatiue opp[osi]ta. g sic̃ iter puationez et
formã est gñatio et corruptio fm te: ita posset eẽ iter ꝯ

Ad duo com parant termi ni gnõnis.

ria imediata. ¶ Rñdeo ad p[rimu]m q[uod] termini gnõnis pñt
cõparari vel ad subz vel ad ipsaz gnõnẽ: si p mõ sic ha
bẽt rõnẽ ꝯdictiõis: nec hñt mediũ isto mõ: nã subz vel
nẽcio est sub for[ma]: vel sub puatiõe: si z[˚] mõ sic nõ habẽt
rõnẽ ꝯdictiõis: et iõ hñt gñationẽ mediam: sic̃ dcm̃ est.

Duo sũt rõne ꝯdictionis.

¶ Ad z[m] dõm: q[uod] de rõne ꝯdictiõis sũt duo. s. q[uod] alteꝝ
nẽcie isit: et q[uod] alterũ nihil ponat: ꝯria aũt imediata cir
ca subm aptũ natũ hñt vnã ꝯditionẽ. s. q[uod] alterũ nẽcio
inest: sz deficit z[a] ꝯditio: qa vtrũq3 est aliqd positiuũ: et
illa duo reqrunt ad gnõnẽ et corruptionẽ: vtraq3 ãt cõ
ditio est in puatiue oppositis: pz. qa nõ est sile de his: et

Ad secundũ. Distãtia z[x]. Uide. z. q. q̃r ti som. z. r. q. 1. d. primi.

ꝯꝛijs imediatis. ¶ Ad z[m] pn̄[cipa]le dõm: q[uod] distãtia est z[x]: q̃
dã est dimẽsiua: et illa est ppe distãtia: q̃ est de gñe q̃ti
tatis: et q̃dã est distãtia pfectiua seu perfectiõis: et illa est
trãsumptiue dicta: et trãsfert ad alia: vt ad opp[osi]ta: cũ3 g
dr̃ q[uod] q̃to magis distãt extrema: tãto sũt plura media:
dõm q[uod] illa maior est vera de distãtia dimẽsiua: et tunc
mior est falsa: qa ꝯdictoria non sic distãt: maior aũt est
falsa de distãtia pfectiua et trãsumptiue dicta qõ pz: qr
ꝯria imediata maxie distãt isto mõ: et tñ nullũ hñt me

A. 1. ꝯdictio num.

diũ: ꝯdictoria g hñt distãtiã puatiuã: p q̃nto vnũ ꝯdi
ctorioꝝ est puatio alteri[us]: nõ aũt hñt distãtiã dimẽsi
uã: de q̃ pcedit rõ. ¶ Ad illõ qõ addit in mioꝛi: q[uod] ꝯdi
ctoria distẽt in ifinitũ: dõm q[uod] ibi nõ reqrit distãtia ifi
nita: qõ pbat: qa q̃tũcũq3 aliq̃ parũ distãt põt esse ꝯdi
ctio iter ipsa: qa de q̃lz est verũ alterũ ꝯdictorioꝝ: quã
tũcunq3 g distat modicũ aliqd ab vno ꝯdictorio: de eo

Uide. z. q. ph. z. 1. q. q̃rti ad ppositum.

pdicat aliõ ꝯdictoriũ: cũ g dr̃ distãtia ꝯdictionis est ifi
nita: glosanda est ppõ ifinita. s. ideterminata: qa q̃cunq3
minima distãtia sufficit: et maxia ẽt in ifi[nitu]m põt eẽ. Uñ ꝯ

Cõtradictio minimã distã tiã põit et ma ximã pmittit.

dictio minimã distãtiã ponit: et pmittit maximã: p[ri]maz
dicit positiue: scdaz vo pmissiue: vñ nõ sequit: q[uod] ibi sit
ifinita distãtia positiua: põt tñ ibi eẽ grã mãe alicuius:
puta si alterũ extremũ sit infinitũ positiue: vt de[us] et non
de[us]: vñ sic̃ dcm̃ est ꝯdictio minimaz distãtiam reqrit: et
maximã pmittit: ita q[uod] idifferẽter q̃tũ est de se saluat
in q̃cũq3. ¶ Ad 3[m] cũ dr̃: q[uod] iter oia relatiua est me[diu]m re

Ad tertium.

latio: dõm q[uod] verũ est de itẽtionib[us]: sic enĩ est media re
latio: et h mõ oia opp[osi]ta sũt in gñe relonis: q̃tenus oppo

Uide in post p̃dic. q. 1.

sitio: q̃ est gen[us] coꝝ: est in gñe relonis: et sic ꝯdictoria fz
istã itẽtionẽ hñt vtiq3 mediũ relonẽ ipsam: loquẽdo tñ

Inter q̃ rela tiua ẽ mediũ.

de reb[us] substractis itẽtioni nõ est verũ: q[uod] referant: nec
p ꝯñs q[uod] hẽant mediũ relonẽ: nã bõ et nõ bõ non refe

Uiõ. z. dicto.

runt adiuicẽ. ¶ Ad 4[m] de illo scuto dr̃ vno[˚]: q[uod] nõ est
icõueniẽs illõ scutũ eẽ albũ et nõ albũ: qa h nõ est fz
idẽ: nã vnũ ꝯdictoriũ inest p vna pte: et alterũ p altera:
ideo neutrũ inest simplr̃: sz vtrũq3 fm gd. ¶ Cõtra. qr
tũc mediũ: ita est iter ꝯdictoria: sic̃ est iter ꝯria imedia
ta. ¶ Rñdeo: in ꝯꝛijs imediatis dat subtuz mediũ: cui

Lz iter ꝯria dat subm me diũ: nõ aũt i ter ꝯdictoria.

neutrũ inest: neq3 simplr̃: neq3 fm gd: lapis enĩ neq3 est
sanus: neq3 est eger: neq3 cec[us]: neq3 vidẽs: sz iter ꝯdicto
ria nõ põt dari aliqõ mediũ: vel subz cui neutrũ isit vl
simplr̃: vel fm gd: qa de q̃cũq3 dr̃ alterũ ꝯdictorioꝝ:
vel simplr̃: vel fz gd: vt in pposito de scuto. In ꝯꝛijs ãt
imediatis: et ẽt in puatiuis est dare aliqõ subtuz cui neu
trũ inest nec simplr̃ nec fm gd: vt pz in exẽplo pdicto
de lapide. ¶ Aliter rñdet q[uod] cũ querit vtrũ tale scutũ
sit albũ vel nõ albũ: neutrũ est dãduz: qa nihil denoiat
ab accñte nisi simplr̃ isit: vñ scutũ illõ nõ est albũ sim
pliciter: neq3 est nigrũ simplr̃. ¶ Cõtra. si h scutũ non
est simplr̃ albũ: nec simplr̃ nigrũ: et sic de alijs. g nõ est
coloratũ. ꝯñs est euidẽter falsũ. g et añs. ꝯña pbat: qa
q[uid]q[ui]d denoiat a gñe denoiat ab aliq̃ ei[us] spe ex z[˚] topic.

Caplo. 10.

¶ Rñdeo: ꝯña nõ valet. Ad pbõnẽ dõm: q[uod] ad destru
ctionẽ cuiuslz iferioris nõ sequit destructio supioris in
pdicatiõe denolatiua: nisi destruat qõlz iferius nõ solũ
in se: sed ẽt in cõiũctiõe cũ alio opposito: vt dõo sic. nõ
est albũ neq3 nigrũ: neq3 albũ et nigrũ sil. ergo nec colo
ratũ: sic exponit illa ꝯsideratio: sed in pposito nõ ẽ sic.
qa lz qõlz inferius destruat in se: nõ tñ in ꝯiũctione ad
aliõ opp[ositu]m: tale enĩ scutũ est albũ et nigrũ sil: et neutrum

In denolatiua pdicatiõe: q̃ mõ sequit de structio supe rioris ad de structionez i ferioris.

seorsuz. Uel põt exponi alr̃ sic: denoiatũ a gñe opz de
noiari a spe aliq̃: verũ est aliq̃ illarũ denoiationũ: de q
bus est sermo ibi sic. q[uod] est albũ: vel hz albedinem: vel
huic inest albedo. primus modus nõ est verus in ppo
sito: vt scutũ illõ dicat albũ vel nigrũ: sz duo alij modi
sunt veri in pposito: nã verũ est dicere: q[uod] illõ scutuz hz
albedinẽ: et sibi inest albedo: silr̃ est de nigredie. ¶ Alr̃
dr̃: q[uod] hec est simplr̃ vera: q[uod] illõ scutũ nõ est coloratuz:
qa nullo colore: nõ enĩ est albũ vel nigrũ: sicut duo hñ
tes vineã: neuter hz vineã: sicut dr̃ 6[˚] topicoꝝ. ¶ Ad vl
timũ pn̄[cipa]le dr̃: q[uod] ꝯdictio nõ est in terminis icõplexis: et
iõ neutrũ pdicat de q̃lz in talib[us]. ¶ Cõtra. qa 5[˚] huius
dr̃ q[uod] alteruz ꝯdictorioꝝ dr̃ de q̃lz: sed ppõ cõplexa de
nullo pdicat. ergo ꝯdictio hz accipi fm terminos icom
plexos. ¶ P. Bõ et nõ bõ sunt opposita nõ ꝯrie: tũ qa
alterũ nihil dicit positiue: tũz qa in suba nõ est pprie ꝯ
rietas: vt dr̃ in pdic: nec opposita priuatiue: qa non bõ

Utruz possit dici coloratũ: plali: dicas q[uod] nõ solũ de notaret plurĩ ficatio formeꝝ sz ẽt subti: qõ falsum est: qa vnũ subz tñ. Cap. 11. Ad quintũ. Tex. cõ. 15. Uide in isto 4. t. in. 10. ex pressiue. Cap. de suba

dĩ de eo qd nõ est natũ esse hõ:puta de lapide:priuatio aũt nõ sic:nec opposita relatiue pz.ergo relinquit̃ ꝙ ꝯ-
[Et est ꝯpria.] dictorie opponant̃. ¶ Aliter ergo dõm: ꝙ ꝯdictorioꝝ semꝑ alterũ dĩ de vnoquoq; in icõplexis:dũmõ termi-nus de quo dĩ nõ accipiat̃ distributiue. Rõ huius est: qa vni supposito põt inesse vnũ:ꝛ alteri alterũ:vñ neutra istarũ est vera.oĩs hõ est albus.oĩs hõ est nõ alb⁹.
[Cõtradictio nõ pdicat̃ de quolibet cum reduplicatione. vid. 1. posteriorum.]
¶ Sciẽdũ ẽt ꝙ ꝯdictoria nõ est necesse pdicari de q̃libet cũ reduplicatiõe:vñ vtraq; istarũ est falsa.hõ inquãtũ hõ est albus.hõ inquantũ hõ est non albus:quia tũc de necessitate vel omnis hõ esset albus: vel nullus homo esset albus. ¶ Et hec de quarto metaphysice.
[Quia ab inꝑfectũ ad vle.] ¶ Accidit autez multotiẽs dictis causis: ꝛ multas eiusdem eẽ causas:nõ ẽm accñs:vt statue ꝛc̃. Textu cõmẽti scdi. Qõ. I.

Circa quintum librũ metaphysice. Querit̃ p̃.Utrum eiusdẽ effectus sint plures per se cause. Videt̃ ꝙ nõ:qa si vna sufficit:alia suꝑfluit:sed quelibet per se causa videt̃ sufficere in suo genere sine alia.ergo ꝛc̃.
[Tex.cõ.2.] ¶ Cõtra. Phs hic in litera.

Respõdeo. In ista qõne p̃ ꝑmittã aliq̃s distinctiones. 2° ostẽdã aliq̃s ꝯclusiones.
[Vide Scotũ 2.d.p.q.1.et 3.d.q.7.a.g duobus locis iste doctor accipit hãc qõnẽ. Ista distĩ p̃supponit terminũ:rectũ⁹ g̃ terna õberet poni prima.]
Quantũ ad p̃m sit ista p̃ª distĩ:ꝙ cãruz q̃dã sunt eiusdẽ ordinis:q̃dã sunt alteri⁹. Ille dĩr eẽ eiusdẽ ordĩs q̃ sunt in eodẽ gñe eque p̃:ꝛ eiusdẽ spẽi. Sz dĩr alteri⁹ ordĩs q̃ in eodẽ gñe sũt ẽentialr ordĩate ẽm p̃us ꝛ posteri⁹:ꝛ sũt alteri⁹ spẽi. Exᵐ p̃mi:duo hoĩes eque p̃ trahẽtes nauiz. Exᵐ scdi.hõ ꝛ sol in gñõne hoĩs. ¶ 2ª distĩ sit ista:ꝙ cãrũ eiusdẽ ordĩs:q̃dã sũt totales: q̃dã ꝑtiales. Dĩ aũt cã totalis:q̃ i illo gñe cãe nõ idiget ad suã cãlitatẽ aliq̃ cã eiusdẽ ordĩs secũ ꝯcausante:sz sola ꝑ se sufficit. Sz dĩ cã ꝑtialis:q̃ in illo gñe cãe nõ sufficit ad causandũ effectũ:sz idiget alia cã eiusdem ordĩs secũ ꝯcausante. Exᵐ primi.ignis generãs ignẽ. Exᵐ secũdi.duo hoĩes trahẽtes nauẽ:quoꝝ alter de se nõ sufficeret ad tractionez. ¶ 3ª distinctio sit ista:ꝙ cãruz:q̃dã sũt eiusdẽ generis:ꝛ quedã alterius gñis. Exᵐ p̃mi.oẽs cause efficiẽtes ꝛ formales ꝛ hɉ. Exᵐ secũdi. si accipiãtur cause diuerse:vna materialis:altera efficiens ꝛc̃.
[Ad qõnez sz rñdẽ ꝯp̃oes. Prĩa ꝯclo.]
Quantũ ad 2ᵐ sit ista p̃ª ꝯ:ꝙ eiusdẽ effectus p̃nt eẽ plures cause alteri⁹:ꝛ alterius gñis et totales. Hec pz ꝑ Phm in lr̃a:qa es:ꝛ forma statue:et
[A l. factor.] factio ipsi⁹ sũt cãe statue:q̃rũ q̃libet in suo ordĩe est cã
[Tex.cõ.3.ꝛ ẽ qõ icidẽtalis.] totalis hui⁹ statue:h̃ ẽt exp̃sse hĩ 3° hui⁹:2ª qõne:vbi dicit Phs:ꝙ ꝯtigit eidẽ ineẽ oẽs modos cãruz vt dom⁹: vñ qdẽ mot⁹.i.cã efficiẽs:est ars ꝛ edificator:cui⁹ ꝓo cã.i.cã finalis est oꝑatio.i.vsus:puta habitatio ꝛ mãl.i. cã mãlis:sunt terra:lapis:ꝛ ligna:spẽs.i.forma:est rõ.i.
[Secunda.] ꝓportio siue cõpositio domus. ¶ 2ª ꝯ sit ista:ꝙ eiusdẽ effect⁹ p̃nt eẽ plẽs cãe eiusdẽ gñis:ꝛ totales si sint alterius ordĩs:h̃ pz ꝑ exẽplũ:qa de⁹ sol ꝛ hõ ꝓducũt hoĩez: quoꝝ q̃lz est cã totalis ꝛ sufficiẽs in suo ordine:ꝛ q̃lz
[Tertia.] est de gñe cãe efficiẽtis. ¶ 3ª ꝯ sit h̃:ꝙ eiusdez effectus p̃nt esse plẽs cãe eiusdẽ gñis ꝛ eiusdẽ ordĩs:si sint cause ꝑtiales. Hoc pz ꝑ exẽplũ:sic eñi plẽs trahẽtes nauez sũt cã tract⁹ nauis. Itẽ pr̃ ꝛ mr̃ sunt isto mõ cãe prolis.
[Quarta.] ¶ 4ª ꝯ sit ista:ipossĩe est plẽs cãs eiusdẽ gñis ꝛ eiusdez ordĩs:ꝛ totalis eẽ eiusdẽ effect⁹. Hãc ꝓbo sic.qa si sic.g̃ effectus nõ depẽdet ẽentialr ab aliq̃ harũ cãrũ.ꝯñs est
[A.l. ꝯberi.] falsũ.g̃ ꝛ añs. ꝓbatio ꝯñe. Sint.a.ꝛ.b.totales cãe ipsi⁹ c.pz ꝙ.c.nõ depẽdet ab.a.qa põt eẽ sine.a.nã sufficienter hz eẽ ꝑ.b.qd ponit̃ totalis cã eius:ꝛ ꝑ idẽ põt hẽri ꝙ nõ depẽdet essentialr ab ipso.b.qa hz eẽ sufficiẽter per ipm.a.qd ponit̃ totalis cã eius.g̃ ipz.c.nõ depẽdet nec ab.a.nec ab.b.essentialr. Sed hec rõ nihil valet ꝯ 2ᵃᵐ
[Tollit instantiam.] ꝯnem:qa cause alterius ordinis:ꝛ totales nõ suꝑfluũt: quatenus rõne ordinis essentialis oẽs simul requiruntur:ꝛ sunt alterius rõnis:qd nõ est in proposito.

[Ad argumẽta] Ad argumentũ in oppositũ pz:ꝙ seipsz soluit: arguit enim de causis totalibus eiusdem generis ꝛ ordinis:aliter non concludit. ¶ Ad illud in oppositum:patet ex dictis.

¶ Quapp ꝛ nã p̃cipiũ: ꝛ elñtũ: ꝛ mẽs: ꝛ volũtas: ꝛ suba: ꝛ qd cui⁹ cã: multoꝝ eñi ꝛ cognitionis ꝛ motus principiũ est bonũ ꝛ malum. Textu cõmenti primi. Qõ. II.

Queritur Utruz finis sit principium.
[Arguit p̃mo] Arguit̃ ꝙ nõ:qa de ratione
[Tex.cõ.1.] principij est eẽ p̃ᵐ:vt pz in c.p̃cedẽti:sz de ra-
[T.c.21.] tione finis est eẽ vltimũ:vt hĩ in cap. de ꝑfecto.g̃ finis nõ est p̃nᵐ:qa primũ ꝛ vltimũ opponunt̃.
[In oppoᵐ Tex.cõ.1. Scda qõ.]
Cõtra. Phs hic in lr̃a i fine capl'i p̃cedẽtis. ¶ Iuxta h̃ q̃ro 2°:vtrũ finis sit cã. Et vĩ ꝙ nõ:qa vl' eẽt cã ẽm ꝙ ens:aut ẽm ꝙ nõ ens.nõ 2° mõ:quia non ens nulli⁹ est cã:finis aũt ponit̃ cã entis:nec p̃ mõ:qa finis nõ est cã:nisi ẽm ꝙ mouet efficiẽtẽ ad agendũ: sed qñ finis est nõ mouet̃ efficiẽs:sz cessat ab actiõe:qa habitib⁹ p̃ntib⁹ cessat mot⁹ p̃ de gñõne. ¶ Cõtra. Phs h̃
[Tex.cõ.55. Tex.cõ.2. Tertia qõ.]
in lr̃a. ¶ Iuxta h̃ q̃rit̃ 3° vtrũ finis sit cã efficiẽtis. Vĩ ꝙ nõ:qa si sic seq̃rent̃ tria icõueniẽtia. ¶ Primũ: ꝙ idẽ re⁹ eiusdẽ erit cã ꝛ cãtuz:ꝛ ꝑ ꝯñs prius ꝛ posterius nãlr:ꝙ pz ex h̃ qa ẽt ipm efficiẽs est cã finis:sic econ-
[Tex.cõ.2. Vide Scotũ in theorematibus vbi habes declarationẽ isti⁹ regule.]
uerso:vt dĩ hic in textu. ¶ Scdm icõueniẽs est:ꝙ idẽ eẽt cã sui ꝛ p̃us seipso:qd pz sic:qa q̃cq̃d est cã cãe est cã causati:ꝛ q̃cq̃d est p̃us p̃ori/est p̃us posteriori.si g̃ finis est cã efficiẽtis:ꝛ efficiẽs ẽ cã finis:seq̃t̃ ꝙ finis est cã finis:siĺr põt argui de p̃ore:sic pz. ¶ Tertiũ icõueniens est:ꝙ in demõstratiõe eẽt circulus:qd pz sic.nã dmonstratio ꝑ ꝑ q̃d est ꝑ ꝑ cãm.g̃ cũ efficiẽs sit cã finis:poterit demr̃are finẽ.g̃ ẽt si finis sit cã efficiẽtis.g̃ ꝑ finẽ poterit demr̃ari efficiẽs:ꝛ sic erit circulus. ¶ Cõtra. Phs
[Tex.cõ.21. Quarta qõ.]
hic in lr̃a. ¶ Iuxta h̃ q̃rit̃ 4°:vtruz finis sit maxie cã. Et vĩ ꝙ nõ:nã finis est cã extrĩseca.g̃ nõ est maxie cã. ꝯña pz:qa mã ꝛ for⁹ sũt cãe itrĩsece:itrĩsecũ aũt vĩ mag̃ ꝯferre ad eẽ rei q̃ extrĩsecũ.g̃ mã ꝛ for⁹ erũt mag̃ cãe q̃ finis. ¶ P̃.Si finis eẽt max̃ cã:tũc nobilissima causata hẽrent illã cãm.ꝯñs est falsũ:qa imobilia sũt nobi-
[Tex.cõ.3.] lissima cãta:ꝛ tñ nõ hñt cãm finalẽ:vt dĩc Phs 3° hui⁹: vbi assignat cãm ex h̃:ꝙ finis est aliciu⁹ actionis: actio aũt est in motu sz imobilia non hñt motũ. ¶ P̃.Si finis eẽt maxie cã:tũc maxie certa cognitio eẽt ꝑ finem. ꝯñs est falsũ:nã maxie cog̃scimus q̃d ipm q̃ est ꝑ formã:nã Phs vbiq; circũloq̃tur q̃d ꝑ formã. ¶ Cõtra.
[Cõmẽ.1.ad finem.] Cõmẽtator caplo de principio ꝛ fine:dicit exp̃sse h̃.

Rñdeo. Circa istas qõnes sic ꝓcedaz. p̃ distĩones aliq̃ ꝑmittentur. 2° ad qõnes dicetur.
[Vide in theorematib⁹ p̃la ad hec. Tex.cõ.37. Tex.cõ.35.]
Quantũ ad p̃mũ sit ista p̃ª distĩ:ꝙ finis est 2ˣ:vt hĩ 2° de ala.s.finis gr̃a cui⁹: ꝛ finis quo: dĩ aũt finis gr̃a cui⁹ ipm obm:qd ꝑ oꝑationez attingit̃:
[Finis duplex. Vide p̃ª.q.ꝓlogi.ꝛ.1.q.1.d p̃mi.ꝛ.49 di.quarti.]
vt de⁹ qui attigit̃ a beatis ꝑ actuz itell'is ꝛ volũtatis:sed finis quo dĩ ipsa oꝑatio q̃ obz attigit̃:puta ipsa volitio seu itellectio. ¶ 2ª distĩ sit ista:ꝙ finis gr̃a cuius aliq̃d ꝑ oꝑationẽ ineẽ ꝓducit̃ aliq̃d nõ:sz presupponit̃. Exᵐ
[Tex.cõ.5.] p̃mi.de for⁹ nãli:q̃ ꝑ motũ vel gñõnẽ ꝓducit̃:vñ 5 hui⁹ cap.de nã:dĩ ꝙ finis gñõnis est for⁹:ꝛ ille finis est obz:
[Finis gratia cuius.] qd attigit̃ actiõe siue oꝑõne trãseunte:ꝑ quã ꝓducit̃ in eẽ. Exᵐ scdi.deus ꝛ iste finis est obm qd attigit̃ oꝑõne: seu actiõe imanẽte:puta ꝑ actũ itell'is ꝛ voluntatis:h̃ ẽt

Res dr̄ cā̄a esse duplr̄.

scđo mō se hȝ obm̄ sensus ad sensuȝ. ¶ 3ª distinctio sit ista: q̄ ponit̄ ab Aui. 5° meta. cap. 5°: q᷑ res dr̄ eē cā̄a 2ᵉʳ: nā res dr̄ aliq̄n̄ causata in sua causalitate: aliq̄n̄ ī suo eē. Pmo mō cā̄ finalis p̄cedit oēs alias in causalitate: quia mouet agētem: ꝛ agēs ex appetitu finis mouet̄ ad agēdū: vt attingat finem: efficiens autem hȝ rōnem causati respectu finis: non quantuȝ ad suū esse patet: sed q̄ntum ad causalitatē. 2° aūt mō ipse finis est cā̄m efficiat for° causari dicitur quantum ad suum esse: patet.

Ad q̄ōnē s̄m mētē ꝑponēȝ. Vide in ꝓlogo s̄nnl. q. 3. expōnē istius auctoritatis. Cōmen. 1.

Quātuȝ ad 2ᵐ dico ad oēs q̄tuor q̄ōnes: ꝛ teneo partē affirmatiuā: que ꝓbat̄: p̄ auctoritatibus: nā Auicē. vbi. s̄. cap. eodē circa finē dicit: q᷑ si de vnaquaq̄ cā̄rū eēt scia: de cā̄ finali esset nobilior: ꝛ ipsa eēt sapiētia ꝛ nobilior alijs p̄tib° illi° scie: vñ s̄m eū cā̄ finalis eēt cā̄ cā̄rū. Itē Cōmētator in fine capl̄i de p̄n° dic̄: q᷑ illō p̄nᵐ. s. finale itēdit̄ ad sciēdū in hac scia: ꝛ illō est cā̄ finalis: oēs aūt cause nō sūt p̄n° nisi ꝑ illō. Item

Tex. cō. 89. Vide expōnē hui° aucto. in Sco. p. d. pri mi. q. 4. ꝛ. 16 q. quoli.

Arist. 2° phy. dic̄: q᷑ sic est p̄nᵐ in speculatiōib°: sic finis in agibilib°: vñ oēs cā̄litates reducunt̄ ad cā̄litatem finis: vt ad primum: nam extrinseca prius causant: quia enim extrinseca causant: ideo ꝛ intrinseca causant: ꝛ nō ecō. extrīsecorum autē p̄us causat finis: q᷑a enī ille mouet efficiētē rōne amati: iō agēs agit: ꝛ nō ecō. ¶ Si ꝟo q̄ras q̄ cā̄litas istarū. s. mā̄e ꝛ for° sit p̄or: dōȝ: q᷑ cā̄litas forme: qō enī ꝓpinquius est p̄ ē p̄us: ȝ cā̄litas for° est h°: q̄tenus est ꝓpingor efficiēti ꝛ fini: est ḡ iste ordo q᷑ p̄° cā̄litas ex nā̄ rei est finis. 2ª est efficiētis. 3° est for°. 4ª mā̄e.

Ordo cā̄rum in agendo. In hoc. 5. Tex. cō. 16. Hoc verū est via intētiōis: ꝯ̄rio aūt via executionis.

¶ Arguit̄ ēt rōne ad ꝓpoᵐ sic. oē ꝑ se agens agit ꝑꝑ finē. ḡ finis hȝ rōnē p̄ncipij: sic intelligēdo q᷑ finis ē cā̄ cā̄rū: vt p̄dictū est: nā p̄ venit in mētē agētis sub rōne boni appetibilis: nā est bonū ꝛ optimū alioꝝ: vt dr̄

Tex. cō. 3.

in lr̄a: agēs āt motū a fine ꝓducit formā: q̄ ꝓducta cōlocat̄ mā̄e: ꝛ vltro seq̄t̄: q᷑ mā̄ sustētet formā ex q̄b° pȝ q᷑ in toto isto ꝓcessu finis hȝ rōnē p̄ncipij. aīs rōnis ꝓbatur sic: q᷑a oē agēs in cui° actōe pōt accidere error agit ꝑꝑ finē: ȝ oē agēs ꝑ se est h°. ḡ oē agens ꝑ se agit ꝑꝑ finē: ꝛ dico agēs ꝑ se ad remouēdū casuȝ ꝛ fortunā: cum oē agens per se: siue agat nā̄lr̄: siue a ꝓposito agit ꝑꝑ finem: vt ꝓbat̄ 2° phy. ꝓbatio maioris: nā 2° physi. dr̄ illa actio frustra eē que nō ꝯ̄sequit̄ finē itētū, si ḡ nullus finis sit itētus nullū agens ageret frustra: nec erraret. ḡ oē agēs qō pōt errare agit ꝑꝑ finē: tale aūt est agēs nā̄le qō pōt errare: ꝛ h̄ ēt est verū de agente ꝑ intellectū.

Tex. cō. 40. ꝛ. 75. Tex. cō. 62.

Du° nobile.

Sed est dubiū cū finis ꝓduci° ab efficiēte hēat nobili° eē extra ex in re q̄ȝ extra ex in intellectu: nā p̄ª est eē reale. 2ᵐ itētiōale vr̄ q᷑ magis sit cā̄ p̄ mō q̄ȝ 2° mō: nā nobili° est eē cā̄e incā̄tū cā̄: q̄ȝ cā̄e incā̄tū cā̄ti. ¶ Dōm: q᷑ eē nobili° pōt intelligi. s. vel simplr̄ vel s̄ȝ q̄d: p̄ mō eē rei factibilis nobili° est in mēte artificis q̄ȝ in se: sicut lapis nobili° hȝ eē in mēte dei simplr̄ q̄ȝ in ꝓp̄a nā̄: silr̄ archa in mēte artificis: nā p̄ᵐ eē ē imā̄le ꝛ incorꝑale rōne ei° in q̄ est: ȝ 2ᵐ est mā̄le ꝛ corꝑale: sicut pȝ. Si ꝟo loq̄mur de eē s̄ȝ q̄d: sic lapis vel archa hȝ nobili° eē in se ꝛ in sua nā̄: q̄ȝ in mēte cuiuscūq̄ artificis: vt in se hȝ reali° ꝛ veri° eē lapidis vel arche q̄ȝ in mēte dei vel artificis. Ad ꝓpositū finis vt hȝ eē in intellectu ꝛ ī mēte agētis hȝ nobili° eē simplr̄ q̄ȝ ī re ex: ꝛ vt ī se: nō tñ eē s̄ȝ q̄d vt arguit rō. s̄ȝ ḡ p̄ᵐ eē hȝ rōnē cā̄e: ꝛ sic nobili° eē simp̄r ꝯ̄ndet fini: vt ē cā̄ q̄ȝ fini vt est cā̄tuȝ ꝛ ꝓductū. ¶ Ex p̄dictis colligit̄ ꝑs affirᵐᵃ cuiuslȝ illaruȝ q̄ōnū: lȝ mixtim sit posita quodāmō veritas illaruȝ.

Vide. 1. q. q̄r q̄ solarum.

Esse nobili° 2ᵉʳ pōt itelligi.

A. l. incorruptibile.

Co. rōnū.

Ad p̄ᵐ argᵐ Via itētionis via executōis

Ad argumēta. Ad p̄ᵐ pȝ ex p̄dictis: nā finis est p̄ᵐ s̄ȝ q᷑ est in mēte artificis: ꝛ vltimū s̄ȝ q᷑ ē in re ex. p̄ mō est p̄ᵐ p̄nᵐ. 2° mō nō: ȝ magis est p̄ncipiatū. ¶ Ad 2ᵐ ꝑ 2ª q̄ōne dico q᷑ finis est cā̄ s̄ȝ q᷑ est ens p̄ūatū in mēte siue itētiōe agētis: sic

Ad secundū

enī mouet agēs sub rōne diligibilis. ¶ Ad illō p̄mi ꝯ̄gnōne dico q᷑ ph̄s loq̄t̄ de termino motus q̄n̄ est realr̄ p̄ns: ꝛ ꝓduct° iā ꝑ motū: tūc enī cessat mot°: nō tñ vt est p̄ns in itētiōe: simꝰ aūt vt est cā̄ hȝ eē in mēte: ꝛ nō in re ex. ¶ Ad 3ᵐ ꝑ 3ª q̄ōne nego ꝯ̄ñtiā ad q̄dlȝ illorum triū icōueniētiū que iferunt̄: cū enī ifert̄ p̄: q᷑ idē respectu eiusdē eēt cā̄ ꝛ cā̄tū p̄us ꝛ posterius: dōm q᷑ ille q̄tuor cā̄e sūt eque p̄ in suo gn̄e: ꝛ tñ vna pōt eē p̄or alia: sic in alijs: oīa gn̄alissima sūt p̄ª gn̄a simplr̄: ꝛ tñ vnum p̄mum est p̄us alio: vñ p̄oritas in causis est eq̄uoca: sic cā̄litas: tūc ad formā dico q᷑ nō est icōueniēs idē esse p̄us ꝛ posteri° cā̄ ꝛ cā̄tū: p̄oritate ꝛ posterioritate: ꝛ cā̄litate diuersimode dcā̄. In eodē tñ gn̄e cā̄litatis ꝛ p̄oritatis est ipōle: vñ efficiēs est cā̄ finis: ꝛ ꝑ ꝯ̄ñs p̄ᵐ in rōne cā̄e efficiētis: finis āt est cā̄ efficiētis: ꝛ ꝑ ꝯ̄ñs p̄or in rōne finis ꝛ ꝯ̄siderabil̄. ¶ Cū ꝟo ifert̄ 2°: q᷑ idē eēt cā̄ sui ip̄i°: dōm q᷑ cuȝ dr̄ q᷑ q̄cq̄d est cā̄ cā̄e ꝛc. in illa ꝓpōne accipiunt̄ tres cā̄e: ȝ tñ variat̄ cā̄ p̄° reᵘ medie: ꝛ me° respectu vltime: q̄re cōmittit̄ fallacia accn̄tis. p° enī cā̄ accipit̄ in gn̄e cā̄e efficiētis cū dr̄: q᷑ q̄cq̄d est cā̄ cā̄e: ȝ 2° sumit̄ in gn̄e cā̄e finalis: quū addit̄ est cā̄ cā̄ti: vñ in talibus sic variatis non est ꝓpō vera. Si ꝟo vna cā̄ sit p̄° reᵘ 2ᵉ in gn̄e cā̄e efficiētis: ꝛ illa 2ª reᵘ 3ᵉ in eodē gn̄e cause: tūc est ꝓpō vera. ¶ Ad illō de p̄oritate dōm ꝑ idē: cū enī dr̄ q᷑ idē eēt p̄us seipso nō valet: q᷑a mutat̄ p̄oritas: sic p̄us cuȝ ifert̄ 3°: q᷑ eēt circulus in demr̄one. nego ꝯ̄ñaȝ. Ad ꝓbōnē dōȝ: q᷑ nō est circulus in dem̄rone: nisi q̄n̄ est vtrobiq̄ idē gen° demr̄onis: qō nō est in ꝓposito: nā sic cā̄ est eq̄uoca: sic ꝛ demr̄ones: opȝ ḡ ad circulū demr̄onis: q᷑ idē gen° ꝑꝑ q̄d sit in vtraq̄ demr̄one: naȝ aliter nō erit circulus. ¶ Alr̄ pōt dici ad argᵐ: q᷑ finis nō est cā̄ finalis efficientis: ȝ effect°: vñ cū dr̄ q᷑ agens agit ꝑꝑ finē: nō est itelligēdū ꝑꝑ finē suū: ȝ ꝑꝑ finez sui effect°: ꝛ tūc pȝ: q᷑ tūc nihil mali seq̄t̄ ex p̄dictis. ¶ Sȝ 3. ph̄s hic in lr̄a dic̄: q᷑ efficiēs ꝛ finis sūt sibiīuicem cā̄e. ¶ Rn̄deo: verū est in cā̄ndo: vel s̄m cā̄litatē: non s̄m id qō sunt: q᷑a enī efficiens amat finē: iō efficit effectuȝ: illud tñ qō est finis nō est cā̄ ei°: qō est efficiēs: nec etiā efficiēs est semꝑ cā̄ ip̄i° finis: saltē reᵘ finis gr̄a cuius: q᷑a ille p̄supponit̄ nec producit̄ ab efficiēte. ¶ Ad p̄ᵐ 4ᵉ q̄ōnis cū dr̄: q᷑ cā̄e intrīsece sūt magis cā̄e: dōm q᷑ falsuȝ est: q᷑a illa que est p̄° cā̄litas aliaꝝ est verior: talis est cā̄litas finis: nā oēs alie cā̄litates depēdēt a fine: vt p̄ostētuȝ est: vñ verū est q᷑ effect° est a causis itrīsecis imediati° ꝛ primis: tñ nō magis simplr̄. ¶ Ad 2ᵐ ꝯ̄cedo: q᷑ nobilissima cā̄ta hn̄t finalē cā̄m: cū aūt adducit̄ ph̄s 3° hui°: dōm q᷑ illa auctoritas nō multū cogit: q᷑a ibi in 3° ꝓcedit mō disputatiuo: vt ibi declaratuȝ fuit in scripto: ꝛ dterminatū qualr̄ in mobilib° ueniat̄ rō finis ꝛ efficiētis: ꝛ cū ꝓbat̄ q᷑ oīs finis est finis alicuius actiōis: dōm q᷑ 2ˣ est actio. s. imanēs ꝛ transiēs: ȝ ḡ negat̄ ab imobilib° rō finis q̄ attigit̄ actiōe trā̄seūte q̄ ꝓprie hȝ rōnē mot°: sicut loq̄t̄ ph̄s: nō tñ negat̄ finis q̄ attigit̄ actiōe imanēte. ¶ Ad 3ᵐ cū ifert̄: q᷑ maxie certa cognitio eēt ꝑ finē: dr̄ vno mō q᷑ verū est: vñ omnes cā̄e p̄nt ꝑ finē demr̄ari: iō potissima demr̄atio ꝛ certissima est ꝑ finē: q᷑a sic p̄nᵐ in speculabilib°: ita finis in agibilib°. ḡ sic p̄ª p̄n° sunt certissima: sic ꝛ finis: cuȝ ḡ dr̄ q᷑ maxie cog̃scimus ꝑ formā ipm q̄d q̄d est: dico q᷑ falsuȝ est: nā q̄d q̄dest rei: ꝛ diffō pōt accipi ab oī cā̄. ¶ Alr̄ dr̄ q᷑ cognitio rei pōt accipi 2ʳ. s. simplr̄ ꝛ s̄m ꝓportionē vt dcm̄ fuit in 2° ꝛ in p̄. dico ḡ q᷑ aliq̄ certi° cog̃scūt̄ s̄m ꝓportionē cog̃scētꝭ: ꝛ tñ nō sūt notiora simplr̄: sicut mā̄lia sūt notiora nobis s̄ȝ ꝓportionē q̄ȝ imā̄lia: ꝛ tñ imā̄lia sūt notiora simp̄r. ¶ Silr̄ ī ꝓp°: cognitio ꝑ finē est simplr̄ notior: tñ cognitio de illa re s̄m ꝓportionez

Pn̄s duplr̄. Ad tertium. Prioritas duplex. A. l. prius. Quicq̄d ē cā̄ cause ꝛ exponatur hic. Hic expōnē nō hȝ Scot° in metaphy. fuxusq̄ ibi to tidē ī calib°. Vide. 1. d. p̄. ꝛ alibi. Quō efficiēs ꝛ finis sunt sibiīuicē cā̄e. Ad primam quarte. q. Ad secūdū. Actio duplr̄ Ad tertium. Potissima demr̄atio per finem. Vide. 2. phy. ꝛ. 7. ethi. q. 2. ꝛ. q. 10. Vide Sco. 1 p° dist. 3. q. 2. idē. ꝛ. 7. in si. lib. 7. q. 4. t. c. 30. ꝛ. 42.

satū est notior per formā:qa forma est ꝓximior causa q̄
finis:vñ ꝑ posterio.vi:q cognitio p cām ꝓpinquaꝫ est
Diffinitio de finis ⁊ effi ciēs cāe sunt cārum. ꝓpter quid:sed per remotā q̄a.¶ Ex oībus ꝓdictis pꝫ
vnū correlariū.ſ.q finis est cā cārū quātū ad cārem ⁊ vt
bꝫ eē in mēte:sed efficiēs quātū ad esse reale extra.

¶ Differunt autem intātū q agentia quidē ⁊ singularia simul sunt ⁊ non sunt ⁊ ipsa ⁊ quorum cause ⁊c. Questio. III.

Uerit Utruꝫ cā ꝑticularis ⁊ in actu
sil sit ⁊ nō sit cū effectu ꝑticula
ri in actu.¶ Et vī q non:q̄a si sic.ḡ in ꝑn°
Argt ꝑmo mot⁹ cessat mot⁹.ꝯñs est euidēter falsum.ḡ
⁊ aīs.ꝓbatio ꝯñtie.babiab⁹ ꝑiinb⁹ cessat
Tex.cō.55. mot⁹:ꝑ oe gnōne.accipiat̄ ḡ aliqd efficiēs p motū:cer
tū est q in ꝑn° mot⁹ est efficiēs in actu.ḡ ⁊ effect⁹ erit in
actu:ſꝫ exñte effectu in actu cessat mot⁹.ḡ cessat in ꝑn°.
¶ ꝑ.Mouēs nālr ꝑus est moto ⁊ si adiuicē referāt̄:
Secundo. Tex.cō.25. nihil min⁹:vt oī 4°.hui⁹.ḡ mouens pōt esse sine moto:
sic ꝑus sine posteriori.ḡ cā i actu erit sine effectu i actu.
¶ ꝑ.Scitū in actu est cā scie in actu:ſꝫ scitū in actu pt
Tertio. eē sine scia.ḡ cā in actu sine effectu in actu.ꝓbatio mi
noris:q̄a referunt̄ 3° mō relatiuoꝝ:vbi nō est eēntialis
ordo:nec mutua depēdētia:q̄a scia dependet a scito vel
Quarto. scibili:⁊ nō eꝯ.¶ ꝑ.De⁹ est semꝑ cā in actu.si ḡ cā in
actu ⁊ effect⁹ in actu sil sunt:seq̄t̄ q effect⁹ dei semꝑ fu
isset in actu:⁊ sic mūdus ab eterno est qd est hereticū:
q aūt de⁹ sit semꝑ cā in actu:pꝫ q̄a si prius fuisset cā in
po°:⁊ postea in actu:per ꝯñs mutaret̄.Cōtra ꝑhs hic:
Tex.cō.3. ⁊ 2° physicoꝝ.¶ Iuxta h̄ q̄rit̄ 2°:vtrū cā in po° sit sil
Tex.cō.37. Questio.4. lateralis. ⁊ nō sit cū effectu in po°:vī q sic:nā relatiua sil sunt:⁊
nō sunt:ſꝫ cā in po° ⁊ effectus in po° referunt̄ 2° mō re
latiuoꝝ:vt calefactū ⁊ calefactibile:in quo mō est mu
tua depēdētia essentialis sic in ꝑ:⁊ per h̄ distinguunt̄ a
3° mō.ḡ cā in po° ⁊ effect⁹ in po° sil sunt:⁊ nō sunt.
¶ Contra.ꝑhilosophus hic in litera.

Rñdeo. Circa istas duas q̄ōnes ꝑ quādā opionē
ꝓtractabo.2° aliter respondebo.

Ad q̄ōnē ſꝫ mētē Egidij efficiēs p motum duplicē ꝫ effectū hꝫ. Quantū ad ꝑm est vna opio q̄ vī Egidij super 2°
phy.q cā efficiēs p motū bꝫ duplicē ef
fectū:vnū imediatū.ſ.ipꝫ fieri:aliū mediatū.ſ.factū eē.
¶ Ex h̄ dic̄ ad q̄ōnē duo.ꝑm dcm̄ est q ista ꝓpō est ve
ra de cā in actu ⁊ de effectu imediato.ſ.ipo fieri:h̄ ꝓba
tur:q̄a qñ cā est in actu:tūc mouet:⁊ qñ mouet ipm fie
ri:tūc est in mobili:⁊ iō sil sūt cā mouēs ⁊ ipꝫ fieri sine
moueri.¶ 2m dcm̄ est:q ista ꝓpō nō est vera de cā in
actu ⁊ effectu mediato:qd ꝓbat̄ sic.q̄a si sic oīa eueni
rent de necessitate supposito illo q oīa hñt cās p se.
Cōmen.7.⁊ alibi. ꝯñs est falsū:vt pꝫ 6° hui⁹.ꝯña ꝓbat̄ sic.Sit aliqd fa
ciēdū 3° die:⁊ vocet̄.a.si.a.fiet ab aliq̄ p se cā:sit illa cā
b.si.b.hēat aliā cām sit.c.⁊ sic reducēdo ad aliqd quod
nūc est:sit.d.qd est cā ipsi⁹.c.tūc sic.si.d.est cā in actu:⁊
est neciū:⁊ ipm.c.est necio in actu ex hypothesi:⁊ si.c.ḡ
Tex.cō.7. b.⁊ si.b.ḡ.a.ḡ oīa necio euenirēt.Sic eni arguit ꝑhs 6°
hui⁹ caplo 3°.vñ iste due ꝓpōnes nō sūt sil vere.ſ.q cu
iuslꝫ fiēdi sit dare aliquā p se cāꝫ:⁊ q posita cā in actu
neciuꝫ sit ponere effectū in actu:naꝫ ex his duab⁹ ꝓpō
nib⁹ seq̄t̄ ꝯ ipossis mō ꝑdicto.ſ.q oīa erūt de necitate:
nō ꝑꝑ ꝑmā ꝓpōnē:q̄a ꝯcessa illa tāq̄ vera:adhuc ꝯ se
Ad q̄ōnē secūdā ſꝫ eādē ꝯtra Egidiū. queret̄ ꝑꝑ scdāꝫ.ḡ 2° est impossis.¶ De 2° q̄ōne dī ab
istis q cā in po° nō opꝫ q sit sil cū effectu:⁊ rō est:q̄a cā
in po° est ꝑor effectu:q̄a pōt esse sine eo.Sꝫ ꝯ istā opio
nē arguit reducēdo rōnē ꝑme ꝯ eos de fieri:qd ponit ef
fectū imediatū:nā posita ꝑ° ꝓpōne:quā ꝯcedūt:⁊ hanc
quā ipsi dicūt q posita cā in actu necio sit ipm fieri in
A I.ponunt. actu:arguo vt ꝑus:q̄a.d.exñte in actu:neciē est.c.fieri ⁊

ex.c.b.⁊ ex.b.a.fieri.ḡ oīa futura fierent de necessitate.
¶ ꝑ.Cōtra ipꝫ ꝑm dcm̄ in se vt opponit̄ nō vt verū.ſ.
q cā ꝑticularis ⁊ effect⁹ imediat⁹ sint sil:q̄a ponam⁹:q
sint multe cause agētes nō p motū:si cā existēte in actu
neciē est:est imediatū effectū esse in actu.ḡ oīa ꝓducibi
lia a talib⁹ causis de necitate euenirēt:qd falsum est:q̄a
ꝑter illa ꝯtigēter cārē:sic cāe agētes p motū:⁊ magis ēs
vt pꝫ de mouēte p volūtatē.Ad formā rōnis dōm:q
ibi est fallacia ſm qd ⁊ simplr:ꝯcedo enim q qñ cā in
actu causat:necio seq̄t̄ q effect⁹ est in actu.Si aūt infe
ras.ḡ necio est effect⁹ nō valet:q̄a cā est in actu contin
gēter:vñ ꝯñtia nō valet:effect⁹ necio necitate ꝯñtie est
in actu:si cā sit in actu.ḡ effect⁹ necio est:nisi poneret̄ q
eēt cā necio in actu:nūq̄ eni ex necitate ꝯdicionalis:se
quit̄ necessitas ꝯñtis:nisi aīs sit necessariū:ſꝫ nō est ita
in ꝓposito si sit cā in actu ꝯtigēter.¶ Contra illō qd dī
cūt:q̄tū ad 2m q̄ōnē de cā in potētia ⁊ effectu in poten
tia:videt̄ eni q simul sint ⁊ non sint:q̄a referūtur scdo
modo relatiuorum:que mutuo dependent.

Quantū ad 2m dico tria.ꝑmū est q illa dīa li
ter cās in actu ⁊ in po° re⁹ effectuū ꝓpor Ad q̄ōnē ſm mētē ꝓpriaꝫ. ꝑmū dcm̄
tionabilr acceptoꝝ nō est accipiēda q̄tū ad ipsas rela
tiōes cause ad effectū:q̄a sic sil est cā in potentia ⁊ effe
ctus in potētia:sicut cā in actu ⁊ effectus in actu:nā oīa
hec referunt̄ vno genere relatiuoꝝ.ſ.2° mō.Sed veri
tas huius dicti accipiēda est in fundamētis relonuꝫ vt
sit sensus q relatio cause in actu ⁊ effect⁹ in actu nō pñt
fundari nisi in ente in actu:⁊ iō sicut relones sil sūt ⁊ nō
sunt:ita ⁊ fundamēta earū:ſꝫ relones cause in potentia
⁊ effectus in potētia nō req̄rūt fundamēta in actu:⁊ iō
nō opꝫ fundamēta eoꝝ simul eē:ſꝫ relones sil sint:naꝫ
si relatio cause in po° fundaret̄ in ente in actu:sicut ista
edificator est:nō opꝫ relonē effectus in po° sibi corrñ
dentē fundari in aliquo ente in actu:non eni opꝫ sil exi
stere edificatorē ⁊ edificabilē q̄a edificabile pōt funda
ri in ente in po°.¶ 2m dcm̄ est:q illa dīa non est intelli Scdm dcm̄.
gēda de fundamētis relonuꝫ inq̄tū fundamēta sūt:q̄a
sicut vtreq̄ relationes sil sunt:ita ⁊ fundamēta sil sunt
ſ.in actu sunt inq̄tū fundamēta:h̄ est actu sunt sub illis
relationib⁹.Sꝫ est intelligēda de fundamētis cōparatis
ad existētiā:q̄a in cā ⁊ effectu in actu:si vnū fundamētuꝫ
existit in actu ⁊ aliud:nō sic de cā ⁊ effectu in po°.¶ 3m Tertiū dcm̄
dcm̄ ē:q illa dīa nō ē intelligēda de fundamentis abso
lute acceptis:ſꝫ sub relonib⁹:nō eni seq̄t̄ q si vnū fun
damētū existat.ſ.cāe in actu:q fundamētuꝫ effectus in
actu existat:q̄a fundamentū absolute existē pōt in actu
sine relone:ſꝫ si fundamētū cāe in actu est sub relone in
actu:fundamētū relonis effect⁹ in actu existit sub relo
ne in actu.¶ Est ḡ in sūma dīa sic accipiēda hincide: Rōnis relatiuo.
nō q̄dē iter relones:q̄a sic vtriq̄ necio sil sūt:nec inter
fundamēta relonū inq̄tuꝫ fundamēta:q̄a ē illa vtriq̄
necio sil sunt:cū sine illis vt sic nō sint relones:nec iter
ea que sunt fundamēta ſm se cōsiderata:q̄a sic neutro
biq̄ necio sūt sil in actu:nec necio sil in po°.Sꝫ intelli
git̄ dīa de fundamētis actu existib⁹ sub relonib⁹ com
paratis ad existētiā nō absolute:sed ad existēciaꝫ sub relo
nib⁹:vt sit sensus:q si est cā in actu:illa relo est in actu.
ḡ necesse est aliqd existē:in quo fundatur relo cause in A.l.ita.
actu ⁊ effect⁹ in actu:sed si est cā in po°:sicut edificator:
nō opꝫ aliqd ens in actu esse in quo fundet̄ illa relo in
po°:sed sufficit hīc aliqd fundamētū ens in potentia.

Ad argumēta. Ad ꝑm dōm:q ꝯñtia non tꝫ. Ad ꝑmuꝫ.
Ad ꝓbationē dico q eo mō
quo agens p motū est in actu:effect⁹ est in actu.ſ.mō ꝑ
exposito.Sꝫ dū mot⁹ est ipꝫ agēs nō est cā in actu ipsi⁹
facti eē vsq̄ ad vltimū istās:accipiēdo tñ effectū respe

ctu cuius

cti cuius est moues actu ille effect⁹ est in actu.s.ipsz fie-
ri:qa dū mouet nō est cā in actu:nisi ipsius fieri:sed in
vltimo istāti est cā in actu facti eē:ꝛ tūc cā ꝛ effect⁹ sunt
sil' in actu:vñ si cā est in actu in fieri:sil' erit effect⁹ in fie
ri:si est in actu in facto eē:erit sil' effect⁹ in facto esse:qn̄
ḡ dī ꝙ babitib⁹ pñtib⁹ cessat mot⁹:dōm ꝙ pñte babitu
siue effectu in facto eē:cessat mot⁹ nō alr ꝛc̄.sic aūt est
Ad secūdum. tñ pñs in fine mot⁹.℄ Ad 2ᵐ de 4° bui⁹ dōm:ꝙ mo
uēs est sil' nā cū effectu:accipiēdo ista vt sunt sub relo-
nib⁹ mō ṗdicto:nā res subā mouenti est ṗoꝛ re in q̄ fun
daꝛ relo effect⁹.ph̄s aūt logꝛ de fundamētis nō de re-
latiōib⁹:vñ ibidē dī ꝙ sensibilia priꝰ eē nō ꝙ̄ñib⁹ sen-
sib⁹:qa sensibilia ꝛ sensus dñr relatiue 3° mō:dcm̄ ē āt
ꝙ dīla illa itelligēda est:nō de fundamētis absolute:sz
Ad tertium. vt sūt sub relonib⁹.℄ Ad 3ᵐ dōm:ꝙ scitū in actu ꝛ sci-
entia in actu sil' sunt:ꝛ nō sūt cū dī ꝙ referunꝛ 3° mō:dī
Vide hic de scibili ꝛ scia quō referunt. co ꝙ falsum est nisi accipiēdo sciaz in actu ꝛ scibile nō
scitū:vñ sciēdū ꝙ scibile ꝑm se ꝛ eēntialr referꝛ ad sci-
entiā in po^a:ꝛ scia in po^a ꝛ scibile sil' sūt ꝛ nō sūt:nec ac-
cidit sibi ꝙ sciaꝛ in po^a:accidit tñ lapidi:sic accidit Jo-
anni ꝙ sit pr̄:non tñ accidit pr̄i ꝙ sit pr̄:vñ sicut scia in
po^a eēntialr depēdet a scibili:ita eꝯ:ꝛ scia in actu depē-
det a scito in actu:ꝛ eꝯ.qn̄ ḡ dī ꝙ accidit scibili ꝙ scia-
tur est itelligēdū de re subta.s.lapide vel ligno.ꝓbatio
buius:qa scibile nō est scibile:nisi qa eius pōt eē scien-
tia:nā si eēt scibile:ꝛ eius non eēt sciētia in potētia:esset
scibile ꝛ nō scibile.ḡ in rōne scibilis:vt scibile est:inclu-
Infra in b5° Ad quartū. ditur sciētia in potētia:sicut sui per se correlatiuuz.De
hoc amplius in.c.de ad aliqd.℄ Ad 4ᵐ de deo.negaꝛ
añcedens:qa deus semꝑ fuit:non tamē semꝑ fuit causa
De⁹ agēs vo- in actu:quādo dicitꝛ ꝙ eēt mutatus:dico ꝙ nō val:qa
luntarium. agens voluntariū cuiusmodi est deus:voluntate antiq̄
nō mutata pōt causare quādo sibi placet sine mutatōe
sui.Exēplū:sicut si ego vellem nō sedere cras:sine mu
Alb. in 2° sen tatiōe volūtatis mee possem sedere cras.Silr de deo:
ic.d.1.ꝛ alibi ga gegd facit:vel facturus est:ꝛ sciuit:ꝛ voluit se factu-
rū voluntate antiqua:ꝛ ab eterno:ꝛ ideo facit gegd fa-
cit sine mutatiōe sui:facta solū mutatiōe ex parte effe-
ctus:h aūt determinare quō se hēat:magis ꝑtinet ad ne
gociū theologicū:sed h ꝑ nūc sufficiat:qa effect⁹ nouus
pōt eē causa nō mutata.℄ Ad arg^m pro scda qōne pz
quid dōm sit ex his q̄ dicta sunt in corpore qōnis.

℄ Horum quidez vtiqꝫ altera causa essendi
necessaria:horuz autem nulla:sed propter
hec alia sunt ex necessitate ꝛc̄. Qō. IIII.

Arguiꝛ ꝑmo Q Uerit Utrū necessaria habeant cau
sam sui eē.℄ Uidetꝛ ꝙ non ꝑ
Auicē.ṗ metaphysi.caṗ 6°.cuius rō est ista:
quia oē habēs cām amota vel circūscripta
cā pōt nō esse.ḡ sequitur ꝙ nullus effect⁹ sit
Secundo necessarius:qa posse nō eē repugnat necessario.℄ ꝑ.
Cā efficiēs est pn^m vñ mot⁹:sed in imobilibus non est
motus.ḡ imobilia que sunt nec̄ia nō hñt cām efficiētē:
ix.cō.3. ꝛ ꝑ ꝯñs nec aliquā aliā cām.Cōfirmaꝛ.qa 3° buius di:
ix.cō.4. ꝙ de imobilibus nō est efficiēs neqꝫ finis.
ix.cō.6.

Cōtra. 2° huius dicitur:ꝙ necessarioꝝ ꝛ sempi-
ternoꝝ sunt cāe.Jdē dicitꝛ hic in lr̄a.

Respōdeo. Jn ista qōne ṗ quasdā distōnes pre
mittā ꝛ declarabo.2° qōdā dubiuz
tangam ꝛ remouebo.3° dicam ad questionem.

Art. ꝑmus. Quantū ad primū sit ista prima distinctio:ꝙ ne-
Pria distō. cessaria sunt in duplici gñe:q̄dā sunt cō-
Nec̄ia in du- plexa:quedā incōplexa.Exēplū ṗmi.ꝓpositio necessa
plici gñe. ria:siue sit pn^m:siue ꝯclusio.Exēpluz scdi.deus ꝛ intelli
ix. metaphy. gentie ꝑm viā ph̄oꝝ:qui posuerunt ea necessaria esse.

℄ Scda distinctio sit ista:ꝙ necessitas est duplex:q̄dā Secunda.
est necessitas simplr:quedā ꝑm quid.ṗ° dicitꝛ necessi- Nec̄itas 2^x.
tas ꝯñtie:puta quando tā añs q̄ ꝯñs sunt in se necessa-
ria.Exempluz.si hō est aīal:necessario est sensibilis. 2° Vide in.4.d.
vocaꝛ necessitas ꝯñtie:puta qn̄ ꝯñs nō est necessariū 10.q.1.artic.
nisi posito añte:sic tñ ꝙ tā añs q̄ ꝯñs sunt in se contin- 2.ad ꝓpo^m.
gentia.Exemplū.si homo currit:hō mouetur.℄ Ter- Tertia.
tia distinctio sit ista:ꝙ ad hoc ꝙ effectus sit necessari⁹:
opz causaz esse necessariaz in essendo:ꝛ in causando:qa Cā nec̄ia 2^x.
altero istoꝝ deficiēte pōt effectus nō esse.Exēplū.sit.a.
causa.b.si.a.nō est necessariuz in causando:nec.b.ei⁹ ef-
fectus erit necessarius:qa nō causante.a.nō erit.b.silr si
a.non est necessariū in essendo:nec ipsum.b.qa non exi-
stente.a.non erit.b.vtrūqꝫ istoꝝ est in cōplexis:pn^a enī
in se sunt necessaria:ꝛ necessario causant ꝯclusiones:qa
ratio cause necessario causantis est:ꝙ destructo effectu
illa destruaꝛ:sic est de principijs respectu cōclusionis:
qa ad falsitatē ꝯclusiōis arguitꝛ falsitas premissaruz.

Quantum ad 2ᵐ est vnū dubiū.Utrū in rebus Scdꝰ artic⁹.
sit aliqs effcūs nec̄ius.℄ Rñdeo ꝛ An sit effe-
dico ꝙ sic ꝑm viā ph̄oꝝ:nā ꝑ3 eos agēte 2^a cā:ṗma cā ctus necessa-
necessario agit:posuerūt enī ordinē ꝛ cōnexione cāruz rius in reb⁹.
esse necessariā.Tūc sic.in causis essentialr ordīatis vna Vide.2.dis.ꝛ
necessario causante:alia necessario causat:sed cāe reruz 8.ṗmi.c.7.
sunt essentialiter ordinate:ꝛ aliqua cā in reb⁹ nec̄io cau q.quo.c.36.
sat.ḡ ꝛ oēs alie:ꝛ per ꝯñs ṗ^a cā.maioꝛ pz:qa hec est vna d.paul.
dīa inter causas essentialr ordinatas:ꝛ accñtalr ordia
tas:vt dcm̄ fuit 2° hui⁹:ꝙ cāe essentialr ordinate sil' cō
currūt ad causandū:ꝛ nō sic accñtalr ordiate.minoꝛ pz
quātū ad ṗ^am ꝑtē ex hypothesi ph̄oꝝ:ꝛ ēt verū est:qa
multe sūt cāe eēntialr ordinate. 2^a ꝑs minoris ꝓbaꝛ ex
dīa inter causas nāles ꝛ a ꝓposito:qa causa nālis neces
sario causat:sz cā a ꝓposito ꝯtingenter.℄ Sz tenendo
viā theologoꝝ di:ꝙ in icōplexis de qb⁹ nūc est sermo:
nullus est effectus simplr necessarius.ꝓbatio huius:qz
in causis eēntialr ordinatis prima cā causante ꝯtingen
ter:oēs alie causant ꝯtingēter:sed ṗ^a cā:qui est deus cau Vide vbi.s.
sat ꝯtingēter:qa ois actio dei ad extra est ꝯtigēs.ḡ oēs. De⁹ ad extra
alie causant ꝯtingenter.maioꝛ pz:sed minoꝛ ꝓbaꝛ:nam ꝯtingēter cau
effectus necessarius reqrit cām necessariā:ꝛ quātuz ad sat.
causalitatē:ꝛ quantū ad esse:vt dcm̄ est:sic ꝙ destructo
effectu cā destruitꝛ.si ḡ ṗma causa causaret aliquē effe-
ctū necessariū:ad destructionē effect⁹ nec̄io arguitꝛ de-
structio cāe ṗ^e:ꝛ ita eius entitas nō eēt oino idepēdēs ꝛ
absoluta:qd est absurdum.℄ Pro ista ꝯne sunt multe
alie rōnes:ꝛ etiā pro opinione ph̄oꝝ que cā breuitatis
pro nūc dimittanꝛ:sunt enī ꝓlixioris ꝛ altioris negocij:
nec rō posita a ph̄is cogit:nam secūda ps minoris est
falsa:cū dicitꝛ ꝙ aliqua cā causat necessario:cum ꝓbaꝛ
ex dīa cause nālis ad cām a proposito.℄ Dōm:ꝙ ne- Nec̄itas 2^x.
cessitas est duplex.s.necessitas simplr:ꝛ necessitas ꝑm
quid:causa ergo nālis necessario causat necessitate ꝑm Qua necessi-
quid ꝛ sub ꝯditiōe:puta si cā sit pro eo ꝙ cā ꝓxima nā- tate cāt cā na
lis ex nāli colligātia ad effectū necessario dū est causat turalis.
illū:sed illa causatio est ꝯtingens simplr:sic ꝛ illa cā cō
tingēter est.ignis ergo dū est necessario calefacit:tñ qa Vide.S.d.ṗ.
ignis ꝯtingenter est:ideo simplr ꝯtingenter causat:sed ad fi. opinie
nec sic est necessitas in ṗma cā:qa tūc eēt simplr neces- A.l.nec̄ia.
sitas:cū illa ꝯditio sit simplr necessaria.s.ꝙ deus sit:qd
enī necessariū est ex suppōne necessaria est simplr ne-
cessariū:hoc enī est necessitas ꝯñtie:illud autē suppo^m A.l.hec.
in alijs causis naturalibus non est simplr necessariū:ꝑ
illam ergo necessitatē conditionatā:ꝛ ꝑm qd differt cā
nālis a causa a proposito:qa agens a ꝓposito:supposi- Per qd dif
to ꝙ sit:non sequitur:ꝙ necessario agat:sed potest non cā nālis a cā
agere ex eo ꝙ agit ex libertate voluntatis. a ꝓposito.

Ad qönē fm mētē ꝓprias. **Quantū** ad 3ᵐ dico: ꝙ necīa cōplexa: puta ꝯnes hñt cām sui eē: vt dcm̄ est: fm ēt ꝑhos multa necessaria icōplexa: puta corpora celestia ⁊ itelligentie: ⁊ alie a prima: forsan fm coꝝ mentez hñt causam sui esse: ꝫ fm viam veroꝝ theologorum aliter sic dicendum: vt patet ex predictis aliqualiter.

Ad primum Necessariū 2ᵉ **Ad rōnes** in oppᵐ. ℂ Ad p̄mā dōm: ꝙ duplex est nec̄iuz. s. nec̄iuz effectiue: ⁊ nec̄ium formalr̄ ⁊ ꝑ se necessariū. Effectiue dī qd̄ ꝑ se excludit oēm aliā priorē cāz efficientē a qua ꝑducat: ⁊ sic solus de⁹ est necessarius effectiue: seu in gñe cause efficiētis: sed necessariū per se formalr̄ nō excludit quin ab alia possit eē effectiue: seu p̄ncipiatiue: sicut dicimus de ꝑsonis ꝑductis in diuinis: nā verbū diuinū lꝫ sit qddā necessariū formalr̄: nō tn̄ excludit quin sit ab alio: puta a p̄re p̄ncipiatiue. ℂ Ad Aui. ḡ dōm est ꝙ loquit de necessario effectiue: cū ḡ arguit ꝙ amota vel circūscripta cā cāuī nō esset necessariū ex se: verū est in genere cause efficiētis: tn̄ qa effectus necessarius reqrit cāz necessariā: nō tm̄ in causando: sed ēt in eēndo: ideo posito tali effectui nunq̄ȝ posset eius cā realiter circūscribi. talis ergo effectus eēt necessarius de se formalr̄: lꝫ depēderet ab alio efficiēter vel effectiue.

Ad secūdū. Nō eē ð rōne efficiēt vt sit pn̄ᵐ vñ mot⁹ ℂ Ad 2ᵐ dico ꝙ non est simplr̄ de rōne efficiētis: ꝙ sit pn̄ᵐ: vñ motus: quia accidit efficiēti ꝫ ꝙ hꝫ ꝙ agat ꝑ motū: qa efficiēs pōt agere sine motu: tn̄ qa in nālib⁹ cōiter est veruz: ꝙ efficiēs agit ꝑ motū: iō dī ꝙ illa descriptio efficientis: qua dī pn̄ᵐ: vñ motus est a posteriori ⁊ a notiori: q̄ ad nos in imobilib⁹. ḡ est pn̄ᵐ efficiēs: non tn̄ vñ motus: ⁊ ꝑ h̄ idē pōt videri ad ꝯfirmationē que adducit.

Ad argᵐ in oppositū. ℂ Ad argumētū in oppᵐ qd̄ vī facere ꝯ opinionē theologoꝝ dī vno⁹ ꝙ ꝑhs 2° hui⁹ loquit de necessarijs cōplexis de qb⁹ ꝯcessuz est: ꝙ pñt hic cām sui eē. ℂ Sꝫ ista rñsio nō est tenēda: qa ꝯtriū fuit ibi dcm̄. Dico ḡ alr̄: ꝙ loquit via ꝑhoꝝ q̄ nō est mō recipiēda in ꝓposito: cum repugnat veritati theologie. ℂ Aduitēdū tn̄ ꝙ lꝫ in incōplexis nō sit aliqs effect⁹ simplr̄ necessari⁹: nec ꝑ cōsequēs nec̄ia cā simplr̄: tn̄ sicut est effect⁹ necessari⁹ fm qd: ita sunt cause nec̄ie fm qd: vt dcm̄ fuit: ⁊ h̄ mō dici posset ꝙ in incōplexis nec̄ia hñt cām sui esse eo modo quo sunt necessaria. s. nō simplr̄: sed fm quid.

[handwritten marginal note, illegible] ℂ Numero qdē quoꝝ mā vna. Qō. V.

Dubiū ifale. **Querit** Utrū mā q̄ est altera ꝑs compositi sit cā iduiduatiōis. ℂ Et arguit ꝙ sic. nā q̄nto metaphy. dī illa sunt vnū nūo: quoꝝ mā est vna. ℂ Sꝫ ꝯ illam

Op. Thome Tex. cō 12. Uide Sco. in 2. d. 3. dif[illegible] ⁊ in 7. meta. q. 13. opionē arguit: qa si mā est cā idiuiduationis: vbi eadē est mā, ibi idē est idiuiduū: ꝫ eadē est mā in gñato ⁊ corrupto. ḡ gñatū ⁊ corruptū erūt idē idiuiduū: qd̄ est falsuz. ℂ Cōfirmat. si p̄ aq̄ gñet ignis: ⁊ 2° ex igne gñet aq̄: pꝫ ꝙ aq̄ p̄ corrupta ⁊ 2° gñata hñt eādem māz: ⁊ sunt eiusdem spēi. ḡ aq̄ prius corrupta ⁊ 2° gñata erūt vna numero: qd̄ est falsuz: qa tūc ꝑ nāz corrupta possent redire eadez nūo: qd̄ est ꝯ Aristo. vbiqꝫ.

Spālr. 2. de generatione. T. cō. vltimi. Tex. cō. 49. t. c. 34. ⁊ ide. T. cō. 6. ⁊. 9. ℂ P̄. Qd̄ est cā idiuiduatōis, est cā distōnis: ꝫ mā nō est causa distōnis: qa actus est qui distinguit ex 7° hui⁹: mā aūt nō est actus. ḡ ⁊c̄. ℂ P̄. Mā est de eēntia spēi: vt ꝓbat 7° ⁊ 8° hui⁹: ꝫ qd̄ est cā spēi nō est cā idiuiduatiōis: qa tūc spēs eēnt idiuidua. ḡ nō est cā idiuiduationis. ℂ Cōfirmat. qa ꝯtriū est ex nām illi⁹ qd̄ ꝯbit: ꝫ mā est de rōne spēi. ḡ spēs seu nā specifica nō pōt per māz ꝯbi ad hanc indiuiduationez seu heccitatem: nec auctoritas hic posita cogit: nā eq̄uocat de materia.

Tex. cō. 26. **Ad cuius** euidētiā est sciēdū: ꝙ mā ⁊ for⁹ opponūt relatiue ex 2° phy. q̄t aūt modis dī vnū correlatiuoꝝ, tot modis dī ⁊ reliquū ex p̄ topi. Forma āt q̄ntū spectat ad ꝓpoᵐ 2ᵗ accipit. s. vel ꝑ for⁹ ꝑtis: vel ꝑ forma toti⁹ q̄ est ipsa qdditas. Silr̄ mā correspōdēter dī 2ᵗ: qa q̄dā est mā q̄ opponit forme ꝑtis: ⁊ hec est mā q̄ est pn̄ᵐ eēntiale rei ꝯstituēs rē cū for⁹: ⁊ vnū ens per se. q̄dā est mā que opponit for⁹ toti⁹: ⁊ ipsi qdditati: ⁊ per ꝯn̄s est ex rōnez qdditatis formalr̄: ⁊ h̄ est mā q̄ est dña seu ꝓprietas indiuidualis q̄ est cā ꝓpe heccitatis ⁊ indiuiduatōis q̄ dici pōt heccitas. ℂ Cū ḡ dicit ꝑhs ꝙ illa sunt idē nūo: quoꝝ mā est vna: loqt de mā nō p̄ mō dicta: ꝫ 2° mō q̄ ꝓpe ⁊ ꝯgrue vocatur mā: q̄tenus ꝯstituit rē in eē vltio subiicibili ⁊ mālr̄: non aūt in eē formali: qa vt dcm̄ ē nō ꝑtinet formalr̄ ad formalē qdditatē rei: ⁊ ista expō ꝯsonat lr̄e ꝑhi. Subdit enī ꝙ illa sūt vnū spē: quoꝝ rō est vna: rō qdē sumit ꝑ qdditate q̄ dī forma toti⁹ respectu eē indiuidualis.

Cap. 12. For⁹ ⁊ mā 2ᵗ ꝑtit accipi: ⁊ q̄ mā ē ð eēntia rei: ⁊ q̄ nō

ℂ Amplius autem: alia fm numerum sunt vnum: alia fm speciem: alia fm genus: alia fm analogiam. Questio. VI.

Queritur Utrū 2ᵃ diuisio vni⁹ q̄ dī logica q̄ tāgit in lr̄a: sit ꝯueniēs. ℂ Ur̄ ꝙ nō: qa vel est eadē cū p̄ᵃ: vel nō. nō eadē: qa eēt isufficiens: cū p̄ᵃ habeat qnque mēbra: ⁊ illa q̄tuor tm̄. nec est alia: qa duo mēbra illi⁹ diuisiōis coincidūt cū duob⁹ alteri⁹ diuisiōis. s. vnū gñe: vnū spē. — Arguit p̄mo

ℂ P̄. Illa diuisio vni⁹ vl̄ est diuisio vni⁹ vniuoci: vel eq̄uoci: nō est diuisio vniuoci: qa tūc multū qd̄ sibi opponit: nō diceret tot modis quot ipm̄ vnū: cui⁹ oppᵐ pꝫ: ⁊ inuit in lr̄a. ꝯn̄a ꝓbat: qa qñ aliqd vniuocū dī multis modis: nō opꝫ suū oppoᵐ tot modis ⁊ eq̄lib⁹ dici: pꝫ de rōnali ⁊ irrōnali q̄ non dī videnī inequalia: qa de plurib⁹ dī irrōnale q̄ȝ rōnale: nec est diuisio eq̄uoci: tn̄ qa ois ꝓpō in q̄ poneret vnuz vel multa eēt distiguēda: tn̄ qa ad vnū mēbrū nō posset seq aliō: cui⁹ oppᵐ dī in lr̄a. s. ꝙ vnū mēbrū diuisiōis ꝯuenit oīb⁹ mēbris: nā in eodē capl̄o dī: ꝙ vnū esse est pn̄ᵐ nūi eē. ḡ oē vnū est pn̄ᵐ nūi: ex quo pꝫ ꝙ vnū nūo qd̄ est vnū mēbrū illi⁹ diuisiōis est cōe oīb⁹ membris. — Secundo. Tex. cō. 12.

ℂ P̄. Cōtra ptes diuisiōis arguit: nā dī vnuz nūo esse cui⁹ mā est vna nūo: qd̄ si sic: nullū imāle eēt vnū nūo. ꝯn̄s est falsuz: qa sicut vnitas p̄or ifert vnitatē posteriorez: vt dī in lr̄a: ita ꝑ oppᵐ de multitudine: qa multitudo posterior ifert p̄orē: ꝫ in imālib⁹ est multitudo specifica. ḡ ⁊ multitudo numeralis: ⁊ per ꝯn̄s vnum numero. — Tertio. Ubi supra.

ℂ P̄. Sequeret ꝙ ꝯtria eēnt vnum numero: qa coꝝ mā est vna numero ex p̄mo de generatione. — Quarto.

ℂ Contra. ꝑhilosophus hic in litera. — Tex. cō. 24. ⁊ 54.

Respōdeo. In ista questione duo dico. ℂ P̄rimum dictū est: ꝙ illa secunda diuisio est fm intētiones logicas: ⁊ fundamēta intentionalia: p̄ma autē diuisio est fm fundamēta realia: ⁊ iō modi secūde diuisiōis fundant super modos p̄me: eo mō quo intētiones fundant in rebus: ⁊ ideo prima diuisio dī realis: ⁊ scda logica. ℂ Scdm̄ dcm̄ ꝑtinet ad sufficientiā scōe diuisionis declarādā que sic hr̄i pōt: qa itellectus itelligēs aliqd sub rōne vni⁹: aut itelligit illō sub rōne incōicabilis: aut sub rōne cōicabilis ⁊ p̄dicabilis de plib⁹. si p̄mo mō: sic est p̄mus modus. s. vnuz numero. si 2°: aut est cōicabilis plurib⁹ differētib⁹ numero: ⁊ tūc est vnitas spēi: aut plurib⁹ differētib⁹ spē: ⁊ tunc est vnitas gñis: vltra aūt illā vnitatē vel silem qd̄ dico ꝑꝑ cōitatem entis qd̄ nō est ꝓprie species: neqꝫ genus non est inuenire aliquem conceptum vnum predicabilē de pluribus predicatione quidditatiua: tn̄ cōparādo vnū ꝯceptum cōissimū aliqs cōissimis: si similr̄ se habeant

Tex. cō. 12. Ad qönē fm mētē ꝓprias. s. vnū nūero idest singulare vnū spē. s. spēs ⁊ sic de aliis. Sufficientia diuisionis logice de q̄ hic queritur.

respectu suo℞ iferio℞ in ꝑdicádo in qd de eis inenitur
vnitas ꝓportióis:siue analogie:τ sic diuisio é sufficiés.
¶ Sȝ ꝯ pᵐ dcm̄ istaꝛ sic.qa si zᵃ diuisio daꝛ ſm̄ inten
tióes:seu fundaméta itétionalia:tot erút vnitates quot
fundaméta:τ eꝯ.sȝ h̄ est falsuȝ:qa plā sunt fundaméta
itétióalia q̄ȝ illa q̄tuor.s.gen⁹:differétia:ꝓpriū:τ accñs.

Sȝ singl'e spés gen⁹ ꝯ portionale ꝑdicamm.

¶ ꝑ.Si sic.ḡ ille vnitates erūt nihil:qd̄ vī falsum.ꝓ
batio ꝯñe:qa oē min⁹ens ente itétióis est oino nō ens:
sȝ passio fundata in ente rónis est min⁹ens ipso ente ra
tionis:qa ois passio est mioris entitatis q̄ȝ sit subm.ḡ ille

A.l.rónis

vnitates fundate sup fundaméta itétióalia erūt nō ens
τ nihil.¶ Cōtra zᵐ dcm̄ arguiꝛ:q repugnat ꝑ dcó:nā
duo mébra nō sūt accepta ſm̄ fundaméta itétionalia:
vnū est q̄tū ad pᵐ modū ſm̄ q dr̄:q vnū nūo est:cui⁹
mā est vna:sȝ mā nō est in ꝯsideratióe itellꝰ:sȝ est ens
reale.zᵐ mébrū est q̄tū ad 4ᵐ modū:qa aliq̄ est ꝓpor
tio nō existe itellꝰ:nā tūc silr se hñt octo ad q̄tuor:si
cut sex ad tria.ḡ vnitas ꝓportióis nō causaꝛ ab itellꝰ.
¶ Sȝ ille istátie nō cogūt.¶ Ad pᵃᵐ dōm vno⁰:q il
la diuisio vni⁹ daꝛ ſȝ q vnitas itétióalis fundaꝛ in q̄
cūq₃ ꝯsiderato vt gd:sȝ ꝑdicata in gd nō sūt nisi q̄tuor
enumerata:alia aūt alia:de qb⁹ istaꝛ ꝑdicanꝛ in quale.
¶ Alr dr̄:q illa diuisio assignaꝛ:ſȝ q vnitas cuiusȝ i
telligiꝛ in se:nō vt cóparaꝛ ad alia:τ ſȝ diuersos ḡdus

Vide Scotū in reportato d.15.q.2.

vnitatis:p pᵐ excludiꝛ ꝓpriuȝ τ accñs:qa si in se ꝯside
renꝛ:reducanꝛ ad vnū spē vel gñe:qa oē ꝓpriū vt sic é
idē gñe vel spē.Similr est de accñte.Per zᵐ excludiꝛ
vnitas diffōnis:τ dñe q̄ vt vī ſm̄ diuersos ḡdus cópa
ranꝛ ad illa de qb⁹ dr̄r.ꝯria tñ rñsio melior vī.¶ Ad
zᵃᵐ istátiā dōȝ:q sicē est dare ḡdus in entib⁹ realib⁹:ita
in entib⁹ rónis:τ iō maior est falsa:nō eni opȝ q gcgd
est min⁹ens ente rónis:sit nō ens:nā lȝ illa res rónis:q̄
subijciꝛ alteri rei rónis:sit magis res aliq̄ mō:nō tñ se
quiꝛ:q res fundata sit nihil.¶ Ad aliō ꝯ zᵐ dcm̄ expo

Vide in.q.ꝑdicabiliū de passióe vlis. Gradus i entibus rónis.

niꝛ mébrū pᵐ:de q̄ istaꝛ sic:qd̄ dī vnū nūo nō ꝑdicaꝛ dō
plib⁹:τ hec est vnitas singularis:τ sic fundamētū ei⁹ est
singulare:qd̄ est fundamētū itétióale.ꝓbó hui⁹:qa vle
τ singulare referunꝛ adinicē:sȝ vle est itétióale.ḡ τ sin
gulare:qa sūt sil nā:res aūt pᵉ itétióis τ zᵉ nō sūt simul.

Tex.cō.14.

¶ Cōfirmaꝛ ista expó ꝑ illō qd̄ hr̄ 3⁰ hui⁹.q.3.lȝ vnuȝ
nūo dicaꝛ:aut singulare nihil differt dicē.¶ Ad aliud

Ꝓportio 2ʳ accipitur.

de ꝓportióe dōȝ:q zʳ accipiꝛ ꝓportio.Uno⁰ ſȝ funda
méta realia:sicē i nūeris.Alio⁰ ſȝ fundaméta itétióalia:
sicē ꝑdicati τ subti:pᵃ pōt eē sine intellꝰ:τ de illa arguit
rō.zᵃ nō pōt eē sine itellꝰ cū ꝑdicari:τ subijci ꝑtineāt
ad actū itellꝰ:τ de illa loqꝛ hic ꝓhs:qa ꝑdicata habēt
hāc ꝓportioné in ꝑdicando in gd de ꝯtentis sub se.

Ad pᵐ argᵐ

Ad primū ꝑnᵏ dr̄:q zᵃ diuisio est alia a pᵃ:nec
coincidūt:qa nec zᵃ diuisio:nec pᵃ diui
dit vnū ſȝ róné vni⁹.s.ſȝ róné idiuisióis:sȝ ſm̄ funda
méta:sup q̄ pōt vnitas fundari:τ tūc h̄ diuisio differt a
pᵃ ſm̄ fundaméta diuisa:qa pᵃ fundaméta sūt realia:zᵃ
aūt sūt itétióalia.¶ Cōtra.nā res pᵉ itétióis nō fundā
tur in reb⁹ zᵉ itétióis:sȝ vnitas q̄ est in gñe q̄titatis:puta
vnū ꝯtinuitate:est vnitas pᵉ itétióis:τ sic de alijs vnita
tib⁹.ḡ talis vnitas nō pōt fundari sup fundamētū iten
tióale:vt vī dicere rñsio supponés:vt vī rónes vni⁹:vt
vnū est eē reale τ pᵉ itétióis:fundaméta autē posse esse

Rñsio ꝓpȃ.

nūc realia:nūc itétióalia.¶ Alr ḡ dr̄:q vnitas diuisa pᵃ
est realis:sȝ zᵃ diuisa est rónis:τ silr se hñt fundamenta
earū correspondéter:tūc pȝ q duo mébra.s.vnū gñe:τ vnū
spē nō coincidūt:nec ꝯueniūt h̄ τ ibi.¶ Ad cui⁹ euiden

Unitaté ab itellectu cātaȝ hic vnitatem in re a qua originatur.

tiā nōaᵐ:q sicē iaȝ dcm̄ est in ꝑ lib⁹:τ in 7⁰ ampli⁹ diceꝛ:
ois vnitas cāta ab intellꝰ hȝ vnitaté in re a q̄ originaꝛ:
sicē ignis gñat igné sibi silē in spē:nullo ēt itellꝰ existe:
τ ꝑ tāto illa gñatio ꝓcediꝛ vniuoca:τ ex illa vnitate in

re moueꝛ itellꝰ ad inueniēdū vnitaté itétionalē:q̄ in illa
vnitate reali fundaꝛ:τ h̄ vnitas realis est in ꝑmis mé
bris pᵉ diuisióis:vnitas aūt rónis q̄ fundaꝛ in tali vni
tate est in zᵃ diuisióe.¶ Ad zᵐ posset dici:q vnū h̄ di
uisuȝ equoce dī ab vno pius diuiso:tñ istō vnū in se:τ il
lud in se nō sūt equoce dicta:q̄ ad suos modos:sȝ vnitas
h̄ in suis modis:τ ibi in suis differūt ſȝ mag τ min⁹:cū

ḡ arguiꝛ:q multū nō sic dī:dico q falsuȝ est:qa sic vnū
dī ſȝ magis τ min⁹ de aliqb⁹:sic τ suū oppᵐ qd̄ é multū
dī tot modis:nō tñ opȝ oppᵐ diuidi in tot inferiora:sicē
aliud oppᵐ:sicē tu arguis de rónali τ irrónali:qrī ḡ dī ꝑ
topico℞:q q̄t modis dī vnū oppoᵗᵘᵐ τc̄.nō é itellndus

Quot modis dī vnū oppositoꝝ τc̄.

de multitudie suppoᵗᵘᵐ:sȝ sigto℞:cū ḡ dicebaꝛ q tunc
ꝓpó in q̄ poniꝛ vnū eēt multip̄r τ distinguēda:ꝯcedo ac
cipiēdo vnū qd̄ est cōe vtriq₃ diuisióni:nō āt vt accipiꝛ
scorsuȝ in hac diuisióe vl' illa.¶ Ad aliō ꝑnᵏ dī vno⁰ a

Ad secūduȝ Cōmē.12.in hoc quinto.

Cōmeᵗᵉ:q é dr̄ia iter vnū nūo:τ vnū qd̄ est ꝑnᵐ nūo℞:
qa vnū nūo est in mā:τ iō tale vnuȝ nō est in reb⁹ imā
lib⁹:sȝ vnū qd̄ est ꝑnᵐ nūo℞:nō est in mā:τ iō tale vnū
est in imālib⁹.¶ Sȝ ꝯ h̄ qd̄ dr̄:q vnū qd̄ é ꝑnᵐ nūo℞:
nō é in mā:qa illō dcm̄ vl' eqpollet vli negaᵗᵉ:vl' ꝑticu
lari negaᵗᵉ.si ꝑ mō.ḡ nulluȝ vnū ꝑnᵐ nūo℞ erit in mā:
qd̄ est falsum.ꝓbatio:qa aliqs nūs est in mā:q.s.cātur
ex diuisione ꝯtinui.ḡ τ aliqd ꝑnᵐ nūi est in mā:qa qdlȝ
diuisuȝ est vnū nūo.si āt nullū vnū ꝑnᵐ nūi eēt in mā.ḡ
nullus nūs eēt in mā.Si eqpollet ꝑticulari negaᵗᵉ:ita
q loquaꝛ de vno qd̄ ꝯuertiꝛ cū ente:qd̄ ponit eē aliud
ab vno:qd̄ est ꝑnᵐ nūi.Cōtra.qa illō vnū nō tñ ꝓpé é
in reb⁹ imālib⁹:sȝ ēt i imālib⁹:qa ꝓbatū est vnū nūo eē
in mālib⁹.ḡ in oib⁹ pōt eē vnū ꝑnᵐ nūo℞.¶ ꝑ.Arguiꝛ

Vide Sco.ꝑ.

de zᵒ mébro:qa aut dr̄ia quā ponit nulla est:aut hȝ itel
ligi q oē vnū nūo est in mā:sȝ h̄ est falsuȝ:nā in imāli
bus est aliq̄ vnitas maior vnitate spēi:sȝ nulla alia est
maior q̄ȝ vnitas nūalis.ḡ vnū nūo est in reb⁹ imālib⁹.
maior pȝ:qa aliqs angelus est ita vn⁹:q nō ꝑdicaꝛ de
plib⁹:puta gabriel.ḡ est magis vnū q̄ȝ vnū spē.¶ Alr

Thomas.vide Scotuȝ in 2.d.3.q.6.et 7.

exponit qdaȝ expositor:q vnitas nūalis cātur ex vna
mā ſm̄ q substat dimēsióib⁹ termiatis:τ iō negat in i
mālib⁹ plitaté idiuiduo℞ sub vna spē.Silr ꝑ h̄ rñdet
ad aliō de ꝯrijs:qa ꝯria non hñt vnā mām talē simul.
¶ Sȝ ꝯ pᵐ arguiꝛ:qa nō soluit:qa in imālib⁹ ēt ſȝ eū
est vnū nūo:τ tñ ibi nō est talis mā q̄ substet talib⁹ di
mēsióib⁹ termiatis.¶ Contra zᵐ:qa si simultas hñdi
vnā māȝ reqriꝛ:illa erit simultas tpis:τ tunc abstracta
a tpe nō poterūt hře illā vnitaté:sȝ h̄ ꝯñs est falsuȝ:qa
mathematica sūt abstracta a tpe:τ tñ in mathematicis
sūt multa nūo eiusdeȝ spēi:vt dictum fuit ꝑ τ 3⁰ huius.

Tex.cō.18. Rñsio ꝓpria.

¶ Alr dr̄:q vnitas nūalis nō diffiniꝛ ꝑ h̄ q dicaꝛ:q
est illa:cui⁹ mā est vna nūo qd̄ ꝓbaꝛ:qa ens zᵉ itétióis:
q̄lis est ista vnitas vt dcm̄ est:nō diffiniꝛ ꝑ ens pᵉ inté
tióis:cuiusmodi est mā ēt accepta ꝑ dr̄ia idiuiduali q̄
est ꝓpā cā vnitatis nūalis τ idiuiduatóis:nec est circū

Vide hic de vnitate numerali.

locutio ꝑ ꝯuertibilia:accipiēdo māȝ q̄ est altera ps cō
positi τ eēntialis:nā multa sūt vnū nūo q̄ carēt tali mā:
puta imālia:sȝ accipiēdo sic mām:erit q̄dā exéplifica
tio ꝑ exéplū magis manifestū:qr manifestior est nobis
vnitas mālīū q̄ȝ imālīū:nō tñ excludiꝛ:quin vnitas nu
meralis sit etiā in imālib⁹.¶ Sȝ tñ iuxta méteȝ ꝓhi
prius dictā accipiendo materiā pro illa heccéitate:seu
dr̄ia indiuiduali dōm:q lȝ illa notificatio non sit ꝓprie
diffinitio:est tñ descriptio quedā:seu circūlocutio etiaȝ
per ꝯuertibilia:nā oē vnū numero hȝ talé mām:τ eꝯ.
¶ Ad illud ēt de ꝯtrarijs dōm est:q lȝ habeāt eandeȝ
mām successiue:accipiēdo māȝ ꝑ subto motus vl' mu
tationis:nō tñ habēt eādē heccéitaté:seu dr̄iam indiui
dualé:nec ꝑ ꝯñs erūt vnū numero:vt pȝ ex ꝑdictis.

¶ Scdm se vo dicuntur esse quecunqz significant figuras predicationis: quotiens eni dicitur, totiens esse significat rc. Qo. VII.

Arguit pmo — Queritur Utrū ens distiguat in decez pdīta sz diuersos modos pdicandi. ¶ Uidet qp sic. nā ens nō pōt ɔbi ad aliqd determiatū p dīas: sic gen° ɔbit ad species. nā vt argrit 3° huius: ille dīe eēnt nō ens ꝛ nibil:
Tex.cō.10. cū nulla dīa pticipet suū gen°: vl cui° est dīa diuisiua seu ɔctiua: si g ens nō ɔbit ad diuisa gnā p dīas: relinquitur qp ɔbit sz diuisuz modū pdicādi: g ɔseqt diuersum
Tex.cō.14. modū eēndi. Cōfirmat p phz i lrā g dic: qp qties diuidit ens, totiēs eē sigt: ꝛ pp h ea in q diuidit p ens: dicū
A.I. dicitur. tur pdīta: ga distiguunt sm diuersum modū pdicādi.

In oppo°. Contra. ga modus predicandi sequitur modum essendi. ergo distinctio per modos predicandi nō est prima de qua erit questio.

Tho. in sua expōne. Rndeo Dic est vna opio tenēs ptē affirmatiuam pp rōnes positas in pedc: dic eni qp pdicatū pōt se hre 3r ad subz. Uno° vt est idē qd est subm: vt
Predicatuz potest se hře diuersimode ad subm. dōo sortes est aial: ꝛ h pdicatū sigt subaz. 2° mō: vt pdicatū sumat ab eo qd est in subto: qd qdez vel inest ei
Disto ꝛ sufficientia pdicamētoꝝ: quam ēt vide in an/ pñts opete. absolute: vt ɔns māz: ꝛ sic est qntitas: vel vt ɔns forām: ꝛ sic est qlitas: vel inest ei nō absolute: sz in re° ad aliud: ꝛ sic est relo. 3° mō: vt pdicatū sumat ab eo qd est ex subz qd est 2r. Uno° vt sit ex subz oino: qd qdē si nō sit mēsura subti pdicat p modū habit°: vt sortes ē calciatus: si aūt sit mēsura ei° extrinseca: vel est tps: vl est loc°: ex pte tpis est qn ex pte loci est ipz vbi: nō ɔsiderando ordinē ptiū in loco quo ɔsiderato erit pditū sit°. Alio° vt illd a quo sumit pdicatio sm aliqd sit in subto de q pdicat: ꝛ si qdē sm pn™ sic est agere: nā pn™ actionis in subto est agere: si aūt sm terminū sic pdicabit: vt pati: nā passio termiat in subm patiēs: ꝛ h mō assignat pdi
Primi modi pdicandi duo. camētoꝝ distōnē. ¶ Sz ɔ illā opionē arguit: naz pmi modi pdicādi simplr nō sūt nisi duo. s. in quid: ꝛ in qle:
Capto. 3. nec sunt nisi quattuor pdicata ex p topicoꝝ: nec sūt nisi
Illa qnqz ꝛ pdicata quattuor. qnque vlia sz Porphyriū. g penes modū pdicādi non
Uñ. 1. phyr. pnt distigui pdicamēta: ponēdo qp sūt decez. ¶ P. Si sic. cū eē qd sigt pdicationē alicui° de aliq sm te: sigrat totiēs quotiēs sunt pdicata eēntialr: seqtur qp in oi pdicatione est nugatio: ga cōpositio tz se ex pte pdicati: ga cū di. m es subā: ly eē, sigt te eē subaz: ꝛ idē exprimit in pdicato: ꝛ sic idē bis diceret. s. ipm pdicatū qd sigt esse aliqd: ꝛ ipz eē cōpōnis: qd est ex pte pdicati. ¶ P. Esse sigt qndā cōpōnē quā sine extremis nō est itelligē ex p
Cap. 3. phiet. sz illa cōpositio cātur ab itellu. g ꝛ illud eē: ꝛ per ɔns eē sigt aliqd 2e itētōis: sed ens 2e itētōis nō diuersificat pp distōnē rerū pe intētōis: nec eɔ. g pdīta q sūt pme itētionis nō distiguunt sm distōnem talis eē: vel modi pdicādi q est res 2e itētōis. pbatio assumpti: ga genus qd est 2a itētio sm eādē rōnem di de subā: ꝛ de
Intētōes secunde nō variant ad variatioez pmarū. qlitate q sūt res pe intētōis. g 2a itētio nō variat ad variationē rerū pe itētionis. Silr aial: qd sm se est res pe intētionis nō variat ad variationē gnis vel spēi q sibi attribuunt ab itellr: put ponit gen° subalternū: ga est gen° re™ inferioꝝ: ꝛ spēs re™ supioꝝ: ꝛ sic pz qp res pe itētionis nō variātur pp variationē reruz secūde intentionis. ¶ Respondet: qp modus pdicandi est duplex:
Modus predicandi 2r. quidā intētionalis: ꝛ quidā qui se tenet ex parte rei. Dicunt ergo qp nō qlibet modus intētionalis pdicādi distinguit predicamēta: sed illi soli qui sunt modi ipsarū rerum predicamētoꝝ: ga alium modus predicādi hnt quantitas ꝛ qualitas ex nā rei: puta ga qualitas predicat per modū informantis: ꝛ quātitas per modū mensurantis: etiā autē arguis de mō itentionali: puta de ipso esse: siue cōpōne ppōnis que est 2a intētio. ¶ Cōtra. si diuersus modus pdicādi ex natura rei ponit distōnem predicamētoꝝ. g in qlz gnē vno erūt duo gnā gnalissima. pbatio ɔñe: ga ali° modus pdicādi sz istū modū est abstracti. ali° ɔcreti: qd pz: ga modi itētionales pdicādi: qs excludit nō causant falsitatē in ppōne: sed isti modi abstracti ꝛ ɔcreti faciūt falsitatē in ppōne: dicendo albū est albedo: illa aūt est vera: albedo est albedo. — Modus pdicādi abstracti ꝛ ɔcreti cāt falsitatē i ppōnibus.
g isti modi duo sūt ex pte rei. ¶ P. Diuisus modus pdicādi realis est in diuersis gnalissimis accñtiū: ꝛ tñ nō cōpetit eis nisi in cōparatiōe ad subaz: ga comparādo eas ad ppas spēs: ꝛ ad ppa iferiora: vniformē modum hnt pdicādi. s. in qd: si g pdicamēta distinguunt penes modos pdicādi illa q diuersimode predicant de suba erūt pdīta diuersa: sed hs sunt accñtia in ɔcreto: ga accidēs in abstracto nō predicat de suba. g ipm qle erit pdicamētū ꝛ nō qlitas qd est falsuz: ꝛ ɔ Aui. 3° phice sue cap 2°: vbi pbat: qp si aliqd hz rōnē gnis inquātum pdicat in qd. g qd verius pdicat in quid: verius est genus: sed talia sunt abstracta. ¶ P. Si diuersi modi pdicādi distinguerent genera: aut illa distictio sola suffic: aut cuz hoc requirit diuersitas eoꝝ que predicant: si pma
sufficit. ¶ Cōtra. tuz ga predicamēta nō erant diuersa entia realiter: ꝛ per se: tuz ga negatiua in qua negabitur vnū predicamentū de alio non erit pma negatiua. ɔñs est falsum: ꝛ ɔ phm in p posterioꝝ. cap. Figuratū aūt. — Tex.cō.31.
probatio ɔñe: veritas negatiue est ex diuersitate extremoꝝ: sicut veritas affirmatiue ex idētitate: vbi g maior diuersitas: ibi verior negatio: sed diuersitas que est in re est maior qz diuersitas in mō predicādi solaz: sed ista. hō non est asinus: est diuersitas in re. g ipsa erit verior prior: ꝛ imediatior qz ista substātia non est quantitas: vbi sm te est tm diuersitas in mō pdicandi. ¶ Si det aliud membrū. s. qp cū diuersitate in mō pdicandi: requirit diuersitas rerū que predicant: sequit qp distō predicamētoꝝ sm diuersos modos predicādi nō erit prima: qd est ɔtra phm: ēt ɔ eos. pbatio huius: ga res que predicat est prior qz modus pdicādi. g aliqd distiguit ipsa genera prius qz modus pdicandi. ¶ Ex pdictis colligit: qp oēs vie diuisiue ad ostēdēduz sufficientiam pdicamētoꝝ: vident dupliciter peccare: tuz pmo — Correlarium notandum.
ga ostendunt oppositum propositi. s. qp diuisio entis in decē gnā nō sit prima. Si eni prius fiat diuisio in ens per se: ꝛ in ens nō p se: ꝛ vltra vnū mēbrū subdiuidat: vel ambo erūt multe diuisiones subordinate: ꝛ sic ens non imediate diuidit in decē genera: tuz 2° ga nō pbāt diuisionē illā sic debere fieri ꝛ nō aliter: opz eni pbare qp diuisum sic diuidit: ꝛ qp diuidētia sic ɔstituant generalissima: ꝛ ēt qp pcise sic diuidit: ꝛ nō aliter. ¶ Dōz g — Rñsio actō.
qp tenēdo diuisionē esse sufficientē: ipsa diuisio entis in decez generalissima est pma: nec est alia trimēbris: aut bimēbris por ea: ita qp ens descēdit in decē gnā: nō per diuersos modos pdicandi: sed per modos eēndi distictos ex nā rei: quoꝝ qlibet hz rōnē cōtractiui respectu entis: ꝛ ɔstitutiui respectu alicuius pdīti: nam sicut ens — Uide. 10. meta. cō. 8. optime ad hoc.
pma sui diuisione simplr descendit per finitū ꝛ infinitū in ens creatū ꝛ increatuz tāqz per modos itrinsecos: sic ens finitū ꝛ creatū: cuius est diuisio in decez genera: ɔbitur ꝛ descendit prima ꝛ imediata diuisione in decem gnā per proprios modos essendi: sint. a. ꝛ. b.

Ad argumenta pncipalia. ¶ Ad pm dōm qp lz nō ɔbat p dīas pprie sumptas: ɔbit tñ p aliquos modos eēndi: q largo mōt lz iproprie pnt dici qdā dīe: cū infert qp essent nō ens: ɔcedo formalr loquēdo: qz semp ɔctiuū ē ex rōnē for

malē ɔbibilis ſi vltra lr̄as.ğ erūt nibil:nego ɔñtiam qa erūt ens realr:ſʒ nō formalr:eſt enī dare mediū iter ens formalr ⁊ nibil.ſ.qꝫ eſt ens realr:ſed non formalr nec nibil:ſic ēt fuit declarū 4ᵒ buius de paſſiōib⁹ entꝫ:⁊ de vltimis differētys.℄ Ad aliō de ꝑbo dōm:qꝫ eſſe eſt eqnocū.ſ.ad eē pᵉ itētionis:⁊ zᵉ intētiōis:eē ſūt qō ꝑdicaſ eſt eē pᵉ itētiōis:dicēdo bō eſt.i.bō eſt ex̄ns:eē ſūt qō eſt zᵉ itētiōis.ſ.qō eſt eē vniēs:ſeu eſſe ꝑpōnis nō ꝑdicaſ:cū ğ dit ꝑbs:qꝫ quotiēs diuidiſ ens:totiēs eſſe ſigñat:dōm qꝫ illud eē nō eſt eē ꝑpōnis:qō eſt cōpoſitio:ſed eē pme itētionis dcm̄ denoīatiue ab ente:et illud eē ſignificat idē vnicuiqꝫ cathegorice:nā ens non diuidiſur in decē genera:que ſunt decē ꝑdicamēta entium:ſicut vox in ſignificationes:cū ens nō ſit equocū ad decem genera:vt oſtenſum fuit 4ᵒ buius.

Oppoᵐ dicit Scot⁹ bic:ſʒ hic tn̄ ɔ̃ñr.

℄ Quecūqꝫ in eadem ſubſtantia entia differentiam babent. Queſtio. VIII.

Querit Utrū poſſibile ſit duo accñtia dña tm̄ nūo eē in eodeꝫ ſubiecto.℄ Uideſ qꝫ ſic.naꝫ multe ſpēs eiuſdē ſpeciei ſūt in eadē pte medy:⁊ in eodē oculo:ſed ille ſunt quedā accidentia.ğ ⁊c.

Arguit pmo Querē i textu ɔnque modos ſpecifice diuerſitaſ:ſu per quoꝝ 5ᵒ fundat hec qo.

℄ Cōtra.ꝑbs bic in lr̄a.tex.cō.1.vel ſeq.potius.

Reſpōdeo Ut appeat qualr ꝑpō quā ꝑbs bic in lr̄a ponit ſit intelligēda:dclarabo ɔnque ɔ̃nes.℄ Pria ɔ̃ ſit iſta:nō implicat ɔdictioneꝫ duo accñtia intētionalia dña ſolo nūo eē in eodē. Bāc oſtēdo per rōnē poſitā in pede ſic:qꝫ qa in eadē parte medy ⁊c.que differūt ſolo nūo.ğ duo accñtia itētiōalia dña ſolo numero eē in eodē nō icludit ɔdictioneꝫ. ɔñtia eſt euidēs:qa bꝫ ſpēs ſunt entia intētionalia ſm cōem modū loquēdi.añs ꝑbaſ:qa ſi ponanſ multa alba in medio:oculus ex̄ns in quocūqꝫ puncto medy poterit videre ipſa.ğ pōt bic ſpēs eoꝝ:⁊ diſticte videt ea.ğ bꝫ diſtinctas ſpēs.Silr in virtute imaginatiua ſūt due ſpēs eiuſdē ſpēi vel ratiōis:qō ꝑbaſ per eādē rōnem.℄ Rñdeſ:qꝫ nō in eadē pte medy ſūt ſpēs bui⁹ albi ⁊ illius:⁊ ſilr de oculo qꝫ ſunt in diuerſa parte oculi.℄ Cōtra.ponaſ bic vnū album tātū.ſ.eoꝝ:ſpēs illius erit in toto medio illuminato quātū durat virtus eius:ponaſ etiā aliud albū:tūc ſpēs eius erit in eadem pte medy cū ſpecie alteri⁹ albi:aut ſeqꝫ qꝫ illud aliud nō videbiſ ab oculo diſpoſito:cū ſm te non poſſit gignere ſpēm ſuā:qō eſt ɔ ſenſuꝫ manifeſte:aut qꝫ erunt in eadē pte.℄ Sꝫ dices:qꝫ gignēdo ſpēm ſuā corrūpit ſpēꝫ alteri⁹ albi.℄ Contra.qa pono qꝫ ſit debili⁹ alio:aut ğ erit ſil ſpēs eius cū ſpe alteri⁹:aut corrūpet:vt dicis:ſʒ non pōt corrūpere cū ſit dbilius ex bypotheſi:⁊ ſic pꝫ qꝫ ille ſpēs erūt in eadē pte medy.℄ Similr ꝑbaſ:qꝫ ſint in eadē pte oculi vel pbātaſie:nā ſi nō:organū viſus vel pbātaſie:cū ſit ſatis paruū quantitate cito eēt occupatū ſpēb⁹:puta duab⁹ vel trib⁹:⁊ tūc nō poſſet ſentire de nouo aliqō obtū nouiter repñtatuꝫ:cum ſpēs ei⁹ nō poſſit recipi in organo viſus vel pbātaſie:ſʒ illō ɔñs eſt manifeſte ɔ ſenſuꝫ.ğ falſum eſt illō:ex q̄ ſequiſ.℄ Alr rñdeſ:qꝫ due ſpēs ꝑ cōparatōeꝫ ad obtaquoꝝ ſūt effectus ſunt due:rōne ꝯo medy:in quo ſunt ſubiectiue ſunt vnū.℄ Contra zᵐ:tum qa talis ſpēs ſi eſt vna:eſt itēſior altera ſeorſuꝫ:⁊ ꝑ ɔñs illa talis vna ſpēs in medio vel in oculo nō ducet in albedinē remiſſaꝫ:q̄ multiplicauit vnā ſpēꝫ:⁊ eadē rōne:nec in alterā:qa illa ſpēs cōpoſita ex vtraqꝫ eſt iproportiōabilis vtriqꝫ:repñtabit ğ aliquā itēſiorē ⁊ pfectioreꝫ vtraqꝫ iſtaꝝ:⁊ ſic ille albedīes nullo mō videbunſ ab oculo:tum qa ex q̄ illa ſpēs cōpoſita eſt vna nūo:nō repñtabit duas

Euaſio.

Euaſio.

Euaſio.

A.i.ſic vna.

Ad qōnē ſm mēte ꝑpriaꝫ. Uide i 2ᵒ diſ. ꝯ.de icluſōe.

albedines diſticte:ſʒ aliqō vnū itēſius:vt ꝑus.℄ Cōfirmaſ:qa diſticta actio eſt diſticti entis.ſi ğ ſpēs repñſentet duo diſticta obta:ſeqꝫ qꝫ erūt diſticte ⁊ nō vna.℄ zᵃ ɔ̃ ſit iſta:nō eſt impoſſe duo accñtia realia reſpectiua:dña ſolo nūo eſſe in eodem. Banc oſtēdo ſic:iſte vnus pr̄ bꝫ multos filios.ğ in eodē ſunt multe relōnes reales:puta plures pr̄nitates que ſunt eiuſdē ſpēi.ꝑbatio ɔñtie:pr̄ dr̄:qa genuit ex 5ᵒ buius caplo de ad aliqd.ğ ſi multis actibus genuit multis paternitatib⁹ eſt pater.℄ Reſpōdeſ.qꝫ nō ſunt multe paternitates ſil:ſʒ pater eadē paternitate refertur ad multos filios:vn̄ pr̄ non eſt pr̄ qa genuit būc filiuꝫ ſignatū:ſed qa genuit filiū in cōi.Et ſilr fundamētū paternitatis nō eſt iſte act⁹ ſignatus:ſʒ actus in cōi:⁊ ſic eſt vna paternitas ꝑ ſe:qꝫ aūt ſūt ples fily B accidit.℄ Contra.qa pr̄nitas in iſto pr̄e ad būc filiū ſignatū dicit maiorē vnitatē q̄ ſit vnitas ſpēi:aliogn nō eēt maior vnitas pr̄nitatis cū ſeipſa q̄ cū aliq̄ alia:puta cū pr̄nitate ꝑlatonis:qō euidēter apparet falſum:ſʒ maior vnitas vnitate ſpēi nō eſt niſi vnitas pticularis.ſ.bec pr̄nitas.ğ in iſto pr̄e ad bunc filiū eſt bec pr̄nitas:ſed ꝑ bāc non referſ ad ples filios:ꝑbatio bui⁹:qa deſtructo B filio deſtruiſ bec pr̄nitas:ſi ꝑ eandē ad aliū filiū referaſ:illo alio filio ex̄nte exiſtit bec pr̄nitas:nā relōnes mutuo ſil ſūt ⁊ nō ſūt.ğ bec pr̄nitas ſil erit ⁊ nō erit:qō eſt ɔdictio māifeſte.℄ P. Rñſio ſupponit falſuꝫ:qꝫ actus gñandi ſit fundamētū paternitatis:qa in eo qō nō eſt nō pōt aliqd fundari:ſʒ illo actu trāſeunte paternitas manet.ergo ⁊c.de B etiā diceſ infra caplo de ad aliquid.℄ 3ᵃ ɔcluſio ſit iſta:nō eſt impoſſe:duo accidētia realia abſoluta:nō educta de potētia materie:differētia ſolo numero eſſe in eodem. Bāc oſtēdo ſic.nā ſm ꝑbm in ꝑbemio ex multis memorys ſit:⁊ gñaſ vnū experimētuꝫ:ſed ille multe memorie ſunt cognes eiuſdē ſpeciei:quia de ſingularibus eiuſdē ſpēi ſm ipſuꝫ in lr̄a:⁊ ſunt accidētia realia ⁊ abſoluta ſicut pꝫ.ğ nō eſt impoſſe talia accñtia ſolo numero dña eē in eodē. Nec poſſet dici:qꝫ ille plures cognitiones ſint in diuerſis ptib⁹ organi:vel potētie:dato enī per impoſſibile qꝫ ſpecies obiectoꝝ ſingulariū eēnt in alia:⁊ in alia parte organi:tn̄ cognitio eſt in tota potentia cognoſcētis:dato qꝫ per formā:que bꝫ eſſe in pte:cognoſcat.℄ P. Memoria eſt ex diuerſis ſpēb⁹ ſimul in memoria ſenſitiua:ſed ille plures memorie ſunt plura accñtia realia ⁊ abſoluta:pꝫ etiaꝫ qꝫ ſint eiuſdē ſpēi:qa ſupponitur:qꝫ ſint de ſingularibus eiuſdē ſpēi.ğ ⁊c.ꝑbatio maioris:ſi nunc memoror vel imaginor de illo albo prius viſo:babeo ſpēm ⁊ cognitionē eius in memoria:ſtatim etiā imaginor de alio albo viſo.ğ babeo ſpeciem ⁊ cognitionē illius:ſed cū bac ſpecie in cognitione manet prior ſpēs:vel cognitio albi prioris:aliogn non poſſem iterū imaginari de priori albo:niſi iteruꝫ videretur illud:⁊ ſic acgrereꝫ ſpēm illi⁹:cui⁹ oppᵐ experimur quotidie.ergo opꝫ qꝫ maneant ſil.℄ 4ᵃ ɔclō ſit iſta:nō eſt ipoſſe duo accñtia realia ⁊ abſoluta:educta de potētia materie:ſi nō per motū educanſ:dña ſolo numero eē in eodem. Bāc oſtēdo ſic.duo lumia diſtincta ſūt in eadē pte medy:ſʒ duo lumia diſticta ſūt accñtia realia abſoluta educta de poᵃ materie nō ꝑ motū ſicut pꝫ:qa in inſtanti mediū illuminaſ ab vtroqꝫ.ğ plura talia accñtia nō eſt ipoſſe eē in eodē ſil.ꝑbaſ maior.ponantur due cādele:vna bic:⁊ alia ibi:ponaſ ēt corp⁹ mediū denſuꝫ ſiēt due vmbre:ſi ğ amoueatur illud corp⁹ mediū lumē vtriuſqꝫ cādele icedet iceſſu directo vſqꝫ ad locū vbi fuerit corp⁹ dēſuꝫ:⁊ ita erūt duo lumia i eadē pte:nā vmbra eſt puatio lumis.ğ amoto obſtaculo lumē vtriuſqꝫ cādele erit:vbi vmbra ꝑfuit:qa bic⁹ ⁊ pri

Uide.8.de trī ⁊ alibi.

Tex.cō.20.

Euaſio.

Uide in.4.⁊ alibi.

Excludit euaſionem.

Si ꝑbō pcedit opꝫ ɔ̃ñr ꝑcedē qꝫ illu mīatio medy nō ſit motus.

Uide ꝑᵒ ꝑſpe ctiue ɔcluſiōe ſeptima.

Extra.

¶ Rńdeo ad pᵐ: φ si lʒ ſm ſe accipiat̄ p toto tp̄e: verū est: φ ſm ſe nō hʒ prius ꝛ posteri⁹: ſʒ ex hoc nō ſeqt̄: qn tpi insit prius ꝛ posteri⁹: qꝛ ſm ptes hʒ prius ꝛ posterius ex aſ signatiōe nr̄a. ¶ Ad aliud hn̄ ɔcludit: φ in tp̄e nō ſit aliqd nūc i actu q̄ntū est de ſe: ꝛ ſine ɔſideratiōe nr̄a. Sic. n. est idē qd mot⁹: ꝛ p ɔn̄s ɔtinuū: tn̄ in ɔſideratiōe aie hʒ rōnē nūeri: ꝛ p ɔn̄s diſcōtinui ꝛ diſcreti: ꝛ hoc mō ē ibi da re aliqd nūc in actu ſm nr̄aʒ ɔſideratiōnē: ꝛ ſic prius ꝛ posterius mō p̄dicto. ¶ Ad ɔfirmationē nō plus ɔcludit niſi φ nō eēt ibi pᵐ ſimplr̄: eēt tn̄ ſm qd ꝛ in respectu: nā tres q̄ntitates accitaliter ordinati hn̄t quartū p pᵐ: re cuius dr̄ inter ſe priores ꝛ posteriores. ¶ Ad aliud vno

Ad ſecundū

mō ɔcedit̄ ɔn̄s. ſ. φ pᵐ nō ē prius: ſʒ est pᵐ abſolute: diffinitio aūt dicta dat̄ de priori nō de p. ¶ Alr̄ dr̄: φ illa rō ſeu diſcriptio: ſeu diffō ponit̄ de illis q̄ ſūt post pᵐ: ꝛ nō

Ad tertium.

pprie de pᵒ. ¶ Ad vltimū dōm: φ hoc nūc p̄ns non est pᵐ: respectu cui⁹ dicat̄ prius ꝛ posteri⁹ in p̄terito: niſi mediāte aliquo nūc p̄terito priori: qꝛ est aliqd nūc prius: respectu cui⁹ illa in p̄terito dicant̄ priora vel posteriora: vt qd est ppinquius illi dicat̄ prius: ꝛ qd ē remoti⁹ dicat̄ posteri⁹: nō est ḡ ſimplr̄ prius ꝛ posteri⁹ in p̄terito reᵐ p̄ntis: niſi vt respicit nūc p̄cedēs: ꝛ ſic intelligenda est litera ph̄i.

¶ Quātū vero dr̄ qd ē diuiſibile in ea q̄ inſūt: quoꝝ vtrūqʒ aut ſingulū vnū aliqd: ꝛ hoc aliqd natū est eſſe ꝛc̄. Questio. X.

Argūt p̄mo Vide in ſcdo ſent. d. 3. vbi tangit Scot⁹ hanc difficultatem.

Ueritur Utrū ppria rō q̄ntitatis ſʒ φ ē gn̄aliſſimū ſit diuiſibilitas. Ur̄ φ non: qꝛ ſi ſic. ḡ ptes post diuiſiōes differūt īter ſe. ɔn̄s est falſuʒ: qꝛ quero q̄lr: aut eni differūt fo2alr: aut p accn̄s. nō p accn̄s: qꝛ q̄ntitas eēt diuiſibilis p accn̄s: idē eni est pᵐ diuiſiōis ꝛ diſtōnis ptiū diuiſaꝝ. nō fo2alr: qꝛ dr̄ia fo2alis est ſpecifica. ḡ ptes diuiſe differūt ſpecifice: qd est falſuʒ: in q̄ntū ſūt ptes q̄ntitatiue. ¶ p̄. Propria rō gn̄is eq̄lr

Secundo.

est in oīb⁹ ſpēb⁹: ſic gen⁹ eq̄lr p̄dicat̄ de oīb⁹: ſʒ diuiſibilitas nō est hm̄oi in ppoſito. ḡ ꝛc̄. pbō minoris: qꝛ q̄ntitas ɔtinua ē diuiſibilis in poᵃ: diſcreta aūt diuiſa in actu: nā

Tex. cō. 32.

ſi est actu ſenari⁹ duo ternarij ſūt actu ptes ei⁹: ꝛ p ɔn̄s ipſe ſenari⁹ ē diuiſus actu: vn̄ ēt i ſra in caplō de colobō dr̄: φ nūerus hʒ ptes aliq̄ mō diuiſibiles: ſic gnarl⁹ binariū ꝛ ternariū: ex q̄ pʒ: vt vr̄: φ nūerus nō ſit nı̄ ex vnitatib⁹: ꝛ iō idē qd prius: hoc idē hr̄ 7ᵒ Euclidis ppōne 4ᵃ: vbi

Tertio. Capi. 1.

dr̄: φ oīs nūerus minor est ps maioris. ¶ p̄. Cui⁹ ē poᵃ ei⁹ est act⁹ libro p̄ de ſomno ꝛ vigilia. ſi ḡ diuiſibilitas ē ppria rō q̄ntitatis: ɔuenit oī q̄ntitati. ḡ actu diuidi ɔuenit oī q̄ntitati: qd falſuʒ est: qꝛ diuidi i actu repugnat ɔtinuo:

Quarto A. 1. quantuʒ T. c. 36. ꝛ infra.

nā qd diuidit̄ nō est in actu ɔtinuū ſʒ φ diuidit̄. ¶ p̄. Si ſic. ḡ diuiſibilitas ɔuenit oī q̄nto. ɔn̄s est falſuʒ: qꝛ est dare minimū q̄ntū in q̄ntitatib⁹ nālib⁹. ſ. minimā carnē ꝛ minimū os ex p̄ phy. ḡ aīs ē ſlr̄: ex q̄ ſeqt̄. ¶ p̄. Si

Quinto.

ſic. ḡ cuicūqʒ ineſſet diuiſibilitas: illud eēt p ſe ſpēs q̄ntitatis. ɔn̄s est falſuʒ. ḡ ꝛ aīs. ɔn̄a pʒ: ſʒ falſitas ɔn̄tis apparet: tn̄ qꝛ locus nō numerat̄ hic inter ſpēs q̄ntitatis: tum qꝛ tp̄s ꝛ motus ſunt quedā diuiſibilia: ꝛ tn̄ ponuntur hic inter ſpecies quantitatis per accidens.

Ad oppoᵐ ē pbs in lr̄a.

In iſta qōne p̄mo vna opinio recitabitur. ſecūdo ad questionem aliter dicetur.

T. c. 18. dicit φ ē deſcriptio data per paſſionem ꝛ nō p rōnē formalem. Caplō de q̄ntitate. Vide in p̄dicamentis.

Quātū ad pᵐ est vna opio: φ diuiſibilitas nō ē ppria rō q̄ntitatis: ſʒ magis rō mēſure: nā ſic q̄litas ē diſpō ſube: ita q̄ntitas est mēſure ſube. ¶ Pro iſta opi. arguit̄: qꝛ dr̄ i p̄dicamētis: φ ōro est q̄ntitas: mēſurat eni ſyllabas. ḡ mēſurare est ppria ratio q̄ntitatis. ¶ p̄. Probat̄: φ ſit magis ppria rō q̄ diuiſibilitas: nā illud ex cui⁹ diſtōne aſſignat̄ diſtō in ſpēb⁹ q̄ntitatis: est magis ppria rō q̄ntitatis: ſʒ rō mēſure est hm̄oi: ꝛ nō diuiſibilitas. ḡ ꝛc̄. pbatio minoris: qꝛ ſupficies: ꝛ locus ſunt diſtincte ſpēs q̄ntitatis q̄ten⁹ diſtinguunt̄ in rōne mēſure: qꝛ locus est mēſura extrinſeca: ſupficies itrinſeca: nō tn̄

Mēſura duplex.

diſtinguunt̄ i rōne diuiſibilitatis: ſic pʒ. Cōtra iſtā opionē arguit̄: nā rō gn̄is eque p̄ ineſt oīb⁹ ſpēb⁹: nā gen⁹ eq̄liter de oīb⁹ dr̄: ſʒ rō mēſure nō ieſt eq̄lr ɔtinuis ꝛ diſcretis: ſʒ diſcretis magis: ɔtinuis aūt nō: niſi in q̄ntū p̄cipāt rōnē diſcreti vel nūeri: ſic dr̄ in. 10. h⁹ caplō 2ᵒ. ḡ rō mē

Tex. cō. 3.

ſure nō est ppria rō gn̄is q̄ntitatis. ¶ p̄. Si ſic. qd maxime hēbit rōnē mēſure: p ſe maxie erit q̄ntitas: ſʒ vnitas maxime hʒ rōnē mēſure ex. 10. h⁹ caplō eodē. ḡ vnitas

Tex. cō. 2.

p ſe maxime erit ſpēs q̄ntitatis: qd est euidēter falſuʒ: qꝛ nō est i gn̄e: niſi p reductionē. ¶ p̄. Rō mēſure ɔuenit oī gn̄aliſſimo: qꝛ in oī gn̄e est vnū pᵐ: qd est mēſura oīuʒ illi⁹ gn̄is ex. 10. hui⁹. ḡ nō est ppria rō q̄ntitatis. ¶ Di

T. c. 2. ꝛ ſeq.

ces duplex est mēſura: q̄dā mēſura mēſurās p replicationē: q̄ est aliquotiēs ducta reddit ſuū totū: q̄dā ē mēſura ſʒ pfectionē ꝛ cognitionē: quo albedo mēſurat colores: ꝛ illud qd ducit in cognitiōe alteri⁹ dr̄ mēſurare illō

A. 1. ſumpta. Mēſura duplex. vide. 4. phy. t. 3.

p̄ma mēſura ē pprie q̄ntitatis. 2ᵃ vero nō: ſʒ cōpetit alijs gn̄erib⁹. ¶ Cōtra: qꝛ adhuc ſtat pᵃ rō: qꝛ mēſura p replicationē nō eq̄liter ɔuenit ɔtinuis ꝛ diſcretis: nā in diſcretis est ſimplr̄ minimū reddēs p replicationē totū: nō ſic in ɔtinuis: vt hr̄. 10. hui⁹: qꝛ nihil est ibi minimū niſi punctū: qd nūq̄ reddit totū p replicationē. ḡ rō mēſure nō

Tex. com. 3.

erit rō ppria q̄ntitatis: cū nō ɔueniat equaliter omnibus ſpēbus. ¶ Nec rōnes p prima opinione cogunt: ſoluʒ eniʒ probāt rōnem mēſure cōpetere q̄ntitati: nō tn̄ φ ſit ppria rō dicta equaliter de omnibus ſpeciebus.

Quātū ad 2ᵐ declaro tres ɔnes. pᵃ ſit iſta diuiſibilitas in ptes eiuſdē rōnis nō ē eēntialis rō q̄ntitatis. hāc oñdo ſic. Nullus respect⁹ fo2alr̄ est eēntialis rō alicui⁹ abſoluti: ſʒ diuiſibilitas est formalr̄ reſpectiua: qꝛ dicit q̄dā aptitudinē ad diuiſionē. ḡ nō erit eēntialis rō q̄ntitatis: q̄ est ens abſolutū. maior pʒ ex 4ᵒ hu

Ad qōnē ſm mēte ppriaʒ. pᵃ ɔcluſio.

Diuiſibilitas fo2alr̄ reſpectiua: vn̄ ſr̄a ciſcū in. 4. q ponit q̄ntitatē eē reſpectiuā. Tex. cō. 16.

ius: vbi ph̄s ponētes oīa apparētia vera ducit ad hoc inɔueniens: φ oīa tūc eēnt fo2alr̄ ad aliqd. ¶ p̄. Potentia ꝛ act⁹ ſunt eiuſdē gn̄is ꝛ eiuſdē eēntie: qꝛ diuidūt oē ens: ſʒ actu diuidi nō est eēntiale q̄ntitati: qꝛ tūc oīs q̄ntitas eēt actu diuiſa. ḡ nec poᵃ ad diuidi est de eius eēntia: eē aūt diuiſibile dicit potētiā ad diuidi. ¶ Cōtra hanc ɔnē iſtat̄: nā illa rō ſʒ quā ē diſtō ſpecifica vr̄ eēntialis

Tex. cō. 18. A. 1. diuiſionem. Ca. de q̄ntitate.

generi: ſʒ diuiſibilitas est hm̄oi: vt pʒ in lr̄a: vbi ſm diuerſum modum diuiſibilitatis: puta ſm vnam diuiſionem vl̄ ſʒ duas ꝛc̄. ponit ph̄s diuerſas ſpēs q̄ntitatis. ¶ p̄. In p̄dicamētis dr̄: φ q̄ntitas ɔtinua est: cui⁹ ptes copulant̄ ad vnū terminū cōem: diſcreta vero cui⁹ ptes nō copulat̄. ergo de ratione vtriuſqʒ est habere partes: ſʒ omne habens partes est diuiſibile. ergo ꝛc̄.

Generis diuiſio duplex.

Respondeo ad pᵐ: diuiſio gn̄is aliq̄n ſit p dr̄ias pprie dictas: aliq̄n p paſſiones circūloquētes dr̄ias eēntiales: q̄ ſunt ignote nobis. exᵐ p̄mi alal diuidit̄ p rōnale ꝛ irrōnale. exᵐ ſcdi: ens diuidit̄ p potētiā ꝛ actū: numerus p par ꝛ ipar: q̄ nō ſūt dr̄ie: ſʒ magis paſſiōes: ſic ē in ppoſito: nā diuiſibilitas est paſſio q̄ntitatis: ꝛ ſic ſm diuerſuʒ modū diuiſibilitatis diſtiguit

2. ē eēntiale quātitati.

ph̄s diuerſas ſpēs q̄ntitatis. ¶ Ad 2ᵐ hn̄ concludit: φ eēntiale ē q̄ntitati hr̄e ptes: nō tn̄ diuiſibilitas: q̄ ɔſeqt̄ habere ptes: vt q̄dā paſſio: q̄ nō est eēntialis rō q̄ntitatis. ¶ 2ᵃ ɔ ſit iſta: φ diuiſibilitas i ptes eiuſdē rōnis ē ppa

2ᵃ ɔcluſio. Vide pᵒ pos.

paſſio q̄ntitatis. hāc oñdo ſic. Illud qd ineſt alicui p ſe p̄ ꝛ ſm φ ipm: vr̄ eē ppria ei⁹ paſſio: ſʒ diuiſibilitas ineſt q̄ntitati iſto mō. ḡ ꝛc̄. mior pʒ: qꝛ diuiſibile eē ieſt oī q̄ntitati: ꝛ ipſi q̄ntitati ieſt p ſe p̄: ſʒ ſpēb⁹ p ſe nō p̄: cuicūqʒ ēt ineſt diuiſibilitas i ptes eiuſdē rōnis: hoc est p q̄ntitatē: vn̄ ſi ſuba corpea hēat ppriās ptes eiuſdē rōnis: ſʒ hēat

tas de se extēsas ꝛ diuisibiles i po^a: nō actu extēsas ꝛ di
Correlarium. Uide Scotū in p̄dicamen tis caplo de quantitate.
uisibiles hꝫ ꝑ q̄titatē. ¶ Ex h̄ ꝯcludo correlarie: ꝙ ista
ꝓpositio: q̄titas ē diuisibilis: ē ꝑ se 2° mō: sic̄ iste color
est visibilis: vn̄ sic̄ visibilitas est respect^o q̄dā in colore
ꝑ cōparationē ad visū: sic diuisibilitas est respect^o i q̄n
titate: ꝛ dicit habitudinē ad diuisionē: vn̄ notificatio ꝑhi d̄
q̄titate posita in p̄n° hui^o capli est notificatio ꝑ ꝓpriā
3ª conclusio
ꝛ p̄mā passionē ei^o: ꝛ nō est ꝓpe diffinitio. ¶ 3ª ꝯclo
sit ista. diuisibilitas i ptes eiusdē rōnis: est p̄ª passio q̄ti
tatis. ¶ Ad cui^o euidētiā est sciēdū ꝙ q̄titati a ꝑho as
signant̄ q̄tuor passiōes. p̄ª est diuisibilitas i ptes eiusdē
Passiones q̄titatis q̄tuor.
rōnis. 2ª est eē finitū vel ifinitū: ꝛ hec supponit p̄mā: nā
qd̄ est finitū p̄supponit aliqd̄ qd̄ dꝫ finiri: ꝛ illd̄ nec̄io p̄
intelligit̄ diuisibile. 3ª est eq̄le ꝛ ineq̄le: q̄ ꝯseqt̄ ꝛ p̄sup
ponit scd̄az. s. finitū ꝛ ifinitū: sic̄ pꝫ. 4ª est rō mēsure: q̄ ēt
p̄supponit tertiā: nā ois mēsura p̄intelligit̄ eq̄lis vl̄ ineq̄
lis mēsurato: q2 eniz est eq̄le vl̄ ineq̄le: iō mēsurat: ꝛ nō
ecōtra. ¶ Un̄ ex his pꝫ ordo istaꝝ passionū q̄titatis: ꝙ di
Ordo passionū q̄titatis.
uisibilitas est p̄ª passio simplr̄: p̄t due cōpetūt q̄titati in
se: sꝫ alie due in respectu ad aliud: pꝫ de se de p̄ª passiōe
T.c.35. ꝛ infra.t.c.15.
hꝫ hic in lr̄a: ꝛ 3° phy. ca. de ifinito: de scd̄a hꝫ p̄mo phyſi.
vbi dr̄ ꝙ finitū ꝛ infinitū soli quātitati ꝯgruit: de 3ª ha
Capi. de q̄titate.
bet̄ in predicamētis: vbi dicit̄ ꝙ ꝓpriū est q̄titati s̄m
A.l. dicl.
eā equale vel inequale esse: de quarta habetur plane de
Tex. cō. 2.
cimo huius capitulo scd̄o. sic ergo ad questionem.

Ad primum
Ad primū in oppo^m dr̄: ꝙ ptes q̄titatis diuise
dīnt ꝑ accñs: q2. s. ꝑ ptes subē in q̄bus
sūt. ¶ Cōtra. q2 q̄rit̄ de ptib^o subē: vel dīnt ꝑ se: vel per
accñs: si ꝑ se ꝛ fo^aalr̄. g̃ specifice: qd̄ falsū ē. si ꝑ accñs. g̃
ꝑ aliud: ꝛ sic in ifinitū: q2 illud aliud nō pōt eē q̄titas: q2
sic eēt circulus. ¶ R. Rō stat: q2 si ptes diuise dīnt per
accñs. g̃ totū fuit diuisibile ꝑ accñs: vt arguebā. ¶ Dōꝫ
A.l. ꝓncipia indiuiduātia
g̃ alr̄: ꝙ ptes q̄titatis diuise: dīnt seipsis fo^aalr̄: ꝑ p̄ª indi
A.l ꝓncipiū
uiduatiua de gn̄e q̄titatis. g̃ illa ps est hec: ꝛ silr̄ illa est
Uide Scotū d.4.q.3. scd̄i ad hoc.
hec ꝑ suū p̄^m idiuiduās: ꝛ tn̄ nō seqt̄ ꝙ differāt specifice:
nā nō ois dr̄ia fo^aalis est specifica: nisi eēt ꝑ dr̄ias speci
ficas ꝛ eēntiales. ¶ Ad 2^m dōm: ꝙ minor est falsa. Ad
Ad secundū
ꝓbōnē dōꝫ: ꝙ q̄titas discreta nō est diuisa actu: sic̄ nec
ꝯtinua: sꝫ solū in potētia: nec actu duo ternarij sunt ptes
senarij: sꝫ solū in po^a: als ex distinctis spē: ꝛ actu distin
ctis spē fieret vnū spē: qd̄ est falsū: nā eadē rōne binari^o
Quōnā numerus minor ē pars numeri maioris. Uide in quo. q.5.
ꝛ ternari^o eēnt ptes q̄narij. dico g̃ ꝙ ptes nūeri sūt vni
tates. cū g̃ adducit̄ Euclides ꝛ philo. infra caplo de colo
ribꝰ: sūt sic glosandi: ꝙ nūerus minor ē ps maioris. i. vni
tates in nūero minori sūt ptes māles in nūero maiori:
vt sic ptes nūeri dicant̄ diuisibiles: ꝑ q̄to pōt accipi ps
maior ꝛ minor in nūero: puta q̄ hꝫ duas vnitates: ꝛ q̄ hꝫ
Ad tertium. Uide supra li bro.1 q.8.
tres vnitates. ¶ Ad 3^m cū dr̄: ꝙ cui^o est po^a: ei^o est act^o:
dōm: ꝙ duplex est potētia: q̄dā abijciēs actū: q̄dā simul
Potētia duplex.
stās cū actu. Exēplū p̄mi: corruptibile est in potētia ad
corruptionē: ꝛ tn̄ nūq̄ illa potētia sil' est cū actu: q2 adue
Uide in p̄dicabilib^o cap. de genere.
niēte actu subꝫ est i corrupto eē: ꝛ non in potētia ad cor
rūpēdū. Exēplū scd̄i. hō est risibilis: nā si actu ridet: ni
A.l ad corruptionem.
hilominꝰ est apt^o ad ridēdū: q2 illa aptitudo: q̄ est risibi
litas: est ꝓpria passio hōis: ꝛ passio nūq̄ derelinqt subꝫ.
Esse substātia q2 sicut risibilitas ē passio: sic diuisibilitas: sꝫ vide in p̄mo cap. de q̄titate: ꝛ i 2° d 2.q.9.
Ad ꝓpositū: ꝯtinū est diuisibile in potētia p̄mo mō: q2
qn̄ actu diuidit̄: iā nō est ꝯtinuū: cui^o g̃ est potētia: ei^o est
act^o: successiue q̄dē p̄ mō: sil' aūt 2° mō. ¶ Ad 4^m dr̄ cō
Ad opposi tū ad hoc.
ter: ꝙ q̄tū duplr̄ pōt itelligi: q2 vel iq̄tū mathematicū:
vl̄ iq̄tū nālē: p̄ mō est diuisibile in ifi^m: nec ē dare mini
Ad quartū. Minimū duplex.
mū. 2° mō ē dare minimū: q̄tenꝰ fo^a nālis reqrit subm
d̄terminatū: qd̄ si vlteri^o diuidat̄: nō p̄t ibi reseruari for
ma nālis: sꝫ corrūpet̄ incōtinēs: hoc mō logt̄ ꝑhs p̄mo
physi. hic aūt logt̄ de q̄to: vt q̄tū est. ¶ Ad 5^m dr̄: ꝙ lo
cus nō est in gn̄e q̄titatis ꝑ se: tū q2 nō est diuisibilis ꝑ
Ad quintū.
se: sꝫ ꝑ accñs. s. ad diuisionē supficiei: nā loc^o nālr̄ ē ipa

supficies: tū q2 est ens ꝑ accñs cōpositum ex supficie: ꝛ
Uide in.2.d.2.q.9. vbi aliter.
q̄dā respectu imobilitatis. Sic eni diffinit̄ 4° phy. ꝙ lo
cus est ꝯtinētis vltimū imobile p̄^m. ¶ Cōtra: in predica
Tex. cō. 41.
mētis ponit̄ in spē q̄titatis. ¶ Rn̄deo: ꝙ illa que ꝑhs
A l. infra spe cies.
dicit in p̄dicamētis nō sūt oino vera: nec logt̄ s̄m inten
tionē ꝓpriā: sed famose s̄m opionē alioꝝ. ¶ De motu
Famose ꝛ nō s̄m mētē ꝓprīā loquit̄ i p̄dicamentis Aristo.
Ꝺo: ꝛ d̄ tpe dr̄ a q̄dā: ꝙ sūt q̄ta ꝛ diuisibilia ꝑ accñs: q2
mot^o est fo^aalr̄ q̄tus ꝑ magnitudinē: ꝛ tps ꝑ motū: vt vn̄
dicere ꝑhs hic in lr̄a: tūc sic. sūt q̄ta ꝑ aliud. g̃ ꝑ accñs.
Thomas.
¶ Cōtra: q2 illud qd̄ hꝫ ptes eiusdē rōnis distinctas rea
Uide Scotū i.2. di.2. ꝛ.q.2. p hec ꝛ.q. sequēti de distinctiōe motus a tēpore.
liter a ptib^o alteri^o: hꝫ ꝓpriā diuisibilitatē aliā a diuisi
bilitate alteri^o: sꝫ motus ꝛ tps ꝛ magnitudo sunt hꝫ inter
se. g̃ ꝛc̄. ꝓbatio minoris: tū q2 ptes tpis ꝛ mot^o sūt ptes:
q̄ nō pn̄t esse simul: cū sint de gn̄e successiuoꝝ: ptes aūt
magnitudinis in oi instāti sil' sūt: cū magnitudo sit de ge
nere ꝑmanētiū: tū q2 ptes tpis ꝛ mot^o sunt s̄m p̄us ꝛ po
sterius: sꝫ ptes magnitudinis sunt oēs sil'. g̃ diuisibilitas
A.l. maius.
hec: ꝛ illa nō erit eadē. ¶ R. Dic in lr̄a dr̄: ꝙ ꝓpria pas
sio q̄titatis est suscipere magis ꝛ min^o: tūc sic. qd̄ hꝫ pro
priū magis ꝛ minus aliud a maiori ꝛ minori ꝛ alterius
hꝫ ꝓpriū diuisibilitatē: ꝛ distinctā a diuisibilitate alte
rius: sed mot^o hꝫ respectu magnitudinis. g̃ ꝛc̄. ꝓbō mi
noris: q2 magnitudine existe tāta pōt motus eē maior: si
trāsit mobile tardū: ꝛ minor si trāsit mobile velox. ¶ R.
Cōtinuū est: cui^o ptes copulant̄ ad aliquē terminū cōez:
tūc sic. cuius ptes copulant̄ ad aliū terminū cōem hꝫ
aliā ꝯtinuitatē: sed ad aliud indiuisibile copulant̄ ptes
motus. s. ad mutatū esse: ptes aūt magnitudinis ad pun
ctū. g̃ alia est ꝯtinuitas hui^o: ꝛ illi^o. ¶ R. Arguit̄ sic ꝯtra
rōnē eoꝝ: cū dicunt: sunt q̄ta ꝑ aliud. g̃ ꝑ accñs: p̄ ꝯ añs
sic: q2 si sunt q̄ta ꝑ aliud: aut illud aliud est ipꝫ mobile:
vel termin^o mot^o: vel spatiū: nō est ip̄m mobile: vt dicit̄
plane in lr̄a: nec est termin^o mot^o: q2 tūc alteratio nō eēt
ꝯtinua: cū forma q̄ est termin^o alterationis nō sit q̄ta: vl̄
Tex. cō. 38.
diuisibilis nisi ꝑ accñs ex 7° phy. nec est spatiū: q2 vt dr̄
Tex. cō. 23.
5° phy. sup spatiū discōtinuū pōt eē mot^o ꝯtinu^o: sicut pꝫ
ex motu facto sup chordas citare pulsate. Scd̄o ꝯ ꝯnāz
ꝙ nō valet. arguo eni sic. Musca est musca ꝑ aliud: q2
est suba ab alio effectiue. g̃ musca est ꝑ accñs i gn̄e subē.
ꝯn̄s est euidēter falsū. ¶ Dōꝫ g̃ ꝙ lꝫ musca sit ab alio
effectiue suba: est tn̄ fo^aalr̄ suba s̄m se. Silr̄ est in ꝓpo
sito motus est effectiue q̄tus a magnitudine: ꝛ formalr̄
de se. Cōcedo g̃ ꝑꝑ tres rōnes supradictas: ꝙ motus est
Mot^o ꝛ tps seipsis sunt quanta.
formalr̄ q̄tus: nō q̄titate magnitudinis: ꝛ ꝙ motus ꝛ tē
pus sunt fo^aalr̄ q̄ta a seipsis. ¶ Sꝫ lꝫ eoꝝ ꝯn̄a nō va
leat: opꝫ tn̄ saluare añs ꝑꝑ ꝑhm: q bic dicit: ꝙ motus
Duo de rōne continui.
ꝛ tps sunt q̄ta ꝑ aliud: ꝛ ad aliud: qd̄ arguit ꝯ añs dōꝫ: ꝙ
Uide hāc in tractatu trium ꝓncipiorum ꝛ Sco. l.4. di. 48.q.2. vbi pl'a de motu ꝛ tpe: quere ēt alios sup 4. phyſi.
de rōne ꝯtinui sūt duo: vnū est diuidi i semꝑ diuisibilia:
aliud est: ꝙ habeat vnitatē ex hoc: ꝙ ptes copulant̄ ad
terminū cōez: quo ad p̄mū pōt ꝯcedi: qd̄ motus ꝯsequit̄
magnitudinē: ita ꝙ motus diuidit̄ ad diuisionē magni
tudinis: ꝛ tps ad diuisionē motus: ꝛ sic intelligit ꝑhs: sꝫ
quo ad vnitatē nō opꝫ: q2 nō reqrit̄ tāta vnitas i magni
tudine: sic̄ in motu: q2 mot^o pōt eē ꝯtinu^o: ꝛ vn^o: lꝫ magni
tudo sit discōtinua: vt arguebat̄: q2 g̃ mot^o nō est diuisi
bilis de se: sꝫ ꝑ aliud: iō ponit̄ q̄titas ꝑ accidens.

¶ Hec aūt vt motus ꝛ tēpus: etenim huius
modi q̄ta quedā dicunt̄ ꝛ cōtinua: eo ꝙ il
la diuisibilia sunt quorū sunt he passiones.
Dico aūt nō quod mouetur: sed quod mo
tum est: nam per esse q̄tum illud ꝛ motus
est quantus: tempus Ꝺo per ipsum mo
tu m ꝛc̄.

Questio. XI.

Questio incidentalis.

¶ Uiso ꝙ motus hꝫ aliam q̄titatem ꝛ diuisibilitatem
formaliter

formaliter a quātitate magnitudinis restat dubium cō- parando tempus ad motum.

Ueritur ergo. Utrū tp̄s sit idē cū motu realr: sic q̄ q̄titas q̄ motus est quātus formaliter: sit ip̄suʒ tp̄s.

R̄nsalis conclusio.

Dicendū q̄ tp̄s est idē māliter qd̄ motus: distinctū tn̄ formaliter: ⁊ p̄ p̄ns q̄titas qua motus est quātus formaliter est ip̄suʒ mālr: nō tn̄ formalr. ¶ Cōtra: nā cuiꝰ ptes copulanẽ ad aliū terminū: hʒ formaliter aliā ꝯtinuitatē ⁊ q̄titatē: sʒ ad aliū t̄minū copulāẽ ptes tp̄is: ⁊ ptes motꝰ: q2 ptes tp̄is ad nūc: ptes āt motꝰ ad mutatū eē. ¶ P̄. Qd̄ hʒ ppriū magis ⁊ minꝰ aliud a maiori ⁊ minori alteriꝰ: hʒ distinctā ꝯtinuitatē ⁊ q̄titatē ab alia: sed tp̄s est hōꝫ respectu motus: q2 in minori tp̄e est maior motꝰ: si mobile sit velox: ⁊ l maiori minor: si sit tardū mobile. ¶ P̄. Relatiua realia differūt realr: sʒ tp̄s ⁊ motus sunt hōꝫ ⁊c. ꝓbatio minoris: q2 mēsura ⁊ mēsuratū referunẽ realr: sʒ tp̄s est mēsura motus. ḡ quātitas motꝰ nō est tp̄s realiter. ¶ P̄. Ois motus est de se formaliter successiuꝰ: sʒ nō ois motꝰ hʒ in se tp̄s: sed solū p̄mus motꝰ. ḡ successio cuiuslibet motꝰ nō est tp̄s. ¶ Uideẽ ḡ pp istas rōnes: q̄ q̄titas qua motꝰ est q̄tus est alia: nō solū a magnitudine: sʒ ēt a tp̄e: ita q̄ tres sunt spēs q̄titatis p̄manentis. s. corpus: superficies: ⁊ linea: ⁊ due successiue: scilicet motus ⁊ tp̄s: sʒ ille rōnes nō cogūt. Ad cuiꝰ euidētiam p̄mitto tres distīnctōnes.

Duplex motus.

p̄ᵃ est: q̄ duplex est motꝰ. s. cōis ⁊ p̄mus scʒ motus p̄mi mobilis. aliꝰ est motꝰ spālis ⁊ scd̄arius: puta oēs alij a p̄mo. ¶ Secūda distinctio sit ista: q̄ tp̄s

Tp̄s duplex. Tex. cō. 130. ⁊ infra.

est duplex. s. cōe: ⁊ spāle: de p̄mo tractaẽ 4ᵒ phys. caplo de tp̄e: vbi dicit p̄hs q̄ idē est tp̄s oium in celo: ⁊ in terra: ⁊ in mari: ⁊ illud r̄ndet motui p̄mo ꝑ mēsura: de scd̄o

Tex. cō. 101. ⁊ infra.

pōt intelligi: qd̄ ibidē dr̄: q̄ tp̄s est numerus motꝰ: lʒ hoc sit cōe vtriqʒ tp̄i: ⁊ tale tp̄s spāle est ꝓpria mēsura motꝰ inferioris: ita q̄ quot sunt motus p̄ticulares tot sunt tp̄a

Mēsura duplex.

hōꝫ spālia. ¶ Tertia distinctio sit ista: q̄ duplex est mensura: q̄dā īntrinseca: q̄dā extrinseca. Exᵐ p̄mi: ip̄sa duratio rei: ⁊ vltima superficies corpis. Exēplū secūdi: locus.

Tunc ad p̄ᵐ dico: q̄ minor est falsa: ⁊ iō dōm: q̄ sic tp̄s est idē realr cū motu: ita ⁊ nūc cū mutato eē: tn̄ cū illa idētitate reali stat aliqua distīctio ex nā rei:

A. l. vera est accipiendo tē pus cōe ⁊ motū aliquē inferiorem.

vl̄ saltē ꝫ rōnē: pp quā diuersa noia sortiunẽ. ¶ Ad 2ᵐ dico: q̄ minor est falsa: si motꝰ ⁊ tp̄s vniformiter accipiātur. s. motus p̄mus: ⁊ tp̄s cōe: motus inferior: ⁊ tp̄s spāle: rō tn̄ accipit tp̄s cōe: ⁊ motū aliquē inferiorē: sic enī verū est: q̄ ꝫm velocitatē ⁊ tarditatem mobilis in maiori tp̄e erit minor motꝰ: ⁊ in minori maior: ⁊ sic nō plus ꝯcludit nisi q̄ tp̄s cōe: qd̄ est passio p̄mi motꝰ: distinguiẽ realr a motu iferiori: qd̄ ꝯcedo: tn̄ h̄ nō obstāte: qōlibʒ tp̄s ē idē realr cū ꝓprio motu: cuiꝰ est passio propria: ⁊ mensura. ¶ Ad 3ᵐ cū dr̄: q̄ mēsura ⁊ mēsuratū referunẽ realr: dico q̄ verū est de mēsura extrinseca: ⁊ sic cōparādo tp̄s cōe ad motus iferiores: quoꝝ est mēsura extrinseca: differt vtiqʒ ab eis realr: tn̄ si tp̄s cōe cōpareẽ ad motū p̄ᵐ: cuius est mēsura intrinseca nō differt ab eo realr: nec sic referẽ realr ad ip̄m. Silr est de tp̄e in spāli si cōparat ad motū inferiorē: cuius est itrinseca mēsura. ¶ Ad 4ᵐ dōm: q̄ lʒ nō ois motus hēat in se tp̄s cōe: sed solū p̄mꝰ motus: nihilominꝰ q̄lʒ motus hʒ suū tp̄s ꝓpriū: qd̄ est ꝓpria ⁊ intrinseca mēsura eiꝰ. Ex his pʒ ad 5ᵐ argᵐ: q̄ motus ⁊ tp̄s nō ponunẽ q̄titates p se: q̄tenꝰ hn̄t diuisibilitatem per aliud: quia motus per magnitudinē: ⁊ tempus per motum modo preexposito.

Per r̄nsionē ad quī argumentū p̄cedentis questionis: vbi dicitur qd̄ nō est alia ab illa: sʒ tantū incidenter motū.

¶ Ad aliqd dicunẽ alia p se: vt duplū ad dimidiū: ⁊ triplū ad tertiā partē: ⁊ totaliter multiplicatū ad multiplicati partē: ⁊ continens ad contētū. Alia: vt calefactiuū ad calefactibile ⁊ sectiuū ad secabile ⁊ oino actiuū ad passiuū. Alia ꝟo vt mensurabile ad mensuram: ⁊ scibile ad scientiam ⁊ sensibile ad sensum.

Questio. XII.

Argūẽ p̄mo

Ueritur Utrū p̄hs ꝯuenięter assignet: ⁊ sufficięter tres modos relatiuoꝝ. Et vr̄ q̄ nō: nā isti tres modi fundāẽ sup diuersa gn̄alissima. ḡ nō sūt relōnes vniꝰ generis: sed in diuersis gn̄alissimis sunt: qd̄ vr̄ absurdū. ꝓbatio ꝯn̄e: q2 relatio vel est idē cū fundamēto: vel aliud. si idē hr̄ ꝓpositum: q2 sicut fundamēta sunt in diuersis p̄dicamētis: ita ⁊ relōnes. si relōnes sunt aliud a fundamēto: tn̄ cū accipiēt spēꝫ ⁊ distinctionē a fundamētis: tāta erit distinctio in relōnibꝰ q̄ta est in fundamētis distinguētibus: sʒ fundamēta distinguunẽ gn̄e. ḡ ⁊ relationes. ¶ P̄. Aliq̄ sunt p se relatiua: q̄ nō ꝯtinent sub aliquo istoꝝ modoꝝ. ḡ isti modi isufficięter sunt assignati. ꝯn̄a est euidēs: sʒ ꝓbaẽ an̄s: q2 multa sūt relatiua ꝫ genus: sicut medicina referẽ: q2 scia: ⁊ sunt relatiua p se: q2 qcqd est de itellu gn̄is est de intellectu spēi. Si ḡ genus depēdet ad aliqd: sequiẽ q̄ similr ⁊ spēs: hōꝫ autē relatiua ꝫm genus non continentur sub aliquo istorum trium modorum.

Secundo.

¶ Contra. Philosophus hic in litera.

Tex cō. 20. Ad q̄nē ꝫ n̄tē ꝓprias.

Respondeo q̄ isti tres modi sunt hn̄ ⁊ sufficienter assignati: vbi sciēdū est: q̄ q̄uis relōnes hēant distōnes specificas ꝫm ꝓprias differentias: sicut ⁊ alia: tn̄ q2 latent nos: ⁊ sūt ignote nobis: accipimus distōnes eaꝝ p fundamēta: p que circūloqmur earū dr̄ias specificas: que forte propter earuʒ modicam

Qualis distinctio relationum p fundamēta.

entitatē latent nos: ita q̄ ex fundamētis inotescit nobis distinctio eaꝝ relationū: siue effectiue: siue materialiter: ita q̄ illa distinctio sit extrinseca.

Ad primū

Ad primū in oppositum: nego ꝯn̄am. Ad probationē dicēdum: q̄ relatio nō est idem cū fundamēto realiter: lʒ sit verū de qbusdā: de quo alis:

Uide. l. 2. d. r. Quia nō req̄ritẽ tāta distinctio in distinctis q̄ta in distinguētibus.

cū ḡ arguiẽ: q̄ tāta est distinctio in relōnibꝰ q̄ta in fundamētis: dico q̄ falsuʒ ē ex eo: q̄ fundamēta sūt distinguētia extrinseca: in qbus nō est verū: q̄ eq̄lis sit distinctio in distincto: sicut in distinguēte. exēplū: aia ⁊ vermis distinguunẽ iter se: nō tn̄ sicut sol ꝓducēs vermē effectiue: ⁊ deus creans aiaʒ. Silr ētiā nec est necīū loquēdo de distinguētibꝰ itrinsecis: nā due spēs spālissime distīguūtur: nō tn̄ se totis: q2 ꝯueniūt in gn̄e: ⁊ tn̄ dr̄ie specifice distinguunẽ se totis. Silr ī ꝓposito fundamēta p̄nt distin-

Fundamenta distincta gn̄e fundant relōes eiusdeʒ gn̄is ⁊ eiusdē speciei.

gui in gn̄e: relōnes tn̄ erūt eiusdē gn̄is: vn̄ sic vr̄itas pōt fundari in re cuiuslʒ gn̄is: ita nō repugnat qn sup duo distincta gn̄alissima possit fundari relō eiusdeʒ gn̄is: imo eiusdē spēi. ¶ Ad 2ᵐ dōm: q̄ an̄s est falsuʒ. Ad ꝓbōnē

Ad secundū. A. l. r.

dico: q̄ relatiua ꝫm genꝰ: lʒ nō ꝯtineāẽ directe sub istis modis: tn̄ reducūẽ ad aliquē istoꝝ. Alr dr̄: q̄ est q̄si idē: q̄ p̄hs logẽ de relatiuis p se p̄ illa ꝟo que referunẽ rōne gn̄is nō referūẽ p̄: sʒ solū p se: ipʒ aūt genꝰ qd̄ referẽ p se p̄ ꝯtineẽ sub aliquo istoꝝ triū modoꝝ: sicut pʒ de scia q̄ referẽ tertio mō: vn̄ ad ipʒ genꝰ cōe: qd̄ sic referẽ reducunẽ ip̄sa relatiua ꝫm genꝰ: sic possunt ptinere ad eundē modū: lʒ nō eque p̄mo: qualiter aūt tertiꝰ modus distinguaẽ a p̄mo ⁊ scd̄o: ⁊ scd̄s a primo: dicetẽ infra.

¶ Dicunẽ aūt prima qdē ꝫm numerum: aut simplr: aut determiate ad ip̄sos: aut ad vnū: vt duplū qdē ad vnū vt numerus determi-

natus. Multiplex vo fm numerũ ad vnuz nõ determinatũ: aut vt hũc: aut hũc: emioliũ aũt ad subemioliũ fm numerũ ad nũerz determinatũ: supparticulare aũt ad sub superparticulare fz ideterminatos: vt multiplex ad vnũ. alis ad numerũ ⁊c. Qõ. XIII.

Arguit pmo

Qeritur Utrũ pmus modus relatiuorũ fuerit bñ assignatus. Uĩ q nõ: nã idẽ nõ refert p se ad diuersa: q2 alis idẽ diceret bis: vt dĩ ifra: sz idẽ contines refert ad multa ɔtenta: pz. g ⁊c. ℂ P. Oĩa relatiua sũt opposita: vt pz in pdicamẽtis: ⁊ silr in

Secando.

T seqnti. 15. fine comen. — h eodẽ 5°: sz ɔtinẽs ⁊ ɔtẽtũ nõ sũt opposita. g ⁊c. pbatio minoris: q2 in pdicamẽtis caplo de q̃titate: dĩ q puũ ⁊ magnũ re° diuersorũ nõ opponunt. Silr duplũ ⁊ dimidiũ: q2 idẽ est duplũ ad h: ⁊ dimi^m ad aliõ. ℂ P. Idẽtitas est relo rõnis. g nõ est vera relo. añs pz: q2 fm Phz

Tertio. In hoc quin to. s. c. 15. fine cõ. nẽ. — capi. de eadẽ idẽtitas est vna q̃ itellis vtit vno vt duobus. g est relo rõnis: nec p ɔñs est in eodẽ gñe cũ relone

Quarto. — reali. ℂ P. Idẽ sile ⁊ eq̃le fundat sup vnum ⁊ sup pres vni°: vt dĩ h i lra: sz i oĩ gñe ẽ vnũ. g idẽ sile ⁊ eq̃le est in omni gñe: male ergo dicitur q vnũ in substantia determinate est idem: ⁊ sic de alijs.

Tex cõ 20. Ad qõnẽ fm mẽtẽ ppzaz. — ℂ Contra. Philosophus hic in litera.

Respondeo ad qõnẽ ⁊ dico: q pm° modus bñ est assignat°: vbi notãdũ est i q sicut fuit dictũ relones pmi modi fundant sup rẽ de genere q̃titatis: ⁊ pncipalr sup numerũ: ⁊ inde fundant sup ɔtinua: inq̃tũ hñt aliqualiter rõnẽ numeri inter se.

Ad primum — Ad primũ argumẽtũ posset negari maior: q2 idẽ põt referri ad diuersa p se: lz nõ p se

Cõtinẽs põt duplr capi. — p: vt dĩ lra: ɔcessa tñ illa maiori dõz ẽ ad minorẽ: q ɔtinẽs põt accipi duplr. s. mãlr: vel subtiue: alio mõ foʒalr ⁊ sub rõne foʒali ɔtinẽtis: p mõ idẽ ɔtinẽs põt referri ad diuersa ɔtẽta: sic idẽ pĩ subtiue ad multos filios: tñ ɔtinẽtia foʒalr dñr multiplr q̃tiẽs multiplr dĩ aliõ extremũ: ⁊ sic idẽ ɔtinẽs foʒalr nõ refert p se p nisi ad vnũ ɔtẽtũ.

Ad secũdũz. Relatiua duplr ɔsiderãt. — ℂ Ad 2^m dõz: q relatiua ɔsiderant duplr vno mõ vt cõparata ad se inuicẽ: alio° vt idẽ cõparat ad diuersa: p mõ sũt opposita: 2° mõ nõ: nã idẽ est generãs ⁊ genitus: vt pĩ hñs filiũ ⁊ pñez pĩ nõ refert ad seipz pñez: sz ad patrẽ ei°: ⁊ illo mõ pĩ ⁊ fili° sũt opposita: vt. s. ad seinuicẽ referunt: ⁊ nõ alr: sic in pposito de duplo ⁊ dimidio: Phs aũt in pdicamẽtis vult pbare: q magnũ ⁊ puũ nõ sunt ɔria absolute: sz solũ in re^u: alioqn opposita eẽnt vera de eodẽ: p q̃to idẽ mons est magnus re^u hui°: ⁊ puus re^u il

Ad tertium. — lius. ℂ Ad 3^m põt dici: q sicut vnũ est multiplex. s. vnum nũero: spẽ: gñe: ⁊ pportione: silr ⁊ idẽtitas: lz g idẽtitas nũeralis sit relo rõnis: eo q relatiuũ eẽ ẽ ad aliõ se hẽe: idẽ aũt nũero nõ põt ad aliud eẽ nisi ad aliud rõne: inq̃tũ itellis vtit vno simplr vt duob°: tñ idẽtitas gñe: spẽ: ⁊ pportiõe: est relo realis: ⁊ hec est i gñe relonis p q̃to hz ɔdõnea relonis realis.

Ad quartum — ℂ Ad 4^m dõz: q sicut ens dicit multiplr: ita vnũ: ɔcedo g q vnũ iuenit i oĩ gñe: sic ens: cũ g dĩ q relo idẽtitatis nõ erit pcise in gñe subẽ: ⁊ sic õ

Suba quãtitas ⁊ q̃litas duplr sumi potest. Uide ifra q. 16. qão curre. vide Scotũ in. 4. d. 6. in mã de charactere. ⁊ i p. d. 9. q. 1. optime. — alijs duob° dico: q suba põt sumi duplr: vno° vt est res determinati gñis: alio° p eẽntia rei: q̃ ẽ cõis oĩ gñi. Silr q̃titas põt sumi duplr: vel put est res determinati gñis: q̃ põt dici q̃titas molis: vel p q̃titate pfectiõis ⁊ gdus eẽntialis rei: ⁊ sic ɔuenit oĩ gñi. Silr q̃litas põt sumi vt est res determinati gñis: vel p q̃litate eẽntiali: eo mõ: q̃ dĩa specifica dĩ q̃litas: accipiẽdo g illa p mõ: put dñt res determinati gñis: sic idẽtitas fundat sup vnũ i suba: ⁊ nõ sup vnũ in alijs gñib°. Silr itelligẽdũ est de eq̃litate ⁊ similitudine. Sz accipiẽdo 2° mõ vtrũq idẽtitas põt fundari sup vnũ in suba cuiuslz gñis: ⁊ silr eq̃litas ⁊ similitudo: hoc enĩ mõ oẽ ens oĩ enti cõparatũ est idẽ vl' diuersũ: sile vel dissimile: equale vel inequale. 10. metaphy. Tex. cõ. 10.

ℂ Actiua vo ⁊ passiua fm potẽtiaz actiuaz ⁊ passiuã: sũt ⁊ actiões potẽtiarũ: vt calefactiuũ ⁊ calefactibile: q2 põt ⁊ iterũ calefaciẽs ad id qõ calefit: ⁊ secans ad id qõ secat tanq̃ agentia. Questio. XIIII.

Qeritur Utrũ scds modus relonis sit bñ assignat°. Uĩ q nõ: nã relatiuũ nõ est fũdamẽtũ relonis: sz po^a actiua ⁊ passiua referunt. g relo nõ fundat sup po^{am} actiuã ⁊ passiuã. pbat maior: q2 cũ relatiuũ sit relatiuũ relone eẽt pcessus in ifi^m in relonib° si relo sup relatiua fundat. mi. pz: q2 po^a actiua refert ad passiuã. Arguit pmo

ℂ P. Idẽ nõ põt referri p se ad diuersa: sz si fz po^{am} actiuã aliqd dicat relatiue h erit ad ɔtrĩ fz po^{am} passiuã: cũ g po^a actiua p se referat ad agẽ: seqt q idẽ p se dicet ad duo. s. ad ipz agẽ: ⁊ ad po^{am} passiuã. Secando.

Tex. cõ. 20. Ad qõnẽ fm mẽtẽ ppriam Ad primum Uide Scotũ 4. dĩ. 6. q. 12. ⁊ in p. d. 19. — ℂ Contra Philosophus hic in litera.

Rñdeo q modus ẽ bñ assignat°. ℂ Ad p^m i opp^m dico: q ma. ẽ dubia: q2 relo vĩ posse fũdari sup aliã relonẽ: ⁊ p ɔñs sup relatiuũ: sic pportionalitas sup pportionẽ: nec tñ eẽt tũc pcessus in ifi^m: q2 erit deuenire ad aliq̃ p^{us} relonẽ: cui° fũdamẽtũ nõ erit alia relo: nec p ɔñs relatiuũ.

Actiua ⁊ passiua potẽtia duplr possũt accipi. — ℂ Alr põt dici data maiori: q po^a actia ⁊ passiua 2^r pñt accipi: vno° circũscripta relone potẽtialitatis: alio° icludẽdo ipsam. p mõ nõ sũt actu relatiua: ⁊ vt sic fũdãt relones scdi modi. 2do sũt relatia actu: ⁊ tũc nõ fũdãt: sz sũt qd cõpo^m ex fundamẽto ⁊ relone.

Ad secundũ — ℂ Ad 2^m dĩ: q sic fuit dictũ iã idẽ referri ad plã p se p ipõsc ẽ: sz p se nõ p/mõ est icõueniẽs. Sic ẽ i pposito: qa potẽtia actiua refert p se p ad potẽtiã passiuã tñ: sed ad ipsum agere per se: sed non primo.

ℂ Alia vo vt mẽsurabile ad mẽsurã: ⁊ scibile ad sciaz: ⁊ sensibile ad sensuz. Qõ XV.

Arguit pmo — Qerit Utrũ terti° modus sit bñ assignat°. Uĩ q nõ: nã ambo relatiua sũt eiusdẽ gñis: alioqn relo eẽt duo generalissima: sz relatiua dicta 3° mõ nõ sunt in eodẽ gñe. g nihil refert fz istũ modũ mi.

Tex. cõ. 22. — pbat ex. 10. h° ca. 9. vbi dĩ: q iter relatiua nõ ẽ mediũ: q2 nõ sũt i eodẽ gñe: ⁊ ponit ex^m de scia ⁊ scibili: q̃ sũt relatiua 3° mõ: sic pz.

Secando. — ℂ P. Oẽ qõ hz eẽ in gñe relonis pprĩũ illi° eẽ/est eẽ ad aliõ: siue sit ɔcretũ denoiatiuũ: siue sit foʒa: sz eẽ scibile nõ est ad aliud se hẽe: q2 nõ depẽdet ad sciam. g scibile nõ est in gñe relationis.

Tex. cõ. 20. Ad qõnẽ fm mentẽ ppriã Ad primum — ℂ Contra. Philosophus hic in litera.

Rñdeo dicẽdo q modus ẽ bñ assignat°. ℂ Ad p^m in oppositũ dõm: q mi. est falsa. Ad pbõnẽ dõz: q Phs in. 10. h° logt de gñe phy. q̃le est idẽ iter

Sex° duplex — opposita: q̃ hñt adiuicẽ trãsmutationem: vbi pus aliqd mutat ad mediũ q̃ ad extremũ: ⁊ iõ talia opposita hñt mediũ: relatiua aũt nõ sunt talia opposita: q̃ adinuicem hñt trãsmutationẽ: ⁊ iõ carẽt medio: nec sũt in eodẽ gñe phy. sz h nõ obstãte sũt in eodẽ gñe logico: de q̃ nũc est sermo.

Ad secundũ Scia ⁊ scibile pñt duplr accipi. A. i. aiam. — ℂ Ad 2^m dõz ad mino. q scibile ⁊ scia pñt accipi duplr. s. vniformiter: vt ambo i actu: vl' ambo in po^a: pñt 2° mõ accipi difformiter: puta vnũ in actu: alterũ in po^a: p mõ hñt mutuã depẽdẽtiã: sic relatia aliorũ modorũ: ⁊ sic eẽ scibile est ad aliõ se hẽre: ⁊ cõ: nã scibile vt scibile est fz se: ⁊ eẽntialr refert ad sciaz in po^a: nec accidis

scibili:

scibili: ꝙ sciaꝛ in po^a: nā scibile nō e[st] ... nisi q2 eius pōt eē scia: q2 si eēt scibile: ⁊ ei^9 nō eēt scia: ī po^a eēt scibile ⁊ nō scibile: ⁊ iō ī rōne ei^9 icludiꝛ scia ī po^a: sic suū ꝑ se corre^m: vt nō solū scia depēdeat a scibili: sȝ ēt eͦ. Silr ē de scia ī actu ⁊ scibili ī actu. 2° aūt mō accipiēdo ipȝ nō hȝ mutuā depēdētiā: nā scibile ī po^a nō depēdet a scia ī actu: q2 ꝓt eē scibile ī po^a: aū^9 nō erit scia ī actu. ℂ Contra quō ġ ille modus distinguiꝛ ab alijs duob^9 supradictis: nā Ph̄s ꝑ h̄ distīguit istū modū ab illis: q2 ī illis ē mutua depēdētia: ī isto aūt nō. ℂ Rn̄^o ꝙ ī illo 3° mō ē sic̄ ī alijs mutua depēdētia: sȝ nō ē mutua depēdētia realis: sȝ ī vno extremo ē realis ⁊ ī alio rōnis: scia.n. realr refert ad scibile: scibile aūt ad sciaȝ fȝ rōnē: ē igiꝛ dīa: q2 in p̄mis duob^9 est oīno mutua depēdētia realis: in 3° nō: ⁊ ꝓꝑ h̄ dr̄: ꝙ relatio īter deū ⁊ creaturā est in 3° mō: q̄tenus creatura ad deū realiter referꝛ: deus aūt ad creaturam non nisi fm rationem.

A.l. ipse non habent.

Distinctio et conueniētia tertij modi relatiuorum cum alijs.

ℂ Scdm̄ numerū qdē igiꝛ ⁊ potētiā dcā ad aliqd oīa sūt ad aliqd: eo ꝙ ipsuȝ qd̄ est alterius diciꝛ: ipsum quidē: sed nō eo ꝙ aliud ad id: mensurabile v̄o ⁊ scibile: ⁊ itellectuale: eo ꝙ aliud ad ipsuȝ dicitur ad aliquid dicuntur ⁊c̄. Questio. XVI.

Arguiꝛ p̄mo

Queriꝛ Utr̄ 3^9 modus distīguiꝛ a duob^9 p̄mis. Arguiꝛ p̄ ꝙ nō: ⁊ sp̄aliter ꝙ nō a p̄ mō: nā mēsura ⁊ mēsuratū referūꝛ 3° mō: referunꝛ ēt p̄ mō. ġ 3^9 modus nō distinguiꝛ a p̄. ꝓbō minorē: q2 ɔtinēs ē mēsura ɔtēti: ⁊ duplū mēsuraꝛ dimidio: q̄ sūt relatiua p̄^i modi. ġ ⁊c̄. ℂ P̄. Q2 nō distinguaꝛ a 2° arguiꝛ sic: nā sensus ⁊ sensibile ponūꝛ relatiua tertij modi: sȝ sensus ⁊ sensibile referūꝛ fȝ po^m actiuā ⁊ passiuā: q2 se hn̄t: sic̄ mouēs ⁊ motū ex 4° h^9 vbi dī. ꝙ sensibile ē motiuū sensus: ⁊ mouēs ē p̄us moto. ġ sensus ⁊ sensibile referūꝛ 2° mō: ⁊ ꝑ ɔn̄s terti^9 nō distīguiꝛ a 2°. ℂ Cōfirmaꝛ: q2 sensus ē in po^a passiua 2° de aīa. ġ fundat relōnē 2^i mōi: sensus etiā poniꝛ relatiuū tertij mōi. ġ ⁊c̄. ℂ P̄. Scia ē ꝑ se in gn̄e q̄litatis. ġ nō referꝛ ad scibile: vt dī hic ī lr̄a. ɔn̄a pȝ: q2 q̄litas cū sit absolutū nō depēdet fm se ad aliud.

Secundo.

Tex. cō. 25.

Tex. cō. 51. ⁊ infra.

Tertio.

ℂ Contra. Philosophus hic in litera.

Tex. cō. 20.

Ad qōnē fm mētē Tho.

Mēsura duplex.

Rn̄deo. Dic ē vn^9 modus dicēdi: q fuit tractat^9 supra exponēdo lr̄aȝ: ꝙ ille 3^9 modus sic distinguiꝛ a p̄: nā mēsura ē duplex: q̄dā q̄titatiua: ⁊ illa ꝑtinet ad p̄^m modū: q̄dā ꝑfectiōis: ⁊ illa ꝑtinet ad 3^m modū: alr̄ nō differet a p̄: sic itelligēdo: ꝙ ī p̄ mō relatiua se hn̄t: sic̄ excedēs ⁊ excessuȝ: ita ꝙ excessuȝ aliq̄tiēs sūptū reddit ipȝ correlatiuū: qd̄ ē excedēs. Addiꝛ ēt: ꝙ mēsura ꝑfectiōis q̄ ꝑtinet ad 3^m modū fundaꝛ sup eēntiā oēȝ: q̄tenus oīs eēn^a ē sensibilis vel scibilis potēs actiue mēsurare sensuȝ vel sciaȝ. Sȝ mēsurari passiue fundaꝛ sup ipȝ hītū sciētificū: q ē de gn̄e q̄litatis. ℂ Cōtra p̄^m dictū arguiꝛ sic: tū q2 nō oē ɔtētū mēsurat ɔtinēs q̄titat le, vt pȝ de q̄buſdā nūeris: nā q̄nari^9 nō mēsuraꝛ q̄ternario: sȝ ɔtineat ipȝ. ġ excedēs ⁊ excessuȝ nō se hn̄t p̄ mō: vt dicebaꝛ. ℂ P̄. Tp̄s mēsurat motū mēsura q̄titatiua ꝑtinēte ad p̄^m modū: tn̄ tp̄s nō excedit motū: nec aliquotiens sumptū reddit ipȝ: si mot^9 sit īfinit^9 fȝ viā Ph̄i. ℂ Contra illud: qd̄ addiꝛ appropriādo istū modū obiecto ⁊ hītui cognitiuo: arguiꝛ: nā ī oī gn̄e ē aliqd p̄^m: qd̄ ē mēsura oīuȝ ī illo gn̄e ex. 10. h^9. ġ circūscripto oī alio hītu de gn̄e q̄litatis ē aliqd ī gn̄e subē: qd̄ mēsurat eēntiā oīuȝ illi^9 gn̄is: silr̄ ē ī alijs gn̄ib^9. ℂ Dōȝ ġ alr̄: ꝙ 3^9 modus distinguiꝛ sic a p̄: q2 relōnes p̄^i modi fundanꝛ ꝑcise supra rē de gn̄e q̄titatis: relōnes v̄o 2^i modi fūdanꝛ sup rē de gn̄e actionis ⁊ passiōis: ⁊ sup p̄n^a agēdi ⁊ patiēdi: q̄ p̄nt eē ī mltis gn̄ib^9: ⁊ nō solū de gn̄e subē: nā oēs forē p̄nt eē actiue: ꝓpterea q̄titas ⁊ forā relatiua: relōnes aūt tertij modi fundanꝛ in oī re cuiuscūq3 gn̄is: ēt sup ideā in mēte dīna ꝓ q̄̄to est mēsura ⁊ ꝑfectio ideati: p̄nt ēt fundari sup res diuersorū gn̄erū ꝓ q̄̄to oēs res cuiuscūq3 gn̄is est intelligibilis ⁊ scibilis: ⁊ pōt mēsurare hītū cognitiuū: q est d̄ gn̄e q̄litatis. Pȝ ġ ex dictis quō 3^9 modus distinguiꝛ a duob^9 p̄mis: nā nō distinguiꝛ ab eis ꝑ mutuā depēdentiā: vl̄ nō mutuā: vt dc̄m ē: sȝ ꝑ fundamēta: q2 p̄m^9 modus fundaꝛ ꝑcise sup rē de gn̄e q̄titatis. Scd̄s aūt sup rē de gn̄e actiōis ⁊ passiōis: vel sup p̄n^a agēdi vl̄ patiēdi: q̄ sūt po^a actiua vl̄ passiua. 3^9 v̄o sup re cuiuscūq3 gn̄is: ꝓ q̄̄to in oī gn̄e est dare vnū p̄^m: qd̄ est mēsura oīuȝ aliorū: pōt ēt fundari sup res diuersoꝝ gn̄eꝝ mō p̄exposito.

Vide in q̄sto d. 48. q. 1. de mēsura duplici.

Tex. com. 2. ⁊ infra.

Opio ppria. Cōsidera in finā supra.

q. 13. ad finē. Que forme actiue ⁊ q̄ nō.

Unde quid distinguiꝛ tertius modus a p̄° ⁊ 2°. Et vide infidelē 13. q. quo.

Sed est vnū dubiū: q̄lr scia mēsureꝛ a scibili. Ubi est sciēdū: ꝙ scia est duplex: q̄dā speculatiua: q̄dam practica: practica ēt est duplex: vt dictū fuit in p̄ lib. ⁊ ēt hī 3° de aīa ca. de mouēte: q̄dā ordinatiua ipsi^9 opari: ⁊ hec ē p̄ctica vl̄is: q̄dā ē opatiua imediate: ⁊ hec ē p̄ctica ꝑticularis: puta scia artificialis loquēdo de scia practica ⁊ speculatiua p̄ mō ipȝ scibile mēsurat sciaȝ: ꝓ q̄̄to talis scia causaꝛ a reb^9: sed loquēdo de scia opatiua ibi ipsum scibile hȝ rōnē mēsurabilis: ⁊ ipsa scia rōnē mensure ex eo: ꝙ artificialia cāntꝛ a scia practica: q̄ est ars: vt dictuȝ fuit tertio hui^9: ⁊ supra in eodē q̄nto ca. de cā: hoc mō se hn̄t oīa nāliā ad sciaȝ dei: sicut artificialia ad sciam nostrā: q2 sciētia dei est causa rerum sicut mensura.

Scia duplex. Scia practica duplex.

Tex. cō. 86. ⁊ infra.

Ad primū in opp^m pȝ ex dcīs ꝙ mēsura ⁊ mensuratū alr̄ se hn̄t ī p̄ q̄ ī 3°. ℂ Ad 2^m dōȝ: ꝙ sensus est equocus ad ipaȝ potētiā nālē sensitiuā ⁊ ad ipȝ actū sentiēdi: sensus p̄ fundat relōnē scdi modi: ⁊ sic ꝓcedit rō ad oppo^m ⁊ sua ɔfirmatio: sic eni est po^a passiua: sensus aūt 2° mō fundat relōnē tertij modi: silr intelligēdū est de itellu: ⁊ sic sensus mēsuraꝛ a sensibili: ⁊ intells ab itelligibili. ℂ Ad aliud ɔcedo: ꝙ scia est in gn̄e q̄litatis: ⁊ nō ꝑ se in gn̄e relōnis: q2 diuersoꝝ generꝝ ⁊ nō ⁊c̄. nihilomin^9 tn̄ scia q̄ est hitus est ꝓximū fundamētū relōnis tertij modi: ⁊ sic ē in gn̄e relōnis denoīatiue: sicut quaternarius qui est de genere q̄titatis fundat duplicitatem: que est in genere relationis.

Ad primum. Ad secūdum. Sēsus ⁊ itellectus duplex.

Ad tertium. Vid Sco. in p̄dicamē. ca. de q̄litate: ⁊ 13. q. quo.

ℂ Nō est aūt itellectio ad hec: cui^9 est itell's: bis.n. idē dictū vtriq3 erit: silr aūt ⁊ alicuius visus est visus ⁊ nō cui^9 est visus: q̄uis h̄ verū sit dicere: sȝ ad calorē aut ad aliqd tale: illo v̄o mō bis idē diceret ⁊c̄. Qō. XVII

Arguiꝛ p̄mo

Queriꝛ Utrū idē referaꝛ ad duo vel ad plā ꝑ se. Ur̄ q sic: nā idē cōtinēs dī ad mlta ɔtēta: sic̄ vn^9 numerus cōtinet mltos: silr vna po^a actiua referꝛ ꝑ se ad ipȝ agē: ⁊ ad po^m passiuā: silr idē pr̄ dī ꝑ se ad plēs filios. ℂ P̄. Ad q̄cq̄d depēdet vl̄ referꝛ genus: ad idē depēdet vl̄ referꝛ spēs. ġ spēs referꝛ ad suū ꝓpriū correlatiuū: ⁊ ad correlatiuū gn̄is: ⁊ ad vtrūq3 ꝑ se. Ex^m duplū: qd̄ est spēs multiplicis referꝛ ad suū submultiplex: qd̄ est correlatiuū multiplicis: ⁊ ad dimidiū: qd̄ est ꝓpriū correlatiuū. ℂ P̄. Spēs ꝑ se referꝛ ad genus fȝ Porphyriū: sȝ spēs ꝑ se referꝛ ad idiuidua. ġ idē ꝑ se referꝛ ad plā. ꝓbō minorē. spēs ꝑ idiuidua diffiniꝛ cū dī spēs est: qd̄ p̄dicaꝛ de plibus differētib^9 numero. l. de indiuiduis: q̄ro vel idiuidua ponunꝛ in diffōne spēi: sicut genus: vel sicut subm: vel sicut correlatiuum nō vt genus vel subm. patet ergo sicut correlatiuum.

Vide in p̄dicamētis Sco ī hāc opi.

Secundo.

Tertio.

Contra. q2 tunc idem bis diceret: qd̄ Ph̄s hȝ pro inconuenienti hic in litera.

In oppositū Tex. cō. 20.

Rñdeo. In ista qõne: p̈ pmitã vnã distõnẽ. 2° oñ/dã triplicẽ conclusionem.

Aliquid conuenire alicui contingit dupliciter.

Quãtũ ad p̈m sciẽdũ: q̈ aliqd ꝯuenire alicui cõpetit 2r: vno° p se p̈. alio° p se nõ p̈. Jllõ ꝯpetit alicui p se p̈: qõ cõpetit ei p suã spẽz ꝛ ppriã rõnẽ specificã. Sz illõ cõpetit alicui p se nõ p̈: qõ cõpetit sibi p cãz i se: nõ tñ ppriã rõnẽ specificã: ꝛ hinc est: q̈ illud qõ inest p se ꝛ p̈ciest adeq̃te: ꝛ fz q̈ ipz: nõ ãt qõ iest p se nõ p̈. Exm̃ p̈mi habere tres inest sic triãgulo. exemplũ scdi: habere tres inest sic isocheli.

Prima ꝯclõ relatiua ad qõnem.

Quãtũ ad 2m sit ista p̈a ꝯ. Jmpoĺe est idẽ referri ad plã p se p̈. Hãc oñdo sic. qr si sic. g̈ vna relõ est ẽẽntialr pl̃es. ꝯñs est falsũz. g̈ ꝛ añs. pbõ ꝯñe: qr nõ ẽ eadẽ hitudo p se p̈ ad plã: sz relõ ẽ hitudo fz se. g̈ relõ q̃ eẽt rõ referẽdi vnũ ad plã p se p̈: eẽt nẽcio pl̃es ẽẽntialiter. ¶ Dices: q̈ essent pl̃es relõnes. ita q̈ refeř ad plã distictis ꝛ pp̃ijs relõnib9: ꝛ ad qõlz p se p̈. Cõtra: qr vnũ relatiuũ ẽ vnica relõne relatiuũ: sic vnũ albũ ẽ vnica albedine albũ. g̈ si penes pl̃es tales relõnes iã nõ erit idẽ relatiuũ: nisi mãlr ꝛ subiiue. ¶ P̈. Ad p̈ncipale: qr si sic: tũc idẽ hiet pl̃es diffõnes ppas. ꝯñs est falsũz. g̈ ꝛ añs.

Euasio.

pbõ ꝯñe: qr ẽt p vtrũqz correlatiuũ eq̃ p̈ diffiniret: nam fz Porphy. i relatiuis opz i vtroꝝqz rõnib9 vtrisqz vti. falsitas ꝯñtis ẽ euidẽs: ꝛ pbař: qr tũc posset cog̃sci p vnã diffõnẽ: ꝛ nõ cog̃sci p aliã. ¶ P̈. Si sic. vĺ idẽ relatiuũ ẽ plã relatiua: vĺ idẽ siĺ erit ꝛ nõ erit. ꝯñs ẽ euidẽter falsũz q̃ñ ad vtrãqz ptẽ. pbõ ꝯñe dcř q̈: c. referař ad. a. ꝛ ad b. ad vtrũqz p se p̈: tũc destructo. a. põt referri ad. b. ꝛ destructo. b. ad. a. qr g̈ correlatiua siĺ sũt ꝛ ñ sũt: vĺ dabis q̈ ipz. c. ẽ duo relatia: vĺ q̈ dstructo. a. siĺ ẽ ꝛ nõ ẽ: nã dstruetur destructo. a. ꝛ mãebit manẽte. b.

Ca. de specie

2° conclusio.

¶ 2a ꝯ sit ista: nõ ẽ ipoĺe idẽ referri ad plã p se ñ p̈. Hoc appet p duo vltia argta posita i pede: nã ad dimim referř duplũ p se p̈: vt ppriũ cõrelatiuũ: sz ad correlatiuũ sui gñis. s. ad submultiplex referř p se nõ p̈: silr spẽs refeř p̈ ad gen9: vt ad p̈m correlatiuũ: sz ad idiuidua p se ñ p̈: sic g̈ itelĺnda ẽ ista ꝯ: q̈ idẽ p̈t referri ad diuersa ñ p̈: qr p̈ ꝛ p se ad correlatiuũ ppriũ: ꝛ p se ñ p̈ ad cõrelatiuũ sui gñis: vĺ ad aliqõ aliõ.

3° conclusio.

¶ 3a ꝯ sit ista: qñ refeř idẽ ad duo: ad vnũ p se p̈: ꝛ ad aliõ p se nõ p̈: posito illo ad qõ refeř p se p̈ nẽcĺo ponit correlatiuũ p se ñ p̈: nõ tñ ẽ nẽciũ ex°: sz põt eẽ p se correlatiuũ sine p̈ correlatio. Hãc oñdo sic: qr si nõ. g̈ vnũ extremũ correlatiuũ siĺ ẽ ꝛ nõ ẽ. ꝯñs ẽ falsũz. g̈ ꝛ añs. pbõ ꝯñe. correlatiua siĺ sũt ꝛ nõ sũt: referař g̈. a. ad. b. p se p̈: puta duplũ ad dimidiũ: ꝛ ad. c. p se nõ p̈. puta ad submultiplex: tũc exñte. b. i. dimidio: nẽcio ẽ. a. i. duplũ: x° ẽ p se p̈ correlatiuũ: sz destructo. c. i. submultiplici: qõ ẽ p se correlatiuũ: dupli ꝛ ñ p̈m dstruiř. a. i. duplũ. si g̈. b. i. dimim posset eẽ ñ exñte. c. i. submltiplici siĺ eẽt ꝛ ñ eẽt ipz. a. i. duplũ. qr eẽt ad eẽ dimidiũ: ꝛ destrueretur p se ad destructionẽ p se correlatiui: qõ est submltiplex: ꝛ iõ nõ p̈t eẽ. b. destructo. c. verũtñ: qr ipz. c. i. submltiplex: qõ ẽ p se cõrelatiuũ ponit tñ eẽ gñis: ꝛ ñ ponit nẽcio aliqd posteri9 ipo gñe: iõ ipz. c. i. submultiplex: qõ ẽ p se correlatiuũ põt eẽ non existẽte. b. idest dimidio: qõ est primum correlatiuum.

Ex hoc fit qr destructo submultiplici destruiř multiplex: qõ est p se p̈mo correlatiuũ eius ꝛ dstructo mltiplici destruiř duplum: quod sit gen9 eius: igiř a p̈° ad vltimum ꝛc.

Ad primum

Ad primũ in oppom de ꝯtinẽte ꝛ ꝯtẽto: ꝛ de po° actiua i cõparatiõe ad passiuã ꝛ agẽ: ꝛ de pr̃e dcõ ad pl̃es filios: pz ex hĩs: q̃ dcã sũt supius: nã ꝯtines: lz sit idẽ mãlr: ꝛ subiiue ad plã ꝯtẽta: ad q̃ referř p se p̈cẽ tñ plã ꝯtinẽtia foiaĺr: nã pp̃ijs ꝛ distictis relõnib9 ꝯtinẽtie referř ad qõlz illoꝝ. Silr hõz ẽ de pr̃e dcõ ad pl̃es filios: de po° aũt actiua dcm̃ ẽ: q̈ referř ad po°3 passiuã p se p̈: sz ad agẽ p se nõ p̈: ꝛ h nõ ẽ incõueniẽs: vt pz ex 2a ꝯne. ¶ Ad aliõ p idẽ: nã vt pz ex p̈dictis: spẽs referř p se p̈ ad suũ ppriũ correlatiuũ: vt duplũ ad dimidiũ: sz referř ad correlatiuũ sui gñis p se nõ p̈: sz ad multiplex.

Actiua potẽtia ad passiuã p se p̈mo ad agere p se nõ p̈mo refertur

Ad secundũ

Ad tertium. Ad illõ i oppositum.

¶ Ad 3m dõz p idẽ: q̈ spẽs referř p se p̈ ad gen9: sz ad iduidua p se nõ p̈. ¶ Ad aliõ in oppom de Pho dõz: q̈ si itelĺs p se eq̃ p̈ diceret ad itelligẽtẽ: ꝛ ad itelligibile idẽ his diceret: vel dato q̈ referař ad vtrũqz: nõ tñ eq̃ p̈: vel nõ relõne eiusdẽ gñis: nã respect9 q̃ accñs depẽdet ad subz ẽ respect9 extrisecus adueniẽs: vt dĩ in 7° h9 nec ẽ respect9 de gñe relõnis fz se. ¶ Et hec de 5° meta.

Vide alias i quo. q. 13. M. prima.

¶ Qm̃ ṽo physica scia ẽ circa gen9 qõdã entis: nã circa talẽ est substãtiã in qua est principiũ mot9 ꝛ stat9 in ea palã: qr nec actiua: nec factiua est: factiuarũ eniz in faciẽte principiũ: aut itelĺs: aut ars: aut potẽtia quedã: actiuarũ ṽo q̃ in agẽte p heresis: idẽ eni agibile ꝛ eligibile ꝛc.

Libri Sexti. Qõ. I.

Circa librũ 6m metaphysice. Queriř p̈. Utrũ scia practica sortiař sui eẽ practicũ ex ordine ad finez: q̃ est praxis: vel ex obto. ¶ Uř q̈ ex fine: nã 3° de aĩa dĩ: q̈ itelĺs extẽsione fit practic9: ꝛ differt a speculatiuo fine. ¶ P̈. Prio h9 dĩ: q̈ practica ẽ min9 nobilis q̃ speculatiua: qr ẽ gr̃a vsus: h aũt argm nõ valeret: nisi vsus eẽt p se finis practici hitus. ¶ P̈. 2° huius dĩ: q̈ finis speculatiue est veritas: practice ṽo opus.

Vide Sco. in plogo primi q. vltima. Tãgiř õ multiplici fine scientie: quere istos parisien/ses.

Argũř p̈mo Secundo.

Tex. cõ 49.

In phemio. Tertio.

Contra. Phs hic in litera: qui distinguit sciaz practicã tã actiuã q̃ factiuã: a speculatiua penes obiectum vel subiectum.

Vide Cõmẽ. hic cõ. 1. ad finẽ ad ppositum.

Tex. cõ. 3. Tex. cõ. 1.

Respondeo. Jn ista qõne p̈mo aliq̃ supponẽtur. 2° ad questionem dicetur.

Ari. p̈mo. q. 1.

Quãtũ ad p̈m opz hic supponere aliq̃ q̃ i p̈ lib. sunt oñsa i plogo h9: ꝛ ẽt in 5°. ¶ Primũ est: qd sit praxis. ¶ Scdz ẽ: q̈ duplex ẽ finis. s. finis gr̃a cui9: ꝛ finis quo: de quo dcm̃ est i 5° lib. ¶ Silr 3°: q̈ extensio: q̃ scia practica extẽdiř ad praxim: stat in duplici relõne: vel respectu aptitudinali. s. in respectu p̈oritatis nãlis: ꝛ i respectu ꝯformitatis. ¶ Quarto opz p̈supponere q̈ scia causař ab obto ꝛ a po° mediãte actu: vt a duabus causis partialib9 integrãtibus vnã totalem cãm effectiuam.

Finis duplex.

A qb9 scientia causatur.

Quãtũ ad 2m ẽ vna opio: q̃ dič q̈ illõ a q̃ scia dičiř practica ẽ finis: q ẽ ipa praxis. Pro q̃ opione arguiř p auctates positas i pede. ¶ P̈. Per rõnẽ sic. scia ñ dĩ practica ex obto. g̈ ex fine. ꝯña ẽ euidens. pbõ añtis 2r. p̈: qr itelĺs extẽsiõe fit p̈cticus 3° de aia: qõ nõ ẽ verũ: nisi de eodẽ itellu p̈us speculatiuo: ꝛ postea extẽso ad op9. g̈ circa idẽ obz põt esse ꝯsideratio speculatiua ꝛ p̈ctica: ꝛ p ꝯñs nõ erit p̈ctica ex obto. ¶ 2° sic. qr medicina diuidiř in p̈cticã ꝛ speculatiuã: ꝛ tñ ipsa ẽ de aliq̃ eodẽ subto sic: vel sic accepta. s. de sanitate vel corpe sanabili. ¶ Ali9 doctor p eadẽ opione arguit sic: rõ q̃dditatiua rei accipiř a p se cãis ei9: ex qb9 hz eẽ p se ꝛ ẽẽntialr sz finis p se notitie p̈ctice ẽ p se cã ei9. g̈ rõ q̃dditatiua notitie practice accipiř a p se fine ei9: q est opus seu praxis ex 2° h9. ¶ P̈. Notitia practica ẽ illa: q̃ ꝯformiter se hz appetitui recto ex 6° ethi. g̈ rõ notitie practice accipitur ex appetitu recto: sic ex regula: appetit9 rectus est appetitus finis: vt intẽti ꝛ amati. ¶ Cõtra istã opionẽ arguiř. sic: si scia dĩ practica pp extẽsionẽ ad finẽ: q̃ro: aut pp̃ter extẽsionẽ actualẽ: aut aptitudinalẽ: nõ pp actualem: qr tũc eadẽ scia aliqñ esset practica: aliqñ nõ: cũ aliqñ extẽdař: aliqñ nõ: ꝛ tũz qr faber nõ intẽdens opari: vel nõ operans actu nõ hẽret cognitionẽ practicã: qõ est falsum. g̈ erit practica pp extẽsionẽ aptitudinalẽ: nũc sic: nũq̃ aptitudo conuenit vni nãe: ꝛ repugnat alteri: nisi pp aliqõ absolutũ in tali nã itrinsecũ: qr n. hec nã est talis: iõ ꝯuenit sibi

Arĩ. scdm Henri. opio quo. 8. q. 1.

Ar: oẽs ponũt vel ex obiecto vel ex fine.

Tex. cõ. 49.

Joãnes Rodiron. Posset confirmari p auĩ cẽ. 6. meta. qr notitia p fine ẽ nobilissima Ca. 3.

Extẽsio duplex.

Vide Scotũ in plogo p̈mi similiter in ista mã: vide eu ã in quo. q. 2.

nit sibi

nit sibi talis aptitudo.ḡ psupponit in ipsa scia aliq̃ ɔdi-
tio intrinseca:ppter quā ɔuenit sibi aptitudo talis:ista āt ɔdō
scie est ab aliq̃ cā ei⁹ potē:cāe aūt potēs ei⁹ sunt itells ꝛ
obꝫ.ḡ practicū eē ɔuenit scie ab obto: ꝛ ab itellu:nō ḡ a
fine. ℂ Cōtra:qꝛ finis ē cā pª fꝫ Aui.6º meta.ḡ a fine ht
scia eē talis nāe:vt ei ɔueniat talis aptitudo. ℂ Rñdeo
finis nō ē cā nisi inq̃ztm amat⁹ ꝛ desiderat⁹ mouet efficiēs
ad agēdū:aptitudo aūt dcā ɔuēit scie:siue finis sit ama
tus:siue nō:nā pōt eē in itellu dicta scia:q̃lircūqꝫ volun
tas se hēat:ꝫ si volūtas p īpoīe nō eēt ɔiūcta itellectui.
Expl̃m.scia scribēdi adhuc ē practica:siue volūtas amet
opus:siue nō:talis ḡ aptitudo nō ɔuenit scie a fine tāq̃
a finali cā:qꝛ nihil ē ab aliq̃ cā illa cā non cāte. ℂ Di-
ces q̄ finis ē apt⁹ nat⁹ amari anq̃ aptitudo ista isit scie
practice:ita q̄ illa practicabilitas est a fine:nō vt ama-
tus:ꝫ vt amabilis. ℂ Cōtra effect⁹ nō hꝫ a cā aliqd an-
q̃ā ipsa est apta nata cāre nisi actu causet:sed finis vt
amabilis tm̄ ē in aptitudie cāndi.ḡ nō cāt aliqd nisi vt
actu amat⁹ mouet efficiēs ad agēdū. ℂ P̄.Ad pncipa-
le sic.Si finis facit sciaꝫ eēt practicā:vl h̄ est vt elicit⁹
est:ꝛ hit⁹ in re ext̃:vel vt ē cognit⁹:vel vt ē itēt⁹:nō vt eli
cit⁹ ꝛ hit⁹ iā in re ext̃:qꝛ sic est posterior scia:ꝛ effect⁹ ei⁹
aliq̃ mō:effect⁹ aūt nō distinguit:nec specificat suā cāꝫ.
si vt cognit⁹:hī ppositū:qꝛ sic hꝫ rōnē obti.si aūt vt in-
tēt⁹:h̄ iā iprobatū est:qꝛ nālr anq̃ finis itēdat:iā scia
est talis.s.p̄ctica:nec rōnes hui⁹ opionis cogunt. ℂ Ad
auctē tertij d aia dōꝫ:q̄ logr̃ d fine vt cognito:nā itells
rōcināς pp aliqd rōcinat̃ pp finē cognitum:q̄ sumit̃ pn
cipiū dei-rationis practice:sic aūt finis hꝫ rōnem obti.
ℂ Ad aliō de pº meta⁽ᶜ⁾ dōꝫ:q̄ practica nō est grã vsus:
vt p se finis:hꝫ tm̄ aliq̃ aptitudinē ad vsuꝫ:fꝫ q̄ vsus ē
p se obꝫ ei⁹:vel aliqd v̄tualr icludēs vsuꝫ:q̃le p̄hs non
posuit aliqd ens:nisi ens ad finē:oē āt tale obꝫ est igno-
bili⁹ obto speculabili:ꝛ iō talis ordo ad praxim arguit
ignobilitatē practice re⁹ speculatiue. ℂ Ad aliud de zº
meta⁽ᶜ⁾ dōꝫ:q̄ speculatiua ꝛ p̄ctica hn̄t diuersos fines:
loquēdo ēt de p se fine intra gen⁹ cognitiui:illi fines nō
p distiguūt ipsas:ꝫ pōt distō sciaꝝ est ab obtis. ℂ Ad
pmā rōnē nego añs:cū pbat̃:q̄ itells extēsiōe sit pra-
cticus:dico q̄ itells speculatiu⁹ ꝛ practic⁹ non sūt circa
idē obm:nec itells speculatiu⁹ q̃cūqꝫ extēsione sit pra-
cticus.Arꝫ.aūt ponit tres gradus intellc:quoꝝ pm⁹ est
ɔsiderare tm̄ speculabilia.scđs est ɔsiderare agibilia in
vli nō dictādo psequ vel fugere.tertius est iaꝫ psequ vel
fugere:vel dictare psecutionē:vl fugā in pticulari:itells
ḡ extēs in scđo gradu:in q̃ est ipfecte practic⁹ extēdit se
ad tertiū:ꝛ sit pfecte practic⁹ dictādo se velle psequ vel
fugere:ita q̄ illa extēsio est itells ipfecte practici ad cō-
sideratiōnē pfecte practicā:puta ab apphēsione terribi
liū ad dictamē cōpletū de eis pcipiēdo fugā:vel psecu
tionē:dato q̄ ēt intells speculatiu⁹ fiat practic⁹:nō ē ad
ppositū:qꝛ speculatiuū ꝛ practicū sunt dr̃ie accñtales
intells:ꝫ sūt eēntiales scie in cōi:sicut dicetur in sequēti
qōne:ꝛ iō scia speculatiua nō extendit̃:nec sit practica:
ita q̄ ipoīe est circa idē obm eē sciaꝫ practicā ꝛ specula
tiuā. ℂ Ad aliā pbōnē de medicia dōm:q̄ qñ accipit̃
aliqd mediū iter duo extrem:ꝛ q̃zto plus recedit ab vno
extremo:tāto plus accedit ad aliō extremū:nō scia pu-
re speculatiua ꝛ scia pure practica:q̃ imediate nata est
esse ɔformis praxi eliciēde:q̃ est practica pticularis:sūt
q̃dā extrema iter q̃ est media scia practica vlis:q̃.s.non
est nata eē imediate ɔformis praxi eliciēde:ꝛ iō pōt di-
ci aliq̃ mō speculatiua re⁹ scie practice pticularis:q̃ ime
diate dirigit i praxiꝫ eliciēdā:ita in pposito pōt distigui
medicia in theoricā:seu speculatiuā:q̃.s.est de vlib⁹ cau
sis ꝛ curis:ꝛ in practicā:q̃ est de pticularib⁹ ppingoꝛi-

bus praxi:ꝛ fm̄ v̄tatē illa vlis q̃ respectiue dr̄ specula
tiua est practica simplr:qꝛ v̄tualr icludit pticularē:ꝛ est
directiua praxis lꝫ mediate. ℂ Ad pmā rōnē alterius
doctoris reducit̃ ɜcū:nā assūpta maiori addā minoreꝫ
sic:ꝫ finis p se notitie speculatiue est scire.ḡ rō q̃ddita-
tiue notitie speculatiue accipit̃ a p se fine:q̄ est scire:ꝛ nō
ab obto:q̄ nullus sane mētis diceret:ꝛ ipse tꝫ oppositū.
ℂ Ad formā dico:q̄ finis q̃ nō ē cā finalis:ꝫ finis grã
cui⁹:qd est ipꝫ obꝫ est cā finalis:ꝛ ipse est q cāt notitiaꝫ
practicā:nō aūt finis q̃:nisi q̃ten⁹ hꝫ rōneꝫ obti:ꝛ vt est
cognit⁹. ℂ Ad aliud nō valet:nō.n.est itelligēduꝫ:sicut
vl accipe argm̄:q̄ scia practica se hēat ad appetituꝫ re-
ctū ɔformiter passiue:ꝫ se hꝫ ɔformiter actiue:nā hꝫ ra
tionē directiui ꝛ regulatiui:ꝛ iō non valet. ℂ Sꝫ est alia
opio:quā teneo.s.q̄ scia practica sit practica ex obiecto.
Qd pbat̃ auctē p̄hi 6º ethi.vbi distinguit rōcinatiuū
a scientifico penes obm nec̃iuꝫ ꝛ ɔtingēs. ℂ P̄.Tertio
de aia assignat p̄hs obꝫ practicū bonū:nō q̃dcūqꝫ:sed
agibile ꝛ ɔtingēs.ḡ scia est p se practica ex obto:nō ḡ ex
praxi:vt ex fine. ℂ P̄.Arguit̃ rōne sic.Illud a quo scia
practica hꝫ duplicē respectū.s.potitatis nālis:ꝛ ɔformi-
tatis:est illud a quo est scia practica:obm est huiꝰ.ḡ ꝛc.
maior est euidēs:nam eē practicū stat in duplici re⁹:vt
ostēsuꝫ fuit in p hui⁹.minor pꝫ.pmo de ɔformitate:naꝫ
ipsaꝫ hꝫ ab obto:qꝛ obꝫ:vel est rectitudo praxis:vel ali
qd v̄tualr icludēs ipsaꝫ rectitudinē:ꝛ iō.n.ipsi scie practi-
ce est praxis ɔformabilis:vt sit recta:qꝛ scia practica ē
talis obti.Scđo declat̃ minor de re⁹ potitatis:hūc eniꝫ
respectū hꝫ scia practica:nō solū ex rōne potētiaꝝ ordi
nataꝝ nālr:quaten⁹ itells est pōr volūtate:ꝛ praxis est
act⁹ volūtatis elicit⁹ vel iperat⁹:ꝫ hoc hꝫ ab obto:eo q̄
nō semp illa scia ꝛ itellectio pōt est practica:nisi sit dter
minatiua rectitudīs ipsi⁹ praxis foīalr vel v̄tualr:ꝛ hoc
hꝫ ex obto. ℂ Cōfirmat̃:qꝛ a quo res hꝫ eē effectiue ab
illo hꝫ tale eē ppriū:ꝫ scia hꝫ eē effectiue ab obto.ḡ ab
obiecto hꝫ esse:q̄ sit practica:vel speculatiua:non dico
formalr:sed effectiue:prima enim diuisio scientiarum
est ex obiectis.Sic ad questionem.

Ad auctoritates in oppositū rñsūꝫ est rñ-dēdo ad argꝫ pº opionis.

ℂ Quare si oīs scia aut actiua: aut factiua: aut theorica:phica theorica q̃dā ē ꝛc. Q. II

Queritur Utrū practicū ꝛ speculatiuum sint dr̃ie essentiales
scie in cōi.Uidet̃ q̄ nō:qꝛ affirmatio ꝛ ne-
gatio nō sūt dr̃ie eēntiales alicui⁹ positiui:
sed practicū ꝛ speculatiuꝫ se hn̄t sicut affir-
matio ꝛ negatio:nam practicum dicit extēsionē ad pra-
xim:sed speculatiuum negat illam.ergo ꝛc.

Contra p̄hs hic in litera.vbi diuidit sciam pma
diuisione p practicum ꝛ speculatiuuꝫ:sed
pma diuisio videt̃ esse per dr̃ias essentiales.

Rñdeo. Primo premittam vnam distinctioneꝫ.
Scđo ostendā duplicem cōclusionem.

Quantum ad pm̄ dico q̄ practicū ꝛ speculatiuū
duplr pn̄t accipi:vno modo:vt pra-
cticuꝫ accipiat̃ pro esse aptitudinali directiuo:seu p illo
duplici re⁹ aptitudinali:de quo dcm̄ est supra ꝛ specula
tiuū accipiat̃ p negōne illius duplicis respect⁹:seu extē
sibilitatis ad praxim.Alio⁹ pōt accipi practicū:siue pra
xibilitas p rōne q̃dā:siue ɔdōne itrinseca ipsi notitie:
que qdē est sibi rō fundādi talē respectū ꝛ aptitudinē:
speculatiuū aūt vel speculabilitas p illa rōne intrinse-
ca:p q̃ repugnat tali notitie aptitudo:seu respect⁹ apti-
tudialis pdict⁹:ipoīe.n.est aliq̃ aptitudinē ɔuenire vnī

Uide Scot. 3.di.pmi.
A.l.dicto q̄ finis.
A.l.Libra.
A.l.rñdeo.
Finis triplr ɔsiderari pōt.
A potiori rñ a posteriori.
Uirts duplex distinctio pº sciaꝝ ē ab obiecto.
Uide instantiā i Scot.pº hu an.qō. de praxi.
Tres gradus intellectus.
Uide tertio d aia.c.de motiue.
Expositio singularis.
Dr̃ie:simodē practicū ꝛ speculatiuū sunt dr̃ie acciñs ꝛ eēntiales.
Regula nota bilis.
Uide.5.phy. t.c.51.q̄ cū vl hic rōnem alterius extre mi:vt pꝫ ibi exēplo d:ru bro q̄ dr nigru ꝛ respectu albi.vide in q̃rl.q.8.

Coincidūt in scia .i. efficiēs materia finalis q̄ obm habꝫ odo. iste trea istas cāe respe cuū hꝫ:ut vniuersimodr:vt Sco.opus.
Cap.2.
Tex.cō.51.
A.l.practice.
Determiatio duplex.
Esse practicū duplr ɔtingit.
Arguit pmo
Ad qōnē sumentē ɔpariꝫ
Speculatiuū ꝛ practicum pn̄t duplr accipi.

nāe: ꝛ repugnare alteri: nisi rōne alic⁹ ɔdōnis intrinsece.

Scd͛s artic⁹.

Hoc mō loq̄tur Sco. in ꝓlogo ꝓmi. q. de praxi.

Quantum Ad 2ᵐ sit ista ꝓma ɔclo: speculatiuū ꝛ practicū ꝑ mō nō sunt dr̄ie ēentiales scie in cōi. Hanc ostēdo sic. Nullus respectus formalis: vel negatio respectus est dr̄ia ēentialis alicui⁹ absoluti: sed scia est qddā ens absolutū: q2 q̄litas: practicū aūt ꝑ mō dicit formalr̄ respectū: speculatiuū ꝯo negōnē eius. g͛ practicū ꝛ speculatiuū ꝑ mō nō sunt dr̄ie ēentiales scie in cōi.

Cōsidera instantias. 13. q. quoli.

¶ Si queras: qd g͛ erūt: Dōm: ꝙ sūt qdā passiones disiūcte scie in cōi: eo mō quo dicim⁹ par vel ipar esse passiones disiunctas numeri. Sicut. n. numerus est par vel ipar: sic scia est practica vel speculatiua. ¶ 2ᵒ ꝯ sit ista: practicū ꝛ speculatiuū scdo mō dicta sunt dr̄ie essentiales in cōi. Hāc ꝑsuadeo sic. Jlla q̄ faciūt differre ēentialr̄ spēs ɔtentas sub gn̄e: sunt dr̄ie ēentiales eꝝ: sꝫ speculatiuū ꝛ practicū sunt hꝰ 2ᵒ mō dicta respectu scie in cōi. g͛ ⁊c̄. minor pꝫ: q2 ex quo practica: ꝛ speculatiua sunt due spēs ɔtente sub scia in cōi: vt sub gn̄e opꝫ dare dr̄ias ēentiales qbus distinguunt̄: illas voco cōditiones: seu rōnes intrinsecas eaꝝ: ꝑ quas vni conuenit duplex respectus ꝑdictus: ꝛ alteri repugnat.

Considera instātiā in Francisco. dis. 45. cōstātio. q. 3. Ad argu.

Ad argumentum in oppoᵐ dōm: ꝙ practicum: ꝛ speculatiuū ꝑmo mō dicta se hñt sicut affirmatio ꝛ negatio: ꝛ hō mō nō sunt dr̄ie ēentiales: ꝛ tūc argumētū cōcedit̄: ꝛ facit ꝓ ꝓma conclusione. Si aūt practicū ꝛ speculatiuū sumantur scdo mō: vtrūqꝫ est aliqd positiuū: ꝛ tunc argumentum nihil facit: q2 accipit minorem falsam.

¶ Quare tres erūt phīe theorice: mathematica: physica: theologia. Qō. III.

Pōt reduci ad bimembrē vide Mauriciū hybernum in expositiōe Scoti in porphy. q. 1. in 2. articulo.

Queritur Utrū trimembris diuisio speculatiue scie: que est in physicā: mathematicā: ꝛ diuinā sit ɔueniēs. Uidet̄ ꝙ nō: tū q2 diminuta ꝛ insufficiēs: tum q2 supflua. Pro ꝑ⁹ via arguit̄ sic. Logica est scia speculatiua: ꝛ tñ nō ɔtinet̄ sub aliq̄ istarū. pꝫ g͛ ꝙ ista diuisio sit diminuta. ɔñria est euidēs. añs ꝓbat̄: q2 logica nō est circa factibilia: nec circa agibilia: ꝛ ꝑ ɔñs nō ē practica. g͛ speculatiua. ¶ P̄. Ens eq̄lr̄ diuidit̄ in decē gn̄a ex 5ᵒ hui⁹. g͛ cū vnū diuidēs. s. q̄ntitas faciat sciaꝫ spālē: puta mathematicaꝫ eadē rōne ꝛ qōlibet alioꝝ: ꝛ sic erunt plures q̄ꝫ tres. ¶ P̄. Subā corpea facit sciaꝫ spālē. g͛ ꝛ incorporea. g͛ erūt plures q̄ꝫ tres. añs pꝫ: q2 de subā corpea est scia spālis. s. phīca ꝛ nālis: in q̄ cōsiderant̄ ꝓprie passiones eius. ꝓbatio ɔñtie: q2 subā incorpea hꝫ ꝓprietates ꝛ passiones: alias a passionibus entis: sicut ꝛ corporea hꝫ ēt ꝑfectiores passiones: q̄tenᵒ est ens ꝑfecti⁹. g͛ si de subā corpea est scia spālis preter metaphy. multomagis de subā incorpea. ¶ Ex 2ᵒ via arguit̄ sic. metaphy. ɔsiderat qdditates oium entium. g͛ ꝛ oiuꝫ passiones: ꝛ ꝑ ɔñs nulla est alia scia ab illa: q2 superflueret. ɔñtia est euidens. ꝓbatio aūtis pꝫ ꝑ Phm in lr̄a hic in ꝑnᵒ sexti: nulla inqt alia scia rōnem facit de qō qd est subiti: sed ꝑsupponit qō qd est sui subti: vel. s. ex sensu: vel accipit aliunde. ¶ P̄. De q̄ntitate non tm̄ tractat mathematicus: sed ēt metaphy. ꝛ nālis: vt pꝫ ex 2ᵒ phy. g͛ mathēca nō distiguit̄ ab eis: ꝛ ꝑ ɔñs supfluit.

Tenuit Gerardus Oddonus sup ꝑmo ethi. q. 3. ꝙ logica esset practica.

Tex. cō. 1.

Tex. cō. 16. ꝛ infra.

Tex. cō. 2.

Contra Aristo. hic in litera. ꝛ Auicen. primo metaphysice sue.

Uide Aris. in lib. de intelligētiis: ꝛ Boe. in ꝑᵒ de trini. ꝛ Ptbol. in almag.

Rn̄deo. Jn ista qōne ꝑmo inquaꝫ de sciaꝝ distōne. 2ᵒ de Aris. ītētiōe. 3ᵒ de qōnis solōne.

Artic. ꝑmus. Thomas. Tex. cō. 5.

Quantū ad ꝑᵐ est vna opio: ꝙ cū scia sit habitus ɔclonis ex ꝑmo poste. tot erunt scie distincte specifice: quot sunt ɔnes demr̄abiles. ¶ Pro q̄ opinione arguit̄ sic. Habitus innotescunt ꝑ act⁹: sꝫ respectu diuersarū ɔnū sunt diuersi act⁹ sciēdi distīcti specifice. g͛ habit⁹ sunt diuersi spe. minor ꝓbat̄: q2 act⁹ sciēdi circa diuersas ɔnes sunt distincti plus q̄ꝫ numero. g͛ specifice. ɔñtia pꝫ: q2 dr̄ia maior q̄ꝫ dr̄ia numeralis est specifica. ꝓbatio añtis: q2 si nō. g͛ tales act⁹ circa diuersas cōclusiones nō plus distinguerent̄ q̄ꝫ act⁹ sciēdi circa eandeꝫ ɔnē frequēter elicitus: nā ois dr̄ia numeralis est eq̄lis. ¶ Sꝫ ɔ: q2 si sic. g͛ ipsa geometria: vel quecūqꝫ alia scia nō est vna: nisi vnitate aggregatiōis ex multis sciētijs. ɔñs est falsuꝫ: ꝛ ɔ Ar. ꝑ ꝛ scdo poste. ɔñtia pꝫ: quia geometria ɔtinet multas cōclones specifice differētes.

Ois dr̄ia numeral' vt numeralis est eq̄lis.

Tex. cō. 43.

¶ Cōfirmat̄: q2 si sic. Scia mathe. ꝛ nālis possent dici vna scia aggregatione: sed hoc est incōueniens. s. ꝙ tantaꝫ vnitatem habeant inter se scientie: que ponunt̄ simpliciter diuerse: quantam hꝫ vna earum in se.

Henri. quol. 9. q. 4.

Alia est opinio que dicit ꝙ scia est vna specifice: que est circa subm̄ vnum ad qō oia attribuunt̄ hñs vnā rōnē formalē ɔsiderandi oia q̄ cōsiderat: ꝛ tñ scia est vna numero in vna aia ex multis actib⁹ itelligēdi gn̄ata: eo mō quo in vno appetitu est vna tēperātia ex multis actibus gn̄ata: differunt tñ hic ꝛ ibi: q2 forma recipiens magis ꝛ minus aliqn̄ inducit̄ vno actu. vel plurib⁹ ɔformibus: vt tēperātia aliqn̄ inducit̄ pluribus difformibus: vt scie: in quaꝝ gn̄ōne talē ꝓcessum ponūt. s. ꝯm ordineꝫ acqrendi sciam: ipsa. n. gn̄at̄ ꝑ ex actib⁹ cognoscēdi ꝑᵐ ꝑnᵐ vni⁹ scie: ꝛ tūc hr̄ totū esse illius habit⁹ scietifici: lꝫ in gradu infimo: ꝛ tūc ille hitus dr̄ eē itell's illi⁹ ꝑncipij: vlteri⁹ cognoscēdo alia ꝑnᵒ augetur ille hitus: ꝛ dr̄ itell's pluriū ꝑncipioꝝ. Ulteri⁹ ex ꝑncipijs deducēdo ɔnes ampli⁹ auget̄: ꝛ dr̄ eē scia istaruꝫ ɔnū: semꝑ tñ idē habit⁹ manēs nō hñs dr̄iaꝫ nisi tm̄ rōnis. Hoc ꝓbat̄ sic: q2 ꝑnᵐ ꝑfecti⁹ cognoscit̄ qn̄ ex ipso ɔ deducit̄: qō nō esset nisi hitus ꝑncipij itēderet̄. g͛ nō generat̄ ali⁹: sꝫ auget̄ ꝑexīs. ¶ Sꝫ ɔ hāc opi. arguit̄. Nā ꝯm ipsos act⁹ nālr̄ sunt gn̄ātiui hitus ꝑ hō ꝙ nālr̄ relinquūt suā silitudinē in passo: sꝫ agētiū dr̄iuꝫ specifice ꝯm ꝓprias rōnes sunt reales silitudines specifice distīcte. g͛ actus distincti specifice sunt itellectiones diuersoꝝ ꝑncipioꝝ ꝛ diuersaꝝ ɔnū: nā gn̄abūt eūdē hitū spe. ¶ Cōfirmat̄: q2 vbi est eadē cā / est idē effect⁹: sed act⁹ dr̄ntes morales: vt tēperātie: ꝛ iusticie: gn̄ant diuersos hit⁹ spe ex eo: ꝙ ꝯꝫ ꝓprias rōnes specificas iꝑmūt potētie silitudines nāles differētes specifice. g͛ silr̄ erit in ꝓposito: vꝫ. n. ex rōne: ꝙ qdā hit⁹ gn̄at̄ ex actib⁹ vniformib⁹: ꝛ qdā ex difformib⁹: poterit. n. dici eadem rōne: ꝙ nō sit nisi vna v̄tus moralis q̄ gn̄at̄ ex quocūqꝫ actu: ꝛ deinde auget̄ nō tm̄ ꝑ act⁹ siles: sꝫ ēt ꝑ difformes. ¶ P̄. Arist. 6. ethi. distinguit itellm̄ a scia: sicut hitū alium spe: lꝫ sit eiusdē gn̄is ꝓpingoris q̄ꝫ sit alterū eoꝝ cū opione ꝛ prudentia. ¶ Cōfirmat̄ ista rō: q2 veꝝ incōplexum euidēs est aptū natū causare in itellu hitū cognitiuū sui: sꝫ simplr̄ alia est rō euidentie in ꝑnᵒ ꝛ in ɔclone: q2 in ꝑnᵒ ꝑꝑ se: ꝛ ex terminis: in ɔne aūt ꝑꝑ aliud: ꝛ ꝑ discursuꝫ. g͛ ali⁹ erit hit⁹ in itellu: q est ɔnis ab illo q est ꝑncipij: nec rō opposita cogit. Cū. n. dr̄ q ꝑnᵐ magis cog̃scit̄ q̄ꝫ ɔ que ex ipso deducit̄: hoc si veꝝ est nō cōcludit qn̄ sit ali⁹ hit⁹ ɔnis: nā lꝫ sit ali⁹: hitus tñ ꝑncipij itendit̄ ꝑꝑ speculationem ꝑncipij in se. ¶ Alia est opio iter istas medians: quā teneo. Dr̄. n. ꝙ cū hit⁹ itell's sit q̄dam q̄litas gn̄ata ex frequēti ɔsideratione vel ex vnica ꝑfecta iclinās intellm̄ ad ɔsimilē reᵐ cōplexi speculādi: pōt poni duplex hit⁹. Unus ꝓpri⁹ q formalr̄ iclinat ad speculationē ei⁹ tanq̄ꝫ nālis silitudo ex ei⁹ ɔsideratiōe derelicta. Ali⁹ cōis qui v̄tualr̄ inclinat ad speculationē eniꝫ iclinādo formalr̄ ad speculationē alteri⁹: in quo tale cōplexū v̄tualr̄ continetur. ꝑmo mō pōt ɔcedi ꝑma opinio: ꝙ tot sint scie quot

Differt habitus intell's ab habitu appetitus.

Caplo. 4.

Euidentia in ꝑncipio alia ab euidētia in ɔclone

A. l. qn̄ ɔclo ex ipso.

Opio ꝓpria.

Habit⁹ quid.

Uide Aristo. 2. ethico.

Uide Scotū in hac. q. per totum.

sunt scibilia isto mō: h mō pbat rō adducta p ista opi
nione: 2° aūt mō pōt eē vn⁹ hit⁹ re⁹ cōplexoꝶ multoꝶ:
cū.n.ꝯnes sint i pncipijs v̄tualr: ꝛ pn⁹ sūt v̄tualr i subto:
nā termin⁹ q est subꝫ icludit pdicatū in pmis pncipijs:
ꝛ h vel eēntialr si sint p se pmo mō: vel v̄tualr si sint p
se 2° mō: qꝛ inq̄tū sic est: seqꝛ q̄ i subto icōplexo qddi
tatiue cognito v̄tualr ꝯtineant pn⁹ ꝛ ꝯnes de tali subto:
ꝛ sic tota notitia q̄ est de tali subto nata ē hīi: ꝛ ēt vlteri⁹
q̄ nata est hīi de alijs p rōnē ei⁹: siue sint iferiora ꝯtēta
sub illo: siue sint aliq̄ attributa ad ipꝫ: vt ad p̄ᵐ oīa v̄tua
liter ꝯtinenꝛ in ipso subto: ita q̄ hit⁹ q iclinat foīalr ad
speculādū tale subm sꝫ rōnē qddītatiuā: iclinat ēt v̄tua
liter ad oīa cōplexa pdicta: sꝫ p ad ꝯsiderāduꝫ de subto
ipso: p se aūt: sed nō p ad ꝯsiderādū de alijs p rōnē ei⁹:
ꝛ ita re⁹ oiuꝫ istoꝶ est vn⁹ hitus v̄tualr. p⁹ ḡ vistō sciaꝶ
sm ꝯnes scitas pōt eē sꝫ spēs spālissimas: sed illa q̄ est
sm v̄tualē ꝯtinētiā pōt poni vistō sꝫ gnā ꝓxima: sic in
telligēdo: q̄ in vna notitia subti oēs scie p mō dicte vir
tualr ꝯtēte sūt vni⁹ gnīs tm̄: sꝫ notitia ꝯtinēs est vna spē:
sicut ꝛ subꝫ: cui⁹ est: ꝛ h mō pōt itelligi illud pmi poste.
q̄ vna scia: q̄ est vni⁹ gnīs subti sit vna vel vnitate spe
cifica: vel vnitate gnīs ꝓximi mō hexposito. ¶ Ultra
sciaꝫ 2° mō dictaꝫ est minor vnitas scie: q̄ est re⁹ multo
rū veroꝶ cōplexoꝶ ad q̄ nō iclinat v̄tualr vnus hitus
subti: nec p: nec p se: vt dicebaꝛ in scđo mō: sꝫ tm̄ in po⁹
ꝛ in vlti: sic hit⁹ iclinās foīalr ad ꝯsiderādū aliqđ subm
cōe iclinat ad ꝯsiderādū ꝓpria inferioꝶ de ipsis tm̄ in
vlti: q̄ vꝫ sciēda sūt p ꝓprias rōnes inferioꝶ: ꝛ nō p nāꝫ
cōis: ꝛ ista vnitas minima pōt dici vnitas gnīs remoti:
itelligēdo sili mō: vt expositū est i 2° mō de scia v̄tualr
que in se est vna species: sed scie oēs formalr in ista vir
tualr contente sunt vna genere remoto.

Ad 2ᵐ. scđo.

Quantum ad 2ᵐ pncipale dico tria. ¶ Primū
est: q̄ phs loqꝛ de scia speculatiua
reali q̄ ꝯsiderat intētiones pmas abstractas a singulari
bus realib⁹: ꝛ dictas de illis in qd p qđ excludiꝛ logica:
q̄ est de scđis intentionib⁹ q̄ de nulla re pme intētionis
pdicanꝛ in qd. ¶ 2ᵐ dcm̄ est: q̄ loqꝛ de scia speculati
ua stricto mō dicta: q̄.s.ex nā sui: ꝛ sui subti ordinaꝛ tāq̄
ad finē ad scire tm̄: ꝛ nō q̄ ordinaꝛ ad scire directiuū in
aliq̄ opōnē q̄ nō est eēntialr speculatiua: p qđ excludi
tur practica vlis q̄ largo mō dr speculatiua: eo mō quo
medicia vlis theorica vocaꝛ. ¶ 3ᵐ dcm̄ est: q̄ Ar. loqꝛ
de scia speculatiua posti acqri ab hōie ex lumie nāli itel
lectus.s.ex pncipijs cognitis via sensus: qꝛ cognitio nr̄a
ortꝛ a sensu p poste. p qđ excludiꝛ speculatiua cognitio
de subijs sepatis q̄tū ad ꝓpria ipsaꝶ: vt diceꝛ infra.

Quātū ad 3ᵐ pncipale dico istā ꝯnē q̄ scia specu
latiua cū triplici determiatiōe pdicta sum
pta sufficiēter diuidiꝛ hic a phō in tres ptes.s.sic intelli
gendo: q̄ illa diuisio sit pmaria: q̄.s.est ꝯtenta imediate
sub diuiso: qđ sic pꝫ: nā talis diuisio nō pōt eē in scias
hītes vnitatē pmo mō: qꝛ ille sunt spēs spālissime ꝛ re
motissime a diuiso: q̄re opꝫ q̄ sit in hītes vnitatē scđo
vel tertio mō: sꝫ istaꝶ vnitatū vtraqꝫ correspondet vnitati
subti v̄tualr ꝯtinētis totā sciaꝫ: vt dcm̄ fuit supra. ḡ seqꝛ
q̄ sm distōnē taliū subiectoꝶ est diuisio talium sciaꝶ.
Hanc ꝯnē sic expositā ꝓbo sic. Suba ꝓpria p⁹ specula
tiua ꝛ realia: de qb⁹ pñt aliqua sciri via sensus sunt tm̄
tria. ḡ tm̄ sunt tres scie speculatiue ꝓprie reales: ꝛ scibi
les nālr via sensus. ꝯña est euidēs ex pdictis. añs ꝓbaꝛ
sic: nam ab oīb⁹ speculabilib⁹ realib⁹ pōt abstrahi vnū
cōe: qđ est ens hñs ꝓprias passiones ex 4° hui⁹: vt sunt
oīa trāscēdētia denoiatiua: puta vnū: bonū: actus: poten
tia ꝛc. ḡ de ente est aliq̄ scia possibilis q̄tū ad tales pas
siones: ꝛ ēt necīa: qꝛ cognitio nr̄a ꝓcedit a cōib⁹ ad ꝓpa
ex pmo phy. ens aūt est subm reale: nā pdicaꝛ de rebus
in qd: ꝛ est subm ꝓprie speculabile: qꝛ circa ens inq̄tuꝫ
ens nō est nata esse speculatio directiua in aliq̄ opōne
q̄ sit vere praxis ꝛ alteri⁹ gnīs a speculatione. Itēꝶ pas
siones eius pñt ostendi de ipso ex pncipijs cognitis via
sensus: habem⁹ ḡ vnū subm p̄ᵐ: qđ hꝫ oēs ꝯditiones pre
dictas: ꝛ sic pꝫ vna ps añtis. ¶ Ulteri⁹: qꝛ hit⁹ in vlti nō
est re⁹ ꝓprioꝶ nisi in po⁹ tm̄: ꝛ sm qd ad hoc q̄ intell⁹
circa alia speculabilia pficiaꝛ: opꝫ descēdere inferius: ꝛ
querere suba spālia. ¶ Notādū ḡ q̄ sub ente occurrūt
pmo decē gnālissima: de qb⁹ ex pncipijs notis via sen
sus nō sunt demōstrabiles alie passiones q̄ꝫ trāscēden
tes: ꝛ iō nullū istoꝶ est subm alterius scie a metaphysi
ca. ¶ Ulteri⁹ si opꝫ diuidere ad inueniēdū subm alic⁹
scie: nō opꝫ ꝓcedere diuidēdo aliqđ gen⁹ accñtis: nam
qđlibet illoꝶ: ꝛ quelꝫ spēs cuiuslꝫ illoꝶ in aliqua specie
sube mediate vel imediate v̄tualr ꝯtineꝛ: ꝛ ita qđcūqꝫ
istoꝶ poneꝛ p subto: lꝫ forte hēet aliaꝫ passionē scibilē
de sensū tm̄ eēt p̄ᵐ subm: q̄re nō accipieꝛ pma distinctio
sciaꝶ penes aliqd istoꝶ: opꝫ ḡ diuidere subam pcise: vt
subm p̄ᵐ hēaꝛ alteri⁹ scie: aliud a subto metaphysice: di
uisa aūt suba p corporeā ꝛ incorporeā: alteꝶ mēbꝫ.s.
incorporea diciꝛ ad metaphy. ꝑtinere. Cuius rō est hec
qꝛ ꝛ si suba incorporea hēat passiones sibi p inherētes:
nō tm̄ nobis scibiles via sensus: sed sic sūt nocte de ipsa
sole passiones entis: vn̄ veꝶ est: q̄ illa suba est subꝫ scie
speculatiue possibilis itellectui potēti cognoscere ipsaꝫ
sub ꝓpria rōne: sꝫ nō nobis. ¶ Restat ḡ suba corpea.
cui absolute ꝯsiderate inest pmo q̄titas ꝯtinua: ꝛ scđo
q̄titas discreta: ꝛ mediāte q̄titate oīa q̄ ꝯsequunꛈ q̄ti
tates: vt sunt relones fundate sup q̄titatē: ꝛ ēt q̄litates
q̄rte spēi: ꝛ ille passiones sunt de ipsa cognoscibiles ex
pncipijs cognitis via sensus. ḡ ipsa pōt eē: ꝛ est subꝫ scie
speculatiue possibilis nobis ꝛ alterius a metaphysica: ꝛ
hec noiaꝛ mathematica: q̄ q̄uis dicaꝛ eē de q̄to: vel de
q̄titate: iō est: qꝛ mathematica nō multū ꝯparat q̄tita
tē ad subaꝫ corpeaꝫ: sed posteriores passiones ad q̄tita
tē que est p⁹ passio: ꝛ qꝛ ipsa nota est inesse subto: iō q̄si
supponit vt formalis rō subti: tm̄ sm veritatē p̄ᵐ subm
v̄tute ꝯtinens oīa est suba corpea: ꝛ sic pꝫ scđa ps añtis.
¶ Ulteri⁹ eadē suba corpea non ꝯcta ad inferiora: sed
alio mō ꝯsiderata. inq̄tū.s.hñs formā: q̄ est pn̄ᵐ deter
minate opōnis: ꝛ mot⁹: ꝛ q̄etis hꝫ multas passiones sic
sibi iherētes ꝛ scibiles sꝫ viā sensus. ḡ quo ad istas pas
siones est alia tertia speculatiua: q̄ dr physica: seu nālis:
ꝛ sic pꝫ tertia pars añtis. ¶ Preter istas tres non pōt
inueniri aliqua alia scia speculatiua: q̄ nō cōtineaꝛ sub
istis vel sub aliqua istaꝶ: puta si sit de aliq̄ suba inferio
ri vel in aliq̄ istaꝶ icludaꝛ: puta si sit de aliquo accñte.
ḡ tm̄ sunt ille tres diuidētes sciam speculatiuam penes
tria suba hēētia ꝯditiones supius expressas: ꝛ sic pꝫ to
tum antecedens. ¶ Et sic pꝫ ad questionem.

Ad primū In oppositū pꝫ ex scđo articulo q̄
logica: lꝫ sit speculatiua: non tm̄ est
realis: ꝛ iō nihil ad ꝓpoᵐ de ea. ¶ Ad 2ᵐ dōm: q̄ sup
ponit falsuꝫ.s.q̄ q̄titas sit subm mathe^ce: sic dcm̄ est in
tertio articulo. ¶ Ad 3ᵐ dictū est in 3° articulo: qꝛ lꝫ de
suba incorporea sit possibilis aliq̄ scia speculatiua: non
tm̄ est nobis cognoscibilis nālr via sensus: ꝛ iō nihil fa
cit ad ꝓpositū. ¶ Ad 4ᵐ dcm̄ fuit in p lib⁹: ꝛ ēt in vno
notabili exponēdo lrām. añs.n.est falsuꝫ: nā meta^ca nō
ꝯsiderat oiuꝫ qdditates: nisi tm̄ in vlti: ꝛ mō hexposito.
¶ Ad vltimuꝫ dōm: q̄ lꝫ metaphyca: mathematica: ꝛ
phica tractāt de q̄titate: differēter tm̄: qꝛ metaphyca in
q̄tū est ps entis: ꝛ hꝫ rōneꝫ entis: phica aūt vt pōt esse
subm motus: mathe^ca vero sub rōne ꝓpria quātitatis.

Marginal notes, left column:
Quomodo subm virtua liter contineat sciendam.
Scias sm vni tatē specificā. Al. i. cōmunto Tex. cō. 43.
Tāge hic con tinentiā v̄tua lem.
Ar. in. scđo.
Seriū est vt est determinatio superioris.
Al. i. specula tio.
Uide supra. q. de practica.
T. c. 1. ꝛ ifra.
Ari. tertium. Ratio ꝯclo.
Tex. cō. 5. Subm meta physice.

Marginal notes, right column:
T. c. 3. ꝛ ifra.
Quis ens est sensibile i suis inferiorib⁹ sꝫ nō in seq.
Uide supra in 5. p que desce dit.
Contra cano nicū de subto phice ꝛ cōtra istū. q. 1. de tri bus pncipijs sꝫ salua ipsius distinguendo
Penes qd accipiꛈ p⁹ di stinctio sciaꝶ:
Que pmo in sunt sube. Subꝫ mathe matice.
Qualitates quarte spēi fundanꛈ in q̄titate.
Per h media tur quod dicit Sco. in. 4. d. 12 q. 2. ꝯ 2ᵉᵐ opio. vide & i 2. di. 1. q. 5. ar guēdo contra Henricum.
Subm philo sophie.
Ad primum.
Ad secundū.
Ad tertium. Scia de suba incorpea pos sibilis.
Ad quartum.
Ad quintum. De quātitate tres scie pera cedit: differen ter tamen.

¶ Qm̃ itaq̃ multipliciter dicit̃ ens: primũ de eo: qd̃ fm̃ accidens est dicẽdum q̃ nulla est circa illud speculatio: signũ aũt: nulla scia enim neq̃ actiua: neq̃ factiua studiosa est de eo: neq̃ theorica ⁊c̃.

Tex. cõ. 4.

Questio. IIII.

De hoc ente p accñs vid. 5 huiꝰ c. de ente. c. de vno. ⁊ 7 huiꝰ vbi negat identitatẽ q̃ꝰ cũ q̃ q̃d ẽ.

Queritur Utrũ de ente p accñs p̃mo mõ possit esse scia. Ur̃ q̃ sic. nã de quocũq̃ põt eẽ demr̃atio: põt eẽ scia: q2 demr̃atio est syll'ŝ faciens scire p̃ poste. sed de ente p accñs p̃ mõ demõstrat hic Ar. aliq̃ sicut pz. g̃ ⁊c̃. ¶ P̃. Scia subalternata est de ente p accñs p̃ mõ. g̃ õ tali ente p accñs põt eẽ scia. ꝯñtia est euidẽs. ⁊ añs pbat̃: tum inducẽdo in pspectiua: musica: ⁊ astrologia: nã de linea visuali multa pbat pspectiuꝰ: que p solã rõnẽ linee nõ insũt: alioqn pspectiua eẽt pure geometria: sĩlr ostẽdit multa q̃ p solã rõnẽ visualitatis nõ isunt: alr eẽt pure nãlis. g̃ qd̃ qd̃ est subiectũ eius icludit ambo: q̃ qdẽ nõ ꝯstituũt nisi vnũ p accñs: tũ q2 quelz talis scia subalternat̃ duabꝰ: q2 vtriusq̃ cõclusiones ꝯtinent̃ in ea p p̃ncipia: qd̃ nõ esset nisi subz includeret substantia ambarum.

Tex. cõ. 5.
Tex. cõ. 4.

Tex. cõ. 4. ¶ Contra. Phs hic in litera.

Rñdeo. In ista qõne. p̃mo p̃mittã aliquas distinctiones. 2° ostendã aliquas ꝯclones.

Artic. p̃mus. Ens p accñs duplex.

Quantũ ad p̃m sit illa p̃ distinctio: q̃ ens p accñs dĩ vno mõ: vt ly p accñs ꝓuat pseitatẽ in entitate rei p se accepta. Alio° dĩ: vt ly p accñs ꝓuat pseitatẽ in entitate rei nõ in se: sz in cõpõne ad aliquam cãm: pter cuius intẽtionẽ euenit mõ p̃dicto in exponendo lrãz. ¶ 2ª distinctio sit ista: q̃ eẽ sciam de aliquo dĩ dupl'r. s. ꝓprie ⁊ stricte ⁊ large: siue cõiter. Proprie qdẽ de illo dĩ eẽ scia: de q̃ aliqd scit̃: sicut est subm: de q̃ scit̃ passio. Large aũt ⁊ cõiter dĩ eẽ scia de illo: qd̃ scit̃: vt õ ꝯne: seu de passiõe scita de subto: tũc. n. magis ꝓprie diceret̃ scia eius q̃ de ipso. ¶ 3ª distinctio sit ista: q̃ scia põt distingui vel fz vnitatẽ spẽi spãlissime: vel generis intermedij ⁊ propinqui: vel etiam generis remoti: sicut dictũ fuit in questione precedenti.

Esse de aliq̃ sciam 2r.

Artic. scõs ⁊ est ad qõnem responsio.

Quantũ ad 2m p̃ma ꝯ sit ista de ente p accidens p̃mo mõ accipiẽdo: de quo ꝓpe nõ põt esse scia p se vna vnitate spẽi: hic ꝯclonẽ ondo sic: vniꝰ scibilis isto mõ est vna p se cã: sed tale ens p accñs non põt eẽ vna cã p se. g̃ ⁊c̃. pbatio minoris: q2 cũ totũ illõ nõ sit aliqd̃ vnũ ens nõ poterit eẽ p se cã alicuꝰ vnius passionis: ⁊ iõ de tali nihil demõstrat̃ nisi p alterũ ꝯceptũ: quẽ icludit: ⁊ iõ illi ꝯceptui p se inest tale demõstratũ: nõ aũt toti cõposito nisi p accñs. g̃ scia vna spẽ q̃ est ꝯclonis demõstrate nõ est p se nisi de altero ꝯceptu in tali ente cõplexo. ¶ 2ª ꝯ sit ista de ente p accñs p̃ mõ accipiẽdo nõ ꝓprie: sed cõiter nõ põt eẽ scia vna vnitate spẽi p se: B apparet sĩli rõne: q2 de tali nõ põt accipi ꝓpriũ mediũ ad ipz demõstrãdũ: nisi p ꝯceptũ alteriꝰ: ⁊ ita nõ scit̃ nisi p accñs. ¶ 3ª ꝯ sit ista: q̃ de ente p accidẽs p̃ mõ accipiẽdo ꝓprie põt eẽ scia vna vnitate generis ꝓximi vel remoti. hãc ondo sic. Unius itelligibilis plures passiones ꝯtinẽtis põt eẽ scia vna vnitate generis ꝓximi vel remoti: sz ens p accñs p̃mo mõ est hmõ. g̃ ⁊c̃. ꝓbatio minoris: nã tale ens est aliq̃ mõ vnũ itelligibile vnico actu itelligẽdi: nõ tñ ita simpliciter p se vno actu ꝯcipiẽdi ꝯcipit̃ hõ albus sic hõ: tali g̃ enti natꝰ est correspõdere habitus p se ex talibꝰ actibꝰ gnãtus: lz ille habitus nõ sit ita vnꝰ: sicut ille q eẽt alteriꝰ ptis tñ: tale qdẽ totũ põt multas passiões includere: quas sĩl' neutra ps p se icludit: nisi rõne alteriꝰ ptis: vt dictũ est supra. g̃ habitus ꝓpriꝰ istius totiꝰ vĩtualr inclinat ad oẽs istas pas-

Quoniã mõ õ ente p accidẽs est scia: ⁊ quo non.

Scõa ꝯclo.

Tertia ꝯclo.

Ens p accñs est vnũ itelligibile.

siones sciendas de illo toto: q̃re oẽs iste scie vĩtualr ꝯtinent̃ in habitu: q est p se correspõdẽs enti p accñs: ⁊ ita hnt vnitatẽ in gñe ꝓximo: lz nõ tantaz sicut illi q icludunt̃ in habitu correspõdẽte vni ꝯceptui qdditatiuo. ¶ Dices q̃ linea visualis nõ est itelligibilis aliq̃ vno actu: sz diuersis: ex qbꝰ diuersi habitꝰ relinquit̃: alter linee: alter visualitatis: quoꝝ vterq̃ vĩtualr inclinat ad speculãdũ illa de suo ꝓprio obto: q̃ in illo obto vĩtualr includunt̃: vt sic: sicut nec vna scia est de toto nisi per accñs: sic nec vnꝰ hitꝰ vĩtualr icludit illas scias: q̃ sũt de vna pte ⁊ alia. ¶ Cõtra: q2 si sic dicat̃ nõ video qualis vnitas possit assignari scie subalterne: vt musice vel perspectiue nisi vnitas aggregationis: qd̃ videt̃ incõueniens: ⁊ põt caueri si via suprapposita de scia vna genere teneatur.

Cauio.

Ad primũ in oppositũ dicẽdum: q̃ ens p accidens põt vno mõ accipi p ꝯceptu quẽ p se iportat B qd̃ est ens p accñs. alio° p illa re substata cui iest: ⁊ de q̃ denoiatiue p̃dicat̃. 2° mõ accipiẽdo itelligendũ est dcm̃ Ar. nõ p̃ mõ: argm aũt nõ ꝓcedit: nisi p̃ mõ accipiẽdo. Exẽm a sĩli: si ondat̃ q̃ de ifi° ⁊ de vacuo nõ ẽ scia: B nõ itell'r de ꝯceptu iportato: nã de infinito ⁊ de vacuo multa demr̃at Ar. 3° ⁊ 4° phy. sz itelligi põt de illo substracto: qd̃ itell'r dnoiari a tali ꝯceptu. ¶ Ad 2m pz ex solone qõnis: quo de ente p accñs p̃ mõ põt eẽ scia eo mõ q̃ ibi expositũ est: ⁊ alr nequaq̃: auctas Ar. ad ꝓpositũ facit: nã intelligit fm p̃mã ⁊ scõaz ꝯclonẽ.

Ad primum. Ens p accñs dupl'r põt accipi: ⁊ fm quaz acceptionẽ est ⁊ non est scia de eo.

Ad secundũ

¶ Qd̃ aũt scia nõ est accñtis palã: scia nãq̃ oĩs: aut est eius qd̃ semper: aut eius: quod fm magis ⁊c̃.

Questio. V.

Queritur Utrũ possit eẽ scia de ente p accñs 2° mõ dicto. Ur̃ q̃ sic: nã de q̃cũq̃ põt esse demr̃atio ⁊ scia: q2 demr̃atio fac̃ scire ex p̃ poste. sz de ente per accñs 2° mõ dmr̃at Ar. hic aliq̃ sic pz. g̃ ⁊c̃. ¶ P̃. Qd̃ hz cãm determinatã põt p illã sciri: sz ens p accñs 2° mõ ẽ hmõ. g̃ ⁊c̃. pbõ minorẽ: q2 fm Phm hic in lrã tale ens p accñs puenit a cã nãli: q̃ est vt in plibꝰ: ⁊ nõ a cã: q̃ est ad vtrũlz: sz cã nãlis ẽ determiata cũ pducat ex necitate: ⁊ p B distiguit̃ a voluntate. g̃ ens per accñs hz cãz dtermiatã. ¶ P̃. Quicqd venit a cã iuariabile ẽ neccũ: ⁊ p ꝯñs scibile: sz ens p accñs ẽ hmõ. g̃ ⁊c̃. maior pbr: q2 nõ vĩ effectꝰ qñq̃ euẽire: ⁊ qñq̃ nõ: nisi q2 cã qñz se hz sic: vl' alr ad ipz: qd̃ nõ vĩ posse eẽ sine mutabilitate cãe. si g̃ cã sit imutabilis: ⁊ effectꝰ erit imutabilis ⁊ necc̃ꝰ: ⁊ p ꝯñs scibile. pbõ mi. q2 a p̃ ente ꝓuenit qlz effectꝰ positiuꝰ: ⁊ p ꝯñs ens p accñs: lz reꝰ eius nõ sit ens p accñs. p̃m aũt ens est imutabile ex octauo phy̆si.

Ut sit casualia ⁊ fortuita. Cõtra scõo phy̆si.

Argu° p̃mo
Tex. cõ. 5.
Tex. cõ. 5.
Secundo.

Tex. c. 5. ⁊. l.

Tertio.

Tex. cõ. 45. ⁊ infra.

¶ Contra Aristo. hic in litera.

Tex. cõ. 6.

In ista qõne p̃ premittã aliquas distinctiones. scõo ostẽdã aliquas ꝯclones.

Quantũ ad p̃m supponẽdo tres distõnes positas in p̃cedẽti qõne. Sit ista 4ª distõ. scia põt 2r accipi. vno mõ p habitu ꝯclonis: pur. s. est notitia habita p cãm necciaz. alio mõ accipit̃ p quacũq̃ determinata notitia p cãm p sciaz nõ necciaz. ¶ 5ª distõ sit ista: q̃ aliqd põt sciri 2r vel absolute vel reduplicatiue.

Artic. p̃mus. Scia accipi dupl'r põt.

Quantũ ad 2m sit ista p̃ª ꝯ õ ente p accñs 2° accepto. s. reduplicatiue. s. inq̃tũ ens p accñs nõ põt eẽ scia: B appet p rõnẽ Ar. q2 oẽ illõ de q̃ est scia est sp: vel vt freqnter: sz ens p accñs inq̃tũ p accñs nõ est hmõ. g̃ ⁊c̃. mior pz: q2 ens p accñs 2° mõ dĩ in cõpõne ad aliã cãz: pter cuiꝰ itẽtionẽ euenit qñq̃: nõ m̃. sp: nec frequẽter: ⁊ iõ vt sic: tale ens p accñs nõ est scibile. ¶ 2ª ꝯ sit ista: õ ente p accñs 2° nõ reduplicatiue sumpto: sz absolute põt eẽ scia. hãc ondo sic. Oẽ illud qd̃ hz cãm deter-

Cõtingit aliqd sciri 2r.

Scõs artic°. Et est rñsio ad qõnem. Uide primo poste. ⁊ c. 7. ⁊ infra ⁊ a. c. ⁊ 2° A. l. aliquam

minatā:a q̄ euenit semꝑ vel frequēter est scibile ꝑ illaȝ cām:sed ens ꝑ accñs scḋo mō:nō inq̄ȝtū ens ꝑ accñs:sed absolute sūptū est hm̄ȝ.g̃ rc̄.ꝓbō minoris:lȝ.n.ex ꝯꝑōne solis ad ȝodiacū non possit sciri ꝙ pluat sub cane:q2 sic
Vide.z.cō.5. hūus scdi. nō hz cā pluuie:tñ ex cōꝑōne alteri⁹ planete ad solē:vl̄ ad aliū planetā:vel ad stellas fixas:vel respectu lune sic eleuate in cōꝑōne multoꝝ:sil' p̄nt sciri hec q̄ sunt cō currentia:ɜ sunt cāe pluuie:vt in pluribꝰ:ɜ sic generalr̄
Vid: Platone in thimeo ɜ Sco.in q̄lt. q finali. in alȝs multū.n.est ens ꝑ accñs reⁱ alicuꝰ:qḋ nō fit per se affectus respectu alicuꝰ alteriꝰ:vel alioꝝ ꝯcurrētiū.

Ad primum. **Ad primū** in oppoⁱᵐ rñsuȝ fuit in p̄cedēti qōne distinguendo de ente ꝑ accñs ſm ꝙ pōt accipi ꝓ ꝯceptu quē iportat B:qḋ est ens ꝑ accidēs vel ꝓ re substracta:de q̄ ille ꝯceptꝰ denolatiue p̄dicaẗ: scḋo mō nō est scia de ente ꝑ accñs inq̄ȝtū ꝑ accñs:sed pōt eē ꝑ̇ de ente ꝑ accñs.g̃ scḋo mō:qḋ est ens casuale ɜ fortuitū si aliqd hic demr̄aẗ ab Ar.ꝑ rōnē casualis scie
Ad secundū. tur de illo ꝯceptu iportato.⁋ Ad zᵐ dico:ꝙ mi.est fal sa.Ad ꝓbōnē dōm:ꝙ lȝ tale ens ꝓueniat a cā nālī:tñ q2 euenit p̄ter eiꝰ itēnonē:iō talis cā nō est determiata: nec vt in plibꝰ reⁱ talis effectꝰ:lȝ sit determiata vt fre
Ad tertium. quēter reⁱ effectꝰ ꝓpꝛȝ:quē itēdit.⁋ Ad ȝᵐ di:ꝙ ma. est vera de cā ꝓxima.mi.xo de cā remota:iō argᵐ non
Pondera B argᵐ.ad ꝓbādū ꝙ deus nō agat necessario ad extra. ꝯcludit:q2 equocat.⁋ Sȝ ꝯ:q2 ma.est vā de cā remo ta:qḋ ꝓbo sic:nā si p̄ᵃ cā necio cāt mediāte.a.necio mo uet ipȝ.a.ɜ.a.necio motum necio mouet.b.ɜ sic vsqȝ ad ꝓximā cāȝ:cū posterior nūq̄ȝ moueat:nisi mota a priori. Si g̃ sola p̄ᵃ cā ꝯcedaẗ mouēs necio:seq̄ẗ ꝙ oēs necio
B voluntate antiqua effectus nouus sit de nouo.ec in causa. A.l.enim. Exemplum. mouebūt:ɜ sic stabit argᵐ.⁋ Alr̄ g̃ dōm:ꝙ ma.est fal sa.Ad ꝓbōnē dico:ꝙ cā voluntaria sine sui mutatione pōt alr̄ se hr̄e ad effectū ꝑ solā mutationē alteriꝰ:a quo effectus depēdet:ita ꝙ solū ex p̄te effectus sit mutatio: agēs aūt volūtariū ꝑ volūtatē antiquā est cā effectꝰ no ui.Exēplū.si volo nūc me sedere cras:tali volūtate exi stēte vniformi sedebo cras:ita ꝙ est effectꝰ nouꝰ a vo luntate antiqua nō mutata:sic dōm est de p̄mo ente:ꝙ ipȝ volūtate antiqua ɜ eterna vult qcqd vult:ita ꝙ ab eius volūtate inmutabili eueniunt effectꝰ noui quotidie. ⁋ Ar.ad oppositū intellexit ſm p̄mā ꝯclōnem.

⁋ Om̄ autē cōplexio: ɜ diuisio est in mēte ɜ non in rebus: ꝙ autem ita ens alterū ens a proprȝs ɜc̄.

Questio. VI.

Arguit p̄mo **Queritur** Utrū ens verū debeat se parari a ꝯsideratione met. Uideẗ ꝙ nō:nam meta.est scia cōissima.g̃ maxie vr̄ esse circa p̄ᵐ obȝ scibile ɜ intelligi bile:sed p̄ᵐ obm̄ scibile ɜ intelligibile vr̄ eē verū.g̃ ɜc̄.minor pȝ:q2 nō vr̄ aliqd posse poni nisi veꝝ qḋ ꝯueniat olbꝰ intelligibilibus si sit distinctū obȝ ꝯtra
Tex.cō.3. obiecta aliaꝝ potentiaꝝ.⁋ Cōfirmaẗ:q2 zᵒ huiꝰ di:ꝙ vocari physi.vitatis scia:ɜ recte se hȝ:ɜ logẗ ibi de meta.
Secundo. g̃ ipsa erit de vero.⁋ P̄.Unūqḋqȝ sicut se hȝ ad eē:sic
Tex.cō.4. se hȝ ad vitatē ex zᵒ huiꝰ.g̃ veꝝ cōuertiẗ cū ente:ȝ me
Tertio. taphy.est de ente.g̃ ɜ de vero.⁋ P̄.Si verū excludiẗ a cōsideratione meta.B non est:vt vr̄:nisi q2 dicit aliqd diminutū:sed B est falsuȝ.nā que diminuūt de ꝑfectiōe entis:nō attribuūẗ p̄ enti:vt pȝ de causato ɜ finito ɜ hm̄ȝ:
Tex.cō.4. sȝ veꝝ attribuiẗ deo in sūmo:vn̄ di zᵒ huiꝰ ꝙ p̄nᵃ sem piternoꝝ necesse est semper esse verissima:g̃ verū non dȝ excludi a cōsideratione metaphy.
Tex.cō.8. ⁋ Contra.Phs hic in litera.

Arti. primus **In ista qōne** p̄mo pertractabo opinionē vnā. zᵒ respondebo alr̄ ad qōnem.

Quantum ad p̄ᵐ est vna opio q̄ ponit duo dcā. p̄ᵐ est ꝙ verū est p̄ᵐ obm̄ itell's:qḋ ꝓbat sic.Obm̄ potētie ꝓpꝛiū determinaẗ ad potentiā cuius est obm̄:ȝ veꝝ est hm̄ȝ reⁱ itell's.g̃ veꝝ est obȝ p̄ᵐ intell's.maior pȝ:q2 obȝ appetitꝰ:vt bonuȝ determinat ens ad appetitū.g̃a sil' vr̄ in alȝs potētȝs:puta de itel lectu q̄ȝ obm̄ intell's determinat ens ad intellm̄.minor declaraẗ:q2 p̄ter ens nō vr̄ aliud determināe ipȝ ad in tellectū:nisi verū:q2 ens vt ens de se est indifferens ad sensibile ɜ itelligibile.⁋ zᵐ dictū est:ꝙ ens veꝝ nō est de ꝯsideratione meta.qḋ ꝓbaẗ vno dicto sic:nullȝ di strahēs ɜ diminutū est de cōsideratiōe meta.cū meta. sit maxima scia:ȝ ens verū est hm̄ȝ.g̃ ɜc̄.ꝓbatio mioris: q2 cū intell's tendat in obm̄ inq̄ȝtū in intellu est:sequiẗ ꝙ verū cū sit obm̄ itell's dicet rōnē entis in intellu:ɜ iō rōnē entis diminuti ɜ distracti.nā eē in itellu diminuit ab ente ɜ distrahit.⁋ Cōtra p̄ᵐ dictuȝ argr̄ sic.Primū obm̄ poᵉ ſm suā rōnē formalē est p̄us simplr̄ ipsa poᵉ: vel saltē actu poᵉ:ȝ veꝝ cū ſȝ te dicat rōnē entis in itel lectu:nō est nālr̄ p̄us ipso actu:nā nō ꝯtingit cog̃scē:seu itelligē rōneȝ entis in itellectu:vt cogniti:nisi itelligēdo actū itelligēdi:ꝑ quē sic est in itellectu.g̃ ens veꝝ ſm te nō est p̄ᵐ obȝ itell's.⁋ P̄.Illḋ nō est p̄ᵐ obȝ intell's:qḋ nō itellr̄ actu directo:ȝ reflexo tm̄:ȝ veꝝ ſȝ te est hm̄ȝ. g̃ ɜc̄.maior pȝ:q2 actꝰ directꝰ p̄cedit nālr̄ actuȝ reflexū cū g̃ in q̄lȝ actu inueniaẗ foīalis rō obti:ipole est illḋ qḋ cog̃sciẗ tm̄ actu reflexo eē p̄ᵐ obȝ poᵉ.minor pȝ:q2 ſm te veꝝ:itellr̄ sic rō itelligibilis q̄ hȝ itelligi postq̄ȝ obm̄: puta si lapis fuerit itell's reflectēdo sup rōneȝ obiecti.
Obm̄ prius poᵃ vel actu. ⁋ P̄.Et est ēt aliq̄lr̄ ꝯ zᵐ dcm̄ ipole ē obȝ hiꝰ excedē obȝ poᵉ:cuiꝰ est hiꝰ:ȝ obȝ meta.est ens.g̃ cū rō entis sit p̄or rōne veri:ipole est ꝙ veꝝ sit p̄ᵐ obm̄ itell's:aliogn aliqd eēt subȝ meta.qḋ nō hȝ rōnē itelligibilis:inq̄ȝtuȝ tale.⁋ P̄.Illḋ qḋ ſȝ ꝓpꝛiā rōnē pōt itelligi:nō inq̄ȝtū icludit aliud:ita est ꝑ se itelligibile:sic illḋ aliud:ɜ ꝑ ꝯñs eque erit p̄ᵐ obm̄ itell's:ȝ bonū inq̄ȝtū distiguiẗ ꝯ veꝝ: ɜ vt nō icludit eiꝰ rōnē:ita est ꝑ se itelligibile ſȝ suā ꝓ priā rōnē:sic eꝰ veꝝ inq̄ȝtū veꝝ nō icludit bonū.g̃ bo nū eque erit p̄ᵐ obȝ itell's:sic veꝝ:qḋ est ꝯ te:ɜ ꝯ vitatē: q2 tūc vniꝰ poᵉ eēnt duo obta p̄ᵃ.ꝓbō.mi.tm̄ q2 itell's itelligēs dūas boni inq̄ȝtū bonū:ɜ veri inq̄ȝtuȝ veꝝ:co
Prseci Iᵒ de ala.t.cō.146. gnoscit eq̄ ꝑfecte ex vtraqȝ p̄te.g̃ ēt cog̃scit extrema:cū hec dūa nō ꝯueniat bono:nisi ſm ꝓpꝛiaȝ rōnē:ɜ vt dis a vero:tuȝ q2 si nō itelligereẗ bonū:nec aliqd aliud:nisi vt icluderet veꝝ:seqẗ ꝙ nec bonū:nec qdditas rei itel ligereẗ nisi ꝑ accñs:cū ꝑ accñs icludit veꝝ.Et ita intel ligẗ ꝑ accñs:ɜ nō simplr̄:sic corriscus nō cog̃sciẗ sim plr̄:si cog̃sciẗ inq̄ȝtū veniēs.⁋ Propter istas rōnes cō
Ostēdit nihil aliud ab ente eē obȝ intell's adequatū terminatiuum. cedēdū est:ꝙ p̄ᵐ obȝ itell's nō pōt eē aliqd nisi foīalr̄: vel saltē realr̄ ɜ eēntialr̄ icludaẗ in q̄cūqȝ ꝑ se itelligibi li:sic obȝ visus nō est:nisi qḋ eēntialr̄ icludiẗ in quolȝ ꝑ se visibili:puta lux vel color:cuȝ aūt vnūqḋqȝ ens sit ꝑ se itelligibile:ɜ nihil possit in q̄cūqȝ ente sic includi nisi ens:seqẗ ꝙ p̄ᵐ obȝ itell's est ens:vn̄ Aui.p̄ meta.cap.5ᵒ dicit:ꝙ ens p̄ma ipressione ipimiẗ in aia:oēs aūt in rō nes trāscēdētes q̄ sūt passiōes entis:puta veꝝ:bonū ɜc̄. sunt posteriores p̄ obto:ɜ q̄lȝ caꝝ est eque ꝑ se itelligibi lis:nec vna hȝ magis rōnē obti itell's q̄ȝ alia.⁋ Impro batio scdi dicti pȝ ex iprobatione p̄mi:q2 ex eo seqẗ:q2 supponit illud.⁋ Nec ratio pro p̄mo dicto cogitnam
q.8. sicut fuit dcm̄ in p̄ libᵒ:potētiaꝝ aie.q̄dā sūt dispate:ɜ
p. tertie multiplices. taliū sunt obta simplr̄ diuersa.q̄dā sūt subordiate:quē admodū se hn̄t oēs poᵉ sensitiue reⁱ itell's:ɜ taliū sūt silr̄ obta subordiata:vt sic poᵃ est sub poᵃ:ita obȝ sub obto. obȝ g̃ itell's est cōissimū ɜ abstractissimū:ɜ ista abstra ctio ɜ cōitas ē determiatio talis obti:nec opȝ ꝙ determieẗ ꝑ aliqd posteriꝰ ente.Suppōit ēt rō:vt credo vnū fl'ȝ.s. ꝙ boᵐ determiet obȝ appetitꝰ:q2 sic ens sub rōne entis

est primuz obm intell'cita z volūtatis de quo als.

Scōs artic°.

Quantum ad z^m pmo pmittaz aliq̄s distōnes. z° addam aliquas ꝯncs. ¶ De p̄ sit ista p^a distō q veritas est duplex:q̄dā est in reb^9:q̄daz in intellu. ¶ z^a distictio sit ista:q vitas in reb^9 sumitur duplr. vno mō absolute fz rē.alio° p cōpōnē ad intelligentē:z cognoscētē.p mō sumit tripl'r. vno° vt dicit absolute ꝯformitatē pducti ad pducens:alio mō vt dicit determinate ꝯformitatē pducti ad pducēs fz imitationē.tertio mō:vt supra istā imitationē addit adequationē.pmus modus istoꝝ triū:lz videat esse cōis scōo z z^o: tñ si nomen iponat ad sigñandū qd̄cūqz istoꝝ triū fm ppriā rōnē esset equocū.Scōs modus iuenit in creatura:q̄ imitat exēplar diuinū vel creatū:qz illi a q̄ producit assilat aliquo mō.Terti^9 iuenit in filio dei q est vitas in q̄ est sūma silitudo ad p^m pducēs fz Aug.hec eni est ꝯformitas cū adeq̄tione. ¶ Scōo aūt mō pncipali.i.vt est vitas in reb^9 p cōpōnē ad itell'm di res va tripl'r. vno° inq̄tū est d se manifestatiua sui:cuicūqz intellectui potēti manifestationē cognoscē.alio mō:qz est assilatiua itell's sibi assimilabilis:puta mediante actu: vel aliq̄ spē:q̄lis nō est nisi itell's creatus.alio°:qz facta manifestatione vel assil'atione res est in itellu:sic cognitū in cog̃scēte. ¶ Et est sciendū q iste scōs ternari^9 distinguit a p̄:qz bitudo ad pducētē:z ad itelligētē alia z alia est:lz qñqz idē sit itelligēs z pducēs:pñt.n.separari:nā si p ipole de^9 eēt pducēs alicui^9 ꝯsilis:z eq̄lis:z fm imitationē:z nō eēt itelligēs esset pm^9 modus triptitus sine scōo:sil'r ecōuerso.si eēt ali^9 de^9 itelligēs creaturas: z nō pducēs:q̄uo ēt distinguant ptes vtriusqz ternarij iter se pz inatēti. ¶ z° distō sit ista:q vitas in itellu est duplex fz ei^9 duplicē opōnē:q̄uaꝝ vtraqz nat^9 est itellect^9 cōformari obto:vt mēsuratū mēsure ex 5° hui^9 ca° de ad aliqd:vna vitas di incōplexa:alia cōplexa:est āt iter istas vitates dña vna:qz vitati icōplexe nō opponitur falsitas:fz ignorātia tm̄:z sic itelligit illud tertij de aīa.q itell's circa qd̄ qd est:semp est verus:sicut sensus circa ppriū obz:z itelligēdū est p̄cise circa ꝯceptū simpl'r simplicē:qz circa ꝯceptū nō simpl'r simplicē:lz non possit eē formal'r falsus:tñ pōt eē vtual'r falsus apphendēdo aliqd sub determinatione sibi nō ꝯueniēte.vñ 5° hui^9 caplo de falso:di q est aliq̄ rō in se falsa nō solum de aliquo falsa:z tñ ista rō in se falsa est intelligibilis simplici apprehēsione:lz ipsa nō exp̄mat aliqd qd:nisi forte qd nois:scōe aūt vitati.i.cōplexe opponit ignorātia p̄uatiue:z falsitas ꝯrie:q̄si.i.vniunt:que in re nō sunt vnita. ¶ z^a dña est in mō eēndi vitatis in hac opōne z illa:lz.n.in vtraqz opōne itell's sit pprie vitas.p^a tñ nō est ibi obtiue:sed formal'r.scōa aūt est ibi foial'r z obiectiue:neutra.n.est in itell'u obtiue:nisi reflectēte se super actū suū cōparādo illū ad obm:que reflexio.i.in cognoscēdo:q act^9talis est silis vel dissimilis obto nō est nisi in cōpōne z diuisione. ¶ Ad cuius maiorē euidētiā est notādū q veritas incōplexa est habitudo ꝯformitatis z silitudinis actus simplicis ad obm simplex intelligibile:veritas aūt cōplexa ad obm cōplexū:veritas p^a subiectiue z formal'r est in actu simplici.scōa xo in actu cōplexo:q̄ est cōpositio z diuisio:neutra aūt est in intellectu obtiue nisi in itellu se reflectēte sup actū suū:z cōparante ipm ad obm:vtrū sit sibi sil'is z cōformis vel nō:z tunc cognoscit istā ꝯformitatē z silitudinē que est formal'r ipsa vitas:hec aūt reflexio z cōparatio nō est sine compositione z diuisione:quare sequitur q in sola operatione complexa est veritas obiectiue.

Veritas ḋ. Vide hūc p° piber q.3.vbi hz hec eadē.

Uide in scoto

Res vera di tripliciter.

In intell'u vitas duplex. Tex.cō.20.

T.c.26.z.51 Idē 9° meta. ad finem.

Uide.3.di.p. q.3.scotum. Tex.cō.34.

Uide.4.met. t.cō.27.z p° perther.

Pōt depont z pōt stare illud ibi:vt pz speculanti.

Veritas incōplexa quid z complexa.

An veritas cōplexa q̄ icōplexa sit rea.

Dubium tñ est vtruz hec veritas z illa sit relatio realis vel rōnis. ¶ De vitate icōplexa dōm:q cū sit de tertio mō relatiuoꝝ:q sit realis ex pte opōnis:qz opatio ista eēntial'r dependet ex obto: vt mēsuratū ad mensurā:fz est rōnis ex pte obti:tuz qz obm vt sic:hz eē diminutū:nā esse cognitum distrahit ab ente:tum qz obiectū est mēsura:quare nō dependet eēntial'r ab opōne mensurata. ¶ De vitate complexa dōm est codē mō:si ipsa sit illa cōformitas opōnis ad obm:vt pdictū est:si aūt vt qdā dicunt:veritas cōplexa sit cōformitas inter ptes obti:puta inter pdicatū z subz tunc vtrūqz erit relo rōnis:qz extrema vt sic sunt entia rōnis super quoꝝ bitudinē fundat ista ꝯformitas que est veritas formal'r. ¶ Si aūt detur vtraqz opinio:rñdendum est:sicut patet ex predictis.

lis vel rōnis relo.vide.13. quoli.Scoti.

De secundo pncipali sit ista p^a ꝯclo.Veritas in intellectu fm operationē complexā nō est de cōsideratione meta.rō hui^9 est:qz talis veritas:vel est relatio realis:vel solum rōnis fm duas opiniones.si est realis ptinet ad cōsiderationē libri de aīa:vbi agit de potētijs aīe:ex nā.n.act^9 intell's cognoscit:q̄uo est fundamētū realis relationis. ¶ Si est relatio rōnis fm aliā opinionē:tūc ptinet ad ꝯsiderationez logici:cui^9 est ꝯsiderare verū z falsū:posle z iposle:z oēs alios modos cōpōnis:sil'r dōm est de vitate incōplexa itell's. ¶ z^a ꝯ sit ista.Veritas in reb^9 pmo mō sumpta scilz p cōparationē ad pducētē ptinet ad ꝯsideratione meta.hanc ondo sic.Illud reale verum qd nō ꝯbit ens ad q̄ntū nec ad motū ptinet ad ꝯsideratione meta.fz verum reale dictū isto mō est h°.g̃ zc̃.pbatio minoris:qz vt pz ex pdictis:tale verū inuenit in diuinis:vbi nec est motus:nec q̄ntitas. ¶ 3° ꝯ sit ista.Verū reale sūptū per cōpationē ad cognoscentē pmo mō illoꝝ triū pertinet ad cōsideratione meta.pbatio huius:naz tale verū cōuertit cū ente.g̃ ptinet ad meta.sicut z ens cū quo ꝯuertit.añs pz:qz oē ens q̄ntū est de se est manifestatiuū sui cuicūqz intellectui potētie cognoscere ipsuz. ¶ 4° ꝯclo sit ista.vex reale sumptū p cōparationē ad cognoscentez z° z 3° mō istoꝝ triū non ptinet ad cōsiderationem meta.rō pro z° mō est:qz tale verū nō ꝯuertit cuz ente.pz:nā ꝯbit ad actū determinatū vt pz:ergo nō pertinet ad meta.qui determinat de ente.Rō pro tertio mō est:qz tale verū est ens diminutū:z ꝯctū ad ens logicū:vñ oēs scōe intentiones de tali ente pdicant:z ideo pprie vt sic excludit a metaphīca:cōuertit tñ cū ente aliq̄l'r:qz logicus considerat oīa aliqual'r vt meta.sed modus cōsiderationis est alius.i.p qd reale:z per intentionem z^am:sicut etiā est ꝯuertibilitas entis simpl'r:z diminuti:qz neutruz alterum excedit in cōmunitate:nam quicqd est simpl'r ens potest esse ens diminutum:quatenus oē ens pōt esse cognitum aut intellectum.

Ad qōnē fm mentē pprias Cōclo pma.

Scda ꝯclo.

Tertia ꝯclo.

Quarta ꝯclo

Uide.4.hui^9 t.c.5.z.ca.p° 3.huius. Logicus cōsiderat oīa aliqual'r sicut z metaphysicus

Ad argumēta in oppositū:lz p^m supponit falsuz in minori:vt pz ex pmo articulo:pōt tñ rñderi ad oīa simul q nullū est cōtra dcā: arguit eniz de vero reali mō p̄expositio:dicuz aūt phi precise excludit a cōsideratione meta.vex in intellectu cōplexo:qd est in cōpositione z diuisione:sicut expsse pz in litera eius. ¶ Cōtra.a quo nō excludit ꝯsideratio cause:nec effectus:sed illa veritas in intellectu est effectus entitatis realis:iuxta illud in pdicamentis in eo q res est vel nō est:dicit oratio vera vel falsa. ¶ Rñdeo maior est vera de cā totali non sic est in pposito:nam veritas triplex exclusa oīno a meta.dependet ab intellectu:ita q res ex se nō est sufficiens cā alicuius istaꝝ:lz ad illam requirat:vt pbat auctas allegata:ita q ly in eo q/non dicit causam precisam veritatis in intellectu:sed requiritur intellectus componens predicatum cum subiecto. ¶ Et hec de 6° metaphysice.

Ad argumenta in oppositū In hoc soluit argumentum post oppa^m.

Caplo de substantia.

¶ Nihil

¶ Nihil enim ipsorū est: nec ſm se aptuꝫ natum: nec separari possibile a substantia. Libri septimi. Questio. I.

Vide Sco. in 4. di. 12. q. 1. vbi hꝫ hanc. q. esse trāsferēdam. Argui᷑ pmo T. c. 8. t. 25. Secundo.

Circa librū septimū. Queri᷑ Utruꝫ inherētia sit de eēntia accn̄tis. Ui᷑ ꝙ nō: nā eēntia passiōis ꝓcognosci᷑ in demr̄atiōe: cū sit mediū I demr̄atiōe vt dr̄. 2. poste. sed inherentia ei⁹ nō ꝓcognosci᷑: ſꝫ ꝯcludi᷑ i demōſtratiōe. ḡ ïherētia nō eſt de eēntia paſſiōis. ¶ Pͦ. Si ſic. ḡ dicendo: accn̄s inherēs: puta albedo inherēs: eēt nugatio. ꝯn̄s eſt falſuꝫ. ergo ⁊ ań̄s. probatio ꝯn̄e: qꝛ addere aliquid ei: de cuius eſſentia eſt: eſt nugatio.

In oppoſitū A. 1. alia. A. 1. alia.

Contra. qꝛ ſi nō. ḡ inherētia alia differēs ab accidēte: vel eēt ſub̄a: vel accn̄s: nō ſub̄a: ꝑꝫ: nec accn̄s: vt vꝫ: qꝛ tūc inhereret: ⁊ ſic ei⁹ eſſet aliq̄ inherentia differēs: ⁊ ſic in infinitum. ¶ Confirma᷑: qꝛ ſm Boetium accidentis eſſe eſt ineſſe.

In iſta q̄ōne pͥmo pmittā aliquas diſtinctiones. 2ͦ oſtēdam aliquas ꝯcluſiones.

Vide hic rc. cō. 2. Primꝰ arti. Vide Sco in 4. vbi ſupra. Accidēs dupliciter ſumi poteſt. A. 1. eēntialr. Inherentia duplex.

Quantum ad pͥm̄ ſit iſta pͥa diſtinctio: ꝙ cū h̄ nomē accn̄s ſit nomē ꝯcretū: pōt dupl'r ſumi: ſicͭ q̄dlꝫ nomē ꝯcretū. Uno mō ꝓ ꝑ ſe ſignato nominis: q eſt ꝯcept⁹: quē accn̄s nāl'r iportat: q eſt ipſa accidētalitas ſiue ipſa accn̄a. qd̄ vꝫ ſinonomꝰ cū h̄: qd̄ dꝫ inherētia. Alio mō pͭ ſumi ꝓ illo ſbſtrato: qd̄ ꝯnotat h̄ ꝯcretū accn̄s: qd̄ eſt aliqd̄ ens decē pdicamētorū: ſiue ſit abſolutū: ſiue reſpectiuū: puta q̄ntitas: vl' q̄litas: vl' relo rc. ¶ 2ͣ diſtō ſit iſta: ꝙ inherētia ē duplex. ſ. actualis: ⁊ aptitudinalis: actualis ē ipa vnio accn̄tis exiſtis cū ipo ſubto exiſte: vt q̄dā actus: ⁊ pfectio cū potēiali pfectibili. Inherētia aūt aptitudinalis eſt ipſa depēdētia: ſiue eēntialis ordo accn̄tis ſm ſuā q̄dditatē ad ſub̄m ſm ſuā q̄dditatē: differūt aūt hec inherētia: ⁊ illa: nā q̄ eſt actualis circūſcribi᷑ a demr̄atiōe: demr̄ans eni abſtrahit ab exiſtia ⁊ ꝯn̄tib⁹ rē inq̄ꝫtū exiſtit: aliogn nō eēt nec iox. 2ͣ aūt inherētia. ſ. aptitudinalis: q̄ eſt paſſiōis ad ſub̄m: demr̄a᷑: ex q̄ ꝑꝫ: ꝙ illa 2ͣ eſt alia a pͥmā iſta pͥa eſt exiſtia: vl' ꝯditio ꝓpͥe exiſtie: vn̄ pͥa nō ſp ineſt accn̄ti. 2ͣ vō ſp ineſt: ſiue ſubto exiſte: ſiue nō exiſte.

Demr̄ans abſtrahit ab exiſtentia. Differūt eſſe de eēntia: ⁊ idē eēntialr.

¶ 3ͣ diſtō ſit iſta: ꝙ aliqd̄ eſt aliqd̄ eē de eēntia alicui⁹: puta. a. ⁊ eē eēntialr vel realiter idē ipſi. a. pͥm̄ q̄dē infert 2m̄: ſꝫ nō eꝯ: qꝛ de eēntia. a. ꝓpͥe eſt illud qd̄ icludi᷑ in ꝯceptu q̄dditatiuo. a. ⁊ iō poni᷑ in rōne ei⁹ q̄dditatiua: nō vt additū: ſicͭ aial ē de eēntia hoīs: pōt aūt aliqd̄ eē idē realr: ⁊ eēntialr alicui: ſꝫ ſit ex̄ ei⁹ ꝯceptū ſoꝛalem ⁊ q̄dditatiuū: puta vnitas: ⁊ veritas rc. q̄ ſūt paſſiōes entis: hec eni ſūt ex̄ ꝯceptū ſoꝛalē entis: ⁊ tn̄ nō dn̄t aliā rē ab ente: vt ꝓbatū fuit 4ͦ hͦ. pͥa eſt idētitas ſoꝛalis. 2ͣ eſt idētitas realis ⁊ eēntialis.

Scd̄s articu. Riſio ad q. pͥa ꝯcluſio.

Quātū ad 2m̄ ſit iſta pͥa ꝯ. neutra inherentia eſt de eēntia accn̄tis 2ͦ mō ſumpti. ſ. accipiendo accn̄s ꝓ eo qd̄ h̄ noīe denoia᷑: ⁊ h̄ ſiue ſit accn̄s abſolutū: ſiue reſpectiuū: hāc oñdo pͥ q̄tū ad pͥmā ꝑtē ſpāl'r ſic. nullus reſpect⁹ eſt de eēntia abſoluti: ſꝫ vtraqꝫ iherētia eſt ſoꝛalr reſpect⁹. ḡ rc. ma. ꝑꝫ: qꝛ al'r oia eēnt ſoꝛalr ad aliqd̄: qd̄ tāq̄ incōueniēs ꝯcludit pͥhs 4ͦ hͦ ꝯ opionꝫ de veritate apparētiū. ¶ Pͦ. Cōtū ad 2m̄ ꝑtē arguit ſic: qꝛ fūdamētū reſpect⁹ ē aliqd̄ pͭter reſpectū: qꝛ nihil fūdat ſeipm̄: vn̄ ſm Augu. li. de tri. oē qd̄ relatiue dꝫ: eſt aliqd̄ pͭter relonē. ḡ iherētia nō eſt de eēn͂ accn̄tis 2ͦ mō ſumpti: in q̄ funda᷑. ¶ Pͦ. Qꝛ ſi ſic. ḡ q̄ntitas: q̄litas: ⁊ relo: ⁊ ſic de alijs nō erūt ḡnaliſſima. ꝯn̄s eſt falſuꝫ. ḡ ⁊ ań̄s. ꝓbatio ꝯn̄e: qꝛ inherētia vꝫ eē eiuſdē rōnis in q̄ntitate: q̄litate: ⁊ alijs accn̄tib⁹. ḡ ſi eſt de eēntia vtriuſqꝫ: pōt ab vtroqꝫ abſtrahi ꝯcept⁹ cōis dict⁹ in q̄d de eis: inferioꝛ q̄dē ꝯceptu entis: ⁊ ſupioꝛ eis: oīs talis eſt ꝯcept⁹ ḡnis: ⁊ ita q̄ntitas: ⁊ q̄litas rc. nō erūt ḡnaliſſima: qꝛ hērent aliqd̄ ſupra ſe veniēs gen⁹: pͥa rō ꝓbat ꝓ accn̄te abſoluto: due alie ꝓ vtroqꝫ.

3ª ꝯcluſio.

¶ 2ª ꝯ ſit iſta. inherētia 2ª. ſ. aptitudinalis eſt idē realr: vel eēntialr accn̄ti 2ͦ mō ſumpto: ſiue ſit abſolutū: ſiue reſpectiuū: hāc oñdo ſic: qꝛ nulla aptitudo nāl'is alicui⁹ diſtingui᷑ realr ab illo ente: cui⁹ eſt aptitudo: ſꝫ inherētia aptitudinalis eſt q̄dā aptitudo nālis talis accn̄tis. ḡ. ¶ Pͦ. Paſſiones entis dicte de inferioribus nō dicūt aliud realr ab ente in eis: ſꝫ eē in ſe ens: ⁊ eē inherēs ſūt q̄dā paſſiones entis dicte de īferioꝛib⁹. ſ. de ſub̄a ⁊ accn̄te. ḡ nec eē i ſe ens dicit aliō a ſub̄a: nec eē īherēs aliud ab accn̄te. ꝓba᷑ minoꝛ: qꝛ eē i ſe ens ⁊ eſſe īherēs ꝓ eodē accipio: ſicͭ eē pͥus ⁊ poſteriꝰ: pͥus aūt ⁊ poſteri⁹ diuidūt ens vt paſſiōes.

Aptitudo nō diſtingui᷑ ab eo: cui⁹ ē aptitudo realr.

3ª ꝯcluſio.

¶ 3ª ꝯ ſit iſta: inherētia actualis nō eſt idē realr accn̄ti 2ͦ mō ſūpto: qd̄ eſt abſolutū: nec ꝑ ꝯn̄s eſt de eēntia ei⁹: hāc oñdo ſic: ipoſſe eſt ꝙ idē realr maneat ⁊ corrūpa᷑: al's eēt ⁊ nō eēt ſil': qd̄ eſt oppoꝰ pͥ pͥnͦ: ſꝫ manēte ⁊ exiſte accn̄te abſoluto nō manet iherētia actualis. ḡ rc. minoꝛ ꝑꝫ in ſacro euchariſtie: vbi accn̄a ſeparata exiſtūt ſine iherētia actuali: al's ſi illa maneret: maneret ſub̄a panis: qd̄ eſt falſuꝫ.

Vid. 4 d. 2. A. 1. pͥmi pͥncipij.

Argumētū Joānis.

¶ Sed ꝯ iſtā 3ᵐ ꝯnē ſpāl'r inſta᷑ multipl'r. pͥ ſic: illud quo accn̄s eſt ſoꝛalr ens eſt ſibi realr idē: ſꝫ accn̄s eſt ſoꝛalr ens ꝑ īherētiā ad ſubꝫ. ḡ talis īherētia ē ſibi idē realr ⁊ eēntialiter. ꝓbō mi. qꝛ h̄ in lr̄a dꝫ: ꝙ accn̄a ſūt entia I eo ꝙ ſūt realr entis. ḡ ſoꝛalis rō entitatis in accn̄te ē īherere talr enti. ſ. ſub̄e.

Tex. cō. 38.

¶ Cōfirma᷑: qꝛ 4ͦ hͦ dꝫ: ꝙ ens dꝫ de ſub̄a ⁊ accn̄te: ſicͭ ſanū de ſanitate in aiali ⁊ in vrina: ſꝫ nihil ſoꝛmalr dicit ſanū de vrina niſi h̄itudinē ad aial ſanū. ḡ nec ens dcm̄ de accn̄te dꝫ aliqd̄ niſi h̄itudinē ad ſub̄aꝫ. ergo accn̄s non erit ens ſoꝛmalr niſi ꝑ inherentiā ad ſub̄am.

T. c. 2. idē in hoc. 7. t. c. 15. A. 1. ad ſanū dcm̄ de aiali. vel ſicut niſi in h̄itudine ad aial ſanum.

¶ Pͦ. Si iherētia nō ē de eēn͂ accn̄tis eſt aliō ⁊ inheret ipſi accn̄ti: qꝛ accn̄s dꝫ iherēs ſoꝛalr: q̄ri᷑ ḡ de illa iherentia 2ª: q̄ pͥ iherētia iheret accn̄ti: aut ipa ē eadē ipi accn̄ti vel pͥe inherētie: aut eſt aliō. ſi eſt eadē pari rōne ſtādū fuit in pͥ. ſi ē aliō: erit ꝓceſſus in iſīm.

Vide Scotū in 2. d. 1. q. 5.

¶ Pͦ. Reſpect⁹ accidētis ad ſubꝫ nō eſt min⁹ idē accn̄ti q̄ reſpect⁹ creature ad deū eſt idē creature: ſꝫ ille ē idē creature: put nūc ſuppono. ḡ reſpect⁹ accn̄tis ad ſub̄aꝫ: q eſt iherētia ē idē realr accn̄ti. maioꝛ ꝑꝫ: qꝛ creatura nō diffini᷑ ꝑ ipſaꝫ eēntiā dinā additā in ſua diffōne: qꝛ tūc nihil h̄ret diffōnē in ſuo ḡne: cū de⁹ ſit ex̄ gen⁹: accn̄s tn̄ ꝑꝑ ſuū reſpectuꝫ ad ſubꝫ: nec iō diffini᷑ ꝑ ſubꝫ: vt dꝫ lr̄a in h̄ eodē 7ͦ. ḡ ille reſpect⁹ accn̄tis ad ſub̄aꝫ nō min⁹ eſt idē ſibi q̄ reſpectus creature ad deū.

T. cō. 4. ⁊ ſe.

¶ Pͦ. Si iſte reſpect⁹ accn̄tis ad ſub̄aꝫ eēt aliō ab accn̄te. ḡ erit poſterioꝛ accn̄te. ꝯn̄s eſt falſuꝫ. ḡ ⁊ ań̄s. ꝯn̄a ꝑꝫ: qꝛ reſpect⁹ ē poſterioꝛ fūdamēto. falſitas ꝯn̄tis ꝓba᷑: tū qꝛ accn̄s nō req̄rit ſub̄m: niſi ꝑꝑ ipꝫ reſpectū quē h̄ꝫ ad ipꝫ: ſꝫ ſi ille reſpectꝰ ē poſterioꝛ pͭ accn̄s manere illo reꝰ circūſcripto: ⁊ ꝑ ꝯn̄s pōt nō depēdere ad ſubꝫ: qd̄ eſt falſuꝫ: tū qꝛ ſi accn̄s eſt pͥus illo reꝰ. ḡ pͭ cōplete ꝯcipi ſine illo reꝰ: ⁊ ꝑ ꝯn̄s cōplete diffiniri: ſicͭ pͥus ſine poſterioꝛi: ſꝫ nō req̄ri᷑ ſubꝫ niſi ꝑꝑ reſpectū: quē h̄ꝫ ad ipꝫ. ḡ pōt diffiniri ſine ſubto: qd̄ eſt ꝯ pͥhꝫ I h̄ 7ͦ.

T. c. 4. ⁊ ſe.

¶ Pͦ. Si inherētia eſt aliud: ⁊ poſterioꝛ accn̄te ſaltē vꝫ eē ꝓpͥa ei⁹ paſſio: qꝛ nihil vꝫ imediati⁹ iherere accn̄ti q̄ h̄itudo ad ſubꝫ: ſꝫ ſubꝫ ꝑ ſe eē ſine ꝓpͥa paſſiōe icludit ꝯdictionē. ḡ ipoſſe eſt accn̄s eē ſine ꝓpͥa iherētia: ⁊ ꝑ ꝯn̄s nō differūt realr. ꝓbō mino. qꝛ aliogn nulla ꝯ eēt ſimpl'r ſcibilis: qꝛ q̄cūqꝫ ꝯ ꝓbat paſſionē de ſubto: ſi aūt pͥa paſſio poſſet ſeparari a ſubto nulla talis ꝯ eēt ſimpl'r neccia: ſꝫ ꝯtigēs: nec ꝑ ꝯn̄s ſcibilis.

Cur ſubꝫ nō pōt eē ſine ꝓpͥa paſſiōe: ⁊ A. 1. ꝓpͥa.

Riſio ꝯcluſio.

¶ Riſdeo tenēdo dictas ꝯnes: dicēdo: ꝙ neutra iherētia: q̄ accn̄s iheret ſubto eſt de eēn͂ accn̄tis: puta albedinis: ⁊ lꝫ iherētia aptitudinalis ſit idē realr accn̄ti: tn̄ iherētia actual' diſtingui᷑ realr.

Ad argumē/ta Janonis.

Ad primū data maio. dico q minor est falsa: cū pbat̄ p Ari. hic in lr̄a: dico q pbatio peccat ex equocatiōe huiꝰ vocabuli in eo q: nō eni semp in eo q est nota cāe fo͞ialis illiꝰ: qd̄ p̄cedit: nā vt dī 5° hꝰ ca. de z^m q: vel in eo q: quotiēs dī cā: totiēs dī in eo q: vel s̄m q ip̄m. ḡ in eo q pōt eē nota cuiuscūq̃ cāe illiꝰ: qd̄ p̄cedit: ꝛ iō cū suba: vt p̄dictū ē exponēdo lr̄az: sit ali qua cā accn̄tis: ꝫ nō de eēnᵃ eiꝰ: iō accn̄s est ens in eo q est talr̄ entis. i. talis cāe: ꝛ in tali ordine cān̄di: nec tn̄ illa hitudo ad q̄ācūq̃ cām est ens fo͞iale: vl̄ eēntiale in cāto: qꝛ tūc nullū cātū eēt fo͞ialr̄ absolutū. ¶ Ad ꝯfirmatio nē de 4° huiꝰ dōm: q sicut iā dcm̄ fuit ibidē: q illd̄ sile nō currit sup q̄tuor pedes: dcm̄ eni est: q in exēplis est ꝯsiderare sile ꝛ dissilē: nā q in oibꝰ est sile idē vtiq̃ est ꝛ nō exēplū: vt ait Dama. est ḡ sile in ppositio: qꝛ sic est ordo eēntialis vrine ad aial in eo q est dici sanū: ita est hitudo eēntialis inter subz ꝛ accn̄s in hn̄do entitatē: ꝫ ē dissilē: qꝛ ille ordo eēntialis ad subm: nō est de essentia accn̄tis: sic rō signi est eēntialr̄ sanū: vt dī de vrina: in vri na eni nō est aliq̄ fo͞ia absoluta: a q̄ dicat̄ sana: in accn̄te aūt est aliqd absolutū pp qd̄ fo͞ialr̄ dī ens: ꝫ sup illd̄ ab solutū fundet̄ ordo ad aliō. s. subz. ¶ Ad aliō ꝯcedo: q inherētia iheret accn̄ti: puta albedini: aliogn albedo non eēt fo͞ialr̄ inherēs: ꝛ cū q̄ris de illa z^a inherētia: dico q illa est realr̄ eadē p^a: ꝛ ita ē ibi stat̄: qꝛ illa relo est eadē fūdamēto: sine q̄ fūdamētū eē icludit ꝯdictionē: hꝰ ē illa inherētia iherētie: qꝛ ꝯdictio est iherētiā albedis ad sup ficiē esse in actu: vl̄ aptitudine: ꝛ nō iherere actu: vl̄ apti tudine: ꝫ pp rōnē oppositā nulla iherētia fo͞ie absolute est sibi eadē: qꝛ nō est simplr̄ repugnātia formā absolu tā simplr̄ eē: ꝛ nō tn̄ inesse. ¶ Ad aliud nego ma. ꝛ cum pbat̄ p relonē creature ad deū: dico q nō est sile: cū ar guit̄ de diffōne dōz: q idētitas respectꝰ ad fundamētū: vel nō idētitas: vel depēdētia eēntialis vel nō eēntialis nō est rō: q terminꝰ talis respectꝰ vel depēdētie cadat in diffinitiōe fundamēti depēdētis: qꝛ tūc deꝰ magis po neret̄ in diffōne cuiuscūq̃ creature q̄ suba in diffōne accn̄tis: ꝫ cā est: qꝛ nulla fo͞ia pōt hr̄e ꝯceptū pfectū ge tatiuū ꝛ qdditatiuū: nisi cointelligat̄ illd̄: cuiꝰ est fo͞ia: dif finitio aūt exp̄mit ꝯceptū pfectū diffiniti: ꝛ iō q̄tūcūq̃ eēntialia fo͞ie exprimerent̄ sine illo: cuiꝰ ē: ꝛ qdditas eiꝰ indicaret̄: nō tn̄ eēt ꝯceptꝰ pfectꝰ gerās itellectū: iō nec diffō: ꝫ creatū: qd̄ est in se qdā cōpositū subsistēs si ꝯci piat̄ in se: itell's q̄esceret ibi nō regrēs aliud cointelligere. ¶ Ad aliud ꝯcedo: q ille respectꝰ est posterior accn̄te: ꝛ cū dicis p̄: q tūc accn̄s nō necio regrit terminū respe ctus. nego ꝯn̄az: bn̄ eni pōt aliqd depēdere a termino re spectꝰ: ꝛ tn̄ nō depēdere a respectu si respectꝰ sit poste rior eo: ꝛ cū dī: q nō regrit terminū nisi pp istū respctū: dico q verū est pp istū respectū: vt ꝯn̄tē necio nāz fun damēti: ꝫ nō tn̄ vt reqsitū ad nām fundamēti tāq̄ p̄us ipso: qd̄ aūt sic est pp aliud nō opꝫ: q in eodē ordine re quirat̄: in quo terminꝰ respectꝰ. ¶ Cū dicis z^o: q posset ꝯcipi sine illo re^o ꝛc̄: dōz q accn̄s posset vtiq̃ intelligi q̄tō ad qdd̄: qd̄ p se p̄ icludit̄ in ꝯceptu fo͞iali accn̄tis: nihil oīno nō itelligēdo de illo re^o. ¶ Sz dices. ḡ pt dif finiri p sua eēntialia: dico q bn̄ pōt assignari aliq̄ rō in dicās totā essentiā accn̄tis: ꝫ illa nō eēt diffō: qꝛ nō eēt expressiua pfecti ꝯceptꝰ: itell's eni hn̄s illū ꝯceptū semp depēderet ad aliqd aliud termināS depēdētiā illiꝰ: ꝛ cū dī si respectꝰ ille nō necio cointelligit̄. ḡ nec terminꝰ re spectꝰ regrit̄ ad ꝯceptū accn̄tis. nego ꝯn̄az: loquēdo de ꝯceptu gerāte itell'm: ad illū eni regrit̄ cointelligētia ter mini: nō tn̄ respectꝰ ad terminū talis respectꝰ: siue depē dētie. ¶ Ad aliud dōz: q illa inherētia actualis nō est p se passio accn̄tis: sed est accn̄s p accn̄s: ꝛ respectꝰ ē ex

In eo qd̄ po test accipi mul tipliciter. Tex. cō. 23.

In exēplis ꝯsiderādū ē sile ꝛ dissile.

Uide in scd̄o di. p. q. 5. ꝛ in 4.

Cur subz po nit in diffōne accn̄tis.

Uide instātiā in. 1. d. 3. q. 5. soluendo ter tiā rōnē hēn.

Diffinitio duplex.

trinsecus adueniēs saltē cuicūq̃ absoluto. Et cum dī: q īmediate inheret: dico q est falsuz: imo si accn̄s: puta al bedo hꝫ aliq̄ ppriā passionē: illa īmediatiꝰ inheret sibi q̄ illa iherētia: illa eni passio sit. a: a necio inest albedini: siue ꝯiuncte subto: siue sepate: iherētia aūt inest cōtingē ter: ꝛ nō ex nā albedinis: ꝫ a cā extrinseca: albedo eni nō facit seipam inherere: ꝫ ip̄z agēs albificans. ¶ Posset ad dī. 4° ꝯ: q illa iherētia actualis est eadē realr̄ accn̄ti relatiuo z° mō s̄upto: hāc ondo sic. Illa relatio est eadē fundamēto: sine q̄ fundamētū eē includit ꝯdictionē: sed iherētia actualis accn̄tis relatiui est hꝰ. ḡ ꝛc̄. pbō mi. qꝛ respectꝰ est realr̄ hitudo īter duo extrema: ꝛ iō sicut tol lere terminū ad quē ipsiꝰ respectꝰ, est destruere respctū: ita tollere illd̄ cuiꝰ est respectus, est destruere respectū: ꝛ rōnē respectꝰ: ꝛ p ꝯn̄s ꝯdictio est respctū nō iherere: qꝛ eni respectꝰ est respectꝰ: iō regrit necio subm vel funda mētū: cui actualiter inheret. Sic ad questionem.

Ad primū in oppositū dōz q esto: q inherentia aptitudinalis sit eadē realr̄ vel eēntia liter accn̄ti iuxta z^am ꝯnē: tn̄ qꝛ nō est de eēntia eiꝰ iuxta p̄mā ꝯnē: aliꝰ ꝛ aliꝰ ꝯceptꝰ formalis ꝛ qdditatiuꝰ suffi ciē ad p̄cognosci ꝛ cōcludi. ¶ Alr̄ forte posset dici: q eēnᵃ passiōis p̄cognoscit̄ q̄tū ad qd nois: ꝫ demōstrat̄ q̄tū ad qd rei: ꝛ iō nō obstat cōtra z^am ꝯnē. ¶ Ad z^m facit p p^a ꝯne: nā cū iherētia distinguat̄ ab accn̄te ex nā rei nō est nugatio: dicēdo accn̄s iherēs: sic nec dicēdo ens vnū: ꝛ sic ꝯcedo: q inherētia nō est de eēntia accn̄tis. ¶ Ad p^m pro pte opposita rn̄suz est in corpe q̄ōnis: nā inheren tia illa differēs ab accn̄te vtiq̃ iheret: nō qdē alia inhe rētia: ꝫ eadē sibi realr̄: ita q stādū est in z°. ¶ Ad aliud de Boe. dico: q itelligit: q accn̄s hꝫ de nā sua: q insit sal tē in aptitudine: non tamen q inherentia talis sit de con ceptu eius intrinseco ꝛ formali.

Uide. 1. q. quo. de dupl ci esse imme diato.

4° ꝯclusio. Uide instan tiā ex p̄dica bilibus. q. vltimā.

Tollere ter minū respe ctꝰ: ē dstruere respectum.

Ad p̄mū ar gumentum.

Ad secundū

Ad p̄mū in oppositum.

¶ **Quare primū ens ꝛ nō aliqd ens: ꝫ ens simplr̄ suba vtiq̃ erit: multiplr̄ qdē igit̄ dī ipsuz primū. Sed substātia oīuz primū rō ne: ꝛ notitia: ꝛ tēpore.** Questio. II.

Queritur Utrū sit veruz: q suba sit p^m oīum accn̄tium tpe. Uī q nō: nā eterno nihil est p̄us tpe: sed aliqua accn̄tia sunt eterna: sicut motꝰ ex 8° phys̄i. ḡ tali accn̄te nō ē suba p̄or tpe. ¶ P̄. Si sic. ergo suba p̄cedit tp̄s tpe. ꝯn̄s est falsum: qꝛ esset tp̄s ante tempus in infinitū. ꝯn̄a pꝫ: qꝛ tēpus est accidēs qddam. ¶ Contra. Philosophus hic in litera.

In ista q̄ōne p̄mo excludā multiplicem opinionez. z° dicam aliter ad questionem.

Quātū ad p^m est vna opio Cōmē. ꝯ^to 4° huiꝰ: cuiꝰ s̄nia stat in hoc: q si accn̄s aduenit corpori: postq̄ est corpꝰ vt accn̄s separabile: tūc est p̄us tpe ol ta li accn̄te adueniēte. si Xo nō est accn̄s adueniēs: ꝫ isepa rabile: ꝛ sp sil' cū eo: tūc suba cōposita non p̄cedit accn̄s tpe: ꝫ p̄cedit̄ a mā sube cōposite. ¶ Sz ꝯ h arguit̄: tuz qꝛ hec opio nō est ad mētē Phi: tū qꝛ i se est falsa: ex p^a via arguit̄ nā Phs. s. in eodē libro pbat: q suba est p^m ens: ꝛ q̄lr̄ sit p^m ens: puta tpe: ꝫ p^m nō est verū de mā: p bat eni subaz esse p̄mā: qꝛ p̄dicat̄ simplr̄ in qd: ꝛ qꝛ alia sunt entia: qꝛ sunt taliter entis: ꝫ neutrū est vex de mā. p^m nō: qꝛ 9° meta. dī: q mā p̄dicat̄ denoīatiue de māto: ꝛ nō in qd. z^m ēt nō est verū de mā: nā accn̄tia nō dicū tur entia qꝛ māe: qꝛ nō sunt in mā: vt in subto saltē acci dētia pfecta. qd̄ ḡ dī de accn̄tibꝰ inseparabilibꝰ: q. s. mā p̄cedit ea: nō est de intētione Phi. ¶ P̄. De eodē pbat Phs p̄mitatē tpis: ꝛ cognitiōis: ꝛ diffōnis: ꝫ mā nō p̄ce dit cognitiōe: qꝛ est scibilis p analogiā ad formā ex p̄mo phys̄i. ꝛ qꝛ

Arguit̄ p̄mo. 2. l. cuium.

T. c. vide idē q. ꝛ. 12. meta. Secundo. T. c. 4. idem 5. meta. cap. de p̄ori. ꝛ. 1 z T. c. 2. ꝛ ide.

Arti. p̄mus. Cōmēti. opi nio.

Cōtra Cōmē ti. opio. A. l. de eodē probat. Tex. cō. 12. Arguit ad hoiem: qꝛ s̄z viā nostram mā p̄dicatur qdditatiue s̄z fra. q. 12. vide ēt in hoc. T. c. c. 34. ꝛ t. c 6. ꝛ l cōmē. 10. Tex. cō. 69 Tex. cō. 13.

Tex.c. 17.

phys. & q2 actus est prior cognitione q̄ po^a ex 9° meta. mā aūt est in po^a respectu accn̄tis: silr nec p̄cedit diffōne: q2 suba cōposita cadit in diffōne accn̄tis: & nō mā: nā 7. meta. dr̄: q̄ accn̄a copulata hn̄t diffōnē p pp: sū subz. ¶ Ex 2° via arguit sic. Si mā p̄cedit accn̄s tpe: aut hoc est verū de mā fz se: aut vt est sub aliq̄ foīa. nō p̄ mō: q2 vt sic nō est sub tpe cū sit ingn̄abilis: & incorruptibilis ex p̄ phy. nec 2° mō: q2 aut vt ē sub foīa accn̄tali: & sic nō est

Tex.c. 2.

por tpe: q2 vt est sub foīa nō est p̄or foīa: aut vt ē sub forma subali: & tūc h̄i ppositum: q2 suba cōposita est prior. ¶ P. Si sic. seq̄t q̄ aliq̄ sint accn̄a: q̄ nō p̄cederent ab aliq̄ suba. s. accn̄a ppria corpoz sup celestiū: qd̄ est cōtra Phm. pbō pn̄: q2 in celo vel est mā: vel nō. si nō: vt dicit Cōmē. in de suba orbis: tūc talia accn̄a nō p̄cedūt: q2 mā nō p̄cedit. nec pt dici q̄ p̄cedant a suba cōposita: q2 illa accn̄tia sūt inseparabilia. si aūt sit ibi mā: illa nō p̄cedit tpe subaz cōpositā: cū suba celi sit ingn̄abilis & eterna sm Phm: & p pn̄s non precedit accidentia.

Et: nil aliud est cōpositū q̄ forma eē i mā. Uide i. 4 Scoti. d. 12.

Uide. 8. phy. p° celi. t. 12. metaphy.

Alteri. opio Suba duplr ↄsiderari pōt

Alia est opio q̄ dicit q̄ suba duplr ↄsiderat: vno mō inq̄ztū hec: & sic nō p̄cedit nec̄io accn̄s tpe. alio° inq̄ztū suba cōiter: & sic est p̄or accn̄te tpe. pbat sic. nam illud qd̄ ↄuenit spēi nō repugnat gn̄i: nec alicui inferiori rōne gn̄is: nā si hūe alas ↄuenit aui: nō repugnat aiali habere alas: nec alicui inq̄ztū aial: sz aliq̄ suba p̄cedit tēpore oē accn̄s. s. p̄ma cā. g̃ subē inq̄ztū suba nō repugnat p̄cedere oē accn̄s tpe & duratiōe: & p pn̄s nō repugnat alicui subē inq̄ztū suba est. ¶ Cōtra istā opionē sūt rōnes pbātes Cōmēta. expositionē nō eē ad mētē Phi: pz: tūc q2 nō sequitur deus q̄ est simplr p̄us precedit. g̃ suba: q̄ est posterior precedit: nō videtur peccare sm pn̄s: tum q2 deus nō est in aliquo genere: vt videtur ratio opionis supponere in mi. Item saltē deus non precedit temporē tempus: vt superius arguebatur.

Contra Alex. opinionem. A. l. opionē.

Hic modū dicendi tenet sco. sr̄ Pbor phy. q. 3. c. de proprio. Tex.c. 15. A. l. in motu Silē in 4°. Tex.c. 72. de suba huius corporis. T. c. 76. & 8. A. l. prima.

Alia est opio q̄ dicit q̄ ppō Phi est vera p se & falsa p accn̄s: & ↄsiles ppōnes inueniunt a Pho frequenter: vn̄ in 6° phy. supponit Phs: q̄ in mobili sit accipere motū velociorē & tardiorē in infinitū: & tn̄ in 8° dicit: q̄ aliq̄s mot° ita velox est: q̄ nullus sit velocior: sicut mot° p̄mi: illa enī ppō vera est p se. s. rōne mot° in se accipiēdo mouētia pportionabilia motui: est tn̄ falsa p accn̄s. vt. s. ibi ad talē motū: vel talē: silr in pposito subē inq̄ztū est de se nō repugnat p̄cedere oē accn̄s tpe: ex quo nō depēdet ab aliq̄ accn̄te: nā ↄceptus cōplet° & q̄dditatiu° pōt ō suba hr̄i circūscripto oī accn̄te: repugnat tn̄ alicui subē: sz h̄ accidit: & ideo ppō Phi est vera p se: & falsa p accn̄s. ¶ Cōtra: q2 si sic. g̃ ↄclo demōstrationis nō est p se necessaria. pn̄s est falsū: & ex p̄ poste. q2 demonstratio est necessarioꝝ: & eorū tn̄: que sunt per se. pbatio pn̄e: quia nec̄iū est: q̄ non contingit aliter se hēre ex 5° meta. ca. de nec̄io: sed per te subm pōt esse sine passione: quare ↄtingit aliter se hēre q̄z q̄ passio insit subto. ¶ Cōfirmat: q2 quero vn̄ sit illa accn̄talitas nō ex pte passionis: q2 semper inest subto: nec ex pte subti: q2 ipz est cā nec̄ia passionis: q̄n ergo est falsa p accn̄s illa propositio.

Contra hunc modū dicēdi T. c. 5 & 7. Tex.c. 6.

Ad q̄ōnē sm mēt ppriaz. Arcu. scēa. Tex.c. 101. B l po. Tps mlnplr Uide Scotū 2° sniaz. d. 2. parte prima.

Quātū ad 2^m dico tria. p̄^m est: q̄ q̄n suba dr̄ prior tēpore: nō accipit hic tps vt diffinit. 4. phy. nā p̄mitas tpis est ipsius subē inq̄ztum suba est: sed tps nō est mēsura nisi mot° & quietis: & eorū que sunt in motu & quiete: suba aūt sm se nō est aliqd tale: sed abstrahit a motu & gene. g̃ &c. ¶ Scdm dictū est: q̄ nō accipit hic tps p quacūq3 duratione: vel mēsura extrinseca successiua alia ab eētia reī: nā de illa esset qō: q2 tūc suba posset illā precedere cū sit ei accn̄s: & sic p̄cederet illam durationē: & tūc q̄rat de illa duratione: & sic i infinitū. ¶ Tertiū dictū est: q̄ p̄us tpe hic accipit: sicut pz in litera: separatim eē sine alio: & aliud nō sine ipso: & isto mō suba est

Tex.c. 4. A. l. dicitur. Uide Sco. in 4. d. 1. q. 1. in

p̄or omni accn̄te vno mō: & alio mō nō. ¶ Unde sciendū est: q̄ prius tēpore: vt dcm̄ est: est posse hēre sine alio existiā actualē & priorē q̄tū est ō se: ita. s. q̄ sibi nō repugnat: eo q̄ in nihilo depēdet ab eo: & tale p̄us satis pt dici p̄us nā: nihil enī ē p̄us nā: qd̄ nō sit ēt illo mō p̄us tpe: q̄ aūt aliqd possit p̄cedere aliō illo mō pt eē dupliciter. vno mō: q2 nō depēdet ab illo. alio mō: q2 nō ē cā nec̄ia illi°: qd̄ pbat p oppositū: q2 si nō pōt ab illo separari: h̄ est: vel q2 depēdet ab illo: vel q2 est nec̄ia cā illi°. ¶ Ad ppositū dico: q̄ suba cōparata ad accn̄a separabilia ē p̄or tpe vtroq3 mō: cōparata aūt ad accn̄s inseparabile: puta ad ppriā passionē: est p̄or vno mō: q2. s. nō depēdet: sz nō alio mō: q2. s. est cā: imo hz cāz nec̄iā re^a passionis: iō nō est p̄or isto mō: p̄ g̃ mō est separabilis mō p̄ex pposito: & vt sic nō repugnat subē existere sine q̄cūq3 accn̄te.

solone: & i. 2. d. 1. q. 5.

Quid prius tpe: & ē idē qd̄ p̄us nā: & est duplex.

Cur aliquid nō pōt separari ab alio.

A. l. essentiā. vel sic est causa necessaria.

Ad primū pncipale pz ex dictis: nā equocat de tpe: lz eni nihil sit p̄us motu eterno: accipiēdo tps p̄ mō: tn̄ tali motu pōt eē suba p̄or tpe: puta suba mobilis: q2 nō depēdet ab eo: q̄uis forsan non possit separari inq̄ztū cāt nec̄io. ¶ Ad 2^m dr̄: q̄ tps ↄsiderat duplr: vno mō: vt ē passio p̄mi mobilis: alio mō vt est mēsura: p̄ mō p̄cedit tpe a p̄ mobili: sz nō 2° mō. ¶ Cōtra: q2 oē qd̄ p̄cedit tpe ab alio nō est tūc q̄n p̄cedit. si g̃ tps: vt passio p̄cedit tpe: & nō vt est mēsura: seq̄t q̄ illud tps realr sil erit & nō erit: q2 tps vt passio nō est q̄n p̄cedit: & tps vt mēsura est: q2 nō p̄cedit: sed tps passio: & tps mēsura sunt idē realr. g̃ idē realr est & nō ē sil. ¶ Alr g̃ dōm sic p̄us: q̄ nō accipit hic tps pprie: vt est numerus mot°: suba ergo p̄cedit tps pprie dictum tēpore improprie dicto: quatenus non dependet a tēpore.

Ad primum argumentum.

Ad secundū Tps duplex.

A. l. quando

¶ Sed suba oium primū rōne. Qō. III.

Ueterit Utrū suba sit p̄^m oīuz accn̄tiū diffōne: ita q̄ suba cadit in diffinitione cuiuscūq3 alteri°. Ur̄ q̄ nō: nā diffinitio ppria & sufficiēs cōstituit ex gn̄e pprio & dr̄ia: sz oē accn̄s hz gen° ppriū & ppriā drīā. g̃ diffō ppria & sufficiēs pōt hr̄i de accn̄te sine suba. maior pz ex 8° meta. vbi dr̄: q̄ in diffōne est q̄d & q̄le. s. ↄcept° gn̄is: q̄ est q̄dditatiu°: & ↄcept° drīe: q̄ est q̄lificatiu°. minor pz: q2 diuersoꝝ generū: & nō subalternatim positoꝝ sūt diuerse spēs & drīe: suba aūt & accn̄s sūt in diuerso gn̄e. ¶ P. Rō quā signat nomē est diffō ex 4° meta. sz nomē accn̄tis nō signat subam. g̃ suba non dz poni in ei° diffōne. ¶ P. Si sic. g̃ erit nugatio dicendo nasus simm°. pn̄s est fl̄z. g̃ & an̄s. pbō pn̄e: q2 ad vitādū nugationē ponēda ē rō p noie: sz posita rōne simitatis: q̄ est hz te nasus cau°: pz q̄ dicēdo nasus simm° est dicere nasus nasus cau°. ¶ P. Accn̄s pōt eē sine subto. g̃ subz nō dz poni i diffōne accn̄tis. pn̄a est euidēs. pbō an̄s: tū q2 de° est cā pfecta simplr: pfectū simplr est qd̄ nō hz excedētiā: vt pz 5° hui° ca. de pfecto: sz si p̄^a cā cuz 2^a posset facere: qd̄ nō pt p se hr̄et excedētiā: q2 ipa cū 2^a excederet seipsaz solā. g̃ si p̄^a cā pōt facere accn̄s ↄcurrēte subto vt cā scda: poterit ipz facere p seipz sine subto: & de facto facit in sacro altaris: tū q2 aliq̄ accn̄a dr̄r separabilia: pnt g̃ separari: & p pn̄s sine subiecto diffiniri.

Alio ordine Scotus ordinat has q. A. l. cuium. Argt primo. Uide. 6 top. capi. 4. Tex.c. 2. & 6. & 9.

Uide in ante p̄dicamētis. Secundo. Tex.c. 28. Uide oppositū in 7° hui°. Tertio.

Quarto.

Tex.c. 21.

Accn̄a pōt eē sine subto.

¶ Contra Aristo. in litera.

Rn̄deo ad q̄ōnē: & dico cū Pho istā ↄnē. s. q̄ suba est p̄^m oīuz entiū diffōne: ita q̄ nec̄io cadit in diffōne cuiuslz alteri°: hāc pbo sic. Ois diffō pfecta exprimit pfectū ↄceptū & q̄dditatiuū intellēs: sz nulla diffō accn̄tis sine suba est h°. g̃ necessario suba cadit in diffōne cuiuslz alteri°. s. accidētis. maior pz ex rōne diffōnis. pbatio minoris: q2 oē accidens hz rōnē foīe inherentis: de tali aūt nō pōt hr̄i pfectus ↄceptus q̄dditatiuus intellectū

Tex.c. 4. Ad q̄ōnē sm mēt ppriaz.

6° topi. c. 4.

sine illo: cui inheret: cõceptus aũt pfectus forme inherẽtis nõ põt hñi gerãs intellm: nisi cointelligat id cui⁹ est: ⁊ cui inheret. ❡ P. Et reddit in idẽ sicut cõuenit aliqb⁹ qd: sic ⁊ diffõ: sed accñs nõ hñt qd: nec sunt entia: nisi qꝛ entis mõ ꝑexposito in lr̃a. g̃ nec hñt diffõnẽ: nisi qꝛ entis idest subẽ: ⁊ p ꝯñs in eorũ diffõne dꝫ poni substãtia.

Uide in hoc 7. arr. cõ. 15. t. 4.

Ad primum

Ad primũ

In oppositũ dõm: qꝫ nõ oẽ cõstitutũ ex ꝓprio gñe: ⁊ ꝓpria dĩa est pfecta diffinitio metaphy. loquẽdo: ⁊ iõ in ꝓposito tale aggregans genus ⁊ dĩaꝫ accñtis nõ erit diffõ ꝑ cãm dictaꝫ: qꝛ nõ exp̃mit qdditatẽ olno ⁊ pfecte: ꝑtermittẽdo habitudinẽ ad subam: qꝛ g̃ diffõ dat̃ cã inotescendi notitia ⁊ cõceptu cerãtiuo intellect⁹: qõ nõ sit in ꝓposito: nisi suba addat̃: iõ opꝫ addere subꝫ. ❡ Cõtra: qꝛ qcqd ꝑdicat̃ de alio ꝓp̃e ꝑdicat̃ ſm rõnẽ alicui⁹ ꝑdicatorũ positorũ ꝑ topicorũ: vel sub rõne alicui⁹ de quinqꝫ vlib⁹: sꝫ dicẽdo sic. albedo est color. a. intelligẽdo p. a. ꝓpriã dĩaꝫ: nõ est ꝑdicatio: nisi vt diffinitio: vt pꝫ iductiue: ⁊ qꝛ Phs describẽs diffõnẽ dicit: qꝫ diffõ est oꝛo indicãs quid est eẽ rei: sꝫ color. a. est hm̃ indicãs rõnẽ ⁊ qdditatẽ albedis. ergo ⁊c. ❡ Rñ⁹ vno mõ qꝫ logice loquẽdo color. a. ꝑdicat̃ de albedine: vt diffõ: qꝛ logicus extẽdit diffõnẽ ad illã: q̃ est ex gñe ⁊ dĩa solũ: nõ aũt metaphysice loquendo: qꝛ nõ exp̃mit cõceptũ pfectũ illi⁹ cui⁹ est: si illud sit dependẽs ❡ Alr põt dici: qꝫ reducit̃ ad aliqd illoꝝ: sicut hõ est suba aiata sensibilis: nec est gen⁹: nec dĩa ⁊c. reducit̃ tñ ad ꝑdicatũ de diffõne: lꝫ nõ sit vera diffõ hõis: qꝛ genus nõ exp̃mit cõplete totã rõnẽ ⁊ eẽntiã hõis: qõ tñ dꝫ facere diffõ: silr dico i ꝓposito. ❡ Ad aliud dĩ: qꝫ accñs in cõcreto dat itelligere subꝫ i suo signato: ꝑꝑ qõ dꝫ poni in ei⁹ diffõne. ❡ Cõtra: qꝛ tũc accñs abstractũ nõ diffiniret̃ p subm: cũ nullo mõ det intelligere subm: ⁊ cũ accidẽs abstractũ sit ver⁹ in gñe accñtis: hĩ ꝓpositũ: qꝫ in diffõne accñtis: qõ est maxime accñs: non ponit̃ subm. ❡ Alr g̃ dõꝫ: qꝫ nõ est ꝑꝑ modũ signandi cõcretũ: qꝫ ponit̃ subm in diffõne accñtis: sꝫ iõ est: qꝛ accñs ſm se dependet saltẽ aptitudinalr: ⁊ nõ ẽ ens nisi dependẽs sic: ⁊ ꝑꝑ hꝫ ponit̃ subm ad hꝫ: qꝫ cõplete diffiniat̃ ꝑꝑ ipsaꝫ reꝫ significatã: ⁊ vt habeat̃ cõcept⁹ pfect⁹ gerãs intellꝫ. ❡ Ad aliud dõꝫ: qꝫ nõ est nugatio dicẽdo nasus symm⁹. Ad ꝓbationẽ dõm: sicut dicit Phs i lr̃a: qꝫ rõnes tales: seu diffinitiões nõ sũt certe: qꝛ nasus nõ ẽ ꝑ se de itellu symmi: sꝫ ẽ additũ. ❡ Cõtra: qꝛ tũc nõ differt dicere nasus symmus: ⁊ nasus cau⁹: ⁊ ꝑ ꝯñs idẽ erit symm⁹ ⁊ cau⁹. ꝯñs est falsum. ꝓbatio ꝯñe: qꝛ tolle equalia ab eq̃lib⁹: ⁊ q̃ relinquunt̃ sunt eq̃lia. si g̃ tollas ly nasus hic: inde remanet ly symm⁹ ⁊ cauus. g̃ symm⁹ ⁊ cau⁹ erũt idẽ. ❡ Rñdeo qꝫ si symmũ nõ hꝫ ꝑ seipsũ nasuꝫ intra itellꝫ suũ: vt dictũ est: nihilomin⁹ tñ nõ ẽ idẽ symmũ ⁊ cauũ: qꝛ symmũ nõ dicit tñ cauitatẽ: sed aliq̃ꝫ certã habitudinẽ ad nasuꝫ: rõne cuius differũt. ❡ Ad aliud de ꝑma cã: cõcedo añs: sed nego ꝯñam: qꝛ dato: qꝫ accñs esset separatũ: tñ dependet saltẽ aptitudinalr ad subaꝫ: rõne cui⁹ sine suba nõ posset pfecte diffiniri: ⁊ cũ di accñs ẽ separabile: dicẽdũ qꝫ nõ est separabile: qꝛ possit separari ⁊ eẽ ꝑ se sine subto: nisi ꝑ po^{tm} diuinã: sꝫ di separabile: qꝛ corrũpit̃ post sepatione ẽt manẽte subto: sicut ex alia pte dñr accñña inseparabilia: qꝛ non possunt non esse subiecto existente.

6° topi. c. 2. t. 4.

Capl. secũdo

6° topi. c. 4. diffõ duplex.

Ad secundũ. Uide idem in ꝑdicamentis ca. de dnoĩatiuis.

Ad tertium.

Tex. cõ. 19.

Euclides. 3. cõceptione in cõceptiõe ꝑma.

Est enĩ accñs cõiunctum.

Ad quartum Uide in. 2. d. 3. q 5. vbi ad ducit̃ Augu. ad ꝓpositũ.

❡ Sed substantia omnium primum rõne ⁊ notitia ⁊c. Questio.IIII.

Queritur Utrum suba sit ꝑmũ oĩuꝫ entiuꝫ cognitione. Uidetur qꝫ nõ: qꝛ nã omnis nostra cognitio ortũ a sensu: sed accidentia sunt sensibilia nõ suba. ergo accñs prius cognoscitur q̃ꝫ suba. ❡ P. ꝑmo de aĩa dꝫ: qꝛ accidentia magnã pte cõferũt ad cognoscẽdũ qõ quid est. ergo accidentia precognoscuntur ipsi quod quid est ⁊ substantie.

Argr ꝑmo. Uide ꝑ⁹ po. ⁊ de sensu ⁊ sensato.

Secundo.

T. c. secũd.

❡ Contra. Phs septimo metaphysice.

Tex. cõ. 4.

Respondeo.

In ista q̃one ꝑmo ꝑmittã vnã distinctionẽ. 2° ondã duplicẽ cõnem.

Arti. ꝑmus. Prioritas duplex in eodẽ genere.

Quãtũ

ad ꝑ^{m} sit ista ꝑ⁹ distinctio: q̃dam est ꝑmitas gñationis: q̃dã ꝑmitas pfectionis: q̃ aũt sũt ꝑora gñõne: sũt iperfectiora: ⁊ eꝫ: q̃ sunt ꝑora pfectione sunt posteriora gñõne: vt pꝫ ex 9° metaphysice.

T. 15. idem. 8. phy. t. c. 58. Articu. scõs. ꝑ⁹ cõclusio. 2° cõclusio.

Quãtũ

ad 2^{m} sit ista ꝑ⁹ cõclo. suba nõ est ꝑ^{m} oĩum entiũ cognitione ꝑmitate gñõnis. Hãc ondẽ dũt due rõnes facte ad oppositum: pꝫ. ❡ Scda cõclo sit ista. suba est ꝑ^{m} oĩuꝫ entiũ cognitione ꝑmitate pfectiõis. Hãc ondo. nã cognitio ipsi⁹ qõ qd est: est pfectissima: vt dĩ in eodẽ 7°: qõ g̃ maxime hꝫ qõ qd est: est pfectius cognoscibile: sꝫ suba pfectissime hꝫ qõ qd est. g̃ est cognoscibile pfectissimũ. maioꝛ pꝫ: qꝛ ẽt i his q̃ nõ hñt simplr qõ qd est: vt sũt accñña pfectissima ẽ coꝝ cognitio: qñ cognoscit̃ qd coꝝ eo mõ q̃ hñt qd: ⁊ hꝫ est rõ Phi in lr̃a.

Tex. cõ. 4. Uide. 2. c. 12. t. 15. ꝑ⁹. 7. Uide. 2. c. 14. t. 15. hui⁹. 7. Tex. cõ. 4.

Ad argumẽtũ

In oppositũ dõm: qꝫ arguit de prioritate gñationis: vt dictuꝫ est. ❡ Cõtra: qꝛ accidentia sunt prioꝛa cognitione: ⁊ ꝑoritate pfectionis. nã cognoscibile nõ cognoscit̃: nisi qꝛ eius spẽs est in cognoscẽte: sed in itellectu est spẽs accñtis nõ subẽ. g̃ accñs pfectius cognoscit̃. maioꝛ pꝫ: sꝫ ꝑma pars minoris affirmatiua ꝓbat̃: qꝛ intellꝫ agẽs est abstractiuus illoꝝ q̃ sũt in phãtasia: sꝫ spẽs accñtis sunt in v̈tute phãtastica. g̃ ⁊c. 2ª pars negatiua ꝓbatur: qꝛ nihil est in itellu: qn ꝑus fuerit in sensu ex ꝑ⁹ poste. si g̃ spẽs subẽ eẽt in intellu ꝑus eẽt in sensu: ⁊ sic posset suba cognosci a sensu: qõ est falsuꝫ: qꝛ oĩa sensibilia sũt accñtia: puta q̃titas: qualitas ⁊c. ❡ Rñdet̃ negãdo minorẽ: eo qꝫ spẽs subẽ est in sensu inuoluta cũ specie accñtis: nõ tñ facit sensuꝫ: nec est ꝑn^{m} sentiẽdi: sꝫ apprehẽsa specie accñtis a sensu virtus supioꝛ: puta itellꝫ suffodiendo sub specie accñtis spẽm subẽ cognoscit subaꝫ p ꝓpriã spẽꝫ. eo mõ: quo estimatiua in agno p spẽm inimicitie: quã suffodit p spẽm apprehẽsam p sensuꝫ: cognoscit inimicitiã lupi: lꝫ spẽm inimicitie nõ cõprehendat p sensuꝫ. ❡ Cõtra: qꝛ illud qõ ꝑ⁹ ꝯñs imutat intellm: ei⁹ abñtia põt cognosci qñ non imutat: sicut visus cognoscit tenebas qñ nõ imutat̃ a lumine ex 2° de aĩa: si g̃ intellꝫ põt cognoscere nãlr ꝑñtiã subẽ panis: ita ⁊ abñtiã in sacro altaris posset cognoscere: qõ est euidẽter falsuꝫ. ❡ Alr dĩ. qꝫ in intellu nõ est nisi spẽs accñtis: q̃ imediate causat̃ ab accñte: ⁊ mediate a suba: ⁊ iõ ꝑ⁹ rep̃ntat accñs. 2° subaꝫ. ❡ Cõtra: nulla spẽs põt distincte rep̃ntare illud qõ est pfecti⁹ eo cui⁹ est species: sꝫ suba est ꝑoꝛ q̃ꝫ accñs ẽt cognitiõe: vt hic dĩ. g̃ spẽs accñtis nõ põt distincte rep̃ntare subam. maioꝛ pꝫ: quia alr̃ silitudo alicui⁹ albi remissi rep̃ntaret albũ intensuꝫ: ⁊ tũc qñcũqꝫ videret̃ albũ remissuꝫ: videret̃ albũ intensum: qõ est falsuꝫ. ❡ Cõfirmat̃. Qꝛ cũ aliqñ accñs sit ꝑ se: vt in sacro: quo mõ spẽs accñtis rep̃ntabit secũdario subam: cũ ibi sint sola accñtia. ❡ Alr dĩ: qꝫ suba cognoscit̃ p discursum ab accidentibus arguendo ad subam. ❡ Cõtra: qꝛ cũ oĩs cognitio discursiua sit iperfecta. seq̃t̃ qꝫ suba impfectius cognosceret̃ q̃ꝫ accñs: qõ est cõ Phm hic. ❡ Alr g̃ dõm: qꝫ suba est pfectius cognoscibilis simpliciter: tñ aliqd aliud põt pfectius cognosci a nobis ſꝫ ꝓportionẽ cognoscibilitatis sue: nec illa repugnãt. Exẽplũ: spẽs alicui⁹ albi remissi pfectius mihi rep̃ntat ipm albũ: cui⁹ est spẽs: q̃ꝫ spẽs solis rep̃ntet̃ oculo aquile ipsũ solẽ: ⁊ magis video albũ ſm ꝓportionẽ visibilitatis sue q̃ꝫ aquila solẽ ſm ꝓportionẽ visibilitatis sue: lꝫ simplr sol sit perfectius visibile q̃ꝫ tale album. ❡ Ad formaꝫ: cũ dicit̃

Uide. d. li. 4. t. 3 d. 1. q. 3. ⁊ ꝑ⁹ de anima. Et in de sensu ⁊ sensato.

Henricus. Uid Sco. i 3° di. 1. q. 1.

Tex. cõ. 103.

Thomas.

Cõis opinio Uide Sco. i ꝓlogo. q. 3. in q. laterali. Seq̃tur ẽt qꝫ ꝑmo cognosceretur.

Uide. d. li. 2. q. 2. ⁊ li. 5. q. 2. ⁊ cõsidera instantias. Uide in ꝑmo Sco. d. 3. q. 2

cū dī: q illud pfecti⁹ cognoscit̄: cui⁹ spēs est in itellectu. dico q verū est sm pportionē sue cognoscibilitatis: τ tn̄ hoc nō obstāte suba de se est pfectius cognoscibile in se: τ ēt in nobis si possem⁹ ad illā ptingere: sed nō possum⁹ in ista vita. ppō ḡ phi est sic intelligēda: q suba est p̄ⁿ cognoscibile pmitate pfectiōis simplr τ i se: lʒ nō nobis: vt sic dictū phi intelligat̄ metaphysice: τ nō aiastice: q̄ distinctio patebit inferius in hoc eodem septimo.

Licʒ suba sit pfectissimum cognoscibile: i statu tn̄ isto nō possumus ad illam pertingere.

q.13.

Quare si spēs mā est prior τ magis ens: τ ipō quod ex vtrisqʒ prior erit propter eādem rationem. Questio.V.

Argt pmo.

Queritur Utrum forma sit prior mā τ cōposito: τ magis ens vtroqʒ. Ut̄ q nō sit pōr cōposito: nam oē p accńs est posterius eo: qd̄ est p se ex 2° phy. ca. de casu τ fortuna: sed foīa est p accńs respectu cōpositi. ḡ τc. pbatio minoris: qꝛ fieri τ generari est p se via ad ee. ergo illud qd̄ fit p se est p se: τ qd̄ fit p accńs ē p accńs: sed cōpositū fit per se: forma aūt p accńs: vt hī in hoc eodē 7°. ḡ τc. ¶ P̄. Qꝛ nō sit magis ens q̄ cōpositū: nā illud dicit̄ pfecti⁹ ens alio: qd̄ includit totū illud: τ aliqd vltra: sed cōpositū est hō respectu foīe: nā preter entitatē forme includit ēt aliā entitatē. s. entitatem mãe. ¶ P̄. Qꝛ nō sit magis ens q̄ mā: nā qd̄ plib⁹ substat est magis suba: vt dī in pdicamētis: τ p ꝯñs magis ens: sed mā magis hʒ hāc rōnē substādi q̄ forma: pʒ: qꝛ ēt subdit̄ forme: igit̄ mā erit maxime suba: τ p ꝯñs magis ens. ¶ P̄. Qꝛ nō sit pōr q̄ mā: nā posterius eēntialr nō pt eē sine pōri: sʒ eꝯ. si ḡ foīa est pōr q̄ mā: videt̄ q mā nō possit esse sine forma: sed eꝯuerso: qd̄ est absurdum.

Tex. cō. 66. Uide. 4. metaphy. t. c. 2. τ 5. phy. vbi ēt p° phy. t. cō. 62. vide pmo de generatiōe. T. c. 18. vide scdo phy. t. c. 14. idem. T. c. 22. τ 37. Secundo. Tertio. Ca. de suba.

¶ Contra. Philosophus hic in litera.

Tex. cō. 7. Arn pm°. p° cōclusio.

Respondeo. In ista qōne dclarabo tres ꝯnes. ¶ Pria ꝯclo sit ista: forma ē pōr mā: τ magis ens. Hāc ondo. Ōis actus est prior potētia simplr: τ prioritate pfectionis ex 9° meta. sed forma est actus τ pfectio mãe: mā aūt est pfectibilis vt potētia. ḡ foīa est pōr mā τ magis ens. ¶ Scda ꝯclo sit ista: foīa est pōr cōposito. Hāc ondo sic: mā est pōr cōposito sicut pn̄ᵐ pncipiato: sʒ forma est pōr mā ex p° ꝯclone. ḡ forma est pōr cōposito: nā qcqd est prius pōre est pus posteriore. Hanc rōnē tangit Ari. in lr̄a. ¶ Cōfirmat̄: qꝛ pn̄ᵐ est prius pncipato: sed nō tm̄ mā: sed ēt forma est pncipiuʒ cōpositi. ḡ τc. ¶ Tertia ꝯclo sit ista: forma nō ē magis ens cōposito: hoc pʒ p scdaʒ rōnē in pedē: nā illud videt̄ perfectius ens alio: qd̄ includit illud τ plus: sed sic est cōpositū respectu forme: qꝛ icludit formā τ mãm. ḡ est magis ens τ pfectius τc. ¶ Cōtra: qꝛ act⁹ est pfectio simplr aliter nō attribueret̄ pmo enti. ḡ cui verius iest rō act⁹: illud vī simplr pfecti⁹: sed forma est p̄ τ eēntialr actus. cōpositū aūt nō nisi p formā est in actu. ḡ forma est pfectior simplr ipso cōposito. ¶ R̄ndeo: cui inest veri⁹ rō act⁹ illud pfecti⁹ τ simplr τc. dico q verū est ceteris paribus: sʒ in pposito nō sunt cetera paria: nā ipm cōpositū includit ipsam formā: τ p ꝯñs qcqd pfectionis est in foīa: τ adhuc aliqd aliud addit ad pfectionē ei⁹. ¶ Sʒ qd ad Aristo. q dicit: q forma est pōr τ magis ens q̄ cōpositū. ¶ R̄ndeo: q ly pus / τ magis intelligit̄ non sm pfectionē: sed sm pncipalitatē τ indepēdētiā: qꝛ entitas pncipij pncipalioris: qd̄ est forma est indepēdens respectu pncipiati: qd̄ est cōpositū: τ respectu pncipij min⁹ pncipalis: qd̄ est ipsa mā: pncipiatū enim dependet a pncipio potissime principaliori τ non econuerso.

Tex. cō. 13. A. l. τ in. 2° conclusio

Tex. cō. 7.

3° cōclusio.

Hic poss̄ʒ sic n instātia de aīa intellectiua: qꝛ immortalis: cōpositū aūt cōsiderat. Uide in. 4. d. 12. q. 3. a. 8. d. 1. q. p°. ad pmū argu. p illa istātia.

Ad primū In opposituʒ dōʒ: q forma in cōposito hʒ duplex eē. s. esse ppriū: τ eē cōicatum sibi a cōposito: p illud eē ppriū: qd̄ est ei⁹ p se est pōr cōposito: illud tn̄ eē ppriū nō est esse existie: quo cōpositū est p se ens: qꝛ tali eē foīa ipsa est p accńs: sic p̄s p eē toti⁹: sʒ est eē ppriū forme tā qdditatiuū q̄ existie: τ sm illud eē pcedit cōpositū nālr: cū ḡ dī: q foīa ē ens: τ fit p accńs: verū ē de entitate: q̄ est p se cōpositi: τ de tali eē pcedit pbatio: qꝛ ad tale eē p se gn̄atio terminatur: tn̄ nihilomin⁹ foīa est ens p se sm eē ppriū. ¶ Ad 2ᵐ dōʒ: q ꝯcludit p 3ᵃ ꝯclone: τ iō ꝯcedat. ¶ Ad 3ᵐ dicendū: q p se rō sube nō est substare in potentia receptiua: sicut substat mā: sʒ rō p se sube ē p se existere sepabilis ab alijs nō depēdēs: sʒ illō nō ꝯuenit mãe nisi p formā. ¶ Ad Phm in pdicamētis dicēdū: q pma suba nō dī maxime suba ex h̄ solū: q substat alijs: sʒ qꝛ existit in se nō depēdens: τ ita in pposito intelligit̄ respectu subarū secūdarū τ accñtiū: τ nō re° forme: p quā p° suba subsistit. ¶ Ad 4ᵐ forte dici posset: q nō solū mā pōt existere sine forma: sʒ forma sine mā p poᵃᵐ diuinā: sed nihil hoc ad. h. ¶ Alr ḡ dōʒ: q duplex est ordo pōritatis nãe: vnus. s. cū cāḷitate: alius sine cāḷitate: lʒ ergo vbi est ordo pōritatis nãe cū cāḷitate: posterius nō possit eē sine pōri: pōt tn̄ esse sine cāḷitate: sic est in proposito: qꝛ forma pōr est mā: sic q tn̄ nō est cā ei⁹: τ iō mā pōt eē sine forma: vbi ēt est cāḷitas posterius pōt eē sine pōri: dūm cāḷitatem illius prioris possit supplere alia cā pōr. Exemplū: accńs pōt eē sine subto: nō obstāte: q subm sit pus nālr: τ cā accñtis: qꝛ causalitas subti pt suppleri a causa pma: sicut patet de facto in sacramento altaris.

vide Sco. q. 9. quoli. H.

Ad secundū Ad tertium. Q: h̄ inest in ordine ad accidentia. Uide. 8. d. 2. q. 2. Rō substātie duplex. A. l. τ ista cōparatio. Uide in quo. q. 3. τ. 20. di. 1. τ. 12. di. 4. q. pma. Uide in. 3. d. 1. q. 1. Ordo pōritatis nãe duplex τ qd̄ pus pōt existere sine posteriori: τ quod non.

¶ Dico autem materiam: que est sm se nullatenus: neqʒ quid: neqʒ quantitas: neqʒ ad aliquid dicitur: quibus ens est determinatum: est enim quoddam de quo predicatur hoꝝ quodlibet: cui est eē alterū: τ cathegoriarum vnicuiqʒ τc. Questio.VI.

Queritur Utrū mā sit ens. Uidetur q nō: nā 7° metaphy. dicitur: mā nec est qd: nec q̄le: nec q̄tū: nec aliqd alioꝝ: qbus ens determinat̄. ḡ non ens. ¶ P̄. 5° physi. ad pbādū: q gn̄atio nō est motus. arguit̄ sic. qd̄ mouet̄ est: qd̄ gn̄at̄ nō est. ḡ gn̄atio nō est motus: q̄ro quō intelligat̄ in minori: qd̄ gn̄at̄ non est: nō pōt dici: q intelligit̄ p termino: qꝛ sic ēt termin⁹ motus nō est: nec pōt dici q in minori: ly qd̄ gn̄at̄ accipiat̄ pro termino: τ in maiori: ly qd̄ mouetur pro subto: qꝛ tunc argueretur in quattuor terminis. ergo cum dicit̄: qd̄ generatur nō est: accipitur pro subto: sed subm generationis est materia. ergo materia non est ens.

Argt. pmo. Tex. cō. 8. Secundo. Tex. cō. 8.

Contra. mā est pn̄ᵐ p se ex p° phy. τ cā p se ex 2° meta. ḡ est aliqd ens. ꝯña pʒ: qꝛ qd̄ nō est non potest esse principium per se: nec per se causa.

Tex. cō. 52. Tex. cō. 15.

R̄ndeo τ dico duo. Prim: i dictū ē: q mā est ens. probatio huius: illud qd̄ manet idem sub vtroqʒ termino mutationis est ens: τ nō nihil: sʒ mā est hō. ḡ τc. pbatio mi. qꝛ sm Cōmē. trāsmutatio facit scire mãm: oē enim agens nāle reqrit passium in quod agat: sicut ḡ in trāsmutatione accñtali trāsmutāo transmutat aliqd manēs idē ab vno termino ad aliū terminū: nā sic albedo nō fit nigredo: sed aliqd cōe: qd̄ prius fuit albuʒ: fit postea nigrū: sic in transmutatione subali: puta in gn̄atione generans trāsmutat aliquid a forma in formam: τ illud est mā: τ hec est rō Phi in primo de generatione. ¶ Sed dices: illud qd̄ gn̄ationi subijcit̄ nō est mā: nec aliqd cōe gn̄ato τ corrupto: sʒ est ipʒ corrūpēdū: qd̄ non manet in fine gn̄ationis. ¶ Cōfirmat̄ ista rn̄sio: qꝛ in generatione simplr totū trāsmutat̄ in totū p ō gn̄atione. ḡ

Uide. 2. phy. T. c. 28. τ infra τ. 5. meta. Tex. cō. 2. Ad qōnē sm mētē pprias. vide. 12. d. 2. Et. 22 dis. 3. T. c. 38. τ. 8. metaphysice. T. c. 12. vide Sco l. 4. q. 1. T. c. 23. vide. 1. phy. tex. 63 τ. 12. meta. t. c. 6. τ. 10. T. c. 23. τ. 10 Ista auctoritas facit q dē tur 3° instās.

nihil remanet cõe genito: ⁊ corrupto. ¶ Cõtra: q2 prius
nãlr corrũpẽdũ nõ est anq̃ gñatũ fiat. g̃ si nihil corrũ-
pẽdi manet in p̃ istãti: in quo gñans gñat nihil sibi p̃sup-
ponit i qd agat. g̃ gñat de nihilo: ⁊ p ɔ̃ñs gñatio erit crea-
tio: qd est falsum. ¶ Dices: q, pducere de nihilo: vl nõ
aliquo põt esse dupl'r: vno mõ subiectiue: alio mõ inicia
tiue: agẽs nãle pducit de nõ aliquo subtiue: sed nõ inicia
tiue: q2 pducit ex termino a quo: deus aũt vtroq3 modo
pducit ex nihilo: ⁊ talis pductio est creatio: nõ sic i ppo
sito: cũ illa pductio nãlis sit de aliquo saltẽ initiatiue: l3
nõ subtiue. ¶ Cõtra: agẽs hñs in sua virtute actiua totũ
effectũ nõ minus illũ pducit: l3 nõ apponat aliud: p cui9
pñtiã magis debilitet̃ vtus eius q̃ fortificet̃: sed p actio
nẽ in ɔ̃riũ magis debilitat̃ vtus actiua agẽtis q̃ fortifice
tur: q2 agẽs nãle agẽdo repatit̃. g̃ si p te ignis generans
h3 in sua virtute actiua totũ effectũ: cũ nihil eius suppo-
nat: seq̃t̃ q, ignis gñans ignẽ ex aq̃ nõ min9 pducit ipm
sine aq̃ q̃ cũ aq̃: ⁊ p ɔ̃ñs talis pductio erit de nihilo tã
subtiue q̃ initiatiue: ⁊ per ɔ̃ñs erit creatio. ¶ Cõfirma-
tur: q2 agẽs nãle potẽs in aliquẽ totũ effectũ: nec̃io aliqñ
ipm faciet nõ ipeditũ ex 9° meta. ca. 4. sed per amotio-
nẽ ɔ̃rij: siue corrũpẽdi amouet̃ ipedimẽtũ agẽtis: q2 ex
actione in ɔ̃riũ ipedit̃ in sua actiõe. g̃ nõ posito ipo cor-
rũpẽdo in qd agat: nec̃io pducit totũ effectũ illũ ex nihi
lo vtroq3 mõ. g̃ creabit. Nec cogit illud qd adducit̃ de
p̃hõ: q, totũ mutat̃ in totũ: illa eñi ppõ Ari. vera est: si
totũ accipiat̃ cathegorematice: est eñi sensus: q, totũ con
stitutũ: puta aer mutat̃ in totũ aliud puta i aquã: nõ aũt
est vera si totu3 accipit̃ sincathegorematice: q2 esset sen-
sus q, q̃libet ps mutat̃ in q̃libet partẽ: qd est falsum: q2
manet mã cõis. ¶ Ad cui9 euidẽtiã est notandũ: q, ille
dictiones dicunt̃ cathegorematice: q̃ significant re3 vel
dispõne3 rei: q̃ subijcit̃ vel p̃dicat̃ in enũtiatione. verbi
gr̃a: hõ alb9 currit: hõ enim significat rẽ q̃ subijcit̃: alb9
ꝯo dispõnẽ subti: ly currit significat rẽ q̃ p̃dicat̃. Dictiones
aũt sincathegorematice dicunt̃ q̃ nõ significant re3: nec
dispõnẽ rei: sed magis modũ rei determinant. vbi gr̃a:
ois hõ currit: ly ois est dictio sincathegorematica: q̃ nõ
significat rẽ: neq3 dispõnẽ: s3 determinat ipa3 rẽ: puta ho
minẽ accipi distributiue p suis ptib9 subtiuis. ¶ Ad p-
positũ: totũ acceptũ cathegorematice significat ipam rẽ
ɔ̃stitutã ex partibus: ⁊ sic cũ in gnõne simpl'r fiat muta-
tio in foia subali: a q̃ p̃ncipalr est eẽ rei: sic tũc totũ dicit̃
trãsire in totũ: q2 totũ eẽ aeris in totũ eẽ aq̃: vel ecõuer-
so: totũ ãt acceptũ sincathegorematice determinat ipam
rẽ accipi p q̃libet sui pte: ⁊ sic accipiẽdo esset sensus: q,
res s̃m q̃libet sui ptẽ trãsiret in q̃libet ptẽ alteri9 toti9:
⁊ ille sensus est falsus: vt p3 ex p̃dictis. ¶ P. Ad p̃ncipa
le: mã est fundamẽtũ ⁊ receptaculũ oiu3 formar nãliũ:
vñ p̃hs 2° de gnõne: vocat eã pãdaseos in receptacu-
lũ formarũ: mã eñi p se est ps rei: vt di ista in h 7°: mã ẽ
ẽt p se sub3 gnõnis: vñ Ari. p̃ de gnõne ait: q, mã p̃° quã
ibi vocat yle: est maxie sub3 gnõnis ⁊ corruptionis: mã
est ẽt p se termin9 creatiõis s̃m Aug. 12. ɔ̃fessionũ: est ẽt
ingñabilis: ⁊ incorruptibilis p̃ phy. est ẽt p se cã ⁊ p̃n^m: vt
p̃dictũ est: s3 certũ est: q, oia p̃dicta nõ pñt cõpetere nõ
enti. g̃ mã nõ ẽ nõ ens: s3 ꝯe ẽ ens. ¶ 2^m dcm̃ ẽ: q, mã ẽ
ens in po°. ¶ Ad cui9 euidẽtiã est notãdũ: q, sicut dictũ
fuit in 4° ⁊ in 5° hui9: ens in po° di dupl'r. Uno modo vt
olim po^c in quo est po°. Alio mõ sicut termin9 potentie
ad quẽ est potẽtia. Exẽplũ p̃mi: supficies dealbãda. Exẽ
plũ s̃cdi: albedo gñanda: p̃ma potẽtia dicit̃ subtiua: s̃cda
di obtiua: nec sunt eedẽ ille due potẽtie: pñt eñi separari:
qd eñi nũc est creabile: puta angelus est i potẽtia obtiua
nõ subtiua: q̃nq3 tñ sũt in eodẽ: q2 eadẽ po^a: vt est i subto
di subtiua: ⁊ illa eade3: vt est illi^a: ad qd est dicit̃ obtiua:
⁊ sic rosa nõ exñs cõpata ad sub3 ẽ in po° subtiua cõpa
rata ad agẽs di eẽ in po° obtiua. ¶ Ad ppositũ: mã di
ens in po° nõ obtiue: sicut albedo anq̃ sictũ q2 eẽt sim-
pliciter nõ ens: tũ q2 talis po° obtiua numerat̃ s3 nume
rũ actuũ: mã aũt est vna respectu oiu3 foia2: tũ q2 ens i
po° obtiua nõ est sub3 trãsmutatiõis: s3 termin9: mã aũt
ponit̃ sub3: s3 mã ponit̃ ens in po° subtiua: eo mõ q̃ sup-
ficies est in po° ad albedinẽ: ita q, mã est ens receptiuũ
act9 subalis p̃mo: ⁊ act9 accñtalis s̃cdario: mã g̃ l3 sit ens
actu entitatiuo: q2 est aliqd distinctũ ex cãm suã: tñ disti
guit̃ ɔ̃ actũ distinguẽtẽ formalẽ ⁊ specificãtẽ: ita descri-
bit̃ p ens in po°: q2 maxie est receptiua act9: est g̃ ens in
po° subtiue: ⁊ magis q̃ subm accñtis: q2 sic minus hñs
actualitatis i se: ⁊ magis capax actualitatis: vt p3 de se.

Ad primũ in oppositũ di vno mõ: q, p̃hs loq̃t̃ s̃m opinionẽ aliorũ: qd p3 ex duob9.
p̃mo ex epilogo. Ex his ergo speculãtib9. 2°: q2 statim ar
guit ad oppo^m. S3 ipole ẽ ⁊c̃. ¶ Alr di: q, loq̃t̃ de diui
dentibus ens p se: vñ seq̃t̃: nec aliquid hoz qb9 ens de-
terminat̃. Sic ẽt forma nõ est nec quid: nec q̃le: q̃re nec
mã: nec foia sunt p se in gñe: sed p reductionẽ. ¶ Ad 2^m
ɔ̃cedo: q, in argumẽto Ari. vniformiter negat̃ eẽ a subto
gñationis: ⁊ affirmat̃ de subto motus: ⁊ loquit̃ de eẽ for
mali: ⁊ specifico: ⁊ pfecto: nã sub3 motus est aliqd ens in
esse pfecto ⁊ formali: mã ꝯo nõ: s3 ex hoc nõ seq̃t̃: q, sit
nihil: sed est aliqd ens distinctũ extra suã cã3. ¶ Cõtra:
q2 motus est act9 entis in po° ex 3° phy. g̃ nõ videt̃: q,
subm motus sit ens in actu. ¶ R̃ndeo de rõne subiecti
motus vt sic non est: q, sit actu: sed potentia tamen est
q̃dã ɔ̃dõ nec̃io ɔ̃comitans: sicut eñi esse q̃tu3: est ɔ̃ditio
ɔ̃comitãs sentientẽ: sic entitas actualis est ɔ̃dõ mobilis:
⁊ hoc sufficit p̃hõ ad distinguẽdũ gnõnẽ a motu: vnde
dico: q, subiecto motus vt sic: accidit q, sit ens in actu
perfecto: l3 hoc sit quoddam necessario concomitans.

¶ Singulum enim non aliud videtur esse a suimet substãtia: ⁊ qd quid erat eẽ dicit̃ singuli substantia ⁊c̃.

Questio. VII.

Q Ueritur Utrũ qd qd est sit idẽ cum eo cui9 est qd qd est. Uĩ q, nõ: nã
3° de aĩa dicit̃: q, aliud est magnitudo: ⁊ ma
gnitudinis esse: ⁊ caro: ⁊ carnis esse: sed per
magnitudinis esse intelligit̃ qd quid est ma
gnitudinis: silr de carne ⁊c̃. ¶ P. p̃hs in hoc 7° ca° de
partibus diffõnis dicit q, in cõceptis cũ mã nõ est ide3
qd qd est cũ eo cui9 est: s3 oia nãlia cõcipiunt̃ cũ mã ex
p̃ phy. ⁊ 6° hui9. g̃ in talib9 nõ est idẽ qd qd est cũ eo cu-
ius est. ¶ P. Si sic. g̃ qd qd est: est gñabile ⁊ corruptibi
le: sicut illud cuius est. ɔ̃ñs est falsum. g̃ ⁊ añs. ɔ̃ña p3: q2
si idem sunt: sequitur q, simul generantur ⁊ corrumpun
tur: falsitas ɔ̃ñtis p3 ex capitulo sequenti: vbi dicitur: q,
nec species generatur: nec qd quid est.
¶ Contra. Philosophus hic ⁊ in septimo.

R̃ndeo. In ista qõne sic pcedã. p̃ vnã opinionẽ p-
tractabo. 2° alr ad qõnẽ respondebo.

Quantum ad p̃^m est vna opinio. Cuius p̃mũ di-
cũ est: q, ipsum qd quid est: est illud
qd colligit̃ ex p̃dicatis in quid: vt dictũ fuit supra in ca°
illo: ⁊ p̃ dicemus. ¶ 2^m dictũ est: cũ illa predicata in qd
sint foialiter talia p rõnẽ: seq̃t̃ q, qd qd est sit suba per
rõnẽ dictã s3 se illa. s. que hñt intellectũ cõpletũ p aliq̃s
diia3 ppriã gñis. ¶ 3^m dictũ est: ⁊ sequit̃ ex p̃cedẽti: q,
talia simpl'r loquẽdo nõ sunt nisi sube: nã accñtia: l3 ha-
beãt diiam ppriã gñisꝯ tñ sp depẽdẽt ad subm: iõ seq̃t̃:
q, solũ sube hñt qd quid est: ⁊ nõ accñtia cũ icludãt sub-
iectũ. ¶ Ex his dictis cõcludunt̃ tres ɔ̃nes. ¶ P̃ria est
qd qd est:

Marginalia (left column):
Producere de nihilo du plr ɔ̃tingit.
A. l. suppõat
Uide i tracta tu cõnt. and. triũ princi. q. 2. ⁊ Scot. in 2. d. 12.
Tex. c. 10.
Que dictiões cathegorema tice: ⁊ que sin cathegorema tice.
Accñtia dicun tur dispõnes rei.
Totũ cathe gorematice ⁊ sincathego rematice s̃m pam quid.
Tex. cõ 4. Uide. 2. meta phy. t. c. 17. ⁊ p̃° phys.
Tex. cõ. 34.
Tex. cõ. 24.
A. l. ergo.
Ens in potẽ tia duplex.
Uide cment cõ. 2. phy.

Marginalia (right column):
Quõiã mõ mã est ens in potẽtia. vide 3. phy. t. c. 10.
Ad primum
A. l. sic qdẽ in ẽdẽtibus Tex. cõ. 8.
Ad secundũ Uide. s. li. 4. q. 6. ad hec.
T. c. 6. ⁊. 10.
A. l. sciente.
Argt̃ p̃mo.
Tex. cõ. 9. Uide Scotũ in. 3. d. 22.
Tex. cõ. 34. ⁊ 41. Uide etiã 20. ⁊. 21.
T. c. 2. Uide 2. phy. tex. c. 26. Uide. 5. ⁊ 2. metaphysi.
Uide. 4. me taphy. t. cõ. 5.
T. c. 30. ⁊ 53. expresiue.
Tex. cõ. 20.
Ad qõnẽ s̃m mẽtẽ aliorũ.
Tex. cõ. 11. huius. 7.
A. l habet.
Uide. t. c. 14. ⁊. 15. hui9. 7.
Sole substã tie hñt qd qd est.

qȯ gd est: est idẽ cũ subto eo cui⁹ est in subiis: qȯ pꝫ per
Phm ex bis dictis: nã qȯ gd est non est nisi eoꝝ: q̃ hñt
p̃dicata in gd ⁊ talia: vt dicũt sũt sube spẽs. ❡ 2ᵃ ꝯ est:
ꝙ in dictis ꝑ accñs qȯ gd est: nõ ẽ idẽ cũ eo cui⁹ est: qȯ
ꝓbaẽ ꝑ argᵐ Phi: q2 si sic: qȯ gd est hoīs albi eẽt idem
cũ hoīe: q2 hõ alb⁹ nõ subiicit nisi rõne alteri⁹ ptis: q̃ est
suba. ❡ 3ᵃ ꝯ est: ꝙ pticularia nõ hñt qȯ gd est: idẽ sibi:
qȯ sic pꝫ: q2 singularia nõ hñt p̃dicata in gd: nisi p̃dica-
ta spẽi: ⁊ iõ nõ hñt qȯ gd ẽ ꝓpriũ: sꝫ solũ hñt qȯ gd spẽi:
q2 tñ icludũt aliqd in se: qȯ est ex̄ rõnẽ spẽi: iõ non sunt
idẽ cũ qȯ gd est spẽi: nec hñt aliȯ qȯ gd est. ❡ Cõtra
istã opiõnẽ: ⁊ p̊ ꝯ illa dicta arguiẽ sic. Quia nihil est for-
malr ens: nisi suũ qȯ gd est sibi isit. si g̊ qȯ gd est eẽt ex
p̃dicatis in gd collectũ ꝫ rõnẽ nihil eẽt foꝛalr ens: nisi
ꝑ ꝯsideratiõnẽ itell'': g facit p̃dicata in gd: qȯ est icõue-
niẽs: q2 tũc nullũ eẽt ens reale: sꝫ rõnis tñ. maioꝛ pꝫ in
h̄ caᵒ. vbi dĩ: ꝙ cui nõ inest boᵐ eẽ: nõ est boᵐ: ⁊ silr cui
nõ inest ens foꝛalr: non est ens. ❡ P̄. hic in lr̃a dĩ. Sin-
gulũ. n. nõ aliud vĩ a suimet suba: ⁊ qȯ gd erat eẽ dĩ sin
guli suba. si g̊ qȯ gd est: eẽt suba ꝫm rõnẽ: vt ipsi dicũt:
singulũ eẽt ens rõnis: ⁊ nullũ eẽt ens reale. ❡ P̄. Ueri-
tas i itellu cõponẽti orĩẽ: ⁊ cãtur ex re eẽ ex h̄. s. ꝙ aliq̃
sũt cõposita in re: sic ibi ꝯcipiunẽ: ita ꝙ nãlr sibi poꝛ est
idẽtitas in re q̃ꝫ i itellu. si g̊ hõ: ⁊ qȯ gd est hoīs ꝫ rõnẽ
sũt idẽ: seqẽ ꝙ hõ añq̃ꝫ ꝯsidereẽ ab itellu sit idẽ gddita
ti sue p̃ter oẽm itell'z. Un̄ vr̄ dõꝫ: ꝙ qȯ gd est est idẽ qȯ
res: nec depẽdet a p̃dicatis in gd: nec ab itellu: sꝫ est idẽ
sine oi itellu. ❡ Ad auc̃tẽ Phi: q̃ adducit dõm: ꝙ ibi lo-
quiẽ logice: vt ipsemet dĩc: vn̄ cũ accipiũt ꝑ se illã lr̃az
in q̃ igr̃ nõ ierit rõne ipꝫ dicẽte ipꝫ: hec rõ. n. qȯ gd erat
eẽ singuli: accipiẽ ibi qȯ gd erat eẽ genitiue ⁊ nõ nola-
tiue ad denotãdũ: ꝙ accipiẽ qȯ gd erat eẽ logice: vt est
qȯdã collectũ ex p̃dicatis in gd: ⁊ ꝑ se p̊ mõ: ⁊ hec est rõ
eo⁹. ❡ Pria ꝯ eoꝝ: ⁊ 2ᵃ ꝯcedaẽ: q2 sunt Phi: sꝫ rõ eoꝝ ꝑ
2ᵃ ꝯne peccet ꝫm accñs: vt dcm̃ fuit in siniando literaz.
❡ Sꝫ ꝯ 3ᵃᵐ ꝯnẽ arguiẽ sic. Nã qȯ gd est: est idẽ cũ eo
cui⁹ est: est aũt in substãtiis idem ẽt ꝫm te: sꝫ p̊ᵃ suba est
maxie suba: ⁊ maxime ens. g̊ p̊ᵃ suba: que est singularis
maxie hꝫ qȯ gd est: ⁊ ꝑ ꝯns est idẽ suo qȯ gd est. ❡ P̄.
Illud qȯ singulare addit ad spẽz gcgd sit: aut facit vnũ
per se cũ nã spẽi: aut nõ. si nõ: tũc cũ illud additũ sit de
essentia p̊me sube: seqtur ꝙ p̊ᵃ suba est ens per accñs: ⁊
ꝑ ꝯns nõ generabiẽ: neqꝫ corrumpeẽ ꝑ se: qȯ est falsũ:
vt pꝫ ex p̊mo huius in ꝓlogo: q2 oẽs generationes per
se sunt circa singularia. Si ꝯo facit vnũ per se. g̊ totũ
illud est idem sibi vere: ⁊ potest habere ꝓpriũ qȯ gd
est: sꝫ includat aliud a natura speciei.

Quantũ ad 2ᵐ p̊mo p̊mittã aliquas distĩones. 2ᵒ

ondã aliquas ꝯnes. ❡ De p̊ sit ista p̊ma
distĩõ idẽ qñqꝫ ꝯcipiẽ ꝯfuse: qñqꝫ distĩcte. p̊ mõ signaẽ
per nomẽ. 2ᵒ mõ significaẽ per diffõnẽ: ⁊ sic p̊ mõ dĩ il-
lud cuius est qȯ gd est. 2ᵒ mõ dĩ gd. vn̄ qȯ gd est: ⁊ illȯ
cuius est nihil differũt: nisi in diuerso mõ ꝯcipiendi idẽ.
❡ 2ᵃ distĩõ sit ista: sicut foꝛa põt sumi duplr: ita ⁊ mã;
nã mã ⁊ foꝛa opponunẽ relatiue ex 2ᵒ phy. ⁊ quot mo-
dis dĩ vnũ oppositoꝝ: tot modis ⁊ reliquũ ex p̊ topiẽ.
Forma aũt sumiẽ duplr: vel ꝑ foꝛa ptis: vel ꝑ foꝛa to-
tius. Exẽᵐ p̊mi: aĩa hoīs. Exẽᵐ sc̃di: gdditas hoīs: que est
humanitas. Silr mã dĩ vno⁹: q̃ corrñdet foꝛe ptis: ⁊ sic
mã est ps eẽntialis cõpositi: q2 ꝯstituit cũ foꝛa vnũ ens
ꝑ se de gñe sube. Alio mõ dr̃ mã: q̃ corrñdet foꝛe totius
ꝯhẽns gdditatẽ ad eẽ h̄: ⁊ hec est ꝓprietas idiuidualis:
q̃ cũ ipsa gdditate specifica ꝯstituit ipꝫ indiuiduũ spẽi
vnũ ens ꝑ se: de q̃ mã dcm̃ fuit 5ᵒ hui⁹ caᵒ de vno. ❡ 3ᵃ
distinctio est: ꝙ eoꝝ q̃ sunt: q̃dã sunt entia ꝑ se: q̃dã per
accñs. Exẽᵐ p̊mi: decẽ gñã: ⁊ oĩs spẽs oĩum generꝫ: ⁊ oĩa
indiuidua: q̃ sunt ꝑ se in gñe: q̃. s. nõ includũt res diuerso-
rũ generꝫ. Exẽplũ sc̃di: toĩa aggregata ex reb⁹ diuersoꝝ
p̃dicamentoꝝ: siue diuersis noĩb⁹: vt hõ albus: siue vno
noĩe: vt albũ noĩeẽ: nã albũ cũ sit ꝯcretũ accñtis icludit
diuersas res. s. subam ⁊ accñs. ❡ 4ᵃ distinctio sit ista:
q̃dã hñt qȯ gd ẽ p̊ ⁊ ꝑ se: vt hõ: ⁊ q̃lꝫ spẽs cõposita vlis.
nã spẽs dĩ hic qȯ gd ẽ p̊ᵒ ⁊ ꝑ se: ex h̄ ꝙ gdditas ꝑ nihil
aliȯ aduenit ei: sꝫ aliis. s. idiuiduis ꝑ ipsas cõuenit: hoc
enĩ est hĩe aliqd p̊ ex p̊ poste. q̃dã aũt hñt qȯ gd ẽ ꝑ se:
sꝫ nõ p̊. vt hic hõ singularis abstrahẽs ab exñtia ⁊ tpe: ⁊
tale idiuiduũ ẽ ꝑ se i gñe: q2 nõ icludit res diuersoꝝ ge-
nerꝫ: tale aũt idiuiduũ hꝫ qȯ gd est ꝑ se: q2 nihil icludit
tollẽs vnitatẽ ꝑ se entis: tñ q2 gdditatẽ hꝫ ꝑ aliȯ. s. ꝑ spe
ciẽ quã pticipat: iõ nõ p̊ hꝫ qȯ gd est: q̃dã tñ hñt qȯ gd
est nec p̊ nec ꝑ se: sꝫ ꝑ accñs: vt hic hõ exñs ⁊ ens in tpe:
nã tale idiuiduũ icludit aliqȯ accñs ex̄ rõnẽ gdditatis:
puta exñtiã: ⁊ eẽ i tpe: ⁊ alias ꝯdõnes mãles: q̃ tollũt ꝑ
se vnitatẽ entis. Ulteri⁹ si hõ alb⁹ hẽat aliq̃lr qȯ gd est
hꝫ ipꝫ magi ꝑ accñs q̃ꝫ hic hõ exñs: nã hõ alb⁹ ẽ magis
ens ꝑ accñs q̃ꝫ hic hõ exñs: q2 icludit exñtiam: ⁊ si acci-
piaẽ hic hõ alb⁹ exñs adhuc addit aliud accñs: puta al
bedinẽ: si ẽt hõ alb⁹ accipiaẽ vt abstrahit ab exñtia ad-
huc est magis ens ꝑ accñs q̃ꝫ hic hõ exñs: q2 albedo est
ꝓprie ⁊ ṽe accñs: exñtia aũt nõ est ꝓprie accñs exñtie:
nisi put accñs alicui dĩ large: gcgd formalr nõ est idez
illi. g̊ hõ alb⁹ magis hꝫ qȯ gd ẽ ꝑ accñs: q̃ꝫ hic hõ exñs.

De sc̃do sit ista p̊ma ꝯ.

❡ In dictis ꝑ se est idem
qȯ gd est: cũ eo cui⁹ est. Hec ꝓbaẽ ex ar
gumẽtis Phi. tũ q2 singulũ nõ vĩ aliud q̃ꝫ suimet suba:
sed qȯ gd est: est suba cuiuscũqꝫ extẽdẽdo subam ad oẽ
gen⁹ entiũ: vt sumiẽ ꝑ essentia cuiuslibet rei. tum q2 alr
nulla res eẽt scibilis. tũ q2 nulla res esset foꝛalr ens: vn̄
scire ꝑfecte rẽ est scire suũ qȯ gd est: nec aliqd ẽ ens for-
malr: nisi q2 sibi iest qȯ gd ẽ: vt pꝫ i textu. ❡ P̄. Sit. b.
qȯ gd ẽ ipsi⁹. a. tũc sic: vel. b. icludit p̃cise idẽ qȯ. a. vl in-
cludit plus vel min⁹ q̃ꝫ. a. si idẽ p̃cise: hr̃ ꝓpoᵐ. si min⁹. g̊
nõ est ꝓpriũ qȯ gd ẽ. nã diffõ ẽ termin⁹ rei: termin⁹ aũt
est ultra quẽ icludiẽ tota res: ⁊ nihil ẽ ex̄ ex 5ᵒ hui⁹ caᵒ de
termino: si icludit plus abiiciaẽ ipꝫ additũ ab ipso. b. ⁊
tũc qȯ remanet ẽ ipꝫ qȯ gd ẽ ipsi⁹. a. nihil icludẽs plus
q̃ꝫ. a. ⁊ sic hr̃ ꝓpoᵐ. ❡ 2ᵃ ꝯclõ sit ista: in dictis per accñs
nõ est idẽ qȯ gd ẽ cũ eo cui⁹ est. Hãc ondo sic. Qȯ non
hꝫ qȯ gd est nõ est idẽ cũ eo: sꝫ ens ꝑ accñs nõ hꝫ qȯ gd
est ꝑꝑ duplex significare: vt dictũ fuit. g̊ ⁊c̃.

Ad primũ in oppositũ dõm: ꝙ carnis eẽ accipi-

atr ꝑ gdditate: ⁊ caro ꝑ carne hñte
mãm idiuidualẽ: qȯ est pticulare: vult g̊ Phs: ꝙ ipꝫ qȯ
gd est carnis in spe nõ ẽ idẽ ꝑ se ⁊ p̊ idiuiduo: sic nec in-
diuiduũ hꝫ ꝑ se: ⁊ p̊ qȯ gd ẽ: est tñ sibi idẽ ꝑ se non p̊: sic
ẽt hꝫ qȯ gd est nõ p̊ ex 4ᵃ distĩõne. Silr dõm est de ma
gnitudĩe: ⁊ magnitudis eẽ: h̄. n. verꝫ est regulr ⁊ vlr: ꝙ
eo mõ q̊ res hꝫ qȯ gd est: hꝫ ipꝫ idẽ sibi. si ꝑ se p̊ᵒ/ꝑ se p̊.
si ꝑ se nõ p̊/ꝑ se nõ p̊. si ꝫ gd ⁊ ꝑ accñs/ꝫ gd ⁊ ꝑ accñs.
singulũ. n. nõ vĩ aliud a suimet suba: ẽt qȯ gd erat eẽ dĩ
singuli suba: ꝫm Phm hic in lr̃a. ❡ Alr dĩ: ꝙ qȯ gd est
spẽi nõ est idez cum singulari: q2 singulare aliqd addit
supra spẽm. s. mãm indiuidualẽ: tñ singulare est idẽ cũ
suo ꝓprio qȯ gd est. ❡ Ad 2ᵐ dõm: ꝙ Phs accipit ma
teriã que est ꝓprietas indiuidualis: qñ dicit: ꝙ in ꝯten-
tis cũ mã nõ est idẽ qȯ gd est cum eo cuius est: ⁊ sic cõ-
cedo: ꝙ in talibus nõ sit idẽ ꝑ se p̊mo mõ p̃expositõ: ⁊
tunc minoꝛ rõnis nõ sumiẽ sub maioꝛi: sed equocat de
mã: vt pꝫ: ⁊ sic nihil mali seqẽ. ❡ Ad 3ᵐ cõcedo ꝯns. si
illud cui⁹ est ⁊ gñabile ⁊ corruptibile: q2 qñ sortes gñaẽ
ꝑ se gñaẽ suũ qȯ gd est: tñ qȯ gd est hoīs: vt hõ est spẽs:
nõ gñaẽ ꝑ se: sic nec ipsa spẽs: ⁊ hec est itẽtio Phi: vt pꝫ

Singularia carẽt qȯ gd ẽ

Contra oppositum.

Tex. cõ. 20.

Tex. cõ. 20.

Uide. 3. in. 6. q. 3. Scotum vide in p̃dicamentis capl'o de suba. ⁊ in postp̃dicamẽ tis capᵒ de p̊o ri: ⁊. 4. meta. t. cõ. 26 ⁊. 5. meta. t. cõ. 13. ⁊. 9. meta. t. c. penultimũ.

Uide. 3. di p̊. q. 4.

Uide expositionem lr̃e.

Argumenta ad hominez.

Ad qõnez ꝑs mem: 3 ꝓpriã Idẽ cõfuse ⁊ distincte qñqꝫ accipitur.

Uide in. 3. dĩ. 22. ⁊ infra in q. 12. ⁊ in. 4. dĩ. 1. q. 2.

Tex. cõ. 26.

Cap. 12.

Uide. 12. dĩ. 4. q. 1.

Forma ⁊ materia duplex.

Uide. 5. met. tex. cõ. 12.

Entia in duplici dĩa.

Unũ signat ⁊ aliȯ cõnotat.

Triplici qȯ gd est in triplici dĩa. Et quid est p̊ᵒ ⁊ nõ p̊ᵒ habere.

Tex. cõ. 11.

Uide infra in. 1. ꝑher. q. 12. Hinc ꝙ exñtia est modus intrinsec⁹ nãe

Tex. cõ. 20. Suba in oĩ gñe reperiẽ.

Tex. cõ. 40.

Termin⁹ qd

Ad primum argumentum

Tex. cõ. 20.

Ad secundũ.

Ad tertium.

Tex. cõ. 53. A. l. huic.

in sequenti caplo: vbi dicit ꝯ platonẽ ꝙ nõ generatur domus esse: sed ꝙ huius: sed in particulari.

¶ Quedam enim ⁊ illic eadẽ ⁊ ex sperma te fiunt ⁊ sine spermate. Textu cõmenti vi gesimitertij. Questio. VIII.

Queritur Utrũ generata per putre factionem sine spermate: ⁊ gñata p ppagationẽ cũ spermate distinguã tur spẽi in nã. Uidet ꝙ sic: nã alterius mãe est altera forma: aliogn nõ esset forma pro pria huius mãe: ⁊ tunc qõlibet ex quolibet generaret: sed altera est mã sic generatoꝝ: qꝛ ppagata gñant ex spermate: putrefacta aũt nõ: sed ex aliquo corpore pu trefacto. ḡ hñt alias formas: ⁊ p ꝯñs spẽ distinguuntur. ¶ P̃. Generata a nã ⁊ a casu non sunt eiusdẽ spẽi: alr̃ bõ vt vĩ posset generari ex spermate asini: ⁊ ex infini tis materijs: sed ppagata sunt generata a nã putrefacta a casu: vt dicit hic in septimo. ergo ⁊c̃.

Argũt p̃mo. Uide p̃bm. I. de gñõne aia liũ cap. I.

Tex. cõ. 12. Tex. cõ. 27.

Contra P̃hs 7° metaphy. qui dicit ꝙ eadẽ sunt que fiunt ex spermate ⁊ sine spermate.

Auicẽ. opĩo. 15. de aialib°.

Rñdeo. Una est opinio Auic. vt sibi imponit Cõ mentator 8° phy. cõmẽ. 46. ꝙ omnia que generant ex semine: eadẽ specie pñt per putrefactionẽ sine semine generari: que opinio cõmuniter non tenet: qꝛ tunc aialia perfecta: puta homo: equus: ⁊ huiusmodi possent per putrefactionem generari sine ppagatione: qõ est absurdum: ⁊ de homine contra fidem.

Uide. 2: ꝙ aia que sunt aia lia perfecta. Cõmẽ. opĩo. Uide. 2. di. p. ꝑte scd̃a. q. 4. Uide ꝯmẽ. 3. celi cõmẽ. 72.

Alia est opinio in extremo: que est Cõmentatoris in 8° phy. cõmen. 46. ꝙ eadẽ s̃m spẽz nõ generant ex spermate ⁊ sine spermate. Cui° p̃bõ est: qꝛ vnius nãe vnus dz esse modus cõicandi: que ḡ hñt di uersos modos cõicandi sunt alterius nature: ⁊ p ꝯñs al terius spẽi: sed ppagata ⁊ putrefacta sunt hmõi ḡ ⁊c̃. ma iorẽ ipse pbat p rõnes positas in pede. ¶ Sz ꝯ illam opinionẽ arguit p Augu. 3° de trini. cap. 9° dicentez op positũ. Cuius rõ est ibidẽ: qꝛ generatũ per putrefactio nẽ ppagat alia itertũ ppagantia: ⁊ tunc sunt vniuoca ge nerans ⁊ gñatũ a se. ḡ ppagata ⁊ generata per putrefa ctionẽ sunt vniuoca ⁊ eiusdẽ spẽi. añs pz in apibus: ⁊ in muribus: ⁊ hmõi euidenter pz de plantis: qꝛ plante equo ce gñãte. i. nõ de semine: postea pducũt semen vniuoce: ex quo generant alie plante eiusdẽ spẽi. ¶ P̃. Ipse Cõ mentator vĩ sibi alibi ꝯdicere: nã 2° de celo ⁊ mũdo cõ mento. 42. cõcedit ꝙ in accñtibus nõ est semp gñãtio ab vniuoco: ⁊ ponit exẽplũ de calore: nã calor gñat eq uoce ex motu ⁊ cõcursu radioꝝ: gñat ẽt vniuoce a calo re i substãtijs ẽt pz idẽ: qꝛ ignis gñat vniuoce ⁊ equoce. ¶ Dicit ẽt idem 3° celi ⁊ mundi cõmento. 56. ꝙ exitus ignis a lapide nõ est de cap. translationis: sed de caplo alterationis: h est nõ generat p trãslationẽ: sed p alte rationẽ: generat ẽt ignis p motũ localẽ: vt ipse dicit. 12. metaphy. cõmẽ. 18. ⁊ pz p metheo. de gñõne ipressionũ ignitaꝝ: sed oia p̃dicta gñãta equoce sunt eiusdẽ spẽi cũ gñatis vniuoce. ḡ ⁊c̃. pbatio assumpti: qa hñt eiusdem opõnes: ⁊ circa eadẽ obta: ab eisdẽ ẽt ꝯseruant: ⁊ ab eis dẽ corrũpunt: eosdẽqz motus hñt: siue q̃tũ ad sursum: siue q̃tum ad deorsuz: siue q̃tũ ad motũ pgressiuum: ⁊ eadẽ hñt organa motus pgressiui: ex vnitate aũt mot° ꝯcludit p̃hs p̃ de celo ⁊ mũdo: vnitatẽ nãe: ⁊ idez Cõ menta. cõ. 8° dicit: ꝙ mot° vnus nõ puenit nisi ex vni tate nãe. ¶ Cõfirmat: qꝛ vt dĩ p̃mo de aia. mẽbra leo nis nõ differunt a membris ceruí: nisi qꝛ aia differt ab aia: ⁊ aliqua sic: ⁊ sic gñata hñt membra eiusdẽ spẽi: pz de muribus: ⁊ apibus: ⁊ hmõi. ergo hñt aiam eiusdẽ spẽi: ⁊ p ꝯñs eadẽ nãm: ⁊ gñalr quecũqz media pñt ꝯcludere

Contra ꝯmẽ.

Uide. I. q. p̃ logi Scotum ubi sube co gnoscuntur.

Tex. cõ. 8.

Uide opinio. Tho. I. sentẽ. Tex. cõ. 53.

vnitatẽ specificã: siue sumptã ex actib°: siue opõnib° cõ cludũt ppositũ de vnitate specifica sic ⁊ sic generatoꝝ. ¶ P̃. Sibi ꝯdicit magister suus Ar. hic in 7°: ⁊ paruꝫ inferi°: vbi vult ꝙ sic aliq̃ fiũt ab arte ⁊ a casu: qñ. s. p̃n̄ est in mã siue arte: qõ eẽt p̃n̄ mot° factionis: sĩ idẽ fie ret ab arte: ita vult ꝙ q̃dã nãlia fiant a nã ⁊ a casu: q̃dã nõ: ibidẽ vult Cõmẽta. ꝙ illa pñt gñari sine semine: ⁊ p ꝯñs s̃m ipz equoce: in quoꝝ mã põt iduci v̾tute celesti aliq̃ v̾tus silis v̾tute in ppagatis. ¶ Ad ei° rõnẽ dõm: ꝙ assumit maiorẽ falsaz. s. eiusdẽ nãe nõ põt eẽ nisi vn° modus cõicandi. ¶ Ad pbões eius dicet statim.

Tex. cõ. 11. ⁊ 23. ⁊ exp̃sse ⁊ c. 31. vide cõ men. 29.

Uide cõmẽ. totũ. 31.

Est ergo tertia opĩo quã teneo: ꝙ ppagata ⁊ pu trefacta sũt eiusdẽ spẽi pp rõnes ꝯ Cõ mẽ. adductas: nec teneo cũ Aui. ꝙ oia aialia pñt vtroqz mõ gñari: nihil. n. vniuoce gñabile est gñabile equoce: nisi sit ita ipfectũ ꝙ tã cã vniuoca q̃z equoca sufficiant ad ei° gñõnẽ: ⁊ iõ ipfecta entia: vt sunt plãte: ⁊ q̃daz alia pñt vtroqz mõ gñari. s. vniuoce ⁊ equoce: pfecta ãt nõ.

P̃pria opĩ. Que pñt eq uoce ⁊ vniuo ce gñari: ⁊ q̃ non.

Ad primũ in oppo̾m cũ dĩ: ꝙ alteri° mãe est al tera foĩa: dõm ꝙ: vt pz 5° hui°. ca° h cã: mã est ex q̃ fit aliqd: cũ isit: ⁊ addit cũ isit ad dĩiam oppositi: ex q̃ trãsmutato ⁊ corrupto fit res: nõ tñ inexi stit rei facte. Si ḡ itelligas ꝙ foĩa eiusdẽ rõnis est mãe eiusdẽ rõnis: loquẽdo de ppria mã: q̃ est inexñs rei: cõ cedo: sz si accipis mãm p opposito: ex q̃ corrupto gñat oppositũ: tũc nego: ignis. n. eiusdẽ spẽi gñat: siue ex aere corrupto: siue ex aq̃ corrupta: seu ex q̃cũqz alio corru pto: in ppagatis aũt ⁊ putrefactis est mã eiusdẽ rõnis p̃ mõ: sz nõ 2° mõ. ¶ Ad aliud nego maiorẽ: qꝛ sic pz ex textu P̃hi eadẽ pñt fieri vtroqz mõ. s. a nã ⁊ a casu.

Ad primum. Tex. cõ. 2.

Ad secundũ.

¶ Et gñões aũt nãles he sũt: quaꝝ gñõ ex nã est: hoc aũt ex quo fit quã dicim° mãm: hoc aũt a quo coꝝ q̃ nã aliqd sunt: hoc aũt aliqd: hõ: vel plãte: vel aliqd aliud taliũ: q̃ maxie subas dicim° eẽ. Textu ꝯmẽti vigesi misecũdi. Itẽ tex. ꝯmẽti vigesimiseptimi.

Palam igitur ex dictis: quia ꝙ quidem vt spẽs: aut vt suba dicit non fit: synodus aũt s̃m hanc dicta fit ⁊c̃. Questio. IX.

Queritur Utrũ tñ cõpositũ ex mã ⁊ forma gñet per se p̃mo. Uidet p̃mo ꝙ nõ: nã illud nõ inest alicui p̃mo: qõ tñ inest sibi s̃m vnã ptẽ ex 5° ⁊ 6° phy. sz gñõ inest s̃m vnã ptẽ tñ. s. rõne for me: nihil. n. in cõposito realr hz eẽ post nõ esse nisi for ma ḡ cõpositũ nõ gñat p se p̃. ¶ P̃. Qꝛ nõ tñ cõposi tũ arguit sic. Forma p se gñat. ḡ nõ tñ cõpositũ. ꝯña pz. pbõ añs. tum p̃: qa mutatio nõ denoiat nisi a p se termino: aliogn denoiaret a re cuiuslz gñis cum possit esse ad rẽ cuiuslz gñis p accñs: sed gñõ nãlis denoiat a forma: nã forma est nã ex 2° phy. Et ibidẽ dĩ ꝙ gñãtio est nãlis: qꝛ est via in nãm: sz nõ in nãz q̃ est mã: qꝛ mã p̃existit: nec in cõpositũ: qꝛ cõpo̾m nõ est nã: sz hñs nãz: vt ibidẽ dĩ. ḡ dĩ nãlis: qꝛ est in nãm: q̃ est foĩa. ḡ forma est p se termin° eius. Tum 2°: qꝛ qõ de nouo hz eẽ post nõ esse illõ p se gñat: sz foĩa sola est hmõi: qa tota mã pre supponit: ⁊ in cõposito nihil est nisi mã ⁊ foĩa. ḡ forma p se gñat. ¶ P̃. Mã p se gñat. nõ ḡ tñ cõpositũ. ꝯña est euidẽs. pbõ añs. Tum p̃: qꝛ 8° hui° cap° p̃ P̃hs vo cat mãm gñabilẽ ⁊ corruptibilẽ in istis iferiorib°. Tũ 2°: qꝛ 3° phy. post datã diffõnẽ mot° exẽplificat de gene ratione ⁊ corruptione dicẽs: ꝙ gñãtio est act° gñabilis: inq̃tũ gñabile: ⁊ corruptio act° corruptibilis inq̃m cor

Argũt p̃mo.

Tex. cõ. 11. Tex. cõ. 50.

Secundo.

Uide. 5. phy. t. c. 4. ⁊ alibi.

T. c. 10. ⁊ 12. Tex. cõ. 14. Uide hanc in trib° pncipijs t. c. 12. A. l. causat.

Tertio.

Tex. c. 4. ⁊ 5. Tex. cõ. 8. Tex. cõ. 6.

ruptibile:illud aūt cui⁹ est act⁹ est ipsa mā.ḡ mā est ge
Tex. cō. 12. ⁊ 87. idē infra in. 8. t. c. 3. Ad qōnem. nerabilis ⁊ corruptibilis. ℂ In oppo^m est ꝑhs in lra.

In ista qōne p̊ premittā aliques distinctiones. Scdo ostendā aliquas ꝯclones.

Quantum ad p̊^m sit ista pma distinctio:ꝙ cum gnātio sit q̄dam mutatio pōt cōpari
Gnātio pōt cōparari ad duo. Terminare dr̄ ad ꝯiungi 2ᵉʳ: sic̄ ⁊ agere. ad duo.s.ad subz in q̄ est:⁊ qō trāsmutaẗ:⁊ ad terminū ad quez est:⁊ q pducit. ℂ 2ᵒ distinctio sit ista:ꝙ termi-nare aliqd pōt eē duplr̄:sicut ⁊ agere.s.vel in rōne quo: vel in rōne qō.Exēplū de agere hō itelligit vt qō:sz in-tellect⁹ hoīs vt quo.Exē^m de terminare:fili⁹ determiat
Gnōnis ter-min⁹ duplex. depēdētiā pr̄is vt qō:sed filiatio vt quo.Silr in ꝓposi-to:termin⁹ gnōnis pōt itelligi vel in termino formali q̄: vel de termino qō:dr̄ aūt terminus qō ipz cōpositū:sed dr̄ termin⁹ quo illud quo cōpositū est formalr̄:siue sub-stātialr̄:siue accntalr̄:iste termin⁹ est foa.s.termin⁹ for-malis quo. ℂ 3ᵒ distō sit ista:ꝙ h̄ qō dicit̄ p̊ accipit̄ ab
P̊mo dup^r accipit̄:⁊ q̄o differunt. Ari.duplr̄:vno mō accipit̄ p̊:vt distinguit̄ ꝯ ptez:vt sic illud dicat̄ alicui inesse p̊:qō sibi nō inest sz ptē:sed sm
Tex. cō. 1. T. c. 37. ⁊. 50 totū hoc mō logt̄ Ar.5ᵒ phy.cap.p̊:vbi distiguit moue-ri in p se p̊.⁊ sm ptē:⁊ p accñs.pz ibi. Itē 6ᵒ phy.eodez mō accipit p̊.vbi dicit:ꝙ si aliqd mouet̄ p̊ in aliq̄ tpe: mouet̄ in q̄lz pte tpis illi⁹:ꝙ si nō:non mouet̄ p̊ in illo tpe. ℂ Alio⁰ accipit̄ p̊:vt dicit cālitatē pcisaz. Exēplūz triangulus hz tres p̊:qꝛ hz in se cāz pcisaz ⁊ adeq̄tā pas-
Tex. cō. 11. Vide Sco. in 2. d. 2. q. 10. d ista duplici p̊-mitate. Et in pmo, c⁰ 19. sionis talis:h̄ mō logt̄ Ar.de p̊ in p̊ᵒ post.cap.de vli: vbi diffinit vl̄e ꝙ est p se p̊ᵒ:⁊ de oi:⁊ sm ꝙ ipz.p̊^m p̊ di-cat̄ q̄titatiuū:⁊ sit.a.2^m pmo dicat̄ qdditatiuū ⁊ sit.b. ℂ Differūt aūt hec duo p̊ triplr̄.p̊ᵒ dr̄ia est:qꝛ inesse ali-qd alicui solū p ptē repugnat:⁊ nō repugnat.b.Exēplū: hr̄e tres angulos inest triāgulo:⁊ risibile hoi p ptē:qꝛ p suā formā siue drīaz specificā:⁊ tn̄ p̊ inest triāgulo:non primitate.a.sed pmitate.b.rō hui⁹ est:qꝛ ps in exemplo dato nō hz rōnē qō:sz quo:alr̄ nō ꝯueniret p̊ᵒ toti primi tate.b. ℂ 2ᵃ dr̄ia est q̄ seqt̄ ex p̊^a:qꝛ qō inest alicui p̊ᵒ.a. remouet̄ ab eo.si remouetur ab aliq̄:qō est aliqd eius. Exēplū:hō nō sanat̄ pmo.a.si man⁹ ei⁹ nō sanat̄:ratio hui⁹ pz ex pdictis:sed qō inest alicui p̊ᵒ.b.non remouet̄ ab eo si remoueat̄ ab alio:nō solū:qō nō est aliqd eius: sed ēt qō est aliqd eius.Exēplū:risibile inest hoi p̊ᵒ.b.tn̄ risibile nō remouet̄ ab hoīe:si remoueat̄ ab asino g nō est aliqd eius:vel si remoueat̄ a pede hoīs:g est aliqd eius.Silr hr̄e tres angulos nō remouet̄ a triāgulo:si re mouet̄ a circulo:g nō est aliqd eius:vel ab h̄ angulo g est aliqd eius vel ab illo. ℂ 3ᵒ dr̄ia est:q̄ seqt̄ ex predi-ctis ꝙ qcqd iest alicui pmo.a.cōpat̄ ad ipz:sicut passio homogenea ad subz hōgeneū:qꝛ respectu talis pdicati sic inexñs ptes sūt vni⁹ rōnis.Exē^m.si hō mouet̄ p̊ᵒ.a. mot⁹ est q̄dā passio hōgenea:⁊ hō silr ē subz hōgeneū: vt sic:qꝛ vniformiter tot⁹ hō ⁊ ptes hoīs mouent̄:sz qō
Subm ⁊ pas-sio sunt ethe-rogenea. iest alicui p̊ᵒ.b.nō opz sic eē:imo subz ⁊ passio vn̄r ethe-rogenea:hr̄e nāqz tres angulos nō vniformiter iest triā gulo ⁊ ptib⁹:imo nullo⁹ iest ptib⁹ p se p̊ᵒ:sz oīno p accñs

Quantū ad 2^m sit ista p̊ᵃ ꝯclo.mā gn̄at̄ ⁊ corrum pit̄ subiectiue.hāc ꝓbo sic.Ois foa alicui
Quō mā ge-neratur ⁊ non generatur. Inexñs neces-sario alicui ip-sū necessario denominat. formalr̄ inexñs p necessitatē denoiat ipsūz:cui iexistit: ipoīe.n.est albedinē inesse alicui formalr̄:nisi illud for-malr̄ sit albū:sed gnō formalr̄ inest materie:qꝛ mā est subm gnōnis.g necessario gnātio denoiat māz:⁊ p ꝯñs mā gn̄at̄ subiectiue. ℂ ꝑ.Ois mutatio est act⁹ entis in
Tex. cō. 6. poᵃ vt subiecti ex 3ᵒ phy.sed gnō est q̄dā mutatio.ergo gnō est actus entis in poᵃ vt subiecti:subm aūt gnōnis est mā.ergo gnātio est actus mā̄e:⁊ p ꝯñs mā gn̄at̄ vt
Tex. cō. 7. subm. ℂ ꝑ.Generatio est de non subto in subm ex.5. phy.nūc sic.quicquid mutat̄ a nō subto in subm gn̄at̄:sz mā mutat̄ de nō subto ad subm:puta a nō igne ad ignē.

ergo mā gn̄at̄. ℂ Silr pōt argui de corruptione:q̄ est mutatio a subto in nō subm.naz mā sic mutat̄:⁊ p ꝯñs
corrūpit̄ vt subm. ℂ ꝑ.Ar.5.phy.ꝓbās ꝙ gnō nō sit Tex. cō. 8.
mot⁹ arguit sic.qō gn̄at̄ nō est:qō mutat̄ est.g gnō non est motus:quero p quo accipit̄ in maiori ly qō gn̄at̄:nō p termino:qꝛ minor sic esset falsa.nā in h̄ nō distiguit̄ gnō a motu:qꝛ sicut terminus gnōnis nō est:sic nec ter-minus motus.g accipit̄ p subto:sz subm gnōnis est ma teria.g mā gn̄at̄. ℂ 2ᵒ ꝯclo sit ista:ꝙ mā nec gn̄at̄:nec corrumpit̄ terminatiue.hāc ꝓbo sic.oē qō nālr̄ gn̄at̄ ⁊ corrumpit̄ vt termin⁹ hz mām ptē sui:sz mā nō potest
hr̄e māz ptē sui.g ⁊c̄.maior pz hic in lra:⁊ ex pmo phy. Tex. cō. 37.
nā mā est:ex q̄ sit res cū isit.ꝓbat̄ ēt rōne:qꝛ oē qō gn̄a tur:aut corrūpit̄ vt termin⁹ est poīe eē vel nō eē de poᵃ
intrīseca:vt pz ex 2ᵒ de gnōne.g qō p se gn̄at̄:aut corrū- Tex. cō 81.
pit̄ hz p se pn^m:quo pōt eē ⁊ nō eē:⁊ illud est mā:vt di- Tex. cō. 52.
ctū est.s.⁊ dicet̄ lra in h̄ eodē 7ᵒ.mi.pncipalis pz:quia Vide. t. c. 22.
alr̄ eēt ꝓcessus ifinit⁹ in mā̄s. ℂ ꝑ.Oē gnābile ⁊ cor- Vide 2ᵒ de ge
ruptibile:vt termin⁹ est in poᵃ alicui⁹ subti:sz mā nō est nératione. t. c.
hō:qꝛ p̊^m potētiale in nulli⁹ est poᵃ:qꝛ iaz nō eēt p̊^m potē 51. ⁊ p̊ᵒ phy.
tiale:sz mā est p̊^m pn^m potētiale:⁊ p̊^m subm ex p̊ᵒ phy.⁊ T. cō. 53. ⁊. 81
pmo de gnōne. ℂ Cōfirmat̄:qꝛ illud qō supponit̄ in oi T. cō. p̊. ⁊. 24
actione nāli:⁊ illud ad qō stat resolō ois gnōnis ⁊ cor-ruptionis ipoīe est gnāri vel corrūpi:sz mā est hō.nam
ipsa supponit̄ in oi actione nāli ex p̊ᵒ phy.⁊ ad ipsaz re- Tex. cō. 92.
soluit̄ ois corruptio ⁊ gnō ex pmo de gnōne.g ipoīe est vbi supra.
ipsaz gnāri vel corrūpi. ℂ 3ᵒ ꝯclo sit ista:foa nullo⁰ est Vide. 8. met.
termin⁹ gnōnis p se pmo.hāc ꝓbo sic.Oē qō p se pmo t. c. 11. idem.
gn̄at̄ vt terminus/gn̄at̄ ex mā q̄ est ps sui:vt ꝓbatū est in ꝓxima q̄ne:sz foa nō hz mām ptē sui:aliogn eēt ꝓ-cessus in infinitū in formis:⁊ in materijs.g foa nō est p se pmo terminus gnōnis. ℂ 4ᵒ ꝯclo sit ista:foa est ter minus formalis quo gnōnis.ꝓbō huius illud quo for-malr̄ est ⁊ existit termin⁹ gnōnis p se pmo est termin⁹ foīalis quo gnōnis ex pmo articulo:sz foa est hō:vt pz de
se.g ⁊c̄. ℂ 5ᵃ ꝯclo sit ista:cōpositū ex mā ⁊ foa nō gn̄a- Esse intellctua
tur p se p̊ᵒ pmitate.a.hāc ondo sic. Nā illud nō inest ali- de ais intelle-
cui p̊ᵒ.a.qō inest tm̄ sz ptē:vt pz ex p̊ᵒ articulo:sed gnō ctiua:sed ꝯsi-
inest cōposito rōne foē tm̄:nihil.n.cōpositi simplr̄ hz dera tu.
esse post nō eē nisi forma sola.g cōpositū nō gn̄at̄ p se Vide m. 1. dl.
pmo.a. ℂ 6ᵃ ꝯclo sit ista:cōpositū ex mā ⁊ foa gn̄atur 7. vel. 17. ⁊ in
pmo pmitate.b.hāc ondo sic. Illud inest alicui p se p̊ᵒ 3. di. ꝗ. ⁊. 4.
b.qō inest sibi p cāz pcisaz:q̄ est aliqd ei⁹:vt pz ex pmo Considera in
articulo:sz gn̄ari inest cōposito p formā:q̄ est q̄:sic risi- statū de hoīe.
bile iest hoi p foāz ꝓpriā:q̄ est q̄:⁊ aliqd ei⁹. ℂ ꝑ.Oē illud qō sit ex mā q̄ est ps sui:gn̄at̄ p se p̊ᵒ:sz cōpo^m est
hō.g ⁊c̄.ma.ꝓbat̄.oē illud qō p se sit est poīe eē ⁊ nō eē Tex. c. 22. pᵒ
poᵃ intrinseca.g hz pn^m intrinsecū:quo pōt nō eē ⁊ esse illud est mā.minor pz:qꝛ ex hoc cōpositū est cōpositū: qꝛ hz partē potentialē ⁊ actualē:pars aūt potētialis est materia:sic ergo patet quid dicendum sit.

Ad primū dōm ꝙ ꝓcedit de pmitate.a.⁊ sic cō- Ad primum
cessuz est in 5ᵃ ꝯne:ꝙ cōpositū nō ge
nerat̄ p se pmo. ℂ Ad 2^m nego añs. Ad ꝓbōnē pmaz Ad secundū.
dōm:ꝙ gnō dr̄ nālis p̊ᵒ:qꝛ via in ens nāle:qō est cōposi
tū.scōario hō:qꝛ est via in foāz:q̄ est nā.qn̄ g dr̄ ꝙ gnō Cur genera-
dr̄ nālis:qꝛ est via in nāz q̄ est forma:ly qa/nō dicit cāz tio dr̄ nālis.
imediatā:sed remotā. ℂ Ad 2^m ꝓbōnē dōm:ꝙ maior est vera de esse composito ex potentiali ⁊ actuali:tunc ad mi.dico:ꝙ totū cōpositū hz esse post nō esse:esse aūt forme non acquirit̄ per gnōnem inquātū forme:sed in-quantū cōpositi:⁊ iō per accñs:vt pz in lra hic. ℂ Ad 3^m pncipale nego añs.si intelligas ꝙ mā per se generet̄ vt terminus:ad ꝓbationes pz:ꝙ ostendūt māz gnāri vt subiectū:⁊ hoc cōcessum est in pma ꝯclusione:nō tn̄ sic queris questio:nec Aristo.hic in litera.

¶ Utrū igit̄ est quedā sphera p̄ter has: aut dom⁹ p̄ter lateres: aut nūq̄ facta est: si sic: erat hoc aliqd: sed qꝛ tale significat: hoc aūt ꝛ determinatum non est. Qō. X.

Arguit p̄mo
A.l. gn̄ōnis.

Queritur Utrū rō ph̄i ↄcludat contra platonē. s. ꝙ si idee vl' forme sepate sunt cāe gn̄antes: ꝙ genitum nō erit hoc aliqd. Uidet̄ ꝙ nō: naꝫ foꝛa in cōposito est p̄n^m gn̄ādi cōpositū: qḋ est h̄ aliqd. g̃ si p se eēt idē ageret. ↄn̄a pꝫ a sili. nā calor calefaceret silr sepatus sicut ↄiunctus.

Uiđ.12.d.4. Secundo.

¶ P̄. Nullū agens pticulare agit: nisi mediātib⁹ qualitatib⁹ actiuis ꝛ passiuis. g̃ nullū tale agēs inducit formā subalē: ꝛ p ↄn̄s iducit̄ ab aliqua forma sepata. ↄn̄ia pbat̄: qꝛ nullū agens inducit aliqd pfectius ꝛ nobili⁹ q̄ sit forma p quā agit: oīs aūt forma subalis est nobilior quacūqꝫ q̄litate actiua ꝛ passiua.

Tertio, Tex.cō.28. et.30.

¶ P̄. Oīa q̄ gn̄ant̄: gn̄ant̄ ab vniuoco: vt pꝫ hic in lr̄a: sed in putrefactis nō est gn̄ans vniuocum: nisi sit aliqḋ vniuocū sepatū. g̃ ꝛc̄.

Quarto.

¶ P̄. Consequentia Aristo. nō valet: nā aīa intellectiua nō est a gn̄ante: sed a creante: q est pura forma sepata: ꝛ tn̄ genitum est hoc aliquid: nō ergo valet ↄsequentia Cōmen. ꝛ Aristo.

Tex.cō.28.

¶ Contra. ph̄s hic in littera.

Aristo. ꝛ Cōmen. opinio.

Respondetur hic a Cōmen. cū magistro suo: ꝙ rō valet: quod pbat tripl'r. Primo sic. Agēs imāle nō depēdet a mā in agēdo: sed idea sepata si ponit̄ est pura forma. g̃ ꝛ agēs imāle nō dependet a mā in agēdo: tūc sic: vel pducit ↄ̄bi sile: vel nō. si sic: hꝫ ppositū: qꝛ sicut idea nō est h̄ aliqd: sic nec gn̄atū est hoc aliqd. si non: hoc hꝫ eē pp defectū ex pte māe: qꝛ idē semp facit idē 2° de gn̄ōne: sꝫ mā circūscribit̄ a tali genere. si g̃ gn̄ans est forma tm̄. g̃ ꝛ genitū: ꝛ nō erit h̄ aliqd sicut nec gn̄ans.

Tex.cō.56.

¶ P̄. Si genitū est h̄ aliqd. g̃ gn̄at̄ p transmutationē māe. g̃ generās erit cōpositū ꝛ nō forma tm̄. pbatio ↄn̄ie: qꝛ pura forma nō pōt trāsmutare mām. si g̃ generans nō est hoc aliqd ꝛ cōpositū. g̃ nec genitū.

Euasio.

¶ Dicit̄ ad h̄ ꝙ idea in gn̄ōne nō hꝫ rōnē disponētis: sꝫ introducentis formā: ita ꝙ in gn̄ōne opꝫ dare duplex agēs. vnū agēs cōpositū disponēs mām. ꝛ aliud iducens formā: qḋ est pura forma. nā sola forma pōt iducere formā.

Cōmen.31.

¶ Hanc rn̄siōnē excludit Cōmen. dupl'r: tum qꝛ sequeret̄ ꝙ genitū eēt duo in actu: ex quo respectu ipsius ponunt̄ duo agētia: vnū. s. disponēs mām. aliud inducēs formā: tū qꝛ vnus effectus ē ꝙ vn⁹ gn̄āret̄ a duob⁹ agētib⁹: ꝛ hec est 3ᵃ rō Cōmen. q̄ pcedit ex vnitate cōpositi excludendo p̄dictā rn̄siōnē: sed iste rōnes nō ↄcludūt.

¶ Prima nō ↄcludit: qꝛ assumit falsū in maiori. s. ꝙ agens qḋ non est in mā nō dependet in agēdo a materia: qꝛ oē agens citra p̄n^m requirit mām in quā agit: ꝛ tn̄ est aliqḋ agens imāle preter p̄n^m.

Agens citra p̄n^m dependet i agēdo a mā

¶ Scḋa ēt rō assumit ppōnē falsā. s. ꝙ immateriale non pōt transmutare mām. Tum p̄mo: qꝛ si sic. Prima cā nō posset transmutare mām. ↄn̄s est falsum: qꝛ qcqd pōt cā scḋa effectiua: pōt ꝛ p̄ma. ↄn̄ia pꝫ: qꝛ p̄ma cā est maxime imālis: ꝛ nullū imateriale est ita separatū: sicut p̄ma cā. Tum scḋo: qꝛ impoīe est aliqd transmutare aliud p mediū: nisi transmutet mediū: sic̄ cōmen. in fine istius cōmēti. d. ꝙ forma sepata pōt trāsmutare mām mediante corpore celesti. g̃ pōt trāsmutare illud corpus mediū. aľs pcederet̄ in infinitū: ꝛ illḋ corpus mediū est māle: vt nūc suppono. Tum 3°: qꝛ ex dictis pprijs ↄdicit sibi: dicit. n. ꝙ corpa celestia in illis: que gn̄ant̄ p putrefactionē dant eis aliqd loco seminis: sꝫ corpa celestia sunt formata: ita ꝙ nō est ibi mā receptiua forme subalis s̄m ipm̄ in de suba orbis. g̃ sola forma pōt transmutare mām.

A.l.sed Uide.14.de. p.q.vltima.ꝛ 3° celi cō.42. Hinc arg. ꝙ corpa celestia sunt cōposita vel manifesta ↄdictio in dictis auerrois.

Tum 4°: qꝛ transmutans trāsmutat inq̄tū est in actu ex 6° hui⁹: ꝛ inq̄tum tale accidit sibi hēe p̄n^m potētiale. g̃ accidit transmutāti hēe mām ꝛ eē cōpositū.

T.c.4.ꝛ 8m.

¶ Tertia rō assumpta ex ipugnatione rn̄sionis nō valꝫ. vn̄ ↄ p̄^m argr̄ sic. Mā est a deo: qꝛ ingenerabilis ꝛ incorruptibilis: foꝛa aūt a gn̄ānte pticulari. g̃ cōpositū seu mā ꝛ forma erunt duo in actu: nō valet: ꝙ sint duo in actu: qꝛ tota mā est in po^a ꝛ act⁹: seu foꝛa adueniēs facit vnū in actu.

¶ Cōtra 2^m arguit̄ sic. In causis eēntialr̄ ordinatis opꝫ oēs sil' ↄcurrere ad effcm̄: vt ostēsū fuit 2° hui⁹: sed aliqs vn⁹ effectus est ab agēte pticulari. g̃ idē erit effect⁹ ab oīb⁹ causis vl'ib⁹ eēntialr̄ ordinatis: ꝛ veri⁹ ēt q̄ ab illo pticulari: nō g̃ est incōueniēs aliquē vnū effectū actu esse a duob⁹ agētib⁹: imo h̄ est necc̄iū: sic forte diceret plato ꝙ agēs disponēs māꝫ ꝛ agens iducēs formā sint agētia eēntialr̄ ordinata.

Existentia pōe fuiōe de cāis,

Scot. opinio Uide in quo. q.8.ↄ̄clo.4.

Dicendū alr̄ g̃ ad qōnē: ꝙ ph̄s pbat ideas nō esse necc̄ias ad gn̄ōnē: nō q̄n sint possꝫ: sed qꝛ nō sunt necc̄ie: ꝛ hoc sufficit ph̄o: ꝙ aūt nō sint necessarie. pbat̄: qꝛ nunq̄ ponēda sunt plura: vbi vnum sufficit: ex p̄ phy. ↄ Anaxagorā: sꝫ gn̄ō vniuoca pōt saluari sine ideis. g̃ nō opꝫ ideas ponere pp gn̄ōnē: non tn̄ pbat. P. ꝙ idee non sint: ꝛ hoc sonat lr̄a: dicit. n. ꝛ si sint idee p̄ter singularia nihil vtiles essēnt ad generationeꝫ: vn̄ non vult eas simpliciter non esse: sed ꝙ propter generationem vniuocam nō est necesse eas ponere.

Tex.cō.35. 41.ꝛ.50.
Tex.cō.28.

Ad primum.

Ad primum in oppo^m posset negari ↄn̄ia. s. ꝙ si forma in cōposito est p̄n^m generandi cōpo^m. g̃ silr̄ si p se esset: nō seqt̄: ꝙ si est p se separata: ꝙ possit eē p̄n^m: qꝛ n. est in cōposito est tm̄ p̄n^m q̄: ꝛ nō est p̄n^m qḋ: foꝛa. n. sic est p̄n^m quo: ꝙ nō qḋ.

Uide in.4. del.12.

¶ Alr̄ posset dici: ꝙ pp pbōneꝫ q̄ adducit̄ de calore sepato. s. ꝙ nō est ipoīe formā sepatā eē p̄n^m gn̄ādi cōpositū: tn̄ nō est necc̄iaꝫ. ꝛ h̄ pbat rō: ꝛ h̄ sufficit ph̄o ↄ Platoneꝫ: vt dcm̄ est.

Ad secundū.

¶ Ad 2^m sꝫ nullū pticulare agens agat: nisi mediantib⁹ q̄litatib⁹ actiuis ꝛ passiuis: nō tn̄ est intelligendū: ꝙ q̄litates actiue sint imediatū p̄n^m agēdi foꝛaꝫ subalē: nulla. n. q̄litas attingit terminū gn̄ōnis subalis: sꝫ solū alterationē ꝛ dispōnē māe p̄cedētē forme inductionē: ꝛ p tanto agēs gn̄ans dr̄ agēs mediātib⁹ q̄litatibus talib⁹.

Ad tertium. Uide expositionē litere.

¶ Ad 3^m dcm̄ est in sniando lr̄aꝫ: ꝙ oīa aliqualr̄ sunt ex vniuoco: qꝛ agēs vel hꝫ formā quā pducit formalr̄: ꝛ tūc est gn̄ō simplr̄ vniuoca: vel hꝫ eaꝫ tn̄ v̄tualr̄: ꝛ tūc est vniuoca s̄ꝫ qd: ꝛ sic vniuocatio gn̄ōnis pōt saluari ēt in putrefactis sine positiōe ideaꝝ.

Gn̄ātio vniuoca duplex. Uide.j.li.12. Ad quartum

¶ Ad 4^m ↄcedo arg^m: qꝛ nō pbat aliḋ: nisi ꝙ genitū: ꝛ h̄ aliqd pōt esse a pura forma ↄn̄ia tn̄ ph̄i est bona modo p̄expositio: quia sufficit ph̄o: ꝙ si genitum est hoc aliquid: ꝛ compositum: non opꝫ generantē esse formaꝫ separatā: sed sufficit ipsum gn̄ans esse compositum.

¶ Dubitabit aūt aliqs: quare alia fiūt arte ꝛ a casu: vt sanitas: alia nō: vt dom⁹ ꝛc̄. sic tn̄ vtriqꝫ: ꝛ ignis pp hoc ꝛc̄. Qō. XI.

Uide in 2° de. 18.ꝛ in trib⁹ pncipijs copiosiue. Arguit p̄mo cōmen 15.

Queritur Utrū in mā rerū nālīū sit aliq̄ ps forme gn̄ānde coagens ad cōpositi gn̄ōneꝫ: vel aliqd qḋ sit trāsmutabile i foꝛaꝫ. Ur̄ ꝙ sic. Nā Cōmē. 8° meta. d. ꝙ ex actu ꝛ po^a nō fit vnū nisi p agēs extrahēs ad actū: qḋ nō largit̄ ei multitudinē: sꝫ pfectionē: dicit ēt in eodē 8° ꝙ illḋ qḋ est in actu nō est aliḋ ab eo qḋ est in po^a: sꝫ illud qḋ fuit i po^a est in actu: ꝛ nō sunt duo diuersa: sꝫ si nihil foꝛe p̄existeret in mā agens extrahēs: vel educēs po^{am} ad actū nō tn̄ largiret̄ pfectionē: sꝫ multitudinē.

eodē cōmen.

¶ Itē illḋ qḋ est in po^a: ꝛ illḋ qḋ est in actu eēnt aliq̄ duo diuersa: cui⁹ oppositū ait Cōmen.

In oppositũ Tex.cõ.29. **Contra** phs hic in lr̃a.d.q sicut dom⁹ fit tm̃ ab
extra:sic tamen vtiqȝ ⁊ ignis.ḡ respectu
ignis nullum ponitur actiuum intra passium:sed solum
sufficit ipsa mã.ergo nihil aliud p̃existit.

Rñdeo circa istã qõnẽ qdã dicũt q sic:⁊ qdam q
non:p̃ ḡ pars affirmatiua pertractabitur.
scdo pars negatiua declarabitur.

Albert⁹ ⁊ veteri antiqui. **Quantũ** ergo ad p̃m dicit q in mãm aliqd tale
preexistit:qd pbat duplici via.pma su
mit ex pte vitãde creationis in gnõne nãli.2ª ex parte
saluãde nãlitatis.Ad hoc eniȝ q forma nõ fiat de nihi
lo:nec creet:ponit aliqd in mã p̃existẽs ex quo fiat foia.
Ad h ẽt vt gnõ sit nãlis:⁊ nõ violẽta ponit illud eẽ acti
uuȝ coagẽs extrĩseco agẽti.¶ Ex p̃ª via ar.sic.Si nihil
preexigit in mã:qd in formã nãlez transmutet.ḡ pdu
ctio forme nãlis nõ erit gnãtio:ȝ creatio.ꝯñs est falsũ.
Dis in.2.di.1 Vide.1.phy. ⁊ scdo de gnãtione.t.7.⁊ 8ᵒ prime. ḡ ⁊ añs.ꝯñtis pbat:qꝛ creatio est de nihilo factio:seqt̃
et eadẽ rõne:q qñ forma nãlis corrũpit:q ãnihilet:qꝛ
vñ res icipit:in idẽ redit ⁊ resoluit.ḡ agens nãle posset
creare ⁊ ãnihilare:qd falsuȝ est. ¶ Ex 2ª via ar.sic.Si
nihil in mã p̃exigit ḡ gnõ foie nãlis non erit nãlis.ꝯñs
A.l. pbatur. Tex.cõ.29. est falsuȝ.ḡ ⁊ añs.ꝯñtia arguit.tum p̃:qꝛ hic in lr̃a dicit:
q a nã fiunt in quorũcũqȝ mã est aliq̃ ps foie:q̃ sic mo
uet mãȝ:sicut mouet ab extrĩseco:auctoritas est expssa.
tum 2°:qꝛ ois gnãtio nãlis hȝ p̃nm intrinsecũ actiuũ nã
Tex.cõ.3. le:qꝛ nã est p̃nm motus ⁊ qetis eius in quo est ex 2°phy.
⁊ p h dĩnt nãlia ab artificialib⁹:vt ibidẽ dr̃:sed illd p̃n
cipiũ nõ est foia inducẽda:qꝛ nõdũ est:nec mã:qꝛ eius
nõ est agere.ḡ aliqd trãsmutabile in formã:tum qꝛ vio
lentũ est:cuius p̃nm est ab ex nõ ꝯferẽte vim passo ex 3°
Tex p. ethico.si ḡ nihil est in mã coactiuũ gnõnis forme:nullã
vim ꝯfert passiuȝ:sequit ḡ q gnõ ista esset violenta non
nãlis:tale aũt preexactũ dicũt:qd est in mã a creãte nõ
a gnãnte:⁊ est coeuũ mãe:ex quo postea fit forma natu
Diuersi diuersimode vocãt illud preexistẽs forme in mã. ralis:⁊ illud qdã coꝝ vocãt inchoationẽ forme:qdã ptẽ
forme generãde:qdã formã ipfectã:qdã rõnẽ seminalẽ:
qdã potẽtiã actiuã mãe ȝ ponẽtes illud coagere extrĩ
seco agẽti:qdã vocãt illud purũ potentiale. ¶ Vñ hec
Multiplices modi dicendi. Primus modus. opinio tenẽs ptẽ affirmatiuã hȝ qnqȝ modos dĩ.Pri
mus modus dicẽdi est:q in mã est vna foia gnãlis cõ
creta ipsi mãe:q̃ est rõ seminalis respectu gñis pximi:
⁊ vlteri⁹ alioꝝ sequẽtiũ:vsqȝ ad formã spẽi spãlissime.
Comen.17. Vide 3° celi cõmẽ.67.circa mediũ sic. Contra oppositum. vñ Cõmẽ.p̃ met.dicit:q mã p̃ recipit formas vles:⁊ sic
deinceps. ¶ Sed ꝯ:qꝛ foia gñis prioris:vel est ps foie
gñis posterioris:vel nõ:puta:qꝛ foia sube sit ps forme
corpis:⁊ sic deinceps si nõ est ps.ḡ nõ euaderet creatio
nẽ:qꝛ forma corpis erit nõ de aliq̃ sui.si sic.ḡ foia prior
eadeȝ numero realr̃ est ps formaꝝ ꝯriaꝝ sibi mutuo p
gnõnẽ succedẽtiũ:qd vr̃ ipoĩe.ꝯñtia pȝ:qꝛ illa foia p̃or
manet p te:⁊ est vna in vna mã. ¶ P̃. Per gnõnẽ nãlẽ
vel aliquid noui pducit:vel nihil.si aliqd.ḡ nõ euades
creationẽ:qꝛ illud q̃tũcũqȝ modicũ fiet de non aliquo.
Si nihil.ḡ erit nulla gnãtio:sed erit qdlȝ in quolȝ:ois.n.
Scds modus pductio noua hȝ terminũ nouũ. ¶ Scds modus dĩ
est:q ponit respectu cuiuslibet forme ppriã inchoatio
neȝ:⁊ iõ tot quot sunt forme educibiles de po⁹ mãe:⁊ il
laȝ inchoationẽ dicũt eẽ a creãte:⁊ eã vocãt ptẽ forme:
Contra scdm modum. vel formã incõpletã:q̃ pficit a gnãnte. ¶ Contra:q̃ro
quo ex pte p̃cedẽte:⁊ pte sequente fiat vnũ:qꝛ vel sicut
ex po⁹ ⁊ actu:vel sicut ex ptib⁹ homogeneis eiusdẽ rõ
nis:nõ p̃ mõ.tum qꝛ foia est act⁹.tum 2°:qꝛ foia pfecta
ex illis ptib⁹ cõposita nõ eẽt simplex:nec 2° mõ:qꝛ vel
ps aduenĩẽs imediate educeret de po⁹ mãe:vel mediã
te p̃ª.i.de po⁹ p̃me.si p̃m frustra ponit pp vitãdũ creatio
neȝ:qꝛ sine illa eq̃ imediate educeret.si 2m ꝯ p̃ qꝛ ipoĩe
est duas ptes forme eiusdem rõnis sic se hñe:q vna sit

terminus:⁊ alia subȝ trãsmutatiõis.tũ 2°:qꝛ q̃cũqȝ po⁹ Vide i plogo pmi.q.3.⁊ infra in 6° hui⁹
actiua eque respicit qdlibȝ:in quo saluat rõ obti pmi.ḡ
po⁹ gnãtiua eq̃ poterit in ptẽ:p̃existẽ sic in ptẽ subseque
tẽ:ex q̃ ponant eiusdẽ rõnis:imo plus cuȝ ps p̃exns sit
ipfectior sequẽte.ḡ p̃ª ps non erit ingnãbilis:nec coeua.
¶ P̃. Illd ichoatiuũ itrinsecũ ⁊ actiuũ vel est sufficiẽs
p se actiuũ ad gnõnẽ vel nõ si sic.ꝯ:tum p̃:qꝛ nihil ipfe
ctius est sufficiẽs actiuũ respectu pfectioris:tũ qꝛ semp
ageret:cũ sit agẽs nãle hñs semp passiuȝ approximatũ.
ḡ forme sil̃ educerent semp:vel saltẽ illa:cui⁹ po⁹ actiua
vel inchoatio eẽt fortior:qd est euidẽter falsuȝ.Si nõ.ḡ
agẽs extrinsecũ p̃us agit q̃ itrinsecũ:alr̃ itrinsecũ semp
egit:et:lȝ ipfecte:in illo ḡ p̃ori ex q̃ itrinsecũ nõ agit erit
actio violẽta p te.nõ ḡ euites inãlitatẽ gnõnis. ¶ Ter A.l.euidens Terti⁹ mod⁹.
tius modus dicẽdi ponit cuiuslȝ forme pprias inchoa
tionẽ:sicut ⁊ scds:sed illã dicit esse totã formã:ita q to
ta foia preest in mã:nõ tñ vnita mãe:nec iformãs eaȝ:
sed post p gnãns fit vnio foie cũ mã:vt eam actu infor
met. ¶ Cõtra.tum p̃:qꝛ ponit accñs sine subto:qꝛ foiaȝ Contra tertiũ modum.
accidẽtalẽ nõ iformãtẽ mãȝ.tũ 2°:qꝛ ponit formã mã
lẽ sepatã ⁊ nõ iformãtẽ mãm.tum 3° qꝛ ponit mãȝ sine
foia iformãte:q̃ oia sũt ipossia p nãȝ. ¶ P̃. Nulla actio
realis nãlis p se terminat ad relõnẽ:qꝛ ad aliqd nõ est
motus ex 5° phy.ȝ vnio est relõ.ḡ actio nãlis agẽtis:q̃ Tex.cõ.10.
vtiqȝ est realis nõ terminat ad illã vnionẽ foie cũ mã:
vt tu dicis. ¶ Quart⁹ modus dĩ ponit:q tota forma Quartus modus.
p̃existit ẽt vnita mãe:ȝ preest fm eẽ icõpletũ accipiẽs
cõpletũ eẽ p gnõnẽ:ita q totũ ꝯpositũ p̃existit sub alio
mõ essendi.s.sub eẽ icõpleto. ¶ Cõtra:qꝛ ois actio rea Contra q̃rtũ modum.
lis hȝ terminũ realẽ:ȝ gnõ est actio realis.ḡ ⁊c̃. Iste ter
minus p te est modus eẽndi pfect⁹ ⁊ nouus:tũc sic.vel
ille modus eẽndi est accñs:⁊ tũc gnõ erit alteratio:vel
erit substantia:⁊ tunc vel erit materia vel forma vel cõ
positum:quicqd des:sequit q non totum compositum
preexistit:sed ipsuȝ:vel aliquid eius nouiter pducitur.
¶ Cõfirmat sic:qꝛ ois pductio subalis noua hȝ termi
nũ subalẽ nouũ:ȝ gnõ simplr̃ ẽ h̃.ḡ ⁊c̃.tũc idẽ qd p̃us:
qꝛ tũc totũ cõpoᵐ nõ p̃existit. ¶ P̃. Seqt q mã simul Vide.1.phy. ⁊ alibi.
iformet olb⁹ formis ꝯriis:⁊ qbuscũqȝ specifice distin
ctis:qd est absurdũ fm pbiã:tũc.n.rediret opio Anaxa.
q qdlȝ eẽt in q̃lȝ. ¶ Quint⁹ modus dĩ ponit in mã na Quintus modus. A.l. primum
turã quãdã pure potẽtialẽ:quã vocat p̃nm potentiale:q̃
p̃est in mã:distincta tñ a mã trãsmutabilis:tñ in formã
p actionẽ agẽtis nãlis:⁊ ista est po⁹ mãe:de q̃ educunt
foie corpales. ¶ Cõtra:qꝛ p̃nm potẽtiale:vel accipit p Contra quintum modum
po⁹ obtiua vel subiectiua.si subiectiua:tũc nõ est aliqd A.l. primum
aliud a mã ꝯ te:mã.n.ponit sic po⁹ subtiua. Si accipit Vide in trib⁹ principijs cõpositus ista.
p po⁹ obtiua:ista nihil ponit:sic.n.est in po⁹ antichrs:⁊ al
bedo futura nondũ ens.ḡ pure potẽtiale esset nihil.si ḡ
tpȝ est trãsmutabile in formã:tũc forma fiet de nihilo:⁊
sic nõ vitabis creationẽ. ¶ P̃. Illd puꝝ potẽtiale si est A.l. primum
aliqd extra nihil est creator vel creatura.nõ creator.pȝ:
si creatura ꝯ:qꝛ ois creatura hȝ respectũ realẽ ⁊ actualẽ
ad creatorẽ:cuiuslȝ respect⁹ realis actualis est fũdamẽ
tũ reale actuale:qꝛ nõ minoris entitatis est fundamẽtũ
q̃ respect⁹ fundat⁹.ḡ p̃nm potẽtiale est aliqd ens actua
le reale. ¶ P̃. Illud purũ potẽtiale vel est p̃nm:vel est
ps foie gnãnde:vel nõ:vt p̃us ꝯ alios modos ponẽdi ar
guũ est:ita q vel nõ creatio vitabit:vel p gnõnẽ nãlez
nihil nouũ pducet:quoꝝ vtrũqȝ ipsi reputant ipoĩe.

Quantũ ad 2m p̃ncipale est opinio negatiua que Negatiua opinio.
dicit:q vtiqȝ in mã ponẽda est ratio se A.l.nec
minalis:nõ tñ coeua mãe:vel transmutabilis in formã: Vide pbm.2.
ita q aliqd forme p̃exigat in mã:de q̃ fiet foia. ¶ Ad de gnõne aĩaliũ ⁊ quere Albertũ in.3.
cui⁹ euidẽtiã suppono qd sit rõ seminalis:⁊ in qb⁹ sit ex
hisq̃ dicta sunt in sniando circa p̃m hui⁹ lectiõis. Et vl

terius.p̄ declabit̄ de semine: q̄ semen sit. 2° ad qd sit se‑
Quid semen. men. 3° ad qd sit rō seminalis. ¶ Quo ad p̄m pono ta‑
lē rōnē de semie. Semē est qddā corp⁹ īpfectū ꝓductū
a gñante: cui⁹ foꝛa nō est intēta a nā pp se: sed pp alteꝝ:
vt ex ipso gñet̄ aliqd sile gñanti. ¶ Ad cui⁹ euidētiā est
Processus 2ʼ in nā. sciēdū: q̄ in nā est duplex ꝓcessus: vn⁹ ascēsiuus ⁊ gña‑
tiuus. V.g. ꝓcedēdo a foꝛa semis vsq3 ad formā sangui
nis: ⁊ vltra ad foꝛaz embrionis: ⁊ vltra ad formā pfectā
in spē: puta asini vel bouis: ⁊ iste ꝓcessus est ab īpfecto
ad pfectū. Alius est descēsiuus ⁊ resolutoꝛi⁹: vbi gr̄a. re‑
soluēdo aīal in cadauer: ⁊ cadauer in elīta vsq3 ad mā3
p̄mā: ⁊ iste ꝓcessus est a pfecto ad iperfectū3: illud aūt
a quo icipit̄ nā in p̄ ꝓcessu est semē: ⁊ p3: q̄ ibi nō sistit:
s3 ꝓcedit vltra vsq3 ad formā vltimā pfectā: ecōuerso
est in 2° ꝓcessu: ex qbus p3: q̄ semē est qddā corp⁹ iper
fectu3 ꝓductū a gñante: vt sit via ascēdēdi ad formā vl
terioꝛē ⁊ pfectā. ¶ Quātū ad 2m dico: q̄ semē nō poni‑
Ad qd ponit̄ semen. tur: vt sit p̄n̄m actiuū gñōnis attingēs terminū formale3
gñōnis: q̄ est ipsa foꝛa: h̄ ꝓbo dupl'r. p̄ sic. qđ nō est: nō ē
p̄n̄m ꝓductiuū subē: agere. n. p̄supponit eē: s3 semē in in‑
stāti gñōnis nō est: q2 gnō hui⁹ ē corruptio alteri⁹. g̃ ⁊c.
Vide. 1. de generatione. t. c. 18. ⁊. 20. ⁊. 1. ¶ Dices q̄ est p̄n̄m dū est. Contra: q2 semē ē aliqd de p
ximo ꝯuertibile in illud qđ d3 gñari: s3 oē tale h3 rōne3
passiui magis q̄ȝ actiui. ¶ P. 2° sic. Nullu3 īpfectū est
p̄n̄m sufficiens ꝓducēdi pfecti⁹: s3 semē est qd īpfectiu3
regenerāda. igit̄ maioꝛ p3: q2 oē p̄n̄m ꝓductiuū: vel est
vniuocū: vel equocū qcqd dicit̄: vel est eq̄ pfectū: vl' pfe
cti⁹ termio ꝓducto: ⁊ nullo mō īpfecti⁹. ¶ Dices q̄ se‑
men agit in v̄tute decidētis: ⁊ nō in v̄tute ꝓpa: ⁊ sic pōt
ꝓducē suba3 ⁊ formā vnigeniti. ¶ Cōtra in v̄tute non
entis eo mō quo nō est: nihil agit: s3 decidēs cū nō insit
in reru3 nā: puta pī moꝛtu⁹: vel ēt si sit: q2 nō est p̄ñs
corpī in qđ d3 semē agē: iō ē nō ens: vl' hñs rōnē nō en‑
tis. g̃ in v̄tute illi⁹ nihil agit. Si g̃ agit semē: vel agit v̄tu
te ꝓpa: vel alicui⁹ subē actual'r coexītis. ¶ Cōfirmat̄
q2 ī causis oꝛdiatis accñtal'r: nō op3 sil' ꝯcurrere oēs ad
Cō. 4. effectū: vt ostē su3 est 2° hui⁹: sed decidēs: ⁊ ipsu3 semen
sunt accidentaliter oꝛdinata. ergo ⁊c. semen ergo non
agit in virtute decidentis.

A q̄ forma ī ī aīalis q̄ ī nō aīalis producitur. Sed occurrit dubiū a quo illa foꝛa ꝓducit̄: si
nō a semine: nec a p̄re. ¶ Rn̄‑
deo in gñātis mediāte semie: ⁊ maxīe p ꝓpagationē: vt
sūt aīalia: op3 recurrere ad v̄tutē dinā: ⁊ dico q̄ īmedia
te a deo ꝓducit̄. ꝓbatio: q2 nō a semie: vt ꝓbatū est: nec
a p̄re: q2 eo moꝛtuo pōt filius gñāri: nec a foꝛ⁹: vel v̄tute
celi: q2 ipsa est īpfectioꝛ q̄ȝ foꝛa aīati. nā s̄m Aug. 11. de
Vide in scđo vbi supra. Vide ī Aug. 5. de trini. ca. 46. vide p̄h3 2. de gnōne aīalium ca. p̄mo ciui. cap. 16. oē viuēs est p̄stāti⁹ nō viuente: p̄ponunt̄. n.
viuētia nō viuētib⁹. Nec ꝓducit̄ ab intelligētia: vel ab
angelo: tu3 q2 s3 cōe3 scholā: nō p̄nt īducere vel educē
formā de po⁹ mā: tum q2 agūt mediāte motu celi. si g̃
celū nō pōt: nec angelus mediāte motu celi pōt. relinq‑
tur g̃ q̄ de⁹ ⁊c. ¶ Cōtra. g̃ oēs iste forme nāles creant̄.
¶ Rn̄deo ad illud: si detur ꝯñs nō v̄r aliqđ īpole: vel
al'r neget̄ ꝯñtia. falsitas huius ꝯñtie patebit īfra. ¶ De
gñātis aūt īmediate: ⁊ sine semie: puta cū ignis generat
ignē: nō op3 sic dicere: de his eni nō ꝯcludūt rōnes fa‑
cte sicut p3: semē g̃ nō ponit̄: vt sit p̄n̄m actiuū respectu
termini formalis gñōnis: s3 magis p̄n̄m passiuū ⁊ māle.
¶ Sed nūqd semē agit ad alterationē preuiā: vel pre‑
cedētē terminū gñōnis. ¶ Dōm q̄ nō agit: vt sufficiēs
actiuū: nā v̄tus actiua agētis vniformis nō pōt causare
effectū difformē in passo vnifoꝛmi: s3 virtus seminis est
vniformis: vt p3: ⁊ mā sil'r. g̃ v̄tus seminis nō pōt efficē
A quo diffor mitas in effcū. tantā difformitatē q̄ȝta appet in organis aīaliū: nec per
ꝯñs pōt alterare ad tātā difformitatē. ma. p3: q2 diffor‑
mitas in effectu vel accidit ex difformitate agentis vel

passi. Quid g̃: dico q̄ v̄tus q̄ facit tātā difformitatē or‑
ganoꝝ in corpe aīalis: op3 q̄ sit agēs difforme: ⁊ illđ est
actio difformis īfluētie: siue caloris celestis: q̄ q̄ȝtū ad h̄
ꝯsona est v̄tuti dine: nec puto icōueniēs si ad istā actio‑
nē difformē aliquo mō ꝯcurrat semē vt ꝯcausa.

Quātū ad 3m dico: q̄ rō seminalis nō ponit̄ vt sit
p̄n̄m ꝓductiuū foꝛe subalis sicut nec semē:
⁊ pp easdē rōnes. ¶ Itē sic semē nō est sufficiens alte‑
rās sine influētia celi: vt ostē su3 est: sic nec rō seminalis:
que est aliq̄ forma: siue v̄tus actiua seminis. Sunt tñ ⁊
Rō ad formā subalē: s3 ad alterationē p̄uiam ꝯcurrit semen. semē ⁊ rō semialis nō sufficiēter: sed aliq̄l'r ꝯcausatiua:
⁊ coactiua nō ad formā subalē: s3 ad alterationē preuiā.
Ex p̄dictis oībus ꝯcludit̄. q̄ nihil p̄existit in mā: vt in‑
choatio foꝛe: vel actiuū forme: qđ in ipsa3 forma3 nāl'r
gñātā nāl'r trāsmutat̄: ⁊ sic ad q̄ōnē. ¶ Ad argumenta
Ad argumē. opinionis. alteri⁹ opionis. Ad p̄m de creatione. nego ꝯñtia3: ⁊ ad ꝓ‑
De nihilo 2ʼ. bationē cu3 dī q̄ creatio est de nihilo facto. Rn̄deo q̄
ly de nihilo pōt dicere hītudine3 termini vel subī. Si
dicit hītudinē termini: sic nō distingnit̄ creatio a gñōne
nāli: vtraq3. n. est ꝓductio de nihilo: si dicat habitudinē
Cōuenit̄ ⁊ dif fert creatio ⁊ generatio. subī: sic est tñ creatio ⁊ nō gnō nālis: creatio. n. est ꝓdu
ctio de nihilo: ⁊ nullo p̄supposito: ita q̄ excludit cālita‑
tē cuiuscūq3 cāe: tam mālis q̄ȝ formalis: q̄ȝ ēt efficiētis
creati ꝯcausantis ipsi creanti: l3 aliq̄n ꝯcurrat vt poste‑
rius: vtputa si res creata suscipiat̄ in aliq̄ susceptibili:
oppo̅m hui⁹ semp accidit in actione nāli: q2 ibi p̄exigit̄
subm: ⁊ mā ꝯcausans: q̄ est in po⁹ nāli ad formā hñs in‑
clinationē ad eā tāq̄ȝ carēs ⁊ apta nata nāl'r suscipe eā:
vñ si p īpole foꝛa nālis ꝓduceret̄ a nā nō ꝯcurrēte mā:
Quid creatio ⁊ gñātio. nec trāsmutata p nām: talis ꝓductio eēt creatio. ¶ Vñ
nōn̄m q̄ creatio est ꝓductio iter ens ⁊ nihil simpl'r: gnō
ꝟo est iter ens ⁊ p̄uationē: q̄ p̄uatio eēt nihil sit foꝛal'r:
tñ p̄supponit aptitudinē ⁊ iclinationē nālē in subo ali‑
quo ꝯcausantē nō sic creatio. ¶ Ex h̄ cessat instātia de
Cessat instātia ex. 2. q. dis. 1. c. 2. vide ibi. gr̄a ⁊ aīa intellectiua: q2 ad istoꝝ ꝓductionē nō ꝯcurrit
aliq̄ cā ꝯcāns ipsi ꝓducēti: cū iste forme nō educant̄ de
po⁹ mā: cū ⁊ deus posset eas ꝓducē sine susceptiuo: ⁊
tunc p3: q̄ nihil sibi coageret: nūc ēt p̄us ex nā rei ꝓdu‑
cunt̄ a deo nulla alia cā ꝯcāte: ⁊ in 2° signo nāe vniunt̄
Vide. 17. q. 2. q̄l3 suo susceptiuo. s. gr̄a aīe: ⁊ aīa intellectiua corpi. p3 g̃
q̄ agēs nāle nō creat: ⁊ eadē rōne non annihilat: esto q̄
ꝓducat formā nō p̄supposito aliquo in mā: qđ in foꝛa3
Vide in. 2. di. 18. ⁊ ī ꝓlogo p̄mi. q. 1. ⁊ in 4. dis. 43. Tex. cō. 5. Vide expōne̅ litere. nāl'r trāsmutet̄. ¶ Ad 2m cū infert̄. g̃ gnō forme nālis
nō est nālis, nego ꝯñtiā. Ad cuius euidentiā p̄suppone‑
dū est: q̄ nālitas gñōnis ⁊ modus nālis accipiēda est ex
pte passi ad foꝛm nāl'r iclinati: ⁊ nō ex pte p̄ncipij actiui
inexītis ipsi mobili: vt ꝓbatū fuit p rōnes tres 5° hui⁹
cap° de nā. Hoc p̄supposito rn̄detur ad ꝓbōnes ꝯñtie.
Pars forme duplex. ¶ Ad p̄mā dico: sicut dixi in sentētiādo: q̄ p̄hs hic in
Differt mā re rū nāliū ⁊ artificialium. lr̄a loq̄t̄ de pte forme nō foꝛal'r: s3 v̄tual'r eo mō q̄ dicit
calorē eē pte3 sanitatis: ⁊ hoc mō rō seminalis pōt dici
pars forme gñāde: l3 sit foꝛal'r nihil illi⁹ forme. ¶ Ad
2m ꝓbationē cū dī q̄ oīs gnō nālis h3 p̄n̄m actiuū dī: q̄
falsu3 est cū dicis: q̄ nā est p̄n̄m mot⁹ eius in quo est: di‑
co q̄ est p̄n̄m passiuū nō actiuū: ⁊ p hoc nālia differunt
ab artificialib⁹: q2 in nālibus p̄n̄m passiuū h3 determia‑
tā inclinationē ad formā: in artificialib⁹ nō: sed ibi vel
inductio forme est cōtra iclinationē mā: vt p3 in edifi‑
cijs ⁊ ereccionib⁹. nā ꝯ iclinationē grauiū est q̄ ponant̄
sursu3: vel saltē mā est in po⁹ neutra ad formas artifi‑
Vide. 5. in. 5. Tex. cō. 5. Tex. cō. 12. Nā vt passiuū p̄n̄m dī de mā ⁊ forma. ciales. ¶ Cōtra: q2 nā dī magis de foꝛa q̄ȝ de mā ex 2°
phy. ¶ Rn̄det̄ nā vt p̄n̄m passiuū dī de mā ⁊ de foꝛa:
nā p formā: per quā res est talis p eandē est receptiua
passionis ꝯñtis formā. exēm p eandē formā: q2 hō est
homo: est receptiuus risibilitatis ⁊ qa graue est gra‑
ue: vel leue est leue: competit sibi talis vel talis motus.

¶ Ad 3m

Quo exponi tur nõ ꝯferẽte vim passo. Vide in .4.d. 29. ꝛ in .3.di. 16. ꝛ in .1. vbi supra.

¶ Ad 3^m ꝓbationẽ: ꝙ violentũ ꝛc. dõm ꝙ ly nõ ꝯferente vim/dꝫ cõstrui cũ ly passo/ꝛ non cũ ly pn^m extra: vt sit sensus: ꝙ violẽtũ est: cuius pn^m est ab ex ipo passo nõ ꝯferẽte vim: ꝯfert aũt vim passũ nõ actiue: sꝫ inclinatiue ꝛ dispositiue: qꝛ. s. hꝫ nãlẽ ꝛ determiatã iclinatiõnẽ ad formã iducẽdã: qḋ nõ est verũ de violẽto: vt cũ lapis ferꝛ sursũ: sꝫ ex h nihil habes: sufficit enim ꝙ mã nãlr sit iclinata ad formã nãlẽ ad saluãdã nãlitatẽ generationis: esto ꝙ nihil actiuũ sit ex parte materie.

Ad Comen.

Nõ sũt diuersa qḋ ẽ i actu ꝛ in potẽtia.

Ad cõmẽ.

in opp^m dõm: ꝙ in illis duab^9 auctib^9 loquiꝛ de po^a obiectiua: sic enĩ agens nõ largiꝛ multitudinẽ sꝫ ꝑfectionẽ: ꝛ illḋ qḋ est in actu ꝛ in po^a nõ sunt duo diuisa: qꝛ albedo in actu nõ ẽ alia: nec ẽ cõpositior seipsa vt ẽ in po^a obiectiua: sꝫ ẽ ꝑfectior: sed loquẽdo de po^a subiectiua: sic agẽs mlt^a^cem largiꝛ ꝓducẽdo for^am aliq̃ ð nouo. Itẽ ens i po^a. s. mã ꝛ ens i actu. s. for^a sũt duo diuersa: ꝛ realr distīcta: ꝛ sic nihil mali sequiꝛ.

¶ Sꝫ hic quidẽ ꝑmittaꝛ: ex qb^9 ꝯo substãtia est: vt ꝑtib^9 ꝑscrutandũ est. Si igiꝛ est h qdẽ mã: illud ꝯo spẽs: aliud ex his: ꝛ substãtia est materia ꝛ spẽs: ꝛ qḋ ex his est qdem vt mã pars alicuius diciꝛ. **Qõ. XII.**

Arguit p̃mo

Querit

Utrũ in reb^9 nãlib^9 mã sit pars qdditatis rei specifice. ¶ Uꝛ ꝙ nõ. nã 5° hui^9 ca. de cã: di ꝙ oẽs ꝑtes diffõnis sunt forme. g̃ mã nõ ꝑtinet ad diffõnẽ: nec ꝑ ꝯsequẽs ad quidditatẽ rei. ¶ P. Ibidem ꝛ 2° de aĩa: ꝛ alibi frequẽter Arist. noiat formã: qõgdest rei. g̃ mã nõ pertinet ad qõgdest rei. ¶ P. Dic in 7°: parũ post di: ꝙ aĩa est subã aĩati: ꝛ spẽs: ꝛ qõgderatẽẽ: nõ materia.

Tex. cõ. 11. Vide. 22. dist. tertij. Tex. c. 1. ꝛ. 3. Secundo. Vide. 2. phy. tex. cõ. 28. Tertio. Tex. cõ. 35. In oppo^m. Tex. cõ 9. Albert^9 ꝛ sequaces.

Contra

8° huius di ꝯ plato. ꝙ oĩs diffõ hꝫ qd ꝛ q̃le: ꝛ opꝫ h eẽ vt mã: illḋ ꝯo ex forma.

Rñdeo

hic est opio tenẽs ꝑtẽ negatiuã ꝑꝑ auctoritates adductas in opp^m ꝛ ꝑles consilẽs. ¶ P. Ar. rõnib^9: ꝛ p̊ sic. qcqd hꝫ mãꝫ est g̃nabile ꝛ corruptibile: sꝫ qõgdest nõ põi g̃nari ꝛ corrũpi. g̃ qõgdest rei nõ icludit mãm. maior pbaꝛ ex h 7° ca^o 5°: mã est q̃ res põi eẽ ꝛ nõ eẽ: iõ ꝑꝫ ꝑhm ibidẽ in oĩb^9 g̃natis: siue ab arte: siue a nã est mã: qꝛ qḋlꝫ tale est poẽ esse ꝛ non eẽ. mior hĩ in lr̃a: vbi di ꝙ q̃cũq̃ nõ ꝯcipiunꝛ cũ mã: sꝫ sine mã: vt rõnes. i. qdditates spẽrũ: solũ h nõ corrumpunꝛ. ¶ P. Qõgdest: est pn^m cog̃icendi illḋ cui^9 est: vt dcm̃ fuit sup̃ i h codẽ 7° ca^o 4°: sꝫ mã nõ est pn^m cog̃scẽdi rẽ: qꝛ vt di paruꝫ post mã est de se ignota: ꝛ ibidem Cõmẽ. ait: ꝙ mã siue sensibilis: siue itelligibiꝛ ꝑm se est ig̃ta. g̃ mã nõ ꝑtinet ad qõgdest rei. ¶ P. Nihil ꝑtinet ad qdditatẽ rei qḋ ꝓhibet: qõgdest idẽ eẽ cũ eo cui^9 est: sꝫ mã est h^9. g̃ mã nõ ꝑtinet ad rei qdditatẽ. maior est q̃si euidẽs ex termis. nã nihil põi ꝓhibẽ idẽtitateꝫ iter rẽ ꝛ suã qdditatẽ: nisi sit ex̃ncũ a rei qdditate: vñ supra ca^o 4ª ꝓbat: ꝙ in dic: ꝑꝫ se: qõgdest idẽ est cũ eo cui^9 ẽ. mi. hĩ in lr̃a in h codẽ 7°: ꝙ mã est oĩs ei^9: qḋ nõ ẽ ideꝫ cũ suo qõgdest: ꝛ iferi^9 ẽt di: ꝙ ꝯcepta cũ mã nõ sĩ idẽ. g̃ ꝛc. ¶ Sꝫ ista opio nõ placet ꝑꝑ rõnes inferi^9 ponendas ꝑ 2ª opionẽ: nec rõnes isti^9 opionis ꝯcludunt.

Tex. c. 22. Tex. cõ. 34. Tex. cõ. 11. Tex. cõ. 35. Tex. cõ. 20. Tex. cõ. 34. Tex. cõ. 21. Tex. cõ. 34. 41.

Ad primam opinionis. Corruptibile duplex.

Ad primũ

in opp^m cũ diciꝛ: oẽ qḋ hꝫ mãm ꝛc. dõm: ꝙ corruptibile dicit po^am ꝓpinquã vel remotã: corruptibile in po^a remota diciꝛ illud qḋ hꝫ vñ possit corrũpi: non tñ potest exire in actũ: nisi prius sit in po^a ꝓpinq̃: sicut calefactiuũ in po^a remota diciꝛ: qḋ hꝫ vñ possit calefacere: sꝫ nõ põt actu calefacere nisi sit in po^a ꝓpinq̃. s. ꝙ nõ ipediaꝛ: ꝛ ꝙ passũ sit sibi pñs. ¶ Ad ꝓpositũ ignis est corruptibilis i 2° mõ dicẽdi ꝑ se: sicut color est visibilis ex 2° de aĩa: tñ ignis nõ ẽ in po^a ꝓpinq̃ vt corrũpaꝛ: nisi sit i eẽ ex̃ntie: qḋ g̃ est g̃nabile ꝛ corruptibile ꝓprio hꝫ mãꝫ ꝯctã ad ex̃ntiã: sic aũt qõgdest: nec ẽ g̃nabile nec corruptibile: vt dicit Phs: nec plus ꝯcludit rõ: sꝫ h nõ obstãte: qõgdest spẽi hꝫ mãm nõ ꝯctã.

Tex. cõ. 66.

¶ Ad 2^m cũ di: ꝙ qõgdest/est pn^m cognoscendi ꝛc. illa rõ reduciꝛ sic: nihil põi ꝑfecte cognosci nisi cognitis oĩb^9 suis causis: vñ 2° hui^9 poniꝛ: ꝙ cãe nõ sunt ifinite: loquẽdo tã de causis mãlib^9 q̃ꝫ de alijs: tũc sic: nihil est necĩuꝫ ad cognitionẽ rei: nisi qõgdest ꝑꝫ se: sed mã est necĩa ex 2° hui^9. g̃ mã includiꝛ in ipso qõgdest. ¶ Ad for^am: dõm ꝙ lꝫ cognitio mãe reqriꝛ ad cog̃nẽ rei mãlis: tñ alr est rõ cog̃scẽdi formã: alr mãꝫ: nã sicꝛ cause differũt in ꝑfectione ꝛ entitate ꝛ cãlitate in cãndo: ita ꝛ in cãndo cog̃nẽ rei cui^9 sunt: sic g̃ for^a magis est ens q̃ꝫ mã: ita magis causat entitatẽ ꝛ cognoscibilitatẽ rei: qꝛ ẽt mã nõ hꝫ eẽ nãlr nisi ꝑ formã causantem ei^9 eẽ in effectum iõ ẽt for^a facꝛ cognoscẽ mãꝫ: tñ vtrũq̃ postea est cã cog̃scẽdi cõpositũ. di g̃ mã ignota: qꝛ non est p̊^a rõ cog̃scẽdi illḋ cui^9 est: nec potissima. ¶ Alr di: ꝙ Ar. loqꝛ de cognitiõe sciẽtifica: ꝛ de mã ꝯcta ad eẽ ex̃ntie: illa qdẽ est ignota sciẽtifice: ꝛ cã ꝯtingẽtie rei: iõ nõ facꝛ cognitionẽ scientificã: sꝫ si abstrahantꝛ a sensu illa: quoꝝ est talis mã: non est de eis nisi opio. ¶ Ad 3^m cũ di: nihil ꝑtinet ꝛc. dico ꝙ mior est falsa. ¶ Ad ꝓbõnẽ dõm: ꝙ Arist. loqꝛ ibi de mã ꝯcta ꝑ existere vel de mã q̃ est ꝓprietas idiuidualis: in his enĩ nõ est ideꝫ qõgdest cũ eo cui^9 est ꝑ se p̊: sicut Arist. itẽdit: sꝫ sit ideꝫ eo mõ quo hñt qd: vt ostẽsũ est sup̃ in h 7° caplo 4°.

Ad secundum. Scꝫ ad op^m. T. cõ. 9. ꝛ. 13. Ubi supra. Cur mã dicit ignota. Vide. t. c. 35. Ad tertium.

Alia est

opio tenẽs ꝑtẽ affir^atiuam. ¶ Ad cui^9 euidentiã suppositis trib^9 diffõnib^9 positis in sentẽtiãdo: q̃rũ p̊^a est de spẽ: alia de mã: alia de sĩl toto: declarabo qnque ꝯnes. ¶ P^a ꝯ sit ista: mã nõ ꝯcta q̃ ẽ ꝑs potẽtialis accepta absolute ꝛ vlr ꝑtinet ad qdditatẽ specificã. hãc ostẽdo sic. Aristo. 8° hui^9 cap̊ 2° recitat opionẽ diffiniẽtiũ res mãles: quoꝝ qdã diffiniebant ꝑ mãꝫ solũ: qdã ꝑ actũ: qdam ꝑ vtrũq̃: ꝛ isti vltimi diffiniebãt ꝑfecte: vñ ibi cõmẽdat architã: q cõplex^9 est in diffõne mãꝫ ꝛ for^am. ¶ P. Ibidẽ cap̊ 3° dic: ꝙ opꝫ terminũ eẽ oõnẽ lõgã: ꝛ in diffõne eẽ h qdẽ vt mã: illud ꝯo vt for^a. ¶ Itẽ in h 7° iferi^9 dic: ꝙ parabola aĩalis: quã ꝯsueuit Socrates iunior dicẽ nõ hñ se hꝫ: supfluũ enĩ est auferre mãꝫ a qdditatib^9 rerũ: q̃rũ q̃dã sũt h in h. i. forma in mã: h ẽt dic alibi frequẽter in h 7°: ꝛ in 8°. ¶ P. Argi ꝑ rõnes. p̊ sic: eẽntia ꝛ qdditas cuiuscunq̃ subẽ est rõ itrĩseca sufficiẽs eẽndi rei: cui^9 ẽ circũscripta q̃cũq̃ alia realr differẽte: sꝫ ꝑ te for^a ignis est tota eẽn^a ꝛ qdditas ignis. g̃ ignis est ignis sine mã: ꝛ ꝑ ꝯñs mã ẽ supflua in nã: qḋ est absurdũ. ma. pꝫ: qꝛ albedo ẽ rõ suꝑficiei eẽndi albã. g̃ multo mag̃ igneitas eẽndi ignem. ¶ P. Cui^9 eẽntia est icãta: ꝛ ipꝫ est icãtũ: ꝑdicatũ icludiꝛ in subiecto: qꝛ cũ eẽntia rei: ꝛ ipa res sint idẽ realr ꝑfecta idẽtitate: si vnũ ẽ icãtũ ꝛ reliquũ. g̃ addito vtrobiq̃ illḋ cui^9 est eẽntia icãta a causis itrĩsecis ipꝫ est icãtũ a cãis itrĩsecis: sꝫ si qdditas rerũ mãliũ nõ icludiꝛ mãꝫ: nec erit cãta mãlr. g̃ nec res mãlis erit cãta mãlr. g̃ frustra poniꝛ mã in reb^9 mãlib^9: nec mã erit cã: qꝛ nõ põt eẽ cã nisi itrĩseca: qḋ ẽ absurdũ euidẽter. ¶ P. Oẽ ens cõpletũ in g̃ñe nulli alteri vniꝛ ad faciẽduꝫ vnũ ꝑ se: sꝫ si vniꝛ facit vnũ ꝑ accñs cũ eo vel vnũ aggregatiõe vt aceruus: sed si qdditas ignis est ipsa for^a ignis sine mã: for^a ignis est ens cõpletũ in g̃ñe. g̃ cuicũq̃ vniꝛ facꝛ vnũ ꝑ accñs: sꝫ mãe vniꝛ. g̃ h ignis cũ mã nõ ẽ vnũ ꝑ se: sꝫ ꝑ accñs: vel aggregatiõe vt aceruus: qḋ falsũ est. ma. ꝑncipalis ꝓbaꝛ: qꝛ q̃ faciũt vnũ ꝑ se nõ sũt cõplete g̃ñe: sꝫ ꝑ reductionẽ: vt sũt pn^a ꝛ ꝑtes rei. mior pꝫ: qꝛ ignis est cõplete in g̃ñe. g̃ ꝛ forma ignis si sit tota qdditas ignis.

Tex. cõ. 20. Sco. opinio. Vide literam ꝛ expositiões. Que mã ꝑtinet ad qdditatẽ: ꝛ que non. Tex. cõ. 6. Vide Scotũ in. 6. hui^9. q. 1. vbi vꝫ velle ꝙ metaphysicus non diffiniat per mãm. Tex. cõ. 9. Tex. cõ. 39. Vide hãc q. in Sco. et ibi videbis varia loca ꝓbi ad hanc opi. Esset infinitas elementis in mixtoꝝ de ꝑtib^9 numeri.

¶ P. Qd nō icludit aliq̄ qdditatē in gñe: nec aliq̄ qd-
ditas in gñe icludit ipz: nec ē i gñe p se: nec p reductio-
nē: s3 p te mā ē hm̄ vt ondā. g̃ mā nō ē p se i gñe: nec per
reductiōez. g̃ erit nihil: qa nullū ē ens ex gen⁹ nisi deus:
mā nō ē de⁹. g̃ nihil. ma. p3: qa qcqd ē i gñe p se ē qddi-
tas: vl' icludēs qdditatē vt ignis: ⁊ qcqd ē i gñe p redu-
ctiōez icludit i qdditate alicui⁹ hñt qdditatē. mi. ē eui-
dēs: qa si mā nō ptinet ad qdditatē: nec ēt icludit qddi
tatē: nec icludit: vt dicis. ¶ P. Qñcūq3 aliq̄ rō cōis cō
uenit plib⁹: puenit eis p aliqd cōe: cui puēit p̄ illa rō: vt
tex. cō. 11. p3 ex p̄ poste. ⁊ 2° d aīa: s3 facē p se vnū puenit huic for
tex cō. 17. me ⁊ huic mãe ⁊ illi. g̃ ⁊c. illd cōe ē ipa mā ⁊ for⁹ cōiter
Uide i pñam accepte: q̄ p̄ faciūt p se vnū qd nō eēt nisi ipa mā ptine-
d. 35. artic. 7. ret ad qdditatez rei cōiter accepte. ¶ P. Quicqd po-
vnū limitatio nit i diffōne sube mãlis ptinet ad qdditatē ei⁹: qa suba
nem. nō h3 diffōnē p additamētū: s3 mā ponit i diffōne sbe
tex. cō. 2. mãlis ex 6° huius. g̃ ⁊c. ¶ 2ª p̄ sit ista. mā pcta p idiui-
duatiōnē ptinet ad qdditatē sil' toti⁹: qd ē idiuiduū sbe
distictū p vle. hāc ondo sic: singulariu3 sūt cāe singula-
tex. cō. 3. res ex 5° hui⁹. cap. de cā: mā aūt ⁊ for⁹ sunt cāe itrinsece
Uide. 2. phy. rei. g̃ idiuidui erūt cause idiuiduē: mā g̃ indiuidua erit
t. c. 38. ⁊ ifra cā itrinseca ⁊ qdditatiua: ⁊ idiuiduum sube sic accepte.
t. 12. met. 18. ¶ 3ª p̄ sit ista. mā pcta p extitiā ptinet ad qdditatē sil'
t. 19. toti⁹ extitis. pbatio hui⁹: p̄ma eētialia cōpositi extitis
sūt extitia: nō enī est itelligibile q ex non extitib⁹ cōpo
nit itrisece aliqd extis: s3 mā est p̄n^m eētiale rei. g̃ com
positi extitis erit mā extis. ¶ 4ª p̄ sit ista: mā accepta
p pte itegrali remota ptinet ad qdditatē rei nō pprie ⁊
directe: s3 p reductionē: q nō ppe ⁊ directe ondo sic: il-
lud qd nō itrat diffōnē rei non ptinet ppe ⁊ directe ad
qdditatē ei⁹: nā diffō est termin⁹ icludēs qcquid est de
qdditate rei: s3 mā accepta p pte itegrali remota nō i-
trat diffōnē rei: qa semicirculus nō est de diffōne circu
li: vt dī hic in lr̃a. g̃ ⁊c. Sz q ptineat ad qdditatē rei p
reductionē: ostēdo sic: nā qcqd p̄ncipiat p̄n^m p̄ncipiat ⁊
p̄ncipiatū saltē p reductionez: qa qcqd est cā cāe, est cā
cāti: s3 mā sic accepta est p̄n^m p̄ncipij imediati. s. mãe p-
xime ⁊ imediate: nā circulus q̄tū ad suū eē mãle proxi
mū cōponit ex semicirculis: sicut paries ex lapidibus.
g̃ ⁊c. ¶ 5ª p̄ sit ista. mā pcta p accn̄s p̄ter necessarium
nullo mō ptinet ad qdditatē rei. hāc ostēdo sic: qd pōt
pfecte eē: ⁊ pfecte intelligi in sua qdditate sine alio non
depēdet ab eo: nec icludit illd in sua qdditate: s3 sylla-
ba cōposita ex lr̃is cereis pōt pfecte eē ⁊ itelligi in sua
qdditate sine cera vel lr̃is cereis. g̃ cera vl' lr̃e ceree nō
ptinēt ad qdditatē syllabe: nisi dicas syllabe ceree. ma.
p3: ⁊ minor ē: qa hec syllaba /ba/ pōt eē ⁊ itelligi pfecte
sine. a. ⁊. b. cereis: qa. b. ⁊. a. pñt eē cupree: vel ferree: vel
sine oī tali mā posset pferri hec syllaba /ba. ¶ Aduertē
dū tñ q mā pcta q̄cūq3 mō nō ē de rōne qdditat spe-
cifice: nā nā specifica abstrahit a q̄cūq3 pcōe accepta
sm̄ q̄tuor pclusiones vltimas: ⁊ ideo solū3 mā accepta
mō abstracta: ⁊ in vli ē de eētia spēi: vt p̄ª p̄ pcedit.

Ad primum. **Ad auctoritates** phi in opp^m. ¶ Ad p̄^{um}
cum dī: q oēs ptes diffō-
Partes diffō nis sunt forme: dōm q nō sunt forme sibiinuicez cōpa-
nis possūt ad rate: sed re^u diffiniti: qa de ipso formalr̃ pdicenf. ¶ Ad
duo cōparari scd̄3 de 2° de aīa cū dī: q forma est qd qderatē: dō3
q h dī appropriate ex eo q forma est p̄ncipalior cā: ⁊
cōpletiua diffōnis ⁊ qdditatis rei: nō quin mā ēt pcur-
rat. ¶ Ad 3^{am}: q aīa est suba aīalis: dōm q Aristo. acci-
pit ibi suba: ⁊ qd qderatē p notiori pte diffōnis: ⁊ nō
p tota diffōne: qd p3 p ipmmet glosantē se statiz: ifra:
si qdē ait alterat: ⁊ nō ē aīa aīal: ⁊ sic h qdē dōm: h autē
nō dōm: sicut g̃ non vult q aīa sit aīal: sic non est diffō
aīalis: s3 p̄ncipalior pars: ideo sicut ait dōm: sic aūt nō:

sm̄ q vno mō dī diffinitio: alio modo non.

¶ **Abeuntes** v̄o ex actu: nō palam vtru3 q-
de3 sunt: aut non sunt: sed semp dicuntur ⁊
cognoscuntur vlis rōne. Qō. XIII.

Ueritur Utrū singulare sit p se a no-
bis itelligibile. ¶ Ur̃ q non
Arguit p̄mo p phm hic in lr̃a q dicit: q abeūtib⁹ a sensu
tex. cō. 35. nō est palā: an sint: aut nō sint. ¶ Item 2° de
Secundo. aīa dī: q sensus est singulariū intell's vliū. Ex his sic
tex. cō. 60. arguit: sicut se h3 sensus ad suū obtū: sic se h3 itell's ad
Uid. 1. poste. suū. ergo pmutatiz sicut sensus ad itellectū: sic obm sen
t. cō. 40. ⁊. 2. sus ad obtū itell's: sed sensus nō est itell's. ergo nec obm
poste. ad fine sensus: qd est singulare est obtū itell's. ¶ Cōfirmat: qa
Uide. 2. d aīa diuersarū potentiarū sunt diuersa obta. ergo singulare
t. cō. 33. ⁊. 37. qd est obtū sensus nō erit obtū itell's. ¶ P. Qd qd est: ē
Tertio. obtū intell's ex 3° de aīa: s3 singulare non h3 ppe qd qd
T. c. 9. ⁊. 10. est. ergo ⁊c. pbatio minoris: tū3 qa alias singulare esset
vbi supra. diffinibile: ⁊ de ipso eēt ppe scia: quoꝝ vtrūq3 est cōtra
phm in h 7°: tū3 qa ifinite possent eē scie cum ifinitas
nō repugnet singularib⁹: tū3 qa hñs notitiā pfectam de
spē spālissima hēt ipfectā: ⁊ in po⁹ de quoli3 singula-
ri: sicut hñs pfectā notitiā de gñe h3 ipfecte ⁊ in potē
tia notitiā de spē q̄libet ipsi⁹: s3 h pñs est falsum: nam
agēs p cognitionē nō pōt pfectissime se dirigere in agē
do: nisi pfectissime cognoscat agibile q̄tū sibi pōe est:
sed artifex p artē de domo tñ vlem pfectissime se diri
git in faciēdo hāc domū pticularē ita pfecte: sicut si eā-
dē p̄us: aut vidisset: aut nouisset. ergo dom⁹ facta nō est
Quarto. apta perfectius cognosci ab artifice q̄3 in vli. ¶ P. Ad
principale: si singulare p se itelligit. g̃ vle nō p se itelli-
git. pñs est falsu3. g̃ ⁊ añs. pbō pñtiā: qa si vle ⁊ singu-
lare p se itelligant: aut g̃ vle itelligit p eādē spēm per
quā singulare: aut p aliā. nō p eādē: tū3 qa sic idē repñ-
taret aliqd sub rōne distīcti ⁊ idistīcti: tū3 qa si sic. s. per
eādē: aut vna spēs q̄ est ipsi⁹ vlis eēt oiu3 singularium:
aut q̄cūq3 ē alicui⁹ singularis ppa est ipsi⁹ vlis. nō p̄: qa
nulla spēs vnica ē rō cogscēdi plā: vt plā. nō 2° mō: qa
tūc quot eēnt itellectiōes singulariū tot eēnt vliu3: tū3
qa ambo. s. vle ⁊ pticulare semp itelligerent sil': nisi itel
lect⁹ vteref spē nūc ad h: nūc ad illd: ⁊ illum vsu3 opor
teret q p̄cederet cognitio hui⁹ ⁊ illi⁹: tū3 qa illa eadem
spēs aut eēt ipsi⁹ vlis p̄: ⁊ sic non posset repñtare singu-
laria: qa eēt idistincta ⁊ pfusa: vel eēt ipsi⁹ singularis p̄:
⁊ ex pñti vlis: ⁊ tūc quot eēnt spēs singulariū tot essent
spēs vliu3: ⁊ sic spēs multiplicarent in ifinitū si debe-
ant oīa singularia cognosci. Si v̄o dicat alia p̄: q p aliā
spēm cognoscit: h nō vz: tū3 qa vtraq3 spēs eēt eq̄ ab-
stracta cū ab eodē phātasmate gignat: ⁊ virtute eiusdē
intell's agētis: q̄re g̃ vna erit magis vlis: ⁊ alia pticula-
ris nō vz: tū3 qa si p̄ gignat spēs itelligibilis singularis
ex phātasmate: aut g̃ gignet alia vlis ex eodē: vel etia3
de illa spē: ⁊ tūc tot erūt spēs vles quot pticulares: ⁊ sic
eiusdē vlis eēnt ifinite spēs: aut non itellectio gignet spēs
vlis: s3 tñ volūtate: s3 h est irrōnabile oino: cum gigni- Et. l. volunta
tio spēi sit nãlis: aut spēs 2⁹ vlis redit in idez cū p̄ma: ⁊ rie.
auget eā: ⁊ sic cognitio vlis poterit in ifinitū intēdi: ⁊ ēt
sequeret q q̄to plura singularia video: tāto cognoscā
perfecti⁹ ipm vle: quoꝝ vtrūq3 est manifeste falsum.

Contra. Intell's cōplexus p̄supponit icōplexū: In opposi
s3 itell's cōponit vle cū singulari: dicēdo
sortes ē hō: ⁊ cogscit cōpōnē eē verā vl' falsa3: g̃ cogscit
vtrūq3 extremū icōplexū: al's cōponeret ignorās.

Respōdeo. Ista qd ē metaph. q̄tū q̄rit de itel-
lectiōe simplr̃ singulariū: ⁊ ē ēt aīa-
stica. i. ptinēs ad librū de aīa: q̄ten⁹ q̄rit d itellectōe sin-
gularium

gularium respectu intellectus nostri: primo ergo quod contracte bitur ut metaphysica. secundo ut animastica.

Ad qõnẽ metaphysice loquendo. Singulare multiplex. Vide Scotum in metaphysica. a sua opus.

Quantũ ad p^m p pmitto tres distõnes. z^o ostẽdaz tres 3nes. ¶ De p sit ista p^a distõ: singulare est 3^x: qõdã abstrahẽs ab exñtia: nõ enl. Singulare determiat ꝗtũ est de se ad exñtiaz: sic nec vle: ꝛ tale p ticulare ẽ p se in gñe nihil icludẽs pter nãm spẽi: ꝛ ppetatẽ idiuidualẽ p quã ẽ h: qlz ãt coordinatio pdicamẽti abstrahit ab exñtia. z^o mõ sumit inq̃tũ est exñs singulare: ꝛ nõ icludẽs aliqd accñs: ꝛ tale singulare põt dici sit totuz: vt dcm fuit supra: exñtia ãt nõ ẽ de rõne alicui^o: nec inq̃tũ qd: nec inq̃tũ pricipat qd: qa exñtia est oino ex qdditatẽ formale salte i creaturis. 3° sumit singulare inq̃tũ icludẽs nõ solũ exñtiã: sz alia accñtia circũstãtia: vt q̃titatẽ: q̃litatẽ: locũ: tps: ꝛ hõ. ꝛ sic ẽ ens aggregatũ: ꝛ vnũ p accñs. ¶ z^a distõ ẽ: q intellectio est z^x. q̃dã q̃ dr qdditatiua seu abstractiua: ꝛ hec abstrahit ab exñtia obti respiciẽs solũ qdditatẽ ei^o vt qdditas ẽ. alia est itellectio q̃ dr ituitiua visio: ꝛ hec respicit p se obtuz pñs i sua exñtia: ita q ẽ exñs: vt exñs est. ¶ 3ª distõ sit ista. obtũ itell's qõdã est p itell'm: qõdã nõ p: o: dr obz p itell'm: qd adeq̃t actũ itelligẽdi: nõ p ãt itell'm dr: qd nõ adeq̃t. Ex^m in sili: qñ vr q̃tũ bipedale ipm totũ adeq̃t visionẽ: sz ãt ps ei^o p se videat: nõ tñ adeq̃t visionem. Silr ãt est de itellectu cũ intelligit spẽs: puta hõ: ipa species tota itelligit: ꝛ adeq̃t itellectionẽ: ꝛ ẽ p itell'm: sz ptes spẽi: puta gen^o ꝛ dña: lz vtrũq̃ p se intelligit: nõ tñ p: qa neutrũ adeq̃t p se itellectionẽ talẽ. ¶ De z^o sit ista p^a 3. Singulare qlz mõ sumptũ ẽ p se itelligibile q̃tuz est ex nã sua: hãc ondo sic: singulare ẽ vere ens. ergo vere p se itelligibile. 3ña pz: qa itelligibilitas absolute seq̃t entitatẽ cũ ens sit obtũ itell's: vt pbatũ fuit 6° hui^o. pbõ añtis: singulare icludit totaz entitatẽ qdditatiuã supiorũ: ꝛ icludit vltra h ppetatẽ idiuidualẽ ꝛ exñtiã: vl' aliqd accñs: quoꝝ neutrũ diminuit: sz addit ad entitatẽ. ergo ad itelligibilitatem. ergo ꝛc. ¶ P. Probat de singulari p mõ spãl: nã tale singulare nihil icludit aliõ vltra vle: nisi gdũ vltie actualitatis ꝛ vnitatis: q̃ est ipa dña indiuidualis: sz a tali singulari nõ excludit intelligibilitas rõne alicui^o iclusi in vli supiori: qa tũc vle non eẽt p se itelligibile: nec rõne alicui^o additi: qa tũc angelus pticularis nõ eẽt itelligibilis: naz si repugnaret singulari vt singulare ẽ posse itelligi ãgelus nõ posset seipz itelligere: nec de^o seipm: cũ sit singularissimus. ¶ z^a 3 sit ista. Singulare qlibet mõ sumptũ est p^m itelligibile q̃tũ ẽ de se: h appet ex significato nois: qd est p: qdcũq̃ enim aliud a singulari itelligit non icludit singulare cõplete q̃tũ ad qcqd itelligibilitat ẽ i eo: qa nõ icludit illũ gradũ: seu dñaz idiuidualẽ: q̃ singulare est singulare: sz ipz singulare icludit cõplete qcqd est itelligibilitatis in q̃cũq̃ supiori: cũ icludit i suo 3ceptu oia supiora: ꝛ ñ e3. singulare ergo nõ ẽ natũ itelligi: vt ps iclusa in p itellecto: sz tñ vt p^m: in quo alia supiora p se icludunt. ¶ 3^a 3 sit ista. Singulare primo mõ est itelligibile p se re^u intellectiõis abstractiue: tñ ꝛ singulare z^o ꝛ 3° mõ est p^m itelligibile itellectiõe intuitiua tñ: hec 3clo hz duas ptes: vt pz ex scda distõne: nam itellectio abstractiua abstrahit ab exñtia obti: intuitiua aũt est exñtis obti: vt est exñs. ergo singulare primo mõ qd abstrahit ab exñtia est obz intellectiõis abstractiue solũ: ꝛ singulare z^o mõ ꝛ 3° modo: qa icludit exñtiã est obtũ cognitiõis intuitiue solũ: 3ñtia est euidens de se ex significato terminorum.

Vis. 1. poste.

Lege hic p^s de p^a cognitio

Secundo mõ singulare ẽ a nobis: ꝛ nõ ẽ p statu isto itelligibile.

Quantũ ad z^m ostẽdã tres 3nes. Prima 3clo sit ista. Singulare quocũq̃ mõ sumptum est p se itelligibile a nobis p statu isto saltẽ itellectiõe abstractiua: hãc ostẽdo sic: nã cognoscẽs p se dñam extremoꝝ p se cognoscit illa extrema dña: nã cuz dña sit p se q̃dã relo nõ põt cognosci nõ cognitis extremis: sz intell's nr̃ p se cognoscit dñaz iter singulare ꝛ vle. ergo per se cognoscit vtrũq̃ extremũ. Sic eni arguit Aristo. z^o de aia de sensu cõi. ¶ P. Intell'us discurrit a singulari ad vle: ꝛ ecõuerso. ergo cognoscit vtrũq̃ extremũ discursus. 3ñtia pz: qa alr discurreret ignorãs. pbatio 3ñtis: qa sicut p syll'm cognoscimus 3nez: ita p iductionẽ p^a ex p poste. sz nulla po^a arguit discurrẽdo iductiue nisi intell's. ergo notiores sunt sibi pmisse q̃ 3nes. ergo p se intelligit singularia a qb^o arguit discurrẽdo. ¶ P. Intellect^o nõ iponit noia reb^o q̃s ignorat: sz itell's iponit ꝛ attribuit noia singularib^o: qb^o ẽt attribuit scdas itẽtiões: puta singulare idiuiduuz ꝛ hõ: ꝛ de his facit ẽt ppõnes ꝛ opiniões: q̃ oia ptinẽt ad intell'm. ergo itell's nr̃ nõ ignorat singulare. ¶ P. Incognita nõ possum^o diligere fm Aug. sz magis ꝛ plus diligimus singulare q̃ vle: qa pceptũ de dilectõe magis est singularis q̃ vlis: vñ pma Joãnis. Qui nõ diligit fratrẽ suũ quẽ videt: deũ quẽ nõ videt quõ poterit diligẽ. ergo itelligim^o singulare. ¶ Cõfirmat: qa nisi itell's p se itelligeret singulare: voluntas non posset p se velle actũ singularem: nec p 3ñs posset peccare. 3ñs est falsuz. 3ña pz: qa volũtas non põt p se velle: nisi qd ẽ p se actu ab itellu cognituz. ¶ P. Quicqd pfectiõis est in po^a iferiori. s. sensitiua est in po^a superiori q̃ ẽ itell's: sz pfectiõis est in sensitiua cognoscẽ singulare p se. ergo multo mag in itellu. ¶ P. Spẽs p se repñtat illõ a quo gignit: sz q̃lz spẽs itelligibilis gignit a singulari: pz. qa nõ ab itellu agẽte: qa tũc eẽt ei^o spẽs ꝛ p^m itelli^a ẽdi ipz itell'm agẽtẽ. ergo p se repñtat ipm singulare. ¶ P. Nulli^o ẽ distĩcta memoria: nisi cui^o pcessit distĩcta apphẽsio: sz itell's hz distinctã memoriã actuum suoꝝ: q nõ sũt sensibiles: ꝛ h iquãtũ sũt singulares: pz. ergo hz distĩctã notitiã eoꝝ qñ i sunt. ¶ z^a 3 sit ista. itell's nr̃ pro statu isto nõ p se itelligit singulare sub rõne ppria singularitatis: nec sensus sentiet. Hoc pbat sic. ois po^a cognoscẽs aliqd obtũ sub ppa rõne põt illõ cognoscẽ: ꝛ ab alijs distĩguere oĩ alio circũscripto ipso solo manente: sz nec itell's nr̃: nec sensus est h^o respectu singularis. ergo nec itell's nr̃: nec sensus intelligit singulare sub rõne ppa singularitatis. maior est euidẽs: sed pma ps minoris pbat: qa ois po^a cognoscẽs suũ obtũ fm aliquaz vnitatẽ põt illõ distĩguere ab oĩ alio qd nõ est vnũ tali vnitate: sz itell's nr̃ nõ põt hoc respectu singularis. pbatio hui^o: qa distinctissima cognitio singularis vr̃ esse alicui^o itẽtiõis: quã itell's distĩcte cognoscit: sit illa. a. sz posita illa sola amota dña: ꝛ tẽporis: ꝛ loci: ꝛ amoto alio: ꝛ alio gradu itẽtiõis: ꝛ sic de alijs accñtib^o illi itẽtioni nõ vr̃: q intell's sciat distĩguere. a. si ostẽdat sibi. a. q̃cũq̃ alia re eiusdẽ intẽtiõis: ꝛ eiusdẽ spẽi. ergo itell's nõ cogscit singulare fm rõnẽ seu vnitatẽ singularitatis. z^a ps minoris pz p idẽ: qa si hec albedo ponit in eodẽ loco cuz hac albedie: manet qdẽ hec hec: ꝛ illa illa: qa hec nõ est hec: nec distĩguit ab illa p eẽ in loco: nũq̃ tñ sensus discernit duas eẽ numero has albedies si sint eque intense: silr nõ distingueret itell's inter duo singularia circũscripta distõne accñtali q̃ est p locũ: magnitudinez: ꝛ figurã: ꝛ hõ. puta si essent simul tpe: ꝛ hrent eãdẽ figurã: ꝛ magnitudinẽ: ꝛ eundẽ colorẽ: talia eni tã itell's q̃ sensus indicaret eẽ vnũ: pz etiã: qa sensus non discernit diuersitatẽ radioꝝ solariũ: lz ponantur cõiter 3tinue variari. Rõ hui^o minoris pncipalis assignat: qa po^a cognitiua in nobis cognoscit rẽ: nõ fm suã absolutã cogscibilitatẽ: inq̃tũ. s. in se est manifesta: sz solũ inq̃tũ ẽ motiua potẽtie: qa po^a cognitiua p isto statu mouet ab obiectis: sz nã singularis nõ mouet fz gradũ singularitatis

Te. cõ. 146.

A. 1. añtis.

Te. cõ. 1.

9. de ciui. c. 3. ꝛ. 4.

Caplo. 4.

Vide. 45. di. quarti.

Vide. 8. li. 1. q. 7. ꝛ. 8. vis in. 2. d. 3.

Vide in. 2. d. tertij.

Vide in theorema. in pu.

Vñ singularis ñ moua.

tuz: qa ille gradus nõ est pn̄m actiõis: sz limitatiuus pn̄cipio𝔷 actiõis: tuz qa idē est pn̄m agēdi ⁊ assi̇lãdi: gradus aūt singularitatis nõ est pn̄m assilãdi: sz magis pn̄cipiū distiguēdi: nā aūt mõ est pn̄m assilãdi. ¶ Si arguas ꝯ: qa actões sunt p̄ singulariū. ¶ Rñdeo sic dcm̄

Questio. 8. fuit in p̄ huiꝰ: ꝙ si itelligit᷑ de pn̄° quo: dico ꝙ illō ē nã: non tn̄ sine singularitate: ita ꝙ singularitas ꝯcurrit: sicut cã sine q̄ nõ eo mõ: quo colo𝔷 nõ vī nisi in q̄titate. g̃ itell's ⁊ sensus cognoscūt singulare ̄fm vnitatez nãe que vnitas est mio𝔷 vnitate numerali: prio𝔷 tn̄ vnitate vl̄i: vt pbatū fuit supra: non tn̄ sine singularitate. ¶ 3° ꝯ sit ista. itell's nr̄ pro statu isto itelligit singulare p linea re-

Tex. cō. 10. flexā reflectēdo ad phãtasmata: nã ̄fm Arist. 3° de aia: intell's itelligit singulare p lineã reflexã. Cōmē. Ho bz p lineã spheralē: ⁊ ipse sic exponit: ꝙ in itellectiõe singularitatis qdditas abstrahit᷑ a qdditate: donec restat qdditas a qua nõ possit abstrahi vlteriꝰ. ¶ Cõtra: qa tūc eēt linea recta ⁊ nõ spheralis: neq𝔷 reflexa. ¶ Alr̄ g̃ exponit᷑: ꝙ sic nã in agēdo nõ p se itēdit vl'e: qa tūc corpo𝔷e gñato: qd est vl'iꝰ q̄ aial vl' hõ: nõ pcederet vltra ad gnõnē aialis vel hõis: nec itēdit p̄ idiuiduū signatū: qa tūc gñato vno tali: puta forte cessaret actio nãe: qd ē falsuz: sz itēdit p̄ iducere nãz in aliq̄ supposito: ⁊ h̄ ē individuū vagū. Silr̄ i pposito: spēs in phãtasia: ad quã

Nota ordinē in cognoscēn do. vide. 3. d. pmi. q. 1. se ꝯuertit itell's: p̄ repn̄tat idiuiduū vagū: in qd p̄ fertur cognitio itell's: qd pz: qa qñq𝔷 intelligit᷑ singulare: ignorãdo in q̄ spe sit: ⁊ in h̄ p̄ signo in ipsa phãtasia ē ꝯfusuz subz cū acc̄ntibꝰ: vl' mutuo acc̄ntia se mutuo ꝯhētia. 2° repn̄tat nãz absolute. s. qñ itell's abstrahit vl'e: ⁊ fert᷑ in nãm p̄cise nõ ꝯsiderãdo eiꝰ singularitatē. 3° reflectēdo ꝯsiderationez nãe ad circūstãtias signatas: vt. s. itelligat singulare. s. nãz q̄ est hec nõ inq̄tū hec cõponit᷑ subiuz cū acc̄ntibus ppriys determinãtibꝰ talem nãz: ⁊ p tales circūstãtias: puta qa est hic ⁊ nūc: ⁊ cū tali figura: ⁊ cum tali colore ⁊ hō: ita ꝙ illiꝰ reflexiõis terminꝰ a quo: ⁊ terminꝰ ad quē: est qd ꝯfusuz: ⁊ in medio ē distictū: nã g̃ itelligit᷑ determinata istis: ⁊ est ibi ꝯceptꝰ nõ simplr̄ simplex vt ens: nec ēt ꝯceptꝰ simplr̄ qdditatiuus vt hõ: sed

Ad quē cõceptū deuenimꝰ in statu isto. tn̄ ꝯceptus p acc̄ns: ⁊ ille est determinatio𝔷 ꝯceptꝰ ad quē deuenimꝰ in vita ista: nã ad nullū ꝯceptuz singularis deuenimꝰ in vita ista: cui ꝯdictorie repugnat in esse alteri: ꝯceptꝰ aūt singularis ̄fz rõnē singl'aritatis repugnat ꝯdictorie inē alteri: sz illū nõ hēmꝰ: ille g̃ ꝯceptꝰ p accidēs est q̄ magis distícte possumꝰ itelligere singulare.

Ad primuz. **Ad argumēta** In oppm ad Aristo. in l̄ra pz: ꝙ loqt᷑ de singulari vt exiõ est: ⁊ de tali verū ē: ꝙ nõ ē scia ppe dcã: al's scia fieret n̄ scia: qa mutato obto mutat᷑ ⁊ habituꝰ idē manēs. ¶ Ad

Quoñ mõ sensus est singularium. aliō de 2° de aia: ⁊ ad oēs auc̄tes ꝯsiles: dōm ꝙ sensus est singulariū cū p̄cisiõe: qa nõ ē vl'iuz: itell's aūt ē vtriusq𝔷. ¶ Ad rõnē de mutata pportiõe dōm: ꝙ ille modus arguēdi nõ valet in termis se hñtibꝰ ̄fm supiꝰ ⁊ iferiꝰ. Exēplū. arguere sic: sic se hz hõ ad nõ hoiez: sic aial ad nõ aial. g̃ pmutatī: sic hõ ad aial: sic non hõ ad non aial: sz ois hõ ē aial. g̃ ois nõ hõ ē nõ aial: qd est falsuz: qa asinꝰ ē nõ hõ: nõ tn̄ nõ ē nõ aial: iō ē falla ꝯntis: arguēdo a destructiõe ãntis ad destructionē ꝯntis: nã nõ hõ in plus se hz q̄ nõ aial. Silr̄ in pposito: qa obtū itell's est cõius q̄ obtuz sensus cõitate vl'itatis ⁊ p̄dicatiõis: qa obta sūt subordinata: sic ⁊ poᵉ: iō nõ pōt iferri: ꝙ sic se hēat obtū ad obtuz: sicut poᵉ iter se: sicut nec in aliys subordinatis ̄fm sub ⁊ supra: nã oōtum ꝯtinet᷑ sub obto. ¶ Ad ꝯfirmationez dōm: sic fuit dcm̄ in p̄ huiꝰ: ⁊

Questio. 8. in 5° caᵒ de vno: ꝙ poᵉ disparatarū sūt oīno obta disparata: vt pz de sono ⁊ colore: reᵉ. s. visus ⁊ auditꝰ: sz in potētys subordiatis: opz ꝙ sic poᵉ sunt subordiate: ita ⁊ obta: ita ꝙ obtū poᵉ inferioris est ēt obtuz poᵉ supioris: sic se hñt sensus ⁊ itell's. ¶ Ad 2m pn̄cipale dōm: ꝙ

Ad secūdum. singulare nõ hz qōqdest ppriū distictū a qōqdest spēi: qa nõ hz qōqdest p se p̄: sz lz nõ hēat p̄: hz tn̄ p se: vt dictū est. rō g̃ nõ plus pbat nisi ꝙ singulare nõ itelligit᷑ a nobis sub rõne ppa singularitatis: qa nõ hz aliud qd a qd spēi: illud aūt qd addit vltra spēm magis ptinet ad hecceitatē q̄ qdditatē: ⁊ sic ꝯcedo ꝙ singulare non est

Vide Hric. in ꝯlan. d. 3. diffinibile: nec scibile alia diffōne vel scia q̄ spēi: ⁊ sic nõ seqt᷑ ifinitas eē scias singulariū ifinito𝔷: qa vna est oīuz cõis. ¶ Cū ēt arguit᷑ de notitia iperfecta: ⁊ in poᵉ: dōm ꝙ artifex p̄ itelligit domū in supposito vago: ⁊ ex

De artifice cognoscēte ⁊ edificante domum. ꝯnti: ⁊ p acc̄ns itelligit domū hãc: qa nãm domꝰ p se intellectã seqt᷑ singularitas in eē: ⁊ iō fac̄ domū singularē p acc̄ns: qa p acc̄ns facit: qd nõ p se cog̃scit: cognito eñi vl'i p acc̄ns singulare itelligit᷑. ¶ Ad 3m nego ꝯntiã. Ad

Ad tertium. pbationē dī: ꝙ p eãdē spēz cognoscit᷑ vl'e ⁊ pticulare: alr̄ tn̄ ꝯsideratū: qa vt dcm̄ est: illa spēs siue sit impssa

Vide in. 3. di. pmi. q. 6. itellectui: siue in phãtasmate ̄fz duas opiones. p̄ repn̄tat nãz in aliq̄ supposito vago. 2° nãm absolute. 3° singulare signatū: qd ē ipsa nã circūstãtionata acc̄ntibꝰ: ⁊ tūc nõ hēo p incõueniēti: ꝙ eadē spēs sic: ⁊ sic accepta aliqd sb rõne distícti ⁊ idistícti repn̄tet: sic ēt eadē spēs q̄ ē vl'is ē oīuz singulariū: ita ꝙ ē eadē spēs: ⁊ rō cognoscēdi pl'a ̄fz aliã ⁊ aliã rõnē: vl' posset dari alia pz: ꝙ q̄cūq𝔷 spēs ē alicuiꝰ singularis sit ⁊ vl'is: nec seqt᷑ tot eē itellectiões vl'iuz q̄t singulariū: nã oēs spēs singulariuz nõ repn̄tant nisi vnū vl'e. Qd g̃ addit᷑: ꝙ ambo vl'e. s. ⁊ pticulare sil' semp itelligunt᷑: dico ꝙ nõ opz: sz p īperiū volūtatis itell's pōt vti spe nūc ad h̄ nūc ad illō: qa in-

Tex. cō. 8. Vide expositꝰ in. 2. t. cō. 55. ⁊. 153. telligimꝰ cū volumꝰ ex 3° de aia: ⁊ cū dicis: ꝙ illū vsum p̄cedit cognitio huiꝰ ⁊ illiꝰ: dico ꝙ p̄cedit ordie p̄dicto: qa illa spēs. pmo repn̄tat nãz in supposito vago. 2° nãz absolute. 3° singulare signatū. Cuz addit᷑ ꝙ illa eadem spēs: vl' est ipsiꝰ vl'is p̄ ⁊c. pz p idē qd sit dōm: nã pmo est ipsiꝰ idiuidui vagi: nec ex h̄ seqt᷑: ꝙ q̄t sunt spēs singulariū tot sint vl'ia: qa oīa singularia non repn̄tãt nisi vnū vl'e: nec opz spēs multiplicari in ifinitū: nisi forsan successiue: si oīa singularia debēt cog̃sci: ⁊ qōlz itelligat᷑ ppa spe. 2° illa eadē spēs repn̄tat illã nãz vl'ez absolute: ⁊ ex ꝯnti: ⁊ p acc̄ns ipz singulare signatū mõ p̄expo-

Hec rñsio magis sapit. sito. ¶ Alr̄ dī ad hãc 3m rõnē: ꝙ vi pbare ꝙ p nullam intellectionē: quã mõ hēmus abstrahēdo sit poſe dare modū: quo vl'e p se itelligit᷑: ⁊ singulare p se: ⁊ facit pro secūda cõclusione secūdi articuli principalis.

¶ Si ergo genꝰ simplr̄ nõ ē p̄ter eas: q̄ vt generis spēs: aut si ē qdē vt mã est. Textu cõmenti quadragesimitertij. Qō. XIIII.

Querit Utrū ꝯceptꝰ gñis sit aliꝰ a cõceptu spēi. ¶ Uit᷑ ꝙ nõ: nã h̄

Argr̄ pmo Tex. cō. 43. in l̄ra dī: ꝙ genꝰ nihil ē p̄ter eas q̄ sūt gñis spēs. ¶ p. Si sic. ergo genus nõ p̄dicaret᷑

Secundo. de specie. ꝯsequēs est falsum. g̃ ⁊ ãns. pro-

4. topi. c. 11. batio ꝯsequentie: qa tūc genus esset pars spēi: sz ps non p̄dicat᷑ formal'r de toto. g̃ nec genus de specie.

In oppositū. **Cõtra.** Si nõ: aut ꝯceptꝰ gñis est idē ꝯceptui vniꝰ dr̄ie: vel spēi tn̄: aut ꝯceptui cuiuslz dr̄ie ⁊ spēi. si p̄ mõ. g̃ genꝰ nõ p̄dicat᷑ nisi de vna spe tn̄: qd ē falsuz. si 2° mõ. g̃ tot eēnt ꝯceptꝰ gñis q̄t drīarū: vl' si tn̄ est vnus ꝯceptus generis illi vni ꝯceptui erūt oīno idez cõceptus differentiarū. ergo inter se erunt idem: quo𝔷 vtrūq𝔷 est falsuz. ergo necessario conceptus generis est alius a ꝯceptu differentie: ⁊ per ꝯsequens speciei.

Respõdeo. In ista qõne primo ptractabo vnã opionē. 2° aliter dicam ad qõnez.

Quantū

Opi. Tho. 6 ná gñis.

Quantū ad p^m est vna opio q̄ dicit ptē negatiuāz pp ratiões positas in pede q̄ōnis. Modus ponēdi est iste: gen⁹ ꝛ dña nō sūt synonyma: differūt eni penes modos ꝯcipiēdi eūdē ꝯceptū: q̄ sīt rōnes determiabil' ꝛ determināntis: ita ꝙ rō gñis ē rō determiabilis: rō dñe vl' spēi ē rō determināti. ℂ Sʒ ꝯ. qa si sic. ḡ i diffōne ē nugatio. ꝯñs ē falsū. ḡ ꝛ añs. ꝯña pʒ: nā stāte idē ꝯcept⁹ dī p gen⁹ ꝛ dñā. ḡ idē bis diceref. ℂ Rñdet ꝙ excusat nugatio pp diuersos modos ꝯcipiendi.

Cōtra oppo. ium.

Euasio.

ñ est nuga tio.

Tex. cō. 43.

ℂ Cōtra. qa tūc ē nugatio qñ posit' diffōnib⁹ p noib⁹ idē bis dī: vt ait ꝓbs h̄ in l'ra parū post: sʒ posit' noib⁹ gñis ꝛ dñe idē ꝯcept⁹ bis dī: nō obstāte diuerso mō cōcipiēdi. ḡ erit nugatio. ℂ Cōfirmaf: qa p ꝓbm h̄ i l'ra parū post: h̄ est nugatio: bipes pedes hñs: ꝛ tñ ē alia rō ꝯcipiēdi. ḡ diuisa rō ꝯcipiendi nō excusat nugationem. ℂ P. Isti modi ꝯcipiēdi: aut sūt eēntialr' itra ꝯceptum gñis ꝛ dñe: aut nō: sʒ sūt accñtales ppetates: sub gb⁹ cōcipiunf. si 2° mō nō vitaf nugatio: ex q̄ ille ratiões sunt ex ꝯceptū: quē ponis vnuʒ. si p mō: aut ḡ vtraqʒ rō est eēntialis itra ꝯceptū spēi aut nō. si non. ḡ diffō eēntialr' includit qd nō ptinet ad spēm essentialr'. si sic. ḡ ꝯcept⁹ gñis ꝛ dñe sunt simplr' aliq: qa p alias rōnes q̄s eēntialiter includūf q̄ sunt de p se cōceptu spēi. ℂ P. Diffinitio dī esse p̄.i. adequate eadē cū diffinito: sʒ concept⁹ iteratus nō est p̄ idē. ḡ aliter conceptus generis vel dñe sit perfluit in diffōne: qa alter sufficeret. ergo illa respōsio non est bona: ꝛ stat ratio contra opinionem.

Ad q̄ōnē fm mētē ppriaʒ. Cōcept⁹ gñis est vnus in se.

Quantū ad 2^m: p̄mo ostēdā duas ꝯnes. scdo duo dubia excludā. ℂ De p̄mo sit ista p⁹ cōclusio. ꝯceptus gñis est in se vnus. Hāc ostēdo sic. ois itell's hñs in se certitudinez de aliquo: ꝛ dubitās de oib⁹ determinantib⁹ illud hʒ de illo: de q̄ est cert⁹ ꝯceptum vnū aliū ab aliis de gb⁹ dubitat: aliogn eēt cert⁹ de nihilo: qa de nullo ꝯceptū: sed intell's pōt eē certus de inherētia ꝯcept⁹ gñis alicui: dubitādo de quocūqʒ conceptu spēi: vt si p ppriētatē ꝯuertibilē cū genere demonstraret ipm genus de aliquo demōstratione qa, puta si per mouere demonstraret de aliquo ꝙ sit aial: de quo nesciī aliq̄ spēs gñis: sed dubitat. ḡ intellect⁹ hʒ de illo gñe aliquē vnū ꝯceptum aliū a ꝯceptib⁹ spērū de gb⁹ dubitat. ℂ P. Dña sunt diuersa aligd idem entia ex 5° huius: ꝛ ex decimo: ita ꝙ magis vnū sunt dña in illo in quo ꝯueniūt q̄ sūt in illo i q̄ dnt: aliogn non eēnt dña: sed p̄ diuersa. ḡ illud in quo sūt idē est in se magis vnuʒ q̄ illa in gb⁹ dnt: sed spēs gñis pprie dnt differentiis: ꝛ sunt idē gñe. ḡ gen⁹ ē magis vnū q̄ dñe gb⁹ dnt: qd nō eēt nisi gñis eēt vn⁹ ꝯcept⁹: nā si pl'es ita eēnt illi diuersi: sicut ꝯceptus dñarū quo ad hoc: ꝙ spēs nihil vnū eēnt. ℂ P. Gen⁹ pprie ꝛ in gd p̄dicaf de spe. ḡ fm aliquē cōceptū non eūdē spēi: qa tunc eēt p̄dicatio eiusdē de se. ḡ fm aliū ꝯceptū a ꝯceptu spēi: ꝛ silr' est de q̄cūqʒ spe: sʒ ille ali⁹ a q̄cūqʒ spe est vn⁹ in se: al's tot essent gña quot spēs: qd ē absurdū. ℂ Cōfirmaf vltio: qa al's nomē gñis nō eēt vniuocū nisi significaret vnū ꝯceptuʒ. ℂ Si q̄ras q̄uo ꝯcept⁹ gñis est vn⁹: Rñdeo: ꝙ genus 2^r cōcipif. Uno° p se p̄: vt obtū adequās itell'm. Alio° per se nō p̄: qñ. s. ꝯcipif in aliquo cōcepto adequāte itellectionē in q̄ gen⁹ icludif: puta in spe vel idiuiduo. p̄mo mō ꝯcept⁹ gñis est vn⁹ nūo: sic̄ intellectio est vna nūo et gñalr': ita vnica itellectiōe nūo intelligif magis vl'e: sic̄ minus vl'e. 2° mō ꝯcept⁹ gñis distiguif in diuersis spēbus: ita ꝙ lʒ in se sit vn⁹ nūo: nō tñ vt ibi ꝯcipif: sed est tot nūo in quot icludif: ita ꝙ ꝯcept⁹ gñis nat⁹ est eē vn⁹ nūo qñ ꝯcipif p se p̄ ꝛ idifferēs ad oēs alios: ꝛ est distinctus nūo vt inclusus in aliis: ꝛ ꝯcipif p se nō p̄. Et fʒ h̄ est verū illō qd dī decimo hui⁹: ꝙ gen⁹ fm se est diuersū in diuersis spēb⁹.

T. nō haben- tr cōmentuʒ. Tex. cō. 12.

Gen⁹ 2^r cōsiderari pōt.

Quomō mō ꝯcept⁹ gñis ē vnus nūero: ꝛ qualr' non.

Uide i plogo primi. q. 1. ad finem.

Tex. cō. 24.

ℂ 2° ꝯ sit ista: ꝯcept⁹ gñis est ali⁹ a ꝯceptu dñe. Hoc statiʒ pʒ: qa dña nō pticipat genus: nec eꝯ. sed sunt oino alterius rōnis: vñ conceptus gñis est ita alius a ꝯceptu dñe ꝙ est p̄mo diuersus in nullo ꝯueniēs cū eo: vt patebit in sequēti q̄ōne: ꝛ ex h̄ seqf ꝙ est alius ꝯceptus a cōceptu spēi: sicut partiale a totali: nam spēs essentialiter ꝛ formaliter includit conceptuʒ generis ꝛ dñe: si ḡ est ali⁹ a cōceptu dñe: sequitur ꝙ est alius a cōceptu spēi: non totaliter: sed partialiter.

Cōcept⁹ gñis alius a conceptu differentie ꝛ speciei.

De scdo est vnū dubiū ex p̄missis. s. gd determinate ꝯcipif p gen⁹: ꝛ gd p dñā. ℂ Rñ⁹ per dñā ꝯcipif vltim⁹ act⁹: q̄ spēs ē illō qd est: ꝛ p gen⁹ ꝯcipif potētiale re^u illi⁹ act⁹ vltimi: h̄ dclaro sic. nā p ꝓbʒ caplo p̄cedēti sicut rō. s. diffinitio se hʒ ad rē: sic partes diffōnis ad ptes rei: ꝛ ē octauo hui⁹ dī ꝙ terminum. s. diffōnē opʒ eē ōrōnē lōgā: ꝛ exp̄mē gd ꝛ q̄le: in spe aūt q̄ pprie diffinif nō sūt nisi due ptes eēntiales. s. act⁹ vltimus quo spēs est illō qd est: ꝛ potētiale re^u illi⁹ act⁹ vltimi. ḡ dña vltima specifica a q̄ est vnitas rei ꝛ diffōnis includit p̄cise de suo per se intellectu actū vltimū in re qui est cā vnitatis rei cōpletiua: genus aūt p̄mū p̄cise includit p se ppriū potētiale respectu illius actus.

Quid p gen⁹ ꝛ p dñam cōcipitur.

Tex. cō. 33. Tex. cō 9. T. c. 13. h⁹. 7.

Secundū dubiū occurrit: gd istis ꝯceptib⁹ gñis ꝛ dñe corrñdet in re. ℂ Rñdet gdaʒ ꝙ in re sufficit dña intētiōis: q̄ gdē dña nullā dñāʒ nec cōpōnē actualē ponit in re: sed tñ potentialē: sic itelligēdo ꝙ ipsa res est nata facere diuersos ꝯcept⁹ in intellectu: ita ꝙ ista dña actu est solū in intell'u ꝯcipiente nec vt dicūt sufficit ad h̄ dña rōnis q̄ est qñ res nō est nata facere nisi vnū ꝯceptuʒ: qui tñ ꝯcipif sub diuersis modis ꝯsiderādi: vñ fm istā opiōnē dña rōnis nō sufficit ad dñam gñis ꝛ dñe: vt argutū ē in p̄ articulo ꝯ primā opiōnē. ℂ Sʒ ꝯ. qa nec ista dña itētiōis sufficiēnā concipiēdo gen⁹ aut ꝯcipif aligd rei in spe: aut nihil: silr' de dña. si nihil. ḡ isti ꝯcept⁹ vñr fictiꝯ nō reales: nec p cōsequēs dicunf de spe. Si aligd: aut idē aligd: aut aliō. si idē: tūc erit idē ꝯcept⁹ gñis ꝛ dñe: qd est falsuʒ. si aliud habeo ppo^m: ꝙ in re est aliq̄ dña p̄oz dña cōceptuum. ℂ Dicet: ꝙ aligd rei ꝯcipif ꝛ idē: nec seqf. ḡ idē conceptus: qa eadē res nata est facere diuisos ꝯcept⁹. ℂ Cōtra vna res nata est facere vnū ꝯceptuʒ adeq̄tū: qa al's nō eēt vnuʒ cog̃scibile: nec vnico actu cognoscibile: sed fm illū ꝯceptū sibi adeq̄tū formādo vī imutare itell'z q̄tū natū est ipm imutare. ḡ nō formabit nisi vnū ꝯceptū. ℂ P. Ad p̄ncipale ois dña p̄oz nālr' oi actu rōnis est dña ex nā rei: sed obtā nāliter p̄cedūt actus ꝛ distinctio obtoꝝ distōnē actuuʒ: maxie qñ hec illa causat: vt hic ponif. ḡ dña intentionis: q̄ est in ꝯceptibus ꝯcludit dñam p̄orē in obtis q̄ est realis: vel saltē aliq̄ ex nā rei. ℂ Alr' ḡ dōʒ: ꝙ ne habeamus ꝯcedere ꝯceptus simp^r diuersos gñis ꝛ dñe eē ficticios: opʒ ꝙ illis corrñdeant aliq̄ in re realr' diuersa vel distincta aliq̄ mō ex nā rei sic ꝙ circūscripta oi opatiōe intell's agētis vel possibilis: ꝛ oi actu in intell'u p̄supposito vel cōcomitāte est in re differētia: sed talis dña hʒ gradus fʒ ꝙ genus ꝛ dña pñt sumi ab alia ꝛ alia re: puta si sint diuerse forme in aliq̄ spe sicut in hoīe: ita ꝙ ab vna sumatur genus: ꝛ ab alia dña: vel possunt sumi ab alia ꝛ alia realitate: puta si sit spēs simplex: vt albedo: p̄ma dī dña realis: secunda dicif dña formalis: vtraqʒ tñ est ex natura rei.

Quid corrñdet in re his conceptibus. Thomas.

Uide in. 7. dī. 1. q. 5. simile.

Cōtra opp^m.

Euasio.

Rñsio ppria.

Ad primū In oppositū iā dcm̄ est supra in seriādo: qa auctoritas allegata ē truncata: vñ addif: aut si est gdē vt mā: ꝛ hec 2^a po disiunctiue est vera: vt p̄dictū est. ℂ Ad 2^m nego ꝯñam: ad pbationē cōcedo: ꝙ ꝯceptus gñis est partialis: pars autē lʒ nō p̄dicef de toto p modū p̄dicti significata deno-

Uide i. 4. dī. 11. q. 3. Ad primum A. i. ꝙ Ad scdm.

Pars p̄dicat de toto.

minatiue pdicant: gen⁹ aut lz sit ps spei: tn denoiatiue pdicat: et sic signt totu vel pte p modu toti⁹: vt ait Auic. 5⁹ metaphysice. in abstracto aut vltima abstractioe no predicat: vnde ista est falsa. ho est aialitas: vel humanitas est aialitas. ❡ Cotra. qa predicatio denoiatiua excludit pdicatione in qd: sed genus pdicat de spe in qd. ergo tc. ❡ Respodeo duplex est denoiatio: vna subiti ab accite: alia totius a parte essentiali. pma ipedit pdicatione in qd. et scda no excludit ipaz: et talis est denoiatio spei a gne: genus aut est ps essentialis speciei.

Que denoiatio excludit pdicationem i quid.

❡ Ité animalis hntis pedes: differetiá scire opz inquantum habés pedes: quare no est dicendum habetis pedes aliud alatu: aliud no alatuz: si qd est: est bene dicit: sed pter no posse facit hoc: sz si aliud hns scissos pedes: aliud no scissos pedes: he náqz sunt differentie pedis: nam scissio pedis pedalitas quedam est tc.

Questio. XV.

Arguit pmo

Querit Utru dria diuisiua gnis inferioris icludat formalr driam supiore. ❡ Uidet q sic. na qd pdicat de alio p se pmo mo includit formalr in illo: sed dria superior est hmoi respectu inferioris. g tc. minor pbat hic

Tex. co. 43.
in litera vbi di: q in diuisioe generis opz pcedere per drias p se: et tuc 2⁹ diuidit pore p se: na fissio pedum est

A. l. pedis.
pedalitas: qd aut pdicat de alio in abstracto pdicat p

Secundo.
se p mo. ❡ P. Si no. g drie specifice eent pma pdicata. 9ns est falsuz. g et ans. pbatio 9ntie: qa tuc no hrent genus aliqd dcm de eis p se: qa genus supius no pdicatur de eis: nec dria supior p te: illa aut sut p⁹ pdicata: et p 9ns gnalissima de qb⁹ni pdicat pdicata pora p se: et tuc sequit q ppo negatiua negas driam vna ab alia: puta

Tertio.
ronale no est irronale est imediata. ❡ P. Quia si no. g dria iferior no diuersificat ipm genus p se. 9ns e falsum: qa aial h ipm qd est: est diuersuz per drias diuer-

Tex. co. 92.
sas: vt di decimo hui⁹. pbatio 9ntie: qa in gne diuiso si sit itermediu: no est nisi genus supius: et dria 9stitutiua eius: sed gen⁹ supi⁹ no icludit in driis iferiorib⁹: pz. nec dria 9stitutiua: puta sensibile cositues aial non distinguit p drias vlteriores: qa ipsa no icludit in illis fz te. g gen⁹ intermediu se hz ad ipsas drias iferiores: sic potetia ad actu: sed potetiale no distinguit fm sua eentia per actu q est extra rone eius: et ecouerso. ergo tc.

In opposituz

Contra. Quia si sic. g in driis erit pcessus in ifi᷉. 9ns e falsuz. g et ans. pbo 9ne: qa si drie iferiores icluderet supiore. g eent dntes: na dria sut di-

Uide. 5. t. 10. huius.
uersa aliqd ide entia. in aliq g 9ueniret. s. in dria supiori et differret driis: et tuc qra de illis vtru icludat driaz superiore vl no: qre vel pcedit in ifi᷉: vl stabit ad aliqs drias q in nullo 9ueniut nec icludunt aliqd coe. ❡ P. Si sic. g dria iferior erit spes. 9ns e falsuz: qa tuc essent plra gna q dece cu talis dria no sit spes alicui⁹ illoz generu. pbo 9ne. oe qd hz pdicatu de eo in qd: et driaz dicta in qle e spes: qa copositu ex gne et dria: sz talis dria iferior hz supiore dicta de ea in qd fm te: et aliam q dicit ab opp⁹ dria q di de ea in qle. ergo est vere spes.

Thomas
Tex. co. 43.

Rndeo. Hic e vna opio q dic q dria supior icludit i iferiori: qd pbat p textu Phi. Tum qa h di q vltia dria seu finalis e suba rei qd no eet nisi icluderet alias pcedetes: alr no eet suba rei. Tuz qa h di q in diffone no opz pone alias drias: sz solumo vltima: qa si alie apponant cu p⁹ erit nugatio: vt dicendo aial bipes hns pedes tra sponedo diffonem: na dicto bipede supfluu est ponere hns pedes. Tu qa hic dr q in suba no est ordo: sz si iferior dria non icludit supiorem erit ordo: qa vna por: alia posterior. ❡ Cotra ista opionem arguit reducedo rones: et p p᷑m qn di q vltia dria e suba rei. Cotra: qa diffo idicat subaz tota rei: sz de suba diffiniti no solu sut oes drie: sz et gen⁹. g gen⁹ vel est o p se in icellu drie vltie: vel gen⁹ supfluit in diffone: quoru vtruqz est falsuz. g illud ex quo seqt. s. q finalis dria sit tota suba rei. ❡ P. Ois diffo hz ptes: et sicut tota diffo tota re exprimit: sic ps pte: sed dria finalis est ps diffonis. g exprimit pte rei: et no tota subaz rei. ❡ Cofirmatur: qa eodez mo tractat hic Phs de diffone: et in octauo hui⁹: vbi di q in diffone duo ponunt re⁹ quoz vnu est vt ma: aliud vt for⁹. ❡ Ad formaz dico sic dcm est exponedo lraz. Phs no intelligit q dria sit tota suba rei nisi copletiue: qten⁹ ab illa dria est tota suba rei copletiue. ❡ 2⁹ ro reducit. s. q ad dicta sua seqt nugatio et no nobis: naz ois diffo vel dat p gen⁹ p᷑m et drias itermedias vsqz ad vltima: vel p gen⁹ pximu et driaz vltima specifica: si p mo seqt 9 te nugatio: qa tuc dria itermedia ponet in diffone: et dria vltia includit oes intermedias: vt tu dicis. g dria itermedia di bis semel in se: et semel in vltia dria. si 2⁹ mo seqt ide: na gen⁹ pximuz includit driam sua 9stitutiua: et vltia includit ea silr: vt tu dicis. g bis dicet: puta dicedo aial ronale: qa sensibile includit i aiali qd 9stituit: et et in ronali fz te. g bis dicet. ❡ Dices: q diffo no sic dat: sz p gen⁹ p᷑m et dria vltima. Contra. tu qa est 9 Phm h in lra: qa ois diffo vel dabit p gen⁹ pxi᷑m et vltima driaz: vel p p᷑m gen⁹ cu aliis itermediis. Tuz qa h vult Boeti⁹ expsse lib⁹ diffonuz vbi dic: q p in diffone accipiedu est genus cu dria: et videdu est de diffone si sit 9uertibilis cu spe diffinieda: et si min⁹ fuerit accipieda est alia dria: et gen⁹ cu dria por erit loco gnis: et sic quousqz reddat spez diffiniedam. g no solu p᷑m gen⁹ ponedu est cu vltia dria: sz et cu oib⁹ intermediis. ❡ Ad forma dom: sic dcm est exponedo literā: q no est intetio Phi qn sine nugatioe posset dari diffo p gen⁹ et drias multas: sed q vltia dria est copletiua et pfectiua sube rei: qa si no: seqt nugatio vt dcm est in exponedo lraz. ❡ 3⁹ ro reducit pbado: q in suba e ordo: na ois suba diffinibilis coponit ex qd et qli ex 8⁹ hui⁹: et for⁹ est por ma et magis ens: vt dcm est. s. et act⁹ est por po⁹ tpe et pfectioe ex 9⁹ hui⁹: sz in diffone vnu est vt po⁹ et ma: aliud vt act⁹ et for⁹. g ibi est ordo. et p 9ns i suba diffinibili e ordo. ❡ Ad for᷑m ia dcm est in exponedo lraz. s. q Phs intelligit: q ali⁹ et alius ordo no facit nec tollit nugatione qn semp seqt nugatio negado h: q ab vltia dria sit vnitas: et suba rei copletiue. ❡ Alr g dicedu ad qone: q dria iferior no icludit formalr supiore pp rones tactas: tu qa eet pcessus i ifi᷑m i driis: tu qa dria eet vna spes: tuz qa semp nugatio eet in diffone.

Cotra opp᷑. Uide l. 4. d. 11. q. 3. art. 2.
Uide. 8. hui⁹
Uide. 7. hui⁹
Tex. co. 9.
Exemo.
Tex. co. 43.
Tex. co. 9.
T. co. 7. hui⁹ septimi.
Tex. co. 13.
Ad ronem.
Propria opio

Ad argumenta in oppo᷑. ❡ Ad p᷑ dico q mior est falsa. Ad pbonez dico q auctas Ar. itelligeda est no pdicatiue: sz diuisiue: no eni vult Phs nisi q dria supior diuidat p drias inferiores p se: qa fissio pedis solu diuidit hns pedes: et no q pedalitas pdicat de fissione pedis p se p modo. ❡ Ad 2᷑m nego 9nas. Ad pbone dom: q hic pdicatuz in qd 9uenit 2⁹: formalr et directe: vl solu dnoiatiue et idirecte: dria at no hz pdicatu in qd formalr: qa drie non hnt coe pdicatu de eis in qd p se pitellige de dria q solu est dria: na ois talis est se tota diuisa: sz tn dria hz pdicatu in qd no foialr: sz dnoiatiue. s. ipz gen⁹: qten⁹ saltē idirecte est in gne: et pp h nulla dria est gnalissimu: qa ee in gne qcuqz mo repugnat gnalissimo. ❡ Ad 3᷑m nego 9na 3: ad pbone dom: q gen⁹ siue iferi⁹: siue supi⁹ se hz vt potetiale: et distiguit p drias: sic ma p forma: nec

Ad primum.
Ad secundu. Q se pdicatu in qd conting git dupli.
Ad tertium.

reputo

A.l. distinguitur. repto icōueniētimo nečītz ꝙ potētiale diuidaẗ per actuale:ꝛ qḋ est eẍ rōnē eiꝰ. Et sic sit dcm̄ ad q̄ōnem.

¶ Primū eni suba: que vniuscuiusqꝫ ꝑpria vniuscuiusqꝫ q̄ nō inest aliȷ̄: vl̄e ꝟo cōe est. Textu cōmēti quadragesimiqnti. ¶ Amplius suba dr̄ que non de subiecto ꝛ vl̄e de subiecto aliquo dicitur semper. Textu cōmenti quadragesimisepti. Q̄ō. XVI.

Arguit p̄mo **Ueritẽ** Utrum vl̄e sit aliq̄d in rebus. ¶ Uẽ ꝙ sic. naꝫ oē qḋ est tale ꝑ ꝑticipationē reducit̃ ad aliq̄d tale ꝑ eēntiā: aliogn tale ꝑ ꝑticipationē erit p̄m̄ tale ꝑ eēntiā: ſꝫ singulare est tale ꝑ ꝑticipationeꝫ: vt hic hō per participationē hoīs: alioquin hō non p̄dicaretur de singularibꝰ. ḡ hō vl̄is est hō ꝑ eēntiaꝫ: ꝛ per ꝯñs est in rebꝰ. ¶ P̄. Suba est p̄muꝫ ens: vt dcm̄ fuit
Secundo. Tex.cō.4. sup̄: ꝛ est ens reale: q̄a itell̄s nr̄ nō cāt nisi accn̄s: sed zª suba est subaꝫ: ꝛ ponit̃ vl̄is. ḡ vl̄e ē aliqḋ ens reale.

In opposituꝫ Tex.cō.45. Tex.cō.45. ꝛ 48. Tex.cō.46. **Cōtra** Phs hic in l̄ra. Tuꝫ q̄a suba vniuscuiusqꝫ est ꝑp̄a sibi: ꝛ nō inest alteri. Tum q̄a suba nō dr̄ de subto: vniuersale aūt sic. Tuꝫ q̄a alias logica: que est de vniuersali eēt scīa realis: qḋ est falsum.

Rn̄deo. In ista q̄ōne p̄ quasdā opiones ꝑtractabo. zº ad q̄ōnem aliter respondebo.

Op. Platonis Plato ppter tria posuit ideas. **Quātuꝫ** ad p̄mū est vna opinio Platonis ſm ꝙ Aristo. imponit sibi que ponit ideas ꝑꝑ triplicē rōnē. Tum ꝑꝑ entitatē formalē rerū: vt vī ꝑbare pª rō de ꝑticipatiōe posita in pede. Tuꝫ ꝑꝑ sciam que est tm̄ de necessarijs: singularia aūt sūt corruptibilia. Tuꝫ ꝑꝑ ḡnationē: nā ſm Platonē ḡnans ꝑticulare nō sufficit. ¶ Sꝫ ista opio si ponat ideā eē q̄ndā subaꝫ sepatā a motu: ꝛ ab accn̄tibꝰ ꝑ accn̄s: nihil hn̄s in se nisi nām specificā ꝑfectā q̄ntū pōt eē ꝑfecta ꝛ passiōes forte ꝑ se spēi hn̄tē aliogn de ipsa nihil sciret̃ si inq̄ sic ponat nō pōt hn̄ iꝑrobari: q̄a non vī repugnare absolute ratiōi entitatis tale singulare sic nām hn̄s: nec absolute hoc iꝑrobat Arist. sꝫ q̄tenus ponit̃ icorruptibile: ꝛ eiusdē rōnis cū corruptibilibꝰ: vt arguit Arist. ꝫ hoc in fine
Tex.cō.16. huius decimi: eẍ h̄ ꝙ corruptibile ꝛ icorruptibile differūt plusq̄ ḡn̄e: hic aūt in 7º. vt dcm̄ fuit supra: arguitur nō ipossibilitas: sꝫ nō necessitas: q̄a eni nihil nō manifestū ponēdū est a ꝓbantibus nisi eẍ necessitate: iō Arist. arguit ꝫ ideas ondens: ꝙ nō sunt nečie ꝑꝑ illa ꝑꝑ q̄ ponunt̃: ꝙ eni nō ponunt̃ ꝑꝑ entitatē: nec ponunt̃ ꝑꝑ sci-
Tex.cō.20. entiā: ꝓbatū est supra caº 4º. Utrū aūt idē est: ꝙ aūt nō
Tex.cō.22. ꝑꝑ ḡnōnē ꝓbaẗ c. sequēti. Coꝝ aūt q̄ fiunt: ꝛ ita simpl̄r nō sunt ponēde idee. Si aūt vlteriꝰ ponat Plato. vt sibi iponit̃ ꝙ dicta idea est formal̄r vl̄e: ita ꝙ ꝑ idētitatē p̄dicaẗ de isto corruptibili p̄dicatiōe dicēte h̄ est h̄: ista tm̄ vī includere ꝫdictionem. s. ꝙ ideꝫ nūo sit q̄ddītas multoꝝ diuersoꝝ: ꝛ sit eẍ ipsaꝫ: q̄a alr̄ nō eēt icorruptibile: ſm ḡ p̄mū modū illa opio nō vī impossis: sꝫ nō sit nečia: sꝫ zº mō ē iposs̄is. ¶ Alia est opio loquēdo ð vl̄i
Scotus p̄ex. ꝛ in hoc. 7. tex. cō. 47. ſm intētionē Arist. q̄ ponit ꝙ vl̄e est in re. ¶ Pro qua 3ª arguit̃. p̄ sic: vl̄e est aptū natū dici de pl̄ibꝰ: sꝫ res est apta nata dici de pl̄ibꝰ. ḡ vl̄e est res. ꝓbō minoris: q̄a si nō: tūc talis aptitudo repugnaret rei: nec posset sibi cōferri ab itell̄u: q̄a tūc intell̄s posset dare sorti hāc aptitudinē: qḋ est falsuꝫ. ¶ P̄. zº sic. vl̄e p̄dicaẗ de re. s. de sin-
Thomas. gulari p̄dicatiōe dicēte h̄ est h̄: vt sortes est hō: sꝫ iposs̄e est aliq̄d p̄dicari de re nisi sit in re. ḡ vl̄e est aliq̄d in re.
Tex.cō.59. ¶ P̄. 3º q̄ōq̄dest absolute sumptū ē vere res: q̄a ē p̄m̄ ꝛ cā: vt hi ifra ca. sequēti: sꝫ ip̄m q̄ōq̄dest absolute sumptū est vl̄e. ḡ vl̄e est vere res. ꝓbatio minoris: q̄ōq̄dest absolute sumptū exp̄mit̃ ꝑ diffōnē: sꝫ diffō nō est nisi vl̄is: vt dictū fuit supra. ergo ꝛc̄. ¶ Modus ponendi talis est ꝙ in re est gradus limitatiōis: quo singulare ē h̄: q̄a est ipsa ꝑprietas seu dr̄ia idiuidualis: est ēt ipsa nā ꝑ ipꝫ gradū limitata: ꝛ illa nō solū est itelligibil̄ sine illo gradu idiuidualis: sꝫ ēt nā est p̄or in re tali gradu: ꝛ vt sic p̄or nō repugnat sibi eē in alio: q̄a vt sic nō ē adhuc limitata ad h̄ singulare: ꝛ nā vt sic prior est vl̄is. Tex.cō.55. A.l. in re cuꝫ gradu limitatiōis quo singulare est h̄: vt dcm̄ est in q. de indiuiduatione.

Sed ꝫ istā opionē arguit̃ 3ª. p̄ sic. vl̄e est vnū obtū itell̄s nūo: ꝛ vna itellectiōe nūo itelligit̃: vt dcm̄ fuit sup̄: ita ꝙ itell̄s attribuēdo ipꝫ diuersis singularibꝰ attribuit idē obtū nūo pluries ꝯceptū: vt p̄dicatuꝫ diuersis subis: dicēdo h̄ est h̄: sꝫ iposs̄e vī ꝙ aliq̄d i re sit idē itelligibile nūo: ꝛ sic attribuaẗ diuersis. ḡ vl̄e nihil ē in re. ¶ P̄. zº cuicūqꝫ inest subꝫ sub rōne q̄ est subꝫ ei inest ꝛ passio. si ḡ hō iest sorti sub ea rōne q̄ hō ē vꝫ re vl̄e vt tu dicis. ḡ sortes erit vere vl̄e: qḋ ē falsuꝫ. ¶ P̄. 3º si sic. seq̄t̃ ꝙ sensus hꝫ ꝑ ꝑ se obtū vl̄e: qḋ ē falsuꝫ. ꝓbatio ꝯn̄e: q̄a nā nō mouet sensū inq̄m̄ h̄: sꝫ nō nisi vt h̄: vt dictū fuit i q̄ōne de itellectione singularis: vī ēt ꝙ itell̄s agēs oīno sup̄fluat: si oē vl̄e iā ē i actu i re eẍ se. ¶ Cōtra modū ponēdi arguit̃ zª. Tū q̄a seq̄t̃ ꝙ tot sūt vl̄ia q̄t singularia: q̄a q̄cūqꝫ nā in q̄cūqꝫ idiuiduo hꝫ illā rationē vl̄is q̄ assignaẗ. s. illā idifferētiā ad pl̄a. Tuꝫ q̄a in p̄dicatiōe vl̄is de singulari idē p̄dicaret̃ de seipso. Cōtra opp. Uide in scdo, d.3.q.1.

Alia est opio in extremo: ꝙ vl̄e tm̄ ē in intell̄u. Pro q̄ arguit̃ ꝑ Cōmē. ꝙ itell̄s ē q̄ fac̄ vl̄itatē in rebus: sꝫ itell̄s agēs nō ē poᵃ factiua: sed actiua. ḡ nihil cāt eẍ itellꝫ. ¶ P̄. Ul̄e ē vnū in mul̄ꝫ ꝛ dē mul̄ꝫ eẍ p̄ poste. ḡ icludit eēntial̄r cōꝑatiōeꝫ ad supposita: vt p̄dicabile ad subycibile: sꝫ talis cōꝑatio nō ē in re: sꝫ tm̄ in itell̄u cōparāte. ḡ ꝛc̄. ¶ Sꝫ ꝫ istā opionē arguit̃: nā obꝫ nāliter p̄cedit actū: sꝫ vl̄e est obtū itell̄s. ḡ vl̄e nāl̄r precedit itellectionē q̄ itelligit̃: sꝫ nō est in actu in itell̄u nisi per itellectionē. ḡ vl̄e nō est in intell̄u tm̄. ¶ P̄. Subꝫ sciē: ie inq̄tū subtū p̄cedit intell̄m: sed subm scientie vt subtū est vl̄e. ergo ꝛc̄. ꝓbatio minoris: q̄a subtū sciētie vt sic est p̄ tale cōparando ad passionē: ꝛ si primo tale, ergo de omni: ꝛ sic potest esse scientia de eo. Cōmē.8. p̄mi de aīa. Tex.cō.25. Uide.3.d.p̄mi.q.6. Cōtra oppm̄. Uis p̄º post. tex.cō.5.

Quantū ad zm̄ p̄ p̄mittā aliq̄s distōnes. zº iferaꝫ aliq̄s ꝯnes. ¶ De p̄ sit ista pª distinctio: duplex est itētio. s. pª ꝛ zª. Dico p̄mā intētionē ipsaꝫ rē positā in eē intellecto ꝛ cognito dī p̄ma: q̄a res dī intētio nō quocūqꝫ mō res: sed vt itellecta ꝛ cognita. Uoco intētionē zªm̄ quādā relōnē seu cōparationeꝫ itell̄s q̄ intell̄s cōparat vnā primā itētioneꝫ ad alterā seu vnāꝫ intell̄m alteri. Exēplū. intell̄s intelligēs hoīem ꝛ intelligēs aīal: cōparat vnū ad aliud ſm rōnem p̄dicabilis ꝛ subycibilis: q̄ cōparatio eẍ ꝑte aīalis dī genus: ꝛ eẍ ꝑte hoīs dī spēs: ꝛ sic ſm diuersas cōparatiōes format diuersas intētiōes scdas: puta ḡn̄is ꝛ spēi ꝛ idiuidui ꝛ hꝫ: ita ꝙ oīs scda ītētio est formal̄r relatio rōnis. ¶ zª distinctio sit ista: ꝙ cū vl̄e sit q̄ddā ꝯcretuꝫ pōt accipi zr̄. Uno mō ꝑ ꝑ se significatiuo qḋ est vl̄itas ꝛ zª itētio q̄ est q̄dā relatio rōnis in p̄dicabili ad illḋ de quo est p̄dicabile: ꝛ hūc respectū rōnis sig̃t hoc nomē vl̄e in cōcreto ꝛ vl̄itas in abstracto. Alio mō sumit̃ vl̄e ꝑ illo qḋ denoiaẗ ab illa intētiōe vl̄itas q̄ est aliq̄ res p̄me intētionis: nā zᵉ itētiones applicant̃ p̄mis: ꝛ h̄ zº mō pōt adhuc accipi dupl̄r. Uno mō ꝑ illo qḋ est q̄si subꝫ remotū denoiatū ab illa zª itētiōe: ꝛ sic nā absolute sumpta dī vl̄e: q̄tenꝰ nō eēt de se h̄: ꝛ iō non repugnat sibi eẍ se dici de multis: ꝛ nā sic accepta est idetermiata ꝑuatiue siue negatiue. Alio mō pōt sumi ꝑ ipso subto ꝑpinquo qḋ ē ipsa nā idetermiata ꝯrie: vt. s. cōiūcta idetermināiōi actuali q̄si habitui ꝯrio: ꝛ h̄ mō nō ē vl̄e nisi nā sit Ad q̄ōnē ſm mētē ꝑp̄aꝫ. Quid p̄ma ꝛ scda itētio. A.l.q: res dicit̃ itentio pª nō q̄ocunqꝫ res: sꝫ vt itellecta ꝛ cognita. Ul̄e pōt zr̄ accipi. A.l. significato. Ul̄e pª ietiōnal̄r duplex.

Vle cōpletum quid.
In intellu ꝯtī gere eē duplr.

actu īdeterminata:ita ꝙ sit vnū intelligibile nūo dicibi-
le de oī supposito:ꝛ illō est complete vle. ℂ 3° distō sit
ista:esse in intellu ꝯtingit 2ʳ. vno° subiectiue vt spēs actꝰꝛ
habitꝰsūt in aīa.alio° obiectiue:sīc nūc loquimur:ꝛ hoc mō
pōt eē 2ʳ:vno mō habitualr siue in actu p̄:qn̄.s.est ibi ꝑ
spēm manētē in intellu:vt imediate motiuū ad intelle-
ctionē.alio mō actualr:siue in actu 2°:qn̄.s.actu mouet
ꝛ intelligit:scd̄s modus īfert p̄ᵐ:ꝛ non ꝯ̄.sīc pꝫ. ℂ De

Nō vle est in rebꝰ:ꝛ qō nō.

2° sit ista p̄ᵃ ꝯ̄ ꝙ vle sumptū p̄ mō.s.p̄ itētiōe nihil est
in rebꝰ:sꝫ ī itellu tm̄. Hāc ꝓbo sic:p̄rū ens rōnis nihil
est ex̄ in rebꝰ:sꝫ vle sic acceptū ē h̄ꝰ:vt pꝫ ex dictꝭ.ḡ ꝛc.
ℂ Pro ista ꝯ̄ne pōt intelligi 3° opīo p̄us recitata:nam
ista cōparatio q̄ est itētio 2ᵃ:nō est nisi subiectiue in itellu
cōparāte:ꝛ sic ꝯcludūt rōnes ibi posite ꝑ opione:tn̄ sic
pꝫ hic opio icōplete loqꝫ de vlī:sīc ꝓcedūt rōnes ꝯ̄ eā.
ℂ 2ᵃ ꝯ̄ sit ista:vle sumptū 2° mō.s.ꝑ subiecto remoto in-
tētiōis est aliqd vere in rebꝰ. Hāc ꝓbo sic.illō qō circū-
scripto oī actu itellꝰ est vere:est aliqd in rebꝰ:sꝫ vle sic
acceptū ē h̄ꝰ:nā circūscripto oī actu intellꝰs nā lapidis
est ꝛ ex se nō ex h̄:sꝫ ideterminata negatiue.ḡ tale vle ē
aliqd in rebꝰ.Et p̄ ista ꝯ̄ne pōt intelligi 2° opio recita-
ta p̄us:ꝛ sic ꝯcludūt rōnes ibi posite:tn̄ h̄ opio icōple-
te loqꝫ de vlī:q̄a lꝫ nā sic sumpta sit idetermiata p̄ua-
tiue vel negatiue ꝛ ꝯ̄dictorie:nō tn̄ ꝯ̄rie:qō requirit ad
cōplemētū vlis:ꝛ sic ꝓcedūt rōnes ꝯ̄ opionem. ℂ Sꝫ

Dūᵐ nōbile.

inꝫ istā ꝯ̄nē orit dubiū:vtrū nā sic sumpta indetermi-
nate ꝛ idifferēs q̄ nō ē de se hic hēat aliq̄ vnitatē realē
minorē vnitate nūali:ex q̄ ponit non eē h̄. ℂ R̄ndeo
ꝙ sic:ꝑꝑ qō 3° ꝯ̄ sit ista:vle sumptū 2° mō est vnū vni-

De vnitate vlis reale vi-de.s.i p̄° p̄°.

tate aliq̄ reali:minori tn̄ vnitate nūali. Hāc ostēdo sic.
vniꝰpoᵉ est vnū obiectū:sꝫ po° sensitiua:puta visus ē vna
po°.ḡ hꝫ vnū obiectū nō vnuꝫ nūo:q̄a tūc nō posset vide-
re nisi vnū colorē nūo:nec vnum ꝑ intellm:q̄a precedit
actū intellꝰs:sicut ꝛ sensus.ḡ est vnum aliq̄ alia vnitate
reali:q̄a sīc obiectū sensus inq̄ntū obiectū p̄cedit intellm:ita

Euasio.

ēt f̄m suā vnitatē realē p̄cedit oēm actū intellꝰs. ℂ Di-
ces ꝙ obiectū p̄ᵐ ꝛ adeq̄tū sensus est aliqd cōe abstractū
ꝑ intellm ab oībꝰ aliis ꝑticularibꝰ obiectis:ꝛ ita nō habent
vnitatē nisi ꝯtinētis illa p̄la obiecta ꝑticularia:ita ꝙ obiectū
sensus r.ᵒ vniꝰactꝰ vtiq̄ p̄cedit intellm:ꝛ tūc est aliqō
singulare:tn̄ obiectū p̄ᵐ sensus adeq̄tū ē aliqō vle abstra-
ctū ab oībꝰ ꝑticularibꝰ ꝑ itellm. ℂ Sꝫ ꝯ̄.q̄a vniꝰ actōis
sensus ē vnū obiectū f̄ꝫ aliq̄ vnitatē realē:vt ēt tu conce-
dis:sꝫ nō f̄m vnitatē nūalē.ḡ f̄m aliā vnitatē realem q̄
nō est nūalis. ꝓbatio minoris:q̄a po° cognoscēs obꝫ f̄ꝫ
aliquā vnitatē distinguit ipm ab oī alio qō non est hac
vnitate vnū p̄dicatū includit in subiecto:sꝫ sensus nō cog-
scit obiectū inq̄ntū est distictū a q̄lꝫ:qō nō ē vnū illa vni-
tate nūali.ḡ sensus nō cog̃scit obiectū f̄m vnitatē nūalez.
ḡ f̄m aliq̄ aliaꝫ. ꝓbō assumptū:q̄a nullus sensus discer-
nit hūc radiū solis differre nūalr ab alio radio:sꝫ conti-
nue varient in medio q̄tenꝰ accn̄s nō migrāt:silr si per
po̅ᵐ diuā ponant duo corpa eq̄lia ꝛ oīno silia in albe-
die:tūc visus nō distigueret illa duo alba:sed iudicaret
eē vnū albū tn̄:sensus ḡ nō cog̃scit obiectū f̄m vnitatem
nūalē.ḡ f̄m aliā vnitatē realeꝫ:ita ꝙ ēt vniꝰ actꝰ sensus
nō est vnū obiectū f̄ꝫ vnitatē nūalē. ℂ P̄.Ad prinˡᵉ in oī
gn̄e est vnū p̄ᵐ qō est mēsura oīuꝫ q̄ sūt illiꝰ gn̄is ex 10°

T.c.2.ꝛ seq.

huiꝰ:ꝛ illa vnitas est realis:alioquin nō eēt mēsura nisi
f̄m ꝯsiderationē rōnis.ḡ etiā nō essent aliq̄ entia poste-
riora q̄ depēderent a mēsura nisi eēt rō:ꝛ tūc ēt intellꝰs
posset attribuere alteri rōnē mēsure:sed illud tale non
est vnū nūo:tuꝫ q̄a nullū singulare alicuiꝰ gn̄is est men-
sura oīuꝫ illoꝝ q̄ sūt in illo gn̄e:q̄a in idiuiduis eiusdeꝫ

Tex.cō.11.

spēi nō est h̄ p̄us:ꝛ h̄ posteriꝰ ex 3° huiꝰ:tuꝫ q̄a sub spe
albedis pn̄t dari duo idiuidua eq̄ alba:ꝛ tūc vnū nō eēt
mēsura alteriꝰ.ḡ illō p̄ᵐ qō ē mēsura ē vnū aliq̄ vnita-
te reali q̄ nō est nūalis. ℂ P̄. Idē sile ꝛ eq̄le fundat su-

Tex.cō.20.

per vnū ex 5ᵒ hꝰ caᵒ de ad aliqd:tūc sic.nullo itellu exn̄-
te ē silitudo realis huiꝰ albi ad illō albū f̄ꝫ albedinē.ḡ
aliq̄ realis vnitas est ꝓximū fundamentū huiꝰ relōnis:
q̄a talis relō nō fundat sup ens rōnis formalr:non est
aūt vnitas nūalis:pꝫ.q̄a h̄ albū ꝛ illō albū nō sunt ideꝫ
nūo:q̄a nihil vnū ꝛ idem est sile sibiipsi.ḡ est aliq̄ alia.
ℂ P̄.Circūscripto oī intellu hic ignis gn̄at hūc ignē si-
milē sibi in forᵃ:q̄a gn̄ans gn̄at sibi sile ꝑꝑ formā:vt di-

Tex.cō.28.

ctū ē in h̄ 7°:ꝛ illa gn̄atio est vniuoca:sꝫ gn̄atio vniuoca
req̄rit vnitateꝫ forᵉ in gn̄ante ꝛ gn̄ato illa vnitas nō est
nūalis.ḡ aliq̄ alia ꝛ est realis:q̄a circūscripto oī intellu:
vt dcm̄ ē. ℂ P̄.Si oīs vnitas realis ē nūalis.ḡ oīs di-
uersitas realis ē nūalis.ꝯ̄ńs est f̄lm.ḡ ꝛ añs.ꝓbō ꝯ̄ńiā:

Tex.cō.9.
Cap.12.

q̄a vnū ꝛ multa idē ꝛ diuisuꝫ sūt opposita ex 10° huiꝰ:ꝛ
totiens dr̄ vnū oppositoꝝ:q̄tiens ꝛ reliquū ex p̄ topi.ꝛ
sic si tn̄ est vnitas nūalis tn̄ est diuersitas numeralis.

A.l.[illegible]

ℂ Itē oē diuisum est in se vnū:q̄a vnū dr̄ ꝙ est ab alio
diuersuꝫ:sīc ḡ est vnū sic ꝛ diuersuꝫ.ḡ si vnū nūalr:ꝛ di-
uersuꝫ nūalr ꝛ nō plus.falsitas ꝯ̄ńtis ꝓbat. Tum quia
oīs diuisitas nūalis inq̄ntū nūalis est eq̄lis:ꝛ tūc tantuꝫ
differret sortes a platone q̄ntū a brunello. Tuꝫ q̄a seq̄t
ex h̄ ꝙ tūc itellꝰs nō posset abstrahē a sorte ꝛ a platōe
aliqō cōe magis q̄ꝫ a sorte ꝛ a brunello:ꝛ tunc qōlꝫ vle
eēt pure fictitiū. Pro ista ꝯ̄ne sunt ēt alie rōnes:sed iste
nūc sufficiāt. ℂ 4ᵃ ꝯ̄ sit ista:vle 3° mō sumptū qō est i-
determinatū ꝯ̄rie nō est in intellu actualr de necessita-
te. Pro ista ꝯ̄ne faciūt rōnes ꝯ̄ tertiā opinionē. Tuꝫ.s.
q̄a obiectū nālr p̄cedit actū. Tū q̄a subiectū scie inq̄ntū subꝫ
p̄cedit itellm ꝛ habitū. ℂ 5ᵃ ꝯ̄ sit ista:vle 3° mō sumptū
est in intellꝰu habitualr de necessitate. Pro ista ꝯ̄ne fa-
ciūt rōnes ꝯ̄ scdaꝫ opinionē spālr p̄ᵃ.s.ꝙ vle est vnū i-
telligibile nūo. ℂ 6ᵃ ꝯ̄ sit ista.vle 3° mō sumptū f̄m il-
lud qō est:est in rebꝰ. ꝓbō huiꝰ. Tuꝫ q̄a relō addita na-
ture qō est eē in itellu habitualr hꝫ fundari in re:q̄a il-
lud qō est in re hꝫ istā relōnē.ḡ illō qō est vle est in re.
Tuꝫ q̄a alr cū scia sit de vlībꝰ:sciēdo aliq̄ de vlībꝰ ni-
hil sciremus de rebꝰ:sed tn̄ de cōceptibꝰ nr̄is:ꝛ tūc opi-
nio nr̄a nō mutaret a vero in falsum ꝑꝑ mutationeꝫ in
exn̄tia rei:vn̄ dici pōt ꝙ vle est in re:sic accipiendo ꝙ
eadē nā q̄ est in exn̄tia determinata ꝑ gradū singulari-
tatis est indeterminata negatiue:ꝛ in itellu obiectiue:ꝛ vt
hꝫ hāc relōnē ad intellm:vt ad cognoscētē est indeter-
minata ꝯ̄rie in determinatione sibi addita ꝑ intellm:ꝛ
tunc est cōpletum vniuersale. ℂ Sic ad questioneꝫ.

Ad primū In oppᵐ pꝫ:ꝙ equocat de vlī:vnde ꝯcedo totū argᵐ:cōcludit enī de ipa — Ad primum
natura q̄ f̄m id qō est vtiq̄ est in rebus. ℂ Ad 2ᵐ per — Ad secūdum.
idē:nā suba 2ᵃ est suba ꝛ est in re ex̄ f̄m id qō est in re.
ℂ Ad alia in oppᵐ pꝫ:ꝙ argumēta Phi ꝓcedūt cōtra — Ad alia i op-
opinionē Platonis:ꝛ ꝯcedo ꝙ vle nō est in rebꝰ:eo mō — positum.
quo ponebat Plato. ℂ Ad illud de logica:dōm ꝙ lo- — [illegible] logicꝰ
gicus non ꝯsiderat res ꝑ se:nisi quatenus fundāt scdas — ꝯsiderat res.
intētiones quas logicus ꝑ se cōsiderat:ꝛ ratione huius
non dicitur artifex realis:sed intentionalis.

ℂ Manifestū est āt:ꝙ subarū eē existimata-
rū plīme ptāte sūt:vt ip̄e ꝑtes aialiuꝫ:nihil
eteni sepatū ipsoꝝ est:qn̄ autem sepata fue-
rint:tūc entia sūt vt mā oīa. Qō. XVII.

Uerit Utrū distictio formalis ꝑtiū organicarum aialis sit ꝑꝑ plu-
res formas subales realr aut specifice di-
stinctas. ℂ Uidet ꝙ nō:nā si sic.ergo ma- — Arguit p̄io
nus mortua non esset manus equoce.ꝯ̄ńs

Tex.cō.35. Tex.cō.53.

est falsum: vt p3 supra hic in 7° et in 4° metheo. ergo et aīa. pbatio pñie. qa quecūq3 differūt realr: vno corrupto: nō est necessariū reliquū corrumpi: sed hoc posito forma totius et forma partis realr sunt distincte. g corrupta forma cōiūcta aīa: vel quacūq3 alia pōt remanē propria forma manus: et sic eadem que prius.

In oppo^m.

Cōtra. Actio qls notificat formas: qa for^e dat eē et agē. g diuise actiões et specifice distincte arguūt formas specifice distinctas: sz ptes aial' organice hūt opões specifice distinctas. g et formas specifice distinctas.

Vide in.4.d. q.4 in.3.de.

Rñdeo. Lz ista q̄ posset hic magnū tractatū q̄tenus erit de multitudine et pluralitate formarū: de q̄ mā recolo me ꝓlixi^s dixisse in q̄dam qōne ordinaria: tñ quātū ad p̄sens sufficit sic pcedā. pmo premittā vnā opinionē. 2° dicā aliter ad questionem.

Thomas et Egidius.

Quantū ad primū est vna opinio tenēs p̄tē negatiuā: modus ponēdi est iste: q̄ in bruto: aut in q̄cūq3 alio viuo: esto q̄ sit aliq̄ forma mixti pcedēs aiam illa est vna realr: sz plēs virtualr ptinēs multas pfectiones: f̄m quas pstituit diuersa organa: q̄ sunt p̄n^s impfecta diuersarū opōnū. Ulteri^s ēt si dicit q̄ aia ptinet talē formā mixti nō ops ponere pter vnā formā s aiam q̄ sit diuersarū opōnū et pfectionū virtualr contētiua. (Arguit aūt p ista opione multiplr. P̄. qa pluralitas nō est ponēda sine necessitate: sz in pposito nulla est necītas ponēdi tales formas plēs: cū3 vna pfecta forma possit q̄cq̄d ille plēs: q̄rū est virtualr cōtentiua. (2. Maior appet distō in corpib^s organicis inq̄tu3 aiata sūt: q̄ inq̄tū mixta sūt p3 de videre: audire: et h3. sz p illā diuersitatē nō ponunt tales ptiales for^e integrātes vnā aīaz sensitiuā. g nō ops ponere hāc diuersitatē in for^s mixti. (3. Diuersa spē nō ptinuant: sz animal est vnū ptinuū. g p̄tes eius nō sūt spēcifice distinctis. maior pbaf: qa q̄ls illarū formarū pficeret mā3: q̄ eēt rō ptinuādi nō vi posse dici. (Cōfirmat: qa ex duob^s distictis nūo nō fit vnū nūo: vt p3. g multo minus ex duob^s spēcifice distictis que magis dint. (4. Diuiso verme vtraq3 ps viuit: sic p3. vel g est aia vni^s spēi in vtraq3 pte: vel alteri^s spēi: si p̄mu3. g in toto erat pl^s vna forma spē: et hī ppo^m. Si z^m mō. g vnus vermis diuisus erit multa aialia f̄m spēs: qd nō vi. (5. Sic aliq̄d est ens sic est vnū: et pfectius ens pfecti^s est vnū: sed aial est perfectius ens q̄ ignis. ergo pfecti^s est vnū: qd nō videt si aial tot formas h3: et ignis nō nisi vna3. (6. Quel3 forma subalis cū sua mā pstituit suppo^m de genere substātie. ergo aial vnū eēt plura supposita si tot h3 formas subales spēcifice distinctas: sic eni3 arguit ph's 3 ponētes elemēta manere in mixto f3 suas formas pfectas vel imperfectas: qa tūc mixtū eēt plura supposita. (7. Ex duob^s entibus in actu non fit vnū: vt dctū est supra: sed plures forme sūt plura in actu: nā forma eētiālr est actus: aial aūt est aliq̄ vnū. g nō pt pstare ex plurib^s ptibus habentibus plures formas.

A.l.f3 spēs. Vide p^o phy. tex.cō.60. Vide in.2.de. 35.et p^o generatiōe.capl. de mixtione.

Ad qōnē f̄m mētē ppriā.

Quantū ad z^m est alia opinio tenens p̄tē affirmatiuā quā reputo veram. (Pro q̄ sic arguit. pars aliq̄ aialis pōt separari ab aiali sine gnōne: sz nō manet in actu post sepationē p formā totius: B ē euidens. g p formā ppriā quā hēbat prius. maior p3 p sensum: vt si os abstrahat a corpore aialis nō pōt dici q̄ noua forma generet: qa ita subito sicut pōt eē illa abscissio si fit in istāti nō pōt ab agente nāli noua forma introduci sine alteratiōe pcedente. (Dices q̄ forma viuidit sicut in aialibus anulosis. (Cōtra: qa os nō viuit separatū. g nō h3 formā aiatā: nec p̄tes ei^s. (Diceo q̄ h3 partē forme mixti q̄ nō est in aia. (Cōtra. qa diuerse mixtiōes sunt in diuersis partib^s q̄ nō videt eē

Euasio. Euasio.

ab eadem forma mixti: sed ab alia et alia saltē partiali. (8. Una forma mixti nō vi posse informare materiā dispositā ptrarys repugnātib^s mixtionib^s: sz in corpore aialis sūt tales mixtiōes ex p̄ de aia: et p3 qa cerebrū est fridū et cor ē calī. (9. F̄m viā Ar. i li. de aiali. cor aialis p̄us ēt tpe gnat q̄ alie ptes aial: et sic ē assignare multas mutatiōes cōpletas: vnā ān aliā i gnōne aialis terminatas ad plēs formas. g et c. (Si dicas: q̄ non generaē nisi vna for^a mixti: scq̄f q̄ gnatio aial est vn^s motus plixissim^s: et q̄ mlte mutatiões pñr se hñtes ad vnā formā terminēt: q̄rū vtrūq3 ē falsu3: et spālr z^m: qa pluriū mutationū nūo plures sunt forme terminantes.

Tex.cō.58.et aliōi. Vide.3.de ptib^s aialium. cap.4. Euasio.

Est aūt vnū dubiū a q̄ for^a aial h3 vnitatē: ē ne sic aceruus: (Rñdeo q̄ h3 vnitatē a for^a mixti: vl' a for^a aiati q̄ ē vltia et spēcifica: q3 magis vi s for^a mixti pp vnitatē cadaueris suādā corrupta aia vel separata. (S3 3. qa vni^s pfectiōis ē vnū pfectibile pte, suppo^m: qa vnitas pfectibil psupponit vnitatem pfectiōis: nec est ab ea: sz talē vnitatē nō pōt dare pfectibili pcedēti formā mixti: qa illa vi aceruus vel cumulus q̄dā. (Cōfirmat: qa sequēdo viā istā nō pōt iprobari: q̄re toti^s vniuersi non ē vna mā cōis et for^a: vel q̄rūcunq3 disparatoꝝ. (Rñdeo ad p^m: q̄ ptes iste māles pcedētes formā mixti nō hūt tātā vnitatē q̄tā hūt postea a forma: dico igit q̄ sufficit vnitas ordis in illis ptib^s. s q̄ mā cū illis formis ptib^s ordinēt ad formā illā cōem sliglr illimitatā vt ad actū adequatū: re^s cui^s nā earū seorsu3 est po^a adeq̄ta. (Ad pfirmationē dō: q̄ nō est sic: opatio eni arguit formā: vbi igit videm^s vltra ppas opatiões correndētes ptib^s f3 pprias formas aliquā cōem: sic in aiali est sensatio: ibi necio arguit aliqua for^a cōis actuās cōiter oēs formas: sia toto aūt vniuerso B nō appet: q̄ eni est opatio ignis pter ignire: aut q̄ opatio cōis ignis et aq̄: et sic de alys nō videmus.

A q̄ for^a aial h3 vnitatem. Instatur. A.l. sed talis vnitas nō pōt dari in pfectibili pcedēte formam. Respōsio. A.l. lēz ipo^a

Dico ergo ad qōnē q̄ in quolibet viuo preter formā animati est alia forma cōmunis corporis et mixti: et pter has que sunt cōes toti aiali vel viuo: sūt alie partiales spēcifice distincte tot quot organa distincta: nec rationes alterius opinionis cogunt.

Pluralitas formarū i viuo.

Ad primū dico q̄ ponere istas plures formas est necessitas vitāde 3dictionis: que est maxia necessitas: nā alr ps separata sine gnōne: vt prima rō pcedit sīlis eēt et nō eēt: cu3 eē nō possit sine for^a ppria. (Ad z^m cū dī de maiore distōne apparente in organis: inq̄tū aiata sunt et c. dōm q̄ nō est sile hic et ibi: nā ibi nō appet necessitas vitādi 3dictionis: sic hic que est necessitas ponēdi plēs formas tales. (Ad 3^m cū dī: q̄ diuersa spē nō ptinuant: B aūt manifeste falsu3: ēnā man^s arida ptinuat corpi viuo aialis: et ramus siccus ramo viuo i arbore: cū tñ mortuū et viuū spē distinguant: et cū dī q̄ aial ē vnū ptinuū: dico q̄ nō ē vere ptinuū: nisi solū f3 lineā reflexā: qa el^a nō ē necio vnus mot^s: pt eni moueri man^s pede quiescēte: ē me^m iter se vere ptinuū et ptiguū. Et cū q̄ris q̄ for^a eēt rō ptinuādi: dico q̄ forma cōis q̄ ē alia ab illis. (Ad pfirmationē cū dī: q̄ ex duob^s nūo et c. nego pñtiā: qa q̄to aliq̄ sunt magis vni vnitatē idētitatis tāto min^s nata sunt vniri ad pstituēdū vnū p se. Exēplū albū et nigrū magis sūt idē q̄ mā et forma q̄ sūt oino alteri^s rōnis: et tñ ex mā et forma fit vnū per se: nō aūt ex albo et nigro: q3 sint idē gñe primo. (Ad 4^m: qd pcedit de verme diuiso dōm: q̄ ptes ille diuise hūt aias eiusdē spēi: sz si forsan habēt organa distincta hūt formas distinctas pter illā cōem: q̄ g dē nō sūt for^e aiatē: nec p pñs vermis ē pla aialia. (Ad 5^m dico: q̄ cōpo^m est veri^s vnū: sz nō idiuisus. duplex ē eni vnitas. s. pfectiōis et idiuisibilitatis. Et cum dicis q̄

Ad primū. Ad secūdū. Ad tertium. Que for^a est rō ptinuādi in aiali. Vide in.3.d. 1.q.1. Ad quartū. Ad quintū. Unitas z^x.

aial non est pfecti⁹ vnū q̄ ignis si tot hēt formas: dico q̄ falsuz ē: q̄a maior vnitas nō semp est mag̃ simplex.

Ad sextum. ¶ Ad 6ᵐ q̄dē pcedit de supposit: dico q̄ in eodez esse supp͞ti plā z i po⁹: vt sūt ptes i cōpo͞to: z ƀz aliā z aliam ptē māe nō ē icōueniēs: sic ē i pposito: sꝫ hīi argᵐ pcedit ꝫ illā opionē de mixtiōe: q̄a cū q̄lꝫ ps mixti sit mixta in q̄lꝫ pte mixti eēnt q̄tuor supposita z q̄tuor for: quarū vna ad aliā nō ordinaret̃ vt pfectibilis per eaꝫ.

Ad septimū. ¶ Ad vltiᵐ cū dī: q̄ ex duob⁹ entib⁹ in actu nō fit vere

Actus 2ᵉ. vnū: dico q̄ verū ē qñ sūt i actib⁹ vltimatis: z nō carēt pfectiori actualitate: sꝫ nō ē sic i pposito: nā oia pcedentia sunt in potētia respectu forme cōis z perfectioris.

Ad pncipale argumentum. Pōt manus 2ᵉ ꝯsiderari.

Ad argumentū pncipale cuꝫ infert̃: q̄ manus mortua nō eēt manus eguoce cū viua: dōm q̄ manus pōt dupl̄r ꝯsiderari. s. vel man⁹ vt man⁹: vel manus vt organū officiosum ad exercēdū op⁹ vite: sic est de oculo z alijs siīr. Si p̄ mō dico q̄ ē man⁹ vniuoce q̄diu manet sub forma man⁹. Si 2ᵒ mō sic ē man⁹ eguoce: q̄a sine aīa non pōt exercē

Tex.cō. 53. op⁹ vite: sic nec oculus videt̃: sic itelligit̃ illō 4ᵒ metheo

Tex.cō. 35. rorꝫ: z 7ᵒ metaph̄. sed hoc nihil cōtra nos: quare zc̃.

¶ Qm̄ ꝟo cōpositū ex aliquo: vt vnū sit oē: sꝫ nō vt cumulus: sꝫ vt syllaba: z syllaba aūt nō est elīta: nec ideꝫ. b. z. a. nec caro: ignis: z terra: dissolutis qdē eni hīs hec nō adhuc sunt vt caro z syllaba: elīta ꝟo sūt z ignis z terra: est igit̃ aliquid syllaba nō solū elīta zc̃. vocalis vel cōsonās zc̃. Qō. XVIII.

XVIII

Vide in. 3. dī. 2. ad ppositi.

Queritur Utrū cōpoᵐ p se vnuꝫ dicat formal̄r aliq̄ꝫ entitatē distīctā real̄r ab entitate ptiū. ¶ Ut̃ q̄ sic.

Tex.cō.17. Applica Cōmētatorē ꝫ se ipm. 3. de aia c. 5. circa mediū. vide ipꝫ p̄ᵒ physicorū com. 69. vid ipꝫ. 3. celi cō. 17. vide opiū 5. meta. cō. 6. ad finem.

p̄ p Cōmē. p̄ phy. vbi vī dicē: q̄ totū ē aliqd a q̄lib⁹ pte: nō tñ ab oib⁹ sil̃ sumpt. ¶ P̄. Ad idē arguit̃ sic. q̄a si sic. ḡ diffō nō dic̃ totā q̄dditatē diffiniti. ꝯñs est falsuꝫ. ḡ z añs. pbō ꝯñtie: q̄a tūc in cōposito eēnt tres res. s. mā z forᵃ: vel gen⁹ z dīa: z illa 3ᵃ entitas quā ponis. Diffō aūt nō est nisi due res. s. mā z forma: vl̄ gen⁹ z dīa. ¶ P̄. Si sic. ḡ forma vnit̃ materie mediāte 3ᵃ entitate. ꝯñs est falsuꝫ: q̄a tūc vita vniretur viuo mediāte: z p ꝯñs circularitas erit magis itrinseca circulo q̄ vita viuo: q̄a illa circularitas non vnitur circulo p meᵐ: sꝫ vita vnit̃ viuo p meᵐ: qō ē icōueniēs: seq̄t̃ ēt pcessus i ifiᵐ: q̄a iter illā māꝫ z entitateꝫ est alia mediāte q̄ mā vnit̃ sibi: z sic vlteri⁹ in ifiᵐ. ¶ Un⁹ aūt ali⁹ arguit sic: q̄a si sic. ḡ ternari⁹ erit q̄ternari⁹: qō ē euidēter falsuꝫ. ꝯñs p3: q̄a tūc ternari⁹ vltra tres vnitates q̄ sūt ptes ei⁹ hēbit aliā q̄rtā: quā tu ponis aliaꝫ a ptib⁹: q̄ ē entitas toti⁹: sꝫ q̄rta vnitas addita trib⁹ fac̃ q̄ternariū. ḡ ternari⁹ erit q̄ternari⁹: z siīr pt argui: q̄ q̄ternari⁹ erit quinarius z sic de alijs.

Tex.cō.60. **Contra.** P̄hs hic in lr̃a: q̄ expsse vult q̄ caro est aliquid aliud pter ignē z terraꝫ: z q̄ hec syllaba/ab/ est aliud ab elītis que sunt. a. b.

Ad q̄onē formaliter ppriaꝫ. Vide in. 2. d. 16. vbi vī tenere idem de toto integrali. in. c. 13. z. 23.

R̄ñdeo. Ad vidēdū mēteꝫ P̄hi i h̄ declabo tres ꝯnes: quarū p̄ᵃ est hec. Cōpositū p se puta cōpoᵐ ex mā z forᵃ: dic̃ formal̄r aliq̄ꝫ entitatē distīctā real̄r a suarū ptiū entitate. hāc ondo sic. cōpoᵐ ē termin⁹ gnōnis p se ꝯ. ḡ dic̃ aliq̄ꝫ entitateꝫ real̄r a ptib⁹ distīctā. añs pꝫ ex h̄ 7ᵒ sup̄. pbō ꝯñtie: q̄a termin⁹ gnōnis hꝫ aliq̄ꝫ ppriā entitatē pductā p gnōnē aliogn terminaret̃ ad nihil. ¶ Cōfirmat̃: q̄a si ambe ptes existerēt nihilomin⁹ eēt pductio cōpositi. Exᵐ i resurrectiōe: nā resuscitatio: z siīr gn̄atio est ad eē cōpositi: z nō ad eē aīe vl̄ corpis. ¶ P̄. Entitates ptiū ptēt existē corrupto cōposito. ḡ distiguunt̃ real̄r a cōposito. ꝯñtia ē euidēs: q̄a alr̄ idē sil̃ eēt z nō eēt: qō est oppoᵐ p̄ⁱ pncipij: sꝫ añs pꝫ p P̄hꝫ h̄ in lr̄a de ista syllaba/ab/ q̄ corrupta pōt manē seorsuꝫ. a. z. b. Siīr ē d toto cōposito z ptib⁹ ei⁹: vel realiter: vl̄ saltē apō itellm: z i sua rōne nō repugnat ptes manē nō manēte toto cōposito. ¶ P̄. Cāe intrīsece cōpositi aliqd cāint nō se: nec altera alterā: q̄a pn⁹ nō sunt ex alterutris ex p̄ phy. ḡ cāint aliō. s. cōpoᵐ: sꝫ oē cōpoᵐ Tex. cō. 42. cāntū real̄r distiguit̃ a cāis: q̄a nihil cāt seipꝫ. ḡ zc̃. ¶ P̄. Ois ppā passio z ppā opatio hꝫ aliqō subꝫ: cui p̄ isūt: sꝫ illō nō est mā nec forᵃ: pꝫ igit̃ aliqd aliō: illō ē cōpositū. ¶ P̄. Hec ē expssa itētio P̄hi in p̄ phy. vbi p̄ mouet dubiū de pte z toto: vtrū vnū: aut plā sūt ptes z totū: seq̄t̃ z soluit: z si toti vnū vtrūq̄. i. si vtraq̄ ps ē vnū z idē cū toto: est sic idiuisibile. s. ipꝫ totū: qm eadē eisdē. s. tūc ptes erūt idē iter se: sic sūt idē toti: q̄re seq̄t̃ totū eē idiuisibile cū nō hēat distictas ptes. At ꝟo si totum Tex.cō.17. est: sic vnū idiuisibile nullū erit q̄ntū: nec q̄le: qō ē absurdū. ¶ 2ᵃ ꝯ sit ista: entitas cōpositi alia ab entitate ptiū Tex.cō. 18. est entitas absoluta: h̄ appet p rōnes pcedētes. Tuꝫ q̄a gn̄atio nō ē p se ad respectiū: nec corruptio ē p se a reᵒ. Tuꝫ 2ᵒ: q̄a absolutū: z marie itrinsecū nō cāt aliqd formal̄r respectiuū: q̄a absolutū nō ē ps eēntialis respectiui: mā aūt z forma sūt itrīsece z absolute ptes cōpositi. ¶ P̄. Si nō. ḡ oia entia cōposita sūt vni⁹ gn̄is. ꝯñs est falsū. ḡ z añs. ꝯña pꝫ: q̄a respect⁹ a reᵒ itrisec⁹ aduenientes q̄lis eēt iste nō distiguit̃ gn̄e. ¶ Cōfirmat̃: q̄a tunc oia entia eēnt formal̄r respectiua: qō tñ̄ icōueniēs infert P̄hs 4ᵒ huī⁹ ꝫ opionē de veritate appentiū. ¶ P̄. Si L.c.26.z.27. nō. ḡ nullū cōpoᵐ erit p se vnū. ꝯñs ē falsū. ḡ z añs. ꝯña pꝫ: q̄a ille respect⁹ ēt si sit eēntial̄ ꝯpēdētie nō suffic̃ ad vnitatē p se: q̄a ēt iest vni p accñs: accñs eni ꝯpēdet essential̄r ad subꝫ: cū q̄ fac̃ vnū p accñs. ¶ Cōtra istam Instat Aureolus. opionē arguit Aureolus: q̄a oē absolutū pt de⁹ facē existere sine q̄cūq̄ alio: a q̄ real̄r distiguit̃: sꝫ cōpoᵐ ē absolutū p te: z distiguit̃ real̄r a mā z forᵃ. ḡ cōpoᵐ pt existere sine mā z forᵃ: qō ē euidēter falsuꝫ: q̄a tūc aliqd ē ignis vl̄ igneū sine forᵃ ignis. ¶ R̄ñdeo: q̄ maior ē vera: si illō absolutū ē prius nō ꝯpēdēs eēntial̄r ad aliō: z Responsio. sic in pposito de⁹ pōt facere māꝫ z formā sine cōposito: sed tūc minor est falsa: q̄a cōpositū est posteri⁹ essentialiter ꝯpēdēs. ¶ Cōtra: tūc deus nō posset accñs fa Instantia. cere sine subto: q̄a est posteri⁹ z essential̄r dependēs ad subm. ¶ R̄ñdeo: q̄ nō est simile: q̄a accñs nō hꝫ subꝫ Responsio. pro cā itrinseca: sicut cōpositū hꝫ māꝫ z formam: nullus aūt effectus simpl̄r ꝯpēdet ad cām extrinsecaꝫ p̄ Vid l. 2. d. 2. terq̄ ad primā: q̄tenus oēm causalitatē extrinsecaꝫ pōt deus supplere sine cā secūda: nō sic de intrinsecis: cum cause itrinsece icludunt impfectionē. s. eē ptē causati: vō Cāe 2ᵉ itrīsece dīc impfectionem. ad expōneꝫ maioris illius: dico q̄ nō est verū si sit posteri⁹ eēntial̄r z itrisece ꝯstitutū ab absoluto priori. ¶ 3ᵃ ꝯ sit ista: entitas cōpositi distīcta a partibus est forᵃ toti⁹ que est q̄dditas. ¶ Ad cui⁹ euidētiā declabo q̄nque per ordinē. ¶ p̄ᵐ dictū est: q̄ forma totius nō est alia a forma ptis: puta in hoīe ab aīa: q̄ sit superueniēs illi z aliquid ipsius toti⁹: z dicat̃ eē forma totius: eo q̄ pfecti⁹ De forma totius vide ꝓtm. ꝯstituit cōpositū q̄ forma ptis. pbatio hui⁹: q̄a tunc in hoīe eēt aliq̄ forma ꝯstituēs hoīem que eēt pfectior q̄ aīa intellectiua: qō est absurdū dicere. ¶ 2ᵐ dictū est: q̄ forma totius nō est aliqō mediū vniēs māꝫ forme ad ꝯstituendū per se vnū cū mā. pbatio: q̄a quero de illo: quō facit per se vnū cū mā z forma ptis: q̄a non est dare mediū: sed etiā ipsa ex se vnit̃: z sic stādū fuit in p̄: vl̄ est processus in infinitū. ¶ 3ᵐ dictū est: q̄ forma totius non est aliqua forma vltra formam partis quasi perficiēs māꝫ z formā. pbatio huius: q̄a oē qō pficitur ab

Hec posst ap plicari cū his q̄ dcā sūt i p̄cedenti. q. de pluralitate formarū. S3 ꝯsideratū. Tex.cō. 15.

aliq̄ vna forma hʒ rōnez vni⁹ pfectibilis:sed mā̄ ⁊ for⁹ nō sunt hō.ḡ ⁊c̄. Tū3 p̄:q2 sunt alterius rōnis. Tum 2⁰: q2 vnū est ꝓprie pfectibile:⁊ aliud est actus pficiens:⁊ hec est rō:q̄re faciunt vnum per se ex 8⁰ huius.ḡ mā̄ ⁊ forma nō pficiunt ab aliqua vna forma cōi. ⁋ 4ᵐ dicitū est:ꝙ forma toti⁹ est ipsa tota nā:siue qdditas cōstituens totā entitatē:ita ꝙ nō est forma iformās:sed forma qua suppositū est ens qdditatiue:nō sic itelligēdo: ꝙ forma toti⁹ sit cā ipsi⁹ toti⁹:q̄si causans totū cū mā̄ ⁊ forma ptis:s3 est ip̄m totū p̄cise ⁊ absolute ꝯsideratū3: eo mō quo logt̄ Auic.5⁰ metaph.ꝙ eqtas est tm̄ eqnitas. ⁋ 5ᵐ dcm̄ est:ꝙ forma toti⁹ est alia realr a for⁹ partis:h̄ appet ex dictis:⁊ ex p̄ma ꝯne:q2 totū dicit aliam entitatē:s3 illa entitas est for⁹ toti⁹.ḡ ⁊c̄. ⁋ S3 ꝯ ista arguit Aureolus:q̄ro ingt quomō imaginaris istā entitatē:aut eni sic:ꝙ ipsa fundet̄ sup mām ⁊ formā ptis:aut sic ꝙ solū sup mām:ita ꝙ mā̄ sit eius p̄nᵐ subiectū:⁊ forma p̄nᵐ formale.nō p̄ mō:q2 tūc forma in cōposito entificaret̄ ⁊ qdditaret̄:nō aūt entificaret:qō vī falsum: nec 2⁰ mō:q2 effect⁹ formalis non differt a forma ptis: cui⁹ est effect⁹.

Instat Aureolus.

Responsio.

⁋ S3 ista rō peccat multiplr. Tum p̄: q2 q̄rit fundamētū illi⁹ cui⁹ nō est fundamētū ꝓpe. Tū 2⁰:q2 ego dico ꝙ fundamētū ei⁹ nō est mā̄ ⁊ for⁹:nec alterū illoꝝ:s3 ei⁹ fundamētū ꝓpriū ⁊ ꝓximū est ip3 suppositū vel cōpositū:qō ꝓbatū est eē aliō a ptib⁹:oī eni entitati formali corrñdet adeq̄te aliqō:sic̄ corrñdet humanitati h̄ qō dico hō:nō corp⁹ vel aīa:⁊ h̄ dato totus ꝓcessus rōnis erit nullus. Tū 3⁰:q2 dato ꝙ eius fundamētū esset mā̄ ⁊ forma p̄nᵐ formale:adhuc nihil ꝓbat: assumit eni falsū3 q̄n dic̄ effectū formalē nō differre a forma:oīs eni effect⁹ realr distiguit̄ a sua cā:nihil.n.cāt se.vn̄ volo ꝙ effect⁹ formalis nō sepat̄ a forma:q2 impoīe est aliqd eē formalr albū sine albedie:s3 nō seqt̄. ergo non distinguuntur. Et sic ad questionem.

Formal̄ effect⁹ nō sepat̄ a for⁹:s3 distinguat̄ ab ea.

Ad primum.

Ad primū In oppoᵐ dico:ꝙ Cōmētator ibidē nō distinguit inter illud qō est ꝑ se: ⁊ qō necessario ꝯcurrit:sic aūt se hʒ vnio partiū:⁊ eē totius ꝙ nec̄io ꝯcurrūt:nō tn̄ op3 ꝙ sint idē.

Ad secūdū3.

⁋ Ad 2ᵐ de diffōne dī vno mō:ꝙ diffō dicit totā qdditatē diffiniti nō cōprehēsiue:s3 explanatiue ⁊ idicatiue:q̄tenus explicat principia itrinseca eēntialia diffiniti. ⁋ Alr dicitur:ꝙ diffinitio est qōdā totum habēs ptes:sicut ⁊ diffinitū3. Sicut ergo ptes diffōnis se habēt ad partes diffiniti:sic totum ad totū3:sicut supra dcm̄ est in hoc 7⁰:⁊ sic tota diffinitio est aliud a suis ptibus.tota ergo diffō indicat totā essentiam diffiniti:non obstante ꝙ diffiᵐ sit aliud a suis partibus.

Tex.cō.33.

Ad tertium.

⁋ Ad 3ᵐ dōm:ꝙ ꝓcedit ex falsa imaginatiōe:nō eni forma vnit̄ materie mediāte entitate toti⁹:vt dcm̄ est in 2⁰ dicto tertie ꝯnis:nā illa entitas sequit̄ vnionē cāru3:sicut effect⁹ cām:nec illō quod addit est ꝓpe dcm̄:q2 tūc vita vniret̄ vino mediāte:nā vita nō est forma q̄ vnit̄:s3 magis est seq̄ns vnionem aīe cū corpe:q2 viuere vinētib⁹ est eē s3 ꝓhm in 3⁰ de aīa.

Tex.cō.37.

Ad quartū. Que vnitas addita faciat numerum.

⁋ Ad 4ᵐ nego ꝯñam. Ad ꝓbōnē dōm:ꝙ non oīs vnitas addita facit aliū numerū:sed tm̄ vnitas partialis ⁊ mālis:qualis nō est vnitas totius:⁊ iō nō ponit in numerū cū aliis. ⁋ Et hec de septimo metaphysice.

⁋ Qō 𝔳o substantia est mā̄ palam: nam in oibus oppositis mutationib⁹ est aliqd:qō subijcit̄ mutationibus: vtputa ꝯm locū qō nunc hic:iterū ⁊ alibi: ⁊ ꝯm augmētu3: qō nunc qdem est tm̄:iterū minus:aut maius ⁊ ꝯm alterationem:qō nunc quidem est sanum iterum laborat ⁊c̄. Qō. I.

Duo̅ octaui q̄nco nō sūt ordiate corrñdēt ordini textus.q̄re ꝯ loca in qb⁹ fundantur.

Circa librū3 octauū metaphysice. Querit̄ primo. Utru3 in motu alterationis op3 manere ide3 subiectū3 simplr sub vtroq3 terminoꝝ. ⁋ Uidetur ꝙ sic.per ꝓhm hic in lrā:⁊ habet̄ idē p̄ de gn̄one:vbi distinguitur gn̄atio simpliciter ab alteratione per hoc ꝙ in alteratione manet idē subtū simplr sub vtroq3 termino:nō sic in gn̄atione:s3 totū trāsmutat̄ in totum.

Argui̅t p̄mo Uide in.4.d. 10.q.2.⁊ dis. 11.de subis trāsmutacōe.

Cōtra. Nā si ex aq̄ generet̄ ignis ꝓcedit alteratio in mā̄ tāq3 dispō ad formā ignis:sic̄ calefactio illa alteratio durat vsq3 ad istans:quo itroducitur gradus vltimus forme ignis:illa aūt calefactio cum sit mutatio finita:op3 ꝙ terminet̄:vel q̄ terminabit̄ in instāti quo itroducat̄ forma ignis:vel in alio instāti citra. si detur p̄mū:habeo ꝓpositū:q2 tūc est ignis ⁊ nō aq̄:q̄ fuit subm̄ alterationis in termio a quo. Si det̄ 2ᵐ:cum iter q̄l3 duo istātia sit tp̄s mediū:seqt̄ ꝙ in isto tp̄e itermedio cū cesset illa dispō:sine alteratio non magis est disposita mā̄ aq̄ ad formā ignis q̄3 in p̄n⁰:qō est incōueniēs:q2 tūc frustra fuisset alteratio. ⁋ Uel si dicat̄:ꝙ manet dispō iducta ꝑ alterationē:s3 alteratio cesset:h̄ nihil valet:q̄re eni nō statim in fine alteratiōis itroducit̄ forma ignis:cu3 facta sit in mā̄ pfecta dispō:frustra eni expectaret ꝑ illō tp̄s mediu3. ⁋ Dices:ꝙ ista alteratio termiat̄ in vltio istāti:q̄ icipit eē ignis:⁊ in code3 desinit eē aq̄:q2 nō est icōueniēs in codē istāti vnū icipere eē:⁊ aliō desinere eē sine aliq̄ tp̄e medio:imo h̄ ē necessariū in oī gn̄one:q2 in codē istāti in q̄ desinit for⁹ corrupti icipit forma gn̄ati:alr eēt q̄nq3 dare mā3 sine for⁹:silr est in ꝓposito:nā ista alteratio hēbit idē subtū s.aquā sub vtroq3 termino. ⁋ S3 nō euadis:q2 nō loquor de incipere ⁊ desinere:sed de eē:q2 certū est:ꝙ alterabile in termio alteratiōis nō desinit eē:s3 ꝺsinit eē tale:alr̄s mobile in termino motus ad quē nō quiesceret: qō est ꝯ ꝓhm 6⁰ phy.ꝙ aūt in codē instāti idē sit aq̄ ⁊ ignis est ipoīe. ⁋ P̄. Ad p̄ncipale arguo sic 2⁰:tota aq̄ calefit:sit.a.a.alterat̄ gdē:⁊ tn̄ nō sit cōtinua depditio: ⁊ resolō subē aque:ita ꝙ deuenit̄ ad vltimā ptē ipsius a.sit.b.certū est:ꝙ.a.⁊.b.nō est idē sub3 simplr:⁊ tn̄.a.ē terminus a quo:⁊.b.termin⁹ ad quē.ḡ in ista alteratiōe non manet idē subtū simplr sub vtroq3 termino.

Si poneret̄ vt.J.K.11.generato ignis successiue arguᵐ nō curreret:s3 dic cōsequēter.

Excludit cauillationē.

t.c.32.⁊.37.⁊ alibi.

Secundo.

Uide Cōmē. 3.celi.cō.67.

Rn̄deo Ad qōnē sic. Duplex est alteratio: q̄dam pura cui nō est annexa gn̄atio simplr:puta cū hō mutat̄ de albedie in nigredinē sine aliq̄ corruptiōe sue subē:q̄dā est non pura:cui est annexa simplr gn̄atio:eo mō quo dicim⁹ ꝙ alteratio disponit mā3 ad formā subalē:⁊ ꝙ gn̄atio est termin⁹ alterationis:in p̄⁰ alteratiōe manet idē sub3 simplr sub vtroq3 termio:⁊ sic loqtur ꝓhs p̄ de gn̄one:⁊ in isto loco:in 2⁰ 𝔳o nō:s3 hoc accidit alterationi vt alteratio est:q2 h̄ est rōne generatiōis ānexe:⁊ iō ꝓhs vbicūq3 loquēs de alteratōe simplr:⁊ de his q̄ sibi ꝑ se ꝯueniūt nō curās de his que accidūt:ꝯcedit simplr ꝙ in alteratōe manet idē subtū sub vtroq3 termio:s3 nō maneat aliqū idē rōne gn̄ōnis annexe:⁊ sic alteratio q̄ est calefactio in exēplis supra posiē nō termiat̄ ad calorē aq̄:s3 ad calorē ignis:ita ꝙ termin⁹ a q̄ est in aq̄:s3 termin⁹ ad quē ē in igne gn̄ato.

Ad qōnē ꝯm mētē ꝓpriā.

Alteratio 2ᵉ.

Uide p̄ᵐ phy. tex.cō.62.

⁋ Cōtra si sic.vel accn̄s migraret a subto in subm:vel q̄dus forme acq̄situs in p̄n⁰ alterationis nō erit idē numero cū forma termināte alterationē:eo ꝙ accn̄s corrūpit̄ ad corruptionē subti:ēt si sit q̄litas symbola corrupta.ḡ aqua corrūpit̄ gradus caloris ꝓcedēs:quoru3 vtrūq3 vī ipoīe.

Instat.

⁋ Rn̄deo 2ᵃ pars disiūctiōis est vera:nec reputo incōueniēs in tali casu:ꝙ gradus ꝓcedēs non sit idem numero cum forma terminante.

Rn̄deo.

¶ Cum pluribus modis dicunt̄ cāe oēs opꝫ dicere cās ꝯtigētes vt hoīs: quecā nisi mā̃ eq̄dē mēstrua: eius autē nihil manēs eq̄dē sperma. Textu cōmenti. xij. **Qō. II.**

Vide i.3.d.4. Argu̅ p̄mo. Tex.cō.17. T.c.7.ꝛ ista

Queritur Utrū ad formationē corporis p̄lis mr̄ actiue aliq̄d cooperet̄. ¶ Ur̄ ꝙ non: nā mā nihil agit ad gn̄onē vl̄ trāsmutationē: nā vt dr̄ p̄ ꝛ 12ᵒ hui⁹: mā nō seipsā transmutat ad formaꝫ: sed h̄ hꝫ facē agēs: sꝫ mr̄ non operat̄ ad formationeꝫ corporis p̄lis: nisi mediante mēstruo: qd̄ se hꝫ vt mā: vt h̄ dicit̄. ergo ꝛc̄.

Tex.cō.12. In opposiū

Contra. q̄ꝛ si nō. ḡ nō magis eēt mr̄ p̄lis q̄̄ alicuius aīalis: puta vermis gn̄ati ex putrefactiōe in mr̄ice. ꝯn̄s est euidēter falsum. ḡ ꝛ añs. ꝯn̄a pꝫ: q̄ꝛ tūc eq̄l'r se h̄ent hinc ꝛ inde in po̅ pure passiua.

Ari. opinio Vide. 2. de generatione animalium.

Rn̄deo. In ista q̄ōne fūt due opiones s̄m ꝙ recitat Auicen. p̄ can. fen p̄ᵃ cap̄ de membris. ¶ Una est Ari. 15. de aīalib⁹: ꝙ femia in tali p̄lis gn̄one nō coopat̄ actiue: sꝫ soluꝫ se hꝫ passiue. Modus ponēdi ē iste: ꝙ solus pr̄ hꝫ rōnē actiui: ꝛ mr̄ rōnē passiui: ita ꝙ ipa mistrat totā māꝫ p̄lis: ꝛ in solo semie pr̄is est vis actiua formatiua p̄lis. Unī ibidē 15ᵒ de aīalib⁹: comparat v̄tutē in semie pr̄is arti: ꝛ māꝫ mistratā a matre cōparat ligno: de q̄ artifex fac̄ statuā. s̄m h̄ ḡ tota formatio actiua ē a p̄te viri: au⁹ semē nō cedit in subāꝫ p̄lis: sꝫ ꝯtrit̄ in sp̄m ꝛ calorē: q̄b⁹ mediātib⁹ agit in semen mulieris ad formationē p̄lis: semē aūt mulieris est tota suba p̄lis.

Cōtra oppᵐ.

¶ Sꝫ ꝯ hāc opionē arguit̄: naꝫ forᵐᵃ eiusdē spēi ꝯseq̄t̄ poᵃ nālis eiusdē spēi: sꝫ masculus ꝛ femina sūt eiusdē spēi ex 10ᵒ hui⁹. ḡ si formā vni⁹ ꝯseq̄t̄ vis actiua gn̄atiua: ꝛ sil'r alterius. ¶ Cōfirmat̄: q̄ꝛ al'r poᵃ gn̄atiua h⁹ ꝛ illi⁹ differrēt: sic̄ actiua ꝛ passiua: ꝛ ita eēnt poᵉ alteri⁹ rōnis. ¶ P̄. P̄r nāl'r diligit filium suū: sicut vnusq̄sq̄ diligit op⁹ suū ex 8ᵒ ethi. sꝫ mr̄ plus diligit filiū suū ex 8ᵒ ethi. ḡ vr̄ ꝙ fili⁹ sit aliq̄ mō op⁹ ei⁹. ¶ P̄. Fili⁹ q̄nq̄ plus assilat̄ mr̄i q̄̄ pr̄i. ḡ in mr̄e ē aliq̄ virt⁹ actiua. añs pꝫ: sꝫ ꝯn̄a p̄bat̄: q̄ꝛ agēs intēdit assilare sibi effect⁹: ita ꝙ effect⁹ nulli assilat̄ nisi p̄p aliq̄̄ ei⁹ actōeꝫ.

Capl'o. 8. Vide. 9. c. 8. ꝛ. 9. Vide Ricardū in. 3. d. 19

Galeni opio quā insequit doctor.

¶ Alia est opio Galeni: quā puto verā: ꝙ mr̄ ē cā actiua cū pr̄e reᵘ formatiōis corpis p̄lis: tn̄ min⁹ p̄ncipal: ꝛ scd̄aria q̄ cū pr̄e itegrat vnā cām totalē. ¶ Sꝫ ad hoc intelligēdū distiguo de p̄lib⁹ causis ꝯcurrētib⁹ ad eundē effectū: q̄dā eni ex eq̄ ꝯcurrūt: sic̄ duo hoīes trahentes aliq̄d idē corp⁹: puta nauē: q̄dā ꝯcurrūt nō ex eq̄: sꝫ h̄ntes ordinē essentialē: qd̄ pōt eē 2ʳ. Uno mō ꝙ cā superior moueat īferiorē: ita ꝙ īferior nō agat nisi q̄ꝛ mota a sup̄iori. Exēpluꝫ de poᵃ motiua que est in manu ꝛ baculo mouētib⁹ aliq̄d idē corpus. Alio mō sic: ꝙ cā superior nō moueat īferiorē: nec dat ei virtuteꝫ qua moueat: sꝫ sup̄ior hꝫ de se v̄tutē p̄fectioreꝫ agēdi: ꝛ īferior īp̄fectiorē: quā nō recipit a cā sup̄iori q̄ est v̄tutis perfectioris. Exēplū hui⁹ est in p̄posito: q̄ꝛ virt⁹ actiua mr̄is ꝛ poᵃ actiua pr̄is ꝯcurrūt in gn̄one p̄lis: vt due cāe partiales: ordinate q̄dē: q̄ꝛ altera est p̄fectior reliq̄: nō tn̄ l' perfectior recipit cālitatē a p̄fectiori: nec ēt tota causalitas est in cā p̄fectiori: sed aliq̄d addit cā īperfectior: īt tātū ꝙ effectus pōt esse perfectior a cā p̄fectiori: cū imperfecta: quam potest esse a sola perfectiori. Hanc opinionem teneo p̄pter rōnes cōtra primam factas.

Cāe ꝯcurrentes ad eādem effectū in duplici sūt d'ra. Vide. 3. d. p̄. q. 7.

Ad primū.

Ad argumentū in oppositū factū: dōm ad minorem: ꝙ mēstrua non solum sunt materia: sic ꝙ in eis nulla sit vis actiua. Ad P̄hm exponit̄: ꝙ mater nō est cā agēs p̄ncipalis: ipsa eni ministrat mām p̄lis: q̄ꝛ corp⁹ p̄lis plus format̄ de mā ministrata a mr̄e: q̄̄ de mā ministrata a pr̄e: ꝛ p̄p h̄ appropriate menstrua dr̄r mā p̄lis: al'r negat̄ P̄hs in p̄posito: q̄ꝛ Galenus qui fuit magis expt⁹ in talib⁹ dicit oppoᵐ: ꝛ in istis expertis magis credendum est.

¶ Dupliciter eni h̄ ex h̄: aut q̄ꝛ principium erit: aut quia ex resoluto in principium ꝛc̄. Textu commenti. xj. **Questio. III.**

Queritur Utrū i oī gn̄one ꝛ corruptōe simpl'r fiat resolutio vsq̄ ad māꝫ p̄mā. ¶ Ur̄ ꝙ nō: q̄ꝛ vel in eodeꝫ istāti eēt in mā forma corrupti ꝛ forma gn̄ati: vel in alio ꝛ in alio. si in eodē. ḡ simul erūt ꝯrie forme i mā: qd̄ est absurdū. si in alio ꝛ in alio: cū inter q̄libet duo instātia sit t̄ps mediū: eēt aliq̄d t̄ps in quo mā p̄ma esset sine oī forᵃ: ꝛ cū ipsa de se sit indifferēs ad oēs formas: nō magis gn̄aret̄ ex vna forma q̄̄ alia: ꝛ p̄ ꝯn̄s nā frustra egisset ad disponēdū mām in toto tēpore p̄cedēti. ¶ Sed cōtrarium videt̄ velle P̄hs hic in littera.

Argu̅ p̄mo Vide i. 4. d. 11. 12. 43. ꝛ 44. ꝛ alibi.

In oppositū T. c. 11. 12. ꝛ 14.

Rn̄deo ꝙ in oī gn̄one ꝛ corruptōe simpl'r opꝫ fieri resolōnē vsq̄ ad p̄mā mām: ꝛ h̄ statim: vel nō statiꝫ: statiꝫ q̄dē in h̄ntib⁹ tn̄ vnā formā: sed nō statiꝫ in h̄ntib⁹ p̄les formas. In hoīe eni in q̄ nō dubito eē p̄les formas sep̄ata vltima forᵃ specifica ꝛ corrupto hoīe: puta in morte remanet mā sub forᵃ icōpleta corporis q̄ non est in aliq̄ sp̄e sp̄ālissima: sꝫ est nāl'r in ꝯtinuo fluxu vsq̄ ad māꝫ p̄mā añq̄ de illa mā aliq̄d specifice distinctū gn̄et̄: q̄ corruptiōe cōpleta p̄us ordie nāe introducit̄ ab agēte nāli forᵃ aliq̄ specifica: puta forᵃ xmis vel plante. ¶ Sꝫ ꝯ gn̄atio vni⁹ est corruptio alteri⁹: sꝫ hō in morte corrūpit̄. ḡ statiꝫ aliq̄d gn̄at̄: q̄re h̄ꝫ te non opꝫ fieri resolōnē vsq̄ ad mām p̄ᵐᵃ. ¶ Rn̄deo: ꝙ hō in morte nō corrūpit̄ corruptōe vltimata. s. q̄ñtū ad oē illud qd̄ est aliq̄d ei⁹: q̄ꝛ adhuc remanet forᵃ aliq̄: q̄ fuit de eēntia hoīs: p̄fecta aūt ꝛ vltimata corruptiōe nec dō aliud gn̄at̄: q̄ꝛ mā nāl'r nō existit sine forma: ꝛ sic corruptio vni⁹ est gn̄atio alteri⁹ ꝛ eꝯ. sed in h̄ntib⁹ vnā solā formā nō opꝫ tn̄ expectare: sꝫ corrupto aere statim gn̄at̄ ignis: si ignis debeat ex aere gn̄ari. ¶ Ad aliud qd̄ obicit̄: dōm ꝙ p̄cedit ex falsa imaginatiōe: nō eni est intelligēdū ꝙ in eodem istāti: vel alio ꝛ alio fuit in mā forᵃ corrupti ꝛ forma gn̄ati: sꝫ in eodē istāti vna dsinit eē: ꝛ alia icipit p̄ eē: nec ex h̄ seq̄t̄ ꝙ in eodē instāti sint in mā forᵉ ꝯrie: sꝫ q̄ꝛ in vno istāti vna icipit: ꝛ alia desinit: ꝛ ideo nō est dare instās vel tempus in quo sit materia sine forma: nec per ꝯn̄s natura frustra agit: q̄ꝛ in illo instāti materia est ita disposita ad vnam formā: ꝙ nō ad aliā: nec est dare materiaꝫ nudam.

Alis p̄ᵒ de generatiōe Jord. vel magistri.

Alis p̄ᵒ de generatiōe c. 17. ꝛ 2. hui⁹. tex. cō. 7.

Corruptio 2ᵃ

Ad p̄mum.

¶ Nec omnis mā est: sed quoruꝫ generatio est ꝛ transmutatio adinuicem: quecūq̄ autem sine transmutatione sunt: horum auteꝫ non est materia ꝛc̄. **Questio. IIII.**

Queritur Utrū suba corpis sempiterni: puta celi sit vere cōposita ex mā ꝛ forᵃ. ¶ Ur̄ ꝙ sic. nā in eo qd̄ mouet̄ opꝫ imagiari māꝫ ex 2ᵒ hui⁹: mot⁹ eni docuit mām: sꝫ celū: vt pꝫ. mouet̄. ḡ celū hꝫ māꝫ. ¶ P̄. Corp⁹ celeste est aīatū. ḡ cōpoᵐ ex mā ꝛ forᵃ. añs pꝫ p̄ P̄hꝫ 2ᵒ de celo ꝛ mū. ꝛ Cōmē. ibidē: ꝛ 12ᵒ metaph. ex itētōe sil'r Aui. 9ᵒ metaph. sue expresse dicit: ꝙ celū est aīatū. ꝯn̄a pꝫ 2ᵒ de aīa: q̄ꝛ aīa est actus corporis physici ꝛc̄.

Vide in. 2. d. 14. vide sup lib. celi ꝛ mū. Tex. cō. 12. T. c. 12. ꝛ. 13.

Tex. cō. 5. tex. cō. 14.

Cōtra h̄ dicitur in textu: ꝙ nec omnis rei est materia: sꝫ quoꝝ est generatio ꝛ trāsmutatio adinicem: quecūq̄ eni sine trāsmutari sunt: eēt nō est horꝫ mā: tūc sic: illa que nō sunt transmutabilia adinuicē nō h̄nt mām: sed corpora celestia sunt h̄ō. pꝫ ergo ꝛc̄.

In ista

Ad q̄ōnē fm̄ mēt̄ Ariſto.

In iſta q̄ōne pp argumēta fcā ſūt duo vidēda. Pͥmo vtrū corpus celeſte ſit vere cōpoſitū ex mā̄ τ forma. 2° vtrū ſit aiatū. ❡ Ad vtrūqꝫ iſtoꝝ pōt dupl'r rn̄deri. ſ. ſꝫ viā Ari. τ ſm̄ viā theologoꝝ. Si ſm̄ viā Ari. ſic dico duas ꝯnes. Pͥma ꝯ ſit iſta. In celo nō ē cōpō ex mā̄ τ foīa. Hāc oñdo ſic. oīs po° paſſiua mā̄e eſt in po° ꝯdictionis ex 9° hui⁹: ſꝫ nec celū nec aliqd in celo eſt in po° ꝯdictionis. ḡ in celo nō eſt mā̄. pbatio mi. nullū ſempiternū eſt in po° ꝯdictionis: q2 qdcūqꝫ ſempiternū eſt nec̄iū ex 9° hui⁹: ſed celū eſt ſempiternum ſm̄ Phm̄ in plib⁹ locis. ḡ celū nō eſt in po° ꝯdictionis: nec aliqd qd ſit in ipo. ❡ Cōfirmaẗ rō: q2 ſi mā̄ ſit in celo. ḡ celū eſt nāl'r corruptibile. ꝯn̄s eſt falſuꝫ: τ ꝯ Phm̄ p° celi τ mūdi. ꝯn̄a pbaẗ: q2 mā̄ eſt annexa puatiō: q̄ ſꝫ machinaẗ ad maleficiū p° phy. mā̄ ēt eſt q̄ res pōt eē τ nō eſſe ex 7° h⁹ ca. 7. ❡ Rn̄deẗ vno mō: q̄ i celo eſt mā̄: nō tn̄ eſt corruptibile: q2 nō hꝫ ꝯriū agēs: qd poſſit ipm corrūpere: τ iō remanet incorruptibile: q2 oē qd corrūpiẗ a ſuo ꝯrio corrūpiẗ. ❡ Cōtra dupl'r. Tū q2 illa ſolutio nō euacuat qn celū ſit corruptibile q̄ntū eſt de ſe: q2 hꝫ in ſe pn̄ᵐ corruptionis. ſ. mām̄ q̄ res pōt eſſe τ nō eē: ſic ignis eſto q̄ nō corrūpaẗ: qd Phs negaret. Tū q2 ſm̄ Phm̄ oi po° paſſiue rn̄det in nā̄ aliq̄ po° actiua: ſi igiẗ celū eſt corruptibile de ſe: vt hēs ꝯcedere ponēdo ibi mā̄ꝫ: opꝫ in nā̄ dare aliqd agens: qd poſſit ipm corrūpere. ❡ Al'r rn̄deẗ q̄ in celo eſt mā̄: nō tn̄ eiuſdē rōnis cū mā̄ iſtorū īferiorū: τ iō illa mā̄ nō eſt in po° ꝯdictionis: nec pt q̄ntū eſt de ſe trāſmutari ab vna foīa i aliā. ❡ Cōtra: q2 ſi ſic. ḡ erūt due mā̄e p° alteri⁹ τ alteri⁹ rōnis. ꝯn̄s eſt falſuꝫ. ḡ τ an̄s. pbō falſitatis ꝯn̄tis. Tū q2 nō ſūt duo fines pͥmi nec duo efficiētes pͥmi alteri⁹ rōnis. ḡ ſil'r: nec due mā̄e alteri⁹ rōnis. Tū q2 dubiū eſt vn̄ ſit illa alteritas in hac mā̄ τ illa: cū ſola foīa diſtinguat τ ſeparet ex 7° hui⁹. Tū q2 cōceſſa hac alteritate ſaltem illa mā̄ in celo eſt in po° ad hāc formā quā hꝫ: τ ad puationē hui⁹ foīe: τ ita de ſe erit in po° ꝯdictionis: ſꝫ mā̄ nō eſt de ſe rō corruptibilitatis inq̄ntū ē in po° ad aliā formā ab ea: quā hꝫ: ſꝫ q̄ntū eſt in po° ad puationē forme: quā hꝫ. ḡ celū eſt corruptibile. ❡ Al'r rn̄deẗ: q̄ in celo eſt mā̄ τ eiuſdē rōnis: nō tn̄ eſt in po° ꝯdictionis: q2 forma eius cōplet τ ſatiat totuꝫ ſuū appetitū: τ iō iſta ſibi ſufficit. ❡ Cōtra: q2 nulla forma cōplet appetitū ſue mā̄e reſpectu alteri⁹ foīe niſi q2 dat actū oppoſitū puationi iſti⁹ foīe: ſed foīa celi nō dat actū oppoſitū puationi forme ignis: pꝫ aliter celuꝫ eſſet formaliter ignis. ḡ foīa celi nō cōplet appetitū ſue mā̄e reſpectu foīe ignis. maior pꝫ: q2 ſi mā̄ in celo eſt τ eiuſdē rōnis eſt capax foīe ignis τ cuiuſꝫ. ❡ P. Nulla forma cōplet appetitū ſue mā̄e: niſi foīal'r: vel ſaltē virtual'r cōtineat in ſe oēs formas: qb⁹ ſua mā̄ eſt puata: ſꝫ foīa celi nō ē hm̄. ḡ τc. pbō minoris: q2 nō foīal'r: pꝫ ēt q̄ nō v̄tualiter: pꝫ de aīa itellectiua: nullū eni impfecti⁹ ꝯtinet v̄tualiter pfecti⁹ ſe: aīa aūt itellectiua ē foīa pfectiſſima oīuꝫ. ❡ 2° ꝯclo ſit iſta: corp⁹ celeſte ſm̄ viā Phi nō ē aiatū. Hoc apparet ex p° ꝯne: q2 ſi ſic: nec̄io hꝫ mām̄ cū aīa ſit act⁹ corpis τc. ❡ P. Uel eēt aiatū foīal'r aīa itellectiua tm̄: vel cū hͣ alia aīa: puta ſenſitiua qꝫqd dem: ſeqẗ q̄ hꝫ mām̄: cū aīa ſit act⁹ corpis: vt dictū eſt: τ p ꝯn̄s corruptibile: vt deducit p° ꝯ. ❡ P. Uel celū eēt tn̄ aīa. ſ. itellectiua: q2 Phi nō poneret ibi aīaꝫ niſi itellectiuā: vel preter aīaꝫ: q̄ eēt de eēntia celi erit aliqd aliud p ſe pfectibile p aīaꝫ. nō pōt dari pͥᵐ: q2 cū celū: ſic pꝫ: ſit foīal'r q̄ntū: ſeqẗ q̄ ſolus itell'ꝰ erit q̄ntus: qd nō eſt itelligibile. nec pōt dari 2ᵐ: q2 tūc celū eēt in po° paſſiua: τ in po° ꝯdictionis. ḡ nō erit ſempiternū τ nec̄iū. ❡ Sed ꝯ Phs 2° de celo τ mūdo: dicit celū eē aiatū. ❡ Rn̄deo ſi Ari. ſiue Cōmē. ponat celū aiatū foīal'r aīa: q̄ ſit p ſe de eēntia celi ſtatim recedit a p° ꝯne: τ ꝯdicit ſibiipſi exponiẗ tn̄. Ubi ſciēdū q̄ aīa hꝫ duplex offm̄ re° corpis. ſ. informādi τ mouēdi: nā eſt foīa corpis: τ ē motrix corpis: vbicūqꝫ ḡ Phs vocat aīaꝫ celi: exponēdū ſm̄ ꝯdōnē: q̄ aīa eſt motrix: τ nō foīa: τ illa aīa eſt itelligētia ppria ꝯiūcta huic orbi in rōne mouētis: τ nō in rōne iformātis. Et q̄ hec ſit intentio Phi vꝫ poſſe pbari ex. 8. phy. vbi dicit Phs: q̄ pͥᵐ mobile ꝯuidiẗ in duo: quoꝝ vnū p ſe moueẗ: τ aliud eſt per ſe mouēs imobile oīno: τ p ſe τ p accn̄s: illud qd moueẗ eſt celū: ſꝫ mouēs imobile eſt itelligētia: ſꝫ ſi itelligētia eēt foīa celi: tūc moueret ſaltē p accn̄s. ſ. ad motuꝫ celi.

Tex. cō. 17. τ 7. met. t. c. 22.

Tex. c. vbi. ſ. ſuo p° celi τ 12. meta.

Tex. cō. 20. τ infra.

Tex. cō. 80.

Tex. cō. 22.

Dei. τ Tho.

Contra opiniones.

Tex. cō. 49.

Cur mā̄ ſic in dicit in ſe rōnē corruptibilitatis.

Egidi⁹ i tractatu de mā̄ celi.

Cōtra oppoſitum.

Uide. 9. me. t. c. cō. 17.

Celū ſꝫ Ari ſto. nō eſt aiatum.

Tex. cō. 13.

Aīa duplicē effectū agit in animato.

Tex. cō. 40. τ 43.

A. i. motum in ſe.

Ad q̄ōnē ſm̄ mētē theologorum.

❡ Scd̄ꝫ aūt viā theolo. dico duas ꝯnes. p° ꝯ ſit iſta: corpus celeſte eſt vere cōpoſitū ex mā̄ τ foīa: nā ſꝫ eos illud chaos qd ab eis poniẗ attigiſſe vſqꝫ ad celū empyreuꝫ erat mā̄ oīuꝫ corruptibiliū ꝯtētorū ſub celo empyreo: τ iſta mā̄ q̄ntū eſt de ſe eſt eiuſdem rōnis in oīb⁹: vn̄ illud Gen̄. p°. In pn̄° creauit de⁹ celū τ terrā τc. celū illud fuit celū empyreū plenū angelis: τ terrā. i. mā̄ꝫ iformē oīuꝫ de terra vſqꝫ ad celū empyreū: ita q̄ de iſta terra de⁹ fecit p° lucē: τ ſic de alijs ſm̄ opa ſex dierū. ❡ Sꝫ nūc eſt dubiū quō celū ſit icorruptibile ſi hēat mā̄ꝫ eiuſdē rōnis. ❡ Rn̄deo q̄ celū ſimpl'r loquēdo eſt corruptile cū habeat mām̄ q̄ pōt eē τ nō eē. Un̄ theologi hn̄t diſcordare a Pho in ppōne illa: q̄ celū eſt nec̄iū τ incorruptibile: q2 q̄ntū eſt ex nā̄ ſua ē ſimpl'r corruptibile: q2 ſibi ieſt po° ad actū ꝯriū: tn̄ eſt incorruptibile ſm̄ qd: q2 corp⁹ celeſte nō hꝫ ꝯriū agēs: τ ita nō pōt corrūpi a ꝯrio agēte. Tū q2 foīa celi ē alteri⁹ rōnis a formis elemtoꝝ: τ iō celū nō eſt capax q̄litatū ꝯriarūꝫ: iō non eſt alterabile: nec corruptibile p nām̄. Tū q2 foīa q̄ nō pōt pduci a nā̄: nō pt corrūpi a nā̄: ſꝫ foīa celi eſt hm̄. ḡ τc. eſt. n. pfectiſſima inter oēs foīas corpales: excludēdo corp⁹ hūanū: cui⁹ aīa nō pōt cāri a nā̄: ſic ḡ foīa celi a ſolo deo creaẗ: ſic a ſolo deo pōt corrūpi: vn̄ Dam̄. lib. 2. ca. 6. dicit q̄ celū de ſe eſt corruptibile: tn̄ volūtate dei eſt icorruptibile: q2 de⁹ diſpoſuit illud n̄ corrūpi: ſꝫ ppetuo ꝯſeruari: τ iō tātū ſubeſt volūtati diuīe: vn̄ ſili mō elīnta q̄ntū ad ſe tota pn̄t dici icorruptibilia: tn̄ q2 nō hn̄t ꝯriū agēs corrūpēs totam formā elinti: tn̄ q2 de⁹ diſpoſuit elīnta ppetuo ꝯſeruari: ſꝫ ſint corruptibilia ſm̄ ptes ſuas: τ ēt total'r q̄ntū eſt de ſe.

Quō celum incorruptibile τ corruptibile ſit ſm̄ theologos.

Forma celi pfectiſſima inter corpales formas.

Quō elīnta corruptibilia τ incorruptibilia ſint.

❡ 2° ꝯ eſt iſta: corp⁹ celeſte nō eſt cōpoſitū ex corpe τ aīa: ita q̄ ſit aiatū. Hoc pꝫ p Dam̄. ca. 12. vbi diẗ expſſe: q̄ corpa celeſtia ſūt inaīata. Sil'r Hiero. ſup illud Iſaie. Audite celi τ aurib⁹ pcipe terra: diẗ ibi i glo. q̄ ppheta nō alloq̄ẗ inaīata. ſ. celū τ terrā: ſꝫ hitatores celi τ terre.

A. i. libro. 2. vbi ſupra.

Cap. 14.

Ad primū In oppo° dōꝫ: q̄ Phs ſic nūq̄ꝫ poſuit formā: niſi quā arguit opatio: ita nō poſuit mā̄ꝫ: niſi quā pōt arguere mot⁹: i celo aūt ſm̄ ipꝫ nō eſt mot⁹ ad formā: ſꝫ tn̄ ad vbi. ḡ i celo nō ē mā̄: niſi q̄ ē in po° ad vbi: τ vn̄ quo: vt di. 12. h⁹: τ Cōmen. de ſuba orbis: ſꝫ talis po° nō ē mā̄: q̄ ē altera ps cōpoſiti: talis. n. mā̄ eſt idē: qd eē ſubꝫ ſuſceptibile mot⁹: τ iō tal' mā̄ eſt i pura foīa: ſi pura foīa: puta angelus ſit p ſe mobilis: ſꝫ nō loqmur hic de tali mā̄. ❡ Ad 2ᵐ nego an̄s. Ad pͥbōnē dōꝫ: q̄ Phs: Cōmē. τ Aui. vel ſūt negādi ꝯdicētes ſibi: vel ſūt exponēdi mō pdicto in corpore q̄ōnis.

Ad primum

Tex. cō. 10.

Ad ſecundū

❡ Oīm vo q̄dā ſine gn̄ōne τ corruptiōe ſūt τ nō ſūt: vt pūcta ſi qdē ſūt: τ total'r ſpēs τ forme: nō. n. albū fit: ſꝫ lignū albū: aut ex aliquo: τ oē aliud qd fit: fit τc. Q̄ō. V.

Queritur Utrū accn̄s ſit ꝯpoſitū ex ptib⁹ eēntialiter diſtinctis. Ur q̄ ſic: nā oē gn̄abile τ corruptibile eſt cōpoſitū ex mā̄ τ foīa: ſꝫ accn̄tia ſunt corruptibilia. ḡ τc. maior pꝫ ex 7° hui⁹: vbi diciẗ

Arguit pͥmo.

Tex. cō. 22.

Secundo. ꝙ mã est qua res põt eẽ ⁊ nõ eẽ. ¶ P. Si accñs ẽ forã simplex. ḡ est pfecti⁹ q̃ ſuba. ꝯñs est fłm. ḡ ⁊ añs. pbõ ꝯñe: qꝛ simplicitas ẽ simplr pfectiõis in entib⁹: vñ deo
Uide. 8. d. p/ nu. q. 2. ſumẽ attribuit. ḡ qḋ ẽ simplici⁹ est pfecti⁹. ſi ḡ accñs est olno simplex: erit pfecti⁹ simplr q̃ ſuba cõposita ex mã ⁊ forã. ¶ Cõfirmat: qꝛ cã ⁊ cãtũ diuidũt ens ſic pfectũ ⁊ ipfectũ: ita ꝙ cãtũ tz ibi rõnẽ ipfecti: q̃tenꝰ est depẽ
Uide. 8. d. p/ nu. q. finali. dẽs: qḋ ḡ ẽ magis cãtũ ẽ ipfecti⁹. Sꝫ posito: ꝙ accñs ſit pura forma: ſuba cõposita erit magis cãta: qꝛ. ſ. intrinſece ⁊ extrinſece: accidẽs aũt tm̃ extrinſece. ergo ſubſtãtia composita erit imperfectior.

In oppoſitũ T. c. 11. ⁊. 14 Uide in. 4. d. 12. q. 5.
Contra. Phs hic i ista vult ꝙ accñtia nõ hñt mãꝫ ex qua: ſꝫ in q̃. ¶ Itẽ auctor. 6. pncipiorũ dicit ꝙ forma est simplici eſſentia conſiſtens.

Rñdeo. In ista qõne ſic pcedã. p̊ vnã opi. pertractabo. 2° ad qõnẽ aliter reſpondebo.

Ad qõnẽ ſm mẽtẽ aliorꝫ
Quãtũ ad p̊m est vna opio: q̄ dicit: ꝙ accñs ẽ realr cõpoſitũ ex duob⁹. ¶ Pro iſta opione arguit: nã simplr simplex a q̃cũqꝫ diſtinguit vꝫ eẽ p̊ diuerſuꝫ ⁊ nõ differẽs: vt pꝫ de mã re° forã: ſꝫ accñs nõ ſũt hõ. ḡ ⁊c. maior pꝫ ex ſignato vocabuli: qꝛ alŕ eẽt differẽs nõ p̊ diuerſuꝫ. minor pꝫ de duab⁹ ſpẽb⁹ accñtis: nã albedo ⁊ nigredo realr differũt p dñas pprias: ⁊ realr ꝯueniũt
Tex. cõ. 9. in gñe. ſ. in colore. ḡ ſũt dñtes ⁊ nõ p̊ diuerſe. ¶ P. Oẽ diffinibile est vere cõpoᵐ: ſꝫ accñs ẽ hõe diffinibile. ḡ ⁊c. maior pꝫ in h̄ 8° ſupius: vbi ꝯcludit Phs ꝯ Platonẽ: ꝙ idee ſi ſint forẽ ſimplices ñ ſũt diffinibiles: qꝛ opꝫ diffõnẽ eẽ orõnẽ lõgã: ⁊ h̄ eẽ vt mãꝫ: illud hõ vt formã: mi-
T. c. 14. ⁊. 15 ⁊ infra. nor pꝫ ex 7° h⁹: vbi oñdit: ꝙ accñs ſũt diffinibilia: nec obſtat: ꝙ diffiniant ex additiõe: qꝛ nõ ẽ pp ſimplicitatẽ: ſꝫ
T. c. 22. ⁊. 26 ⁊. 27. pp depẽdẽtiã ad ſubaꝫ. ¶ P. 7° h⁹ dr: ꝙ cõpoſituꝫ p ſe gñat: ⁊ h̄ est verũ de oĩ gñõne. ḡ ⁊ in gñe q̃litatis: ſꝫ illud cõpoᵐ nõ ẽ tm̃ ex accñte: ⁊ ſubto: cũ illḋ ſit ens p accñs: ⁊ p ꝯñs nõ erit p ſe terminꝰ alicuꝰ motꝰ: qꝛ oĩs motꝰ p ſe terminat ad rẽ alicuꝰ gñis: p quã ẽ i eodẽ gñe: ens aũt p accñs nõ ẽ p ſe in gñe. ḡ opꝫ ꝙ accñs ſit aliqḋ cõpoᵐ intrinſece: qḋ p ſe gñet. ¶ P. 10. h⁹. ca. 10. vult Phs: ꝙ
T. c. 13. ⁊. 22. ⁊ infra. forẽ q̄ hñt adinuicẽ trãſmutationẽ: cõ ſũt ꝯria ⁊ media ſũt eiuſdẽ gñis phici: ⁊ ꝙ nõ ẽ trãſmutatio iter formas alteriꝰ gñis phici: ⁊ dñr forẽ eiuſdẽ gñis phici: q̄ hñt ſuſceptiuũ p̊m ex 5° h⁹: tale ḡ ſuſceptiuũ hñt media ⁊ ꝯria
Tex. cõ. 33. inter ſe idẽ: ⁊ nõ idẽ cũ alijs alteriꝰ ꝯrietatis: puta colores hñt idẽ ſuſceptiuũ iter ſe: ſꝫ ñ idẽ cũ ſaporib⁹: ſꝫ qḋcũqꝫ ſubm: ſiue potẽtiale alteriꝰ gñis a gñe q̃litatis ſumat illḋ ſic ẽ idẽ colorꝫ: ita ẽt est idẽ colorꝫ ⁊ ſaporꝫ: vt pꝫ d ſuba ⁊ q̃titate: qꝛ vtraqꝫ ſubeſt eidẽ colori ⁊ ſapori. ḡ illud ſuſceptiuũ penes qḋ diſtinguũt gñia phica: ẽ aliqḋ intrinſe cũ ipſis eẽntijs ipoꝝ accñtiũ: ⁊ hi ppoᵐ. ¶ Sꝫ ꝯ iſtam
Cõtra oppoſitum. Uide ſimile i 2. d. 16. cõtra bonauẽturã. opionẽ arguit triplr: p̊ ſic. ſi accñs ẽ cõpoᵐ eẽntialr: accipio grã exẽpli albedinẽ: cuꝰ p̊m ſit. a. ⁊. b. ita ꝙ. a. ſit p̊m potẽtiale. b. actuale: tũc ſic: cũ albedo iformet ſubm: aut tm̃. a. iformat illḋ ſubꝫ: aut tm̃. b. aut vtrũqꝫ p̊: aut neutꝝ. ſi neutrũ. ḡ nihil iformat ſubꝫ. ſi. b. tm̃: vel. a. ḡ albedo nõ iformabit ſe tota: ⁊ tũc ppria paſſio: puta iformare non inerit p̊ ſubto ſuo: ſꝫ tm̃ p pte ſui: nec vtrũqꝫ p̊. pbo p̊ de a. qḋ ponit p̊m mãle: qꝛ ſi ſic: tũc mã ſube cũ ſit pfectior q̃. a. poterit aliqḋ iformare: ⁊ ſic pcedit i ifiᵐ. pbo 2° d b. qꝛ actꝰ adeq̃tꝰ mõe ppriẽ nõ põt dũ ipꝫ iformat aliḋ iformare: alŕ nõ eẽt adeq̃tꝰ: ſꝫ. b. iformat. a. cuꝰ capacitas adeq̃tur actualitati. b. alŕ nõ fieret vnũ ex eis. ḡ actualitas. b. nõ ſe extẽdit ad ſubaꝫ. ¶ P. 2° ſic: iter illa põt eẽ motꝰ q̄ hñt idẽ ppriũ ſuſceptiuũ: circũſcripto q̃cũqꝫ alio ſuſceptiuo accñtali: ſꝫ due forẽ duaꝝ ſpẽꝝ ꝯriarũ ſm te hñt idẽ ſuſceptiuũ ⁊ p ſe: qꝛ eiuſdẽ gñis: vt tu dicis. ḡ circũſcripto ſubto: qḋ ẽ ſuſceptiuũ aliḋ: ⁊ accñtale eis poterit eẽ motꝰ iter ꝯrias ſpẽs: ⁊ p ꝯñs ex albedine ſit nigre-

do: ſicut ex aere ſit aq̃: qḋ ẽ ꝯ Phꝫ i mltis locis: q vult ſubꝫ ita eẽ neccũ in trãſmutatiõe accñtali: ſicut mãꝫ i trãſmutatiõe ſubali: ⁊ ꝙ ex albedie nõ ſit nigredo: ſꝫ ex albo ſit nigrũ ex p̊ phy. ¶ P. 3°. oẽ illḋ qḋ ẽ imediatũ p̊m agẽdi. ſ. q p̊ agẽs agit ẽ tm̃ actꝰ: ita ñ ꝙ icludit duo. ſ. poᵐ ⁊ actũ: qꝛ tũc nõ eẽt q̃ p̊ agit: ſꝫ ageret p pte: q̄ est actꝰ: aliqḋ aũt accñs: puta calor ponit imediatũ p̊m: quo p̊ agẽs agit in aliq̃ actiõe: vt in calefactiõe. ḡ tale accñs est tm̃ actus. | p° de gñone ⁊ p° phy. t. c. 45. ⁊ infra ſe pe.

Uide infra li. 10. q. 4.
Quãtũ ad 2ᵐ p̊ pmittã vnã diſtõnẽ. 2° oñdã duas ꝯnes. ¶ De p̊ ſit iſta diſtõ: ꝙ cõpõ q̄ est ex nã rei circũſcripta illa q̄ ẽ rõnis ẽ duplex. q̃dã est rei ⁊ rei: ⁊ hec cõpõ põt dici realis. alia ẽ realitatis ⁊ realitatis: ⁊ hec cõpõ dr ſꝫ rões reales: ⁊ ſꝫ foꝛalitates. Uoco aũt cõpõnẽ rei ⁊ rei iſtã: q̄ est ex aliqb⁹: quoꝝ ſeparatio mutua nõ icludit repugnãtiã ex terminis: q̃lis est cõpõ ex mã ⁊ forã: vel ex ſubto ⁊ accñte. Uoco aũt cõpõnẽ realitatis ⁊ realitatis iſtã: q̄ ẽ ex aliqb⁹: q̃ꝝ ſeparatio icludit ꝯdictionẽ pp eoꝝ realẽ idẽtitatẽ: tñ vnũ ñ ẽ aliḋ foꝛalr: ita ꝙ vnũ icludat i alio i p̊ mõ dõi p ſe: ita ꝙ pñt eẽ diſtincta oĩa foꝛalia ⁊ diſtincta ꝯceptibilia diſtincte ẽminãtia actũ itellꝰ: q̃lis ẽ ꝯpõ ex gñe ⁊ dña: vbi ẽt ſpẽs ẽ realitas ſimplex. ¶ De 2° ſit iſta p̊ ꝯ: accñs ẽ forã ſimplex ſimplicitate oppoᵃ p̊ cõpõni. Probat hec p rões factas ꝯ p̊m opionẽ. ¶ Cõfirmat: qꝛ nõ ẽ ponẽda plalitas ſine neccitate: qꝛ. ſ. p paucitatẽ pñt ſaluari apparẽtia: iuxta ſniam Phi p phy. vbi cõmẽdat Empe. p̊ Anaxa. pp paucitatẽ pncipioꝝ. Rõ h⁹ est: qꝛ nã nihil facit fruſtra: ſꝫ nihil apparet in accñtib⁹: pp qḋ neccio debeãt poni cõpoſita ex duab⁹ ptib⁹ realr diſtinctis: vt patebit rñdẽdo ad argᵃ. ¶ 2ᵃ ꝯ ſit iſta: accñs nõ ẽ forã ſimplex ſimplicitate oppoſita 2ᵉ cõpõni: ſꝫ ẽ cõpoᵐ ex realitate gñis: ⁊ realitate differẽtie. Hãc pbãt due rões p p̊ᵃ opionẽ: tñ quia. ſ. accñtia nõ ſunt pmo diuerſa: tñ qꝛ ſunt diffinibilia.
Uide li. 10. q. 4.
Cõpõ duplex
Uide. 8. d. p/ mi. q. 3.
Hec cõpõ rei ⁊ realitatis
T. c. 50. ⁊. 56 p° celi. ⁊. 3. d anima.

Ad primũ In oppoᵐ dõm: ꝙ gñabile ⁊ corruptibile dr 2ʳ. ſ. p ſe: ⁊ p accñs. Per ſe gñabile est illḋ cuꝰ aliqḋ p̊fuit: qḋ poſtea ẽ ps geniti ex 7° h⁹: ca. 7. Silr corruptibile p ſe ẽ: cuꝰ manet aliqḋ poſt corruptionẽ: qḋ fuit ps cõpoſiti: ⁊ h̄ mõ cõpoſitũ gñat tm̃: ⁊ corrũpit in oĩ gñõne: ⁊ h̄ ẽ cõpoᵐ: qḋ ꝯſtat ex iſta forã: q̄ p gñõnẽ iducit: ⁊ p corruptionẽ expellit: ⁊ ex illo qḋ trãſmutat: qḋ qdẽ in trãſmutatiõe ſubali est mã: in accñtali est ſubm: ⁊ ita cõpoſitũ ex ipa mã ⁊ forã ſubali ẽ p ſe gñabile: ⁊ p ſe corruptibile: cõpoſitũ ex ſubto ⁊ accñte est p ſe gñabile ⁊ corruptibile: eo mõ q̄ est ibi aliq̃lr p ſe: accñs aũt nõ est ſic corruptibile ſine ſubto: p accñs aũt põt dici corruptibile: vocãdo corruptibile qcqd p trãſmutationẽ nãlẽ nõ ẽ poſtq̃ fuit: ⁊ ſic accñs ẽ corruptibile: ⁊ ẽt forã ſubalis mãlis. ¶ Ad 2ᵐ nego ꝯñaꝫ. Ad pbõnẽ dõm: ꝙ nõ est icõueniẽs: ꝙ aliqḋ qḋ est ſimplr pfectiõis abſolute loq̃ndo nõ ſemp includat illḋ eẽ ſimplr pfecti⁹: in q̄ est excellẽtiꝰ illḋ ꝯcrũ ad aliqḋ: ſꝫ tm̃ ſꝫ qd. Exᵐ ſapiẽtia i ſe ⁊ abſolute accepta ẽ ſimplr pfectiõis: tñ ſi aliqs canis eẽt ſapiẽs: ⁊ cũ ſapiẽtia nõ poſſet hẽe rabiẽ ꝯueniẽtẽ cani eẽt canis impfectior cane nõ ſapiẽte: ſꝫ nõ eẽt ens ipfecti⁹: qꝛ canis est limitatũ ens: ⁊ põt repugnare cani illud qḋ in entitate ponit nobilitatẽ. Silr in pposito: ſꝫ ſimplicitas ſit pfectiõis ſimplr loquẽdo ⁊ abſolute: tñ in reb⁹ corruptibilib⁹ cõiter ſimplici⁹ est ipfecti⁹: nõ pp maiorẽ ſimplicitatẽ: cũ illa ſit pfectiõis: ſꝫ qꝛ talis nã. ſ. corruptibilis nõ põt hẽe tãtã actualitatẽ cũ ſimplicitate q̃tã cũ cõpõne: ⁊ actuali⁹ vlr est pfecti⁹. ¶ Ad cõfirmationẽ p idẽ: ſꝫ eñi cãtũ ſit ſimplr ipfectũ: qꝛ depẽdẽs: tñ illḋ ens limitatũ: cuꝰ entitas ppria reqrit neccio: ꝙ ſit cãtũ põt eẽ pfecti⁹ ens ſi est a plib⁹ cãtũ q̃ aliud ens: qḋ est a paucioꝛib⁹ cãtũ: qꝛ. ſ. nõ recipit tãtã pfectionẽ: nã in depẽdẽtib⁹ põt hñi depẽdẽs eẽ pfecti⁹: qḋ depẽdet plibus.
Ad primum Generabile ⁊ corruptibile duplex. T. c. 11. ⁊. 21. ⁊. 27.
Ad ſecundũ
Uide ſcõo. d. p. pte. 2. q. 1. Et. 8. d. q. 1. ⁊ in quolꝫ. q. 5. Uide in. 4. d. 12. q. 2.

det a plib⁹:a q̄rū q̄lʒ recipit aliq̄ pfectionē:ad quā nul lū p se sufficeret:vñ cōiter cāta pfectiora:q̄ nō imediate sūt a deo a plib⁹ cāis depēdēt:q₂ p p eoꝝ maiorē pfectio nē nō sufficiūt ad cāndū ea:ita pauce cāe:sic ad cāndūʒ alia impfecta.

Ad argumēta p opione.

¶ Ad p̄ᵐ ꝛ ad zᵐ p p̄ᵃ opione dōʒ:q̄ sa ciūt p zᵃ ꝯne:vt iā dictū est:sufficit enī ad saluandū ista ponere cōpōnē ex realitate ꝛ realitate:nec opʒ ponere cōpōnē ex re ꝛ re. ¶ Ad 3ᵐ dōm:q̄ lʒ ens p accīs non sit vnū sicͣ subã:nō tñ est nullo mō vnū:nec ita multa:sicͣ qñ subʒ ꝛ accīs manēt sepata:vt hī.7.b⁹ ca.de vnitate diffōnis:sicͣ enī est vnitas aliq̄:ita illud totū ē aliqð ens: ꝛ isti⁹ totⁱ est gñatio:ꝛ h̄ p se:sic in illo gñe est gñatio p se:ꝛ tñ p accīs reᵒ gnōnis subē:q̄ est simplr p se:sic totū est ens p accīs reᵐ subē. ¶ Ad 4ᵐ dōʒ:q̄ lʒ idē sit subʒ in se acceptū reᵒ coloꝝ ꝛ saporū:puta suba tñ differt:vt est subʒ hoꝝ ꝛ istoꝝ s̄m diuersuʒ modū mixtiōis:nā cū vnūq̄oqʒ elītū mixtas hēat q̄litatē:ið s̄ʒ diuersam mi stione istaꝝ q̄litatū elītariū ꝯseq̄ imediate aliud ꝛ alið gen⁹ q̄litatū mixtaꝝ:puta si cōmistionē ignis inq̄ntū lu cēs cū terra inq̄ntū terminata ꝛ aer ꝛ aq̄:inq̄ntū pspicua ꝯsequat̄ gen⁹ colorū:sʒ cōmistionē ignis ꝛ aeris:inq̄ntuʒ cal'a digerētia hūorē aqueū cōmistū terrestri sicco ꝯseq tur gen⁹ saporū:ꝛ sic de alijs:nō ḡ opʒ q̄rere aliud ꝛ alið subʒ:puta intrinsecū colorū ꝛ saporū:sʒ ad h̄ sufficit idē subm extrinsecū:puta suba:qð sit p̄mū ꝛ pprīū hoꝝum ꝛ illoꝝ s̄m diuersam mistionē qualitatum diuersarum elementarium:ꝛ sic saluatur Aristo.decimo huius.

Vide.z.de aīa:ꝛ i de sen sa ꝛ sensato. ꝛ i pspectiua.

Diuerse qua litates ex di uersa mistio ne.

¶ Palā aūt:ꝛ q₂ si sint aliq̄lr numeri sube: sicut sunt ꝛ nō sunt:vt qdā dicunt vnitatū: nā diffinitio numerus qdam diffinibilis:q₂ enī ꝛ i idiuisibilia:nō enī isinite rōnes ꝛ nu merus:aut tale:ꝛ queadmodū nec a nume ro ablato aliquo:aut addito ex qb⁹ numer⁹ est nō adhuc idē nūer⁹ est:sʒ alter q̄uis mi nimuʒ auferat̄:aut addat̄:sic nec diffō: nec q̄cq̄d erat eē:nec adhuc erit ablato aliquo: aut addito ꝛc̄. Tex.cōmēti dcimi. Qō.VI.

Argi p̄mo.

QUerit Utrū in q̄dditate foꝛaꝝ nāliū suscipiētiū magis ꝛ min⁹ sit da re ḡdus eēntiales intrinsecos:s̄m quos ipsa suscipiat magis ꝛ min⁹. Uī q̄ nō:nā hic in lr̄a dr̄:q̄ foꝛe sūt sicͣ nūeri:ꝛ sic nūerus stat in idiuisibili:ita q̄ nihil pōt sibi addi:vl̄ diminui:q̄n mu tet spēʒ:sic ē de foꝛa:ꝛ p ꝯñs nō hʒ ḡdus. ¶ P̄. Ille gra dus addit⁹:vel ptinet ad q̄dditatē specificā foꝛe:vl̄ nō:si sic.ḡ albedo remissa nō est pfecta i spē albedis:qð ē fl̄ʒ. si nō.ḡ itēsa albedo erit vnū p accīs:q₂ icluderet ḡdū:q nō ptineret ad eēntiā ei⁹. Itē spēs nō diceret totā eēntiā idiuidui:cū ille ḡdus non pertineret ad spēm.

Tex.cō.10. Illi⁹ gradua toꝛes foꝛarū et zerbū hic. Secundo.

Nō est cōtra Boetiū sup Porphyriū In opposituꝫ

Contra. Impoīe ē aliq̄ foꝛᵐ cōicare se alicui s̄ʒ magis ꝛ min⁹ nisi in sua eēn̄ᵃ hēat ḡdus: aliogn s̄ʒ eūdē ḡdū pticiparet̄ a q̄cūqʒ subto:sʒ foꝛᵃ ð q̄ q̄rit̄ cōicat se alicui s̄ʒ magis ꝛ min⁹.ḡ i sua eēn̄ᵃ hʒ ḡd⁹.

Vide.17.di. p̄mi.

Rn̄deo. Ista qō magnū hʒ tractatū:supponit etiā aliq̄s foꝛas suscipe magis ꝛ min⁹:ꝛ est du biū:q̄ foꝛᵉ sint tales. Utꝝ foꝛᵉ subalis:pe q̄ alſ:ꝛ spālr ð foꝛa subali dicet̄ forsan aliq̄d in 11ᵒ libro. Tū q₂ de ista mā recolo me plurī⁹ dixisse alibi in q̄dā qōne ordiaria: iō q̄ntū ad p̄ns sufficit sic pcedi.p̄ p iprobatiōe q̄rūdā opionū ꝯnes aliq̄s declarabo.zᵒ ad qōnē rn̄debo.

Vide i tracta tu tuū p̄nci pioꝝ arti.z.q finali. Cōtra Hen.

Quātū ad p̄ᵐ sit ista p̄ᵃ ꝯ approximatio vl̄ remotio a suo ꝯrio nō ē cā suscipiēdi magis ꝛ min⁹. Hāc ondo sic:q₂ si sic.ḡ vbi nullū ē ꝯriū:ibi nō ē magis ꝛ min⁹.ꝯñs est fl̄m.ḡ ꝛ aīs.ꝯña pʒ:falsitas ꝯñtis pbat̄ tū q₂ lumē i medio pōt eē s̄ʒ magis ꝛ min⁹:ꝛ tñ i medio nullū ē ꝯriū luminis. Tū zᵒ:q₂ eādē v̄tutē pñt diuersi p ticipare s̄m magis ꝛ min⁹:nō pticipādo aliq̄d de vitio ꝯrio:puta tēperātiā:vel iustitiā. Tū q₂ in statu inocētie s̄m magis ꝛ min⁹ fuisset grā i diuersis:ꝛ ē hodie de facto i btīs:vbi tñ nullū ē ꝯriū pctīn. Tū q₂ hic sepamur ab iuicē in p̄dicamēto hit⁹:vbi s̄ʒ Auctorē sex p̄nᵖ nullū ē ꝯriū:ꝛ tñ s̄ʒ eūdē hit⁹ suscipit magis ꝛ min⁹:q₂ armatioꝛ est eques pedite. ¶ P̄. Ad p̄ncipale accipiat̄ albedo p mista nigredini:fiat itēsioꝛ ꝛ pfectioꝛ: ꝛ tollat̄ nigredo: tūc sic:aut illa albedo intēdit̄ p aduētū alicui⁹ positiui: vel aūt p remotionē nigredis.si p̄ᵐ:hī ppoᵐ.si zᵐ:ꝯ:q₂ nulli⁹ effect⁹ positiui pt eē cā p̄uatiua:sʒ intēdi ē effect⁹ positiu⁹:amotio aūt nigredis ē tñ cā p̄uatiua.ḡ illa n̄ pt eē cā illi⁹ intēsiōis. ¶ Cōfirmat̄:q₂ mot⁹ denoiat̄ a ter mino ad quē ex 5ᵒ phy.sʒ illa itēsio albedis est dealbatio ex eodē 5ᵒ.ḡ termin⁹ ei⁹ est aliq̄ albedo:ꝛ p ꝯñs nō ista sepatio nigredis. ¶ zᵃ ꝯ sit ista:nulla foꝛᵃ suscipit magis ꝛ min⁹ s̄ʒ dispōnē subti:vel s̄ʒ eē i subto remanēte eius eēn̄ᵃ imutata. Hāc ondo sic:q₂ illud eē seu dispō:vel est idē cū eēntia foꝛᵉ:vel nō.si idē:hī ppoᵐ:q₂ cū illa dispō sit maioꝛ ꝛ minoꝛ.ḡ ꝛ eēn̄ᵃ foꝛᵉ:cui ponit̄ eē idē: suscipit magis ꝛ min⁹.si nō est idē:q̄ro ð illo:vtrū s̄ʒ suā eēntiā suscipiat magis ꝛ min⁹:vel nō.si sic:hī ppoᵐ.si nō:hiet̄ pcessus i in̄ᵐ. ¶ P̄. Dīto termino sub rōne q̄ terminus cessat mot⁹:q₂ hītib⁹ p̄ntib⁹ in mā cessat oīs motus ꝛ ge neratio:p̄ de gnōne:sʒ p te in p̄nᵒ calefactionis hī calitas s̄ʒ rōnē:q̄ est termin⁹ calefactiōis.ḡ in p̄nᵒ cessabit mo t⁹:qð est absurdū dicere. pbō minoꝛis:q₂ oē qð mouet̄ hʒ aliq̄d ð termino a q̄:ꝛ aliq̄d de termino ad quē ex 6ᵒ phy.ḡ in p̄nᵒ calefactiōis in ipo calefactibili est aliq̄d de eēntia caloꝛis.si igit̄ eēn̄ᵃ caloꝛis nō suscipit magis ꝛ mi nus:in p̄nᵒ erit caloꝛ pfectissim⁹:s̄ʒ quē modū ē termin⁹ mot⁹. ¶ Dices q̄ caloꝛ nō ē termin⁹ s̄ʒ pfectionē eēntie sʒ s̄ʒ pfecti⁹ eē in subto. Cōtra:q₂ si mot⁹ ē ad pfecti⁹:vl̄ ad pfectū eē in subto:illð qð ē eē in subto:vl̄ est idē cum eēntia caloꝛis:aut aliud.si idē.ḡ si illð eē nō est pfectū.ḡ nec eēn̄ᵃ caloꝛis:ꝛ sic hī ppoᵐ.si ē alið:ꝛ accīs cū illð su scipiat magis ꝛ min⁹:hī ppoᵐ. ¶ Cōfirmat̄:q₂ inter ca loꝛē maioꝛē ꝛ minoꝛē ē p se mot⁹ ex 5ᵒ phy.sʒ caloꝛ ma ioꝛ ꝛ minoꝛ sūt q̄dā foꝛᵉ de gñe q̄litatis.ḡ aliq̄d de gñe q̄litatis ē p se termin⁹ mot⁹:ꝛ tūc idē qð p⁹s. ¶ 3ᵃ ꝯ sit ista:radicatio maioꝛ vel minoꝛ foꝛᵉ in mā nō est cā susci piēdi magis ꝛ min⁹. hāc ondo sic:q₂ illa radicatio: vel ē q̄d distinctū a foꝛᵃ vel nō.si nō:hī ppoᵐ:q₂ cū ista radi catio sit maioꝛ ꝛ minoꝛ.ḡ ꝛ foꝛa.si ē aliq̄d distinctū:vel ē foꝛa absoluta vel respectiua.si absoluta:hī ppoᵐ.si respe ctiua:silr hī ppoᵐ:q₂ magis ꝛ min⁹ i foꝛa respectiua orit̄ ex magis ꝛ min⁹ i absoluta. ¶ P̄. Si sic.ḡ vbi foꝛa est magis radicata:ibi subʒ ē magis tale.ꝯñs est fl̄m:nā s̄m medicos febris ethica est magis radicata q̄ʒ tertiana:tñ tertiana ē itēsioꝛ:iō tertianari⁹ est magis febricitās: silr verecūdus ē q̄nq̄ʒ rubicūdioꝛ:ꝛ tñ ruboꝛ ē i eo min⁹ ra dicat⁹:q̄ʒ in aliquo q̄ nō ē tā rube⁹:puta sanguineus.

Nec opʒ re currere ad te nebrās:q₂ ē pu ra priuatio.

Nō negat do ctoꝛ q̄ nō sint talia:sʒ negat q̄ sit causa.

Priuatiuuʒ nō ē cā posiui:lʒ psuppo nat̄ aliq̄ndo

Tex.cō.4. T.cō.8.ꝛ.9. Cōtra Tho mā ꝛ Egidiū

A.l.arti.

Tex.cō.55.

T.c.7.ꝛ.32. ꝛ.57.

Euasio.

Tex.cō.19.

Cōtra Tho mā ꝛ Egidiū

Vide zerbuʒ hic: q adda cit iustitiam medicorum.

Quātū ad zᵐ p̄ ad euidētiā tituli aliq̄ p̄mittunt̄.zᵒ ex dictis veritas qōnis ꝯcludet̄. ¶ De p̄:q₂ ponit̄ in qōne vtrū in q̄dditate foꝛe ꝛc̄. i nōtᵐ: q̄ duplx est q̄dditas:q̄dā specifica:q̄dā idiuidua. Ad cui⁹ euiden tiā nōtᵐ:q̄ in hac albedine idiuidua ē tria ꝯsiderare.p̄ nāʒ specificā.zᵒ gradū idiuidualē eēntialē:q̄ est tātitas eēntie idiuidui.3ᵒ dr̄iā idiuidualē:q̄ idiuidui albedo est hec. ¶ Ponit̄ zᵒ:q̄ sic dare gradus:ꝛ q₂ gradus arguit q̄ntitatē:nōtᵐ q̄ triplex ē q̄ntitas.s.q̄ntitas mobilis vel dimēsiōis:ꝛ q̄ntitas pfectiōis:q̄ respicit esse rei:ꝛ q̄ntitas v̄tualis:q̄ respicit agere:ꝛ forte zᵃ coincidit cū 3ᵃ:q̄tenus

Declaratio ti tuli. Quidditas duplex.

Quātitas tri plex. Vide.8.in.5. q.13.

An gradus sint.

Intellige fm aliā rōnē indiuidualē ꝛ nō specificam.

agere seqꝰ eē. ❡ Hoc viso de gradibꝰ forē: de qbꝰ qrit. p̊ vidēdū est an isti gradus sint. 2° qd sint. 3° quales sint. ❡ Si qrit an sint. pbo ꝙ sic. nā ipolē est eādā formaȝ eē sil in diuersis fm aliā ꝛ aliā rōnē pricipatam: nisi illa forma cōpatiat secū plalitatē illaꝝ rōnū: sȝ aliq̄ forma: puta albedo pricipat a diuersis fm aliā ꝛ aliā rōnē. ḡ ꝛc. illas rōnes dico eē gradus. ❡ Pꝫ. Impolē est aliq̄ formā sil plibꝰ cōicari: nisi in se sit aliq̄lr illimitata. exm̄ de eēntia diuina: q̄ vna exñs cōicat tribꝰ: sȝ eē illuminatū hꝫ rōnē q̄ti gradualis. ḡ ois forma q̄ sil plibus cōicat hꝫ gradus. ❡ Pꝫ. Ois forma q̄ in realr distinctis realr diuidit: est in se realr diuisibilis. Sȝ aliq̄ forma: puta albedo realr diuidit i plibꝰ iduiduis albedis realr distinctis. ḡ ipsa est in se realr diuisibilis: ꝛ ptes illas in q̄s diuidit voco ḡdus. ❡ Si qrit qd sint isti gradus: assigno talē rōnē: gradus

Quid sint gradus. Uide Joānem canonicum. 5. physic. q. 3. ꝛ istum in fine tertii principiorum.

forē: de q̄ nūc est sermo: est portio pfectiōalis forē specifice ex eiꝰ ɔceptū qdditatiuū ipsaȝ formā specificā infra suū ɔceptū eēntialr icludēs ꝛ iclusa realr intra ɔceptū indiuidui: ista descriptio ē satis euidēs inuēti. ❡ Si queraȝ isti gradus q̄les sūt. Nōn̄: ꝙ gradus qdā sūt formaꝝ: qdā eēntiaꝝ: qdā pfectionū vnitiue ɔtētaꝝ in aliq̄ vno: ꝛ h̄ vltio mō itelligo gradus: de qbꝰ nūc qrit. ❡ Ex his ɔcludit: ꝙ diuersitas hoꝝ graduū nō diuersificat spēm cū sint portiōes eiusdē forē specifice. ❡ Itē ꝙ forma specifica est iduisibilis q̄tū ad gradū specificū: diuisibilis āt q̄tū ad gradū pfectionalē. ❡ Itē ꝙ plalitas hoꝝ graduū nō ē positiue ifra ɔceptū positiuū specificū forē specifice: sȝ solū pmissiue: sȝ ifra ɔceptū iduiduoꝝ positiue reddēdo singula singulis: pꝫ: ꝙ iduiduū cōpoīm ex forma specifica ꝛ pprietate iduiduali ɔtinet vnitiue istos

A l. qr.

gradus. ❡ Ponit 3° magis ꝛ minꝰ: vbi sciēdū: ꝙ magis

Maius ꝛ minus.

ꝛ minus: ꝛ maiꝰ ꝛ minus ɔueniūt ꝛ differūt: ɔueniūt duplr. Tū qꝛ vtrobiqȝ est q̄dā cōparatio. Tū 2°: qꝛ vtrobiqȝ est cōparatio disqperātie ex difformitate extremorū. Sȝ differūt multiplr: p̊ qꝛ maiꝰ ꝛ minꝰ īportāt cōparationē vniꝰ ad vnū i se pcise: sȝ magis ꝛ minꝰ importāt cōparationē vniꝰ ad alterū nō pcise: sȝ in cōparatiōe alicuiꝰ tertij: qō pricipāt: puta alicuiꝰ forē. 2° qꝛ magis ꝛ minus sūt aduerbia: iō distinguunt sicut modi: sȝ maiꝰ ꝛ minus sūt noia: iō sumuntur nō modalr: sȝ noialr: ꝛ signant formas nō modos forme. 3° qꝛ magis ꝛ minꝰ nō dr̄ de forma pricipata: sȝ de ipsis pricipātibꝰ: sȝ magis ꝛ minus eȝ: sic pꝫ 4° qꝛ magis sp̄ psupponit i forma maiꝰ: sȝ nō eȝ: sic pꝫ de q̄titate: qꝛ aliqd nō dr̄ magis q̄tū: q̄tuis maiorē hēat q̄titatē. ❡ De 2° dico ad qōnē ptē affirmatiuā scȝ ꝙ forma suscipiēs magis ꝛ minꝰ hꝫ itrinsece dictos gradus: dico ēt ꝙ pcisa rō suscipiēdi magis ꝛ minꝰ est latitudo graduū in forma: siue ꝙ idē est illimitatio forē: q̄ pticipat. pbō hꝰ. Tū ex iprobatiōe oluȝ opi. pcedētiū: nec vȝ aliq̄ via pbabilis nisi ista. Tū qꝛ ipolē ē formā pticipari fm magis ꝛ minꝰ: nisi i se sit aliq̄lr illimitata: qꝛ oppm̄ pdicari ifert oppm̄ subiecti: dato eni ꝙ nō sit illimitata quō pticipabit fꝫ aliū gradū ꝛ aliū. Tū 3°: qꝛ fꝫ Simpliciū sup pdicamēta caꝰ de q̄litate: vbi recitat multas opi. de causis suscipiēdi magis ꝛ minꝰ: ꝛ eas iprobāt cōmēdat opi. Archite dicēs sic. Mirabilr Architas breui sermōe cāȝ eiꝰ: qō ē magis ꝛ minꝰ isinuat dicēs: q̄litas. n. qꝛ ifinitatē q̄dā pticipat: iō fꝫ rōnē eiꝰ est: ꝙ suscipiat magis ꝛ minꝰ: ꝛ non ex participantibus: ꝛ sic ad questionem.

Ad primum

Ad primū in oppm̄ dōȝ: ꝙ Phs logꝰ de forꝰ seu ō qdditate inq̄tū exp̄mit p diffōnē: hec est qdditas specifica: q̄ vt sic abstrahit ab oi gradu: vt dictū est pus: vn̄ parū post subdit Ari. ꝛ quēadmodū

T. eiusdē. cō.

nec numerus hꝫ magis ꝛ minꝰ: nec q̄ fm spēȝ suba: sȝ siquidē cū mā: ita ꝙ ly siqdē: vel est due dictiōes: vt sit sensus: qō si forꝰ specifica hꝫ magis: h̄ qdē est cū mā: vel est

vna dictio: ꝛ tūc sensus est si qdē cū mā. i. inferioribꝰ indiuiduisq̄ respectu eiꝰ sūt mālia: nulla igiꝰ maioritas ē in qdditate: vt qdditas: qꝛ vt sic abstrahit ab oi ɔdōne māli ꝛ iduiduali. ❡ Ad 2m̄ dōm: ꝙ iste gradus nō ptinet ad qdditatē specificā: vt dictū est: ꝛ cū dr̄. ḡ forma intēsa erit vnū p accñs nō seqꝰ: qꝛ illi gradus: ꝛ si nō sint de eēntia spēi: sūt tn̄ de eēntia iduidui: vt pdictū fuit. Ulterius cū infert. ḡ spēs nō dicit totā eēntiā indiuidui: non sequitur: ꝙ nā specifica: etsi in suo ɔceptu abstrahit a q̄libet gradu: tn̄ est idem cum quolibet gradu realiter: ꝛ includitur realiter in quolibet gradu.

Ad secundū.

Uide in. 2. d. 3. q. 6. in fine vbi istr exponit doctor.

❡ Palam itaqȝ: qꝛ sic qdē acceptātibꝰ: vt cōsueuerūt diffinire ꝛ dicere nō ɔtingit reddere ꝛ soluere dubitationē: si aūt vt dicimus hoc qdē mā: illud āo forma: ꝛ hoc quideȝ potētia: illud āo actus: nō adhuc dubitatio vtiqȝ videbitur esse qō queritur. Textu cōmenti deciminquinti.

Questio. VII.

Argꝰ primo

Queritur Utrū ex mā ꝛ forma ɔstituatur p se vnū. Uꝰ ꝙ nō: qꝛ eȝ ex duobꝰ in actu nō fit vnū p se ex 7° huiꝰ: sȝ mā ꝛ forma sūt duo i actu. ḡ ꝛc. pbō minoris de forma. pꝫ: qꝛ forꝰ est actꝰ: de mā ēt pꝫ ex 7° huiꝰ: qōne de entitate māe. ❡ Pꝫ. Que magis distant minus sūt nata facere vnū: sȝ mā ꝛ forma maxime distāt cū sint alteriꝰ rōnis. ḡ ex eis minime est natū fieri vnū. pbō maio. qꝛ ptes ɔtinui faciūt p se vnū: q̄ sunt eiusdem rōnis: partes aūt in toto etherogeneo minus faciūt vnū: quia non sunt eiusdem rationis.

Tex. cō. 49.

Cō. 7.

Secundo.

Uide in. 2. d. 12. q̄ sūt primo diuersa.

❡ Contra. Philosophus in litera.

Tex. cō. 15.

Rn̄deo ad qōnē dīo cū Phō ꝙ sic: cuiꝰ nō est alia cā: nisi qꝛ h̄ est actus: illud āo poꝰ: vt. d. p. ❡ Ad cuiꝰ euidētiā sciēdū: ꝙ sic vnū in cōi imediate cōseqꝰ ens in cōi: ita ꝙ illa ppō ens ē vnū: est imediata: qꝛ nullū est mediū nobis notius ad hoc demrāndū: nec forte aliqō mediū aliō in re a qdditate extremorū: vt demrāt p̊ huiꝰ. q. p̊a. ita singula entia fꝫ pprios gradus entitatis ɔseqꝰ imediate ppria vnitas: nec ē alia rō diuerse vnitatis nisi alia entitas: quā ɔseqꝰ imediate. Exm̄ simplicia sunt vnū ꝛ cōposita sūt vnū: tn̄ alr ꝛ alr: qꝛ alia ꝛ alia ē entitas: sic ḡ oino simplex se toto ē ens ꝛ vnū: ita cōpositū ē ens ꝛ vnū ex pncipijs eēntialibꝰ: q sūt mā ꝛ forma: q̄ sola nata sūt aliqō ens p se ɔstituere: vn̄ tale cōpositū est p se vnū ppria vnitate alteriꝰ rōnis ab vnitate simplicis: sic ꝛ eiꝰ entitas est alia ab illa entitate. Si ḡ qrat quare ex mā ꝛ forma fit vnū p se: dōȝ: sic dicit. p. qꝛ hoc est poꝰ: illud āo actꝰ. ❡ Si aūt q̄ras q̄re ex mā ꝛ forma fit vnū p se: ꝛ nō ex subto ꝛ accñte: cū subȝ sit vt poꝰ accidēs āo vt forma ꝛ actꝰ. Rn̄deo: ꝙ sic i gnali nō est rō: q̄re ens ē sic vnū: ita ēt nō ē cā: q̄re ex istis ptibꝰ fit h̄ vnū: nisi qꝛ sūt tales ptes: q̄re eni ex q̄tuor elitis natū ē fieri mistū fm vnā opi. ꝛ ex lapide ꝛ carne nō ē natū fieri: nō ē cā. f. nisi qꝛ iste sūt ptes tales: ꝛ ille tales. ❡ Sic ḡ i pposito ex mā ꝛ forma fit vnū p se: qꝛ forma subalis ē talꝰ actꝰ ꝛ mā tale potētiale: ex subto āt ꝛ accñte fit vnū p accñs: qꝛ accñs est talis actus: suba talis poꝰ: ita ꝙ actꝰ ꝛ poꝰ intelligāꝰ pportionabilr vnitati. si p se, p se. si p accñs, per accñs: sȝ q̄re ille actꝰ est p se actꝰ ꝛ ille p accñs nō est: nisi qꝛ ista est forma subalis: ꝛ ille accñtalis: ꝛ he sunt ppōnes p se p̊mo note: ꝛ iō nō est q̄rendū pp qd. i. aliqua causa intrinseca: sȝ solū extrinseca: vȝ: agēs: vt. d. p. in litera.

Ad qōnē fm mēē ɔpriā.

Hinc ꝙ vnitas indemonstrabilis ē de indiuiduo.

Uide in sexto d. 12. rōnem. Scot. q. 1.

Quare ex mā ꝛ forma fit vnū p se: nō āt ex subto ꝛ accidente.

Ad primum

Ad primū in oppositū dōm: ꝙ ex duobꝰ in actu formali ꝛ pfecto nō fit vnū p se: ꝛ sic itelligit. p. mā aūt lȝ sit ens in actu entitatiuo ex eo: ꝙ est

Mé.6. aliqd ens ex nihil: vt oñsuz est in 7°: est tñ ens in po° op posita actui forali: ꝛ iō ex tali po° ꝛ actu opposito pt fie ri vnū: vt ꝓñsuz ē. ℂ Ad 2m dñz: ꝙ vnitas est duplex: qdā vnionis: qdā idētitatis: cū ḡ dr: ꝙ q̄ magis distāt mi nus faciūt vnū: dico ꝙ falsuz est de vno vnitate vniōis: imo q̄to aliq̄ sūt magis diuersaꝝ rōnū tāto magis sunt nata facere tale vnū. Si aūt maior itelligaṫ de vno vni tate idētitatis: sic pt ꝯcedi totū argm: ꝛ tūc nihil ꝯ nos: qꝛ q̄to sūt magis vni⁹ rōnis tāto sūt min⁹ vnibilia: vt ex eis fiat vnū: ꝛ iō min⁹ fieret vnū ex duab⁹ foīs vni⁹ rōnis q̄ ex mā ꝛ foīa: q̄ sūt alteri⁹ rōnis: lz forte fieret magis vnū vnitate idētitatis. ℂ Cōtra: qꝛ totū hōgeneū: cui⁹ ptes sunt vnius rōnis est magis vnū ēt vnitate vniōis q̄ totū etherogeneū: cui⁹ ptes sūt alterius rōnis: ꝛ sic ꝓcedebat ꝓbō maioris. ℂ Rñdeo in toto hōgeneo: lz ꝯtingat qō dr: tñ p se ptes in quas est diuisio toti⁹: q̄ ꝓprie dnr eēn tiales: sic potētiale ꝓpriū ꝛ actuale nūq̄ pñt eē vni⁹ rō nis: sz necio sūt p diuerse: q̄cūqꝫ aūt sūt vni⁹ rōnis: sūt tm̄ itegrales: ꝛ ꝯtinenṫ oēs sub vna pte eēntiali. s. sub māli ꝛ potētiali: vt in ꝓposito de ptib⁹ hōgeneis: q̄ oēs se tenēt ex pte māli ꝛ potētiali: ꝛ nō sub illo: qō est aliquid actua le a quo est vnitas compositi completiue.

Ad secundū. Unitas duplex.
Uide in. 3. d. 1. q. 1.
Instantia.
Rñō.

ℂ Quapropter inq̄ntum simul natum est ni hil patitur ipsum a seipso: vnum enim ꝛ nō aliud est ꝛc. Libri noni. Questio. I.

Circa librū 9m meta. Queriṫ pmo. Utrū aliqd possit moueri a seipso. Uṙ ꝙ nō. Tū qꝛ dr in lra q̄ nihil aptū est pati ipsū a seipso: vnū enī ꝛ non aliud est. Tū ex diffōnib⁹ po° actiue ꝛ passiue: nā po° actiua est pn̄m trāsmutā di aliud inq̄ntū aliud: ꝛ po° passiua ab alio inq̄ntū aliud. ℂ P. Si sic: tūc tale sp ageret in seipsz. ꝯñs est flz. ḡ ꝛ añs. ꝓbō ꝯñe: qꝛ actiuo nāli ꝛ passiuo suf ficiēter approximatis ꝛ nō ipeditis necio seqṫ actio: vt dr infra ca° 3°: sz sic eēt in ꝓposito fz te: qꝛ actio illa non depēderet ab extra: ex quo idē est agens ꝛ passum. ℂ Cōtra. Phs 8° phy. vult ꝙ oia aīalia moueāt seipsa.

Argt primo. Uide. 3. d. 8. q. 7. ꝛ. 2. dl. 2. q. 10. ꝛ. 25. d. i secundū. T. cō. 2. Ubi supra.
Secundo. Uide. 1. q. 1. ꝛ 2. d. secundi.
T. cō. 10.
T. cō. 27. ꝛ 28.

Rñdeo. In ista qōne pmo vnā opi. ꝑtractabo. 2° ad qōnem aliter respondebo.

Quātū ad pm est vna opi. q̄ gñalr tenet illā ꝯnē ne gatiuā: ꝙ. s. nihil mouet se: nisi forte p ptem: ex eo. s. ꝙ vna ps mouet aliā: ꝛ h nō est qꝛ aliq̄ ps eēn tialis mouet aliā: sz qꝛ vna ps q̄ntitatiua mouet aliā disti ctā loco. ℂ Pro ista opi. arguiṫ triplr. pͦ p rōnē sumptā ex 7° phy. vbi dr: ꝙ nihil mouet a seipso pͦ: qꝛ tūc nō ge sceret ad getē alteri⁹: sz qōlz mobile gescit ad getē alte ri⁹: qꝛ ad getē ptis: nā oē mobile hꝫ ptē: q̄ gescēte pz: ꝙ totū nō moueṫ. ḡ nihil moueṫ a seipso pͦ. ℂ P. 2° ipoe est idē fz idē eē sil in po° ꝛ in actu: sz mouēs mouet inq̄ntū est in actu: ꝛ mobile nō moueṫ nisi inq̄ntū est in po°: vt pz ex diffōne mot⁹. ḡ ipoe est: ꝙ idē moueat seipsz. ℂ Con firmaṫ: qꝛ agēs ꝛ patiēs sūt ꝯria ex pͦ ꝺ gnōne: sz idē non ꝯriaṫ sibiipsi. ℂ P. 3° ipoe ē relones reales oppositas fundari in fundamēto vno limitato: sz actiuū ꝛ passiuū: siue motiuū ꝛ mobile referūṫ fz relones reales ꝛ opposi tas ptinētes ad 2m modū relatiuoꝝ: vt pz ex 5° hui⁹ ca. ꝺ ad aliqd. ḡ ipoe ē idē eē actiuū ꝛ passiuū siue motiuū ꝛ mobile: maior declaraṫ: qꝛ fundare relones reales oppo sitas attribuiṫ eēntie diue rōne sue illimitatiōis. ℂ Ex hac ꝯne gñali dr in spāli p ordinē: pͦ ꝙ nullū subm ē esse ctiuū sui accñtis: siue sit accñs coeuū: ꝛ p se: siue p accñs. 2° ꝙ nihil mouet seipsz ad vbi. 3° nihil mouet se ad q̄ntita tē: vñ aīata aīa vegetatiua nō mouēt se in nutritiōe: vel augmētatiōe: sz mouēt alimētū: qō in se ꝯuertunt. 4° ꝙ nihil mouet se ad q̄litatē: vñ nec aq̄ calīa sit frigida a se effectiue: nec semē aīati alterat seipsz: sz semē maris disti ctū loco ꝛ subito agit in semē a mre ministratū. 5° ꝙ nulla po° cognitiua est pn̄m actiuū cognitiōis: sz tñ passiuum: obiectum aūt est actiuū: idem diciṫur de potētia appeti tiua ꝛ ad singula ipsoꝝ adducuntur diuersa.

Thomas ꝛ Henricus. Sicut sequiṫ Anst. 8. ꝛ. 7. physico.
T. c. 1. ꝛ. 2.
Uide. 3. ꝛ. 8. phy. t. c. 50. ꝛ 51.
T. cō. 20.
Uide Tho. pͦ ma pte sūme q. 7. artic. 6. vbi hꝫ oppo situ expsse re spectu accidē tis pmi.

Quātū ad 2m ē alia opi. quā teneo: q̄ tz ptē affirma tiuā: ad cui⁹ euidētiā declaro tres ꝯnes. pͦ ꝯ sit ista gñalis. Poe est ꝙ aliqd agat in seipsz: q̄ ꝯ est ꝯdi ctoria pͦ ꝯnis alteri⁹ opi. hāc oñdo sic. extrema actiui ꝛ passiui sunt adeq̄ta sic itelligēdo: ꝙ qōcūqꝫ actiuū respi cit p pͦ obto tale passiuū. Ubi gra: tñ calefactiuū in cōi q̄ qōcūqꝫ calefactiuū pticulare respicit p pͦ obto calefacti bile i cōi: ꝛ nō h vel illud. Ex his hr ista ꝓpō: ꝙ qōlz cō tētū sub pͦ obto alic⁹ ē p se obz eiusdē: lz nō pͦ: vt qōcūqꝫ calefactiuū respicit qōcūqꝫ calefactibile p p se obto: ꝛ eꝯ qōcūqꝫ calefactibile respicit qōcūqꝫ calefactiuū: hucusqꝫ maior: sz poe ē ꝙ aliqd sit actiuū fz. a. eo mō q̄ aliud ē actiuū fz. a. vt p. a. itelligaṫ foīa ꝓducibil: idē ēt sit passi uū fm. a. sic qōcūqꝫ aliud est passiuū fz. a. ḡ idē in rōne actiui ita hꝫ seipsz p obto i rōne passiui: sic qōcūqꝫ aliud. ḡ ita pt i seipsz agere: sic i aliō. maior est manifesta ex h: ꝙ relo actiui ꝛ passiui i cōi hñt extrema cōia adeq̄ta. ꝓ batio mi. mlti effcūs sūt nati ꝓduci ab actiuo equoco: ꝛ nō vniuoco: vt pz de leuitate in igne gñato: istā formam actiuā equocā opꝫ ponē forme subale: aut aliq̄ aliā q̄lita tē. hñs ḡ istā forꝫ ē p se leuificatiuū. i. effectiuū leuitatis: sz tal foīa pt eē i aliq̄ leuificabili: vt pz i ex° pdcō ꝺ igne: nā q̄cūqꝫ foīa i igne gñante poneret actiua re° leuitatis eadē ē in igne genito: ꝛ ē por nālr ipsa leuitate: pz cū sit pͦm actiuū. ḡ nō est ꝯdictio: ꝙ ipa isit igni genito leuitate nō existe: ꝛ tñ pz: ꝙ pt iesse illi. ḡ sine ꝯdictiōe idē pt esse leuificatiuū ꝛ leuificabile. Rñdeṫ ad mi. ꝙ ipa ꝯcessa ne gaṫ vltia ꝯñia ex eo ꝙ agēs dz eē approximatū passo: ꝛ ita distictū sitū: sic āt nō pt se hñe idē ad seipsz. Cōtra: tuz qꝛ hec approxiatio ñ vr necia ad agēdū: vt icludit distō nē sit⁹: nisi qñ maior pñtia nō ē possis iter actiuū ꝛ passi uū. si ḡ h pñtia sufficit. ḡ mlto magis maior pñtia suffi cit: ista. s. q̄ ē sine distōne sit⁹: tū qꝛ aliogn ñ pōtereṫ ignis icptis aq̄: sic angelus icptis celo: lz nō vt foīa: ꝛ tñc nec ignis calefaceret aq̄: nec āgelus moueret celū: q̄ sūt absurda: tū qꝛ ñ oz agēs eē pñs patiēti: nisi qꝛ vt⁹ agētis ñ pt atti gere idistāciā iproportionatā vt aliqd pficiat: sz ñ passuz eēt secū pfecti⁹ attigereṫ a vtute agētis. sic ḡ idē ē vr⁹ sibi pñs ñ ē actiuū ꝛ passiuū fz idē q̄ aliō possz eē sibi pñs: sic vissime saluaṫ illa ꝯdō pp quā approiq̄nt: realr. n. nō pt eē maior pñtia q̄ eiusdē ad se. ḡ vissime erit actio: stat igṙ rō quā reputo achillē: ex q̄ rōne ñ attēdit dscēdo i gñali: pz ꝙ rō dcā ñ ꝓbat idē posse i se agē nisi actiōe equoca: ꝛ h qñ ē capax forᵉ: q̄ nata ē termiaṫ actionē eq uocā forᵉ actiue iā hite: ꝛ sic itellim ē regulr: ꝙ solū tūc ꝛ vlr pt aliqd i se agē qñ ꝯcurrūt illa duo. s. qñ hꝫ formaz q̄ est pn̄m agēdi equoce: ꝛ qñ cū h est capax talis actiōis. ℂ 2° ꝯ sit ista. Nihil pt se mouē cāndo i se forᵐ subalē: hāc oñdo: nullū ipfecti⁹ ē pn̄m actiuū re° pfectioris: qꝛ si ue sit actio equoca: siue vniuoca sp pn̄m actiuū est eq̄ pfe ctū: vel pfecti⁹ termino ꝓducto: sz nulla foīa subalis pt noulter aduenire: vt faciat cōpoᵐ p se vnū gn illa sit pfe ctior q̄cūqꝫ entitate pcedēte ipaꝫ: qꝛ i formis subalibus sp vlterior ē pfectior. ḡ nihil pt se mouere cāndo in se for mā subalē. ℂ 3° ꝯ sit ista: nihil pōt in se aliqd agere q̄ cūqꝫ vniuoca actiōe. hāc oñdo: qꝛ ñ sic. ḡ duo indiuidua absoluta ꝛ eiusdē spēi pñt sil eē in eodē. ꝯñs ē flm: vt pz 5° hui⁹. ꝓbō ꝯñe: qꝛ tūc rō seu pn̄m q̄ agendi: ꝛ terminus actiōis eēnt eiusdē spēi: ex q̄ pōiṫ actio vniuoca: ꝛ tñ dif ferrēt nūero: qꝛ nihil ē pn̄m agēdi se: ꝛ pz ꝙ vtrūqꝫ tam

A. i. Moᵐ. Ad qōnē fm mēē ꝓpriaꝫ.
Uide. 3. q. ꝓ logi.
Ista ē minor
Scōa ꝯñia.
A. i. leuifica bile.
Qñ aliqd pt in se agere: ꝛ quando non.
Agēs semp pfecti⁹ vel eq̄ pfectū termi no ꝓducto. In formis subalib⁹ vlte rior est perfe ctior.
Questio. 8.

rõ agẽdi i se q̄ termin⁹ actiõis eēt foꝛa absoluta. ¶ Ex dcis ↄcludo correlarie p̄:q̄ cũ augmẽtatio ⁊ motus ad vbi:sit ab agẽte:siue mouẽte equoco:q̄tenus nec q̄ntitas aliq̄:nec vbi est foꝛa actiua:cũ ẽt mlte alterationes sint ab agẽte equoco:vt vĩr ille q̄ sũt ad q̄litates nõ actiuas stricte loq̄ẽdo de actiuis:ois ẽt q̄litas p̄t eẽ ab agẽte equoco lz aliq̄ possit eẽ ab vniuoco:q2 iq̄tũ sic ẽ:seq̄t q̄ i gn̄e nõ repugnat alicui subĩe cãre i se q̄ntitatẽ ⁊ q̄litatẽ ⁊ vbi: ↄcurrẽtib⁹ ẽt duab⁹ ↄdõnib⁹ supradcis in p̄ᵃ ↄne cãbit: ⁊ h̄ vel accn̄s coeuũ sibi:⁊ ita sine mutatiõe:vl̄ ñ coeuũ sibi:⁊ ita p motũ vl̄ mutationẽ.

Uide.3.d.p̄: q.7.

¶ 2° descẽdo ad sp̄alia: ⁊ dico q̄ subz cãt i se ꝑpriã passionẽ pp cãm dictã:⁊ addit alia rõ:q2 ois po⁹ pure passiua ẽ i po⁹ ↄdictiõis:vt di i h̄ 9° ifra:sz subz ñ ẽ i po⁹ ↄdictiõis ad passionẽ:alr icẽt ei ↄtigẽter:⁊ p ↄñs ñ eẽt scibilis p demrationẽ:igr ⁊c.bz g̃ subz aliq̄ po^{em} actiuã itrinsecã re^{u} passiõis.

Tex.cõ.17. Subz nõ ẽ in po⁹ ↄdictiõis ad passionẽ.

¶ 2° dico q̄ g̃uia ⁊ leuia mouẽt se ad vbi effectiue:aīalia ẽt mouẽt se ad vbi motu ꝓgressiuo:sic p3 ex dcis. ¶ 3° q̄ aīatum mouet se effectiue ad q̄ntitatẽ motu augm̄tatiõis. ¶ 4° q̄ aqua calefacta seip̄az frigefacit:⁊ semẽ seip̄m alterat effectie. ¶ 5° q̄ po⁹ appetitiua ⁊ cog̃scitiua mouẽt se ad actũ saltẽ p̄tialr ↄcurrẽte obto:vt alia cã p̄tiali:de q̄bus oib⁹ discurrere p singula eẽt ꝓlixũ nimis:⁊ iõ sufficiat sic ea breuiter tetigisse:p3 g̃ ex oib⁹ his iprobatio p̄ᵉ opi. nec ei⁹ rõnes cogũt.

Uide.8.in.7 q.11.⁊.2.dis. 18.
Uide.3.d.1. q.7.

¶ Ad p̄^{um} q̄ sumit̃ de 7° phy.dõm q̄ equocat de p̄mã p̄ duplr di:vt dictũ ẽ 7° h⁹.vno mõ vt diuidit̃ ↄ scdaꝫ p̄tẽ:⁊ iõ qd sic inest p̄ remouet̃ ab eo cui inest si remouet̃ ab eo:qd est aliqd ei⁹:⁊ iõ nihil sic p̄ mouet̃ si aliq̄ ei⁹ p̄s q̄escat. Alio⁹ di p̄:vt dicit p̄cisaꝫ ad q̄tionẽ eẽ eo mõ q̄ triãgulus bz tres p̄:qd aũt sic inest p̄ alicui nõ remouet̃ ab eo:si remoueret̃ ab eo:qd ẽ aliqd ei⁹:nã triãgulus nihil min⁹ bz tres:lz p̄tes triãguli:puta vn⁹ angulus nõ hẽat tres. Est g̃ ibi intẽtio phi q̄ nihil mouet seip̄z p̄ vtraq3 p̄mitate:q2 seq̄ret̃ ↄdictio.s.q̄ q̄esceret ad q̄etẽ p̄tis:⁊ nõ q̄esceret:nã q̄escẽte p̄te nõ põt moueri p̄ pᵃ p̄mitate:⁊ tñ ñ repugnaret sibi moueri p 2ᵃ p̄mitate:vt p3 ex dcis:sz ex h̄ nihil mali seq̄t̃ ↄ nos:q2 poterit aliqd moueri a se p̄ 2ᵃ p̄mitate:vtputa:q2 bz i se v̄tutẽ:q̄ p̄t se mouere effectiue ⁊ equoce:qd.n.sic p̄ mouet̃ ñ op3:q̄ q̄escat ad q̄etẽ p̄tis:q̄ ẽ aliqd ei⁹.

Ad primum oppo.

Uide in scdo d.2.q.10.

¶ Ad 2^{m} dõz:q̄ duplex ẽ act⁹.s.foꝛalis ⁊ v̄tualis. Ex^{m} p̄mi.ignis est actu calidus foꝛalr. Ex^{m} scdi:sol ẽ actu calidus:nõ foꝛalr:sz v̄tualr:p3 q2 sol i v̄tute ẽ calidus:isti aũt duplici actui r̄ndet duplex po⁹ passiua.s.foꝛalis ⁊ v̄tualis.

Ad secundũ Act⁹ duplex ⁊ potẽtia duplex.

¶ Ad formã cũ di:ipoĩe ẽ idẽ sz idẽ sit eẽ i po⁹ ⁊ i actu:ↄcedo istã accipiẽdo actũ ⁊ po^{am} vniformiter.si foꝛalr/foꝛalr.si v̄tualiter/v̄tualr:tũc minoꝛ ẽ falsa i ꝓposito:nã q̄ñ aliqd mouet se cũ sit actio equoca nõ vniuoca:nõ p̄t dici q̄ sit in actu foꝛalr:sz ẽ i actu v̄tuali:⁊ i po⁹ foꝛali:⁊ illa nõ repugnat:bñ aũt reputo ipoĩe idẽ eẽ in actu:⁊ i po⁹ vniformiter accipiẽdo.

Uñ obiectiones huius rñ homis.3.d.p̄. q.7.⁊.35.di. repoꝛtationũ ⁊.25.di.scdi.

¶ Ad ↄfirmationẽ dõz p idẽ:nã cũ agẽs ⁊ patiẽs dicant̃ eẽ ↄria:itelligẽdũ ẽ de agẽte vniuoco.sic eñi agẽs ⁊ patiẽs hñt formas ↄrias foꝛaliter:⁊ tunc nihil ↄ nos.

¶ Ad 3^{m} dõz:q̄ nõ est incõueniẽs relõnes reales oppositas fundari i codẽ fũdamẽto nõ simplr:sz aliq̄lr illimitato:vbi nõndũ:q̄ q̄dã sũt relõnes reales opposite:q̄ sunt incõpoĩes i eadẽ nã ⁊ supposito:vt sũt relõnes reales cãe ⁊ cãti:bui⁹ rõ est:q2 cãtũ depẽdet realr a cã: idẽ aũt nõ põt eẽntialr depẽdere a seipso. Quedã sũt relationes reales opposite:q̄ sũt icõpoĩes in codẽ supposito:nõ tñ in eadẽ nã illimitata:vt sũt relones ꝓducẽtis ⁊ ꝓducti:p3 in diuinis:rõ h⁹ incõpossibilitatis est:q2 ꝓducẽs est p̄us origine q̄ ꝓductũ:idẽ aũt suppositũ nõ põt eẽ p̄us origine seipso. Quedã sũt relõnes opposite reales:q̄ neutro mõ sũt incõpoĩes:vt sũt relõnes mouẽtis ⁊ mobilis: cui⁹ rõ est:q2 ois incõpossibilitas relationũ realiũ reducẽda

Ad tertium. Relationes reales opposite in triplici differentia. A.1.eẽntialr

est ad aliq̄z p̄oꝛẽ:⁊ vbi ista p̄oꝛ nõ inuenit̃:ibi nec illa posterioꝛ ↄcludit̃:nũc icõpossibilitas in illis duob⁹ mẽbris reducit̃ ad ordinẽ:seu depẽdẽtiã eẽntialẽ:vel originis:sed in illo 3° mõ reducit̃ depẽdẽtia taliũ relatiuoꝝ ad depẽdẽtiã accñtalẽ:nõ est aũt incõueniẽs idẽ suppositũ depẽdere a se accñtalr.

Esse instãtia ex.31.d.p̄mi vide ibi.

¶ Ad formã dõm:q̄ fundamẽtũ relationũ mouẽtis ⁊ mobilis q̄ñ aliqd mouet se:lz non sit simplr illimitatũ:est tñ aliqualr illimitatũ:quatenus idẽ habet rationem mouentis ⁊ mobilis aliter ⁊ aliter.

Ad primũ in opp^{m} dõm:q̄ ille auctoritates soluunt seip̄as:nã in p̄ᵃ addit̃ inq̄tum sit natũ ẽ:⁊ in 2ᵃ inq̄tũ aliud:lz eñi idẽ moueat seip̄m s̄m aliã ⁊ aliã rõnẽ mouet se ⁊ mouet̃:vt p3 ex dcis.

Ad primum

¶ Ad rõnẽ:q̄ addit̃ nego ↄñaz. Ad ꝓbõnẽ dõz:q̄ actiuo ⁊ passiuo approximatis nõ sp seq̄t̃ actio:qd põt ↄtingere ex q̄nq3 cãis. p̄ q̄ hito termino agẽs nõ agit.ex^{m} graue:q̄ñ est in termino nõ põt se mouere. 2° q̄nq3 ẽt nõ hito termino põt ipediri ne agat pp v̄tutẽ ↄriã foꝛtiorẽ.ex^{m} aq̄ bulliens p̄ñte igne calefaciẽte nõ frigefacit seip̄saz. 3° si nõ ẽ totalis cã actiua:sz aliud cũ ipso:si illud aliud non adsit nõ agit.ex^{m} tenẽdo q̄ in potẽtijs cognitiuis obm agat cũ po⁹ nõ poterit po⁹ agẽ sine obto. 4° si aliq̄ actio nãlr p̄supponat̃ sue actiõi:q2 illa nõ posita nõ aget.ex^{m} nihil itelligẽs nihil vult ex eo:q̄ act⁹ volũtatis p̄supponit nãlr actũ itell̃s. 5° si sit agẽs liberũ:q2 ex se põt nõ agere.ex^{m}:itellu ostẽdẽte aliqd:volũtas p̄t illud nõ velle pp sui libertatẽ:dato g̃ q̄ idẽ agat vl̄ moueat seip̄z:non seq̄t̃ q̄ sp agat:q2 põt ipediri aliquo dictoꝝ modoꝝ.

Cur nõ semp seq̄t̃ actio actiuo ⁊ passiuo approximatis.

¶ Palã q2 ⁊ potẽtiaꝝ alie erũt irrõnabiles: alie cũ rõne:quapropter oẽs artes ⁊ scie factiue potẽtie sunt principia:nãq3 p̄mutatiua in alio:aut inq̄ztũ aliud: ⁊ q̄ qdẽ cũ rõne oẽs ↄrioꝝ sũt eedẽ: ⁊ q̄ irrõnabiles vna vnius:vt calidũ calefaciẽdi solũ. Textu cõmẽti tertij. Itẽ textu cõmẽti.x. Tales qdẽ potentias necesse q̄ñ vt p̄ñt actiuũ ⁊ passiuũ appropinq̄t:hoc qdẽ facere:illud v̄o pati:illas v̄o nõ necesse:hec qdẽ eñi oẽs vna vnius factiua:ille aũt ↄriorum ⁊c. Qõ.II.

QUeritur Utrũ diũa quã assignat phs inter potẽtias rõnales ⁊ irrõnales sit ↄueniẽs.s.q̄ iste sint oppositoꝝ:ille v̄o vni⁹ oppositi tñ. Ur̃ q̄ nõ:⁊ p̄ de rõnalibus:q2 si sic.g̃ aliq̄s põt sil̃ agere opposita.ↄñs ẽ falsũ:vt di h̄ i lr̃a.g̃ ⁊ aña.ꝓbõ ↄñã:q2 hñs potẽtiã põt illud cui⁹ ẽ illa po⁹.g̃ hñs po^{am} ad opposita p̄t sil̃ in opposita.

Argĩ p̄mo.

T.c.3.⁊.10.

¶ P.2° nulla est po⁹:q̄ nõ põt in aliqd: sz po⁹ rõnalis cũ nõ possit sil̃ in opposita nõ vĩ posse in aliqd nisi determinet̃:vt di hic in lr̃a:determinata autẽ nõ vĩ eẽ nisi vni⁹ oppositi.

Secundo.

Tex.cõ.10.

¶ Scdo ↄ aliud mẽbrũ arguit̃.s.de potẽtijs irrõnalibus.p̄ sic.po⁹ solis ẽ po⁹ irrõnalis:p3:sz po⁹ solis ẽ oppositoꝝ.g̃ po⁹ irrõnalis ẽ oppositoꝝ nõ vni⁹ tñ.ꝓbõ mi.q2 sol põt i oppositos effect⁹: dissoluit.n.glaciẽ:⁊ idurat lutũ. ¶ Cõfirmat̃:q2 ifert⁹ in h̄ 9° di:q̄ ois po⁹ ↄdictiõis ẽ:⁊ declarat h̄ phs ẽt i actiuis. ¶ P. Scdz Ari.po⁹ irrõnalis ponit̃ eẽ oppositoꝝ: frigus.n.nõ tñ ifrigidat:sz ẽt ẽ a cã p accñs caloris:vt di 8° phy.silr ꝓiciẽs pilã ad parietẽ est cã resilitionis: vĩ ergo q̄ dicta differentia non sit conueniens.

Tertio.

Tex.cõ.17.

¶ Cõtra.phs hic in litera. Tex.cõ.3.⁊.10.

Tex.cõ.8.

Rñdeo tenẽdo cũ pho diũã eẽ bñ assignatam. In ista q̄õne sic ꝓcedit̃:q2 p̄ q̄ũo sit itelligẽda hec diũa exponet̃.2° de cã huius differentie inquiretur.

Uide.8.phy.
Tex.cõ.32.

Quantũ

Ad qōnē sm ment ꝑpūa.

Quantū ad pᵐ dico tria. Primū dcm est: ꝙ ista dūia itelligēda est de potētys actiuis tm vt sit sensus: ꝙ poᵃ actiua irrōnalis cuicūqʒ cōparet: siue actiōi quā elicit: siue termio quē ꝓducit: sic ē illiᵘ ꝙ manēte eadē nā ipsa nō pōt eē actiua alteriᵘ ꝗ̄ eiᵘ: cūᵘ ex se pōt: friditas. n. manēs friditas nō pōt eē ꝓductiua caloris: nec elicitiua calefactiōis: si tm est de se actiua: nā gcqd circa ipsaʒ friditatē fieret: lʒ illō posset aliqd facē ad eē caloris: nūqꝫ tm friditas faceret ad ħ. Silr poᵃ rōnalis sic ē actiua oppoⁱᵗᵉʳ: siue sint ꝯria: siue ꝯdictoria ꝙ manēs nā vna ꝗ̄tū ē de se est sufficiēs ꝓductiuū oppositoꝝ ꝓductoꝝ. si est oppoⁱᵗᵉʳ ꝓductoꝝ: ꝛ sufficiēs elicitiuū oppositaꝝ actionū. si ē oppⁱᵗᵉʳ actionū. ❡ zᵐ dcm est: ꝙ illa dūia est sic itelligēda: vt pʒ ex p̊ dco: ꝙ poᵃ rōnalis sit oppoⁱᵗᵉʳ actionū: siue actiōis ꝛ negōnis eiᵘ. s. ꝙ possit agē ꝛ nō agē. Si āt actio accipiaꝉ ēt ꝓ re acta vel ꝓducta: tūc sic est oppoⁱᵗᵉʳ actoꝝ: sic ē oppositaꝝ actionū: p̊ tm mō itelligēda ē ħ: vt. s. est actiōis ꝛ negōnis eiᵘ: vel actionū oppositaꝝ: vt patebit in seqnti articᵒ. ❡ zᵐ dcm est: ꝙ poᵃ actiua accipiēda ē nō ꝓ reᵘ poᵃ: q̄ est ad oppositos effcūs: sʒ ꝓ fūdamēto reᵐ: qō ē pnᵐ actionis.

Side Sic sorto ma mal in niue: ħ sz est ꝑ accꝫo

Uide. 7. d. ꝑ. 1. 7. dis. 2. ꝛ in quol. q. 16.

Quantū ad zᵐ supposita illa cā: q̄ vi ꝑhi posita supiᵘ in zᵃ le. hᵒ noni. Ad maiorē adhuc euidētiā p̊ vidēdū est de dūia i se. zᵒ de itentiōe phi circa ipsaʒ. ❡ De p̊ sciēdū ē: ꝙ pᵃ distō poᵉ actiue ē sʒ diuersū modū eliciēdi opōnē: ꝙ. n. poᵃ agat circa ħ obm: vel circa illō: lʒ aliq̄ mō distiguat ꝛ ondat distōnē potētiaꝝ: nō tm ita imediate: nō. n. poᵃ cōpaꝉ ad obʒ: circa qō opaꝉ: nisi mediāte opōne quā elicit ħ vel illo mō. Iste aūt modus eliciēdi ꝓpriā opōnē nō pōt eē in gñe: nisi duplex: nā poᵃ actiua aut est ō se determiata ad agēdū: ita ꝙ ꝗ̄tū est ex se nō pōt nō agē qn nō ipediꝉ ab extrīseco: aut nō ē ex se ōtermiata: sʒ pōt agē hūc actū vl oppositū: pōt ēt agē vel nō agē: pᵃ poᵃ dr cōiter nā. zᵃ vo dr volūtas: vn̄ pᵃ distō pncipioꝝ actiuoꝝ ē i nāʒ ꝛ volūtatē seu ꝓpoᵐ: sic pʒ ex zᵒ phy. vbi ꝑhs ponit duas cās mouētes p accñs. s. casuʒ iuxta nāʒ: ꝛ fortunā iuxta ꝓpositū ꝛ volūtatē. Si g̊ q̄raꝉ cā huiᵘ dūie: q̄re. s. nā est vniᵘ tm determiate. i. cuiuscūqʒ: vl q̄rūcūqʒ ē ōtermiate est ex se illiᵘ vl illoꝝ: volūtas est oppoⁱᵗᵉʳ. i. ex se idetermiate est huiᵘ actionis vel opposite. aut actionis vel non actiōis: ꝓ ꝗ̄to pōt agē vl nō agē. Dōm ꝙ huiᵘ nulla est cā: sic. n. effectᵘ imediatᵉ ad cām cōpaꝉ ex se ꝛ p̊ sine cā media: aliogn ireꝉ i ifiᵐ: ita cā actiua vī imediate se hīe ad suā actionē in ꝗ̄tū ipaʒ elicit: nec est dare aliqꝫ cām: q̄re sic elicit: nisi qꝛ est talis cā: sʒ ħ ē illō cuiᵘ cā q̄rebaꝉ. Sic g̊ calʒ calefacit: qꝛ calʒ: nec ista ꝓpō calʒ calefacit est mediata: sʒ ē imediata i zᵒ vl 4ᵒᵒ ꝑ se: sic ꝛ hec: calʒ ex se ōtermiate calefac. Silr ista: volūtas vult ꝛ volūtas nō vult idetermiate: in ōtermiatiōe ex se: vel itra se. ❡ Sʒ ħ ē vnū dūᵐ: qūo volūtas reducit ad actū si est idetermiata ex se ad agēdū ꝛ nō agēdū. ❡ Rñdeo: zᵉ est idetermiatio: vna ē: q̄ ē ex isufficiētia: q̄ est ex potentialitate ꝛ ōfectu actualitatis: sic mā nō hñs forᵐ ē idetermiata ad actū forᵉ. Alia ē idetermiatio supabūdātis sufficiētie: q̄ est ex illimitatiōe actualitatis: vel simplr: vel q̄dāmō. ❡ Pzio mō idetermiatū nō reducitur ad actū: nisi p̊us ōtermieꝉ ꝑ foŕaʒ ab alio zᵒᵒ idetermiatū pōt se ōtermiare: si. n. ħ posset hñdo actū limitatū: multo magꝭ si hʒ illimitatū: qꝛ tūc nō caret aliq̊: qō fuit simplr pnᵐ agēdi: aliogn deᵘ g est sūme idetermiatᵘ ad ꝗ̄cūqʒ actionē idetermiatiōe illimitationis nō posset aliqd agē: qō est falsū: idetermiatio aūt q̄ ponit i volūtate: nec est mālis: nec ipfectiōis: in ꝗ̄tū ipsa est actiua: sʒ est excellētis pfectionis ꝛ poᵉ aliq̄lr illimitate nō alligate ad ōtermiatū actū: ꝛ iō pōt seipsaʒ ōtermiare. ❡ De zᵒ

Modus agēdi duplex.

Principioꝝ pme diuisio. 2. c. 52. ꝛ ifra

Uide. 43. dis. pmi radicalē rōneʒ de ipossibilitate rei si gde.

Uide. 7. di. ꝑ. 1. 28. q. vlti. Idetermiatio duplex.

Per qd ōtermiaꝉ volūtas ad agēdū.

vi dūᵐ qūo ea q̄ dicta sūt faciāt itētionē ꝑhi: nā ipse nō ponit dictā dūaʒ iter nāʒ: ꝛ volūtatē: sʒ iter poᵐ rōnalē ꝛ irrōnalē: ꝑ rōnalē itelligēs solū itellm vel sciaʒ: pʒ in ifra. ❡ Rñdeo itellꝭ ꝛ volūtas pñt cōpari ad actᵘ ꝓprios q̄s eliciūt: vl ad actᵘ aliaꝝ poᵉʳ iferioꝝ: i qbᵘ hñt aliqꝫ cālitatē: puta itellꝭ ostēdēdo ꝛ dirigēdo: volūtas vo in volēdo ꝛ iperādo: ꝛ pʒ: ꝙ p̊ᵒ cōpō est eēntialioꝝ: p̊ mō itellꝭ cadit sub nā: est. n. de se ōtermiaꝉ ad itelligēdū: ꝛ nō hʒ i ptāte sua itelligē: ꝛ nō itelligē: assentire ꝛ nō assentire ꝓposito obto: volūtas aūt oppoⁱᵗᵉʳ mō se hʒ ad ꝓpriū actū eliciēdū ꝛ nō eliciēdū: ꝛ pp ħ i dinis ponūꝉ due ꝓductiōes: vna ꝑ modū nāe: cuiᵘ pnᵐ ē itellꝭ: ita ꝙ itellꝭ ē idē pnᵐ cū nā. alia ponit ꝑ moduʒ volūtatis. loquēdo g̊ sic: itellꝭ cadit sub poᵃ irrōnali: nihil. n. formalr est liberꝝ nisi volūtas: sʒ hāc p̊ᵐ cōpōnē nō logꝉ ꝑhs in de intellu. ❡ zᵒ vo cōpō vī q̄si accñtalis: qꝛ ille poᵉ nō cōpanꝉ ad actᵘ aliaꝝ poᵉʳ nisi mediāribᵘ actibus ꝓprys: vt vī qꝛ ꝓpry illis alys sūt p̊otes: ꝛ ħ mō nūqꝫ intellꝭ ē pnᵐ aliciuᵘ opōnis exterioris sine volūtate ꝯcurrēte ꝛ determināte itellꝫ: ꝛ ħ mō logꝉ hic ꝑhs ō itellu: ꝛ alibi frequēter: vn̄ de volūtate nūqꝫ: vel paꝝ loqtur ꝑhs: vt distiguiꝉ ab itellu practico: g ē pnᵐ opōnis exterioris dirigēdo poᵐ exequētes: vbi sꝑ ꝯcurrit volūtas iperās executionē opis: vn̄ ꝑhs aliqn distiguit nāʒ ꝯ artē ꝛ ꝯ itellꝫ: aliqn ꝯ ꝓpoᵐ seu volūtatē: ꝑ qō pʒ: ꝙ ꝑ oia illa itelligit vnū pnᵐ i artificialibᵘ: nā ad opus artis ꝯcurrūt illa tria itegrātia vnū pnᵐ ꝑfectū artificialium. Ex q̄ pʒ: ꝙ poᵃ rōnalis zʳ pōt sumi. s. incōplete ꝛ cōplete: icōpleta gdē poᵃ rōnalis ē itellꝭ vel ars: vt p̊cedunt volūtatē: ꝛ de tali vī hic log ꝑhs cū dic: ꝙ opʒ illā determiari ꝑ volūtatē: vel ꝓheresiʒ: volūtas aūt determinatiua itellꝭ est poᵃ rōnalis cōpleta: vl saltē ꝯcurrit ad cōpletā: ꝛ sic verꝝ ē poᵐ rōnalē eē oppositoꝝ mō pexposito: qn̄ g̊ ꝑhs hic allegaꝉ in textu: pʒ ꝙ logꝉ de poᵃ rōnali icōpleta. ❡ Ad pᵐ in oppᵐ nego ꝯñtiā. poᵃ. n. rōnalis: put dī eē volūtas: ē ꝯrioꝝ nō sil faciēdoꝝ: sʒ pōt se ōtermiare ad alterutrū. ❡ Ad ꝓbōnē dōʒ: sic Arist. rñdet i lrā: ꝙ hñt poᵐ rōnalē nō hʒ poᵐ faciēdi opposita sil. ❡ Cōtra in illo nūc: i q̊ est vnū oppoⁱᵗᵉʳ: q̄ro aut est poᵃ ad alterꝝ oppoⁱᵗᵉʳ: aut nō. si sic: hʒ ꝓpoᵐ: vt vtrūqꝫ pōt oppⁱᵗᵉʳ sil. si nō. g̊ poᵃ illa i ħ nūc nō ē nisi vniᵘ oppositi. ❡ Rñdeo: ꝙ in eodē nūc pōt agē ad oppoᵐ nō in sensu cōpōnis: sʒ in sensu diuisiōis: qꝛ sic ꝯtigēter se hʒ ad vnū: ita ad reliquū: sicut in eodē nūc: q̄ sortes sedēs pōt nō sedē in sensu diuisiōis: nā ꝯtingēter sedet: ꝛ iō nō seqꝉ: ꝙ possit in opposita sil. ❡ Ad zᵐ dōm: ꝙ si arguiꝉ de volūtate illa pōt in actū nulla determiatiōe in illa p̊cedēte actū: ita ꝙ pᵃ ōtermiatio: ꝛ ipe ꝛ nā est i pōne actᵘ. Cū dī ꝙ nihil pōt nisi p̊us ōtermieꝉ: falsūʒ est de volūtate. si aūt argꝉ de itellu cogꝭcēte oppositaꝝ est poᵃ rōnalis icōpleta: tūc est verꝝ: ꝙ reᵘ extrīseci nō pōt aliqd nisi ōtermieꝉ aliūde: qꝛ illoꝝ ex se est ꝑ modū nāe non potēs se ad alterꝝ ōtermiare: vel g̊ ambo agēt: vel nihil: sʒ si de itellu ꝯcludaꝉ ꝙ nō ē sufficiēs poᵃ rōnalis ꝓcedit sm ꝓdicta: imo si ꝑ ipolē solus itellꝭ eēt cū vtutibᵘ iferioribᵘ sine volūtate nihil posset fieri: nisi determinato mō nāe: qꝛ nulla eēt poᵃ sufficiēs ad faciēdū alterum oppositoꝝ. ❡ Ad aliud argᵐ de sole iaʒ supiᵘ dcm est: ꝙ forᵃ solis ꝛ q̄cūqʒ forᵃ nālis si est illimitata: ꝛ pnᵐ oppositoꝝ in diuersis māys: sic est illoꝝ determiate: sicut illa forā q̄ est vniᵘ est illiᵘ ōtermiate: nā nō est in ptāte sua alterutrū illoꝝ agē pñte passo receptiuo forᵉ huius ꝛ illius: sicut nec si esset vniᵘ tm: vn̄ sol p̄sente passiuo liquefactibili: sic liquefacit: ꝙ nō pt nō liquefacere: silr est p̄sente passiuo ꝯstringibili: poᵃ aūt rōnalis: puta volūtas agēs: siue circa ħ oppoᵐ i qō pōt: siue circa illō nō

Intellꝭ ꝛ volūtas pñt cōparari ad duo

Uide. 2. di. ꝑ. pte. 1. q. 4. ad finem.

Potētia rōnalis duplex.

Tex. cō. 10.

Ad primum. Uide pᵒ cōl. T. c. 119. ad ħ

Ad secundū.

contra eos qui tenent p[...] predeter[...]

A. 1. qꝛ ex se ē illoꝝ ꝑ modū

Ad tertium. Uide in expōne lre lectiōe. 2. huius noni

est pn^m determiatū ad vnū:s3 idifferēter ē determiatiuū sui ad alterutrū ēt:ita q circa qbz pōt agē z nō agere. ¶ Ad ɔfirmationē sic dicet̄ iferi⁹ oēs po^e passiue sunt ex se ɔdictiōis:actiue ꝯo sic ibidē dicit ph's nō ex se: s3 q̄si p accñs:z aliud: q̄rēn⁹ passiuū pōt ad eē:vel nō ad eē:s3 h accidit po^e actiue:nā si sit irrōnalis nec̄io agit p̄nte passo z remoto oī ipedimēto non sic po^e rōnalis.

Ad vltimum ¶ Ad vltimū pz ex p̄ articulo:q frigus nūq̄3 facit ad eē caloris p se:facit tñ aliqd:q facto aliqd aliud pōt magis calefacē:puta q: ɔstringit poros:ne calor iterior diffundat̄ z exhalet:z ita calor vnit⁹ magis calefacit:frig⁹ aūt nūq̄3 calefacit directe. De piectiōe pile dōm:q mouens violēter aliqd ad vbi:mouet ad oē vbi pole acqri p illū motū:z si indirectū pōt sic mouet̄ si nō redit:z h donec fact⁹ fuerit mot⁹ pportionabilis po^e mouētis: hoc autem nullam talem indifferentiam ponit:vel contingentiam:qualis est in potentia rōnali:pz ex dictis.

¶ Oi itaq3 tali prior est actus rōne z sub3.

Textu cōmenti tertijdecimi. Cō.III.

Arguit p̄mo **Queritur** Utrū vex sit:q actus sit p̄or po^a s3 rōnē. Urq nō: reducēdo rōnē phi:nā illō vī p̄us aliq̄ diffinitione:p qd aliō h3 diffiniri:s3 nō solum po^a diffinit̄ p actū:s3 act⁹ p po^{am}.g̃ zc. pbō mi.nā act⁹ z po^a referūt̄:op3 ēt in relatiuis in vtroq3 rōnib⁹ vtrisq3 vtiq3 s3 Porphyrium.

Caplo de s̄pe Tex.cō.13. Ad qōnē fmmentē ppriā. **Contra** ph's hic in l̄ra. ¶ Dōm:q sicut pz ex 5° hui⁹:relatiue opposita p̄nt dupl̄r intelligi.s.vel mutuo:vl̄ nō mutuo. Jlla qdē mutuo referunt̄: quo3 vtrūq3 h3 hitudinē p se ad alte3.nō mutuo referunt̄ illa:q̄rū vnū p se h3 hitudinē ad alterū:z non ecō. ¶ Ad ppositū dico:q act⁹ z po^a nō opponūt̄ relatiue p̄ mō:nā cū talia sint sil'nā z diffōne:sequeret̄ q actus nō eēt prior rōne q̄3 po^a:nec rō po^e sumeret̄ ab actu magis q̄3 ecō:qd est ɔ ph3 in l̄ra. Opponunt̄ aūt z^o. Nam

Potētia dicit ordinem ad actum. po^a dicit ordinē ad actū:z ille ordo eētialr̄ ē respectus ad actū:z nō ecō:q: rō act⁹ est absoluta:q̄lr̄ aūt posset eē p se relō ad aliqd absolutū:pz 5° hui⁹.ca^o de ad aliqd

Uide.30.dis. p̄mi. de scia:q̄ eētialr̄ refert̄ ad scibile:z nō ecō:nā nō idē est referri z relōnē termiare:ı̄mo vbi ɔcurrūt in eodē vnr p accñs ɔiūcta:sic forsan ē in relōnib⁹ mutuis. H z^o pt dicī creaturā referri ad deū sine oī correlatiōe i deo:vn̄ po^a z act⁹:deus z creatura:z oia silia vnr ptinere ad 3^m modū relatiuo3:q: igit̄ po^a eētialr̄ ad actū depēdet. z nō ecō:iō h3 diffiniri p actū:z nō ecōuerso:z p ɔns vt dicit ph's actus est prior potentia rōne:z nō ecōuerso.

Ad primum. **Ad argumentū** in opp^m dōm:q minor est negāda ad pbationē dico: q Porphyrius loquitur de relatiuis:que mutuo referūtur:cuiusmodi nō sunt actus z potentia.

¶ Quorūcūq3 igit̄ aliqd alterū ē:qd fit preter vsū3:ho3 act⁹ in facto est:vt edificatio in edificato:z cōtextio in cōtexto:sil'r aūt z in alijs:z totaliter motus in eo qd mouetur zc. Textu cōmenti.xvj. Cō. IIII.

Arguit p̄mo Tex.cō.16. Tex.cō.18.z infra. **Queritur** Utrū actio sit in passo sic in subto. Ur q sic p ph3 in l̄ra q dicit q edificatio est i edificato:z ɔtextio in cōtexto. H idē dicit expresse in 3° phys.

In oppositū **Contra.** passio est i passo.g̃ actio est in agēte:z p ɔns nō i passo.ɔña pz a sil':q: for^a vī eē in eo qd denoiat:actio aūt nō denoiat passiū sed agens.

Uide.27.di.1 reportatio z 14.d.4.z.15. q.quol. **Rn̄deo.** in ista questione p̄mo premittā duplicē3 distōnē.Scdo oñdā triplicē ɔclonem.

Quantū ad p̄^m supponendo distōnē de actione: quā ponit ph's de trāseūte z imanēte. Sit ista p̄^a distō:q actio q̄3tū ad p̄ns spectat tripl'r dī. vno^o p re^e trāsmutātis ad trāsmutatū:iuxta illā descriptionē libri sex p̄n^{of}:actio est s3 quā in id qd subycitur agē dicimur:z hec ē actio pductiua d gñe actiōis:q̄ est p̄ntū p se:q̄ forialr̄ est for^a respectiua fūdata sup p̄n^m:qd est po^a actiua:vn̄ ph's 5° meta.z ēt 9° describit potētiā actiuā:qd est p̄n^m trāsmutatiōis in alio inq̄tū aliō p qd dat itelligē:q actio p quā po^a actiua agit ē respect⁹ trāsmutātis ad trāsmutatū.alio^o dī actio d opōne imanēte: put visio:z itellectio:z volitio dī actio:vt fuit iā dictū:z actio isto^o sūpta est for^a absoluta z acta:seu pducta per actionē p̄ mō dictā:vn̄ in itellu:z sil'r volūtate distiguit̄ z^x actio:vna pductiua:z de gñe actiōis:q̄ in itellu vocat̄ dicē:z i volūtate vocat̄ spirare alia acta:seu pducta q̄ est for^a absoluta:q̄ in itellu vocat̄ itellectio:in volūtate ꝯo vocat̄ volitio:seu amor. ¶ Alio^o sumit̄ actio pro opōne trāseūte:q̄ q̄nq3 ēt est for^a absoluta:z acta:z pducta p motū z actū d gñe actiōis:puta q̄3titas:aut q̄litas: aut vbi:l3 vbi sit for^a respectiua. ¶ z^a distō sit ista:q respect⁹ est z^x in gñe:vn⁹ itrisec⁹ adueniēs:ali⁹ extrisecus adueniēs:voco respectū itrisecū adueniētē illū:q nec̄io seqt̄ suū fūdamētū:posito termio:z talis respect⁹ est de gñe relōnis.voco āt re^m extrisecū adueniētē:q nō ɔseqt̄ nec̄io extrema ambo sil' posita i actu:z sub h mēbro cadūt illa sex p̄n^a:de qb⁹ agit ille auctor:pz.n.de actiōe z passiōe:q: pole ē actiuū z passiuū eē:z ēt approximata: z tñ nō hie istū respectū.s.q agēs sit illud a quo transmutat̄:nec passiū sit illō qd ab ipso transmutat̄:puta si sit aliqd ipediēs:z p tāto illa sex p̄ncipia non sunt spēs relōnis:q: relatio dicit respectū intrinsecus adueniētē3: illa ꝯo dicūt respectus extrinsecus adueniētes.

Uide lectionē 9.bruno.9. Actio triplex

Tex.cō.17. Tex.cō.2.

Uiō in quol. n.13. In itellu z volūtate dupl' actio. vide.z. dis.p̄mū.

Uide.1.d.3.z 11.z.13.q.dl. Respect⁹ z^x.

Sex p̄n^a sunt spēs relōis.

Ad qōnē s3 mentē3 ppriā.

Quantū ad z^m sit ista p̄^a ɔ. Actio accepta p̄ mō:q̄ est re^{us} de gñe actiōis ē in agēte subtiue nō i passō. Hic ondo sic. In eodē ē re^{us}:i q̄ ē fūdamētū: h appz ex rōne fūdamēti:nec opp^m ē itelligibile:s3 po^a actiua q̄ est fūdamētū h⁹ re^{us} z actiōis est i agēte:sic etiā dēs ē.g̃ talis actio z re^{us} est i agēte nō alr̄ q̄3 subtiue:pz. ¶ P. In q̄cūq3 ē for^a aliq̄ forialr̄ illō est simpl'r tale p istā for^{am}:ipole.n.ē effectū forialē separi a foia:z q foia sit i aliq̄ forialr̄:z q nō ɔstituat ip3 iforiatū s̄m ipsa3.g̃ si actio ē forialr̄ i passo:seqt̄ q passiūm erit forialr̄ agēs:qd oino ē ex̄ rōnē.g̃ erit i agēte. ¶ P. Impole ē re^{us} oppositos eē sil' nec̄io i eodē:s3 passio vl' re^{us} passiōis vl'r est in passo.g̃ nō nec̄io erit i eodē re^{us} opposit⁹ q est actio. ¶ Sic g̃ itelligo ɔnē:q actio ē re^{us} extrisec⁹ adueniēs in agēte vt i supposito vl' subtoi foia āt q̄ dī po^a actiua: vt i fūdamēto pxio:sil'r passio dic̄ re^{us} oppo^m correspōdē ē isti q̄ est i passo:vt i supposito z subto:z i po^a passiua: vt in fūdamēto. ¶ z^a ɔ sit ista:actio accepta z^{do}:que est opō z foia imanēs absoluta est i agēte:vt in subto:h apparet p ph3 hic g dic̄ q visio est i vidēte:z speculatio in speculāte. ¶ P. per rōnē. Ois pfectio pducta p actionem de genere actionis est in pfectibili:qd est in potentia ad ipsa3:nō enim est intelligibile:q aligd sit in potētia ad aliquā forma3:que nō sit in ipso qn̄ est producta: s3 actio:seu opatio z^o mō dicta est h⁹:z ipsa3 agens siue opās ē pfectibile:qd ē i po^a ad ipsa3.g̃ qn̄ ē pducta ē in agēte.mi.pz:q: talis actio ē pfectio agētis:puta visio vidētis z speculatio speculātis. ¶ Aduertēdū tñ q respectu talis opōnis ip3 opans h3 rōnē agētis z passi:tñ s3 aliā z aliā rōnē:oñsū.n.fuit supra i q̄dā qōne q qn̄ i agēte ē aliq̄ for^a:q̄ ē p̄n^m actiōis equoce:z cū h ē capax termini illi⁹ actiōis pōt seip3 mouere ad ipsa3 formā:q̄ est nata termiare actionē talē:z p g h in itellu ... uit

Ista instātia q.1.4 sen.vbi h3 doctor q i eodē ē act⁹ pductiu⁹ z terminus:terminus est i passo:agit dicens q intelligit doctor terminatiue non subiectiue.

Q.1.hui⁹.9.

Tam intell'o q̄ volitio z sensio est agēs z patiēs vide in quol.q.15.

itell's agēs z polis:vt p vnū ipsa aīa sit pductiua itellectionis: z p aliud sit receptiua eiusdē. Silr in voluntate z in sensu pōt distigui agēs z patiēs: de q̄ alīs zc. ¶ 3° ꝯ sic ista: actio accepta 3° mō: q̄ est opō z for° trāsiēs absoluta: seu respectiua est i passo: vt i subto: h̄ appet p rōnē factā ad 2ᵐ ꝯnē. nā talis actio seu opō est ipsa for° acta: seu pducta p motū: z iō actio est i ipso passo z mobili: qd mouet: z dū est fluēs ē idē: vt puto cū ipso motu: naz mot° est for° fluēs: mot° aūt i mobili ex 3° phy. ¶ Ad arg̃ᵐ in oppᵐ dōm: q̄ Phs. 9. meta. z in 3° phy. logr̃ de actione s3 tertiā acceptionē: q̄ est ipsa forma acta seu pducta: z h̄ facit p 3ᵃ ꝯnē: nō aūt logr̃ de actione p̄ mō: q̄ est pdicamētū z formalr respectiua: talis aūt actio est in agēte subiectiue. ¶ Et hec de nono metaphysice.

Tex.cō.18.
Ad primum.

¶ Quare si qd est in passiōib°: z in q̄litatib° z in q̄titatib°: z in motu numeris existib° z vno aliquo in oib° numeris: q̄ q̄rūdā: z ip̄z vnū aliqd vnū: sed nō hoc ipsius suba: z in subiis necesse est silr se hr̄e zc. Textu cōmenti septimi. Liber. X. Qō. I.

Dubiū lr̃ale.

Circa Librū decimū meta. occurrit dubiū: q̄ sit suba illa vna: q̄ est p° z mēsura oiuz subaꝝ. Dī a q̄dam expositore: z ē snia Cōmē. 7° cōmē. vbi Phs dicit eē vnā p̄mā subaz q̄ sit mēsura alioꝝ: z vult Cōmē. q̄ illa est de° vel p̄mus motor: s3 hec expō nulla est. Tū q̄ nō vi hr̄e itētionē Ar̄. q̄ sic p3 ex lr̄a q̄rit an in subiis sit aliqd vnū: qd est mēsura alioꝝ: z an h̄ sit ip̄z vnū. pbat ex itētiōe ꝯ Platonē: q̄ nō sit ip̄suz vnū sed aliqd cui ꝯuenit ip̄z vnū: sicut est in oib° aliis gn̄ib°: z ꝯcludit in fine: q̄re si qd est in passionib° z q̄litatib° z q̄titatib°: z ip̄suz vnū aliqd vnū: s3 nō h̄ ipsi° suba: z in subiis necesse est silr se hr̄e: supra quā lr̄az ponit Cōmētator v̄ba pallegata: s3 si p̄m° motor ponat mēsura ipsi° gn̄is sube: h̄. n. ip̄z vnū poneret mēsura: q̄ p̄m° motor pp suā simplicitatē: multo veri° eēt h̄ ip̄z vnū q̄ idea Plōnis. Tū q̄ si sic. ergo sicut in aliis gn̄ib°. p̄ᵐ est aliqd illius gn̄is: ita p̄m° motor eēt aliqd de gn̄e sube: qd est erroneū: q̄ deus nō cadit in gn̄e pp sui ifinitatē. ¶ Quid ḡ est mēsura p̄ma illius generis. Rn̄deo: aliqua suba illi° gn̄is p̄ma: cui cōuenit vnitas sit. a. non aūt primus motor est mēsura intrinseca illius generis: sicut nec alioꝝ.

Thomas.

Uide. S. d. p.

¶ Opponunt aūt vnū z multa s̄m plures modos: quoꝝ vno vnū z multitudo: z indiuisibile z diuisibile: qd q̄dē. n. diuisū: aut diuisibile: multitudo q̄dā dr̄: idiuisibile v̄o aut nō diuisū vnū. Qm̄ ergo q̄tuor modis oppōnes dr̄: z hoꝝ s3 priuationē dr̄ alteꝝ ꝯria vtiq3 erunt: z neq3 ꝯdictio: z neq3 vt aliqd dcā zc. Textu cōmēti noni. Qō. II.

Arguit p̄mo

Queritur Utꝝ vnū z multa opponant vt ꝯria. Ur̄ q̄ nō: q̄ nā vnū ꝯriū nō ꝯstituit aliō ꝯriū in eē: s3 vnū ꝯstituit multa i eē: q̄ vnitas ē p̄c z p̄nᵐ multitudis. ḡ zc. ¶ P. Unū z multa opponūt relatiue. ḡ nō ꝯrie. aīs p3: q̄ hn̄t se sic mēsura z mēsuratū. ꝯn̄a pbat: q̄ alr frustra ponerent q̄tuor spēs oppōnis distincte: si vna coincideret cum alia.

Secundo.

Tex.cō.9.
Ad qōnē s̄m mentē ppriā.
Que sunt cōtraria.

¶ Contra Phs hic in litera zc.

Rn̄deo z dico duo. P̄rimū est. q̄ ꝯria dr̄nt s3 formā sub eodē gn̄e: vt dicet ifra: z iō cū aliqua dr̄r eē ꝯria: qd lz eoꝝ sumēdū ē s3 q̄ h3 formā: z nō s3 q̄ ē ps hn̄tis formā. ¶ 2ᵐ dcm̄ ē: qd nō ē icōueniens aliq̄ eē opposita vno°: puta si ꝯsiderent s3 se: vt hn̄t formas suas pprias: z alio° nō eē opposita si ꝯsiderent vt alterū icludit i altero: z ē ps alteri°: sic n. ē ps hn̄tis formā. Exēᵐ: corp° s3 se: z vt est absq3 aīa: ꝯsideraf vt hn̄s aliq̄ forᵐ ppriā: z h̄ mō opponit aīali: sic inaīatū aīato: s3 v̄o q̄ ꝯsideraf vt ps aīalis: z iformatū aīa: sic non opponit aīali: s3 est ei° mālis ps. ¶ Silr est de duab° spēb° numeri: puta q̄ternario vel ternario: nā q̄ternari° ꝯsiderat° s3 se z suā formā ppriā ē diuersa spēs a q̄nario. si v̄o ꝯsiderer vt icludit i q̄nario: z ē ps ipsi°: sic nō distinguit spē ab ipso. ¶ Ad ppoᵐ dico silr: q̄ ip̄z vnū in se acceptū: vt hn̄s formā suā ppriā opponit multitudini: q̄ nec vnū ē multa: nec ecōuerso: opponūt aūt nō alr q̄ ꝯrie: vt ponebat p diuisionē. si v̄o vnū ꝯsideret vt qddaz icōpletū: z vt icludit i multitudie: z ē ps ipsi°: sic nō opponit sibi: z h̄ mō pcedit p̄ᵐ argᵐ. ¶ Ad 2ᵐ nego ꝯn̄iā. Ad pbōnē dico q̄ nō est icōueniēs diuersas spēs oppositiōis ꝯcurrere in eodē subiectiue: q̄tenus idē diuersimode sūptuz pōt diuersis oppositionibus opponi: tn̄ ille diuerse oppositiones erūt inter se formalr distincte.

Aliq̄ diuersimode ꝯsiderata sunt z non sūt opposita.

Uide in expōne lr̄e lectiōe quarta.
Ad primum.
Ad secundū.

¶ Quare rōne prior multitudo indiuisibili ppter sensum zc. Qō. III.

Arguit p̄mo

Queritur Utrū pluralitas seu diuisibile sit p̄us indiuisibili s̄m rōnē. Ur̄ q̄ nō: q̄ si sic. ergo erit circulus i rōnib°. ꝯn̄s est falsū: q̄ tūc idez eēt notiu s z ignotius eodē. ḡ z aīs. pbō ꝯn̄le: q̄ indiuisibile z vnū est de rōne multitudinis: nam multitudo diffinitur q̄ est aggregatio vnitatum.

¶ Contra. Philosophus hic in litera.

Rn̄detur z dr̄ satis hr̄i: q̄ nihil phibz aliqd s̄m rōnē eē p̄us z posteri° eodem: alr tn̄ z alr ꝯsideratū. Multitudo igit pt ꝯsiderari: vl q̄tū ad illō qd multitudo est: vel q̄tū ad ipsaz diuisionē: quā ꝯsequit: rōne diuisiōis multitudo ē p̄or s3 rōnē q̄ vnū: nam vnū diffinit: q̄ est illud qd nō diuidit: s̄m aūt illud qd multitudo est: sic est posteri° s3 rōnē q̄ ip̄z vnū: nā multitudo diffinit: qd ē aggregatio vnitatū. ¶ Aduertēdū tn̄ q̄ vt dicebat s° hui°: diuisio q̄ p̄supponit rōni: seu diffōni vni°: qd ꝯuertit cū ente: nō est diuisio ꝯtinui q̄ p̄intelligit vni: qd est p̄nᵐ numeri: s3 est diuisio: quā cāt ꝯdictio. s. q̄ h̄ ens z illud ens dr̄r diuisa: eo q̄ h̄ ens nō est illud ens. ē ḡ iste ordo ex nā rei: q̄ i p̄ signo itellr ip̄z ens: z in 2° ipsa diuisio: z in 3° ip̄z vnū: qd puat diuisionē: z in 4° ipsa multitudo q̄ ex vnitatib° aggregat: lz. n. ea q̄ diuisa sunt multa sint: nō tn̄ hn̄t rōnē multoꝝ: nisi postq̄ isti z illi attribuit: q̄ sit vnū. ¶ Ad argᵐ in oppoᵐ: p3 qd dicēdū sit ex p̄dictis. ¶ Notādū tn̄ q̄ lz vnū z multa diuisibile z idiuisibile: vt sic nō opponant relatiue: tn̄ s̄m q̄ hn̄t rōnē mēsure mēsurati: z vnū mensurat multa: z idiuisibile diuisibile: sic vtiq3 opponunt relatiue.

Tex.cō.9.
Uide in h̄. 10 t.cō.4. q̄re Eucliden.
Ad qōnē s̄m mentē ppriā.
Multitudo pōt ꝯsiderari dupl'r.

Et ēt q̄tuor Diuisio vnitas multitudo multiplex.

Nō ordinem In tertio. n. signo est multitudo radicalr nō aūt formalr.
Ad primum.
Quō vnum z multa opponunt relatiue

¶ Si itaq3 gn̄ones ipsi māe ex ꝯriis sūt: aut ex spē z ex spēi hr̄u: aut priuatiōe aliq̄ spēi z forē palā: q̄ ꝯrietas priuatio: z q̄dā vtiq3 ois: priuatio v̄o non ois forsan ꝯrietas zc. Textu cōmēti decimisexti. Qō. IIII.

Caplo de oppositione.
Uide. 5. z. 6. phȳ.
Uide. 2 celi.
Tex.cō.18.

Queritur Utrū sit polis transmutatio a puatione in hr̄m. Ur̄ q̄ nō: naz a puatione in hr̄ū nō est transitus: vt dr̄ in postp̄dicamētis. ¶ Cōfirmat: q̄ in oi trāsmutatiōe fit trāsit° a termio a q̄ ad terminū ad quē: s3 puatiōe nō pt eē termin° a q̄ re° hr̄us: naz

terminꝰ a q̄ ꝓcedit terminū ad quē: sȝ ꝑuatio nō ꝓcedit bitū: sȝ eͦ ꝯ̄. g̃ nō poterit eē trāſmutatio a ꝑuatiōe ī bitū.

In oppoſitū. Tex. cō. 16. **Contra** ꝑhs hic in lr̄a: ꝗ dicit: ꝙ mutatiōes sunt nō solū ex forā: seu bitu foie ad ꝑuationē: sȝ ēt econuerso a priuatione spēi ⁊ forme ad babitum. Tex. cō. 7. ℂ Confirmatur: qꝛ 5° phy. dicit: ꝙ est aliqua mutatio a non subito in subm. i. a priuatione in babitum.

Rn̄deo ⁊ ꝑmo declarabo tres diſtōnes. Scdō respondebo ad questionem.

Uide in poſtpredicamētis ꝗ̄ōne 2ᵉ. Uide. 4. ⁊. 5. phyſi. **Quantū** ad ꝑ^m sit iſta ꝑma diſtinctio: ꝙ motꝰ est duplex: ꝗdā acquiſitiuus: ꝗdā deꝑditiuus dī motꝰ acquiſitiuus ille ꝑ quē aliqd poſitiue acquiritur: ⁊ ille largo mō dī gnō: puta siue sit ad subāȝ: vt cuȝ gn̄atꝰ ignis siue ad accn̄s: vt cū gn̄atꝰ albū: ⁊ sic de aliis: motꝰ aūt deperditiuus dī ille ꝑ quē aliqd deꝑdit: ⁊ nihil acquirit poſitiue: vt motꝰ q est ab albo in nō albū: ⁊ ille motꝰ largo mō dī corruptio: siue sit in subā: siue in accn̄te: est aūt dr̄ia īter iſtos duos motꝰ q̄ꝫtū ad terminos: nā ī motu acquiſitiuo terminꝰ a q̄ est ꝑuatio: ⁊ terminꝰ ad quē est bitꝰ: in motu aūt deꝑditiuo est eͦ ꝯ̄. pȝ: ⁊ iō qꝛ motꝰ denominatꝰ a termīo ad quē ille dī acquiſitiuꝰ: ille ꝟo deꝑditiuus.

Termini motus duplices. Tex. cō. 6. Uid. 10. ⁊. 11. d. 4. q. 2. ⁊. 2. diſ. 2. Uide ī h̄. 10. ℂ 2ª diſtō sit iſta: termini motꝰ sumūt dupl̄r: nā ꝗdā sūt ꝑmi: ꝗdā ꝯcomitātes ꝑmos: termini ꝑmi sūt habitꝰ ⁊ ꝑuatio: ⁊ de iſtis dī 5° phy. ꝙ sūt icōpoſſes: termini aūt ꝯcomitātes dr̄r q āneciūtꝰ iſtis: vt sūt duo ꝯ̄ria vt albū ⁊ nigꝝ: nā nigredini ē ānexa ꝑuatio albi: ⁊ eͦ ꝯ̄: qn̄ g̃ aliqd subȝ sit ō nigro albū. ſi illi motꝰ ꝯſiderent penes termīos ꝑmos: dicet eē a nō albo ī albū: ⁊ eͦ ꝯ̄ a nō nigro in nigrū. Si ꝟo ꝯſiderēt penes terminos ꝯcomitātes: dicet eē a nigro ī albū: ⁊ eͦ ꝯ̄.

Priuatio 2ᵉ. ℂ 3ª diſtō sit iſta: ꝑuatio est duplex: q̄dā q̄ hȝ imediatū ordinē ad subȝ: nec respicit subȝ mediāte forā. Exēm: tenebra respicit mediū iſtoꝰ: q̄dā est ꝑuatio: q̄ hȝ ordinē ad subm: nō tn̄ niſi mediāte forā: q̄tenꝰ est q̄dā corruptio illiꝰ foie. Exēpluȝ: cecitas

Uide in poſtpdicamentis. respicit oculū iſtoꝰ mediāte viſu ⁊ mors corpꝰ mediāte vita: nō sic est de ꝑuatione ꝑ mō: naȝ dato ꝙ aer nunꝗ̄ fuiſſet luminoſus: nihilominus eſſet tenebroſus.

Ad q̄ōnē ſm mentē ꝓpriā. **Quantū** ad 2^m dōȝ: ꝙ loquēdo de ꝑuatiōe ꝑ mō: sic est trāſitꝰ vl̄ motꝰ ab bitu ī ꝑuatiōeȝ: sic pōt eē eͦ ꝯ̄: aer. n. de lucido sit tenebroſus: ⁊ lucidus ō tenebroſo: sic mā trāſit ō forꝰ ignis ad ꝑuationē: ⁊ a ꝑuatione ad formā ignis: vn̄ dato: ꝙ nulla aliqn̄ fuiſſet forꝰ

Uide. 43. diſ. 4. q. 3. in mā: nihilominꝰ mā eſſet susceptiua forꝰ cuiuſcūqȝ: ⁊ ꝑuata q̄cūqȝ: ⁊ sil̄r ē de q̄cūqȝ forꝰ: q̄ pōt acqri ꝑ mutatione nālē: loquēdo āt de ꝑuatiōe 2^m: sic nō ē trāſitꝰ a ꝑuatiōe ī bitū niſi forte ꝑ resolōnē vſqȝ ad ꝑmā māmꝫ: vt

Nō. 3. Ad primum. dcm̄ ē 8° huiꝰ. ℂ Ad argm̄ ī oppm̄ dōȝ: ꝙ ꝑhs loqꝰ in ꝑdicamētis de ꝑuatiōe 2^m. ℂ Ad ꝯfirmationē dōȝ: ꝙ nō ſꝫ ꝑuationē ꝓcedit bitꝰ: loqndo de bitu: q ꝑ motū acqritur: vn̄

Tex. cō. 54. 5° phy. ꝓbat ꝑhs ꝙ qes ē ꝑuatio motꝰ: nō illa q̄ est ī termio ad quē: sȝ q̄ ē in termio a q̄: clarū est: ꝙ ꝑuatio: q̄ est in termio a q̄ ꝓcedit motū. ſi g̃ illa ꝓpō: ꝙ bitꝰ ꝓcedit ꝑuationē hȝ vitatē: itelligēda est de ꝑuatiōe 2^m.

Priuatio prior ⁊ poſterior habitu. ℂ Alr̄ dī ꝙ ꝑuatio est poſterior bitu ſꝫ cognitionē: nā ꝑuatio hȝ cognoſci ꝑ babitū: lȝ in eſſe qn̄qȝ priuatio ꝓcedit bitū. ℂ Sȝ ꝯ̄ rōnē ꝑhi: quā h̄ iducit in lr̄a argr̄: nā vī arguere ī q̄tuor termis: qꝛ termini ex qbꝰ arguit non eodē mō sumunt in maiori: ⁊ in minori: qꝛ in maiori sumūt termini ꝯcomitātes: ī miori ꝟo termini ꝑmi: vt pȝ. ℂ Rn̄deo ꝙ ꝯ̄ria nō sūt termini motꝰ: niſi īꝗ̄tm̄ includūt bitū ⁊ ꝑuationē: cū g̃ dī ī maiori: ꝙ ꝯ̄ria sūt ex qbꝰ accipiunt: vt icludūt ꝑuationē ⁊ bitū: ⁊ sic hn̄t rōnē terminoꝝ. g̃ vniformiter: nec arguit ex q̄tuor terminis.

ℂ Quā aūt ꝯ̄rioꝝ ꝯtingit mediū eē aliqd: ⁊ quorūdā est necesse ex ꝯtrarijs eē: oia nāqȝ

media in eodē sunt genere: ⁊ quoꝝ sūt media: media. n. hec dicimꝰ in quecūqȝ ꝑmutari prius est necesse ꝙ ꝑmutant. Textu cōmenti. xxij. ℂ Item omnia vtiqȝ ex ꝯtrarijs media erunt. Textu cōmēti. xxiij. ℂ Itē qō ꝗdē. ergo media in eodeȝ genere oia: ⁊ intermedia ꝯtrarioꝝ: ⁊ cōponunt ex ꝯtrarijs oia palā. Textu cōmenti. xxiiij. **Qō. V.**

Arguit ꝑmo Tc. c. 22. ⁊. 23. **Ueritur** Utrum media ꝯ̄rioꝝ sint vere ꝯpoſita ex extremis. Uꝫ ꝙ sic: per ꝑhȝ hic in lr̄a: ⁊ idē dicit in de sensu ⁊ sensato caꝰ de colore: ꝙ medij colores sunt cōpoſiti ex extremis: idem ēt dī

Secundo. ibidem de saporibus ⁊ odoribus medijs. ℂ Item per rōnē illā: qō ꝑticipat aliq̄ ſm magis ⁊ minꝰ ē cōpoſitū ex illis: sȝ media ꝯ̄rioꝝ sunt huiꝰ respectu extremoꝝ. g̃ media ꝯ̄rioꝝ sunt compoſita ex extremis.

In oppoſitū **Cōtra.** qꝛ auctor sex ꝑn^m dicit: ꝙ forā est cōponi ꝯtigēs simplici ⁊ inuariabili eēn̄a ꝯſiſtēs: sȝ media ꝯ̄rioꝝ sꝫ q̄dā forꝰ. g̃ sūt ī eēn̄a simplici nō ꝯpoꝰ.

Rn̄deo ⁊ ꝑmittā ꝑmo aliquas diſtictiones. Secundo oſtendam aliquas cōcluſiones.

Compoſitio duplex. **Quantū** ad ꝑ^m sit iſta ꝑª diſtō: ꝙ cōpō est dupꝰ: q̄dā totalis ⁊ eēntialis: q̄dā ꝑtialis. Uoco cōpōnē totalē ⁊ eēntialē illā q̄ aliqd cōponit ex aliqbus eēntialr̄ ⁊ totalr̄. Sȝ voco cōpōnē ꝑtialē illā q̄ aliqd cōponit q̄ꝫtū ad sui ꝑtē: ⁊ nō q̄ꝫtū ad sui totū. Exēm ꝑmi: hō cōponit ex aīa ⁊ corpe. Exēm scdi: hō cōponit

A. l. a ſe. ex carnibꝰ ⁊ oſſibꝰ: manibꝰ: ⁊ pede ⁊c. q̄ nō ꝯponūt niſi ꝑtē hoīs. s. corpꝰ.

Eſſentialis cōpoſitio dupꝰ. ℂ 2ª diſtō sit iſta: ꝯpō eēntialis totalis est 2ᵉ. s. q̄dā ex ꝑtibꝰ realr̄ diſtictis: vel eēntialr̄ diſtictis: q̄dā ex ꝑtibꝰ foīalr̄ tm̄ diſtictis. Exēplū ꝑmi: cōpō subē ex mā ⁊ forā: puta hoīs ex aīa ⁊ corpe. Exēm scdi: cōpō spēi accn̄tis ex gn̄e ⁊ dr̄ia.

Partialis cōpoſitio 2ᵉ. ℂ 3ª diſtō sit iſta: cōpō ꝑtialis ē 2ᵉ: q̄dā hōgenea: vt caro hoīs: q̄ cōponit ex ꝑtibus: q̄ ēt sunt carnes: q̄dā etherogenea: ⁊ hec est 2ᵉ: vna ex ꝑtibꝰ diſtictis foīalr̄ ⁊ situalr̄: alia ex ꝑtibꝰ diſtictis formalr̄: sȝ nō situ. Exēm ꝑmi: cōpō manꝰ hoīs ex oſſibus: neruis: ⁊ carnibꝰ. Silr̄ cōpō parietis: q̄ est ꝑs domꝰ ex cemēto ⁊ lapidibꝰ. Exēm scdi: cōpō elētoꝝ in mixto ſꝫ opionē: q̄ ponit miſcibilia manere in mixto: tūc. n. ipsa elēta diſtinguūt foīalr̄: vt pȝ: nō tn̄ situ: eo ꝙ q̄lȝ pars mixti est mixta ꝑ de gn̄ōne. ℂ His dictis: qꝛ cōpō op-

Tex. cō. 86. Caplo. 12. Simplicitas duplex. ponit simplicitati: ⁊ quot modis dī vnū oppoſitoꝝ tot modis ⁊ reliquū ex ꝑ topicoꝝ: iō pnt dari diſtōnes de simplicitate corn̄dētes iſtis. ℂ Et sit iſta ꝑª: ꝙ simplicitas est duplex: q̄dā priuans cōpōnē totalē eſſentialē: q̄dā ꝑuās cōpōnē ꝑtialē: q̄ pōt dici simplicitas ꝑtialis. Exēm ꝑmi: aīa ſꝫ se sūpta. Exēm scdi: spēs accn̄tis: puta albedo: cuiꝰ ꝑtes. s. genꝰ ⁊ dr̄ia sūt silr̄ simplices saltem

Eſſentialis simplicitas duplex. dr̄ia qcqd sit de gn̄e. ℂ 2ª diſtō sit iſta: simplicitas eēntialis vel totalis est duplex: q̄dā ꝑuās cōpōnē ex ꝑtibꝰ realr̄ ⁊ eēntialr̄ diſtinctis: q̄dā ꝑuās cōpōnē ex ꝑtibus foīalr̄ diſtinctis: ꝑ mō spēs accn̄tis est forā simplex: 2° mō dr̄ia vltima specifica q̄cūqȝ sit est forā simplex iſto mō: cū hēat ꝯceptū silr̄ simplicē.

Partialis simplicitas duplex. ℂ 3ª diſtō sit iſta: simplicitas ꝑtialis ē duplex: q̄dā q̄ ꝑuat cōpōnē ex ꝑtibus hōgeneis: vt est vnitas vel pūctꝰ: q̄dā q̄ ꝑuat cōpōnē ex ꝑtibꝰ etherogeneis tm̄: vt ignis ⁊ alia elēta: ⁊ gn̄alr̄ qōlibet totū hōgeneū. Ex ꝑdictis ifero correm: qō ideȝ pōt

Idē simplex ⁊ cōpoſitum. dici simplex ⁊ cōpoᵐ ſꝫ diuerſos modos. Exēm: ignis ⁊ qōlȝ aliud elētū est corpus simplex simplicitate oppoſita mixtioni: ⁊ tn̄ est vere cōpoſitū ex mā ⁊ forma: vn̄ ꝑhs sepe vocat elementa corpora simplicia.

Ad q̄ones p̄s mencȝ ppuā.

Quantū ad z^m sit p^s ɔ̄ ista: forme medie ɔ̄riorū nō sunt cōpōite cōpōne eēntiali totali: q̄ est ex ptib^s realr̄ ⁊ eēntialr̄ distinctis. pbō bui^s: nam oē cōpositū isto mō est de gn̄e sube gn̄abile ⁊ corruptibile p scnā oē tale hȝ mām pter suā q̄ pōt eē ⁊ nō esse ex 7^m meta. sed forme medie ɔ̄rioȝ nō sunt hmōi p3. n. q̄ nō sūt de gn̄e sube: nec sunt p se gn̄abiles ⁊ corruptibiles: sicut nec ipse forme extreme: vt p3 7^e ⁊ 8^e meta. ſȝ sūt ⁊ nō sūt sine gn̄ari ⁊ corrūpi. g̃ tales forme medie nō sunt cōposite isto mō. Ex h̄ ifero vnū corre^m: q̄ media ɔ̄rioȝ sunt simplicia simplicitate opposita isti cōpōni. ¶ z^a ɔ̄clo sit ista: forme medie ɔ̄rioȝ sūt res cōposite cōpōne totali eēntialiq̄ est ex ptib^s saltē formalr̄ distinctis. pbatio huius. nā q̄cqd est p se in gn̄e est cōpo^m isto mō: cū oē tale sit spēs: p ɔ̄ns cōpositū ex gn̄e ⁊ dr̄ia: q̄ sūt saltem foialr̄ distīcta: ſȝ forme medie ɔ̄rioȝ sūt p se in gn̄e: vt p3 10^a meta. g̃ erūt cōposite isto mō. ¶ Ex h̄ ifero corrclarie: q̄ media ɔ̄rioȝ non sunt simplicia simplicitate opposita isti cōpōni. ¶ 3^a ɔ̄clo sit ista: forme medie ɔ̄riorū nō sunt cōposite aliq̄ mō: q̄cūq̃ cōpōne ptiali. pbō bui^s: q̄ oē sic cōpo^m: vel est q̄titas ɔ̄tinua: vel hns q̄titatē: ſȝ forme ɔ̄rioȝ nō sūt hmōi: q̄ q̄titati nihil est ɔ̄riū: vt dr̄ in p̄dicamētis. g̃ tales forme medie nō erūt composite cōpōne ptiali q̄cūq̃. ¶ Ex h̄ ifero corre^m: q̄ media cōtrarior̄ sunt simplicia simplicitate opposita isti cōpōni: ⁊ p ɔ̄ns vlteri^s: q̄ forme medie nō sunt ve cōposite ex extremis: īmo sūt eq̄ foie simplices sic̄ extrema: extrema. n. nō se hn̄t vt genus ⁊ dr̄ia respectu medioȝ: vt sic possent dici cōponi ex extremis cōpōne eis posi ⁊ ɔ̄petente. ¶ Ad p̄bm in oppo^m dōm: q̄ 10^e meta. ⁊ libro de sensu ⁊ sensato: accipit cōpōnē p quadā ɔ̄uenīētia: ⁊ q̄si ɔ̄tinētia virtuali: eo q̄ media magis ɔ̄ueniūt cū extremis q̄ extrema īter se: eo m̄ q̄ s̄m aliā opionē mixtū dr̄ cōponi ex elētis eo q̄ maneāt in mixtis ƀȝ eē intensiue: nec remissiue: ſȝ q̄lȝ mixtū hȝ maiorē ɔ̄ueniētiā cū elētis q̄ elēta hēānt īter se: vel ⁊ forme elētoȝ dr̄r virtualr̄ manere in foia mixti: vt in pfectiori. ¶ Ad rōnē ɔ̄cedo maiorē si sit p̄a pticipatio: ⁊ tunc minor est falsa: q̄ medie forme nō vere pticipant extrema s̄m magis ⁊ minus: nisi tm̄ pp cōueniētiā p̄dictā: quare ⁊c̄.

¶ Dico. n. generis dr̄iaȝ diuersitatē: q̃ diuisū facit h̄ ip̄s: ɔ̄rietas igit̄ erit hec: palā aūt ⁊ ex inductiōe: oīa. n. diuidunt̄ oppositis: ⁊ q̄ ɔ̄ria in eodē genere sūt: ostēsū est: nā cōtrarietas erat dr̄ia pfecta ⁊c̄. Q̄ō. VI.

Queritur Utrū formalis repugnantia q̄ est iter formas substātiales sit repugnātia ɔ̄rietatis. Uꝫ q̄ nō: nā a ɔ̄rio in ɔ̄riū deuenit̄ p mediū ⁊ motū: ſȝ ꝫ in suba nō est mot^s ex 5° phy. g̃ nec ɔ̄rium. maior p3. ā. i p̄cedēti ca^m bui^s decimi. ¶ Cōfirmat̄: q̄ 5° phy. pbat p̄bs: q̄ i suba nō ē mot^s: q̄ nō eē sube ɔ̄riū.

Contra. oē q̄d corrūpit̄ a suo ɔ̄rio corrūpit̄ ex p̄ celi ⁊ mūdi: ⁊ ex p̄ ō gnōne: ſȝ in suba est vera corruptio. g̃ ɔ̄rietas. ¶ Cōfirmat̄: q̄ cum forma corrumpēda a ma expellit̄: q̄uero a quo: nō a senex ab aliquo simili. p3: relīn q̄tit̄ ergo q̄ a ɔ̄rio.

Rn̄deo. In ista q̄one est vna opinio cōis tenens ptes negatiuā. ¶ P̄ro qua sic arguit̄: cōtrarietas est q̄dā maxia dissōuenītia hn̄s q̄dā ɔ̄tinuitatē: vt ab extremo nō pueniat̄ in extremū nisi trāseūdo p oīa media: tūc sic: a ɔ̄rio in ɔ̄riū nō puenit̄ nisi per mediū: ſȝ nulle due forme subales sūt hmōi: g̃ nō sūt ɔ̄rie. pbō minorē: q̄ mā exuta vna forma subali imediate pōt indui quacūq̃ alia: vt i z^o de gnōne dr̄: q̄ si ex igne fiat aqua: vel terra nō op3 trāsire p media elēta. ¶ P̄. A ɔ̄rio in ɔ̄riū deuenit̄ p mediū ⁊ motū: ſȝ in suba non est mot^s. g̃ nec ɔ̄riū. pbō minorē: q̄ si sic: in medio motꝫ: puta si ex igne fiat aer: mā subiecta tm̄ diceret̄ foia ignis q̄tū de for^a aeris: ⁊ sequant̄ duo icōueniētia. P̄rimū q̄ erit aliq̄d corp^s: q̄d nō est in aliq̄ spe determinata. Scdm q̄ ip̄s nō erit ip̄s: nam in illo medio punctali aer nō est aer: nec ignis erit ignis. ¶ P̄. Cōtraria sūt circa idē: ſȝ forme subales nō sunt circa idē. g̃ nō sūt ɔ̄rie. pbatio minoris: q̄ mā sub diuersis formis nō est eadē simplr̄: sed diuersa: cū habeāt diuersa esse. ¶ Cōfirmatur: q̄ ppter hoc q̄ substantie nihil est ɔ̄rium: mutatio sube dr̄ esse a nō subiecto in subm: vel ecōuerso: vt habetur ex 5° phy. ¶ Sed ista opinio nō placet: si absolute ⁊ vīr intelligat: nec rōnes ɔ̄cludunt: vt inferi^s ostendet̄. ¶ Ad q̄onē igit̄ alr̄ dōm. Ad cuius euidētiā declarabo p vnā distīcōnē. z^o pbabo duplicē ɔ̄clonem.

Quantū ad p^m sciēdū: q̄ ɔ̄rietas dupl^r pōt sumi. s. stricte ⁊ large. si ɔ̄rietas accipiat̄ stricte: sic dr̄ hic ex ɔ̄dōnes: vt pōt colligi ex p̄dicamētis: ⁊ ex hoc 10° metaphy. ¶ P̄rima q̄ ɔ̄rietas est oppositio distinctoȝ specie: eoꝫ dē aūt genere: ɔ̄ria aūt dicunt̄: que sunt sub eodē gn̄e: ⁊ maxie distant. ¶ z^a cōditio est: q̄ ɔ̄rietas est dr̄ia extremoȝ dicentiū naturā positiuam: ⁊ per hoc distinguit̄ ab oppositione p̄uatiua: vbi alterū extremū. s. priuatio nihil ponit: sed est formalr̄ pura negatio. ¶ 3^a est: q̄ ɔ̄trarietas est maxima distantia: vt dicebat̄ in l̄ra ibi: q̄m autē differre ⁊c̄. ⁊ ex hoc infert ibi p̄bs q̄ est dr̄ia pfecta: q̄ si maxia. ergo pfecta. ¶ 4^a est que sequit̄ ex 3^a: q̄ vnū vni ɔ̄riat̄ solū: vt superius dr̄m est: ibi multipl^r dictis ɔ̄rus ⁊c̄. ¶ 5^a est: q̄ ɔ̄rietas est oppositio eoȝ: q̄ circa idē susceptibile nō sūt: ſȝ vicissim existūt: ⁊ mutuo se expellūt: nisi alterū iste determinate a nā: vt caliditas igni: ſȝ hic possit saluari: q̄ vicissim insūt si referant̄ ad pmariū subm: q̄d est mā p^a. ¶ 6^a cōditio: q̄ in ɔ̄rus hn̄tib^s mediū nō puenit ab extremo i extremū nisi trāseūdo p oīa media: vt supius dr̄m fuit: ⁊ declaratū p exēpla tā in sonis q̄ i colorib^s: ibi: q̄m aūt ɔ̄rioȝ. ¶ Si aūt ɔ̄rietas accipiat̄ large: sic dr̄ ɔ̄rietas: cui deficit aliq̄ istaȝ ɔ̄dōnū: isto mō est i suba ɔ̄rietas: q̄ ē ibi repugnātia: q̄ nō ē ɔ̄dictio: nec s̄m p̄uatiōnē: nec bitū: nec ꝑ relōnē: ⁊ iō necio hȝ reduci ad oppōnē ɔ̄rietatꝫ: si diio spēȝ oppōnis quā pōit p̄bs sit sufficiēs.

Quantū ad z^m sit ista p^a ɔ̄clo. ¶ Repugnantia formaȝ subaliū nō est repugnātia ɔ̄rietatis stricte accepte. Hāc ondo sic. Illa oppositio nō est ɔ̄rietas stricte accepta cui deficit aliq̄ ɔ̄ditio de p̄dictis: ſȝ oppō: seu repugnātia solaȝ subaliū ē hmōi: g̃ ⁊c̄. minor p3 discurrendo p singulas ɔ̄dōnes. P̄ria q̄dē vel scdā nō dficit: q̄ nō due for^e subales repugnātes pnt accipi sub eodem gn̄e p̄rimo: ⁊ vtraq̃ dicit aliq̄d positiuū: deficit tm̄ tertia ⁊ quarta: nō enīȝ est accipere duas formas substantiales sub eodē gn̄e: q̄ maxie distantia: q̄ claudant in medio oēs alias eiusdē gn̄is: q̄ sicut arguit Ar. tm̄ vnū vni ɔ̄riat̄: q̄d est falsum i p̄posito. pbō: q̄ cū ois gnō sic ex ɔ̄rus vel medus ex p̄ phy. ⁊ ex terra generet̄ ignis ⁊ aq̄ aer: ⁊ econuerso seq̄t̄: q̄ terre cōtrarientur ista tria: ⁊ ecōuerso: ⁊ oia elementa: ⁊ oia generabilia: ⁊ corruptibilia ɔ̄riant̄ sibīnuicē isto mō: ⁊ sic multa vni: q̄ igit̄ 4^a cōditio seq̄t̄ ex tertia: q̄ nō inest 4^a: nec tertia a destructione pritis. Quinta aūt ɔ̄ditio cōpetit formis subalib^s vno^a: alio^a nō: nā si idētitas susceptiui accipiat̄ pro idētitate simplr̄ ēt entis in actu pfecto sibi nō cōpetit: q̄ mā nō hȝ idē eē pfectū sub diuersis formis: si aūt accipiat̄ p idētitate subali q̄cūq̃ mō cōpetit sic: q̄ mā vna nūō in eēn^a manet successiue sub vtraq̃ forma

Margin notes (left column): Tex. cō. 22. — Tex. cō. 22. ⁊ 17. — Tex. cō. 3. — Tex. 22. ⁊ 23. — Exp. de quan tate. — Ad argumen tum p̄ntum — Quo demen ta maneāt in mixto. — Ad secundū. — Argt̄ p̄mo. — Tex. cō. 10. — Tex. cō. 10. In opposiciū. Tex. vitimi. ⁊ 2°. Tex. c. 5. vide 5^m phy. t. cō. 47. — Cōis opio. — Tex. cō. 24. ⁊ 26.

Margin notes (right column): Tex. cō. 7. — Ad q̄onē s̄m mentē ppuā. — Contrarietas duplex. Sex ɔ̄dōnes ɔ̄trarietatis. — Tex. cō. 15. — Tex. cō 24. Uide p^o celi t. cō. 14. ⁊ 18. — Tex. cō. 28. — Quo ɔ̄rietas est in suba. — Tex. cō. 47.

ma. Sexta aut 9clo: si forme substales hnt mediu no cope
tit eis: qr vt arguebat: ma existens vna forma imediate pot
informari quacunqz alia: nec opz forsan trasire p media: si aut
diceret: q forme substales sut 9tria imediata: tunc illa 9clusio
nihil est ad ppo^m. ¶ 2° 9 sit ista: repugnantia formaruz
substaliu est repugnantia 9trietatis largo mo sumpte. Hanc
Tex.co.49. ondo sic. Na 2° de gnone ca^o illo. Oia aut mixta: vbi p
bat oia elemta 9currere ad gnone mixti di sic: aer aute z
ignis sunt 9tria terre z aq: terra aut aeri: aq aut igni 9tria
est: vt 9tingit substaz subae ee 9triaz: ita q ly vt/vi additio
Tex.co.56. diminues no distrahens oino. ¶ 3. Prio phy. di q in
Tex.co.24. gne subae est vna p^a 9trietas: ad qua oes reducunt. ¶ 4.
Hic in lra pbat phs ex itetione: q dria fz spez est dria
9trietatis: qd pbat iductiue z syllogistice: vt dcm est in
Euasio. exponedo lraz. ¶ Rndet ad has auctes z siles q Ar.
logt de 9trietate: vt reducit ad puatione z habitu: qtenus
vna forma hz rone ipfecti z puationis re^u alteri^o. ¶ Con
tra: qr puatio nihil est formalr: sed due forme sunt formalr ali
qd positiuu. g cu formalr opponant: opz q alr forme oppo
nant q puatio z habitus: lz .n. vna forma icludat puationez
alteri^o: no tn pcise: sz aliqd vltra addit. ¶ Confirmat:
qr h et mo oia opposita se hnt: vt hit^o z puatio: z vt 9di
ctoria: qtenus vnu extremu icludit puatione z negonez
alteri^o: sz h di iproprie: na alr no eent quatuor spes oppo
sitionu realr distincte. ¶ 5. Ad pncipale due forme suba
les opponunt. g aliq spe opponis: sz vt appet discurre
do nulla alia oppone opponunt: g relinqt q 9trie oppo
nunt. ¶ Dices forte: q iste forme no sunt opposite: sed
disparate. ¶ Contra: qr vel sunt disparate duo indiuidua
eiusde spei: vel vt disparata diuersaz speiz: vel diuer
soz generu. non p^m: qr nullus phs diceret: qn plus op
ponat forma ignis: z forma aque q sortes z plato. nec 2^m:
qr plus opponut due forme q sortes z brunellus. nec 3^m
qr plus opponunt q lapis z albedo: pz. ¶ 6. Ad pnci
Tex.co.48. pale 9trioz motuu: seu mutationu sut 9tq termini ex 5°
t.49. phy. sed gno z corruptio sut 9tria. g z eoz termini: q sut
Tex.co.56. forme substales gnande z corrupede. ¶ 7. Cotrarioz sut
9trarie cause. 2° de generatione: sed calor z frigiditas
sunt cotraria. ergo z eaz cause: que sunt forme substales:
Tex.co.50. na ma cu forma est ca oliz accntiu ex p physicoz.

Ad primum. **Ad primu** alteri^o opionis est dom: q maior est
vera: vbi forme hnt mediuz: sz forme for
san substales sunt 9tria imediata: z io nihil ad ppositu.
¶ Alr pot dici: q arg^m pcedit de 9trietate stricte supta:
Ad secundu. vt pz ex p articulo: z io nihil facit 9 2^am 9ne. ¶ Ad 2^m
nego minore: qr in suba est de motus: vt ondā 11° hui^o.
z cocedo: q in medio punctali ma eqlr hiet de vtraqz
Aliqd corp^o forma. z cu ifert p^m icouenies: q aliqd corpus no est in
no esse in aliq aliq spe determinata: dico q hoc no est icoueniens: imo
spe dtermiate neciuz q diuest in fieri: z in fluxu: sicut et 9cedit de em
brione quousqz pueniat ad forma specifica vltimata: q
est ala. 2^m icoueniens nego: imo eo mo quo est: est ips: no
simplr: sz fm qd: ignis g in illo pucto fm qd est ipm: z
aq silr: sicut de saxo cuius medietas est alba: z medie
Caplo.4. tas nigra: est dom q nec est albu: nec nigru simplr: sed
Ad tertium. vtruqz fz qd: 9z p elenchoz. ¶ Ad 3^m nego minore: qr
tunc ma circa qua fiut forme substales: lz no sit ide susce
ptiuu in ee formali z specifico: vt est sub diuersis formis:
est tn ide fm ee ppriu: qtenus vna ma fm essentia est
susceptiua oium formaz. ¶ Ad 9firmatione dom: q
in suba di ee mutatio a no subto in subm: vel ecouerso
appropriate: no qn possit sic esse in qlibet mutatione si
9siderent termini pmi mutationis: q sunt hitus z pua
tio: vt 11° hui^o amplius onda. ¶ Ad pbone de 5° physi.
dom: q phs logt de suba appropriate: q in ea non sit
mot^o: vt et patebit in vndecimo hui^o: lz in suba vere sit

motus: loquitur et de 9trarietate stricte sumpta: de qua
concedo q non est in substantia: vt dictu est: qre zc.

¶ Quonia ho 9traria diuersa spe: corrupti
bile aut z icorruptibile 9traria: priuatio. n.
in potetia determinata: necesse diuersuz ee
gne corruptibile z icorruptibile zc. Textu
comenti vigesimisepti. **Qo. VII.**

Queritur Utru corruptibile z incor
ruptibile differant genere.
Uidet q no: na sunt in eode pdicameto. g
in eodez gne. 9nia est euides. pbatio anntis: Arguit pmo
qr suba pdicametalis diuidit p corporea z
incorporea: aliq aut corpea est corruptibilis: ois aut in
corporea est incorruptibilis. ¶ 2. Qd pdicat vniuoce A.l. aliquib^o
de aliquo no distinguit gne ab eo: aliogn no pdicaret A.l. distin
vniuoce de eo: sed substantia predicatur vniuoce de cor guuntur.
ruptibili z incorruptibili. ergo zc. A.l. ab eis.
A.l. de eis.
¶ Contra. phs hic in litera. Tex.co.26.

Rndeo pmo pmitta vna distinctione. Scdo oste
dam duplicem conclusionem.

Quantum ad p^m sciedu: q duplex est gen^o: qd
da est physicu: qda logicu. Primu
gen^o di subiicibile. Scdz di pdicabile. Uoco gen^o phy Genus 2^x.
sicu: siue subiicibile ipsaz mam: siue subm: vn illa dnr
eade gne isto mo: quecuqz hnt ide subm: vel eade ma
teria coem circa qua pnt hre trasmutatione: z q no ha
bent no sunt ide gne isto mo: vn supius in h decimo di Tex.co.xx.
cu est: q gne differut: qz no est cois ma. Uoco aut ge
nus logicu vel pdicabile aliqd coe: qd est predicabile in
qd de plurib^o spe dritib^o: vn illa dnr idez gne h mo q
continent sub aliq tali coi pdicabili in qd de ipsis. Ex h
infero correlarie: q no e icoueniens aliq esse ide genere
logico z differre physico: sz nunq 9tingit ecouerso.

Quantu ad 2^m sit ista p^a 9clo: corruptibile z icor Ad qone pri
ruptibile differut gne physico. pbatio meue 9pia.
hui^o illa sunt ide gne physico: q hnt ide subm vel mam
circa qua pnt vicissim trasmutari: sz corruptibile z icor
ruptibile no sut hmoi. g zc. maior pz ex dictis. pbo mino
ris: qr incorruptibilia: vel no hnt mam fm viaz phoz:
vt dictu est 8° huius: z hi ppositu: vel si hnt: non tn ha Qo.4.
bent tale: circa qua possint cu corruptibilibus hre trans
mutatione: qr ia no eent icorruptibilia. g zc. ¶ 2^a 9clo
sit ista: corruptibile z icorruptibile no dant gne logico.
Hoc pz: qr hnt aliqd coe predicabile de eis in qd: puta
suba. g sunt ide gne logico. 9nia pz ex dictis: z intelligi
tur in de corruptibili causato z finito ad excludedu p^m Incorruptibi
ens: qd rone sue illuminationis est oino extra genus. le duplex.

Ad argumenta In oppositu pz: q conclu
dunt de gne logico z faciut
p scda 9clone. ¶ Et hoc de decimo metaphysice. Cap.10.

¶ Qm aut ois mot^o pmutatio qda: pmuta
tiones aut tres dicte: haru aut q fz gnonez
z corruptione no motu: he aut sunt: que fz
9dictione: nece aut eaz q ex subto in subm
mutatione ee sola zc. Libri. XI. Qo. vnica.

Circa Librum vndecimu metaphy Uide hunc in
sice. Querit. Utr generatio z tractatu triu
corruptio sit mutatio successiua. Uidet pncipiorum.
q no: qr si sic. ergo gnatio est mot^o. 9nis q.8.
est falsum: vt pz in litera. g z ans. 9ntia Caplo.10.
pz: qr motus z mutatio vnr differre pe
nes successiuum z instantaneum: na mo
tus est in tempore: mutatio ho in instanti.

Contra

In opposi.

Contra. Nullū agens cuius subā est in tpe agit in nō tēpore: vt dī penultima ppositione de cālis: sʒ subā gñantis est in tpe. g̃ τ agit in tpe: τ p ɔñs generatio mensuratur tpe. ergo erit successiua.

Rñdeo. In ista qōne qdā tenēt q̄ nō: qdā tenēt q̄ sic. p̄ ergo ptractāda est opio negatiua. 2ª opinio affirmatiua.

Opinio cōis quā cōiter sequit̃ Scotus

Quātū ad p̄m dī q̄ foīa subālis introducit̃ in instāti: τ p ɔñs gñatio erit in instāti: idē intelligēdū est de corruptiōe. Modus ponēdi ē iste: qꝛ si ex aq̄ gñetur ignis in toto tpe pcedēti pcessit alteratio: puta calefactio disponēs māē aq̄ ad introductionē foīe ignis τ in vltimo instāti alteratiōis for̄ ignis introducit̃: τ foīa aq̄ remouet̃: vel corrūpit̃: ita q̄ gñatio ignis ē termin⁹ alteratiōis pcedēt̃. ℂ Pro ista ɔne ar. sic. qꝛ si gñatio ē successiua: vel eēt ex pte māē q̄ subijcit̃: vel ex pte foīe: que acqrit̃ nō ex pte māe: qꝛ ipa ē idiuisibilis: nec ex pte forme. Tū qꝛ ipsa ē simplici τ inuariabili eēn⁹ ɔsistens f̄m Auctorē sex pncipioꝝ. Tū qꝛ foīe sunt vt numeri ex 8º huiꝰ: sic g̃ rō numeri stat i idiuisibili: ita q̄ nihil pōt addi vel diminui a nūero qn mutet̃ spēs sic de foīa: vt ibi dī. Tū qꝛ successio in motu f̄m Cōmē. 4º phy. ca. de vacuo: vel ē ex resistētia mobilis ad motorē: vel mediȷ ad mobile: sʒ in gnōne nō pōt dari p̄m: qꝛ mobile ē ipa mā: q̄ nō hʒ de se vn̄ resistat: cū foīa vniat̃ māē sūme τ vltimate disposite. nec 2m pōt dari: qꝛ nullū est mediū in generatiōe for̄. Tū qꝛ foīa imediate vnit̃ māē: τ agēs imediate passo iūgit̃. Tū qꝛ termini gnōnis sūt ɔdictorij. s. eē τ nō eē: vt dī hic in lr̄a: sʒ si est successio. g̃ mediū: inter ɔdictoria aūt nō est mediū ex. 10. huiꝰ. g̃ i gnōne nō erit successio. ℂ P. Ad pncipale: qꝛ si sic. g̃ foīa subālis suscipit magis τ min⁹. ɔñs est falsuʒ. g̃ τ aāns. pbō ɔñe: qꝛ si gñatio talis foīe eēt successiua: necēio illa foīa hēt g̃dus: τ p ɔñs pōt pticipari f̄ʒ magis τ min⁹. falsitas ɔñtis pʒ p Phm in pdicamētis. ca. de subā: vbi dicit: q̄ subā non suscipit magis τ minus. ℂ P. Si sic. g̃ foīe subāli ē aliqd ɔtriū. ɔñs est falsuʒ: vt dī i lr̄a parū post. pbō ɔñe: qꝛ gñatio eēt mot⁹: oīs aūt motus est inter ɔtria vel media: vt dcm̄ est. ā. ℂ Sʒ istā opi. nō teneo: cuiꝰ improbatio q̄tū ad ɔnē patebit ex ɔfirmatione opinionis sequētis. ℂ Cōtra modū ponēdi ar. sic: qꝛ si sic. g̃ accīs nālr eēt sine subito. ɔñs ē falsuʒ. g̃ τ aāns. pbō ɔñe: qꝛ alteratio vl̄ foīa ista: sʒ quā est alteratio pcedēs si fundat̃ in aliquo subto h̄ erit mediāte foīa subāli: calor g̃ pcedēs formaʒ ignis f̄m te fundabit̃ in mā aq̄ mediāte aliq̄ foīa subāli q̄ro mediāte qua: nō mediāte foīa aq̄: qꝛ cū foīa aq̄ repugnet calori magis erit cā corrūpēdi calorē q̄ essendi ipsuʒ in mā aq̄: nec est ibi mediāte foīa gñanda ignis: qꝛ illa nōdū est: τ ēt qꝛ accīs ē posteri⁹ foīa subāli: mediante q̄ fundat̃ in subto: calor aūt iste pcedit formā ignis f̄ʒ te. g̃ erit sine subto: nec rōnes huiꝰ opīonis cogūt. ℂ Ad cuiꝰ euidētiā est notādū: q̄ motus pōt accipi dupl̄r: cōiter. s. τ ɔcte: eo mō q̄ logt̃ Phs p̄ topicoꝝ de pprio: naʒ pprīu f̄m eū ibi cōiter acceptū ɔuenit diffōni τ pprie passiōi: τ tn̄ illud nomē cōe ɔctū approximat̃ pprie passioni: τ retinet nomē cōe: τ dī approprīate pprīu: diffō aūt noiat̃ termin⁹. Sil'r in pposito: mot⁹ qñq3 sumitur cōiter ad oēʒ mutationē: sic hic līcri⁹: τ in 3º phy. vbi diffinit̃ mot⁹: q̄ ē act⁹ entis in poª τc. vn̄ 3º phy. explanans Ari. diffōne mot⁹ p exēpla: exēplificat de gnōne τ alteratiōe: τ di alia mutatiōe: qñq3 aūt accipit̃ mot⁹ ɔcte: vt distinguit̃ ɔ gnōnē τ corruptionē: vt hic τ in 5º phy. ℂ Et notādū: q̄ gñatio τ mot⁹ ɔcte accept⁹ nō dnt penes successiuū τ instātaneū: sʒ tn̄ penes terminos. ℂ Ubi sciēdū q̄ termini cuiuscūq3 mutatiōis dupl'r pnt sumi. s. vt termini pmi: vl' termini ɔcomitātes: termini pmi in quacūq3 mutatione dnr̄ hitus τ puatio. exm̄: ex nō albo fit albū τ eɔ: τ ex nō igne fit ignis: τ eɔ: sʒ termini ɔcomitātes dnr̄: qꝛ ambo sunt affirmatiui: qꝛ tn̄ vnū includit puationē alteri⁹ dicunt̃ cōcomitātes puationē τ hitū: g̃ sunt termini pmi. exm̄: ex nigro fit albū: τ eɔ: ex aq̄ fit ignis: τ eɔ. Ad ppositū: oīs mutatio dī gñatio accipiēdo terminos pmos: illa eni est mutatio a nō subto in subʒ: vel eɔ: que ab Ari gñatio τ corruptio noiat̃ in quocūq3 gñe. sic: oīs ēt mutatio dī mot⁹ accipiēdo terminos ɔcomitātes: τ illa est mutatio a subto in subʒ q̄ ab Arist. dī mot⁹: q̄ aūt gñatio τ mot⁹ nō distinguant̃ penes successiuū τ instātaneū: pʒ p Ari. 5º phy. vbi distiguēs gnōnē a motu collocat mutationē a nō albo in albū sub gnōne: q̄ tn̄ mutatio est alteratio: τ p ɔñs successiua nullo dubitāte. ℂ Cōtra igit̃ oīs mot⁹ est gñatio si sumant̃ termini pmi. g̃ sūt habit⁹ τ puatio: τ eɔ oīs gñatio est mot⁹ si sumant̃ termini ɔcomitātes: g̃ sunt ambo affirmatiui. ℂ Rñdeo ɔcedo q̄ infert̃. ℂ Cōtra: q̄liter g̃ in sua subā spāl'r negat̃ esse mot⁹ hic in lr̄a: τ 5º phy. pluśq̄ in alijs gñib⁹: cū in quolʒ gñe possit dici eē gñatio τ mot⁹ f̄m terminos sic: vel sic acceptos. ℂ Rñdeo q̄ subm̄ gnōnis subālis. s. mā est minus ens q̄ in alijs mutationib⁹: vn̄ hic τ p̄ de gnōne: mā dī eē nō ens simpl'r: rō in subā dī magis appropriate mutatio a nō subto in subʒ: vel eɔ q̄ in alijs gñib⁹: pp hoc nō ita pfecte in subā dī eē mot⁹: g̃ ē iter duos terminos positiuos ɔtrios: distinguēdo g̃ motū a gnōne penes terminos: dico: vt pdixi: q̄ in subā est mot⁹ τ gñatio: τ similiter in q̄litate τ q̄titate: excepto q̄ in subā est gñatio simpl'r: τ in alijs f̄m qd: vt dī in lr̄a. ℂ Ad pmā rōnē dico: q̄ pōt eē successio ex pte vtriusq3: cū dī de mā: q̄ ipa est indiuisibilis: dico q̄ veꝝ est de se: tn̄ est diuisibilis p accīs rōne q̄titatis: cū postea dī de foīa: q̄ est indiuisibilis τ simplex: dico q̄ est idiuisibilis f̄ʒ eē specificū: qꝛ sic abstrahit ab oī gradu: τ sic itelligit ille Auctor: τ Ari. 8. huiꝰ: vt ibidē dictū fuit: sʒ h̄ nō obstāte ipa hʒ gradus idiuiduales eētiales: f̄ʒ quos pōt itrinsece participari. ℂ Ad 2m pbōnē dico: q̄ successio pōt eē in pposito tā ex pte māē q̄ forme: cū arguit̃ de mā q̄ non hʒ vn̄ resistat: dico q̄ verū est de se: sʒ tn̄ vt est sub foīa τ dispōne ɔtria foīe inducēde hʒ vn̄ agēti resistat: τ sic est resistētia mobilis ad motorē: est ēt ibi resistētia mediȷ ad mobile pu3 dispō ɔtria tʒ locū mediȷ. Cū aūt addit̃: q̄ foīa imediate vnit̃ māē τc. dico q̄ verū est corrupta pma forma: verūtn̄ pus ex nā rei corrūpit̃ p⁹ q̄ 2ª itroducat̃: τ illud pus mediat inter formā τ formā: τ agēs τ passuʒ. ℂ Ad 3m pbōnē: cū dī: q̄ termini gnōnis sunt ɔdictorij: dico q̄ falsuʒ est: sʒ sūt puatio τ hitus: vn̄ p eē τ nō esse intelligit Ari. puationē τ hitū: vt declaratū fuit 4º huiꝰ in q̄dā qōne. ℂ Ad rōnē 2m pncipalē cū infert̃. g̃ foīa subālis suscipit magis τ minus: ɔcedo ɔñs. ℂ Ad illud de pdicamētis: q̄ subā nō suscipit magis τ min⁹ itelligēdū est de subā f̄m eē specificū: τ nō f̄m eē indiuiduale: qꝛ si sic includit gradus: vt pbabit̃. ℂ Ad 3m dico: q̄ subē est aliqd ɔtriū accipiēdo large ɔtrietatē: vt fuit dī sum. 10. huiꝰ. ℂ Ad probationē dicēdū: q̄ loquitur de ɔtrarietate stricto modo: vt ibidem dictum fuit.

Quātū ad 2m vt meli⁹ appareat opio affirmatiua declaro tres ɔnes. ℂ Prima sit ista: q̄ foīa subālis hʒ gradus itrinsecos eētiales: f̄m quos suscipit magis τ min⁹ τ intrinsecā diuisionē. Hāc ondo sic. pmo ex q̄litate ppria cōparata ad subm̄: cuiꝰ est: τ arguo sic. calidum intēdit̃ τ remittit̃. g̃ ignis: τ hī ppoм. aāns pʒ ad sensuʒ. pbō ɔñe. cā nāli sil'r se hāte: cāτū sil'r se hʒ: sʒ calor i diuersis idiuiduis ipsi⁹ ignis nō sil'r se hʒ: nā vnus calor ē itēsior alio: pʒ g̃ q̄ ignis g̃ ē cā nāl' caloris nō sil'r se hʒ: sʒ vn⁹ est intēsior q̄ aliꝰ maior pbat̃: qꝛ oīs causa

Marginalia (left column): Tex. cō. 10. — T. c. 71. in fi. Uide in scdo d. 2. q. 9. — Tex. cō. 15. Uide. 4. huiꝰ — Tex. cō. 27. — Supple ex hypothesi. — Lira opinio nem. — R. i. ratiōi — Motus pōt dupl'r accipi. Capitulo 3. — Tex. cō. 3. Tex. cō. 3. — Tex. cō. 7. — Termini mutationū in du plici sūt.

Marginalia (right column): Cur oīs mutatio dī generatio τ mot⁹. — Tex. cō. 7. — Uide in. 4. di. 10. q. 2. t. c. 12 τ. 22. — Cur nō perfecte ē motus i substantia. — Ad primum oppo. — Mā diuisibilis τ indiuisibilis τ ēt for⁹ — Que subā suscipit magis τ minus τ q̄ non. — Cō. 6. — Ad qōnē f̄m mēte ppriā sustenet pe affirmatiuā nota. bilr: lʒ a paucis teneatur.

nãlis agit q̃tũ põt:ꝛ ſm vltimũ potẽtie:ꝛ ſic ois cauſa
eque pfecta cauſab:t effectũ eque pfectũ.g̃ a deſtructio
ne ꝯñtis effectu nãli nõ eq̃ pfecte:ꝛ non ſilr ſe bñte:nec
Enaſio. cã nãlis ſilr ſe hebit. ❡ Sed diceres:ꝙ diuerſitas calo
ris cauſati accidit pp ꝯ̃riuz agẽs ipediẽs:nam ipſe ignis
q̃tũ eſt de ſe ſemp cauſaret calorẽ eq̃ itẽſuz:ſz ipediĩ p
ꝯ̃ria:iõ qñqz intẽſuz:qñqz remiſſuz cauſat. ❡ Contra.
excludaĩ oẽ ꝯ̃riũ:pz ꝙ idiuidua ignis ſibi derelicta non
ſũt eque calida:qꝛ maioꝛ ignis calidioꝛ eſt paruo igne
Enaſio. ceteris parib᷒. ❡ Alr dĩ negãdo minoꝛẽ:qꝛ caloꝛ non
cauſaĩ ab igne effectiue:ſz ignis eſt in ſola potẽtia paſſi
ua reſpectu caloꝛis.maioꝛ aũt rõnis bz veritatẽ de cau
A.l.mete. ſis nãlibus effectiuis. ❡ Contra:qꝛ ois po᷒ mãe paſſi
Tex.cõ.17. ua eſt ꝯ̃dictionis 9° hu᷒:ſz ignis non eſt po᷒ ꝯ̃dictionis
ad formã caloꝛis:alr.n.poſſet eẽ calidus ꝛ nõ calidus.g̃
A.l.mete. nõ eſt in po᷒ mãe paſſiua ad caloꝛẽ.g̃ erit cã ei᷒ effecti
ua:ꝛ tunc idẽ qd̃ pus. ❡ 2° pncipalr arguiĩ ad idem ex
qualitate ꝑpria cõpata ad aliud ſubm:ſic in alteratiõe
pcedente coꝛruptionẽ aq̃ in ignẽ introduciĩ caloꝛ.g̃ ꝛ foꝛ᷒
ignis nõ pfecta.g̃ remiſſa:ꝛ ſic hĩ ꝑpoſitũ.ans ẽt pz ſz
coꝛ.p᷒ ꝯñtia ꝑbaĩ.Tum qꝛ nullũ ꝑpriũ accñs eſt ſine
ꝑpria forma ſul ſubti:vñ coꝛpa in aq̃ vel aere nõ tan
gunt ſe imediate:qꝛ hũiditas aeris nõ eſt ſine aere:nec
Tex.cõ.113. aq̃ ſine aq̃ ex 2° de aĩa.ſed caloꝛ eſt ꝑpriũ accñs ignis
ꝛ maxie caloꝛ gñatus in alteratione facta ab igne. Tuz
qꝛ eadẽ rõne totus caloꝛ igneus poſſet eẽ in aq̃ ſine foꝛ᷒
ignis:qd̃ vĩ oino ex̃ rõnẽ.2ᵃ ꝯñtia pncipalis ꝑbaĩ:quia
forme ſpecifice repugnãtes:ipoſe eſt ꝙ ſint in eadẽ mã
ſz eẽ itẽſuz.g̃ dñt ibi eẽ ſz eẽ remiſſuz:puta foꝛ᷒ aque ꝛ
foꝛ᷒ ignis in ꝑpoſito. ❡ P.3° ar.ſic.Oẽ qd̃ mutaĩ pris
T.c.7.ꝛ.32. eſt in termio a q̃:ꝛ priz eſt in termio ad quẽ:ex 6° phyſi.
ꝛ.87. vbi dicit Cõmẽ.ꝙ hz v̾itatẽ in q̃tuoꝛ gñib᷒:ꝛ p ꝯñs in
mutatiõe ſubali alr nõ eẽt niſi in trib᷒:tũc q̃ro ly pris ꝛ
Uide in.2.d. pri aut accipiĩ ꝑ diuiſibilitate foꝛ᷒:ſz quã eſt mot᷒:aut
ꝛ.q.9. ꝑ diuiſibilitate ſubti:qd̃ moueĩ.ſi p᷒m hĩ ꝑpoᵐ:ꝙ forma
ſubalis eſt diuiſibilis.ſi 2ᵐ ꝯ̃.Tũ qꝛ ꝑpõ phi erit fal
ſa:nã illa vna ps mobilis ſit.a.puta pedalis:illõ.a.per
mutaĩ:ꝛ tñ ſz rẽ nõ eſt priz ſub vtroqz termio:ſz in al
tero ſolũ.Tuz qꝛ ꝯtigit aliqd̃ totũ ſil alterari ex 8° phy.
ꝛ in de ſenſu ꝛ ſenſato:igiĩ in tali alteratiõe prim ꝛ pris
Tex.cõ.23. nõ pñt accipi ex pte mobilis.Tuz qꝛ Ar. peteret pnᵐ:
Capi.8. vult.n.ibi ꝑbare ꝙ oẽ mobile eſt diuiſibile:accipet.n.
qd̃ vult ꝑbare.nã ſi mobile hz prim ꝛ prim eſt diuiſibi
le. ❡ P.4° argĩ ſic.Ois pfectio q̃ põt numerari in plu
rib᷒:maioꝛẽ pfectionẽ dicit in plib᷒ q̃ in vno ſm Aug.
4° de trinitate caplo p᷒:ſz foꝛa ignis eſt numerabilis in
pluríb᷒ idiuiduis.pz.g̃ ꝛc.ſi igiĩ duo ignes iungantur ꝛ
fiat vn᷒:qs deberet ambigẽ:qꝛ ille vn᷒ ignis pfectioꝛez
ꝛ intẽſioꝛẽ formã hẽat q̃ duo.ex qb᷒ cõponiĩ ſeoꝛſum
ſũpti:nã duo pfecta pfectius aliqd ponũt q̃ vnũ tñ:ce
Uide in q̃no teris parib᷒. ❡ 2° ꝯclo ſit iſta:forma ſubalis nãlis eſt
d.44.q.4. actu extẽſa hñs ptẽ ex̃ ptẽ. Hãc oñdo ſic.Ois foꝛa:que
nõ reſpicit mãz indiuiſibilr extẽdiĩ ad extẽſionẽ mãe:
ꝛ hz ptẽ ex̃ partẽ:ſz q̃daz foꝛa ſubalis nãlis eſt hõ.g̃ ꝛc.
maioꝛ pz:qꝛ de aĩa hautoꝛ:de qb᷒ foꝛte minus vĩ:dixit
Tex.cõ.93. Ariſto.p᷒ ꝛ ſcdõ d aĩa.ꝙ diuidiĩ ad diuiſionẽ coꝛpis:ſi
Tex.cõ.20. cut inducit in aĩalib᷒ annuloſis:q̃ diuiſa in ptes ſentiũt
ꝛ mouenĩ:ꝛ p ꝯñs aĩa diuidiĩ in eis.Dico aũt formam
Que forma ſubalẽ nãlez:que eſt de mã educibilis ꝑ nãm ad exclu
ſubalis exten dend.i aĩaz rõnalẽ:qꝛ illa nõ eſt extenſa:nec diuiſibilis
ſa:ꝛ que non in eẽntia. ❡ 3° ꝯclo eſt iſta:generatio forme ſubalis eſt
ſucceſſiua. Hoc pz ex pdictis:qꝛ cũ hẽat gradus:ꝛ ſit ex
tẽſa hñs ptẽ extra partẽ nõ põt induci in iſtanti. ❡ P.
Tex.cõ.6. 3° phyſi.Data diffõne motus exemplificat phs de ge
neratione ꝛ coꝛruptione:ga.ſ.gñãtio eſt actus gñabilis
inq̃tũ generabile:ꝛ coꝛruptio actus coꝛruptibilis iq̃tuz

coꝛruptibile:tũc ſic:ois mot᷒ eſt ſucceſſiua trãſmutatio:
ſz gñatio eſt mot᷒:vt dicit Ari.3° phy.g̃ ꝛc. ❡ Sz dices Ubi ſupa.
ꝙ Ari.3° phy.logĩ de motu large ꝑ oi mutatiõe:ſz diui Enaſio.
dit cã in ſpẽs 5° phy.ꝛ ibi ſeparat gnõnẽ a motu:ꝑbans Tex.cõ.7.ꝛ
ꝙ generatio:que eſt a non ſubiecto in ſubiectum non eſt infra.
motus:qui eſt a ſubiecto in ſubiectum. ❡ Contra:qꝛ ſi
ſic.ergo vſqz ad locum illum vbi diuidit mutatione in
ſuas ſpẽs logĩ de mutatiõe large ꝛ cõiter:ſz pus añ illõ
caplm dĩ iuxta pnᵐ gnãi:ꝛ hĩ hic in lr̃a:ꝙ in oi motu reg Tex.cõ.5.
riĩ tps.g̃ in oi mutatiõe:ꝛ p ꝯñs ois mutatio erit ſucceſſi
ua:ꝛ ſic hĩ ꝑpoſitũ.Pro iſta ꝯ̃ne hñr multe auctoꝛitates
tã in ſexto:q̃ in ſeptimo phy.quas cã breuitatis omitto. Uideris pn
Recolo eni me hãc mãm ꝑlixius pertractaſſe in quadã cipia hu᷒ de
qõne oꝛdinaria:ꝛ intellige de coꝛruptiõe:qd̃ dictũ eſt de creata.
gnõne in illa qõne:qꝛ eadẽ rõ eſt vtriuſqz.

Ad argumẽtũ in oppᵐ cũ inferĩ:ꝙ gñatio ẽ
motus:ꝯcedo ꝯñaz ꝛ ipm ꝯñs:
pmo mõ expoſito i coꝛpe qõnis:ꝛ ibidẽ dictũ eſt ad id A.l.ille.
qd̃ allegabaĩ de phõ hic:ꝛ in 5° phy.Et hec de 11° meta.
❡ Poſtea qꝛ quecũqz ex vniuoco fit ſubſtã
tia:nam ꝛ que nã ſunt ſubſtantie:ꝛ alia ꝛc.

Liber duodecimus. Queſtio.I.

Circa librũ duodecimũ metaphy.
Queriĩ p᷒. Utrũ ois ꝑductio
vel inductio cuiuſcũqz foꝛe ſit vniuoca.
Uĩ ꝙ nõ:nã ois ꝑductio vniuoca reg Argĩ pmo.
rit ſilitudinẽ forme iter ꝑducẽs ꝛ ꝑdu
ctũ:p hoc eni diſtinguiĩ ab equoca:ſed
nõ ois ꝑductio forme eſt hõ.g̃ ꝛc.mi
noꝛ pz in ꝑductione caloꝛis vel plãte facte a ſole.
❡ Cõtra.Phs hic in litera:ꝛ idẽ hĩ ſeptimo huius. Tex.cõ.13.
Rndeo. primo pmittam triplicez diſtinctionez.2° Tex.cõ.32.
concludam vnam cõcluſionem.
Quãtũ ad pᵐ cũ ois ꝑductio vniuoca neccio regrat
ſilitudinẽ foꝛe aliquo mõ inter ꝑducẽs ꝛ ꝑ
ductũ ſit iſta p᷒ diſtinctio:ꝙ ſilitudo realis eſt duplex: Realis ſimili
q̃dã formalis:ꝛ q̃dã v̾tualis.Prima eſt qñ agẽs hz foꝛ tudo duplex.
mã quã producit formalr in ſe vt hõ gñat hoiez:equus
equũ.2° mõ eſt qñ agẽs hz formã quã ꝑducit in ſe v̾tua
liter nõ foꝛalr:vt cũ ſol gñat caloꝛẽ in medio. ❡ Scda
diſtinctio ſit hec:ſilitudo foꝛalis eſt duplex:q̃dã ſz ſpẽz: Foꝛalis ſilitu
q̃dã ſm aliquid cõius.exᵐ pmi.hõ gñat hoiez.exᵐ ſcdi: do duplex.
cũ equus generat mulũ:qb᷒ eſt foꝛte genus aliqd̃ cõcpu
ta iumẽtũ:vel aliqd̃ tale:in quo ꝯueniũt equus ꝛ mulus:
vt dicebaĩ 7° huius. ❡ 3ᵃ diſtinctio ſit hec:ſilitudo ſm Tex.cõ.28.
ſpeciem ſpecialiſſimam eſt duplex:quedam in forma Uide in plo
ꝛ modo eſſendi forme:quedam in forma ſolũ:ꝛ non in go pmi.q.de
mõ eẽndi forme.Exẽplũ pmi:hõ gñat hoiem:pz exẽplũ praxi ad tuẽ
ſcdi:artifex ꝑducẽs archã:nã lz foꝛa arche ſit in vtroqz:
tñ in artifice exiſtit ſm modũ intẽtionalẽ:in archa autẽ
ſm modũ realẽ. ❡ Ex his pñt hñi q̃tuoꝛ gradus in ſili Gradus gña
tudine ꝛ gnõne vniuoca.pmus eſt pfectiſſim᷒ qñ.ſ.ſilitu tionis vniuoce:
do eſt inter gñans ꝛ genitũ in foꝛa:ꝛ in mõ eẽndi foꝛe.ſe
cũdus aliq̃tulũ deficit a pmo:qñ.ſ.ſilitudo in foꝛa:non
aũt in mõ eſſendi.terti᷒ qñ eſt ſilitudo in foꝛa nõ ſz ſpẽz
ſpãliſſimã:ſz ſm aliqd cõius.quartus eſt qñ eſt tñ ſili
tudo virtualis ꝛ nullo mõ formalis:ꝛ talis vniuocatio ẽ
improprijſſime dicta:ꝛ ſz qd. ❡ Ex his ꝯcludo coꝛrela
riũ:ꝙ aliqua ꝑductio eſt vniuoca ſm vnũ gradũ:ꝛ tñ
equoca ſm aliũ gradũ inq̃tũ deficit ab alio.Cui᷒ rõ eſt: Uide Scoti
qꝛ qñ inter duo extrema ponunĩ plura media q̃to me in ſili de me
diũ recedit ab vno extremo:tanto accedit ad alterum:ꝛ diane:vbi.ꝛ.
ecõuerſo:nũc aũt vniuocatio ꝛ equiuocatio ſtricte ſum
pta:ſunt quedam extrema:inter que cadunt predicti gra
dus vniuocationis vt media:ꝛ ideo q̃to aliquis gradus
recedit

recedit ab vniuocatione stricte sumpta: que est ſm pmū gradū: tanto accedit ad equiuocationē: que est ſm vltimū gradū: τ iō generatio muli ex equo pōt dici equoca ſi cōpareť ad gnōnē hoīs ex hoīe: pōt ēt dici vniuoca ſi cōpareť ad generationē plante ex virtute solis.

Ad q̄ōnē ſm mentē ppriā.

Quātū ad 2m ſit ista ↄclō respōsiua ad q̄ōnē: ꝙ oīs pductio cuiuscūq3 forme est vniuoca: accipiēdo large vniuocationē ſm aliquē gradū predictorū: τ ſic intelligit Philosophus.

Ad argumentum in oppositū cōcedo maiorē accipiēdo vniuocationē stricte. Aliter neganda est vt pȝ ex dictis.

¶ Mouet aūt vt amatū: moto vo alia mouet τc̄. Tex. cō. trigesimiseptimi. Q̄ō. II.

Literale dubium. Primi mobile duo mouētia idē pōt dici de quolibet orbe.

Queritur Utrū pmū celū moueatur imediate a p pnō. ¶ Dōm ſm rei veritatē: ꝙ pmū mobile hȝ duo mouētia: vnū separatū: qð est deꝰ mouēs in rōne amati τ desiderati: aliud ↄiunctū: qð est intelligētia scða imediata post deū: τ q̄ imediate mouet in rōne amātis: τ mediāte illa deꝰ celū mouet: τ h̄ est expressa snīa Aui. 9. meta. ¶ Sȝ qd de intētione Ari. dicit vnꝰ expositor: ꝙ snīa sua est: ꝙ celū moueť imediate a p pnō: qð est deꝰ. Sȝ h̄ nō vī valere: q2 supius dixit: ꝙ pm mouēs mouet pm motū in rōne amati: opȝ ḡ ꝙ ſit aliqd mouēs: qð moueat in rōne amātis: de quo dixit. s. ꝙ ipȝ ↄsegt maxima delectatio ex h̄: ꝙ intelligit τ amat pm mouēs: τ illud est alia 2a intelligētia: q̄ vocať aīa celi nō in rōne iformātis: ſȝ in rōne mouētis: vt ōñsuȝ ē 8o huiꝰ: τ hec est expssa snīa Cōmē. 8o phy. vbi exponit Phm assignās p celo duplex mouēs: vnū ↄiunctū: τ aliō separatū: h̄ ēt vī expssa snīa Ari. in 8o phy. ꝙ poa infinita non pōt mouere corpꝰ i tpe: q2 ſic alia poa finita posset moueri in eq̄li tpe: eo ꝙ augmētata vtute motiua minuiť tps: in q̄ mouet: ſm h̄ ḡ hȝ: ꝙ deꝰ nō pōt imediate cāre motū ppe dictū: q cū ſit successiuus necēo erit in tpe: posuit ḡ duo mouētia ordinata: quorū pmū mouet mediate: quia dat vtutē 2o: τ q2 ppetuo dat istā vtutē: iō est cā ppetuitatis in motu: finitas aūt vtutis recepte ſi finita ſit: q2 non est aliud a nā angelica est 2m mouēs est cā successiōis in motu: q2 illi vtuti ſi poa finita pōt eē aliq̄ resistētia i mobili: q̄ nō posset eē rē vtutis ifinite: h̄ vī intētio Ari. ipse tn̄ vtrūq3 mouēs vī accipere p vno: τ illud ptermittere in cōputatione subaȝ imaliū: quarū numerus accipitur ſm numerum mobiliū celestium. vt patet infra.

Thomas. T. c. 36. τ se.

T. c. 36. τ. 39

Q̄ō. 4. Uide in hoc 12. cōmē. 40. Tex. cō. 79. vel. 76. A. l. dicit.

A. l. pmitit.

¶ Ostensuȝ est autē: τ q2 nō ↄtingit hr̄e hāc substātiā magnitudinē vllā: verū ſine pte indiuisibilis: mouet. n. p infinitū tps: τ nō hȝ potētiā ifinitaȝ finitum τc̄. Texti cōmenti quadragesimiprimi. Q̄ō. III.

Argu͞m pmo

Queritur Utrū Ari. posuerit oēs intelligētias vtutis ifinite: τ per ↄñs quosdā deos. Uř ꝙ sic: nā supius. c. 4. repetit ōñsuȝ eē 8o phy. ꝙ nō ↄuenit pm mouēs hr̄e magnitudinē ex eo: ꝙ hȝ poam ifinitā: τ poa ifinita nō pōt eē in magnitudine finita vel ifinita. ¶ Itē post illud caplm statī in pnō. 5. ca. q̄rit vtrum ponēdū ſit tm̄ vnā talē subaȝ eē: aut plures τ determinat: ꝙ plures ſm numerū latiōnū. ḡ vī eē itētio sua cōparādo ↄnē pcedētē ad ↄnē seq̄ntē: ꝙ plres sūt sube ſine magnitudine: q2 plres poe ifinite. ¶ P. In eodē 5o ca. post pnm dicit: ꝙ tot subas est necesse eē nā sempiternas τ imobiles ſm se τ ſine magnitudine pp pdictā cāȝ. s. q̄ dicta fuit in 4o ca. q̄ est hr̄e poam infinitā: q2 illa nō pōt eē in magnitudine finita vel ifinita: τ hoc mō fuit līa pūs exposita. ¶ P. In fi. hꝰ ca. d. ꝙ ſi gs accipiat h̄ solū a pmis phis: ꝙ pmas subas deos existimauerūt: diuine itaq3 dcm̄ esse putabit: τ ſm veri ſilitudinē: in gbꝰ verbis vī approbare snīaȝ illoȝ: q subas sepatas posuerūt deos eē: τ p ↄñs potētie infinite. ¶ P. 4o q. p. in plogo: τ 6o huiꝰ vocat istā sciaȝ theologiā τ diuinā: q̄tenus est de subis sepatis a motu: τ a mā: nō solū ſȝ ↄsiderationē: ſȝ ēt ſȝ eē: qð nō valet nec vī valere niſi oēs ille sube eēnt dij pp istas auctes: gdā tenēt pte affirmatiuā huius questionis.

Tertio. A. l. etiam. Tex. cō. 42.

Tertio. Tex. cō. 43.

Tex. cō. 41.

Tex. cō. 43.

Quarto. Tex. cō. 50.

Tex. cō. 51 Est quartum argumētū ſi illa pma duo cōiungant τ ponant etiā. Thomas τ Henricus. Uide Scotū in quo. q. 7. quere Hēcū in quo.

Contra. q2 nulli auctori vī eē iponēda falsa snīa: niſi expsse hēať ex dictis suis: vel euidenter sequať ex dictis suis: ſȝ itelligētiam seu angelū eē poe ifinite: seu ens ifim τ a se: τ quoddā necesse eē: ſiue deum nō solū est falsuȝ: sed valde absurdum q2 eiꝰ oppositū pōt demōstrari: vt patebit infra: nec illud sequitur ex litera Phī. ḡ nō vī h̄ sibi rōnabilr imponendum.

Ad q̄ōnē ſm mentē ppriā.

Rñdeo. q̄ sequēdo doctrinā scoticā declaro duas ↄnes. ¶ Pria ↄ ſit ista: itelligētias alias a pa nō eē poe ifinite est verū: qð pōt demrari. pbō huiꝰ: ipole ē eē plres deos. ḡ plres nās simplr ifinitas. aīs supponit p nūc: q2 iferiꝰ i fine hꝰ opis dȝ demrari. p. 6. vias q̄ōne de vnitate pncipis vniuersi. ↄña ē euidēs: q2 q̄libȝ deꝰ ſi eēnt plres hrēt poam ifinitā: τ eēt q̄dā necesse esse. ¶ 2a ↄ ſit ista nō eē plres deos: seu plres subas poe ifinite est verū ex itētiōe phī ↄcessuȝ. Hāc ōñdo q̄drupl̄r. p ex itētiōe eiꝰ in h̄ 12o meta. nā iferiꝰ ca. vlti. ↄcedit oīa entia hr̄e iter se ordinē τ ad vnū pm: ſȝ ifinitū itēsiue nō pōt eē subordinatū eēntialr alicui alteri: nec ſic ad finē: q2 bonū ifinitū nō est pp aliud: ſȝ bonū totiꝰ vniuersi vtroq3 mō se hȝ. s. τ in ordine entiū iter se: τ in ordine eorum ad optimū separatū nec infinitū pōt eē alteri subordinatū vt pncipātī: q2 ipm hȝ vtutē infinitā: τ tn̄ ſm Ari. in fine huiꝰ. 12. entia nō volūt male disponi. vnꝰ ḡ pnceps: τ per ↄñs nō erūt plā ifinita: q2 nō eēnt ordinata dicto modo. ¶ Rñdeť ꝙ Ari. ↄcedit ordinē in entibus separatis: q2 cā 2a depēdet a pa: ſȝ nō ſit causalr ab ea: ſic est in spēbꝰ figuraȝ τ numeroȝ: q2 posterior spēs nūeri τ figure nō est cāliter a pori spē: ſȝ depēdeat ab ipsa. ¶ Cōtra: q2 nihil est depēdēs ab alio i eēndo: a quo nō hēat eē in aliq̄ gñe cāe. oppm pdicati vī iferre oppm subi: τ ↄsilr de pmanētia: nec obstat illud ð numeris: q2 numerus minor mālr τ potētialr acceptꝰ est ps numeri maioris: ps aūt hȝ rōnē māe: vt pȝ 5o hꝰ. c. de cā: ptes ingt totiꝰ: vt ex q̄ cāe sūt: τ ibidē: hoȝ aūt h̄ q̄ſi subȝ. i. mā vt pte: nūerus vo minor actualr τ foialr acceptꝰ nō est ps maioris: nec ab ipso ſic accepto depēdet maior numerus in eēndo. ¶ P. Supius ca. 4. dicit de p mouēte: qð mouet ſicut appetibile τ itelligibile mouet nō motū: ſic aūt mouet itelligētiā sibi pximā. ḡ cāt itelligere illiꝰ: ſȝ illō itelligere: vt istū dicit ſȝ Ari. c. seq̄nti est idē cū suba itelligētie. ḡ cāt subaȝ 2e itelligētie: τ p ↄñs itelligētia est cāta ab ipo. ḡ nō est deꝰ: nec poe infinite. ¶ Dices: ꝙ illud mouere pmi est metaphoricū: τ nō est pprie aliqd cāre. Contra: oīs itellectio q̄ nō est eadē obto causať ab obto: τ vī ꝙ effectiue p Cōmē. q vult ꝙ balneū in mēte mouet vt efficiēs. ¶ 2o pbať idē ex itētiōe Ari. 8. phy. vbi pbat ꝙ mouēs poe ifinite nō pōt imediate mouere celū. ḡ moueť imediate ab aliquo mouēte finito: illud est itelligētia ppa motrix: vult ḡ ꝙ itelligētia ſit finita: τ p ↄñs nō deꝰ. ¶ P. Ibidē 8o phy. vult ꝙ mouēs poe ifinite mouet celū motu ifinito τ nō imediate: vt dcm̄ est. ḡ mediāte itelligētia: τ hāc asserit Cōmē. eē itētionē eiꝰ in h̄. 12. l. ꝙ mouēs finitū mouet imediate: sūt ḡ illa duo mouētia ordinata: tūc ſic: q̄cūq3 sunt agentia eēntialr ordinata: aut 2m accipit eē a pmo. exēplū de celo τ agente pticula-

Tex. cō. 51

T. cō. vltimi.

Hen. quolo.

Tex. cō. 3.

Tex. cō. 36.

Tex. cō. 39.

Scoto.

Cō. 36. hꝰ. 12 Tex. cō. 79. vel. 75.

Cōmē. 41. τ alibi. Itelligētia ordinata se habē ordinaliter implicat a ...

ri corruptibili:aut accipit aliquā influētiā a pmo.exēplū
baculus accipit motū a manu vt moueat lapidē:aut 3°
ambo agētia attingūt eūdē effectū imediate.exēplū de
Questio.2. pře ⁊ mře re⁹ gnōnis plis:vt ol'sūz fuit.8.hui⁹.q̄ro ḡ quo
istorū triū modoꝝ se hñt illa duo agētia i mouēdo celū:
nō 3°mō:q2 stati seq̄r:q̄ in eq̄li tpe:imo i eodē moueret
vtute finita ⁊ īfinita:qd est 5 supp^m. Si vero z^m hñ ppo^m:
T.c.39.⁊.51 cū ſm Ari.nihil recipiat in itelligētia aliud ab ei⁹ nā : si
vel p^m:pz euidēter:q̄ h̄ ē ppo^m:pz q̄ ḡ Ari.sic itellexit
illa agētia sic ordinata : q̄ z^m esse depēdeat a p̄:⁊ tūc p^m
mouet mediate:q2 dat eē:⁊ vtutē primo mouēdi:⁊ q2 ꝑ
Alia ē ꝑpe/tuitate ⁊ suc/cessiōis i mo/tu. petuo dat esse illud ⁊ virtutem:iō est cā ꝑpetuitatis in
motu:finitas aūt vtutis recepte:q̄ nō est aliud a nā ange
lica:est cā successiōis in motu:q2 illi vtuti pōt eē aliq̄ resi/
stētia i mobili:q̄ nō posset eē re^a vtutis īfinite:vt iā supi⁹
dictū fuit exponēdo lrāz.¶ 3° pbat idē p Cōme.q̄ de
intētione Ari.loquēs i de suba orbis.ca.2.dicit q̄ corp⁹
celeste nō idiget tm̄ vtute mouēte i loco:sz ētvtute largiē
te in se ⁊ in suba sua pmanētiā eternā:⁊ seq̄r:dixerūt aūt
ipz.s.Ari.nō dicere cāz agētē totū.i.celū:sz tm̄ cāz mouē
tē:⁊ illud fuit valde absurdū:⁊ tm̄ illud.s.celū dixit eē for
malr nečiū:vt pz 9° hui⁹.ca.7.est aūt nihil in po^a sempi
Tex.cō.17. ternū.ḡ ita pōt stare cū intētione ꝑhi:q̄ de⁹ eēt cā eē ⁊
sube ipsi⁹ itelligētie:sic ſm Cōmē.fuit itētio ei⁹ de celo.
Vide.8.di.p mi.⁊.1.disti. scdi ⁊ p^a dist. quarti.q.1. ¶ 4° pbat idē p Aui.9.meta.ca.4.q̄ vult ex itētiōe:q̄
ois itelligētia creata est a p^a:sz ſz quēdā ordinē:nā scdaz
intelligētiā dicit eē cātā a p^a:⁊ tertiā a z^a:⁊ sic de alijs:⁊
forte in h̄ nō solū nō 3dicit ꝑho:sz explicat illō ꝑ mō ⁊
ordine pductiōis:qd Ari.nō explicat:vel si dicat Arist.
posuisse oēz itelligētiā eē imediate pductā a p̄:tūc Aui.
3dicit sibi q̄tū ad ordinē quē ponit:sz in pposito 3cor/
dat.s.q̄ itelligētia sit pducta:⁊ p 9ñs nō est de⁹:nec po^e
īfinite:de mō āt illi⁹ cāiōis ſz itētionē Ari.⁊ Aui.nō est
pñtis speculatōnis ingrere:sufficit.n.hře itētionē Ari.q̄tū
Ad primum ad 3nē:de q̄ q̄rit qō.¶ Ad pmā auctē q̄ allegat dōs:q̄
Ubi supra. vltima 3 illi⁹.4.ca.nō est illa:q̄ p^m mouēs est sine ma/
gnitudine:⁊ po^e īfinite:sz post istā seq̄r alia q̄.s.suba imā
lis est ipassibilis ⁊ ialterabilis:oēs eni alij mot⁹ sūt poste
riores eo:q̄ est z^m locū:hic āt ē maior ⁊ suppleē minor:
q̄ illa suba nō ē mobilis ſm locū:vt hī ex pdictis:⁊ seq̄r
3clo.ḡ nō est mobilis aliq̄ motu posteriori:⁊ ita ialtera/
bilis:⁊ ita seq̄r pn^m.5.c.Utrū aūt vnā talem ⁊c̄.ita q̄ illa
qd referēda est ad subaz ialterabilē:de q̄ imediate pcess
sit sermo:⁊ nō ad illā subam:q̄ est po^e infinite : de q̄ fuit
ſmo pus:tūc 3cedo subas ialterabiles eē plēs iuxta nūe
Ad secundū rū latiōnū ſz itētionē ꝑhi.¶ Ad scdaz auctatē dōz : q̄
negatio alicui⁹ pōt 3cludi de aliq̄ pp qd per tot media:
quot pñt eē cāe in ipo repugnāte ad affirmationē oppo
sitā:q̄ si aliqd vnū sit cā adeq̄ta repugnātie illō erit me
diū adeq̄tū ad osidēdū talē negationē.ex^m ad osidēdū:
q̄ hō nō est lapis pōt sumi p medio:q2 hō est aial:q2 est
risibilis:q2 est rōnalis ⁊ forte rōnale:qd est dña specifi/
ca hois est h⁹ negatiōis ⁊ repugnātie cā adeq̄ta. ¶ Ad
ppo^m dico:q̄ īfinitas itēsiua est cā vna repugnantie ad
hře magnitudinē:sz nō adeq̄ta:purū eni itellectuale non
pōt hře magnitudinē:q2 for^a itellectualis nō est extēsibi
lis:sz si aliqd itellectuale sit q̄tū:hz māam q̄ pficit a for^a
itellectuali:⁊ tūc recipit q̄titatē:nō rōne intellectualita/
tis:sz rōne māe:quā pficit sola intellectualis:sicut est in
hoie:opz ḡ illa duo 3iūgi.s.itellectualitatē ⁊ imālitatem
ad hñdū mediū sufficiēs:q2 sic nō sufficit sola itellectua
litas:vt pz i hoie:sic nec sola imālitas:vt pz i celo:qd nō
Questio.4. hz māz ſz mētē Ari.vt pbatū est.8.h⁹.hec ḡ ppō ē 9ª
hñs īfinitā po^m nō hz magnitudinē:⁊ h̄ ē 9ª : itellēale
nō hñs māz nō hz magnitudinē:ibi igit 9ñs fi.4.c.p/
bat nō hře magnitudinē p hře po^m īfinitā:sz illō nō est

mediū adeq̄tū re^a pdicati:vt dictū est supius.⁊.3.c.post Tex.cō.30.
pn^m de sepatis subis hī:q̄ opz eas sine mā eē:sempiter
nas.n.eē opz:si ⁊ aliqd aliō sēpiternū actu igr:⁊ postea i
pn°.4.c.hī:q̄uo ille sube mouētes sūt itellectuales nāe: Tex.cō.36.
q2 oēs a p^a mouēt:⁊ appetētes ⁊ itelligētes.Ex istis ergo
duob⁹ hī vnū mediū ad remouēdū magnitudinē:q̄ est
intellectualitas sine mā:⁊ h̄ est mediū adeq̄tū respectu
hui⁹ pdicati:qd est nō hře magnitudinē:qn̄ ḡ dr ca.5.q̄
opz tot eē subas sine magnitudie pp cāz pdictā:h̄ dz in/
telligi de illa cā adeq̄ta:q̄ est itelligibilitas sine mā:que A.1.imellec/tualitas.
dcā est in pn°.3.⁊.4.c.Et ſz h̄ ista lrā alr exponēda ē q̄
exposita sit pus in sñando lrāz.s.q̄ nō dz referri ad illaz
ppōnē q̄ tacta est in fine.4.c.de īfinitate po^e:q2 hēre po
tētiā īfinitā:vel nō est cā:vel saltē nō est adeq̄ta:q2 pdi/
catū 3uenit oi itelligētie:hře aūt po^am īfinitā soli deo cō
Ad tertium. uenit.¶ Ad 3^m auctē dōm:q̄ illud nō dicit assertiue:q2
si quis ingt h̄ accipiat putabit diue eē dictū : loq̄r ḡ non
q̄ ipse hoc intēdat:sz q̄ aliquis ali⁹ forte h̄ putabit diue
eē dictū:q2 multi antiqui ⁊ maxie vulgares:vt ibidē in/
Ad quartum nuit:putauerūt q̄sdā hoies separatos deos eē.¶ Ad 4^m
dōm:q̄ ista scia dr diuina:seu theologia:q2 est de subis
sepatis:nō q̄ oēs sint qdā dij ꝑter p^m mouens:nisi forte
denolatiue:q̄tenus ille sube sunt ppinquores deo in ordi
ne entiū:sed dr theologia ⁊ diuina pprie:quatenus est de
primo mouente:qui solus ⁊ vnus est deus.

¶ Deinde palā:q2 aliud aliqd erit digni⁹ q̄
itell's.s.itellectiuū:eteni itelligere: ⁊ itelligē
tia erūt indignissimū itelligēti:qre fugiēdū
hec eadē:eteni nō videre qdē q̄dā digni⁹ q̄
videre:vt si sit optimū itelligētia ⁊c̄.Textu
cōmēti quinquagesimiprimi. Qō.IIII.

Querit Utrū intell's primi mouentis
intelligat aliud a se.Ur q̄ non Arguit primo
p rōnē ꝑhi in textu:q2 si sic.ḡ aliqd aliud Tex.cō.51.
est nobili⁹ eo.9ñs est falsuz.ḡ ⁊ aña.falsitas Tex.cō.37.
9ñtis pz:q2 ipz est nobili⁹ quocūqz.9ña p/ Vide.3.d.q̄ aia
bat:q2 oē mouēs:vt sic est nobili⁹ ⁊ pri⁹ moto:ob3 aūt ⁊ Aug.super gene.
est mouēs po^m.¶ 2°.Potētia hñs aliqd p obto adeq̄ Secundo.
to nō pōt in aliqd vltra:q2 alr nō eēt adeq̄tū si po^a exce Vide.35.dis. repositis.
deret obm:sz intell's pmi:q̄ est de⁹ hz eēntiā suā p obto
adequato.ḡ non intelligit aliud ab essentia sua.

Contra. sic se hz itellectus:artificis ad artificialia: In oppositū
sic itell's diuin⁹ ad oia creabilia:nam de⁹
oiuz est artifex oēz hñs vtutē ⁊c̄.sz intell's artificis intel/ Sapientie.7.
ligit artificialia oia:q̄ ab ipso pducunt cū opet p cogni/
tionē.ḡ intellectus diuinus itelligit oia creabilia ab eo.
¶ 2°.Si nō:nō erit itell's īfinit⁹.9ñs est falsuz:vt pz ex
dictis.9ña pz:q2 alr posset itelligi excedi ab aliq̄ intellu
q̄ oia itelligit:⁊ p 9ñs nō eēt itell's infinitus.

Rn̄deo circa istā māz.6.3nes declarabo. ¶ Pri/ Ad qōnē ſm
ma 3 sit ista.pmū mouēs est foialr intelli/ mētē ppriā.
gens.hāc osido sic.Oē agēs p se agit pp finē ex z° phy. Tex.cō.91.
vbi ꝑhs h̄ pbat de nā:de qua min⁹ vr:sed pmū agens 75.⁊.49.
p se agit:aliogn nō esset p^m:q2 oi cā p accñs est pōr aliq̄
cā p se:ex z° phy.ḡ agit pp finē:tūc sic:oē agēs pp finē Tex.cō.66.
vel cognoscit finē:vel ab alio determinat ad finē:sz p^m
agens nō pōt determinari ad finē ab aliquo:q2 illō de/ Vide.2.d.p/mi.q.1.
terminās esset pus ⁊ nobilius eo.ḡ ipsuz est formalr in/ Primū agēs est formalr in/telligens.
telligēs.¶ Cōfirmat:⁊ est.q.idē:q2 pmū efficiēs dirigit
effectū suū ad finē.ḡ vel nāliter dirigit nō cognoscēs vt
ignis:vel cognoscēdo finē:nō pmo mō:q2 nō cognoscēs
non dirigit nisi virtute cognoscentis:q2 sapientis est alia
ordinare ex pmo huius in prologo:sed primū efficiēs in
nulli⁹ virtute dirigit:sicut nec cāt:q2 alr nō eēt p^m.ḡ diri
git cognoscens

Primū agēs est formaliter volens.

git cognoscēs ⁊ itelligēs formalr ipm finem. ¶ 2ᵃ ꝯ̄ sit ista. Primū mouēs est formalr volēs. Hāc ondo sic. Pri mū mouens agit ꝑꝑ finē: vt dctū ē sīt: aut ǵ finis mouet ipsuz vt amatꝰ tm̄ nālr: aut vt amatꝰ actu volūtatis nō pōt dari pᵐ: qꝛ pᵐ agēs nō amat nālr finē aliū a se: sicut graue dī appetere: siue amare centrū nālr: ⁊ mā formā: qꝛ pᵐ agēs esset isto mō ad finē: qꝛ iclinatꝰ ad istū finē: ǵ esset alius a se: qꝺ est ipole: qꝛ si eēt ipfectꝰ carēs aliq̄ pfectione ex̄ se: nec amat tm̄ nālr finē ꝗ est ipse: qꝛ hoc nihil aliud est ꝙ̄ ipz eē ipm: nec h̄ vꝫ saluare rōnez cāe in ipso. ǵ opz dare pᵐ. s. ꝙ finis mouet agēs pᵐ vt amatus actu volūtatis: ⁊ hī ppoᵐ. ¶ P̄. Aliqd causat in rebus ꝯtingēter. ǵ pma cā ꝯtingēter cāt: ǵ volēs formalr cāt. aūs est euidēs. pbō ꝯñne pme: qꝛ q̄lz cā 2ᵃ cāt inq̄tū mouet a pᵒ. ǵ si pma cā nec̄io mouet: q̄lz alia nec̄io mouet: ⁊ q̄lz nec̄io cāt. si igit̄ aliq̄ cā 2ᵃ ꝯtingēter mouet: seqt̄ ꝙ pma cā ꝯtingēter cāt: qꝛ 2ᵃ cā nō cāt nisi in vtute pme: qꝛ inq̄tū mouet̄ ab ipsa. pbō ꝯñie 2ᵃ: qꝛ nullū est pᵐ ꝯtingēter opandi: nisi volūtas: vel aliqd cōcomitans volūtatē: qꝛ q̄lz aliō agit necessitate nāe. si igit̄ pᵐ cā ꝯtingēter cāt: sequit̄ ꝙ volēs. ¶ 3ᵃ ꝯ̄ sit ista. Volitio pmi volētis respectu sui vt obti nō est aliud ab eius eēntia. Hāc ondo sic. causalitas finis est simplr pma. ǵ causalitas pmi finis est simplr incausabilis: aūs pꝫ per Aui. 6. meta. q dicit: ꝙ si de q̄lz cā eēt scia: illa que esset de cā finali eēt pᵃ. ꝯñia pꝫ: qꝛ si eēt cābilis ab aliq̄ non eēt pᵃ nec pmi finis. est ǵ penitꝰ incābilis s̄z q̄cūqz causatione in q̄lz gn̄e cāe: tūc sic. cālitas pmi finis est mouere pᵐ efficiēs: sic pᵐ amatū: sed idē est pᵐ finē mouere pᵐ efficiēs vt amatū ab ipso: qꝺ est pᵐ efficiēs amare pᵐ finē: qꝛ nihil aliud est obꝫ amari a volūtate ꝙ̄ volūtatē amare obꝫ. ǵ pᵐ efficiēs amare pᵐ finē est penitus incābile: ⁊ ꝑ ꝯñs ex se neċe eē: ⁊ ita erit idē pme nāe. ¶ Cōfirmat̄: qꝛ si pᵐ amare est aliud a nā pmi: seqt̄ ꝙ illō est cābile: ⁊ ꝑ ꝯñs est effectibile. ǵ ab aliquo ꝑ se efficiente amante finē: ⁊ sic añ pᵐ amare esset aliud amare: qꝺ est ipole. ¶ Ex h̄ isero correlariū: ꝙ volūtas pmi est idez sue nāe ⁊ eēntie. pbō huiꝰ. Tū qꝛ volitio p̄supponit volūtatē: qꝛ velle nō est nisi volūtatis. ǵ si volitio est incābilis: multomagis volūtas: cuiꝰ est ista volitio. ǵ erit necesse eē: ⁊ ita idē nāe pme. Tū qꝛ velle itelligit̄ q̄si posteriꝰ volūtate. si igit̄ est idē illi nāe. ǵ multomagis ipsa volūtas q̄ p̄intelligit̄ vt ppingor ipsi nāe pme. ¶ 4ᵃ ꝯ̄ sit ista. Intellectio pmi mouētis reᵘ sui vt obti nō ē aliō ab eiꝰ eēntia. Hāc ondo sic. Volitio pmi respectu sui est idez eēntie sue. ergo itellectio. aūs pꝫ ex 3ᵃ ꝯclone. ꝯñia pbat̄: qꝛ nihil amat̄ nisi cognitū. ǵ intellectio pmi itelligit̄ vt ppingor illi nāe ꝙ̄ volitio. ǵ si amare se est ex se neċe eē: ⁊ ꝑ ꝯñs idē nāe pme: seqt̄ ꝙ intelligē se est neċe esse: ⁊ idē illi nāe. ¶ P̄. Per rōnē phī in textu: qꝛ si nō. ǵ pmū nō est optima suba. ꝯñs est falsuz. ǵ ⁊ aūs. ꝯñia pbat̄: qꝛ ꝑ itelligere est venerabile ⁊ honorabile: ⁊ declaratur sic: qꝛ ois entis in actu p vltima pfectio est in actu 2ᵒ quo ꝯiungit̄ optimo: maxie si sit actiuū: ⁊ non tm̄ factiuū: s̄z pᵐ mouēs est nāe itellectualis: ⁊ ꝑ ꝯñs actiuuz. ǵ vltima eiꝰ pfectio est in actu 2ᵒ. si ǵ ille actꝰ nō sit eius suba: seqt̄ ꝙ eiꝰ suba non erit optima: qꝛ aliqd aliud est suū optimū. ¶ Alia rō est phī: qꝛ si nō. ǵ laboriosa esset ꝯtinuatio itellectionis h̄ declarat̄ sic: qꝛ poᵃ solū receptiua est poᵃ ꝯ̄dictiōis: ad potētiā aūt ꝯ̄dictiōis seqt̄ labor s̄m ipz. ¶ Sꝫ ista rō nō est demōstratiua: s̄z tm̄ pbabilis: vt ipsemet. P. dicit: ⁊ dictū est in exponēdo lrām. ¶ Ex hac 4ᵃ ꝯ̄ne isero duplex correlariū. Primū est: ꝙ intellꝰ pmi est idē sue essentie: qꝺ pbat̄ sicut pus de voluntate: qꝛ p̄intelligit̄: vt ppingor essentie ꝙ̄ intellectio: qꝛ intelligere non est nisi ipsius intellꝰ. si ergo intellectio est incausabilis ⁊ idem essentie pmi: multomagis intellꝰ. ¶ 2ᵐ est: ꝙ rō intelligēdi se est idē nāe pme: qꝺ pꝫ: qꝛ si ipsuz intelligere est ex se necesse esse ⁊ idem essentie pmi: multomagis rō intelligendi se: cū p̄intelligat̄ ex nā rei ipsi actui intelligēdi: vt intellectui ppinquior. ¶ 5ᵃ ꝯclo sit ista. Nullū itelligere respectu cuiuscūqz obti pōt eē accn̄s eēntie: seu nāe pme. Hāc ostēdo sic. Primū mouēs est pᵐ effectiuū. ǵ ex se hꝫ vn̄ possit cāre q̄dcūqz causabile circūscripto oi alio a se: saltez vt pma cā illius causabilis: s̄z circūscripta itellectione illiꝰ nō hꝫ vn̄ possit illud cābile cāre. ǵ intellectio cuiuscūqz alterius nō est aliud a nā sua. pbatio minoris: qꝛ nihil pōt causare nisi ex amore finis velit illud: alioquin non ageret ppter finē: nec ꝑ ꝯñs esset per se agēs: s̄z ipsi velle alicuius ppter finē p̄intelligit̄ ipsuz itelligere. ergo seqt̄: ꝙ ante pᵐ signū: in quo intelligit̄ causans: siue volens p̄intelligit̄ nec̄io intelligens: ⁊ ꝑ ꝯñs circūscripta intellectione nō posset illud causabile cāre. ¶ P̄. Oēs intellectiones eiusdez intellꝰ hn̄t similē habitudinē ad itellm̄ s̄m idētitatē eēntialē vel accn̄talē: sicut pꝫ de oi intellectu creato: ⁊ de eiꝰ itellectionibꝰ: ⁊ cāꝰ ꝓō est: qꝛ vnīr pfectiones eiusdē gn̄is. ǵ si vna est idē eēntialr: ⁊ oēs: ⁊ si vnū est accn̄s: ⁊ oēs: s̄z aliq̄ itellectio nō pōt eē accn̄talis in p̄: vt illa q̄ est suiipsius ex 4ᵃ ꝯ̄ne. ǵ nulla alia erit sibi accn̄s. ¶ 6ᵃ ꝯclo est ista. Intellꝰ pmi mouētis itelligit sp̄ ⁊ nec̄io oia itelligibilia actu distincto ⁊ p̄us nālr ꝙ̄ illa sint in se: hec ꝯ̄ est directe ad q̄ōnē. pᵃ pa. s. ꝙ itelligit q̄dcūqz itelligibile. pbat̄ sic: qꝛ h̄ est pfectionis in intellectu posse distincte ⁊ actu cognoscē q̄dcūqz intelligibile: h̄ igit̄ attribuēdū est intellectui p̄: s̄z itellꝰ pmi nullā pōt hr̄e itellectionē nisi eadē sibi ex 5ᵃ ꝯ̄ne. ǵ cuiuslz intelligibilis hꝫ intelligere ⁊ actuale distinctuz: ⁊ ꝑ ꝯñs nec̄io cū illud sit idez sibi. 2ᵃ pa. s. ꝙ p̄us nālr ꝙ̄ illa sint in se. pbat̄ sic: qꝛ q̄cqd est idem sibi est necesse: ⁊ ꝑ ꝯñs p̄us nālr oi intelligibili alio a se: cū nullū tale sit necesse esse: sed intelligere respectu cuiuscūqz est idē sibi. igitur est p̄us nālr ꝙ̄ q̄dcūqz aliud itelligibile sit in se. ¶ Cōfirmatur tota ꝯclo: qꝛ artifex distincte cognoscit oē agēdum anteꝙ̄ fiat: alr non pfecte operaret̄: qꝛ cognitio est mensura: iuxta quā operat̄: sed deus est pfectissimus artifex oium alioꝝ a se. ergo oium ꝓducibiliū a se hꝫ notitiam distinctaz ⁊ actualem ⁊ priorem eis.

Nullū intelligere pmi itelligētis est sibi accidens.

Intellꝰ pmi intelligētis intelligit semꝑ ⁊ necessario oia: ⁊ anteꝙ̄ sint.

Uoluntas pmi volētis est eiꝰ essentia.

Uolūtas qꝛ volūtas p̄us intelligit̄ ex nā rei ipsa volitione: ⁊ volitio intelligit posteriꝰ. si ergo volitio est idē igit magis. Intellectio pmi intelligētis est eiꝰ eēnᵃ

Ubi supra.

Ubi supra. 9. metaphysi. Lex. cō. 17. Uide. S. phy.

Ad primum

Ad primum in oppositū nego ꝯñtiā. Ad pbōnē dōm: ꝙ nulluz aliud a deo hꝫ rōnē motiui: nec pficiētis respectu itellꝰ diuini: ⁊ h̄ mō intelligit. P̄hs: ꝙ intellꝰ pmi nō intelligit aliud a se: qꝛ tunc vilesceret: ⁊ tn̄ h̄ nō obstante intelligit oia alia a se itelligendo eēntiā suā: in q̄ vtualr ⁊ eminētissime ꝯtinētur: ⁊ intellectui diuino clarissime ⁊ distinctissime p̄ntantur: vt actū est in exponēdo lrām. ¶ Ad 2ᵐ ꝯcedo maiorē sic intelligēdo ꝙ nō pōt in aliqd: qꝺ sub subto eius adeq̄to nec formalr: nec vtualr ꝯtinet̄: ⁊ tūc minor est falsa: qꝛ nec in eēntia diuina oē aliō a se ⁊ vtualr: ⁊ eminētissime ꝯtinet̄. ¶ Nōnᵐ: ꝙ itellꝰ pmi entis p̄cise itelligit seipsuz vt obm adeq̄tū: ⁊ intelligēdo se itelligit q̄dcūqz aliud nobiliori ēt mō ꝙ̄ habeant esse in se: nam essentia diuina virtualr ꝯtinet pfectionem ⁊ entitatez cuiuscūqz rei: vn̄ ēt res simplr loquendo nobilius esse habent in essentia diuina ꝙ̄ in seipsis: ⁊ ideo pfectissime ⁊ distinctissime p̄sentant̄ intellectui diuino in essentia: vt in speculo pfecto: ⁊ ideo ipse res create: s̄z forte terminēt actū intellectus diuini: nō tn̄ mouent ipsum ad intelligendū: qꝛ hoc argueret impfectionē in ipso intellectu: qꝛ omne mouens vt sic est prius ⁊ dignius ipso moto.

Uide hic de intellectione dui opanis.

¶ Entia vo nolũt male disponi: nec bonũ plalitas pricipãtiũ. vn⁹ ĝ priceps. Qõ. V.

Argui͂t p̃mo

Queritur. Utrum p̃ncipatui ⁊ regno vniuersi presit tm̃ vn⁹ princeps: q̃ est deus b̃ndictus. Uidet̃ q̄ non: ⁊ argr̃ sic. Deus est. ĝ dij sunt. pbatio ꝯñtie: q̄ singulare ⁊ plurale idem significant: sꝫ differant in mõ significandi. ĝ includunt idem predicatũ ꝓportionalr̃ acceptũ. ĝ sicut singulare includit singularitatẽ: ita plurale pluralitatẽ. Si ergo esse cõuenit deo singulr̃: cõuenit dijs pluralr̃.

Secundo.

¶ P̃. Omne ens per pticipationẽ reducit̃ ad aliqđ tale p essentiã: sed indiuidua cuiuscũqꝫ spẽi create sunt entia p participationem: qꝛ alr̃ nõ essent plura. ĝ reducunt̃ ad aliqđ tale p essentiã. erit ĝ aliqđ bõ p essentiaꝫ ⁊ nõ p participationẽ: sed qcqđ est ens p essentiã ⁊ non p pticipatione est deus. ĝ sunt plures dij.

Tertio.

¶ P̃. Quecũqꝫ sũt meliora sunt ponenda in vniuerso: sꝫ plures deos eẽ est melius q̃ paucos: quia plura bona sunt meliora paucioribus bonis. ergo plures dij sunt ponendi in vniuerso.

In opposit̃ .L. cõ. vltimi.

Contra. Phs hic in litera ⁊ superius: vbi pbat vnitatẽ p̃e cãe ex vnitate p̃mi mobilis.

Ad qõnẽ sm̃ mentẽ ꝓpriã. W. l. ipsam.

Rñdeo. In ista qõne ꝯclo affirmatiua est certa ⁊ sm̃ fidẽ ⁊ sm̃ phiaꝫ: vñ ad pbãdũ istã ꝯnẽ. p̃mo p̃mittã multiplicẽꝫ suppõnem. z° ex illis suppositionibus deducam vnam ꝯclusionem.

Quantum ad p̃m p̃ma suppõ est: q̄ de⁹ est intellectus ĩfinitus: ⁊ infinitũ intelligibile: vt patere põt ex ca. ⁊ q. p̃cedẽti. ¶ z° suppono: q̄ deus est volũtas ĩfinita: ⁊ ĩfinitũ diligibile: B appet. qꝛ est formalr̃ volẽs: ⁊ est infi͂m bonũ: vt pꝫ ex predictis in B. 12.

Ubi supra.

¶ 3m qđ suppono est: q̄ de⁹ est infi͂m bo͂m: qꝛ infi͂m ens ⁊ pfectissimũ. ¶ 4m qđ suppono est q̄ de⁹ est infinite potentie: vt pꝫ ex. 8. phy. ⁊ ex hoc eodẽ. 12. supra.

Ubi supra.

¶ 5m qđ suppono est: q̄ deus est necesse esse: hoc ostensũ fuit ⁊ pbatũ supra. ¶ 6m qđ suppono est: q̄ deus est oĩpotẽs: vt pꝫ ex scriptura sacra. Iste autem sex suppõnes sunt quasi vie ad pbandum ꝯclonem qõnis: vt patebit.

Deũ esse vnũ ex multiplici via.

Quantũ ad z͂m ex p̃a via arguit̃ sic. Si nõ est tm̃ vnus deus: da oppo͂m: sint duo: ⁊ sint. a. ⁊. b. tũc arguit̃ sic. Duo sunt dij. ĝ intell̃s infinitus nõ intelligit oẽ intelligibile q̃tũ intelligibile est. ꝯñs est falsũ. ĝ ⁊ añs. falsitas ꝯñtis pꝫ: qꝛ intell̃s ĩfinit⁹ cog̃scit qđcũqꝫ pfectissime q̃tũ in se intelligibile est: al̃s nõ esset intell̃s pfectus ⁊ infinit⁹.

Ex p̃ma via.

W. l. ipsius.

pbatio ꝯñtie. ipsũ. a. itelligit. b. ĝ p essentiã ipsius. b. vel nõ. si nõ. ĝ cũ. b. sit intelligibile p essentiã: ipsũ. a. nõ cog̃scit pfectissime ipꝫ. b. qđ tñ est cognoscibile: nihil. n. itelligibile p essentiã pfectissime cognoscit̃: nisi cognoscat̃ p eẽntiã: vel p aliqđ pfecti⁹: in q̃ sua essentia includat̃ pfecti⁹ q̃ ipsa sit in se: eẽntia aũt ipsi⁹ b. in nullo ĩcludit̃ pfecti⁹ q̃ in. b. aliogn nõ erit deus. si aũt cognoscit. b. p eẽntiã ipsius. b. ĝ act⁹ itelligẽdi ipsius a. erit posterior nãlr̃ eẽntia ipsi⁹. b. qꝛ actus cognoscẽdi q̄ nõ est idẽ obto est posterior obto: nõ. n. est prior: neqꝫ simĩ nãr cũ tali obto: qꝛ tunc posset act⁹ intelligi sine obto: sicut eꝫ: seq̃t̃ ĝ q̄ ipsũ. a. nõ est deus: qꝛ cũ suus act⁹ intelligẽdi sit idẽ simplr̃ ipsi. a. si ille act⁹ est posterior. b. ⁊ ipsũ. a. est posteri⁹: ⁊ p ꝯñs nõ est de⁹.

Euasio.

W. l. similiter

¶ Dices q̄ intelligit ipsũ. b. p essentiã ipsi⁹. a. q̃ silis est ipsi. b. aut q̄ a. intelligit ipꝫ. b. in rõne spẽi cõis ipsi. a. ⁊. b. ¶ Cõtra: qꝛ cognitio alicui⁹ siue in singulari tm̃ siue in vl̃i nõ est cognitio pfectissima: qꝛ nõ est intuitiua ipsius rei in se: ⁊ sic. a. nõ cognosceret. b. intuitiue: nec pfectissime: neutra ĝ rñsio saluat q̄. a. itelligit pfectissime ipm̃. b. ⁊ hĩ ꝓpo͂m.

¶ P̃. Ex eadeꝫ via arguit̃ z° sic. Duo sunt dij. ĝ vnius act⁹ itelligẽdi sũt duo obta adeq̃ta. ꝯñs ẽ falsũ. ĝ ⁊ añs. falsitas ꝯñtis pꝫ: qꝛ tũc act⁹ adeq̃ret̃ alicui obto sub aliqua rõne: q̃ substracta nõ minus adeq̃ret̃: qꝛ adhuc remaneret aliđ obꝫ adeq̃tũ. pbõ ꝯñtie: q̄ a. a. est obꝫ adeq̃tũ suo itellectui cũ sit in infi͂m itelligibile: ⁊. b. est obꝫ adequatũ eidẽ. si. a. posset sil̃ itellig̃e ipꝫ. b. ĩpoẽ est ĝ q̄ intelligat vnica itellectiõe sil̃. a. ⁊. b. pfecte.

Euasio.

¶ Dices q̄. a. hꝫ itellectiões duas realr̃ distictas: ita q̄ alia itellectione itelligit se: ⁊ alia itelligit ipꝫ. b. ¶ Cõtra: qꝛ tũc. a. non est de⁹: ĩpoẽ est. n. dare in deo duas itellectiões distinctas realr̃: qꝛ B non stat cũ sũma simplicitate.

Ex scđa via.

¶ Ex z° via ar̃. sic. Duo sũt dij. ĝ volũtas ĩfinita nõ diligit oẽ diligibile q̃tũ diligibile est. ꝯñs est falsũ. ĝ ⁊ añs. falsitas ꝯñtis pꝫ: qꝛ volũtas ĩfi͂a ẽ recta. ĝ diligit qđlꝫ diligibile q̃tũ diligibile ẽ. pbõ ꝯñe. si. a. ẽ vn⁹ de⁹: ⁊. b. ẽ ali⁹ de⁹. ĝ b. ẽ diligẽdũ ĩ ĩfi͂m: cũ sit obꝫ ĩfi͂m a volũtate potẽte dilig̃e in infi͂m: q̃lis est volũtas ipsi⁹. a. sꝫ B est ĩpoẽ: q̄ a. nãlr̃ plus diligit se q̃. b. pbõ hui⁹: qꝛ vnũqđqꝫ nãlr̃ plus diligit eẽ suũ q̃ eẽ alteri⁹: cui⁹ nõ ẽ ps vl̃ effect⁹ rõne p̃mi dr̃: q̄ ps nãlr̃ plus diligit totũ q̃ seipaꝫ: nã p salute ipsi⁹ toti⁹: cui⁹ ẽ ps exponit se pic̃ulo rõne scđi creatura plus dꝫ ẽẽ nãlr̃ dilig̃e deũ q̃ seipsaꝫ: sꝫ. a. nihil est ipsi⁹. b. nec ps nec effect⁹. ĝ plus diligit se q̃ ipꝫ. b. sꝫ volũtas libera q̃ñ est recta ꝯformat̃ volũtati nãli: aliogn volũtas nãlis nõ eẽt semp recta. ĝ si hꝫ volũtatẽ liberã rectã plus diligit se actu elicito q̃ ipꝫ. b. ĝ nõ diligit. b. ĩfinite: ⁊ p ꝯñs nõ q̃tũ diligibile est.

Uide hic ð dilectione sui ⁊ alterius. vide 2z. di. tertij.

¶ P̃. Ex eadẽ via ar̃. sic. Si duo sint dij. s. a. ⁊. b. aut. a. fruit̃. b. aut vtit̃. si vtit̃. ĝ ei⁹ volũtas est iordiata: qꝛ vtit̃ fruẽdo. si fruit̃. ĝ. a. est btũs tã in b. vt in obto q̃ in. a. ⁊ ita est btũs ĩ duob⁹ obtis: q̃r neutrũ ab altero depẽdet: sꝫ B ꝯñs est falsũ ⁊ ĩpoẽ: qꝛ nihil põt eẽ actu btũ ĩ duob⁹ obtis btĩficis totalib⁹. pbõ: qꝛ vtroqꝫ eoꝝ destructo nihilomin⁹ eẽt beatũ. ĝ in neutro btĩficat̃: vt ẽt necñ: q̄ totalr̃ q̃etatũ in vno obto adeq̃to nõ possit totalr̃ in alio obto q̃etari.

Ex tertia via.

¶ Ex 3° via argr̃ sic. Duo sũt dij. ĝ bonũ ĩfi͂m nõ põt q̃etare pfecte volũtatẽ nostrã. ꝯñs est falsũ: qꝛ B est ꝯ rõnẽ boni ĩfiniti q̄ nõ sit q̃etatiuũ cuiuscũqꝫ volũtatis. pbõ ꝯñtie: qꝛ volũtas ordiata põt appetere mai⁹ bonũ: sꝫ plura bona ĩfinita si sint polia plus includũt bonitatis q̃ vnũ infi͂m. ĝ volũtas posset ordiate plus amare plura bona infinita q̃ vnũ bo͂m infi͂m: ⁊ p ꝯñs vnũ bonũ infi͂m nõ posset eã q̃etare.

Ex q̃rta via.

¶ Ex 4° via ar̃. sic. Duo sũt dij. ĝ eiusdẽ effect⁹ sũt due cãe totales in eodẽ ordie cãꝝ. ꝯñs est falsum. ĝ ⁊ añs. falsitas ꝯñtis pbat̃: qꝛ tũc aliqđ posset eẽ semp cã alicui⁹ a q̃ nõ semp depẽderet: nihil. n. eẽntialr̃ depẽdet ab aliq̃ quo nõ exñte nihilomin⁹ erit. si ĝ. c. hꝫ duas totales cãs. s. a. ⁊. b. in eodẽ gñe ⁊ ordie: tũc destructo. a. nihilomin⁹ erit ipm̃. c. ab ipso. b. ⁊ silr̃ destructo. b. ipm̃. c. erit ab ipso. a. ex q̃ vtrũqꝫ ponit̃ cã totalis ei⁹. pbõ ꝯsequẽtie: qꝛ po͂a ĩfinita est totalis cã re͂m cuiuscũqꝫ effect⁹. si ĝ. a. ⁊. b. sunt dij q̃libet est po͂ infinite: ⁊ p ꝯñs cã totalis cuiuscũqꝫ effect⁹: ⁊ p ꝯñs erũt due p̃me cãe totales in eodẽ ordie cãꝝ.

Dependere essentialr̃ ab aliquo.

Ex q̃nta via.

¶ Ex 5° via argr̃. sic. Duo sũt dij. ĝ per necessitatẽ sũt ĩfiniti nũõ. ꝯñs ẽ euidẽter falsũ. ĝ ⁊ añs. ꝯñtia pbat̃: qꝛ spẽs multiplicabiles: siue plurificabiles in indiuiduis nõ determinant̃ ex se ad certũ numerum idiuiduoꝝ: sꝫ q̃tũ est ex se nõ repugnat sibi eẽ in ĩfinitis idiuiduis: sic̃ pꝫ de spe hũana: ⁊ de alijs oĩb⁹ corruptibiliũ spẽb⁹. ĝ si rõ ipsi⁹ deitatis sit plĩficabilis ĩ idiuiduis nõ determinat se ad certũ terminũ: sed q̃tũ est ex se cõpatit̃ secũ ĩfinitatẽ: sed si põt eẽ infinita necesse eẽ: ⁊ p necessitatẽ sũt ĩfinita: q̃ al̃s nõ eẽnt necẽ eẽ: sꝫ polia eẽ. ergo erũt ĩfiniti dij: q̃ ꝑ glꝫ est necesse eẽ.

W. l. numerũ. Uide. 3. phy. Tex. cõ. 32.

¶ P̃. Ex eadeꝫ via